

Ετήσια Έκθεση 2012

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2012

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2013

ISSN I450 040 X

Γενική εποπτεία:	Ολυμπία Στυλιανού <i>Γενική Διευθύντρια Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού</i>
Εποπτεία:	Χρίστος Παρπούνας <i>Συντονιστής ΥΑΠ</i>
Επιμέλεια έκδοσης:	Γιάννης Οικονομίδης <i>Λειτουργός Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων – Γραφείο Υπουργού</i>
Γλωσσική επιμέλεια:	Ελένη Τρεμετουσιώτη-Λοΐζου <i>Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων</i> Γιώργος Μύαρης <i>Β.Δ. Φιλόλογος, Λειτουργός ΥΑΠ</i> Στέλλα Κόντη-Θεοχάρους <i>Πρώτη Λειτουργός Εκπαίδευσης - Αγγλικά</i>
Συντονισμός έκδοσης:	Μαρίνα Άστρα Ιωάννου <i>Λειτουργός ΥΑΠ</i>
Επιμέλεια και ηλεκτρονική επεξεργασία εξωφύλλου:	Έλενα Ηλιάδου <i>Γραφίστας, Λειτουργός ΥΑΠ</i>
Σχεδιασμός και ηλεκτρονική σελίδωση:	Θεόδωρος Κακουλλής <i>Γραφίστας, Λειτουργός ΥΑΠ</i>

Η εκτύπωση της Ετήσιας Έκθεσης έγινε στο τυπογραφείο Cassoulides Masterprinters Ltd σε 1000 αντίτυπα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2012

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	14
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ	
Συνολικές δαπάνες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού 2012	15
ΜΕΡΟΣ Α: ΠΑΙΔΕΙΑ	
1. Δομή και Οργάνωση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού	
1.1 Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης	18
1.2 Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης	26
1.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	28
1.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	35
1.5 Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	38
1.6 Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών	39
1.7 Πολιτιστικές Υπηρεσίες	39
1.8 Τεχνικές Υπηρεσίες	39
2. Σχολεία κατά βαθμίδα	
2.1 Δημοτική Εκπαίδευση	41
2.2 Μέση Γενική Εκπαίδευση	41
2.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	41
2.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	42
3. Διδακτικό Προσωπικό	
3.1 Δημοτική Εκπαίδευση	60
3.2 Μέση Εκπαίδευση	61
3.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	61
3.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	62
4. Μαθητικός Πληθυσμός	
4.1 Δημοτική Εκπαίδευση	62
4.2 Μέση Γενική Εκπαίδευση	63
4.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	63
4.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	64
5. Δαπάνες	
5.1 Δημοτική Εκπαίδευση	67
5.2 Μέση Γενική Εκπαίδευση	69
5.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	70
5.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	71
6. Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υλικοτεχνικής Υποδομής	
6.1 Δημοτική Εκπαίδευση	72
6.2 Μέση Γενική Εκπαίδευση	72
6.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	73
7. Καινοτομίες - Μεταρρυθμίσεις – Δομικές Αλλαγές	
7.1 Γραφείο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων	74
7.2 Δημοτική Εκπαίδευση	78
7.3 Μέση Γενική Εκπαίδευση	95
7.4 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	129
7.5 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	130
7.6 Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου	133
8. Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	
8.1 Το δίκτυο Ευρυδίκη	134
8.2 Εκδόσεις	135
8.3 Κυπριακή Μονάδα Ευρυδίκη	135
9. Άλλες δραστηριότητες	
9.1 Μέση Γενική Εκπαίδευση	136

9.2 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	146
9.3 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	147
9.4 Γραφείο Πολιτικής Άμυνας, Ασφάλειας και Υγείας	163
10. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών	
10.1 Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	164
11. Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων	174
12. Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ)	176
13. Άλλες Υπηρεσίες του ΥΠΠ	
13.1 Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης	178
13.2 Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας	179
13.3 Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής	197
13.4 Τεχνικές Υπηρεσίες	209
13.5 Μονάδα Διοίκησης Επιμελητών	221
13.6 Αποθήκη Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού	222
13.7 Μόνιμη Κυπριακή Επιτροπή Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων	222
13.8 Μονάδα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Ταμείων	224
13.9 Έργα Πληροφορικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού	230
13.10 Γραφείο Αναλυτικών Προγραμμάτων	234

ΜΕΡΟΣ Β: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1. Πολιτιστικές Υπηρεσίες

1.1 Γράμματα	238
1.2 Μουσική	245
1.3 Εικαστικές Τέχνες	253
1.4 Λαϊκός Πολιτισμός/Πολιτιστική Κληρονομιά	257
1.5 Άλλες δραστηριότητες	258
1.6 Θέατρο	258
1.7 Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια 2012»	259
1.8 Χορός	260
1.9 Κινηματογράφος	263
1.10 Πρόγραμμα Πολιτιστικών Εκδηλώσεων της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ	270
1.11 Συμβούλιο της Ευρώπης	276
1.12 Μουσεία	277
1.13 Λειτουργία Μορφωτικών Κέντρων/Γραφείων στο εξωτερικό	277
1.14 Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης	283
1.15 Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα 2017	284
1.16 Διμερείς και πολυμερείς σχέσεις	284
1.17 Κυπριακή Εθνική Επιτροπή ΟΥΝΕΣΚΟ (Unesco)	286

2. Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών

2.1 Νομικό Καθεστώς	289
2.2 Ερευνητικά Προγράμματα	289
2.3 Εκδόσεις	289
2.4 Αρχεία	290
2.5 Βιβλιοθήκη	291
2.6 Διάφορα	291

3. Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου

3.1 Νομικό καθεστώς	292
3.2 Σκηνική Δραστηριότητα	293
3.3 Θεατρική Ανάπτυξη	296
3.4 Θεατρική Υποδομή	298
3.5 Άλλες Επιχορηγήσεις και Δραστηριότητες	298

4. Κυπριακή Βιβλιοθήκη

300

ΜΕΡΟΣ Γ: ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

1. Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού

1.1 Δομή	304
----------	-----

1.2 Τομέας αθλητισμού	304
1.3 Τομέας αθλητικών χώρων και τεχνικών υπηρεσιών	309
1.4 Κλάδος Οικονομικής Διαχείρισης	314
1.5 Κέντρο Αθλητικών Ερευνών Κύπρου	314
1.6 Διεθνείς Αθλητικές Σχέσεις	315
1.7 Πρωτόκολλα	315
1.8 Υπηρεσιακές Επισκέψεις στο Εξωτερικό	315
1.9 Ακαδημία Αθλητισμού	315
1.10 Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης	316
ΜΕΡΟΣ Δ: ΝΕΟΛΑΙΑ	
1. Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου	318

ANNUAL REPORT 2012

PART A: EDUCATION

1. Structure of the Ministry of Education and Culture

1.1 Administration of Primary Education	334
1.2 Secondary General Education	341
1.3 Secondary Technical and Vocational Education (STVE)	346
1.4 Higher and Tertiary Education	350
1.5 The Cyprus Pedagogical Institute	365
1.6 Technical Services Department	366

2. Innovations, Reforms and Structural changes in Education

2.1 European and International Affairs Office (GEDY)	367
2.2 Primary Education	375
2.3 Department of Information and Communication Technology	389
2.4 Secondary General Education	394
2.5 Secondary Technical and Vocational Education	403
2.6 The Pedagogical Institute of Cyprus	404
2.7 The Development of Higher Education	416

3. Participation in European Programmes

3.1 Eurydice Network	422
3.2 Implementing Eu Research and Innovation Policy in Cyprus	422

4. Other Activities

4.1 The Youth Parliament Programme – 17th Session, 2011-2012	427
4.2 Unesco Associated Schools Project Network	428
4.3 Other activities of Secondary Technical and Vocational Education	428
4.4 Model European Parliament	428
4.5 Pancyprian School Competition of Contemporary Plays & Ancient Drama	428
4.6 Cypriot Presidency of the Council of the European Union	429
4.7 Bologna Follow-Up Group Meeting, 28-29 August 2012, Nicosia	429
4.8 Meeting of the Directors General for Higher Education, 22-23 October 2012, Nicosia	430
4.9 Ministerial Conference of Member States Participating in the European Higher Education Area (E.H.E.A.), Bucharest 26-27 April 2012	430
4.10 Agreement between the European Organization for Nuclear Research (Cern) and the Government of the Republic of Cyprus concerning the granting of the status of Associate Membership at the Pre-Stage to Membership at Cern - Inauguration of the Cern's Exhibition of Photography	430

5. Other Services

5.1 The Educational Psychology Service	431
5.2 The Counselling and Careers Education Service	432
5.3 Access to Information on Career Guidance	433
5.4 State Institutes for Further Education	433
5.5 School Clerks Administration Unit	434
5.6 The Store	435

5.7 Office of Civil Defence, Health and Safety	436
5.8 European Management Funding Unit	436

PART B: CULTURE

1. Cultural Services

1.1 Letters	441
1.2 Music	443
1.3 Visual Arts	445
1.4 Folk Culture / Cultural Heritage	446
1.5 Theatre	447
1.6 International Festival «Kypria 2012»	448
1.7 Dance	448
1.8 Cinema	450
1.9 Programme for the Cultural Events of the Cyprus Presidency of the Council of the E.U.	452
1.10 Council of Europe	453
1.11 Museums	454
1.12 Operation of Cultural Centres / Offices abroad	455
1.13 Bilateral and Multilateral Relations	455
1.14 Cyprus National Commission for Unesco	456
1.15 Promoting Unesco Conventions	456
2. Cyprus Research Centre	456

3. Cyprus Theatre Organisation

3.1 Activities of the Cyprus Theatre Organisation	459
3.2 Department of Theatre Development	462

4. The Cyprus Library

465

PART C: SPORTS

1. Cyprus Sports Organisation (CSO)

1.1 Sports Sector	468
1.2 Mass Sports	470
1.3 Sporting grounds and technical services sector	473
1.4 Management of Sport Facilities	474
1.5 Financial Management Sector	477
1.6 Cyprus Sport Research Centre (CSRS)	477
1.7 International Sport Relations	478
1.8 Protocols	478
1.9 Service Visits abroad	478
1.10 Sports Academy	479
1.11 Cyprus Residency of the Council of the European Union	479

PART D: YOUTH BOARD

Youth Board of Cyprus

482

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

A. Δημόσια και Κοινωνικά Νηπιαγωγεία κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012	492
B. Δημοτικά Σχολεία κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012	498
Γ. Ειδικά Σχολεία κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012	506
Δ. Σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης - Γυμνάσια 2011-2012	507
Ε. Σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης - Λύκεια 2011-2012	511
Στ. Σχολεία Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης 2011-2012	513

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2012 ήταν αναμφίβολα μια δύσκολη χρονιά, για την Κύπρο, την Ευρώπη και ολόκληρο τον κόσμο. Ωστόσο, παρά τις δυσμενείς επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης στην κυπριακή οικονομία, το όραμα, οι στόχοι, οι σκοποί και οι άξονες της κυβερνητικής πολιτικής στους τομείς της Παιδείας και του Πολιτισμού δεν αναστάληκαν.

Ως προς το νευραλγικό τομέα της παιδείας, η Κύπρος παρέμεινε και το 2012 η χώρα με τις υψηλότερες δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εν μέσω κρίσης, οι δαπάνες για την παιδεία ως ποσοστό του ΑΕΠ και του προϋπολογισμού αυξήθηκαν από το 7,1% το 2007 στο 8% το 2010, επίπεδο στο οποίο διατηρήθηκαν το 2011 και το 2012.

Τα πιο πάνω στοιχεία καταδεικνύουν με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο ότι συνεχίζουμε να επενδύουμε στην παιδεία, όχι παρά αλλά εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, αναγνωρίζοντας αυτό που παραδέχονται σήμερα όλοι οι φορείς διεθνώς, ότι ειδικά στις υφιστάμενες συνθήκες ο ρόλος της εκπαίδευσης καθίσταται πολύ σημαντικός για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα αλλά κυρίως για να διασφαλίσουμε μακροπρόθεσμα βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη.

Οι ίδιοι φορείς τονίζουν, παράλληλα, ότι για να μπορέσει η εκπαίδευση να επιτελέσει αυτό το ρόλο, απαιτούνται μεταρρυθμίσεις των εκπαιδευτικών συστημάτων, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής.

Δυστυχώς, οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι για πολλά χρόνια δεν είχαν προωθηθεί οι μεταρρυθμίσεις που είχε ανάγκη η παιδεία μας, με αποτέλεσμα να μην ακολουθήσει τις ραγδαίες κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές εξελίξεις και η ποιότητα της εκπαίδευσής μας δε βρίσκεται στα επίπεδα που απαιτούν οι σύγχρονοι καιροί.

Η αναγκαιότητα ανανέωσης και εκσυγχρονισμού της παιδείας είχαν βέβαια επισημανθεί συχνά στο παρελθόν από πολιτικούς και εκπαιδευτικούς φορείς, χωρίς όμως προωθούνται οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, με αποτέλεσμα η παιδεία μας να χαρακτηρίζεται από στασιμότητα και έλλειψη εκσυγχρονισμού. Σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο, που απαιτεί διαρκώς την προσαρμογή σε νέες ανάγκες και πιο σύνθετες απαιτήσεις, τα βασικά δομικά χαρακτηριστικά της παιδείας μας παρέμειναν αναλλοίωτα.

Με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που εφαρμόζουμε συστηματικά και μεθοδευμένα τα τελευταία χρόνια, θέσαμε ως στόχο την αναδιאμόρφωση, τον εξορθολογισμό και τον εκσυγχρονισμό της παιδείας μας, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του πολίτη του 21ου αιώνα, να προετοιμάζει τους νέους μας, τους αυριανούς πολίτες του κόσμου της παγκοσμιοποίησης, της πληροφορίας, της διακίνησης ιδεών και εργασίας, και να τους εξοπλίζει με τα αναγκαία εφόδια, ώστε να επιβιώσουν στο σκληρό και ανταγωνιστικό περιβάλλον της κοινωνίας της αγοράς και της εργασίας.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια συντελέστηκε τόσο το 2012 όσο και γενικότερα κατά την τελευταία πενταετία πρωτόγνωρο -σε ποσότητα και ποιότητα- έργο, το οποίο δεν έχει προηγούμενο στην ιστορία της κυπριακής εκπαίδευσης.

Έργο που αφορά σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, από το νηπιαγωγείο μέχρι το πανεπιστήμιο. Με το έργο που έχει επιτελεστεί άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά το όραμα γενιών εκπαιδευτικών, γονιών και μαθητών για μια κυπριακή εκπαίδευση που θα μας επιτρέπει να πρωταγωνιστούμε από πλευράς μάθησης στον ευρωπαϊκό και παγκόσμιο χώρο.

Παρά τις όποιες δυσκολίες, έγιναν αποφασιστικά βήματα για την αναβάθμιση όλων των τομέων του εκπαιδευτικού μας συστήματος, γιατί το οφείλουμε στα παιδιά και στους νέους μας, οι οποίοι αποτελούν την ελπίδα και το μέλλον αυτού του τόπου.

Ανάμεσα σε άλλα, την τελευταία πενταετία υλοποιήθηκαν η διαμόρφωση και εισαγωγή νέων αναλυτικών και ωρολογίων προγραμμάτων, η ολοκλήρωση της μείωσης των μαθητών στους 25

ανά τμήμα σ' όλες τις τάξεις από την προδημοτική μέχρι τη Γ' Λυκείου, η ίδρυση και λειτουργία των Μεταλυκειακών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, η εισαγωγή των τετραμήνων στη Μέση Εκπαίδευση, η αναβάθμιση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών με τη διοργάνωση του μεγαλύτερου προγράμματος υποχρεωτικής επιμόρφωσης που έχει εφαρμοστεί ποτέ στο εκπαιδευτικό μας σύστημα στο οποίο συμμετείχαν συνολικά 7.750 δάσκαλοι και καθηγητές, με την εφαρμογή του προγράμματος εισαγωγικής επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και τη θεσμοθέτηση των «διήμερων εκπαιδευτικού» στη δημοτική και μέση εκπαίδευση, η επέκταση των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας από 3 στις 8, του Ανοικτού σχολείου από 3 σε 10 Δήμους και του Μουσικού Σχολείου σε τρεις πρόσθετες επαρχίες, καθώς και η εφαρμογή του πακέτου στοχευμένων μέτρων φοιτητικής μέριμνας, από το οποίο επωφελήθηκαν τις τρεις τελευταίες ακαδημαϊκές χρονιές συνολικά 9.634 προπτυχιακοί φοιτητές που σπουδάζουν στην Κύπρο, καθώς και 3.918 κύπριοι φοιτητές που σπουδάζουν στο εξωτερικό.

Περαιτέρω, σημαντικά μέτρα υπήρξαν η επιχορήγηση 30.299 μαθητών για την αγορά φορητού Η/Υ, η διαμόρφωση πολιτικών για την ένταξη των αλλόγλωσσων μαθητών και για την πρόληψη και αντιμετώπιση της παραβατικότητας, καθώς και η δημιουργία νέων θεσμών και δομών, όπως το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης, ο Φορέας Διά Βίου Καθοδήγησης και το Ίδρυμα Διαχείρισης Απογευματινών και Βραδινών Επιμορφωτικών Προγραμμάτων.

Παράλληλα, διευρύνθηκε η τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Κύπρο, με αποτέλεσμα να σπουδάζουν για πρώτη φορά περισσότεροι κύπριοι φοιτητές στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας παρά στο εξωτερικό. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο εμπίπτει η έναρξη λειτουργίας της Νομικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, οι αποφάσεις για ίδρυση Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και Σχολής Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών στο ΤΕΠΑΚ, καθώς επίσης και η δημιουργία δύο νέων Ιδιωτικών Πανεπιστημίων στην Πάφο (Nearolis) και στη Λάρνακα (UCLAN). Τέλος, θεσμοθετήθηκε ο έλεγχος των αυξήσεων στα δίδακτρα των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων, με αποτέλεσμα να μην αυξηθούν τα δίδακτρα για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά έτη.

Με την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση η σύγχρονη Κύπρος θα μπορέσει να πρωταγωνιστήσει στο Ευρωπαϊκό και διεθνές πλαίσιο. Οι αλλαγές και ο εκσυγχρονισμός που επιτυγχάνουμε σήμερα στην Παιδεία είναι το διαβατήριο που εισάγει την Κύπρο, τους νέους και νέες μας, στην κοινωνία του αύριο, στην κοινωνία της δικαιοσύνης, της ισότητας, της γνώσης και της δημιουργίας.

Η υλοποίηση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης οδηγεί ουσιαστικά και πρακτικά στη διαμόρφωση ενός δημοκρατικού και ανθρώπινου σχολείου, το οποίο θα διασφαλίζει τη σχολική επιτυχία όλων των μαθητών, ανεξάρτητα από την κοινωνική τους καταγωγή. Ενός σχολείου που καλλιεργεί την αγάπη για τη γλώσσα και τον πολιτισμό μας, με σεβασμό στη διαφορετικότητα και στο γλωσσικό, πολιτιστικό και θρησκευτικό πλουραλισμό που χαρακτηρίζει την κυπριακή και την ευρωπαϊκή κοινωνία. Ενός σχολείου, που θα καλλιεργεί την ολόπλευρη μόρφωση και θα δίνει στους νέους μας και στην κυπριακή κοινωνία τη δυνατότητα να βαδίζουν με αυτοπεποίθηση και σιγουριά στο δύσκολο αλλά και γεμάτο προκλήσεις δρόμο της κοινωνικής προόδου και προκοπής.

Προς αυτή την κατεύθυνση αξιοποιούμε πλήρως τα ευρωπαϊκά ταμεία. Ειδικά στο πλαίσιο των υφιστάμενων οικονομικών δεδομένων, αποτελεί ύψιστη προτεραιότητά μας να χρησιμοποιούμε αποτελεσματικά όλες τις δυνατότητες που μας παρέχονται και όλα τα κονδύλια, μέχρι και το τελευταίο ευρώ.

Για την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013, έχουν ενταχθεί και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) έξι έργα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, τα οποία έχουν συνολικό προϋπολογισμό πάνω από €44 εκατ., που είναι τα εξής:

1. Πρόγραμμα κατά της Πρώρης Εγκατάλειψης του Σχολείου, της Σχολικής Αποτυχίας και της Παραβατικότητας σε Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (συνολικός προϋπολογισμός έργου: €10,9 εκατ.)

2. Πρόγραμμα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας σε μετανάστες και ξενόγλωσσους κατοίκους της Κύπρου (Επιμορφωτικά Κέντρα) (συνολικός προϋπολογισμός έργου: €3,2 εκατ.)
3. Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης για υποψήφιους εκπαιδευτικούς Μέσης Εκπαίδευσης (συνολικός προϋπολογισμός έργου: €15,8 εκατ.)
4. Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης (συνολικός προϋπολογισμός έργου: €5,7 εκατ.)
5. Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ) (συνολικός προϋπολογισμός έργου: €4,4 εκατ.)
6. Εσπερινή Τεχνική και Επαγγελματική Σχολή Λεμεσού (συνολικός προϋπολογισμός έργου: €3,8 εκατ.)

Πρόκειται για έργα που προωθούν τη διά βίου μάθηση, συμβάλλουν στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και ενισχύουν την κοινωνική και οικονομική συνοχή. Ταυτόχρονα, υπηρετούν τη Στρατηγική ΕΕ2020 και το όραμά της για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, ενώ συμβάλλουν και βραχυπρόθεσμα στην προσπάθεια μας να εξέλθουμε από την οικονομική κρίση.

Στον τομέα του πολιτισμού, συνεχίσαμε και κατά το 2012 τις προσπάθειες για την αναβάθμισή του, με βάση τη δική μας αντίληψη για τον πολιτισμό, σύμφωνα με την οποία ο πολιτισμός δεν πρέπει να είναι προνόμιο για τους λίγους αλλά αγαθό για τους πολλούς. Μέσα από πολύ συγκεκριμένες ενέργειες έχουμε στηρίξει τα τελευταία πέντε χρόνια πολύπλευρα τον πολιτισμό στον τόπο μας, στην προσπάθεια να εξασφαλίσουμε σε όλους τους πολίτες ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στα πολιτιστικά αγαθά.

Ανάμεσα σε άλλα, την τελευταία πενταετία ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για τη δημιουργία της Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού. Επίσης, τέθηκε σε λειτουργία το Ίδρυμα Πολιτιστικής Δημιουργίας για Παιδιά και Νέους στη Λάρνακα. Αποφασίστηκε η δημιουργία Μουσείου και Αρχείου Λογοτεχνίας. Παράλληλα θεσμοθετήθηκε το Πρόγραμμα Μουσικής Ανάπτυξης Νέων Ταλέντων. Προωθήσαμε την υπογραφή Συμφωνίας με Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη (Europeana) και την έναρξη παροχής πολιτιστικής πληροφορίας και εφαρμόστηκε το αναθεωρημένο Σχέδιο Στήριξης των Τοπικών Αρχών για τη Δημιουργία Έργων Πολιτιστικής Υποδομής.

Επίσης, έχει εγκριθεί το Νέο Σχέδιο επιχορήγησης εκδόσεων, ο νόμος για τα Μουσεία, ενώ αναθεωρήθηκε η νομοθεσία που αφορά στον εμπλουτισμό των δημοσίων κτηρίων με έργα τέχνης. Προωθήσαμε αποτελεσματικά τον θεσμό των Μουσικών Λυκείων και τον επεκτείναμε σε τρεις επιπλέον επαρχίες. Ολοκληρώθηκε, τέλος, η κατασκευή του νέου Θεάτρου του ΘΟΚ, το οποίο εγκαινιάστηκε πρόσφατα.

Ταυτόχρονα, το 2012 υπήρξε μια σημαδιακή χρονιά, αφού από την 1η Ιουλίου μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2012 η καρδιά της Ευρώπης κτυπούσε στην Κύπρο. Η επιτυχής ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στους τομείς των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αποτέλεσε μια από τις σπουδαιότερες προκλήσεις για το Υπουργείο μας από τη μέρα της ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου ήταν μια πολυδιάστατη προσπάθεια, η οποία υλοποιήθηκε με τη στενή συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στην ΕΕ, τη Γραμματεία της Κυπριακής Προεδρίας και τους συνεργαζόμενους Οργανισμούς (ΚΟΑ και ΟΝΕΚ). Το υψηλό επίπεδο ευθύνης, η αφοσίωση και η σοβαρότητα που επέδειξαν όλοι οι εμπλεκόμενοι επιβεβαίωσε την κοινή πεποίθηση ότι η Κυπριακή Προεδρία υλοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία.

Δεσμευθήκαμε και εργαστήκαμε για μια καλύτερη Ευρώπη για τις μελλοντικές γενιές, προσλωμένη στις θεμελιώδεις αξίες της, στο όνομα των οποίων θα προωθούνται βιώσιμες λύσεις

και θα διασφαλίζονται, με κοινωνική ευαισθησία, καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και ποιότητας ζωής.

Μέσα από τη συνεργασία και τους κοινούς προβληματισμούς όλων των Κρατών Μελών προωθήσαμε τις ευρωπαϊκές πολιτικές κατά τρόπο επωφελή για την Ευρώπη και τους πολίτες της. Επιδιώξαμε να εργαστούμε προς μια πιο αποτελεσματική Ένωση, που να συνεισφέρει στην αειφόρο ανάπτυξη, στην κοινωνική συνοχή και στη δημιουργία θέσεων εργασίας, μέσω πιο αποδοτικών και ολοκληρωμένων προσεγγίσεων. Μια Ένωση που να εργάζεται στη βάση της αρχής της αλληλεγγύης, με τη δέσμευση για ένα καλύτερο μέλλον.

Στα πλαίσια αυτά κινήθηκαν όλες οι ενέργειες μας κατά τις εργασίες των δεκάδων συνεδριάσεων των διαφόρων επιτροπών και ομάδων εργασίας και των 18 επίσημων συναντήσεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας στην Κύπρο και το εξωτερικό.

Ως Κύπρος είχαμε να αντιμετωπίσουμε την πρόκληση του σχετικά νέου και μικρού κράτους-μέλους, στο νοτιοανατολικότερο άκρο των ευρωπαϊκών συνόρων, το οποίο εκαλείτο να διεκπεραιώσει για πρώτη φορά ένα πελώριο έργο, μέσα σε ένα κλίμα δυσπιστίας και αντιπαραθέσεων. Αποδείξαμε ότι με πίστη στις δυνάμεις μας ως Κύπρος, με όπλο τη σωστή οργάνωση, την εργατικότητα, το φιλότιμο, την υπευθυνότητα, τη δημιουργικότητα, αλλά και την ικανότητα αποτελεσματικής επικοινωνίας και συνεργασίας για επίλυση προβλημάτων ήταν τελικά τα χαρακτηριστικά της επιτυχημένης μας πορείας το εξάμηνο που πέρασε.

Πιστεύουμε ότι η αυτοπεποίθηση για το γνήσιο των θέσεων και των προθέσεών μας, η εμπιστοσύνη που επιδείξαμε στους θεσμούς και η επιμονή στην ανθρώπινη πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνδυασμό με τη χρονική συγκυρία υπενθύμισε και επανέφερε στην επιφάνεια θεμελιώδεις αξίες και έναν από τους πρωταρχικούς λόγους ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ευρωπαίων πολιτών.

Η Κύπρος με τα αποτελέσματα της σκληρής της εργασίας έχει, κατά γενική ομολογία, ανεβάσει ψηλά τον πήχη και χαράξει ευδιάκριτα το όνομά της στον Ευρωπαϊκό χάρτη και στη συνείδηση των Ευρωπαίων εταίρων μας. Η Κύπρος έχει κερδίσει το σεβασμό στην άποψη και έχει καθιερωθεί ως αποτελεσματικός εταίρος και συνδιαμορφωτής πολιτικής. Μια παρακαταθήκη την οποία θα χαίρονται όλοι οι Κύπριοι πολίτες και οι γενεές που έρχονται για πολλές δεκαετίες.

Συνοψίζοντας, το 2012 υπήρξε ένας δημιουργικός και αποτελεσματικός χρόνος, κατά τον οποίο σημειώθηκαν καθοριστικές αλλαγές σε όλους τους τομείς, οι οποίοι θα συμβάλουν στην ποιοτική αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και του πολιτισμού μας.

Τέλος, όσον αφορά τον τομέα της εκπαίδευσης θα πρέπει ακόμα να σημειωθεί ότι το Υπουργείο Παιδείας έθεσε για τη σχολική χρονιά 2012-2013 τους ακόλουθους στόχους:

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013

1ος Στόχος: «Συμμετέχουμε στην Κυπριακή Προεδρία - Συμβάλλουμε στην επιτυχία της Κύπρου».

Στα πλαίσια της Ευρώπης των ίσων εταίρων και των ίσων υποχρεώσεων η Κύπρος, ως πλήρες και ισότιμο μέλος, προέδρευσε κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012 για πρώτη φορά του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με υπευθυνότητα, με μετριοφροσύνη και με μεγάλο αίσθημα ευθύνης αναλάβαμε το ηνδάλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καταφέραμε να συνεισφέρουμε εποικοδομητικά στην επίλυση των προβλημάτων και των προκλήσεων που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρώπη.

Η Κυπριακή Προεδρία θα εργάστηκε για μια καλύτερη Ευρώπη, στοχεύοντας στην προώθηση

της κοινωνικής συνοχής και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών της. Μια Ένωση που να λειτουργεί στη βάση της αρχής της αλληλεγγύης, με τη δέσμευση για ένα καλύτερο μέλλον. Όλες οι προσπάθειές μας είχαν ως γνώμονα να κληρονομήσουν οι νεότερες γενιές μια καλύτερη Ευρώπη.

Η ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κύπρο, αποτέλεσε μια άριστη ευκαιρία για καλύτερη γνωριμία των μαθητών και των εκπαιδευτικών με το θεσμικό πλαίσιο, τις δομές και τον τρόπο λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και το πώς η συμμετοχή της Κύπρου σ' αυτήν επηρεάζει την καθημερινότητα των Κύπριων πολιτών. Γι' αυτό και η περαιτέρω εξοικείωση με τους θεσμούς και τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί έναν από τους στόχους και της σχολικής χρονιάς 2012-2013.

Ήδη κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά τα σχολεία μας είχαν δημιουργήσει εξαιρετικές εργασίες, ενώ κατά τη διάρκεια της Προεδρίας της Κύπρου υπήρξε ενεργός εμπλοκή μαθητών και νέων σε εκδηλώσεις του επίσημου προγράμματος δραστηριοτήτων. Παράλληλα, συγκεκριμένες δράσεις από το έργο που διενεργείται στα σχολεία μας στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, προβλήθηκε και παρουσιάστηκε σε διάφορες εκδηλώσεις της Προεδρίας. Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2012-2013, τα σχολεία, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, πραγματοποίησαν δραστηριότητες, στις οποίες θα ενεπλάκησαν μαθητές και εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων.

Ταυτόχρονα, η ανάληψη της Προεδρίας από την Κυπριακή Δημοκρατία απετέλεσε μια πρώτη τάξεως ευκαιρία για να αναδειχθεί ο πολιτισμός μας, η φιλόξενη διάθεσή μας αλλά και οι δυνατότητες μας να συνεισφέρουμε ουσιαστικά στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, αντικρύζοντας τους εκπαιδευτικούς ως τους πρωταγωνιστές αυτού του ιστορικού εγχειρήματος. Γι' αυτό το λόγο, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού όρισε ως στόχο για τη σχολική χρονιά 2012-2013: «Συμμετέχουμε στην Κυπριακή Προεδρία - Συμβάλλουμε στην επιτυχία της Κύπρου».

Η προσωπική συνεισφορά του καθενός εκπαιδευτικού υπήρξε τεράστιας σημασίας για την επιτυχία της Κυπριακής Προεδρίας. Παράλληλα, η Κυπριακή Προεδρία απετέλεσε μοναδική ευκαιρία να βελτιώσουμε το δικό μας τρόπο δράσης, αξιοποιώντας καλά παραδείγματα που μας παρέχει η ευρωπαϊκή εμπειρία, και να συμβάλουμε, στο μέτρο του δυνατού, στη βελτίωση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, του οποίου αποτελούμε αναπόσπαστο κομμάτι.

2ος Στόχος: «Ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών που διακρίνουν το δημοκρατικό πολίτη».

Κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013 συνεχίστηκε και διευρύνθηκε η εισαγωγή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στα σχολεία, με στόχο να διαμορφωθεί σταδιακά το δημοκρατικό και ανθρώπινο σχολείο στην Κύπρο. Ένα σχολείο που θα σέβεται απόλυτα την αξιοπρέπεια των μαθητών και των μαθητριών. ένα σχολείο που παρέχει σε όλους/ες τις/τους μαθητές/τριες τη δυνατότητα επίτευξης όλων των στόχων της εκπαίδευσης, χωρίς οποιεσδήποτε εκπώσεις στην ποσότητα και στην ποιότητα των μορφωτικών αγαθών.

Ένας από τους τρεις πυλώνες των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων είναι ο προσανατολισμός τους στην παροχή όλων εκείνων των εφοδίων στους/στις μαθητές/τριες που τους/τις βοηθούν στην απόκτηση γνώσεων και στην ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών που απαρτίζουν τη σύγχρονη δημοκρατική πολιτότητα. Ανάμεσα στους στόχους των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων είναι αυτοί που επιτρέπουν στους αυριανούς πολίτες:

- α) να χαρακτηρίζονται από δημοκρατικότητα, αγωνιστικότητα, παρηρησία και κοινωνική υπευθυνότητα και να εμφορούνται από τις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, καθώς επίσης και από ηθικές και πανανθρώπινες αξίες όπως η ελευθερία, ο αλληλο-

σεβασμός και η αγάπη προς το συνάνθρωπο,

- β) να διαμορφώνουν και βιώνουν συνθήκες ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα και να διαχειρίζονται με γνώση και ευαισθησία τα φαινόμενα ετερότητας των σημερινών πολυπολιτισμικών κοινωνιών,
- γ) να σέβονται και να προστατεύουν το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και να προωθούν την αειφόρο ανάπτυξη,
- δ) να θεμελιώνουν την προσωπική, ψυχική και σωματική ευεξία στην αυτογνωσία στη φυσική άσκηση, στην έλλογη διατροφή και διαβίωση, στη συνειδητή διαμόρφωση του ελεύθερου χρόνου ως περίοδο δημιουργικής δραστηριότητας και ευχάριστης κοινωνικής συναναστροφής και στην ικανότητα διεκδίκησης κατάλληλων συνθηκών υγείας και αντιμετώπισης των πολυποίκιλων μηχανισμών επηρεασμού και χειραγώγησης.

Για τη γνωριμία των εμπλεκομένων με αυτό το βασικό πυλώνα των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, καθώς επίσης και την εξοικείωσή τους με τους τρόπους καλλιέργειας και ανάπτυξης αυτών των στάσεων και συμπεριφορών, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού όρισε και τον εξής στόχο για τη σχολική χρονιά 2012-2013: «Ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών που διακρίνουν το δημοκρατικό πολίτη».

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εκπαίδευση των μαθητών, ώστε να βιώσουν την έννοια της δημοκρατικής πολιτότητας, να αυξήσουν δηλαδή το ενδιαφέρον τους για τα κοινά και να γίνουν όσο το δυνατό πιο δραστήριοι πολίτες. Θέλουμε τα παιδιά και τους νέους μας να αποκτήσουν δημοκρατική συνείδηση, να ενδιαφέρονται για τα κοινά και να έχουν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό την ιδιότητα του ενεργού πολίτη. Ενεργός πολίτης σήμερα, σε τοπικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, είναι πρώτα απ' όλα ο ενημερωμένος πολίτης, μια αυτόνομη προσωπικότητα με κριτική σκέψη και δημιουργική διάθεση, που συμμετέχει ενεργά στα δρώμενα του γύρω του κόσμου, ασκεί με συνέπεια τα δημοκρατικά του δικαιώματα και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις.

Ο ενεργός πολίτης σέβεται τους νόμους της πολιτείας, επιδεικνύει αυτοσεβασμό και αλληλοσεβασμό, αποδέχεται τη διαφορετικότητα, συνεργάζεται για το κοινό όφελος, προάγει τη συνεργασία, την αλληλεγγύη, την αρμονική συμβίωση και την ειρηνική συνύπαρξη των ανθρώπων και των λαών, χωρίς αισθήματα προκατάληψης και μισαλλοδοξίας.

Ταυτόχρονα, η καλλιέργεια στάσεων και συμπεριφορών που διακρίνουν το δημοκρατικό πολίτη αποτελεί την ενδεδειγμένη προσέγγιση στο χώρο της εκπαίδευσης, για την αντιμετώπιση σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων που αφορούν, μεταξύ άλλων, στις διαπροσωπικές σχέσεις, στη βία και στην παραβατικότητα.

Επισημαίνεται ότι, ο βασικός αυτός πυλώνας των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, που αφορά στην ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών που διακρίνουν το δημοκρατικό πολίτη, είναι πάντοτε συνυφασμένος με τους δύο άλλους βασικούς πυλώνες των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, που είναι: (α) η απόκτηση, από τους μαθητές και τις μαθήτριες, ενός επαρκούς και συνεκτικού σώματος γνώσεων από όλες τις επιστήμες και (β) η ανάπτυξη των κομβικών ιδιοτήτων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που απαιτούνται στην κοινωνία του 21ου αιώνα.

Ο στόχος της φετινής σχολικής χρονιάς εντάσσεται, επίσης, στο πλαίσιο της ανακήρυξης του 2013, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως «Ευρωπαϊκό Έτος των Πολιτών». Το 2013 συμπληρώνεται μια εικοσαετία από τη θέσπιση της Ιθαγένειας της Ένωσης με βάση της συνθήκης του Μάαστριχτ. Αυτός είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους επέλεξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ανακηρύξει το 2013 σε Ευρωπαϊκό Έτος των Πολιτών.

Ο γενικός σκοπός του Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτών 2013 είναι η αύξηση της συνειδητοποίησης και της γνώσης για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την ιδιότητα του Πολίτη της Ένωσης, για να διευκολυνθούν οι πολίτες να κάνουν πλήρη χρήση του δικαιώματός τους να μετακινούνται και να διαμένουν ελεύθερα οπουδήποτε εντός της επικράτειας των κρατών

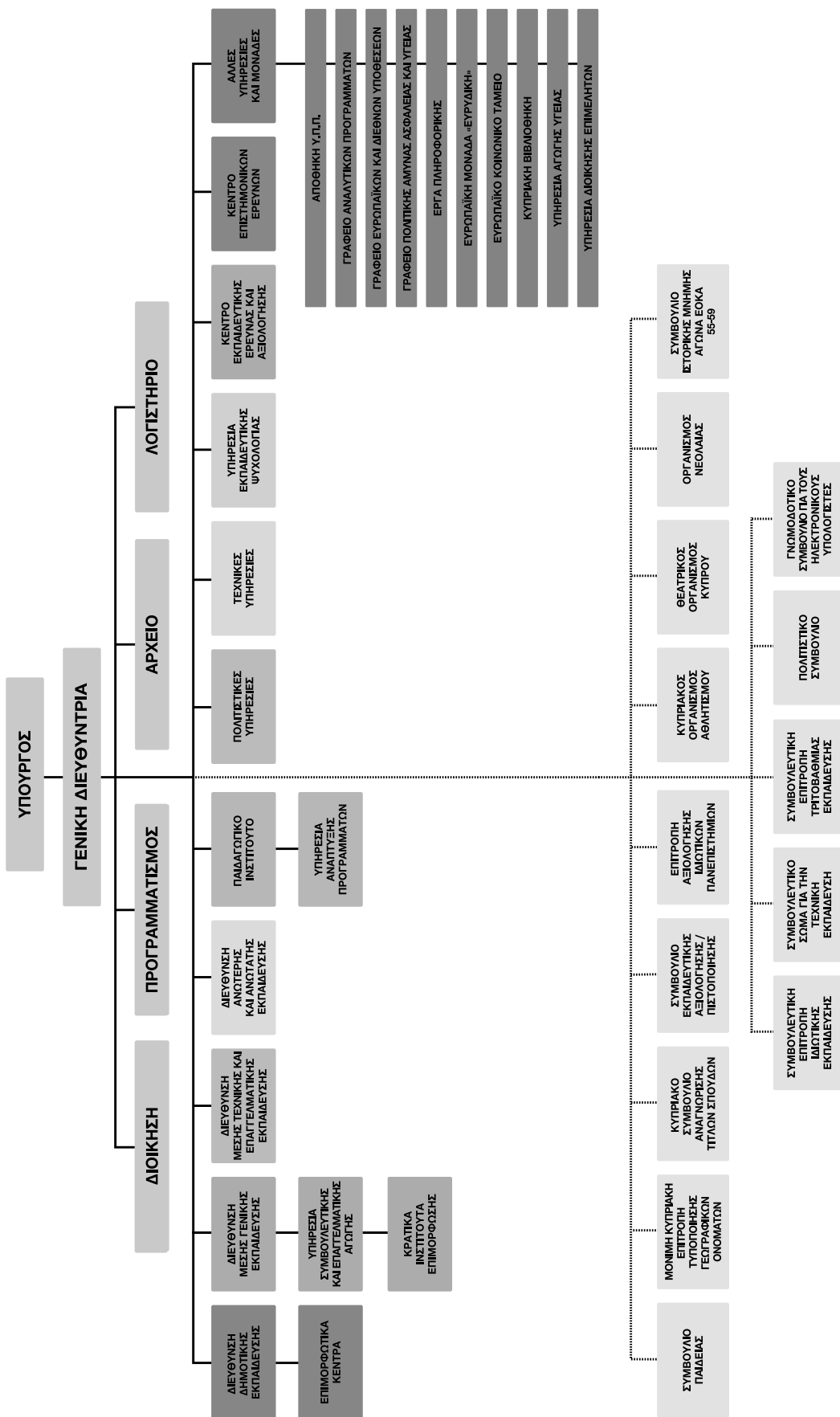
μελών. Μέσα στο ίδιο πλαίσιο, κατά το Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτών, θα προωθηθεί ο στόχος για διασφάλιση και των άλλων δικαιωμάτων των Ευρωπαίων πολιτών που συνδέονται με την ιδιότητα του Πολίτη της Ένωσης.

Ειδικότερα, η προώθηση αυτού του στόχου επιτρέπει στο σχολικό σύστημα:

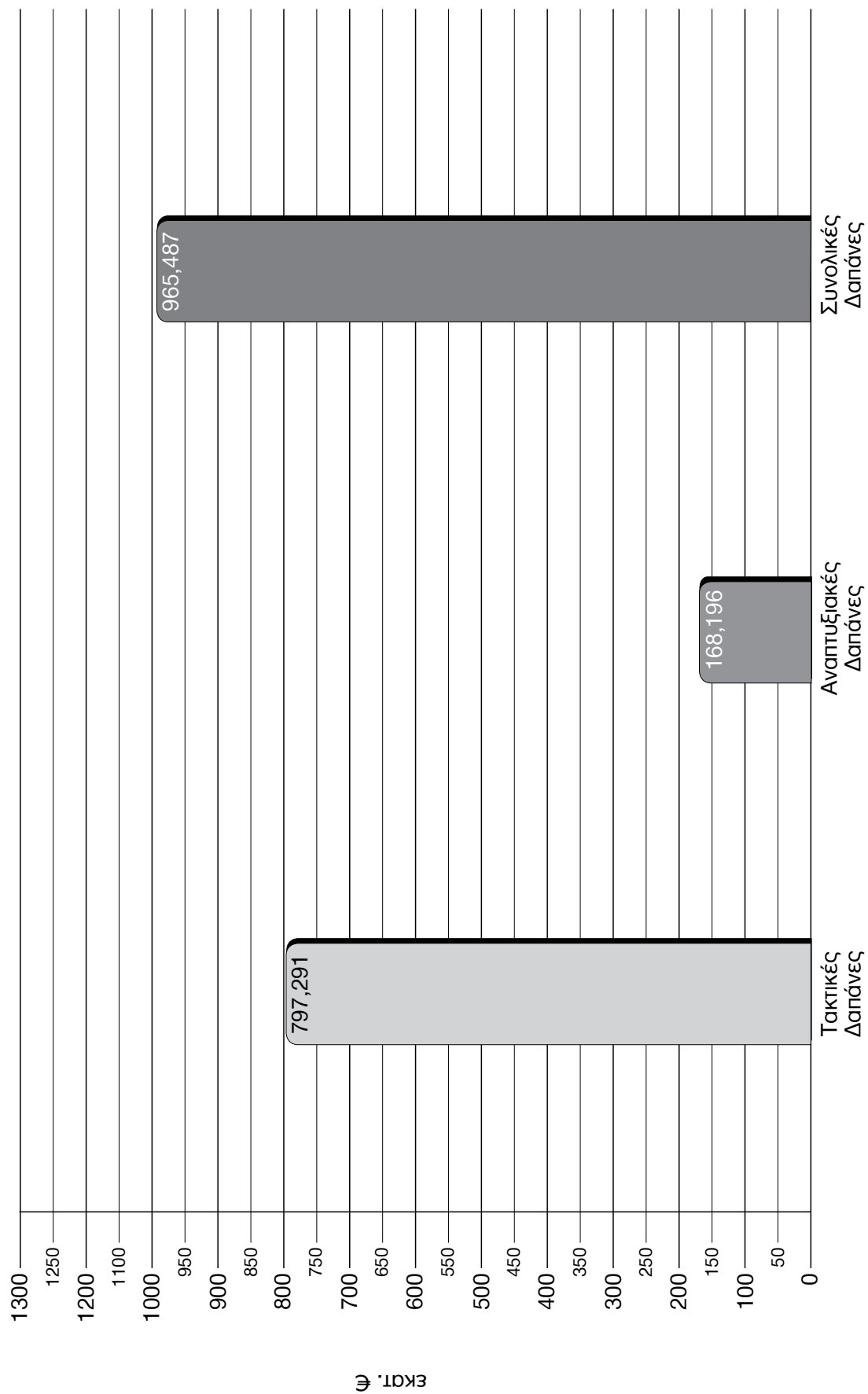
- να ενισχύσει την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με το δικαίωμά τους να διαμένουν ελεύθερα στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- να ενισχύσει την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με το πώς μπορούν να αξιοποιήσουν τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζονται σε επίπεδο Ε.Ε. και από τις πολιτικές της Ε.Ε. και να προωθήσει την ενεργό συμμετοχή τους στη χάραξη των πολιτικών της Ένωσης
- να δώσει ώθηση στις συζητήσεις σχετικά με τον αντίκτυπο και τις δυνατότητες που προσφέρει το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας, ιδίως από την άποψη της ενίσχυσης της συνοχής και της αλληλοκατανόησης των ανθρώπων.

Στις επόμενες σελίδες της Ετήσιας Έκθεσης 2012 παρατίθενται με λεπτομέρεια οι δράσεις και τα επιτεύγματα όλων των Διευθύνσεων και των Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για το 2012, όπου μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να ενημερωθεί πλήρως για τη σημαντική δράση που αναπτύχθηκε μέσα σ' αυτή τη χρονιά. Περιλαμβάνονται, επίσης, σχετικές πληροφορίες για την ετήσια δράση (2012) του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και του Οργανισμού Νεολαίας, που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - 2012

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΠΑΙΔΕΙΑ
✿

Ι. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ι.Ι ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η Δημοτική Εκπαίδευση επιδιώκει, με συστηματικό και υπεύθυνο προγραμματισμό και με συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, τη συνεχή βελτίωση και ποιοτική αναβάθμιση της προσφερόμενης εκπαίδευσης. Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, προωθήθηκε η πλήρης εφαρμογή των νέων Ωρολογίων Προγραμμάτων και η σταδιακή εφαρμογή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Επίσης, συνεχίστηκε η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και η παραγωγή νέου διδακτικού υλικού, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Παράλληλα, συνεχίστηκε η εφαρμογή διάφορων εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Περιβαλλοντικά Προγράμματα, Αγωγή Υγείας, Μουσική Αγωγή, Εικαστική Αγωγή, Φυσική Αγωγή, «Οίκαδε», κ.ά.) με στόχο την ανάπτυξη της δημιουργικότητας των μαθητών μέσα και έξω από την τάξη και την επίτευξη της χαράς της μάθησης. Συνεχίστηκε, επίσης, η προσφορά ενισχυμένων και διαφοροποιημένων προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας στα παιδιά των παλιννοστούντων και των αλλοδαπών, ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν ομαλά στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα. Επίσης, κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 συνεχίστηκε η εφαρμογή του θεσμού του Ενιαίου Ολοήμερου Σχολείου σε 14 Δημοτικά Σχολεία. Παράλληλα, ο θεσμός του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου εφαρμόστηκε σε 113 Δημοτικά και Ειδικά Σχολεία και σε 48 Δημόσια Νηπιαγωγεία.

Η Προδημοτική Εκπαίδευση παρέχει τη δυνατότητα για μεθοδευμένη ενισχυτική παρέμβαση στους τομείς της φυσικής, κοινωνικής, συναισθηματικής και γνωστικής ανάπτυξης, όπως καταδεικνύουν πολυάριθμα ερευνητικά αποτελέσματα σε παγκόσμια κλίμακα. Ο σεβασμός των ατομικών διαφορών, οι εξατομικευμένες παιδοκεντρικές προσεγγίσεις, οι εξελικτικές μαθησιακές διαδικασίες και η συνεχής παρακολούθηση του ατομικού ρυθμού ανάπτυξης των παιδιών, συμβάλλουν στην απόκτηση και τη μονιμοποίηση δεξιοτήτων ζωής και θετικών γνωρισμάτων προσωπικότητας, στην υιοθέτηση και την έκφραση κοινωνικά αποδεκτής συμπεριφοράς και στη λειτουργία του ατόμου, με γνώμονα γενικά αποδεκτές στάσεις, αξίες και αρχές. Είναι παραδεκτό ότι η Προδημοτική Εκπαίδευση συμβάλλει ουσιαστικά στην προετοιμασία του παιδιού για το Δημοτικό Σχολείο και μειώνει τις πιθανότητες σχολικής αποτυχίας.

Για όλα αυτά, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.) τα τελευταία χρόνια προχώρησε στην εισαγωγή καινοτομιών, με στόχο την ποσοτική και ποιοτική ανάπτυξη της Προδημοτικής Εκπαίδευσης. Το επισφράγισμα όλων αυτών των προσπαθειών ήταν η εισαγωγή της υποχρεωτικής Προδημοτικής Εκπαίδευσης για τα παιδιά ηλικίας 48/12 - 5 8/12 χρόνων, από τον Σεπτέμβριο του 2004.

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 προωθήθηκε η ανέγερση, βελτίωση, επέκταση, αντικατάσταση και αντισεισμική αναβάθμιση πολλών σχολικών μονάδων δημοτικής εκπαίδευσης. Ολοκληρώθηκε, επίσης, η ανέγερση ενός νέου δημοτικού σχολείου και επτά νέων νηπιαγωγείων. Με τη συνέχιση της υλοποίησης του κτηριολογικού προγράμματος επιδιώκεται να αντιμετωπιστούν τα σοβαρότερα στεγαστικά προβλήματα σε παγκύπρια κλίμακα και να επιτευχθεί η αποσυμφόρηση πολύ μεγάλων σε αριθμό μαθητών σχολείων.

Το Υ.Π.Π. από το Σεπτέμβριο του 2001 εφαρμόζει τον Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο του 1999 [113(Ι)/1999]. Μέσα στα πλαίσια του πιο πάνω Νόμου, παρέχεται η αναγκαία βοήθεια και στήριξη σε παιδιά με ειδικές ανάγκες όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (Προδημοτικής, Δημοτικής, Μέσης, Ανώτερης και Ανώτατης). Στόχος είναι η ανάπτυξη των παιδιών σε όλους τους τομείς (κοινωνικό, συναισθηματικό, εκπαιδευτικό) και στην προεπαγγελματική και επαγγελματική τους κατάρτιση, όπου αυτό είναι δυνατό.

Η ειδική αγωγή και εκπαίδευση παρέχεται στα δημόσια σχολεία σε παιδιά με ειδικές ανάγκες, από την ηλικία των τριών χρόνων μέχρι την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών τους. Ανάλογα

με την κάθε περίπτωση, η ειδική αγωγή παρέχεται σε τάξεις συνηθισμένων σχολείων, σε Ειδικές Μονάδες συνηθισμένων σχολείων και σε Ειδικά Σχολεία.

Η Δημοτική Εκπαίδευση αποτελεί την πρώτη βαθμίδα της εκπαίδευσης η οποία θέτει τις βάσεις, ώστε τα παιδιά να αναπτυχθούν ισόρροπα στο γνωστικό, συναισθηματικό και ψυχοκινητικό τομέα. Γι' αυτό, η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης καταβάλλει, διαρκώς, κάθε προσπάθεια για συνεχή βελτίωση και αναβάθμιση της Δημοτικής Εκπαίδευσης. Παράλληλα, στοχεύει στον εκσυγχρονισμό των διδακτικών μεθόδων και προσεγγίσεων, στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή σύγχρονων αναπτυξιακών προγραμμάτων, στη βελτίωση των προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας και Ειδικής Εκπαίδευσης, στην επέκταση και ανέγερση νέων σχολικών μονάδων και, γενικά, στη δημιουργία της υποδομής εκείνης που απαιτείται για ποιοτική βελτίωση της εκπαίδευσης.

Τη σχολική χρονιά 2010-2011 ολοκληρώθηκε η ετοιμασία των Νέων Αναλυτικών και Ωρολογίων Προγραμμάτων, τα οποία είναι συνυφασμένα με τις ανάγκες της σημερινής κοινωνίας, άρχισε η συγγραφή νέων διδακτικών βιβλίων στη βάση των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων και έγινε γενική επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού σε ό,τι αφορά στα νέα Αναλυτικά Προγράμματα. Από τη σχολική χρονιά 2011-2012 τέθηκαν σε πλήρη εφαρμογή τα νέα Ωρολόγια Προγράμματα, άρχισε οργανωμένη και συστηματική επιμόρφωση για τα νέα μαθήματα που εισήχθησαν με βάση τα νέα Αναλυτικά και Ωρολόγια Προγράμματα και συνεχίστηκε η παραγωγή νέου διδακτικού υλικού.

Οι διάφοροι τομείς που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης περιλαμβάνουν:

- τα Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας, τα οποία είναι υπεύθυνα για την ομαλή λειτουργία των Δημόσιων, Ιδιωτικών και Κοινοτικών Νηπιαγωγείων (Προδημοτική Εκπαίδευση), των Δημόσιων και Ιδιωτικών Δημοτικών Σχολείων (Δημοτική Εκπαίδευση) των Ειδικών Σχολείων, αλλά και για την παροχή εξατομικευμένης βοήθειας σε παιδιά με ειδικές ανάγκες που είναι ενταγμένα σε δημοτικά σχολεία, νηπιαγωγεία ή ειδικές μονάδες (Ειδική Εκπαίδευση)
- την Κυπριακή Εκπαιδευτική Αποστολή (Παροικιακά Σχολεία στη Μεγάλη Βρετανία)
- την Εκπαίδευση των Ελλήνων της Διασποράς
- τις Εκπαιδευτικές και Θερινές Κατασκηνώσεις
- τα Επιμορφωτικά Κέντρα.

1.1.1 ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η Προδημοτική Εκπαίδευση επιτελεί έργο αποφασιστικής σημασίας για την ποιοτική αναβάθμιση της Δημοτικής Εκπαίδευσης. Η αντίληψη αυτή είναι σύμφωνη με την ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πραγματικότητα και τα πορίσματα επιστημονικών εκπαιδευτικών ερευνών. Η Κύπρος, ως μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και ως πλήρες κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υιοθετεί προγράμματα που εναρμονίζονται με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά.

Το Υ.Π.Π. είναι αρμόδιο για την εκπαίδευση παιδιών ηλικίας τριών χρόνων και άνω, που φοιτούν σε δημόσια, κοινοτικά και ιδιωτικά νηπιαγωγεία. Η Προδημοτική Εκπαίδευση είναι υπεύθυνη για τη συμπλήρωση του έργου της οικογένειας, την υποστήριξη, με κάθε τρόπο, της πληρέστερης δυνατής ανάπτυξης του παιδιού, την ικανοποίηση των βασικών αναγκών της προσωπικότητάς του και την έκθεσή του σε υποστηρικτικές και εποικοδομητικές εμπειρίες, με σκοπό να συνειδητοποιήσει τις ικανότητες και δυνατότητές του και να αναπτύξει θετική αυτοϊδέα.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου αποσκοπεί σε έναν τρόπο ζωής που να διατηρεί, όσο το δυνατό, περισσότερα στοιχεία από το φυσικό τρόπο ζωής της οικογένειας, με έμφαση στην ελεύθερη και δημιουργική δραστηριοποίηση του παιδιού, μέσα από εξατομικευμένες παιδοκεντρικές προσεγγίσεις, σε ένα περιβάλλον που ενισχύει τη συνεργατική μάθηση, τον πειραματισμό και την ομαδική εργασία. Έμφαση δίνεται στην απόδοση προσωπικής σημασίας στο κάθε παιδί ξεχωριστά, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες, τα χαρίσματα και τις ανάγκες του, στην αγάπη, στην υποστήριξη, στην εμπιστοσύνη, στην αποδοχή, στην ασφάλεια και στο σεβασμό της ατομικής διαφορετικότητας, ιδιαιτερότητας και ετερότητας.

1.1.2 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ακρογωνιαίος λίθος των επιδιώξεων της Δημοτικής Εκπαίδευσης ήταν και είναι η ισόρροπη ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών. Δεν είναι, επομένως, τυχαίο το γεγονός ότι τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα και Προγράμματα Σπουδών βασίζονται σε τρεις κοινούς πυλώνες οι οποίοι συλλειτουργούν για την υλοποίηση των επιδιώξεων αυτών. Συγκεκριμένα, ο πρώτος άξονας αφορά στο συνεκτικό και επαρκές σώμα γνώσεων και δεξιοτήτων που τα παιδιά αναμένεται να κατακτήσουν για κάθε γνωστικό αντικείμενο. Ο δεύτερος πυλώνας εστιάζει στις αξίες, στάσεις και συμπεριφορές που τα παιδιά θα πρέπει να αναπτύξουν ως σύγχρονοι, δημοκρατικοί πολίτες, ενώ ο τρίτος πυλώνας σχετίζεται με την καλλιέργεια ιδιοτήτων, ικανοτήτων και κομβικών δεξιοτήτων που απαιτούνται από και για την κοινωνία του 21ου αιώνα, έτσι ώστε τα παιδιά να καταστούν ικανά να αναλαμβάνουν ευθύνες και να δρουν ενεργά στο σύγχρονο κοινωνικοπολιτισμικό γίγνεσθαι.

Αναλυτικότερα, κύριος σκοπός της Δημοτικής Εκπαίδευσης είναι να οργανώνει, να εξασφαλίζει και να προσφέρει σε όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από ηλικία, φύλο, οικογενειακό και κοινωνικό υπόβαθρο και πνευματικές δυνατότητες, τέτοιες ευκαιρίες μάθησης, με τρόπο που:

- να αναπτύσσονται ισόρροπα στο γνωστικό, συναισθηματικό και ψυχοκινητικό τομέα, αξιοποιώντας, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, τα μέσα που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία
- να αντιμετωπίζουν με επιτυχία τα ποικίλα προβλήματα που είναι δυνατό να συναντήσουν και τις τυχόν δυσκολίες προσαρμογής στο σχολικό και ευρύτερο περιβάλλον και να προετοιμαστούν με στόχο την ενεργή και δημιουργική συμμετοχή τους στην κοινωνική, πολιτική, πολιτιστική και οικονομική ζωή
- να αποκτούν θετικές στάσεις έναντι στη μάθηση
- να αναπτύσσουν κοινωνική συναντίληψη, αγωνιστικότητα, προσήλωση στις ανθρωπιστικές αξίες και σεβασμό της πολιτιστικής κληρονομιάς και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- να εκτιμούν το ωραίο και να αναπτύσσουν διάθεση για δημιουργικότητα και αγάπη για τη ζωή

και τη φύση, ώστε να ευαισθητοποιούνται αποτελεσματικά σε θέματα διατήρησης και βελτίωσης του περιβάλλοντος.

Ι.Ι.3 ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Στις κατεχόμενες περιοχές, παρά τα εμπόδια και τη λογοκρισία που επέβαλαν οι κατοχικές αρχές, λειτούργησαν αρχικά τρία δημοτικά σχολεία: ένα στο Ριζοκάρπασο, ένα στην Αγία Τριάδα και ένα στον Κορμακίτη. Κατά τη σχολική χρονιά 1996-1997, το Δημοτικό Σχολείο Αγίας Τριάδας έκλεισε, παρά τις έντονες προσπάθειες της Κυπριακής Κυβέρνησης, εξαιτίας της άρνησης του κατοχικού καθεστώτος να επιτρέψει στη δασκάλα κυρία Ελένη Φωκά να επιστρέψει στο χωριό της. Κατά τη σχολική χρονιά 1999-2000 το Δημοτικό Σχολείο Κορμακίτη, που λειτουργούσε μέχρι την προηγούμενη σχολική χρονιά με ένα μαθητή, έκλεισε λόγω αποφοίτησης του μοναδικού αυτού μαθητή.

Κατά τη σχολική χρονιά 2004-2005, έπειτα από συνεχείς, επίμονες και επίπονες προσπάθειες της Κυπριακής Κυβέρνησης, επαναλειτούργησε για πρώτη φορά, μετά την τουρκική εισβολή, το Γυμνάσιο Ριζοκαρπάσου. Προς το τέλος της ίδιας σχολικής χρονιάς και συγκεκριμένα στις 11 Απριλίου 2005, έγινε κατορθωτή η λειτουργία και του Νηπιαγωγείου Ριζοκαρπάσου.

Το 2012 στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου διαβιούσαν 332 Ελληνοκύπριοι και 110 Μαρωνίτες.

Στο Δημοτικό Σχολείο Ριζοκαρπάσου, το μοναδικό ελληνικό σχολείο που λειτουργεί στα κατεχόμενα καθόλη τη διάρκεια της τουρκικής κατοχής, φοίτησαν κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 δεκαοκτώ συνολικά μαθητές (δύο στην Α΄ τάξη, ένας στη Β΄ τάξη, τρεις στην Γ΄ τάξη, έξι στην Δ΄ τάξη, τέσσερις στην Ε΄ τάξη και δύο στην ΣΤ΄ τάξη) και δίδαξαν τέσσερις δάσκαλοι. Στο Νηπιαγωγείο Ριζοκαρπάσου, κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, φοίτησαν τέσσερα παιδιά και δίδαξαν δύο νηπιαγωγοί.

Προβλήματα που προκύπτουν από τις κατοχικές αρχές, όπως λογοκρισία των βιβλίων, άρνηση αποδοχής κάποιων εκπαιδευτικών ως διδακτικό προσωπικό και προσπάθεια περιορισμού ή ελέγχου της δράσης των σχολείων, υπήρξαν και κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012. Παρά τα προβλήματα αυτά, η εκπαίδευση που δόθηκε σε όλους τους μαθητές, προδημοτικής, δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης, κρίνεται ικανοποιητική. Το Υ.Π.Π. φρόντισε να αποσταλούν στα σχολεία όλα τα απαραίτητα βιβλία, υλικά και διδακτικά μέσα και η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ανταποκρίθηκε άμεσα στις ανάγκες των τριών σχολείων για διδακτικό προσωπικό.

Ι.Ι.4 ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το Υ.Π.Π., από το Σεπτέμβριο του 2001, εφαρμόζει τον Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο του 1999 [113(Ι)/1999] καθώς, επίσης, τους Περί Μηχανισμού Έγκαιρου Εντοπισμού Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμούς του 2001 [185(Ι)/2001] και τους Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμούς του 2001 [186(Ι)/2001], οι οποίοι διέπουν την εφαρμογή του Νόμου.

Παιδιά με ειδικές ανάγκες, για τα οποία οι Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης αποφασίζουν την παροχή ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, δικαιούνται δωρεάν φοίτηση σε δημόσιο σχολείο.

Ειδική Αγωγή και Λογοθεραπεία παρέχεται σε παιδιά που φοιτούν σε τάξεις συνηθισμένου σχολείου (δημοτικού ή νηπιαγωγείου), στις οποίες έχει δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή. Για κάθε παιδί καταρτίζεται Ατομικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης, προσαρμοσμένο στις δικές του εκπαιδευτικές ανάγκες. Τη σχολική χρονιά 2011-2012, φοίτησαν 2574 μαθητές με ειδικές ανάγκες σε τάξεις συνηθισμένων Δημοτικών Σχολείων και Νηπιαγωγείων.

Η στήριξη παιδιού με ειδικές ανάγκες, για το οποίο καθορίζεται ειδική αγωγή και εκπαίδευση, μπορεί να γίνει με τη φοίτησή του και σε *Ειδική Μονάδα* που λειτουργεί σε συνηθισμένο σχολείο. Οι Ειδικές Μονάδες είναι ενταγμένες και ενσωματωμένες σε συνηθισμένα σχολεία και λειτουργούν σε χώρους άνετους και προσπελάσιμους. Τη σχολική χρονιά 2011-2012, λειτούργησαν παγκύπρια 78 Ειδικές Μονάδες σε Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία, στις οποίες φοίτησαν 413 παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Ειδική αγωγή και εκπαίδευση παρέχεται και σε *Ειδικά Σχολεία*, για περιπτώσεις παιδιών με πολλαπλές αναπηρίες. Σήμερα λειτουργούν εννέα Ειδικά Σχολεία παγκύπρια, στα οποία, κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, φοίτησαν 311 παιδιά. Στα Ειδικά Σχολεία απασχολούνται Ειδικό Εκπαιδευτικό όλων των ειδικοτήτων (Εκπαιδευτικοί Ειδικών Μαθησιακών, Νοητικών, Λειτουργικών και Προσαρμοστικών Δυσκολιών, Κωφών, Τυφλών, Ειδικής Γυμναστικής, Μουσικοθεραπείας, Εργοθεραπείας, Λογοθεραπείας, Ακουσολογίας, Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και Φυσιοθεραπείας).

Για την παροχή της αναγκαίας στήριξης σε όλα τα παιδιά με ειδικές ανάγκες που φοίτησαν σε συνηθισμένες τάξεις Νηπιαγωγείων και Δημοτικών Σχολείων, σε Ειδικές Μονάδες που λειτούργησαν στα Δημοτικά Σχολεία και σε Ειδικά Σχολεία, απασχολήθηκαν συνολικά 557 εκπαιδευτικοί διάφορων ειδικοτήτων (Ειδικό Εκπαιδευτικό Ειδικών Μαθησιακών, Νοητικών, Λειτουργικών και Προσαρμοστικών Δυσκολιών, Κωφών, Τυφλών, Λογοθεραπείας, Ακουσολογίας, Εργοθεραπείας, Φυσιοθεραπείας, Μουσικοθεραπείας, Ειδικής Γυμναστικής, Ψυχολογίας), συμπεριλαμβανομένων και καθηγητών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης, οι οποίοι παρείχαν εκπαίδευση και στήριξη στα παιδιά που φοιτούν σε Ειδικά Σχολεία.

Στους Προϋπολογισμούς του 2012 για την Ειδική Εκπαίδευση, περιλήφθηκαν κονδύλια για:

- τον εξοπλισμό των Ειδικών Σχολείων, των Ειδικών Μονάδων και των αιθουσών αναφοράς με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και λογισμικά προγράμματα
- την παροχή ατομικού εξοπλισμού σε παιδιά με ειδικές ανάγκες (ειδικών καθισμάτων/τροχοκαθισμάτων, ειδικών ηλεκτρονικών υπολογιστών και συστημάτων επικοινωνίας)
- τις αναπροσαρμογές των σχολικών κτηρίων με την κατασκευή ειδικών αποχωρητηρίων, ραμπών και ειδικών αιθουσών κ.λπ.
- τις προσλήψεις βοηθητικού προσωπικού (σχολικών βοηθών/συνοδών για παιδιά με ειδικές ανάγκες)
- τη δωρεά μεταφορά των παιδιών με ειδικές ανάγκες στα Ειδικά Σχολεία
- την επιχορήγηση των οικογενειών για μεταφορά παιδιών με ειδικές ανάγκες, όταν η Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης αποφασίζει τη φοίτησή τους σε σχολείο που δε βρίσκεται στην εκπαιδευτική τους περιφέρεια
- την επιχορήγηση των Συνδέσμων Γονέων των Ειδικών Σχολείων για εφαρμογή προγραμματίων απασχόλησης των παιδιών κατά το μη εργάσιμο χρόνο των σχολείων
- την επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού
- την κάλυψη λειτουργικών εξόδων των εννέα Ειδικών Σχολείων (τηλέφωνα, εργατικό προσωπικό, εξοπλισμό κ.λπ.)
- την εργοδότηση εκπαιδευτικού, διοικητικού και γραμματειακού προσωπικού.

Το Υ.Π.Π. έχει ως πρωταρχικό στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, που στελεχώνει τις διάφορες υπηρεσίες της Ειδικής Εκπαίδευσης, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επιθεωρητών, των διευθυντών των σχολείων, των εκπαιδευτικών των τάξεων και των εκπαιδευτικών ειδικής εκπαίδευσης στις βασικές πρόνοιες του Νόμου και στις υποχρεώσεις του κάθε μέλους της σχολικής μονάδας έναντι των παιδιών με ειδικές ανάγκες που φοιτούν στο σχολείο τους. Αυτό επιτυγχάνεται με:

- ενδοϋπηρεσιακά συνέδρια και συναντήσεις
- προαιρετικά σεμινάρια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
- συνέδρια και σεμινάρια που οργανώνονται από ειδικούς εμπειρογνώμονες που καλούνται από το εξωτερικό (Fulbright, British Council, Ελλάδα κ.λπ.)
- υποτροφίες στο εξωτερικό μικρής ή μεγάλης διάρκειας (Fulbright, British Council, Υ.Π.Π., Γραφείο Προγραμματισμού).

Ι.Ι.5 ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

Η Κυπριακή Εκπαιδευτική Αποστολή (Κ.Ε.Α.) Μεγάλης Βρετανίας αποτελεί τον κύριο φορέα μέσω του οποίου, από το 1969, το Υ.Π.Π. ενισχύει τις προσπάθειες της κυπριακής παροικίας στη Μεγάλη Βρετανία για συντήρηση και καλλιέργεια της εθνικής, θρησκευτικής, πολιτιστικής και γλωσσικής ταυτότητας των παιδιών και του συνόλου των μελών της.

Η Κ.Ε.Α. στελεχώνεται με έναν Προϊστάμενο και με αποσπασμένους δασκάλους, ο αριθμός των οποίων καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες και τις τρέχουσες εξελίξεις. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ο αριθμός των αποσπασμένων δασκάλων στην Κ.Ε.Α. κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 παρέμεινε στους 40. Η στελέχωση της Κ.Ε.Α. συμπληρώνεται και από αριθμό ωρομίσθιων δασκάλων, οι οποίοι είτε βρίσκονται στη Μεγάλη Βρετανία με εκπαιδευτική άδεια, είτε είναι μόνιμοι κάτοικοι της χώρας. Ο αριθμός του ωρομίσθιου επιτόπιου προσωπικού καθορίζεται με βάση τις ανάγκες και το εγκεκριμένο κονδύλι. Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, εργοδοτήθηκαν 155 ωρομίσθιοι δάσκαλοι.

Το συντονισμό των ενεργειών όλων των εκπαιδευτικών φορέων της Ελληνικής Παροικιακής Εκπαίδευσης στη Μεγάλη Βρετανία έχει ο Ενιαίος Φορέας Ελληνικής Παροικιακής Εκπαίδευσης (Ε.Φ.Ε.Π.Ε.), που είναι ο κεντρικός φορέας. Πρόεδρος του Ε.Φ.Ε.Π.Ε. είναι ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας, κ.κ. Γρηγόριος και αντιπρόεδροι οι εκάστοτε Προϊστάμενοι των Εκπαιδευτικών Αποστολών Κύπρου και Ελλάδας. Ο Ε.Φ.Ε.Π.Ε. διαδραματίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο τόσο στην ίδρυση και λειτουργία σχολείων και την αντιμετώπιση διάφορων προβλημάτων, όσο και στη διατήρηση της εθνικής ταυτότητας των αποδήμων.

Το Υ.Π.Π. καταβάλλει συντονισμένες προσπάθειες (αποστολή εκπαιδευτικών, επιμόρφωση προσωπικού, έκδοση και αποστολή βιβλίων κ.ά.) για την αποτελεσματικότερη επιτέλεση του ρόλου της Κ.Ε.Α. και των παροικιακών σχολείων.

Ι.Ι.6 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Στα πλαίσια των προσπαθειών για παροχή εκπαιδευτικής βοήθειας στους Έλληνες της Διασποράς, το Υ.Π.Π. προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

- Αποστέλλει βιβλία και άλλο εκπαιδευτικό υλικό σε όλα τα ελληνικά σχολεία και φορείς των απανταχού ομογενών, μετά από την εκ μέρους τους υποβολή σχετικού αιτήματος.
- Φιλοξενεί ομάδες παιδιών από τις διάφορες παροικίες στις κατασκηνώσεις του. Κατά τη διάρκεια της παραμονής των παιδιών προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα σχετικά με την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό.
- Προσφέρει εκπαιδευτικές διευκολύνσεις σε επαναπατριζόμενους ομογενείς στην Κύπρο μέσω ειδικών προγραμμάτων, τόσο μέσα στα σχολεία όσο και στα πλαίσια λειτουργίας των Επιμορφωτικών Κέντρων, όπως δωρεάν μαθήματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε παιδιά και ενήλικες.
- Από τη σχολική χρονιά 2003-2004, έπειτα από έγκριση σχετικής Πρότασης του Υ.Π.Π., απο-

φασίστηκε η ενδυνάμωση της εκπαιδευτικής αποστολής στα Ιεροσόλυμα με έναν ακόμη εκπαιδευτικό. Έτσι, παραχωρούνται οι υπηρεσίες δύο εκπαιδευτικών με στόχο τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας τόσο στα παιδιά, όσο και στους εκπαιδευτικούς των σχολείων του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων.

1.1.7 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΕΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

Σκοπός του προγράμματος Εκπαιδευτικών και Θερινών Κατασκηνώσεων είναι να δώσει την ευκαιρία σε μαθητές των τάξεων Ε΄ και ΣΤ΄ των δημοτικών σχολείων της Κύπρου, να γνωρίσουν, αξιοποιήσουν και αγαπήσουν το φυσικό περιβάλλον, να αναπτύξουν σχέσεις και φιλίες με τα συνομήλικά τους παιδιά, να γνωρίσουν την κυπριακή ιστορία, την Κύπρο και την κουλτούρα της. Τα παιδιά από το εξωτερικό, που φιλοξενούνται στα προγράμματα, έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν την ελληνική γλώσσα καθώς και τα ήθη και έθιμα της Κύπρου, αλλά και πληθώρα αξιοθέατων του τόπου μας.

Οι Εκπαιδευτικές και Θερινές Κατασκηνώσεις δίνουν την ευκαιρία στα παιδιά να ζήσουν μακριά από το οικογενειακό τους περιβάλλον, σε μια οργανωμένη κοινωνία, γεγονός που βοηθά, μεταξύ άλλων, στην κοινωνικοποίηση, στην αυτοεκτίμηση και αυτογνωσία, στην αυτοοργάνωση και αυτοσυντήρηση, στην ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας και στη δημιουργία του συναισθήματος της ευθύνης. Επίσης, συμβάλλουν στη βελτίωση της υγείας των παιδιών και τους προσφέρουν οργανωμένη ψυχαγωγία. Οι Εκπαιδευτικές και Θερινές Κατασκηνώσεις υπηρετούν τις σύγχρονες τάσεις της αγωγής, μέσα από τη βιωματική περιβαλλοντική αγωγή και την ενεργό συμμετοχή των παιδιών στην οργάνωση κοινωνικής ζωής στην κατασκήνωση.

Το πρόγραμμα των Εκπαιδευτικών και Θερινών Κατασκηνώσεων εξυπηρετεί σε μεγάλο βαθμό και τα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα αφού μέσα από αυτό βρίσκουν πλήρη εφαρμογή τα θέματα Αγωγής Ζωής (Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, Συναισθηματική Αγωγή κ.ά.), ανθρωπογεωγραφία, ιστορία, και θρησκευτικά.

Τη σχολική χρονιά 2011-2012, οι Εκπαιδευτικές Κατασκηνώσεις λειτούργησαν για έξι πενήμηρες σειρές το Μάιο - Ιούνιο του 2012 καθώς και για μια σειρά για παιδιά της Μαρωνιτικής Κοινότητας. Σε αυτές συμμετείχαν συνολικά 497 παιδιά από 22 δημοτικά σχολεία της Κύπρου (10 τμήματα Ε΄ τάξης, 17 τμήματα ΣΤ΄ τάξης και 1 τμήμα συμπλέγματος Ε΄-ΣΤ΄ τάξης). Στο πρόγραμμα συμμετείχαν, επίσης, 21 παιδιά από το Ελληνορθόδοξο Σχολείο Αγίου Κυπριανού Λονδίνου.

Το καλοκαίρι του 2012 λειτούργησαν τρία προγράμματα:

- οι Θερινές Κατασκηνώσεις Προδρόμου, που φιλοξένησαν συνολικά 715 παιδιά, από 165 δημοτικά σχολεία της Κύπρου σε οκτώ εβδομάδες σειρές
- το Πρόγραμμα Φιλοξενίας Παιδιών από το Εξωτερικό, στο οποίο συμμετείχαν συνολικά 124 παιδιά και συνοδοί από την Ελλάδα (Καβάλα, Σέρρες, Παράνεστι) και 38 παιδιά και συνοδοί από τη Μαριούπολη Ουκρανίας
- το Πρόγραμμα Αποστολών Παιδιών στο Εξωτερικό, στο οποίο συμμετείχαν 110 παιδιά και συνοδοί σε τρεις αποστολές, οι οποίες φιλοξενήθηκαν από το Δήμο Παρανεστίου του Νομού Δράμας και το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων της Ελλάδας στο Νομό Φθιώτιδας.

1.1.8 ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Τα Επιμορφωτικά Κέντρα αποτελούν σήμερα το μεγαλύτερο πρόγραμμα γενικής επιμόρφωσης ενηλίκων, στο πλαίσιο της προώθησης της Διά Βίου Μάθησης στην Κύπρο. Ο γενικός σκοπός των Επιμορφωτικών Κέντρων είναι η ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του κάθε ατόμου και η κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική πρόοδος των πολιτών και της κοινωνίας γενι-

κότερα. Οι επιμέρους στόχοι των Επιμορφωτικών Κέντρων συμβαδίζουν με την αναπτυξιακή πολιτική του κράτους και τους ευρύτερους στόχους του Υ.Π.Π. για παροχή ευκαιριών «Διά Βίου Μάθησης» σε όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και την καταπολέμηση των μορφωτικών ανισοτήτων για την αποτελεσματική ένταξη και δράση τους στην Ενωμένη Ευρώπη.

Τα Επιμορφωτικά Κέντρα άρχισαν τη λειτουργία τους το 1952, κυρίως στην ύπαιθρο με 19 επιμορφωτικά κέντρα. Το 1960, με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, λειτούργησαν 175 κέντρα με 3750 μέλη. Το 1974, επεκτάθηκαν και στις πόλεις και σήμερα καλύπτουν κάθε γωνιά των ελεύθερων περιοχών της Κύπρου, προσφέροντας ευκαιρίες επιμόρφωσης σε χιλιάδες άτομα 15 χρόνων και άνω.

Τα Επιμορφωτικά Κέντρα προσφέρουν ποικιλία διεπιστημονικών θεμάτων τα οποία εστιάζονται στη διδασκαλία και εκμάθηση ξένων γλωσσών, στις τέχνες και χειροτεχνίες, σε πολιτιστικά προγράμματα, στην υγεία, σε πρακτικές εφαρμογές, στην απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων και σε άλλα θέματα γενικής φύσεως.

Παράλληλα, τα Επιμορφωτικά Κέντρα οργανώνουν κάθε χρόνο, δωρεάν, σε Ιδρύματα, Στέγες Ενηλίκων, Κεντρικές Φυλακές, Κέντρα Φροντίδας Ηλικιωμένων κ.ά., ειδικές ομάδες στις οποίες φοιτούν αναλφάβητοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, ανάπηροι, εγκλωβισμένοι, κατάδικοι, ψυχικά ασθενείς και άτομα τρίτης ηλικίας. Επίσης, προσφέρουν δωρεάν μαθήματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε παιδιά επαναπατρισθέντων Κυπρίων, σε πολιτικούς πρόσφυγες και σε Τουρκοκύπριους, καθώς επίσης και δωρεάν μαθήματα εκμάθησης της τουρκικής γλώσσας σε Ελληνοκύπριους.

Τα Επιμορφωτικά Κέντρα έχουν καταξιωθεί στη συνειδηση των πολιτών για την ποιότητα και το ευρύ φάσμα θεμάτων που προσφέρουν. Η επιτυχία του θεσμού διαφαίνεται μέσα από τη μαζική συμμετοχή των πολιτών σε αυτό, πέραν των 30.000 κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, και τη λειτουργία 2256 ομάδων σε 398 Επιμορφωτικά Κέντρα. Ποσοστό 70% παρακολούθησε τα προσφερόμενα θέματα σε αστικές περιοχές, ενώ στην ύπαιθρο παρακολούθησε το 30% των πολιτών. Οι γυναίκες συμμετείχαν σε ποσοστό 73% και οι άντρες σε ποσοστό 27%. Το ποσοστό των ατόμων 65 χρόνων και άνω ξεπέρασε το 8%.

1.2 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Από τη σχολική χρονιά 2003-2004, έπειτα από έγκριση σχετικής Πρότασης του Υ.Π.Π., αποφασίστηκε η ενδυνάμωση της εκπαιδευτικής αποστολής στα Ιεροσόλυμα με έναν ακόμη εκπαιδευτικό. Έτσι, παραχωρούνται οι υπηρεσίες δύο εκπαιδευτικών με στόχο τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας τόσο στα παιδιά, όσο και στους εκπαιδευτικούς των σχολείων του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων.

Η Μέση Γενική Εκπαίδευση, Δημόσια και Ιδιωτική, καλύπτει ένα μεγάλο τμήμα του Κυπριακού Εκπαιδευτικού Συστήματος. Με βάση τις κοινωνικοοικονομικές, πολιτιστικές και εθνικές ανάγκες της Κύπρου, η Δημόσια Μέση Γενική Εκπαίδευση προσφέρει ίσες ευκαιρίες μόρφωσης και στοχεύει στη διάδοση της γνώσης με έμφαση στη γενική παιδεία και τη βαθμιαία εξειδίκευση, με σκοπό να προετοιμάσει τους μαθητές στον ακαδημαϊκό ή επαγγελματικό τους προσανατολισμό. Στοχεύει, επίσης, στην προαγωγή και ανάπτυξη μιας υγιούς, πνευματικής και ηθικής προσωπικότητας, στη δημιουργία ικανών, δημοκρατικών και νομοταγών πολιτών, στην εμπέδωση της εθνικής ταυτότητας, των πολιτιστικών αξιών, των παγκόσμιων ιδανικών για ελευθερία, δικαιοσύνη, ειρήνη και στην καλλιέργεια αγάπης και σεβασμού των ανθρώπων, με σκοπό την προώθηση της αλληλοκατανόησης και της συνεργασίας ανθρώπων και λαών, μέσα στα πλαίσια των νέων πολυπολιτισμικών συνθηκών που επικρατούν στην Κύπρο του 21ου αιώνα, αλλά και παγκόσμια.

Η Δημόσια Μέση Γενική Εκπαίδευση παρέχεται για μαθητές ηλικίας 12 μέχρι 18 ετών, μέσα από δύο τριετείς κύκλους σπουδών - το Γυμνάσιο και το Λύκειο. Στους δύο κύκλους περιλαμβάνονται προγράμματα σπουδών που προσφέρονται σε διακριτά μαθήματα (Ελληνικά, Μαθηματικά κτλ.), προγράμματα που προσφέρονται διαθεματικά (Αγωγή Υγείας, Περιβαλλοντική Αγωγή κ.ά.), καθώς και ποικίλες εξωδιδακτικές δραστηριότητες (όμιλοι, εκδρομές, επισκέψεις κτλ.), έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η σφαιρική και ισόρροπη ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών. Η φοίτηση είναι δωρεάν για όλες τις τάξεις και υποχρεωτική μέχρι την ηλικία των 15 ετών. Τα τελευταία χρόνια, στο Λύκειο, το εκπαιδευτικό σύστημα είναι πιο ευέλικτο και με διάφορες κατευθύνσεις ανάλογα με τις κλίσεις, δεξιότητες και ενδιαφέροντα του μαθητή. Ιδιαίτερα, με την εφαρμογή από τη σχολική χρονιά 2000-2001 του θεσμού του ενιαίου λυκείου σε παγκύπρια κλίμακα η ευελιξία και οι προοπτικές που ανοίγονται στο μαθητή αυξάνονται, ακόμη, περισσότερο. Ο νέος θεσμός του ενιαίου λυκείου αποτελεί απάντηση στις ποικίλες προκλήσεις, εθνικές και παγκόσμιες, ενώ ενισχύει την ευρωπαϊκή διάσταση της παιδείας μας.

Η Μέση Εκπαίδευση έχει ένα ευρύ πεδίο ευθυνών. Οι κυριότεροι τομείς αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Μ.Ε. είναι: η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εργασίας των δημόσιων σχολείων, η παρακολούθηση της εργασίας των ιδιωτικών σχολείων και των φροντιστηρίων, τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, η παρακολούθηση της εφαρμογής των κανονισμών λειτουργίας των σχολείων, η επιθεώρηση του διδακτικού προσωπικού, ο εκπαιδευτικός προγραμματισμός και η στελέχωση των σχολείων, η παροχή επιμόρφωσης σε μαθητές και ενήλικες, η παροχή πληροφοριών για την εκπαίδευση κ.λπ.

1.2.1 ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Το Γυμνάσιο αποτελεί έναν αυτοτελή κύκλο σπουδών γενικής εκπαίδευσης με στόχο την ανθρωπιστική καλλιέργεια των μαθητών. Συμπληρώνει τη γενική παιδεία που παρέχει το Δημοτικό Σχολείο και προετοιμάζει τους μαθητές για το Λύκειο ή την Τεχνική/Επαγγελματική Εκπαίδευση. Τα μαθήματα είναι κοινά για όλους τους μαθητές. Στο πλαίσιο της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης εισήχθησαν και προωθούνται νέοι θεσμοί στο Γυμνάσιο, όπως η διδασκαλία του μαθήματος της Πληροφορικής σε όλες τις τάξεις, η αξιοποίηση της βιβλιοθήκης, η εισαγωγή του θεσμού των Ειδικών Αίθουσών (όπως είναι οι Αίθουσες Γλωσσών και οι Αίθουσες Ιστορίας), καθώς και η αναβάθμιση του θεσμού του καθηγητή υπεύθυνου τμήματος.

Με στόχο την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας και του λειτουργικού αναλφαβητισμού λειτουρ-

γεί στα Γυμνάσια ο θεσμός των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.). Κύριες αρχές του θεσμού είναι η διασφάλιση της συνέχειας μεταξύ Νηπιαγωγείου - Δημοτικού - Γυμνασίου, η συνεταιρικότητα με τους τοπικούς φορείς και η μείωση του αριθμού κατά τμήμα, καθώς και η διασφάλιση της κατοχής του προφορικού λόγου. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος του λειτουργικού αναλφαβητισμού και την πρόληψη του συνεπαγόμενου σχολικού και κοινωνικού αποκλεισμού, λειτουργεί από το 1989-90 στα γυμνάσια της Κύπρου το Πρόγραμμα Αλφαβητισμού. Το περιεχόμενο του προγράμματος εστιάζεται στις τρεις βασικές δεξιότητες - ανάγνωση, γραφή, αριθμητική - σε επίπεδο των τριών πρώτων τάξεων του Δημοτικού, προσαρμοσμένο στις ανάγκες και τα βιώματα του μαθητή του Γυμνασίου. Λαμβάνονται, επίσης, μέτρα για την αγωγή και εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές ανάγκες. Στους μαθητές οι οποίοι έχουν σοβαρή μαθησιακή ή ειδική μαθησιακή, λειτουργική ή προσαρμοστική δυσκολία παρέχεται ειδική αγωγή και εκπαίδευση και γενικά η αναγκαία βοήθεια, για τη σχολική ανάπτυξή τους σε όλους τους τομείς και ιδιαίτερα στον ψυχολογικό, τον κοινωνικό και τον εκπαιδευτικό τομέα.

1.2.2 ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ

Τη σχολική χρονιά 2000-2001 εισήχθη σε παγκύπρια βάση ο θεσμός του Ενιαίου Λυκείου σε αντικατάσταση του προηγούμενου συστήματος του Λυκείου Επιλογής Μαθημάτων (ΛΕΜ). Ο νέος θεσμός προωθείται και βελτιώνεται συνεχώς ως ανταπόκριση της κυπριακής εκπαίδευσης και ειδικότερα της Μέσης Εκπαίδευσης, στις προκλήσεις της κοινωνίας της γνώσης, στις νέες πραγματικότητες που δημιουργεί η ένταξη της Κύπρου στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό χώρο και στις ιδιαιτερότητες - πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές - της κυπριακής πολιτείας.

Όλα αυτά οδήγησαν στον προσδιορισμό των ιδιοτήτων του εφήβου-πολίτη του 21ου αιώνα. Ο έφηβος αυτός πρέπει να κατακτήσει και να πραγματώσει ένα συνδυασμό γενικής γνώσης και μερικής εξειδίκευσης, με έμφαση στους μηχανισμούς μάθησης, έρευνας και αυτενέργειας, γνώση ξένων γλωσσών, ικανότητες για αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, για την προαγωγή της διά βίου μάθησης και για αυτομόρφωση. Ο πολίτης του 21ου αιώνα πρέπει να είναι ικανός να συμβιώνει σε μια παγκόσμια πολυπολιτισμική κοινωνία, να κατακτά και να αξιοποιεί τη συνεχώς αυξανόμενη γνώση, να γνωρίζει πώς να δρα κατάλληλα σε κάθε περίπτωση και να επιβιώνει ως ένας χρήσιμος πολίτης στο κράτος του και στην παγκόσμια κοινωνία.

Στο Ενιαίο Λύκειο προσφέρονται μαθήματα κοινού κορμού, μαθήματα κατεύθυνσης και μαθήματα ειδικού ενδιαφέροντος ή/και εμπλουτισμού. Τα μαθήματα κοινού κορμού είναι υποχρεωτικά για όλους τους μαθητές. Με αυτά επιδιώκεται η παροχή γενικής μόρφωσης, η ολόπλευρη ανάπτυξη και η απόκτηση γενικής φύσης δεξιοτήτων που απαιτούνται από τη σύγχρονη πραγματικότητα. Όλα τα μαθήματα της Α΄ τάξης είναι κοινού κορμού. Στις τάξεις Β΄ και Γ΄ ο μαθητής παρακολουθεί μαθήματα κοινού κορμού. Ταυτόχρονα, όμως, επιλέγει και μαθήματα κατεύθυνσης, για συστηματική και σε βάθος μελέτη των θεμάτων που τον ενδιαφέρουν, καθώς και μαθήματα ειδικού ενδιαφέροντος ή/και εμπλουτισμού, για περαιτέρω ανάπτυξη και ικανοποίηση των ειδικών κλίσεων και ενδιαφερόντων του.

1.2.3 ΚΡΑΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Μέχρι το Σεπτέμβριο του 2012 τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης λειτούργησαν σε όλη την Κύπρο κάτω από την ευθύνη της Διεύθυνσης Μέσης Εκπαίδευσης, με στόχο την παροχή ίσων ευκαιριών μόρφωσης σε χιλιάδες μαθητές και ενήλικες συμβάλλοντας στη διά βίου εκπαίδευση. Από τις 10 Οκτωβρίου 2012, τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης υπάγονται στο Ίδρυμα Διαχείρισης Απογευματινών και Βραδινών Επιμορφωτικών Προγραμμάτων.

1.2.4 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Στο πλαίσιο της Μέσης Εκπαίδευσης λειτουργεί, επίσης, η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (Υ.Σ.Ε.Α.), με στόχο την παροχή στήριξης και πληροφοριών στους μαθητές,

ώστε να κατανοήσουν και να αξιοποιήσουν τις κλίσεις, τις ικανότητες, και τα ενδιαφέροντά τους, να προσαρμοστούν καλύτερα στο σχολικό περιβάλλον και να κάνουν όσο το δυνατό πιο ορθές προσωπικές, εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές.

1.2.5 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Βασικό στόχο της Κυπριακής Εκπαίδευσης αποτελεί από χρόνια η Ευρωπαϊκή Διάσταση στην Εκπαίδευση, η οποία προωθείται διαθεματικά μέσα από τα αναλυτικά προγράμματα διάφορων μαθημάτων, καθώς και μέσα από ποικίλες άλλες σχολικές δραστηριότητες, που αποσκοπούν τόσο στην παροχή πληροφόρησης και ενημέρωσης, όσο και στην καλλιέργεια «ευρωπαϊκής συνείδησης» και θετικών στάσεων απέναντι στην ευρωπαϊκή κοινότητα. Τα Γυμνάσια και τα Λύκεια της Κύπρου, ανταποκρινόμενα στο στόχο της Ευρωπαϊκής Διάστασης, έχουν αναπτύξει μια πλούσια δραστηριότητα, όπως εορτασμό της Μέρας της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Μέρας Γλωσσών, συμμετοχή στο πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Διάκρισης, για τη διδασκαλία και εκμάθηση γλωσσών (European Language Label), λειτουργία Ευρωπαϊκών Ομίλων στα σχολεία, ανάληψη μελετών-εργασιών (project), διασύνδεση των Λυκείων της Κύπρου με σχολεία άλλων ευρωπαϊκών χωρών μέσω του συστήματος του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή του διαδικτύου, ενεργό εμπλοκή και σχολικές συμπράξεις με σχολεία άλλων ευρωπαϊκών χωρών στα πλαίσια του προγράμματος Comenius κ.ά.

1.2.6 Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η ιδιωτική Μέση Εκπαίδευση είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων και των ιδιωτικών φροντιστηρίων.

Στην Κυπριακή Δημοκρατία λειτουργούν τριάντα έξι αναγνωρισμένα ιδιωτικά σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, τα οποία παρέχουν στους μαθητές εκπαίδευση που αποσκοπεί:

- α. Στην πνευματική καλλιέργεια και αγωγή τους.
- β. Στην προετοιμασία τους για σπουδές σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού ή στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου και της Ελλάδας.
- γ. Στην ομαλή μετάβασή τους στον επαγγελματικό τομέα και γενικότερα στον κόσμο της εργασίας.

Τα Ιδιωτικά Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης είναι εγγεγραμμένα στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και λειτουργούν σύμφωνα με τους Περί Ιδιωτικών Σχολείων και Φροντιστηρίων Νόμους 1971-2010.

Αναθεώρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας

Συστηματικές ενέργειες έχουν γίνει κατά τη διάρκεια του 2012 για την αναθεώρηση και τον εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης νομοθεσίας που διέπει την ίδρυση και τη λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων και των ιδιωτικών φροντιστηρίων. Συγκεκριμένα, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία κατάρτισης ξεχωριστών Νομοσχεδίων για τα ιδιωτικά σχολεία και τα ιδιωτικά φροντιστήρια επί τη βάσει σειράς διαβουλεύσεων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, την Παγκύπρια Ομοσπονδία Γονέων και Κηδεμόνων Ιδιωτικών Σχολείων, τον Σύνδεσμο Ιδιωτικών Σχολείων Κύπρου, τον Σύνδεσμο Επτατάξιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, τον Σύνδεσμο Ιδιωτικών Φροντιστηρίων, τον Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Ιδιωτικών Νηπιαγωγείων.

1.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατά το 2012 έγιναν πολύ σημαντικά έργα στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση.

Μετά την επιτυχή λειτουργία της Εσπερινής Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (ημερομηνίας 07 Δεκεμβρίου 2011), προχώρησε στην ίδρυση Εσπερινής Τεχνικής Σχολής και στη Λεμεσό, η οποία ξεκίνησε

τη λειτουργία της τον Ιανουάριο του 2012 με 23 μαθητές. Η Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού στεγάζεται στην Α΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού, ενώ κάποια μαθήματα πραγματοποιούνται και στη Β΄ και Γ΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού. Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 λειτούργησαν στην Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού οι κλάδοι της Μηχανολογίας και των Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών.

Επίσης, τον Νοέμβριο του 2012 ξεκίνησαν τη λειτουργία τους τα Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Μ.Ι.Ε.Ε.Κ.), τα οποία αποτελούν Δημόσιες Σχολές που προσφέρουν εξειδικευμένη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση μεταλυκειακού επιπέδου σε απόφοιτους Μέσης Εκπαίδευσης. Οι στόχοι των ΜΙΕΕΚ είναι οι ακόλουθοι:

- Η προσφορά προγραμμάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που να απευθύνονται σε απόφοιτους Μέσης Εκπαίδευσης, σε τομείς οι οποίοι δεν προσφέρονται σε μεταλυκειακό επίπεδο από άλλες Δημόσιες Σχολές ή συναφείς οργανισμούς της Δημοκρατίας.
- Η προσφορά προγραμμάτων για διευκόλυνση της πρόσβασης και ένταξης στην αγορά εργασίας απόφοιτων Μέσης Εκπαίδευσης και ατόμων που έχουν δυσκολίες ένταξης / επανένταξης στην απασχόληση.
- Η προσφορά προγραμμάτων για περαιτέρω προώθηση της Διά Βίου Εκπαίδευσης, με έμφαση στην υποστήριξη της ικανότητας του εργατικού δυναμικού να προσαρμόζεται στη χρήση των νέων τεχνολογιών, καθώς και των σύγχρονων παραγωγικών διαδικασιών.
- Η αποτελεσματικότερη προώθηση και υλοποίηση δράσεων που υποστηρίζονται από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση προσφέρεται σε δύο κατευθύνσεις, τη Θεωρητική και την Πρακτική Κατεύθυνση. Στα προγράμματα αυτά μπορούν να φοιτήσουν μαθητές/τριες που συμπλήρωσαν με επιτυχία την Γ΄ τάξη του Γυμνασίου. Η διάρκεια σπουδών και στις δύο κατευθύνσεις είναι τρία χρόνια. Μετά την επιτυχή συμπλήρωση του προγράμματος σπουδών, οι απόφοιτοι των Τεχνικών Σχολών αποκτούν απολυτήριο, το οποίο είναι αναγνωρισμένο ως ισότιμο του απολυτηρίου δημόσιου εξατάξιου σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης.

Στην Α΄ τάξη οι μαθητές/τριες έχουν κοινό πρόγραμμα Κλάδου, Θεωρητικής ή Πρακτικής Κατεύθυνσης. Στη Β΄ τάξη, οι μαθητές/τριες ακολουθούν την Κατεύθυνση που έχουν επιλέξει στην Α΄ τάξη και επιλέγουν Ειδικότητα του Κλάδου τους, την οποία συνεχίζουν και στη Γ΄ τάξη. Στις Τεχνικές Σχολές ισχύουν οι ίδιοι κανονισμοί προαγωγής και απόλυσης των μαθητών που ισχύουν και στο Ενιαίο Λύκειο.

Με την προσφορά ενός ισορροπημένου προγράμματος γενικής μόρφωσης, τεχνολογικής εξειδίκευσης και εργαστηριακής κατάρτισης οι απόφοιτοι των Τεχνικών Σχολών μπορούν:

- Να διεκδικούν, με προοπτικές επιτυχίας, θέση για περαιτέρω σπουδές σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κύπρου ή της Ελλάδας στα πλαίσια των Παγκύπριων Εξετάσεων
- Να γίνουν δεκτοί σε οποιοδήποτε ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Κύπρου ή του εξωτερικού, με την προϋπόθεση ότι θα ικανοποιούν τους όρους και τις προϋποθέσεις εισδοχής στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα
- Να εργοδοτηθούν στη βιομηχανία με πολύ καλούς όρους εργοδότησης.

Τα Προγράμματα Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης προσφέρονται στις δώδεκα (12) Τεχνικές Σχολές που λειτουργούν στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Παραλίμνι, Αιγύρου, Πάφο και Πόλη Χρυσοχούς, καθώς και σε δύο (2) Εσπερινές Τεχνικές Σχολές στη Λευκωσία και Λεμεσό. Επίσης, στο Γυμνάσιο Αγρού, λειτουργεί Κλάδος Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών.

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΣΧΟΛΗ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΛΑΔΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΣΧΟΛΕΣ												
	Α' ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	Β' ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΑΚΑΡΙΟΣ Γ' ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	Α' ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	Β' ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	Γ' ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ (ΠΡΩΗΝ ΔΙΑΝΕΜΕΙΟΣ)	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΓΙΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ/ΑΥΓΟΡΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΦΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ	ΑΠΕΝΤΕΙΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΓΡΟΥ
1 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ													
1.1 ΓΕΝΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	•		•	•				•		•	•		
1.2 ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ - ΕΡΓΑΛΕΙΟΜΗΧΑΝΩΝ	◦		◦	◦				◦		◦	◦		
1.3 ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ, ΘΕΡΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΨΥΚΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	•◦			•◦				•◦		•◦	•◦		
1.4 ΣΥΓΚΟΛΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	◦			◦				◦			◦		
1.5 ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ				◦					◦	◦	◦		
1.6 ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	•◦		•◦	•◦				•◦		•◦	•◦		
1.7 ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	•◦			•◦				•◦		•◦	•◦		
1.8 ΔΙΚΥΚΛΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΩΝ ΣΚΑΦΩΝ			◦	◦				◦		◦	◦		
2 ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ													
2.1 ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	•◦				•◦	•◦	•◦			•◦	•◦		
2.2 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ		•	•		•		•				•		
2.3 ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ		•	•		•	•	•		•	•	•		
2.4 ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ, ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	•◦				•◦		•◦				•◦		
2.5 ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ, ΨΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ		◦	◦			◦	◦			◦	◦		
2.6 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		•◦	•◦		•◦		•◦				•◦		
3 ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ													
3.1 ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ	•		•		•			•	•		•	•	
3.2 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ	•		•		•			•	•		•	•	
3.3 ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ	•		•		•			•	•		•	•	
3.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ	◦		◦		◦			◦	◦		◦	◦	
3.5 ΒΟΗΘΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ	◦		◦		◦			◦	◦		◦	◦	
4 ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ													
4.1 ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	◦	◦	◦		◦			◦	◦		◦	◦	
5 ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ													
5.1 ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ		•			•			•			•		
6 ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΗΣ - ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΑΣ													
6.1 ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΠΙΠΛΩΝ	•			•	•		•				•		
6.2 ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΗΣ - ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΑΣ	◦			◦	◦		◦				◦		
7 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ													
7.1 ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ			•◦	•◦		•◦		•◦			•◦		
7.2 ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗΣ	•◦		•◦	•◦		•◦		•◦	•◦		•◦		
7.3 ΑΡΓΥΡΟΧΟΪΑΣ - ΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ	◦		◦			◦		◦					
8 ΕΝΔΥΣΗΣ													
8.1 ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΜΟΔΑΣ			•		•		•				•	•	
8.2 ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ			◦		◦		◦				◦	◦	
9 ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ													
9.1 ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ										◦			
10 ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ													
10.1 ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ	•◦	•◦	•◦	•◦		•◦		•◦	•◦	•◦	•◦	•◦	
10.2 ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	◦	◦	◦	◦		◦		◦	◦	◦	◦	◦	
10.3 ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	
10.4 ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	◦	◦	◦	◦		◦		◦	◦	◦	◦	◦	
11 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΙΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ													
11.1 ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ - ΤΡΑΠΕΖΟΚΟΜΙΑΣ			◦			◦	◦		◦		◦	◦	◦

• ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ◦ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

1.3.1 ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Παράλληλα με τα πιο πάνω Προγράμματα που προσφέρει η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, στις Τεχνικές Σχολές λειτουργεί από το 1963 το Σύστημα Μαθητείας, το οποίο απευθύνεται κυρίως σε μαθητές/τριες που, μετά την Γ΄ τάξη Γυμνασίου, δεν επιθυμούν να συνεχίσουν τη φοίτησή τους σε σχολεία του συστήματος της τυπικής εκπαίδευσης.

Στο Σύστημα Μαθητείας μπορούν, επίσης, να εγγραφούν όσοι/ες έχουν φοιτήσει στη Β΄ τάξη του Γυμνασιακού Κύκλου και έχουν συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας τους ή θα το συμπληρώσουν το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής τους. Μαθητές/τριες που υπερβαίνουν το 18ο έτος της ηλικίας τους δεν μπορούν να φοιτήσουν στο Σύστημα Μαθητείας, εκτός από πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από άδεια της αρμόδιας αρχής.

Η φοίτηση στο Σύστημα Μαθητείας διαρκεί δύο χρόνια. Παρέχει εναλλασσόμενη πρακτική και θεωρητική εκπαίδευση και κατάρτιση. Η πρακτική κατάρτιση παρέχεται στη βιομηχανία, όπου οι μαθητευόμενοι εργάζονται με αμοιβή, τρεις ημέρες την εβδομάδα. Η θεωρητική εκπαίδευση και κατάρτιση παρέχεται σε Τεχνικές Σχολές για δύο ημέρες την εβδομάδα.

Το Σύστημα Μαθητείας στοχεύει στην τροφοδότηση των διαφόρων τομέων οικονομικής δραστηριότητας με κατάλληλα εκπαιδευμένους τεχνίτες, που να μπορούν να καλύπτουν ποσοτικά και ποιοτικά τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Οι βασικές ειδικότητες που λειτουργούν στο Σύστημα Μαθητείας είναι οι ακόλουθες:

- Οικοδόμοι
- Επιπλοποιοί/Ξυλουργοί
- Μηχανικοί Αυτοκινήτων
- Ηλεκτρολόγοι
- Ηλεκτρολόγοι Αυτοκινήτων
- Ηλεκτροτεχνίτες
- Ελασματοουργοί/Συγκολλητές
- Υδραυλικοί
- Αργυροχόοι/Χρυσοχόοι
- Μηχανουργοί/Εφαρμοστές
- Κομμωτές

Οργανωτικά, η λειτουργία του Συστήματος Μαθητείας αποτελεί ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Το ΥΕΚΑ έχει τη διοικητική ευθύνη (επιλογή και πληρωμή επιθεωρητών, εξεύρεση και ενημέρωση ενδιαφερομένων κ.λπ.), ενώ το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει την ευθύνη της επιλογής των καθηγητών, της ανάπτυξης της υποδομής, της ετοιμασίας των αναλυτικών προγραμμάτων και γενικότερα της λειτουργίας του Συστήματος Μαθητείας μέσα στις Τεχνικές Σχολές.

1.3.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Η ανάγκη για συνεχή ανανέωση των γνώσεων και η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας επιβάλλουν να είναι η μόρφωση του πληθυσμού μια ισόβια λειτουργία που χρονικά δεν θα περιορίζεται στη σχολική περίοδο ή τοπικά στο σχολείο και τις παραδοσιακές σχολικές μεθόδους. Αλλά αυτή θα διαρκεί ολόκληρη τη ζωή του ατόμου, με σκοπό να το κρατεί συνεχώς ενήμερο για ό,τι συμβαίνει γύρω του και να το βοηθά να αναπτύσσει τις δυνατότητές του, ώστε να αντιμετωπίζει με επιτυχία τις απαιτήσεις μιας συνεχώς αναπτυσσόμενης κοινωνίας και να συμβάλλει δημιουργικά στην πρόοδό της.

Για την ικανοποίηση της πιο πάνω ανάγκης, η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης προσφέρει στις Τεχνικές Σχολές τα ακόλουθα Προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης και Κατάρτισης:

• Προγράμματα ΜΤΕΕ σε Εσπερινές Τεχνικές Σχολές

Οι Εσπερινές Τεχνικές Σχολές προσφέρουν μια δεύτερη ευκαιρία σε άτομα μετασχολικής ηλικίας που δεν έχουν ολοκληρώσει τη Μέση Εκπαίδευση, αφού τα προγράμματα σπουδών που προσφέρουν είναι ισότιμα με τα προγράμματα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πρωινής φοίτησης.

Το αναλυτικό πρόγραμμα σε κάθε κλάδο και ειδικότητα είναι κοινό με το αναλυτικό πρόγραμμα του αντίστοιχου κλάδου/ειδικότητας των πρωινών τάξεων των Τεχνικών Σχολών, προσαρμοσμένο, όμως, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ανάγκες των μαθητών που παρακολουθούν τα βραδινά μαθήματα. Η φοίτηση είναι δωρεάν και οδηγεί σε απόκτηση Απολυτηρίου, το οποίο είναι ισάξιο και ισότιμο με αυτό που απονέμουν οι Τεχνικές Σχολές. Η φοίτηση στις Εσπερινές Τεχνικές Σχολές είναι τετραετής.

Μετά την επιτυχή λειτουργία της Εσπερινής Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας, η οποία άρχισε τη λειτουργία της το Σεπτέμβριο του 1999, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (ημερομηνίας 07 Δεκεμβρίου 2011), προχώρησε στην ίδρυση Εσπερινής Τεχνικής Σχολής και στη Λεμεσό, η οποία ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Ιανουάριο του 2012 με 23 μαθητές. Η Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού στεγάζεται στην Α' Τεχνική Σχολή Λεμεσού, ενώ κάποια μαθήματα πραγματοποιούνται και στη Β' και Γ' Τεχνική Σχολή Λεμεσού. Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 λειτούργησαν στην Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού οι κλάδοι της Μηχανολογίας και των Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών.

• Απογευματινά - Βραδινά Τμήματα Τεχνικών Σχολών

Σκοπός των Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών είναι η παροχή συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης σε εργαζόμενους ενήλικες με στόχο την αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Παρέχουν, επίσης, κατάρτιση που στοχεύει στην επανένταξη των ανέργων ατόμων στην αγορά εργασίας σε τομείς όπου παρατηρείται έλλειψη σε εξειδικευμένους εργάτες.

Στα πλαίσια των Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών προσφέρονται εκπαιδευτικά προγράμματα μονοετούς και τριετούς διάρκειας σπουδών. Τα μονοετή προγράμματα οδηγούν σε απόκτηση πιστοποιητικού, ενώ τα τριετή προγράμματα οδηγούν σε απόκτηση πιστοποιητικού που είναι ισάξιο με το Απολυτήριο που απονέμεται από τις Τεχνικές Σχολές όσον αφορά στο τεχνικό μέρος.

Προσφέρονται, επίσης, προγράμματα προετοιμασίας για διάφορες εξετάσεις τα οποία στοχεύουν:

1. Στην προετοιμασία μαθητών ή αποφοίτων Τεχνικών Σχολών για τις εισαγωγικές εξετάσεις του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, καθώς επίσης και άλλων ανώτερων και ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Κύπρου και του εξωτερικού.
2. Στην προετοιμασία για εξετάσεις διαφόρων επαγγελματικών σωμάτων, καθώς επίσης και για εξετάσεις που απαιτούνται από κρατικούς και ημικρατικούς οργανισμούς, για σκοπούς πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων ή έκδοσης άδειας εξάσκησης επαγγέλματος.

Τα άτομα που φοιτούν στα Απογευματινά και Βραδινά Τμήματα Τεχνικών Σχολών καταβάλλουν μειωμένα δίδακτρα τα οποία εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Τα προγράμματα που προσφέρονται στα πλαίσια των Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών παρουσιάζονται στους ακόλουθους πίνακες:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΒΡΑΔΙΝΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Παραλίμνι	Αυγόρου	Πόλη Χρυσοχούς	Αγρός
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΡΙΕΤΟΥΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ									
A.	ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΕΧΝΙΚΟΥ								
1.	Μηχανουργείο/Εφαρμοστήριο	X	X	X	X		X		
2.	Υδραυλικές, Θερμικές και Ψυκτικές Εγκαταστάσεις	X	X	X	X		X		
3.	Μηχανική Αυτοκινήτων	X	X	X	X		X		
4.	Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις	X	X	X	X		X		
5.	Τεχνικοί Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	X	X	X	X	X			
6.	Τεχνικοί Βοηθοί Δομικών Έργων	X	X	X	X				
7.	Ηλεκτρολογία/Ηλεκτρονικά Αυτοκινήτων	X	X	X	X		X		
B.	ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΕΧΝΙΤΗ								
1.	Μηχανική Αυτοκινήτων	X	X	X	X		X		
2.	Συντήρηση Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού Ξενοδοχείων		X		X	X			
3.	Οικιακές Συσκευές και Ψύξη	X	X	X		X			
4.	Οικοδομική	X	X	X	X				
5.	Σχεδιαστές	X	X	X	X				
6.	Ξυλουργική - Επιπλοποιία	X	X	X	X				
7.	Μαγειρική - Τραπεζοκομία	X	X	X	X	X		X	X
8.	Αργυροχοΐα - Χρυσοχοΐα	X	X	X					
9.	Γεωπονία						X		
10.	Διακοσμητική	X	X	X	X				
11.	Γραφικές Τέχνες	X	X	X	X				

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Παραλίμνι	Αυγόρου	Πόλη Χρυσοχούς	Αγρός
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΟΝΟΕΤΟΥΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ									
1	Τεχνικό Σχέδιο	X	X	X	X	X	X		
2	Μηχανική Αυτοκινήτων	X	X	X	X		X		
3	Μηχανική Δικύκλων	X	X	X	X		X		
4	Υδραυλικά - Συντήρηση Υδραυλικών Εγκαταστάσεων	X	X	X	X		X		
5	Ηλεκτροπνευματικά Συστήματα	X	X	X	X		X		
6	Εργαλειομηχανές με Ηλεκτρονικό Προγραμματισμό Εργασίας - Τόρνος και Φρέζα CNC, Βασικό Επίπεδο	X	X	X	X				
7	Συστήματα CAD/CAM (Computer Aided Design/ Computer Aided Manufacturing)	X	X	X	X		X		
8	Εφαρμογή των Κανονισμών της 16 ^{ης} και 17 ^{ης} Έκδοσης του Ινστιτούτου Ηλεκτρολόγων Μηχανικών (ΙΕΕ) για Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις	X	X	X	X				
9	Ηλεκτρονική Ανίχνευση Βλαβών Αυτοκινήτων	X			X		X		
10	Αερόσακοι και Κλιματισμός Αυτοκινήτων	X	X	X	X		X		
11	Σύγχρονα Συστήματα Πέδησης (ABS, ACR, BAS, ESP, SBC)	X	X	X	X		X		

12	Προετοιμασία για Εξετάσεις Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας για Εξασφάλιση Άδειας Εργολήπτη Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων	X	X	X	X		X		
13	Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις - Βασικό Επίπεδο	X	X	X	X		X		
14	Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις - Για Προχωρημένους	X	X	X	X		X		
15	Αυτοματισμοί	X	X	X	X		X		
16	Κεντρικές Θερμάνσεις	X	X	X	X		X		
17	Δομημένη Καλωδίωση	X	X	X	X		X		
18	Πληροφορική - Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	X	X	X	X	X	X		
19	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - ECDL Μέρος I	X	X	X	X	X	X		
20	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - ECDL Μέρος II	X	X	X	X	X	X		
21	Προετοιμασία για τις Εξετάσεις Πιστοποίησης Ψυκτικών	X	X	X	X		X		
22	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - ECDL CAD	X	X	X	X	X	X		
23	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - ECDL ImageMaker	X	X	X	X	X	X		
24	Συντήρηση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	X	X	X	X	X			
25	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - ECDL WebStarter	X	X	X	X	X	X		
26	Σχεδιαστικό Πρόγραμμα AUTOCAD - Βασικό Επίπεδο	X	X	X	X	X	X		
27	Σχεδιαστικό Πρόγραμμα AUTOCAD - Για Προχωρημένους	X	X	X	X	X	X		
28	Αρχιτεκτονικό και Στατικό Σχέδιο	X	X	X	X	X			
29	Επιμετρήσεις Ποσοτήτων	X	X	X	X	X			
30	Σχέδιο και Κωστολόγηση Επίπλων	X	X	X	X				
31	Ξυλογλυπτική	X	X	X	X				
32	Μαγειρική	X	X	X	X	X		X	X
33	Κυπριακή Κουζίνα	X	X	X	X	X		X	X
34	Μπαρ Φλαμπέ	X	X	X	X	X		X	X
35	Οινολογία - Ποτοποιία - Μπαρ Φλαμπέ	X	X	X	X	X		X	X
36	Ζαχαροπλαστική/Αρτοποιία - Βασικό Επίπεδο	X	X	X	X	X		X	X
37	Ζαχαροπλαστική/Αρτοποιία - Για Προχωρημένους	X	X	X	X	X		X	X
38	Οροφοκομία	X	X	X	X	X		X	X
39	Αργυροχοΐα - Χρυσοχοΐα	X	X	X					
40	Διακοσμητική	X	X	X	X	X			
41	Γραφικές Τέχνες	X	X	X	X				
42	Γεωπονία						X		
43	Σχεδιασμός και Κατασκευή Ενδυμάτων	X	X	X	X				
44	Χαρακτική	X							

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ		Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Παραλίμνι	Αυγόρου	Πόλη Χρυσοχούς	Αγρός
ΤΜΗΜΑΤΑ ΜΟΝΟΕΤΟΥΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ									
1.	Παγκύπριες Εξετάσεις (όλα τα εξεταζόμενα μαθήματα Γενικής Μόρφωσης και όλες οι εξεταζόμενες Τεχνολογίες)	X	X	X	X	X	X	X	
2.	Προετοιμασία για τις εξετάσεις της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας για εξασφάλιση άδειας εργολήπτη ηλεκτρικών εγκαταστάσεων	X	X	X	X	X	X		
3.	Ταχύρυθμο πρόγραμμα προετοιμασίας για τις εξετάσεις πιστοποίησης Ψυκτικών σύμφωνα με τον κανονισμό της Ε.Ε.303/2008/ΕΚ για τα φθοριούχα αέρια θερμοκππίου	X	X	X	X		X		
4.	Άλλες Εξετάσεις (Μετά από υποβολή αιτήματος προς τη Διεύθυνση Μ.Τ.Ε.Ε.)	X	X	X	X	X	X	X	

Ι.4 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η πολιτική της κυβέρνησης όσον αφορά στην Ανώτερη Εκπαίδευση στοχεύει στην ικανοποίηση των τοπικών αναγκών, καθώς και στην καθιέρωση της Κύπρου ως περιφερειακού εκπαιδευτικού και ερευνητικού κέντρου, το οποίο θα αποτελεί πόλο έλξης για διεθνείς ακαδημαϊκούς και φοιτητές. Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης (Δ.Α.Α.Ε.) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έχει ως αποστολή την προώθηση θεμάτων που αφορούν στην Ανώτερη Εκπαίδευση στην Κύπρο και στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών, έτσι ώστε να παρέχονται ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην Ανώτερη Εκπαίδευση σε όλους τους πολίτες.

Η Δ.Α.Α.Ε. ιδρύθηκε το 1984 για τη διεκπεραίωση όλων των θεμάτων που αφορούν την Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση, εκτός εκείνων για τα οποία υπήρχε ειδικός νόμος ή απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανάθεσή τους σε άλλο υπουργείο. Αρχικά τέθηκαν στη δικαιοδοσία της νέας Διεύθυνσης η Παιδαγωγική Ακαδημία και οι Υπηρεσίες Εξετάσεων, Φοιτητικής Μέριμνας και Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας.

Η χώρα είχε ανάγκη από ποιοτική Ανώτερη Εκπαίδευση, παρεχόμενη από το κράτος στους Κύπριους πολίτες και ταυτόχρονα εναρμονισμένη με την οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Πέντε χρόνια μετά την ίδρυση της ΔΑΑΕ, το 1989, ιδρύθηκε το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το πρώτο πανεπιστημιακό ίδρυμα στο νησί, το οποίο δέχτηκε τους πρώτους προπτυχιακούς του φοιτητές το 1992 και τους πρώτους μεταπτυχιακούς του φοιτητές το 1997.

Ακολούθησαν ραγδαίες εξελίξεις στην Ανώτερη Εκπαίδευση προς επίτευξη του στόχου για ικανοποίηση των τοπικών αναγκών για Ανώτερη Εκπαίδευση, καθώς και για την καθιέρωση της Κύπρου ως περιφερειακού εκπαιδευτικού και ερευνητικού κέντρου. Σημαντική εξέλιξη για τη ΔΑΑΕ αποτέλεσε η Διαδικασία της Μπολόνια, η οποία υπογράφηκε το 1999 από 29 ευρωπαίους υπουργούς αρμόδιους για την Ανώτερη Εκπαίδευση, με σκοπό να δημιουργηθεί ένας Ενιαίος Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτερης Εκπαίδευσης. Κυριότεροι στόχοι της Διαδικασίας της Μπολόνια είναι η επίτευξη της διαφάνειας στο εκπαιδευτικό σύστημα Ανώτερης Εκπαίδευσης, με την εισαγωγή των Ευρωπαϊκών Μεταφερόμενων Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), η κινητικότητα φοιτητών, ακαδημαϊκών και ερευνητών, καθώς και η διασφάλιση - πιστοποίηση της ποιότητας της προσφερόμενης εκπαίδευσης. Με ενέργειες της ΔΑΑΕ, η Κύπρος υπέβαλε αίτηση για συμμετοχή στη Διαδικασία της Μπολόνια το Δεκέμβριο του 1999 και έγινε επίσημα δεκτή κατά την Υπουργική Σύνοδο στην Πράγα το 2001. Μετά την εξέλιξη αυτή ο ρόλος της ΔΑΑΕ αναβαθμίστηκε και η αποστολή της διευρύνθηκε.

Ο ρόλος της Δ.Α.Α.Ε. διευρύνθηκε περαιτέρω, ως αποτέλεσμα της Στρατηγικής της Λισαβόνας, η οποία υιοθετήθηκε από Ευρωπαίους αρχηγούς κρατών το Μάρτιο του 2000 και είχε ως στόχο να καταστήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση την πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία βασισμένη στη γνώση, ικανή για αειφόρο οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή.

Η Δ.Α.Α.Ε. παρακολουθεί την εξέλιξη της Διαδικασίας της Μπολόνια και ενεργεί καταλυτικά στην υλοποίησή της μέσα στα πλαίσια του κυπριακού εκπαιδευτικού συστήματος. Στην τελευταία Υπουργική Σύνοδο των χωρών που συμμετέχουν στη Διαδικασία της Μπολόνια, καθώς και στο Φόρουμ Πολιτικής της Μπολόνια που πραγματοποιήθηκε στις 26 και 27 Απριλίου 2012 στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας, οι υπουργοί των 47 χωρών προεβήσαν σε απολογισμό της προόδου υλοποίησης της Διαδικασίας της Μπολόνια και συνάμα σε καθορισμό των βασικών θεμάτων πολιτικής της Διαδικασίας. Επιπλέον, οι Υπουργοί ενέκριναν το Υπουργικό Ανακοινωθέν του Βουκουρεστίου (Bucharest Ministerial Communiqué) και δεσμεύτηκαν για την προώθηση των στόχων της Διαδικασίας της Μπολόνια μέχρι το 2020.

Συγκεκριμένα, οι βασικότεροι στόχοι της Διαδικασίας της Μπολόνια μέχρι το 2020 είναι οι ακόλουθοι:

1. Η παροχή ποιοτικής ανώτατης εκπαίδευσης για όλους:

Ο εν λόγω στόχος θα επιτευχθεί με τη διεύρυνση της πρόσβασης στην Ανώτερη Εκπαίδευση, την ανάπτυξη της κοινωνικής διάστασης της Ανώτερης Εκπαίδευσης, την προώθηση μαθητοκεντρικών και καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας στους φοιτητές, τη διασφάλιση της ποιότητας της προσφερόμενης Ανώτερης Εκπαίδευσης και την ενίσχυση του διαλόγου για τη διακυβέρνηση και χρηματοδότηση των ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης.

2. Η ενίσχυση της απασχολησιμότητας των νέων:

Η υλοποίηση αυτού του στόχου συνδέεται με την ενδυνάμωση της σχέσης ανάμεσα στην έρευνα, τη διδασκαλία και τη μάθηση σε όλα τα επίπεδα, τη σωστή εφαρμογή των μαθησιακών αποτελεσμάτων από τις χώρες του Ενιαίου Χώρου Ανώτερης Εκπαίδευσης (Ε.Χ.Α.Ε.) και την ανάπτυξη των πλαισίων προσόντων, και ειδικότερα, της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και τη διασύνδεση της Ανώτερης Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

3. Η ενδυνάμωση της κινητικότητας ως μέσου για βελτίωση της μάθησης:

Προς επίτευξη του υπό αναφορά σκοπού, υιοθετήθηκε η στρατηγική «Κινητικότητα για Καλύτερη Μάθηση» από τις χώρες του Ε.Χ.Α.Ε. Στο πλαίσιο αυτό, θα επιδιωχθεί η πλήρης μεταφορά δανείων και χορηγιών σε όλες τις χώρες του Ε.Χ.Α.Ε., θα προωθηθεί η δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των προσόντων, θα ενθαρρυνθεί μια πιο ισορροπημένη κινητικότητα ανάμεσα στις χώρες του Ε.Χ.Α.Ε., θα αναπτυχθούν κοινά προγράμματα σπουδών και, τέλος, θα ενδυναμωθεί η συνεργασία του Ε.Χ.Α.Ε. με άλλες περιοχές του κόσμου.

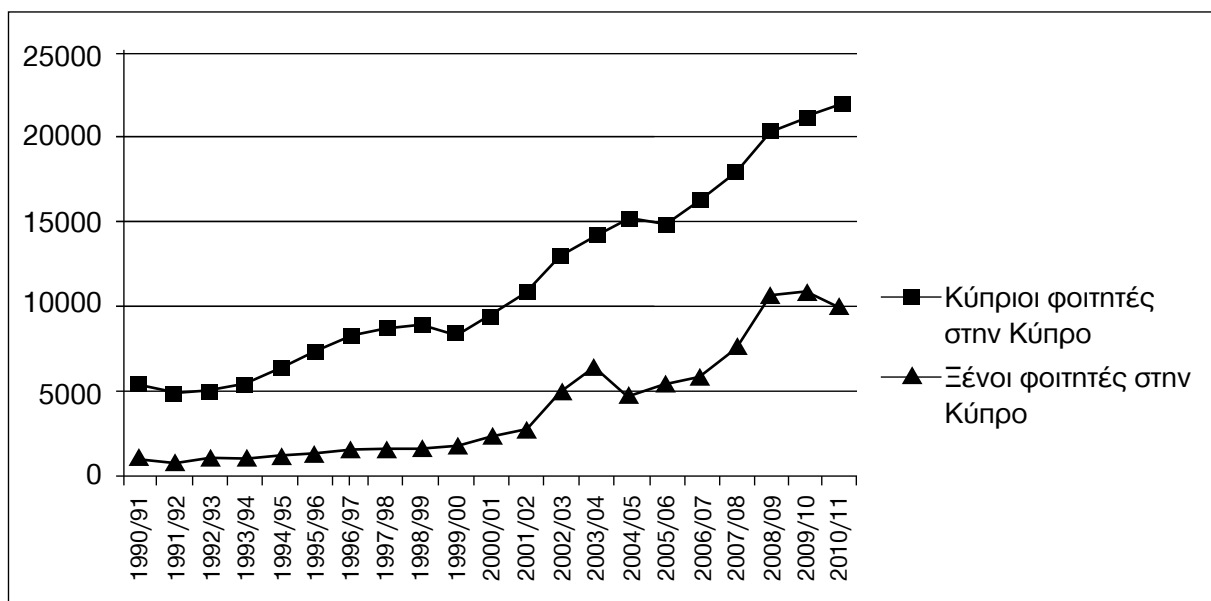
Στο πλαίσιο υλοποίησης των αποφάσεων της Υπουργικής Συνόδου του Βουκουρεστίου εντάσσεται και η Συνάντηση της Ομάδας Παρακολούθησης της Διαδικασίας της Μπολόνια (Bologna Follow – Up Group) που πραγματοποιήθηκε στις 28 και 29 Αυγούστου 2012, στο Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο στη Λευκωσία στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, στην εν λόγω συνάντηση συζητήθηκε σε βάθος και οριστικοποιήθηκε το Σχέδιο Δράσης (Work Plan) που σκοπό έχει την υλοποίηση των αποφάσεων της Υπουργικής Διάσκεψης του Βουκουρεστίου.

Σε ό,τι αφορά στη διεύρυνση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην Κύπρο, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι κατά την περίοδο μεταξύ 2006 έως 2007 δύο δημόσια πανεπιστήμια ιδρύθηκαν στο νησί. Το 2006 ιδρύθηκε το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το οποίο αποτελεί το μοναδικό Ανώτερο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα στην Κύπρο που ασχολείται αποκλειστικά με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Ένα χρόνο αργότερα, το 2007, εγκαινιάστηκε η έναρξη των εργασιών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, με προσανατολισμό προς την εφαρμοσμένη έρευνα, δίνοντας μια άλλη διάσταση στην Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου. Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, με έδρα τη Λεμεσό, αποτέλεσε και το πρώτο πανεπιστημιακό ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης εκτός της πρωτεύουσας, ικανοποιώντας έτσι την αρχή της αποκέντρωσης. Σε μικρό χρονικό διάστημα ακολούθησαν ο εμπλουτισμός και η επέκταση των προγραμμάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου και του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου τόσο στο προπτυχιακό, όσο και στο μεταπτυχιακό επίπεδο. Επιπρόσθετα, δόθηκε αρχική άδεια λειτουργίας σε τρία ιδιωτικά πανεπιστήμια, που μετεξελίχτηκαν από Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, το Πανεπιστήμιο Frederick, το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας τα οποία άρχισαν τη λειτουργία τους από τον Οκτώβριο του 2007.

Η λειτουργία του τέταρτου ιδιωτικού πανεπιστημίου Neapolis University-Cyprus τον Σεπτέμβριο του 2010 στην Πάφο, καθώς και η χορήγηση αρχικής άδειας λειτουργίας στο πέμπτο ιδιωτικό πανεπιστήμιο University of Central Lancashire – Cyprus στη Λάρνακα, τον Σεπτέμβριο του 2012, ενίσχυσαν την αποκέντρωση της Ανώτερης Εκπαίδευσης.

Η δημιουργία των πέντε ιδιωτικών πανεπιστημίων συνέβαλε στην ποιοτική και ποσοτική διεύρυνση της Ανώτερης Εκπαίδευσης με νέους κλάδους και προγράμματα σπουδών, η οποία

Κύπριοι και Ξένοι Φοιτητές στην Κύπρο

αντικατοπτρίζεται στο πιο κάτω γράφημα που αναπαριστά την αύξηση του αριθμού των φοιτητών στην Κύπρο από το 1990-91 μέχρι το 2010-11.

Ο αριθμός των φοιτητών συνεχίζει να αυξάνεται, όχι μόνο λόγω της επιθυμίας των Κυπρίων για ανώτερες σπουδές, αλλά και λόγω της αύξησης των αναγκών για απόφοιτους ανώτερης εκπαίδευσης ειδικά στις νέες τεχνολογίες. Όπως φαίνεται στο ίδιο γράφημα, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-11 υπάρχει μικρή μείωση στον αριθμό των αλλοδαπών φοιτητών που επιλέγουν να φοιτήσουν στην Κύπρο.

Εκτός από τα πανεπιστήμια, στην Κύπρο λειτουργούν, επίσης, πέντε Δημόσιες και τριάντα έξι Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Όσον αφορά στις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΙΣΤΕ), αυτές υπόκεινται στην εποπτεία της ΔΑΑΕ για θέματα εγγραφής τους στο Μητρώο του ΥΠΠ, θέματα επιθεώρησης, εγγραφής κλάδων σπουδών (μέσω της Συμβουλευτικής Επιτροπής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης), κ.λπ.

Στο πλαίσιο του γενικού προγράμματος δράσης για την υλοποίηση σχεδίου, που στοχεύει στην αναβάθμιση του ρόλου της Κύπρου ως περιφερειακού κέντρου παροχής υπηρεσιών και μετά από διαβούλευση μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών και Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ανατέθηκε το 2008, στο ΥΠΠ και, κατ' επέκταση στη ΔΑΑΕ, η διεξαγωγή των προσωπικών συνεντεύξεων, σε υποψήφιους για φοίτηση στις ΙΣΤΕ αλλοδαπούς φοιτητές, με σκοπό την παραχώρηση θεώρησης άδειας εισόδου. Με νέα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2011 την ευθύνη διεξαγωγής των συνεντεύξεων για τους αλλοδαπούς υποψήφιους φοιτητές των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων, των αξιολογημένων προγραμμάτων σπουδών των ΙΣΤΕ και των εγκεκριμένων προγραμμάτων σπουδών που προσφέρονται με τη μέθοδο της δικαιοχρήσης/πιστοποίησης (franchise/validation) αναλαμβάνουν τα ίδια τα ιδρύματα, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Επιπρόσθετα, οι φοιτητές οι οποίοι θα φοιτήσουν σε προπαρασκευαστικά προγράμματα (foundation course) ή σε μη αξιολογημένα προγράμματα των ΙΣΤΕ θα συνεχίσουν να υπόκεινται στη διαδικασία των συνεντεύξεων από λειτουργούς της ΔΑΑΕ. Η νέα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου τέθηκε σε ισχύ από το Φθινοπωρινό εξάμηνο του 2011 για τους αλλοδαπούς υποψήφιους φοιτητές για τα αξιολογημένα προγράμματα των ΙΣΤΕ και για τα προγράμματα σπουδών που προσφέρονται από τις

ΙΣΤΕ με τη μέθοδο δικαιόχρησης/πιστοποίησης. Για τους αλλοδαπούς υποψήφιους φοιτητές των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων η νέα απόφαση τέθηκε σε ισχύ από το Εαρινό Εξάμηνο του 2012.

Σημαντική, επίσης, θεωρείται η συνεισφορά της ΔΑΑΕ στην υποστήριξη του έργου της Υπουργικής Επιτροπής για την επιχορήγηση Εδρών Ελληνικών και Βυζαντινών Σπουδών σε Πανεπιστήμια του Εξωτερικού.

Παράλληλα η ΔΑΑΕ παρακολουθεί τις εξελίξεις στην Ανώτερη Εκπαίδευση, τόσο στον ευρωπαϊκό χώρο, όσο και παγκόσμια, και παρέχει υποστήριξη ή συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα, όπως στη Διά Βίου Μάθηση (Lifelong Learning), σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα και Μονάδες (Erasmus, Tempus, Erasmus Mundus, Eurydice, Euromed, Marie Curie, ASEM, EU2020).

Στο πλαίσιο του στόχου για την προώθηση της Κύπρου ως διεθνούς εκπαιδευτικού και ερευνητικού κέντρου με την προσέλκυση ποιοτικών φοιτητών από το εξωτερικό, η ΔΑΑΕ κατά το έτος 2012 συμμετείχε σε εκπαιδευτική έκθεση στο Ομάν. Συμμετείχε, επίσης, σε ημερίδες διαφώτισης στην Ελλάδα που οργάνωσε το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και σε εκδήλωση που διοργανώθηκε από το Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης (ΑΤΕΙ).

Διασφάλιση ποιότητας και αναγνώριση τίτλων σπουδών

Μεγάλη βαρύτητα δίδεται από τη Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης στη Διασφάλιση και Πιστοποίηση Ποιότητας και στην Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών, έτσι ώστε τα προσφερόμενα προγράμματα, καθώς και οι τίτλοι να συνάδουν με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και να ανταγωνίζονται τα ευρωπαϊκά επίπεδα.

Το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Σ.ΕΚ.Α.Π.), η Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ε.Α.Ι.Π) και η Συμβουλευτική Επιτροπή Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Σ.Ε.Τ.Ε.) αποτελούν τα τρία σώματα, που χειρίζονται σήμερα τα θέματα διασφάλισης ποιότητας και πιστοποίησης. Το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ) είναι το αρμόδιο σώμα για την Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών από ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Ωστόσο, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του με Αριθμό 66.010, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2007, έχει αποφασίσει τη δημιουργία και θεσμοθέτηση του Κυπριακού Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας στην Ανώτερη Εκπαίδευση. Το πιο πάνω σώμα, μετά την ίδρυση και λειτουργία του, αναμένεται ότι θα αναλάβει όλες τις αρμοδιότητες των προαναφερθέντων οργάνων. Το τελικό νομοσχέδιο για την ίδρυση και λειτουργία του Φορέα βρίσκεται τώρα υπό νομοτεχνική επεξεργασία ώστε να υποβληθεί πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

1.5 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

Στα πλαίσια της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης τον Ιούνιο του 2008, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ιδρύθηκε το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης και παράλληλα διορίστηκε Επιστημονικό Συμβούλιο.

Αποστολή του Επιστημονικού Συμβουλίου είναι να συμβουλευεί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε θέματα που αφορούν στη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, την έρευνα και γενικότερα σε ζητήματα που εντάσσονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης και να διασφαλίζει τη συνεργασία των δύο ιδρυμάτων. Από το 2009 το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο λειτουργεί με τη νέα δομή.

1.6 ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Το Κ.Ε.Ε. ιδρύθηκε το 1962 με σκοπό τη διεξαγωγή και διάδοση της Κυπριολογικής έρευνας στην Κύπρο και στο διεθνή χώρο, καθώς και την έκδοση των σχετικών πορισμάτων από Κύπριους και ξένους επιστήμονες σε συστηματική βάση. Στο Κ.Ε.Ε. σχεδιάζονται και εκπονούνται ερευνητικά προγράμματα που αφορούν στους βασικότερους τομείς της Κυπριολογίας, δηλαδή την Ιστορία, Γλωσσολογία, Λαογραφία/Εθνογραφία, Λογοτεχνία και τις κοινωνικές επιστήμες σε σχέση με την Κύπρο, όπως και σε άλλα θέματα και το ευρύτερο ιστορικό και γεωγραφικό πλαίσιο.

Πρωθεί την επιστημονική συνεργασία με πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και άλλους επιστημονικούς φορείς εντός και εκτός Κύπρου, ενώ οι ερευνητές του λαμβάνουν μέρος σε επιστημονικά συνέδρια που έχουν σχέση με την ειδικότητά τους, καθώς και σε ερευνητικές αποστολές στο εξωτερικό. Το Κ.Ε.Ε. διοργανώνει, επίσης, σε συνεργασία με άλλους επιστημονικούς φορείς, σεμινάρια και συμπόσια στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Για την εκπόνηση των διαφόρων ερευνητικών προγραμμάτων το Κ.Ε.Ε. διαθέτει εξειδικευμένη βιβλιοθήκη που περιλαμβάνει εγκυκλοπαίδειες, επιστημονικές σειρές, δημοσιευμένες αρχειακές πηγές και άλλα έργα αναφοράς, που καλύπτουν την ιστορία και τον πολιτισμό όχι μόνο της Κύπρου αλλά και της Ελλάδας, της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής γενικότερα. Η βιβλιοθήκη έχει εμπλουτιστεί με νέα βιβλία, περιοδικά και επιστημονικές σειρές.

Στο Κ.Ε.Ε. υπάρχουν και διάφορες συλλογές πρωτογενούς αρχειακού υλικού, αποτελούμενες από χειρόγραφα, φωτοτυπίες και φωτογραφικά ανάτυπα ιστορικών πηγών και εγγράφων, μικροταινίες, ηχοκασέτες και ψηφιακούς δίσκους. Αυτό το υλικό έχει ταξινομηθεί πάνω σε θεματική βάση σε διάφορα αρχεία, δηλαδή το Ιστορικό Αρχείο, το Αρχείο Παλαιών Πολεμιστών, το Λαογραφικό Αρχείο και το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης.

1.7 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η πρώτη υπηρεσία στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με αποκλειστική αρμοδιότητα τον πολιτισμό δημιουργήθηκε το 1965 με την ονομασία Μορφωτική Υπηρεσία, η οποία το 1992, μετά την αναβάθμισή της σε Τμήμα, μετονομάστηκε σε Τμήμα Πολιτιστικών Υπηρεσιών.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες είναι ο κύριος εκφραστής της πολιτιστικής πολιτικής του κράτους όσον αφορά στο σύγχρονο πολιτισμό. Έχοντας ως αρμοδιότητα την ανάπτυξη των Γραμμάτων και των Τεχνών στην Κύπρο, την ενημέρωση και τη συμμετοχή του κοινού στο πολιτιστικό γίνεσθαι και την προβολή των επιτευγμάτων της πολιτιστικής μας δραστηριότητας στο εξωτερικό, διαδραματίζουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτιστικής φυσιογνωμίας του τόπου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των Πολιτιστικών Υπηρεσιών (περιλαμβανομένης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και του ΣΙΜΑΕ), ανήλθε στα €32.743.357 (Τακτικές και Αναπτυξιακές Δαπάνες).

1.8. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Αποστολή του Τμήματος είναι η εξασφάλιση στη δημόσια εκπαίδευση όλης της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής και η συντήρηση των κτηρίων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Στη δημόσια εκπαίδευση εντάσσονται όλες οι σχολικές μονάδες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού:

- Νηπιαγωγεία,

- Δημοτικά Σχολεία,
- Γυμνάσια,
- Λύκεια,
- Τεχνικές Σχολές.

Στην υλικοτεχνική υποδομή συμπεριλαμβάνονται η ανέγερση, η ανάπτυξη και η συντήρηση των κτηρίων (οικοδομικό και τεχνικό μέρος), η επίπλωση και ο εξοπλισμός. Στην υλικοτεχνική υποδομή δεν συμπεριλαμβάνονται τα αναλώσιμα είδη και τα διδακτικά μέσα.

Η διαδικασία παραγωγής και διαχείρισης της υλικοτεχνικής υποδομής περιλαμβάνει έργα και εργασίες για κάλυψη νέων αναγκών που προέρχονται από την αύξηση του μαθητικού πληθυσμού ή από αλλαγές στην εκπαιδευτική διαδικασία και εργασίες συντήρησης, επισκευής και βελτίωσης της υφιστάμενης υποδομής.

Τα βασικά καθήκοντα του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών είναι:

- α) Έρευνα για εισαγωγή καινοτομιών και βελτίωση υφιστάμενων προτύπων.
- β) Εποπτεία της υφιστάμενης υλικοτεχνικής υποδομής της Δημόσιας Εκπαίδευσης.
- γ) Υλοποίηση των έργων που περιέχονται στον ετήσιο Προϋπολογισμό του Υπουργείου.

Επιπρόσθετα, στα καθήκοντα του Τμήματος συμπεριλαμβάνονται:

- δ) Τεχνική υποστήριξη της Διεύθυνσης του Υπουργείου σε σχέση με Δημόσιους Οργανισμούς που εποπτεύονται από το Υπουργείο.
- ε) Προσφορά συμβουλευτικών υπηρεσιών στις αρμόδιες αρχές άσκησης ελέγχου ανάπτυξης σχετικά με ιδιωτικά εκπαιδευτήρια.
- στ) Τεχνική υποστήριξη προς τις Σχολικές Εφορείες μετά από αίτημα αυτών. Η τεχνική υποστήριξη περιλαμβάνει ετοιμασία μελετών, αξιολόγηση προσφορών και επίβλεψη εργασιών.

Για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι Λειτουργοί του Τμήματος ασκούν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Διαχείριση προσωπικού,
- Έρευνα,
- Επιθεώρηση κτηρίων,
- Προγραμματισμός - Προϋπολογισμοί,
- Μελέτες έργων - Συντονισμοί - Διαχείριση Συμβάσεων Εξωτερικών Συμβούλων,
- Διαδικασία διαγωνισμών,
- Επίβλεψη εκτέλεσης έργων - Διαχείριση Εργοληπτικών Συμβολαίων,
- Προμήθεια εξοπλισμού - Διαχείριση Συμβάσεων Προμηθευτών,
- Στελέχωση θεματικών επιτροπών,
- Γραμματειακή υποστήριξη - Αρχαιοθέτηση αλληλογραφίας.

2. ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

2.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΧΟΛΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ		
	2009-2010	2010-2011	2011-2012
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ			
Δημόσια	252	255	263
Κοινοτικά	60	63	69
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	345	344	342
ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	9	9	9
ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	87	87	74
ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	395	395	398

Σε ό,τι αφορά στη σχολική χρονιά 2011-2012, τα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης ονομαστικά και κατά επαρχία και ο μαθητικός πληθυσμός ανά σχολείο φαίνονται στα Παραρτήματα Α' (Δημόσια και Κοινοτικά Νηπιαγωγεία), Β' (Δημοτικά Σχολεία) και Γ' (Ειδικά Σχολεία).

2.2 ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Για τη στέγαση του μαθητικού πληθυσμού των Γυμνασίων και Λυκείων λειτούργησαν κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 οι ακόλουθες σχολικές μονάδες:

Γυμνάσια (με γυμνασιακό κύκλο μόνο)	65
Λύκεια (με λυκειακό κύκλο μόνο)	39
Σχολεία με γυμνασιακό και λυκειακό κύκλο μαζί*	7
Εσπερινά Γυμνάσια	5
Σύνολο	116

* Τα σχολεία με γυμνασιακό και λυκειακό κύκλο είναι: Γυμνάσιο Αγρού, Γυμνάσιο Ομόδους, Γυμνάσιο Πολεμίου, Γυμνάσιο Λευκάρων, Γυμνάσιο Κάτω Πύργου, Γυμνάσιο Ριζοκαρπάσου και Εμπορική Σχολή Μιτσή Λεμύθου.

Τα σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης ονομαστικά και κατά επαρχία, για τη σχολική χρονιά 2011-2012, αναγράφονται στο Παράρτημα Δ'.

2.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, λειτούργησαν 14 σχολικές μονάδες Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και 1 τμήμα Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών. Συγκεκριμένα λειτούργησαν:

Τεχνικές Σχολές	12
Εσπερινές Τεχνικές Σχολές	2
Τμήματα Τεχνικών Κλάδων σε σχολικές μονάδες Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης	1

Οι Τεχνικές Σχολές ονομαστικά και κατά επαρχία, που λειτούργησαν τη σχολική χρονιά 2011-2012, αναγράφονται στο Παράρτημα Ε'.

2.4 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα οποία αφορούν στο ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ο αριθμός των σπουδαστών που φοιτούσαν στα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης της Κύπρου ανήλθε στις 32118 από τους οποίους οι 10.026 ήταν ξένοι φοιτητές που προέρχονται τόσο από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από τρίτες χώρες. Κατά το ίδιο ακαδημαϊκό έτος, 19199 Κύπριοι φοιτητές παρακολούθησαν προγράμματα σπουδών σε χώρες του εξωτερικού, όπως την Ελλάδα (8.983), το Ηνωμένο Βασίλειο (8.420) και τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (328).

Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνεται αναλυτικότερα ο αριθμός των φοιτητών στα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει συλλέξει και επεξεργαστεί η Στατιστική Υπηρεσία. Τα στοιχεία αυτά αφορούν στα ακαδημαϊκά έτη 2009-2010 και 2010 – 2011. Στον πίνακα φαίνονται, επίσης, ανεπίσημα στοιχεία για το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	Φοιτητές 2009-2010	Φοιτητές 2010-2011	Φοιτητές 2011-2012 (ανεπίσημα στοιχεία)
Πανεπιστήμιο Κύπρου	6229	6460	6582
Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου	1266	1642	2461
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	1336	1903	2202
ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ - ΣΥΝΟΛΟ	8831	10005	11245
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ	11012	11729	11494
Αστυνομική Ακαδημία	343	354	454
Νοσηλευτική Σχολή	251	-	-
Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	20	-	-
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο	115	152	178
Δασικό Κολέγιο	19	28	31
Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης	66	62	67
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ - ΜΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ - ΣΥΝΟΛΟ	814	596	730
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ- ΜΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ	11576	9788	7321
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	32233	32118	30790

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

2.4.1 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ (ΠΚ)

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ) ιδρύθηκε το 1989 για να ικανοποιήσει τις αυξανόμενες εκπαιδευτικές ανάγκες του κυπριακού λαού και για να εκπληρώσει τους κοινωνικούς, οικονομικούς και άλλους στόχους της Κυπριακής Δημοκρατίας και δέχτηκε τους πρώτους φοιτητές του το 1992. Το ΠΚ έχει καταξιωθεί στην Κύπρο, όσο και διεθνώς για το επίπεδο διδασκαλίας του και για το πλούσιο ερευνητικό έργο που έχει να επιδείξει. Αυτό καταδεικνύεται από το γεγονός ότι απόφοιτοι του έχουν γίνει δεκτοί για μεταπτυχιακή φοίτηση σε μερικά από τα πιο διακεκριμένα πανεπιστήμια του κόσμου. Στο ΠΚ η επιστημονική έρευνα προωθείται και χρηματοδο-

τείται σε όλες τις Σχολές με απώτερο σκοπό τη συνεισφορά τους στην ακαδημαϊκή ανάπτυξη και στην αντιμετώπιση τόσο των τοπικών όσο και των διεθνών αναγκών και απαιτήσεων. Ο εμπλουτισμός των ακαδημαϊκών προγραμμάτων και η εναρμόνιση με τα σύγχρονα Ευρωπαϊκά δεδομένα στην εκπαίδευση είναι μείζονος σημασίας για το Πανεπιστήμιο και την κυπριακή κοινωνία γενικότερα. Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, αρωγός σε αυτή την προσπάθεια, προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την προώθηση της νομοθεσίας, του Προϋπολογισμού και άλλων θεμάτων που αφορούν στο ΠΚ, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία και ανάπτυξή του.

Η δημιουργία ενός Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτερης Εκπαίδευσης, μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της Διαδικασίας της Μπολόνια, αποτελεί για το ΠΚ ένας στόχος ύψιστης σημασίας. Το Πανεπιστήμιο είναι ήδη ευθυγραμμισμένο με τις πρόνοιες της Διαδικασίας της Μπολόνια. Έχει δηλαδή διακριτούς κύκλους σπουδών (Προπτυχιακό, Μάστερ, Διδακτορικό) και όλα τα προγράμματά του εφαρμόζουν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), ενώ εκδίδεται για τους αποφοίτους του το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement). Τα προαναφερόμενα μέτρα, καθώς και άλλα, τα οποία έχουν προγραμματιστεί, συμβάλλουν στη δημιουργία ενός πανεπιστημιακού περιβάλλοντος, στο οποίο επιτυγχάνεται η διαφάνεια, διευκολύνεται η κινητικότητα και ενθαρρύνεται η Διά Βίου Μάθηση, η έρευνα και οι διαπανεπιστημιακές συνεργασίες, ενώ διασφαλίζεται η ποιότητα και η κοινωνική συνοχή.

Σήμερα, στο ΠΚ λειτουργούν 8 Σχολές με 21 Τμήματα, τα οποία προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και ερευνητικών προγραμμάτων σπουδών σε σχεδόν 7,000 φοιτητές. Την πανεπιστημιακή κοινότητα συμπληρώνουν γύρω στα 900 μέλη διδακτικού και διοικητικού προσωπικού.

Το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Κύπρου μέχρι το 2020 περιλαμβάνει, ανάμεσα στα άλλα, την αύξηση των προσφερόμενων προγραμμάτων σπουδών και την αύξηση του αριθμού των φοιτητών (7,500 προπτυχιακοί και 2,500 μεταπτυχιακοί, δηλαδή με αναλογία 3:1).

Ο πιο σημαντικός στόχος του ΠΚ στο παρόν στάδιο είναι η δημιουργία και η λειτουργία της Ιατρικής Σχολής. Η Ιατρική Σχολή έχει ήδη νομική οντότητα και η δημιουργία των δομών της Σχολής βρίσκεται σε αρκετά προχωρημένο στάδιο. Οι πρώτοι φοιτητές αναμένεται να γίνουν δεκτοί το φθινόπωρο του 2013. Επίσης, τροχοδομείται η δημιουργία του Ινστιτούτου Προηγμένων Σπουδών και του Ινστιτούτου Έρευνας και Καινοτομίας.

Άλλοι σημαντικοί στρατηγικοί στόχοι περιλαμβάνουν την ανάπτυξη των υφιστάμενων Σχολών και Τμημάτων, την ενίσχυση της έρευνας και διδασκαλίας, τις διοικητικές μεταρρυθμίσεις, την ανάπτυξη μηχανισμών απολογισμού του έργου του Πανεπιστημίου, την ανάπτυξη νέων και ενίσχυση υφιστάμενων δραστηριοτήτων, την ανάπτυξη της τεχνολογίας της πληροφορικής - Ηλεκτρονικό Πανεπιστήμιο (e-University) και την υποστήριξη των φοιτητών.

Με κυριότερο στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας των μεταπτυχιακών προγραμμάτων και των τίτλων σπουδών, η Σχολή Μεταπτυχιακών Σπουδών άρχισε τη λειτουργία της τον Ιανουάριο του 2012. Η Σχολή παρέχει διοικητική υποστήριξη και συντονίζει την ανάπτυξη, αξιολόγηση και προώθηση των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε όλο το Πανεπιστήμιο.

Μέσω των οκτώ Σχολών του, το ΠΚ, προσφέρει προγράμματα τόσο σε προπτυχιακό, όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο και απονέμεται ο πρώτος καταληκτικός τίτλος «Πτυχίο» και οι μεταπτυχιακοί τίτλοι «Μάστερ» και «Διδακτορικό». Οι όροι εισδοχής είναι συναγωνιστικοί και οι φοιτητές του προπτυχιακού επιπέδου γίνονται δεκτοί μετά από επιτυχία στις Παγκύπριες Εξετάσεις που διοργανώνει η ΔΑΑΕ. Πιο κάτω αναγράφονται οι Σχολές, τα Τμήματα και τα προγράμματα σπουδών του ΠΚ:

1) Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

- Τμήμα Αγγλικών Σπουδών
- Τμήμα Γαλλικών Σπουδών και Σύγχρονων Γλωσσών

- Τμήμα Τουρκικών Σπουδών και Μεσανατολικών Σπουδών

2) **Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών**

- Τμήμα Πληροφορικής
- Τμήμα Μαθηματικών και Στατιστικής
- Τμήμα Φυσικής
- Τμήμα Χημείας
- Τμήμα Βιολογικών Επιστημών

3) **Σχολή Κοινωνικών Επιστημών και Επιστημών της Αγωγής**

- Τμήμα Επιστημών της Αγωγής
- Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
- Τμήμα Ψυχολογίας
- Τμήμα Νομικής

4) **Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης**

- Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
- Τμήμα Οικονομικών

5) **Πολυτεχνική Σχολή**

- Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών
- Τμήμα Μηχανικών Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής
- Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος
- Τμήμα Αρχιτεκτονικής

6) **Φιλοσοφική Σχολή**

- Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών
- Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
- Τμήμα Κλασικών Σπουδών και Φιλοσοφίας

7) **Ιατρική Σχολή**

8) **Σχολή Μεταπτυχιακών Σπουδών**

Προγράμματα Σπουδών Πανεπιστημίου Κύπρου			
	Προπτυχιακό	Μεταπτυχιακό	Διδακτορικό
	Αγγλικές Σπουδές		
Αγγλική Γλώσσα και Φιλολογία-Αγγλόφωνη Λογοτεχνία και Πολιτισμικές Σπουδές	√		
Διδακτική της Αγγλικής ως ξένης Γλώσσας		√	
Γλωσσολογία			√
Αγγλική Γλώσσα και Φιλολογία- Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία	√		
Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία		√	√
Αγγλική Γλώσσα και Φιλολογία- Μεταφραστικές Σπουδές	√		
Μεταφραστικές Σπουδές			√
Αγγλική Λογοτεχνία και Συγκριτικές Πολιτισμικές Σπουδές		√	√
	Αρχιτεκτονική		
Αρχιτεκτονική	√		√

Ενεργειακές Τεχνολογίες και Αειφόρος Σχεδιασμός (διατμηματικό πρόγραμμα Πολυτεχνικής Σχολής)		✓	
	Βιολογικές Επιστήμες		
Βιολογικές Επιστήμες	✓		
Μοριακή Βιολογία		✓	✓
Βιοϊατρικές Επιστήμες		✓	✓
Βιοποικιλότητα και Οικολογία		✓	✓
Ιατρική Γενετική		✓	✓
	Βυζαντινές και Νεοελληνικές Σπουδές		
Βυζαντινή και Νέα Ελληνική Φιλολογία	✓		
Νεοελληνική Φιλολογία		✓	✓
Βυζαντινές Σπουδές (διατμηματικό πρόγραμμα)		✓	✓
	Γαλλικές Σπουδές και Σύγχρονες Γλώσσες		
Γαλλική Γλώσσα και Φιλολογία	✓		
Σύγχρονες Γλώσσες και Ευρωπαϊκές Σπουδές	✓		
Γαλλικές Σπουδές		✓	✓
	Δημόσια Διοίκηση και Διοίκηση Επιχειρήσεων		
Διοίκηση Επιχειρήσεων/Διοικητική Επιστήμη	✓		✓
Διοίκηση Επιχειρήσεων/Λογιστική	✓		✓
Διοίκηση Επιχειρήσεων/Μάρκετινγκ	✓		
Διοίκηση Επιχειρήσεων/Χρηματοοικονομική	✓	✓	✓
Διοίκηση Επιχειρήσεων/Διοίκηση (Μάνατζμεντ)	✓		
Διοίκηση Επιχειρήσεων/MBA - Ελληνικά (Μερική Φοίτηση)		✓	
Διοίκηση Επιχειρήσεων/MBA - Αγγλικά (Μερική και Πλήρης Φοίτηση)		✓	
Financial Economics (Αγγλικά Διατμηματικό Πρόγραμμα)		✓	
	Επιστήμες της Αγωγής		
Επιστήμες της Αγωγής/ Δημοτική Εκπαίδευση	✓		
Επιστήμες της Αγωγής/ Προδημοτική Εκπαίδευση	✓		
Ανάπτυξη Προγραμμάτων και Διδασκαλία		✓	✓
Διδακτική και Μεθοδολογία των Μαθηματικών		✓	
Εκπαιδευτική Διοίκηση και Αξιολόγηση		✓	✓
Μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες		✓	✓
Μαθηματική Παιδεία		✓	✓
Επιστήμες της Αγωγής		✓	✓
Διδακτική του Γλωσσικού Μαθήματος		✓	
Ειδική και Ενιαία Εκπαίδευση		✓	✓
Γλώσσα και Εκπαίδευση			✓
Σπουδές Φύλου (διατμηματικό πρόγραμμα)		✓	✓
	Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί και Μηχανικοί Υπολογιστών		
Ηλεκτρολόγου Μηχανικού	✓	✓	✓
Μηχανικού Υπολογιστών	✓	✓	✓
Ενεργειακές Τεχνολογίες και Αειφόρος Σχεδιασμός (διατμηματικό πρόγραμμα Πολυτεχνικής Σχολής)		✓	
	Ιστορία και Αρχαιολογία		
Ιστορία	✓		

Αρχαιολογία	✓		
Ιστορία της Τέχνης	✓		
Μεσογειακή Αρχαιολογία: Από την Προϊστορία έως την Ύστερη Αρχαιότητα		✓	✓
Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία		✓	✓
Βυζαντινές Σπουδές (διατμηματικό πρόγραμμα)		✓	✓
Παραδοσιακός Πολιτισμός (16 ^ο – 20 ^ο αι.)			✓
Αρχαία Ιστορία		✓	✓
Διαχείριση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς			✓
	Κλασικές Σπουδές και Φιλοσοφία		
Κλασικές Σπουδές	✓	✓	✓
Φιλοσοφία	✓		
Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα στις Σπουδές των Κλασικών Πολιτισμών		✓	
	Κοινωνικές και Πολιτικές Επιστήμες		
Πολιτική Επιστήμη	✓		✓
Πολιτική Επιστήμη (κατεύθυνση Διεθνείς Σχέσεις ή Ευρωπαϊκή Πολιτική)		✓	
Κοινωνιολογία	✓		✓
Δημοσιογραφία	✓		
Κοινωνική και Πολιτική Θεωρία		✓	
Ευρωπαϊκό Μάστερ στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και στον Εκσυγχρονισμό		✓	
	Μαθηματικά και Στατιστική		
Μαθηματικά	✓		✓
Μαθηματικά και Στατιστική	✓		
Εφαρμοσμένη Στατιστική		✓	
Εφαρμοσμένα Μαθηματικά		✓	
Καθαρά Μαθηματικά		✓	
Στατιστική			✓
Μαθηματικά (Συνεργασία με Πανεπιστήμιο Poitiers, Γαλλίας)		✓	
	Μηχανικοί Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής		
Μηχανολόγου Μηχανικού	✓		
Μηχανικού Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής		✓	✓
Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών		✓	✓
Ενεργειακές Τεχνολογίες και Αειφόρος Σχεδιασμός (διατμηματικό πρόγραμμα Πολυτεχνικής Σχολής)		✓	
	Νομική		
Νομική	✓		
	Οικονομικά		
Οικονομικά	✓	✓	✓
Διεθνείς, Ευρωπαϊκές και Οικονομικές Σπουδές	✓		
Οικονομική Ανάλυση (Ελληνικά και Αγγλικά)		✓	
Νομισματικά και Χρηματοοικονομικά		✓	
Finacial Economics (Αγγλικά- (διατμηματικό πρόγραμμα)		✓	
	Πληροφορική		
Πληροφορική	✓		✓

Προηγμένες Τεχνολογίες Πληροφορικής		✓	
Προηγμένες Τεχνολογίες Πληροφορικής (Επαγγελματικό Πρόγραμμα)		✓	
Επιστήμη της Πληροφορικής		✓	
Ευφυή Συστήματα		✓	
Διαδικτυακός Υπολογισμός		✓	
Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Ηλεκτρονικών Παιχνιδιών και Διαδραστικών Τεχνολογιών (Συνεργασία με ΤΕΠΑΚ)		✓	
	Πολιτικοί Μηχανικοί και Μηχανικοί Περιβάλλοντος		
Πολιτικός Μηχανικός και Μηχανικός Περιβάλλοντος	✓		
Πολιτικού Μηχανικού		✓	✓
Μηχανικού Περιβάλλοντος		✓	✓
Ενεργειακές Τεχνολογίες και Αειφόρος Σχεδιασμός (διατμηματικό πρόγραμμα Πολυτεχνικής Σχολής)			
Μηχανική Πετρελαίων (δεν έχει ακόμη εγκριθεί από τα αρμόδια Σώματα του Πανεπιστημίου Κύπρου)		✓	
	Τουρκικές και Μεσανατολικές Σπουδές		
Τουρκικές Σπουδές		✓	✓
Τουρκικές Σπουδές-Ιστορία/Πολιτική	✓		
Τουρκικές Σπουδές-Φιλολογία/Λογοτεχνία	✓		
	Φυσική		
Φυσική	✓	✓	✓
Αρχές Φυσικής		✓	
	Χημεία		
Χημεία		✓	✓
Χημεία Υλικών	✓		
Βιολογική Χημεία	✓		
Χημεία Τροφίμων και Περιβάλλοντος	✓		
Χημεία Τροφίμων		✓	
	Ψυχολογία		
Ψυχολογία	✓		✓
Γνωστική και Εκπαιδευτική Ψυχολογία		✓	
Εφαρμοσμένο Πρόγραμμα Σχολικής Ψυχολογίας		✓	
Κοινωνική και Αναπτυξιακή Ψυχολογία		✓	
Κλινική Ψυχολογία			✓
Σχολική Συμβουλευτική και Καθοδήγηση (Συνεργασία με Πανεπιστήμιο Αθηνών) (δεν έχει ακόμη εγκριθεί από τα αρμόδια Σώματα του Πανεπιστημίου Κύπρου)		✓	

Μέσα στις διάφορες Σχολές του ΠΚ λειτουργούν επίσης τα ακόλουθα ερευνητικά κέντρα και οντότητες:

- Ωκεανογραφικό Κέντρο
- Ερευνητική Μονάδα Τραπεζικών και Χρηματοοικονομικών Μελετών
- Κέντρο Οικονομικών Ερευνών
- Ερευνητική Μονάδα Νανοτεχνολογίας
- Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας

- Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης
- Διεθνές Ερευνητικό Κέντρο Νερού ΝΗΡΕΑΣ
- Ερευνητικό Κέντρο Τεχνολογίας Ευφυών Συστημάτων και Δικτύων – ΚΟΙΟΣ
- Κέντρο Ερευνών Μοριακής Ιατρικής
- Ερευνητικό Κέντρο Σπουδών Φύλου
- Σχολείο Ελληνικής Γλώσσας
- Κέντρο Γλωσσών

2.4.2 ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ (Α.Π.ΚΥ.)

Αποστολή και Στοχοθεσία:

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου – Α.Π.ΚΥ. είναι δημόσιο πανεπιστήμιο, το οποίο ιδρύθηκε το 2002. Είναι το δεύτερο κατά σειρά ίδρυσης κρατικό Πανεπιστήμιο της χώρας, είναι το μόνο που παρέχει αναγνωρισμένες σπουδές σε όλες τις βαθμίδες (πτυχιακό επίπεδο, μάστερ και διδακτορικό), με τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ικανοποιώντας την ανάγκη της σύγχρονης κοινωνίας για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και υλοποιώντας ουσιαστικά έναν από τους στόχους της Ευρώπης: τη διά βίου μάθηση.

Το Α.Π.ΚΥ. δέχτηκε τους πρώτους του φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007. Φιλοδοξεί να δώσει το δικό του στίγμα στον Κυπριακό και ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο, προσφέροντας στους φοιτητές και φοιτήτριές του σπουδές που βασίζονται σε σύγχρονα παιδαγωγικά συστήματα και συνεπικουρούνται από τη χρήση της τεχνολογίας. Παράλληλα, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο δίνει έμφαση στην ανάπτυξη της έρευνας και την ενίσχυση ερευνητικών προγραμμάτων, δημοσιεύοντας καινοτόμα αποτελέσματα με αντίκτυπο στις σχετικές επιστημονικές περιοχές. Τέλος, μέσα από την κοινωνική προσφορά του, το Α.Π.ΚΥ. οραματίζεται την ανάδειξή του σε φορέα πολιτισμού και συνεργασίας με τις γειτονικές χώρες και ευρύτερα.

Προγράμματα Σπουδών:

Εκπαιδευτικός σκοπός του Α.Π.ΚΥ. είναι η παραγωγή και διάχυση γνώσης σε επιστημονικούς τομείς ζωτικής σημασίας για την οικονομία, την κοινωνία και την αγορά εργασίας, χωρίς τους χωροχρονικούς περιορισμούς των συμβατικών πανεπιστημίων. Το Α.Π.ΚΥ. δίνει την ευκαιρία σε πολίτες που για οποιονδήποτε λόγο δεν κατέστη δυνατό να σπουδάσουν ή να ολοκληρώσουν τις πανεπιστημιακές τους σπουδές, να το κατορθώσουν. Επιπλέον, με την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, οι κάτοχοι πτυχίου έχουν τη δυνατότητα να σπουδάσουν σε μεταπτυχιακό επίπεδο, ή ακόμη να σπουδάσουν ένα άλλο αντικείμενο που εκτιμούν ότι θα τους είναι χρήσιμο στην επαγγελματική τους ανέλιξη. Με τα προγράμματα σύντομης διάρκειας που προσφέρει, το Α.Π.ΚΥ. παρέχει ακόμη δυνατότητες ενημέρωσης και κατάρτισης σε αντικείμενα αιχμής, χρήσιμα σε εργαζόμενους και μη.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2012-13, προσφέρονται τα ακόλουθα προγράμματα σπουδών:

	Πτυχίο	Μάστερ	Διδακτορικό
Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης:			
- Διοίκηση Επιχειρήσεων	•		
- Τραπεζική και Χρηματοοικονομική		•	
- Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) και MBA με κατεύθυνση ΔΕ Αγροτροφίμων		•*	•
- Πολιτική Υγείας και Σχεδιασμός Υπηρεσιών Υγείας		•	
- Διοίκηση Μονάδων Υγείας		•	•

Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών:			
- Επικοινωνία και Δημοσιογραφία		•	•
- Educational Leadership (joint degree με το Saint Louis Univ.)		•*	
- Επιστήμες της Αγωγής		•	•
- Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία		•	•
- Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	•		•
- Θεατρικές Σπουδές		•	•
Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών:			
- Διαχείριση και Προστασία Περιβάλλοντος		•	•
- Πληροφοριακά και Επικοινωνιακά Συστήματα		•	•

* προγράμματα που προσφέρονται στην αγγλική γλώσσα

Εκπαιδευτική Μεθοδολογία:

Τα προγράμματα σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι δομημένα με το σύστημα των Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και έτσι δίδεται η δυνατότητα αμφίδρομης σχέσης μεταξύ των συμβατικών πανεπιστημίων και του Α.Π.ΚΥ. Η Θεματική Ενότητα αποτελεί τη βασική λειτουργική μονάδα των προγραμμάτων σπουδών του Α.Π.ΚΥ., η οποία καλύπτει πλήρως ένα συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο σε πτυχιακό ή μεταπτυχιακό επίπεδο. Βασικό εκπαιδευτικό εργαλείο είναι η Πλατφόρμα Τηλεκπαίδευσης -το eClass- ένα πλήρες και συνεχώς εξελισσόμενο Σύστημα Ηλεκτρονικής Μάθησης που υποστηρίζει την εκπαιδευτική διαδικασία σε όλες της τις φάσεις. Στην Πλατφόρμα αυτή, αναρτώνται πληροφορίες πρακτικής και διαδικαστικής φύσεως για το Α.Π.ΚΥ. και τα προγράμματα σπουδών του, όπως οι Θεματικές Ενότητες και οι μαθησιακοί στόχοι των προγραμμάτων, η διδακτέα και εξεταστέα ύλη, και το χρονοδιάγραμμα μελέτης και υποβολής γραπτών εργασιών. Μέσω του eClass υποστηρίζεται η ασύγχρονη επικοινωνία, καθώς και η ζωντανή (σύγχρονη) αλληλεπίδραση και συνεργασία ανάμεσα στο Πανεπιστήμιο, στους φοιτητές και στους καθηγητές.

Για εισδοχή στα προγράμματα του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν αίτηση, ηλεκτρονικά, μέσω του ιστοχώρου του ΑΠΚΥ, κατά την περίοδο υποβολής αιτήσεων (καθορίζεται και ανακοινώνεται από το Πανεπιστήμιο). Οι φοιτητές που θα κληθούν να παρακολουθήσουν τα προγράμματα σπουδών και που πληρούν τα ελάχιστα τυπικά προσόντα, επιλέγονται με αλγόριθμο τυχαίας κατανομής θέσης.

2.4.3 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ (Τ.Π.Κ.)

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου ιδρύθηκε το 2003 και δέχτηκε τους πρώτους προπτυχιακούς φοιτητές το Σεπτέμβριο του 2007. Έδρα του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου είναι η Λεμεσός, όπου λειτουργούν όλες οι Σχολές του. Το Τ.Π.Κ. φιλοδοξεί να εξελιχθεί σε ένα σύγχρονο πρωτοποριακό Πανεπιστήμιο ικανό να προσφέρει εκπαίδευση και έρευνα υψηλού επιπέδου σε κλάδους αιχμής που σήμερα έχουν μεγάλη οικονομική, τεχνική και επιστημονική απόδοση. Με τον προσανατολισμό του στην εφαρμοσμένη έρευνα, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο φιλοδοξεί να καταστεί σημαντικός αρωγός της πολιτείας και της κοινωνίας μας στην αντιμετώπιση προβλημάτων που την απασχολούν σε όλους τους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας και της γνώσης που υπηρετούνται σε αυτό.

Το 2008 δέχτηκε τους πρώτους του μεταπτυχιακούς φοιτητές αναπτύσσοντας έτσι σταδιακά μεταπτυχιακά προγράμματα επιπέδου μάστερ και διδακτορικού με απώτερο στόχο τη διεθνοποίησή τους και τη δημιουργία συγκεκριμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων βάσει της αγοράς εργασίας και των αναγκών της.

Πιο κάτω αναγράφονται οι Σχολές, τα Τμήματα και τα προγράμματα σπουδών τα οποία λειτουργούν στο Τ.Π.Κ για το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013.

1. Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών και Διαχείρισης Περιβάλλοντος

(α) Τμήμα Γεωπονικών Επιστημών, Βιοτεχνολογίας και Επιστήμης Τροφίμων

- Πτυχίο Γεωπονικών Επιστημών στην κατεύθυνση Επιστήμης και Τεχνολογίας Φυτικής Παραγωγής
- Πτυχίο Γεωπονικών Επιστημών στην κατεύθυνση Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων
- Πτυχίο Γεωπονικών Επιστημών στην κατεύθυνση Ζωοτεχνίας και Γαλακτοκομίας

(β) Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Περιβάλλοντος

- Πτυχίο Επιστήμης και Τεχνολογίας Περιβάλλοντος

2. Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας

(α) Τμήμα Διοίκησης Ξενοδοχείων και Τουρισμού

- Πτυχίο Διοίκησης Ξενοδοχείων και Τουρισμού

(β) Τμήμα Εμπορίου, Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας

- Πτυχίο Εμπορίου, Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας στην κατεύθυνση Ναυτιλιακών
- Πτυχίο Εμπορίου, Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας στην κατεύθυνση Χρηματοοικονομικών

3. Σχολή Επικοινωνίας και Μέσων Ενημέρωσης

Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου

- Πτυχίο Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου

4. Σχολή Επιστημών Υγείας

Τμήμα Νοσηλευτικής

- Πτυχίο Νοσηλευτικής

5. Σχολή Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών

Τμήμα Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών

- Πτυχίο Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών

6. Σχολή Μηχανικής και Τεχνολογίας

(α) Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής

- Πτυχίο Ηλεκτρολόγου Μηχανικού
- Πτυχίο Μηχανικού Η/Υ και Πληροφορικής

(β) Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών και Επιστήμης και Μηχανικής Υλικών

- Πτυχίο Μηχανολόγου Μηχανικού

(γ) Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Γεωπληροφορικής

- Πτυχίο Πολιτικού Μηχανικού
- Πτυχίο Τοπογράφου Μηχανικού

7. Κέντρο Γλωσσών

Ο σχεδιασμός όλων των Σχολών και Τμημάτων κατευθύνεται από τους ακόλουθους βασικούς στόχους:

- (α) Υψηλή επιστημονική, τεχνική και επαγγελματική επάρκεια στην εκπαίδευση των φοιτητών του.
- (β) Υψηλής ποιότητας έρευνα που θα είναι ικανή να υπερβαίνει γόνιμα τα παραδοσιακά σύνορα ανάμεσα στη βασική και στην εφαρμοσμένη εκπαίδευση.
- (γ) Διεπιστημονικό προσανατολισμό τόσο στη συγκρότηση των προγραμμάτων σπουδών, όσο και στη στελέχωση των Τμημάτων.
- (δ) Συνεργασία με την τοπική βιομηχανία και οικονομία, ώστε να συμβάλει στην προσπάθεια καινοτομίας και συνεχούς βελτίωσης των προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2.4.4 ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Στην Κύπρο λειτουργούν τα πιο κάτω πέντε Ιδιωτικά Πανεπιστήμια:

- (α) FREDERICK UNIVERSITY
- (β) E.U.C. EUROPEAN UNIVERSITY - CYPRUS
- (γ) Π.Λ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
- (δ) NEAPOLIS UNIVERSITY – CYPRUS
- (ε) UNIVERSITY OF CENTRAL LANCASHIRE - CYPRUS

Τρία από αυτά λειτουργούν στην πρωτεύουσα, Λευκωσία, ένα στην Πάφο και ένα στη Λάρνακα. Το κάθε πανεπιστήμιο έχει υποβληθεί σε μια διαδικασία αυστηρής αξιολόγησης από την Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ε.Α.Ι.Π). Η λειτουργία τους εγκρίθηκε μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Τα τρία πρώτα έχουν εξασφαλίσει Άδεια Λειτουργίας από την 1η Οκτωβρίου 2011 ενώ το Nearpolis University – Cyprus έχει Αρχική Άδεια Λειτουργίας, η οποία και ισχύει για περίοδο τεσσάρων ετών, από την 1η Σεπτεμβρίου 2010. Το Πανεπιστήμιο UCLan-Cyprus εξασφάλισε την Αρχική Άδεια Λειτουργίας του από την 1η Σεπτεμβρίου 2012.

Έλεγχος Διδάκτρων Ιδιωτικών Πανεπιστημίων

Για τρίτη συνεχή χρονιά, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχει το άρθρο 8 των περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) Νόμων του 2005 έως 2010, εξέδωσε Διάταγμα που καθόρισε το ποσοστό 5%, ως ανώτατη επί τοις εκατόν αύξηση στο ύψος των ήδη εγκεκριμένων διδάκτρων και άλλων οικονομικών επιβαρύνσεων των ιδιωτικών πανεπιστημίων, που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Πανεπιστημίων, και στα οποία έχει χορηγηθεί αρχική άδεια λειτουργίας.

Διδακτορικά Προγράμματα Ιδιωτικών Πανεπιστημίων

Έχουν ξεκινήσει με επιτυχία το Σεπτέμβριο του 2010 τα πρώτα διδακτορικά προγράμματα των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων: “PhD in Engineering” στο Frederick, “PhD in Education Science” στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και “PhD in Education Science” στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, τα οποία έχουν εγκριθεί από την Ε.Α.Ι.Π.

Τα ιδιωτικά πανεπιστήμια με τη λειτουργία τους έχουν συμβάλει στην αύξηση των προσφερόμενων θέσεων και στον εμπλουτισμό των προσφερόμενων προγραμμάτων στην Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ FREDERICK

Στις 12 Σεπτεμβρίου του 2007, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με απόφασή του τη λειτουργία του πανεπιστημίου Frederick, το οποίο και άρχισε να λειτουργεί την 1η Οκτωβρίου 2007. Το Πανεπιστήμιο Frederick λειτουργεί στη Λευκωσία και στη Λεμεσό.

Η αποστολή του Πανεπιστημίου Frederick είναι να παρέχει ευκαιρίες εκπαίδευσης μέσω της διδασκαλίας και της έρευνας στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας, των γραμμάτων και των τεχνών, με στόχο την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου σε ακαδημαϊκό επίπεδο και τη συμβολή στην βελτίωση των κοινωνικών δομών. Στο Πανεπιστήμιο Frederick γίνεται προσπάθεια, ώστε η προσφερόμενη εκπαίδευση να είναι υψηλής ποιότητας και να οδηγεί σε ακαδημαϊκά προσόντα, που εξασφαλίζουν την επιτυχή πορεία των αποφοίτων του στην αγορά εργασίας στην Κύπρο και το εξωτερικό. Αποτελεί δέσμευση του Πανεπιστημίου Frederick η δημιουργική συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τη βιομηχανία, την κοινωνία και την πολιτεία με σκοπό την προαγωγή της γνώσης, την ενίσχυση της παραγωγικότητας και τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τη βελτίωση της ζωής στον 21ο αιώνα.

Τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών στο Πανεπιστήμιο Frederick κατά τον Οκτώβριο του 2012 είναι τα ακόλουθα:

Σχολή Αρχιτεκτονικής, Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών - Λευκωσία

Graphic and Advertising Design (BA)

Interior Design (BA)

Αρχιτεκτονική (Πτυχίο / 5ετές Δίπλωμα)

Interdisciplinary Design (Master)

Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών - Λευκωσία

Κοινωνική Εργασία (BA)

Δημοσιογραφία (BA)

Κοινωνική Εργασία και Κοινωνική Διοίκηση (Master)

Σχολή Οικονομικών και Διοίκησης - Λευκωσία

Business Administration (BA)

Σχολή Οικονομικών και Διοίκησης - Λεμεσός

Maritime Studies (BSc)

Accounting and Finance (BA)

Business Administration (BA)

Σχολή Επιστημών Υγείας - Λευκωσία

Health Management (MSc)

General Nursing (BSc)

Φαρμακευτική (Πτυχίο)

Σχολή Μηχανικής και Εφαρμοσμένων Επιστημών - Λευκωσία

Electrical Engineering (BSc)

Mechanical Engineering (BSc)

Civil Engineering (BSc)

Computer Engineering (BSc)

Computer Science (BSc)

Automotive Engineering (BSc)

Electrical Engineering (MSc)

Quantity Surveying (BSc)

Engineering Management (MSc)

Master in Energy Systems and the Built Environment
Oil, Gas and Offshore Engineering (MSc)
Engineering (PhD)

Σχολή Μηχανικής και Εφαρμοσμένων Επιστημών - Λεμεσός
Bachelor in Computer Science

Σχολή Επιστημών Αγωγής - Λευκωσία

Προδημοτική Εκπαίδευση (Πτυχίο)
Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη (Master)
Σχολή Επιστημών Αγωγής - Λεμεσός
Προδημοτική και Κατώτερη Δημοτική Εκπαίδευση (Πτυχίο)
Δημοτική Εκπαίδευση (Πτυχίο)
MA in Educational Sciences: Powerful Learning Environments

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Στις 12 Σεπτεμβρίου του 2007, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με απόφασή του τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου, το οποίο και άρχισε να λειτουργεί την 1η Οκτωβρίου 2007. Σκοπός του είναι να προσφέρει ολοκληρωμένη εκπαίδευση υψηλού επιπέδου, έτσι ώστε οι σπουδαστές του να αποκτήσουν τις απαραίτητες ακαδημαϊκές και πρακτικές γνώσεις στους τομείς των σπουδών τους. Όραμα του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου είναι η αριστεία στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία, με απώτερο στόχο να δώσει στους φοιτητές του τα κατάλληλα εφόδια για να ανταπεξέλθουν στην ανταγωνιστική αγορά εργασίας και να ενισχύσουν την κοινωνία μέσα από τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους.

Τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο κατά τον Οκτώβριο του 2012 είναι τα ακόλουθα:

Σχολή Τεχνών και Εκπαίδευσης

Graphic Design and Advertising (BA)
Νηπιαγωγικά (Πτυχίο)
Δημοτική Εκπαίδευση (Πτυχίο)
Music (BMus)
Εκπαιδευτική Ηγεσία (MA)
Ειδική Εκπαίδευση (MA)
Επιστήμες της Αγωγής (Διδακτορικό)

Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

English Language and Literature (BA)
European Studies (BA)
Social and Behavioral Sciences (Πτυχίο)
Κοινωνική Εργασία (Πτυχίο)
Law (LLB)
Psychology (BA)
Λογοθεραπεία (Πτυχίο)
Comparative Literature (MA)

Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων «Ιωάννης Γρηγορίου»

General Business (BBA)
Hospitality Management (BBA)
Management (BBA)
Management Information Systems (BBA)

Marketing (BBA)
Sports Management (BBA)
Public Relations and Advertising (BBA)
Accounting (BBA)
Banking and Finance (BBA)
Economics (BA)
Business Administration (MBA)

Σχολή Θετικών Επιστημών

Computer Science (BSc)
Computer Engineering (BSc)
Nursing (BSc)
Φυσιοθεραπεία (Πτυχίο)
Master in Information Systems
Bachelor in Nutrition / Dietics
«Ακτινοδιαγνωστική-Ακτινοθεραπεία» (Πτυχίο)
Δημόσια Υγεία (MSc)
Αθλητική Φυσιοθεραπεία (MSc)
Μαθηματικά (MSc)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Στις 12 Σεπτεμβρίου του 2007, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με απόφασή του τη λειτουργία του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, το οποίο και άρχισε να λειτουργεί στις 3 Οκτωβρίου 2007.

Το Πανεπιστήμιο έχει ως στόχο την αριστεία στην εκπαίδευση μέσα από τα υψηλά πρότυπα διδασκαλίας, με μια συνεχή βελτίωση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος. Εκτός από τη διδασκαλία εντός των αιθουσών του Πανεπιστημίου, προσφέρεται στους φοιτητές η ευκαιρία να συμμετέχουν σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως φοιτητικούς ομίλους, αθλητικές εκδηλώσεις, δημόσιες διαλέξεις και σεμινάρια. Το Πανεπιστήμιο συμμετέχει ενεργά σε ευρωπαϊκά και τοπικά ερευνητικά προγράμματα ως εταίρος και ως συντονιστικό όργανο. Αποστολή του Πανεπιστημίου Λευκωσίας είναι να παρέχει στους φοιτητές του υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και απαραίτητη στήριξη για την πραγμάτωση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών τους στόχων, βοηθώντας τους να υιοθετήσουν ρόλους ευθύνης στον ραγδαία μεταβαλλόμενο σύγχρονο κόσμο της συνεργασίας και αλληλεξάρτησης.

Τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας κατά τον Οκτώβριο του 2012 είναι τα ακόλουθα:

Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, και Νομικής

Graphic Communication (BA)
Interior Design (BA)
English Language and Literature (BA)
Law (LLB)
International Relations and European Studies (BA)
Psychology (BSc)
Communications (BSc)
Public Relations, Advertising and Marketing (BA)
Media and Communication (MA)
Applied Multimedia (Πτυχίο)
Architecture (BA / 5ετές Δίπλωμα)
Social Work (BSc)
International Relations (MA)
Master in Clinical Psychology
Education Psychology (Master)

Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων

Marketing (BBA)
Hotel and Tourism Management (BSc)
Hospitality Management (BSc)
Sports Management (BBA)
Business Administration (BSc)
Management Information Systems (BBA)
Accounting (BBA)
Business Administration (MBA)
Δημόσια Διοίκηση (MPA)

Σχολή Επιστημών Αγωγής

Προδημοτική Εκπαίδευση (Πτυχίο)
Music (BA)
Dance (BA)
Δημοτική Εκπαίδευση (Πτυχίο)
Επιστήμες Αγωγής (Master)
Επιστήμες Αγωγής (Διδακτορικό)

Σχολή Θετικών Επιστημών

Computer Science (BSc)
Computer Engineering (BSc)
Electronics Engineering (BSc)
Electrical Engineering (BSc)
Nursing (BSc)
Human Biology (BSc)
Electrical Engineering (BA)
Sports Science (BA)
Nutrition / Dietetics (BA)

NEAPOLIS UNIVERSITY- CYPRUS

Το Neapolis University – Cyprus έλαβε την Αρχική Άδεια Λειτουργίας από το Υπουργικό Συμβούλιο την 1η Σεπτεμβρίου του 2010. Είναι το πρώτο πανεπιστήμιο που λειτουργεί στην περιοχή της Πάφου.

Το Πανεπιστήμιο προσφέρει ένα ολοκληρωμένο φάσμα προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών τα οποία αντανakλούν τη φιλοσοφία του για ανάπτυξη ενός ισορροπημένου χαρτοφυλακίου των ακαδημαϊκών του δραστηριοτήτων, έτσι ώστε να καταστεί κέντρο αριστείας σε επιλεγμένους ακαδημαϊκούς τομείς. Στόχος του είναι η δημιουργία ενός ιδρύματος, που να παρέχει εκπαίδευση υψηλής ποιότητας και να δημιουργεί και διαδίδει τη γνώση μέσω της έρευνας, όπως επίσης και να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομική και πολιτιστική ζωή της περιοχής. Όραμα του πανεπιστημίου είναι να καταστεί ένα εξαιρετικό μέρος για τους φοιτητές, έτσι ώστε να μάθουν, να εξερευνήσουν νέες ιδέες και να αποκτήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για την επίτευξη των προσωπικών και επαγγελματικών τους στόχων.

Τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών στο Neapolis University – Cyprus κατά τον Οκτώβριο του 2012 είναι τα ακόλουθα:

School of Architecture Land and Environmental Sciences

Architecture and Environmental Design (BA/5year Diploma)
Real Estate Valuation and Development (BSc)
Real Estate (MSc)
Construction Management (MSc)

Business School

Business Administration (BSc)
Accounting, Banking and Finance (BSc)
Business Administration (MBA)
Banking, Investment and Finance (MSc)
Master in Public Administration (MPA)
Master in International and European Business Law
Master in European Governance (MEG)
Law (LLB)

School of Health Sciences

Psychology (BSc)
Educational Psychology (MSc)
Master in Theological Studies
Master in European Governance
Master in Greek Civilization

UNIVERSITY OF CENTRAL LANCASHIRE – CYPRUS

Το UCLan- Cyprus ξεκίνησε τη λειτουργία του, μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Σεπτέμβριο του 2012. Το UCLan-Cyprus είναι το μόνο Πανεπιστήμιο που εδρεύει στη Λάρνακα. Από το πρώτο έτος λειτουργίας του προσφέρει προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, στη Νομική, στα Μαθηματικά, τους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές και τη Διδασκαλία της Αγγλικής. Επιπλέον, αναγνωρίζοντας της σημασία της έρευνας και ακολουθώντας τη βήματα του UCLan, το UCLan-Cyprus σχεδιάζει να ιδρύσει αριθμό διεθνών ερευνητικών κέντρων μέσα από τα οποία θα μπορέσει να αναπτύξει συνεργασίες τόσο με την εγχώρια αγορά, όσο και με τον διεθνή επιχειρηματικό κόσμο. Έχοντας εξασφαλίσει διακρίσεις και αναγνώριση από φορείς τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο όσο και διεθνώς, το UCLan έχει ως στόχο του την δημιουργία ενός πρωτοπόρου πανεπιστημίου το οποίο θα αποτελέσει πόλο έλξης φοιτητών από την Κύπρο, το Ηνωμένο Βασίλειο, την περιοχή της Μεσογείου και διεθνώς. Τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών στο UCLan – Cyprus κατά τον Οκτώβριο του 2012 είναι τα ακόλουθα:

School of International Business and Management

BA (Hons) in Business Administration with specialization in:

Business Information Systems
International Business Communication
Business and Management
Business Administration

BA (Hons) Accounting and Finance

BA (Hons) Hospitality and Tourism Management with specialization in:

Hospitality Management
Tourism Management

Master in Business Administration

MA in Teaching English to Speakers of Other Languages (TESOL) with Applied Linguistics

International Law School

Law LLB (Hons)
Law LLM (to be offered in 2013)
Law Graduate Diploma (to be offered in 2013)

School of Computer and Mathematics

BSc (Hons) Mathematics
BSc (Hons) Computing with specializations in

2.4.5 ΣΧΟΛΕΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Δημόσιες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Οι δημόσιες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης λειτουργούν κάτω από τα διάφορα υπουργεία στα οποία υπάγονται διοικητικά. Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2012-2013, οι ακόλουθες δημόσιες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δέχτηκαν φοιτητές, κυρίως από την Κύπρο, αλλά και το εξωτερικό:

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Αστυνομική Ακαδημία - Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης

Δασικό Κολέγιο Κύπρου - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης (MIM) - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

2.4.6 ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΙΣΤΕ)

Στην Κύπρο λειτουργούν 28 εγγεγραμμένες ΙΣΤΕ και 8 παραρτήματα (μερικών από τις σχολές αυτές), που προσφέρουν προγράμματα σπουδών προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου, καθώς και μικρότερης διάρκειας προγράμματα σπουδών.

Οι σχολές αυτές είναι:

1. ΑΙΓΑΙΑ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
2. A.C. AMERICAN COLLEGE
3. ALEXANDER COLLEGE
4. ATLANTIS COLLEGE
5. C.D.A COLLEGE (Λευκωσία)
6. C.D.A COLLEGE (Λάρνακα)
7. C.D.A COLLEGE (Λεμεσός)
8. CASA COLLEGE
9. COLLEGE OF TOURISM AND HOTEL MANAGEMENT
10. CYPRUS COLLEGE (Λευκωσία)
11. CYPRUS COLLEGE - ΛΕΜΕΣΟΣ
12. CYPRUS COLLEGE OF ART
13. CYPRUS INTERNATIONAL INSTITUTE OF MANAGEMENT
14. CYPRUS SCHOOL OF MOLECULAR MEDICINE
15. FREDERICK INSTITUTE OF TECHNOLOGY (Λευκωσία)
16. FREDERICK INSTITUTE OF TECHNOLOGY (Λεμεσός)
17. GLOBAL COLLEGE
18. INTERCOLLEGE (Λευκωσία)
19. INTERCOLLEGE (Λάρνακα)
20. INTERCOLLEGE (Λεμεσός)
21. INTERNAPA COLLEGE
22. KES COLLEGE
23. LARNACA COLLEGE
24. LEDRA COLLEGE

25. M.K.C. CITY COLLEGE LARNACA
26. ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ “ARTE”
27. P.A COLLEGE
28. SUSINI COLLEGE (Λεμεσός)
29. SUSINI COLLEGE (Λευκωσία)
30. THE C.T.L. EUROCOLLEGE
31. THE CYPRUS INSTITUTE
32. THE CYPRUS INSTITUTE OF MARKETING (Λευκωσία)
33. THE CYPRUS INSTITUTE OF MARKETING(Λεμεσός)
34. THE LIMASSOL COLLEGE-T.L.C
35. THE PHILIPS COLLEGE
36. ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ “ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ ΚΑΥΚΑΡΙΔΗΣ”

Προσφερόμενα Προγράμματα με τη μέθοδο της πιστοποίησης ή δικαιόχρησης (franchise or validation) από τις Ιδιωτικές Σχολές

Ακολουθώντας οδηγία της ΕΕ το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) προώθησε στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια στη Βουλή των Αντιπροσώπων Τροποποίηση των άρθρων 13 και 14 του «Περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νόμου του 1996-2009. Η Τροποποίηση, που ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 20/1/2010 επιτρέπει στις ΙΣΤΕ να προσφέρουν προγράμματα με τη μέθοδο της δικαιόχρησης ή πιστοποίησης. Αριθμός ΙΣΤΕ έχουν προχωρήσει σε συνεργασίες με Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ευρώπης για την προσφορά προγραμμάτων με τη μέθοδο της δικαιόχρησης ή πιστοποίησης, υποβάλλοντας όλα τα έγγραφα τα οποία προνοεί η νομοθεσία. Σημειώνεται ότι οι φοιτητές των προγραμμάτων που πληρούν τα κριτήρια της νομοθεσίας δικαιούνται κρατική χορηγία και οι χορηγούμενοι τίτλοι σπουδών δύναται να τύχουν αναγνώρισης.

2.4.7 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ (Σ.ΕΚ.Α.Π.)

Η «Πιστοποίηση Ποιότητας» ή «Πιστοποίηση» είναι η θεσμοθετημένη έγκριση καταχώρησης ενός ιδρύματος ή προγράμματος σπουδών στον αντίστοιχο κατάλογο αναγνωρισμένων ιδρυμάτων ή προγραμμάτων, με την οποία πιστοποιείται ότι το επίπεδο του ιδρύματος ή προγράμματος ικανοποιεί τα ελάχιστα κριτήρια του επιπέδου ποιότητας για κάθε περίπτωση. Η αρμόδια αρχή στην Κυπριακή Δημοκρατία για τη διεξαγωγή προγραμματικής αξιολόγησης και πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών που προσφέρουν οι ΙΣΤΕ είναι το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης – Πιστοποίησης (ΣΕΚΑΠ).

Από τον Ιανουάριο μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2012 το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης Πιστοποίησης πραγματοποίησε πέντε (5) Συνόδους. Το Συμβούλιο κατά τις συνόδους αυτές ασχολήθηκε με πλήθος θεμάτων που αφορούν στις αρμοδιότητές του. Αξιολόγησε ή επαναξιολόγησε πενήντα δύο (52) προγράμματα σπουδών που προσφέρονται από τις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο.

Το σύνολο των πιστοποιημένων αξιολογημένων προγραμμάτων από το Σ.ΕΚ.Α.Π. που προσφέρονται από τις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο, μέχρι το τέλος του 2012, ανέρχεται στα εκατόν σαράντα ένα (141). Από αυτά, επτά (7) προσφέρονται σε επίπεδο πιστοποιητικού, ογδόντα έξη (86) σε επίπεδο διπλώματος, δέκα πέντε (15) σε επίπεδο ανώτερου διπλώματος, είκοσι δύο (22) σε επίπεδο πτυχίου και δεκατρία (13) σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Το Συμβούλιο πραγματοποίησε, και συνεχίζει να πραγματοποιεί επί του παρόντος, κατ’ ιδίαν

συναντήσεις με διευθυντές των Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με σκοπό το διάλογο πάνω σε θέματα που αφορούν τους υπό αξιολόγηση – πιστοποίηση κλάδους σπουδών των Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

2.4.8 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ (Ε.Α.Ι.Π)

Η Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ε.Α.Ι.Π.) σκοπό έχει την εξέταση αιτήσεων που υποβάλλονται για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων, καθώς επίσης την αξιολόγηση νέων προγραμμάτων σπουδών των ιδιωτικών πανεπιστημίων. Καταρτίζεται με βάση τον περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχο) Νόμο 109 (1) του 2005 έως 2011, ο οποίος αποτελεί το νομικό πλαίσιο για την ίδρυση και λειτουργία των ιδιωτικών πανεπιστημίων στην Κυπριακή Δημοκρατία. Σύμφωνα με το Άρθρο 10 του πιο πάνω Νόμου, το Υπουργικό Συμβούλιο, με εισήγηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, καταρτίζει επταμελή Επιτροπή Αξιολόγησης με πενταετή θητεία.

Στην Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων συμμετέχουν:

(α) Ο εκάστοτε Πρόεδρος του Συμβουλίου Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης – Πιστοποίησης (Σ.Ε.Κ.Α.Π.), ο οποίος ενεργεί ως Πρόεδρος.

(β) Δύο μέλη του Συμβουλίου Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης – Πιστοποίησης και

(γ) Τέσσερα πρόσωπα τα οποία κατέχουν θέση καθηγητή στη βαθμίδα καθηγητή ή ομότιμου καθηγητή, με έδρα σε δύο τουλάχιστο διαφορετικές χώρες, και τα οποία διαθέτουν ικανοποιητική πείρα σε θέματα διοίκησης πανεπιστημίου.

Η Ε.Α.Ι.Π. καθορίζει τόσο τον τρόπο σύγκλησης των συνεδριάσεών της, όσο και τις διαδικασίες που ακολουθεί κατά τις συνεδριάσεις και γενικά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της. Η Επιτροπή μπορεί να ορίζει ομάδες ειδικών για την εξέταση ορισμένων θεμάτων που αφορούν αίτηση, αλλά η τελική απόφαση λαμβάνεται από την Ε.Α.Ι.Π.

Κατά το 2012 η Ε.Α.Ι.Π. πραγματοποίησε 7 συνόδους κατά τις οποίες ασχολήθηκε με θέματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές της. Κατά το ίδιο έτος, αξιολόγησε 36 νέα Προγράμματα σπουδών, σχηματίζοντας 11 Ομάδες Ειδικών.

Τον Αύγουστο του 2012, η Ε.Α.Ι.Π. εισηγήθηκε στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού την χορήγηση Αρχικής Άδειας Λειτουργίας στο Ιδιωτικό Πανεπιστήμιο με την επωνυμία UCLan University of Central Lancashire- Cyprus. Το εν λόγω πανεπιστήμιο λειτουργεί από το Σεπτέμβριο του 2012 στο χωριό Πύλα της Λάρνακας.

Η Ε.Α.Ι.Π. αφού πραγματοποίησε επίσκεψη στα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια για έλεγχο των συμπληρωματικών στοιχείων που ζητήθηκαν από αυτά, αλλά και των όσων δηλώθηκαν στις Τελικές Εκθέσεις, που τα ίδια τα Πανεπιστήμια υπέβαλαν στην Ε.Α.Ι.Π. Κατά την επί τόπου επίσκεψή της, η Ε.Α.Ι.Π. προέβηκε στην καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, στους τομείς της διοίκησης, της διδασκαλίας, της έρευνας και της υλικοτεχνικής υποδομής. Η Ε.Α.Ι.Π. εισηγήθηκε στη συνέχεια στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, χορήγηση «Άδειας Λειτουργίας» στα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια: Frederick University, Π.Λ. Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και EUC European University.

Συνεχίστηκε και αυτή τη χρονιά το έργο της παρακολούθησης και του ελέγχου της λειτουργίας του Πανεπιστημίου Νεάπολις στην Πάφο που λειτουργεί υπό το καθεστώς της Αρχικής Άδειας Λειτουργίας.

2.4.9 ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.)

Σύμφωνα με τη Σύμβαση της Λισαβόνας του 1997 όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έχουν συστήσει Εθνικά Συμβούλια, το έργο των οποίων είναι η αναγνώριση τίτλων σπουδών που απονέμονται από ιδρύματα Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η ανάγκη σύστασης αυ-

τών των Εθνικών Συμβουλίων υπαγορεύθηκε από το πνεύμα μίας ενιαίας εκπαιδευτικής πολιτικής, με στόχο να βοηθηθούν τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μηχανισμούς ελέγχου των κριτηρίων ποιότητας και διάρκειας της εκπαίδευσης, για λόγους επαγγελματικών και επιστημονικών. Το Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.) ιδρύθηκε το 1996 με βάση τις πρόνοιες των περί «Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών» Νόμων 68(1) του 1996 μέχρι το 2012. Σύμφωνα με τους πιο πάνω Νόμους, το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. (<http://www.kysats.ac.cy>) διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από σχετική πρόταση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και αποτελείται από επτά μέλη ως ακολούθως:

1. Έναν καθηγητή δημόσιου Πανεπιστημίου της Κύπρου ως Πρόεδρο
2. Έναν Ανώτερο Νομικό από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας
3. Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
4. Τέσσερις Καθηγητές ή ομότιμους καθηγητές Πανεπιστημίου, από τους οποίους ο ένας είναι καθηγητής ή ομότιμος καθηγητής δημόσιου Πανεπιστημίου της Κύπρου και οι άλλοι τρεις είναι καθηγητές ή ομότιμοι καθηγητές Πανεπιστημίων από τρεις διαφορετικές χώρες.

Το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ είναι η αρμόδια αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας για την αναγνώριση τίτλων σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης που χορηγούνται στην Κύπρο και το εξωτερικό. Λειτουργεί και ως Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για την Εκπαίδευση. Είναι ένα ανεξάρτητο σώμα το οποίο χρηματοδοτείται και υποστηρίζεται διοικητικά από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2012, υποβλήθηκαν στο ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. πέραν των 1000 αιτήσεων για αναγνώριση τίτλων σπουδών και πέραν των 550 αιτήσεων για γραπτή πληροφόρηση. Κατά την ίδια περίοδο, το Συμβούλιο πραγματοποίησε οκτώ (8) Συνόδους. Ο αριθμός των αιτήσεων για αναγνώριση για ολόκληρο το έτος 2012 αναμένεται να ξεπεράσει τις 1500 και των αιτήσεων για γραπτή πληροφόρηση τις 700.

Το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ) συμμετέχει ως πλήρες μέλος των δικτύων European National Information Centres και National Academic Recognition Information Centres (ENIC – NARIC) από την έναρξη των εργασιών του το 2000. Τον Ιούνιο του 2012, πραγματοποιήθηκε στο Τολέδο της Ισπανίας η 19η κοινή συνάντηση των δικτύων ENIC/NARIC και το 15th Anniversary Conference of the signing of the joint Council of Europe/ UNESCO Convention on the “Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region”. Το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ εκπροσωπήθηκε στις πιο πάνω δραστηριότητες. Επίσης, το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ συμμετείχε σε δύο Συνόδους του ELCORE (Electronic Core Information on Recognition Working Group) του Συμβουλίου της Ευρώπης που πραγματοποιήθηκαν στη Μαδρίτη της Ισπανίας το Μάρτιο και Ιούνιο του 2012.

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

3.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΧΟΛΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ		
	2009-2010	2010-2011	2011-2012
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ			
Δημόσια	252	255	263
Κοινοτικά	60	63	69
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	345	344	342
ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	9	9	9
ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	87	87	74
ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	395	395	398

3.2 ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο αριθμός των εκπαιδευτικών που εργάζονταν στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης τη σχολική χρονιά 2011-12 ήταν 6169 σε σύγκριση με 6293 το 2010-2011.

Κατά ειδικότητα το διδακτικό προσωπικό ήταν:

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2011-2012

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΔΙΕΥΘ.	Β.Δ.Α	Β.Δ.	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΗΓ.	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΠΑΙΔ.	ΠΛΕ/ΕΠΙΘ.
ΘΕΟΛΟΓΟΙ	9	9	34	188	25	213	265	2
ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ	65	84	276	1200	114	1314	1739	14
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΙ	3	20	102	472	70	542	667	4
ΦΥΣΙΚΟΙ	5	12	50	233	41	274	341	2
ΦΥΣΙΟΓΝ/ΒΙΟΛ	0	4	29	147	35	182	215	1
ΧΗΜΙΚΟΙ	3	5	26	131	25	156	190	1
ΓΕΩΓΡΑΦΟΙ	0	0	3	11	6	17	20	1
ΑΓΓΛΙΚΩΝ	8	19	72	292	48	340	439	5
ΓΑΛΛΙΚΩΝ	7	8	31	131	20	151	197	2
ΙΤΑΛΙΚΩΝ	0	0	0	22	13	35	35	
ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ	0	0	0	9	17	26	26	
ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ	0	1	2	3	7	10	13	
ΡΩΣΣΙΚΩΝ	0	0	0	3	8	11	11	
ΤΟΥΡΚΙΚΑ	0	0	0	7	2	9	9	
ΕΜΠΟΡΙΟΛΟΓΟΙ	0	5	26	121	53	174	205	1
ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓ.	7	12	58	302	48	350	427	2
ΜΟΥΣΙΚΗΣ	1	5	22	133	19	152	180	1
ΤΕΧΝΗΣ	2	7	21	125	36	161	191	1
ΦΩΤ. ΤΕΧΝΗΣ	0	0	0	5	5	10	10	
ΟΙΚ. ΟΙΚΟΝΟΜ.	0	4	18	133	28	161	183	1
ΗΛ.ΥΠΟΛΟΓ.	3	7	30	361	11	372	412	2
ΣΧΕΔ. ΤΕΧΝΟΛ.	1	8	24	164	32	196	229	3
ΕΠΑΓΓ. ΠΡΟΣ.		2	8	99	26	125	135	1
ΘΕΑΤΡΟ	0	0	0	7	23	30	30	
ΣΥΝΟΛΟ	114	212	832	4299	712	5011	6169	44

3.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο αριθμός των εκπαιδευτικών Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης ανά ειδικότητα κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 ήταν:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	Δ/ΝΤΕΣ	Β.Δ. Α΄	Β.Δ.	ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	2	6	24	87	119
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	1	6	25	94	126
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ	1	5	9	35	50
ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΗΣ/ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΙΑΣ	1	1	6	23	31
ΑΡΓΥΡΟΧΟΪΑΣ/ΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ	-	-	3	5	8
ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	-	3	2	41	46
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗΣ	1	-	2	12	15
ΕΝΔΥΣΗΣ	1	-	2	7	10
ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ	-	-	-	5	5

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	-	-	-	2	2
ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ	-	-	-	3	3
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΙΤΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	4	3	13	71	91
ΣΥΝΟΛΟ	11	24	86	385	506

Στα Απογευματινά - Βραδινά μαθήματα των Τεχνικών Σχολών δίδαξαν 125 εκπαιδευτές (διορισμένοι και εξωυπηρεσιακοί).

3.4 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

3.4.1 ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Ο αριθμός των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού κατά εκπαιδευτικό ίδρυμα και η αναλογία φοιτητών ανά καθηγητή φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα. Τα στοιχεία αφορούν στο ακαδημαϊκό έτος 2010-2012.

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Αριθμός Φοιτητών	Αριθμός Καθηγητών	Φοιτητές ανά Καθηγητή
ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ	10005	695	14,4
Πανεπιστήμιο Κύπρου	6460	387	16,7
Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου	1642	76	21,6
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	1903	232	8,2
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ	11729	548	21,4
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ - ΜΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ	596	55	10,8
Αστυνομική Ακαδημία	354	20	17,7
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο	152	23	6,6
Δασικό Κολέγιο	28	5	5,6
Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης	62	7	8,9
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ - ΜΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ	9788	505	19,4
ΣΥΝΟΛΟ	32118	1803	17,8

4. ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

4.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΧΟΛΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ		
	2009-2010	2010-2011	2011-2012
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ			
Δημόσια	10247	10965	11352
Κοινοτικά	1662	1750	1869
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	50386	49889	49795
ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ (3 - 21 χρόνων)	294	288	311
ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	7500	8000	6500
ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	24713	29611	30049

4.2 ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

4.2.1 ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Τη σχολική χρονιά 2011-12 ο αριθμός των μαθητών που φοιτούσαν στα Γυμνάσια ανερχόταν στους 24.265, στα Ενιαία Λύκεια στους 22.199 και στα Εσπερινά Γυμνάσια στους 6697. Σε σχέση με την προηγούμενη σχολική χρονιά 2010-2011 παρατηρήθηκε στον γυμνασιακό κύκλο μείωση των μαθητών κατά 301 ή ποσοστό 1,23% και στον λυκειακό κύκλο μείωση κατά 850 μαθητών ή ποσοστό 3,69%.

4.2.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Αναλυτικά η εξέλιξη του αριθμού των μαθητών κατά τα τελευταία έξι χρόνια ήταν η ακόλουθη:

Σχολική Χρονιά	Γυμνασιακός Κύκλος	Λυκειακός Κύκλος	Σύνολο Γυμνάσια/Λύκεια	Εσπερινά Γυμνάσια
2006-07	27697	23696	51393	771
2007-08	27530	23242	50772	720
2008-09	26361	23083	49444	686
2009-10	25424	22896	48320	698
2010-11	24566	23049	47615	659
2011-12	24265	22199	46464	697

Οι μαθητές των Γυμνασίων τη σχολική χρονιά 2011-12 ήταν κατανομημένοι σε 1095 τμήματα με μέσο όρο 22,16 μαθητές σε κάθε τμήμα, ενώ των Λυκείων ήταν κατανομημένοι σε 1026 τμήματα με μέσο όρο 21,64 μαθητές κατά τμήμα. Στα Λύκεια ο αριθμός των τμημάτων υπολογίστηκε με βάση τα μαθήματα κοινού κορμού. Παγκύπρια, ο αριθμός των τμημάτων και οι μέσοι όροι μαθητών κατά τμήμα είναι οι ακόλουθοι τα τελευταία πέντε χρόνια.

Σχολική Χρονιά	Γυμνασιακός Κύκλος		Λυκειακός Κύκλος	
	Αριθμός Τμημάτων	Μέσος Όρος Μαθητών	Αριθμός Τμημάτων	Μέσος Όρος Μαθητών
2007-08	1226	22,46	1095	21,2
2008-09	1199	21,99	1106	20,87
2009-10	1170	21,73	1097	20,87
2010-11	1120	21,91	1085	21,22
2011-12	1095	22,16	1026	21,64

4.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 οι μαθητές που φοίτησαν στα διάφορα προγράμματα της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης ήταν:

Πρόγραμμα	Αριθμός Μαθητών
Τεχνικές Σχολές	4088
Εσπερινές Τεχνικές Σχολές	173
Σύστημα Μαθητείας	175
Ειδικές Μονάδες	62
Απογευματινά - Βραδινά Τμήματα	1440
Σύνολο	5938

Από τα πιο πάνω στοιχεία προκύπτει ότι κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 ο μαθητικός πληθυσμός που φοίτησε τόσο στα τακτικά προγράμματα Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (πρωινής και εσπερινής φοίτησης), όσο και στα Απογευματινά - Βραδινά Τμήματα των Τεχνικών Σχολών, κρατήθηκε στα ίδια περίπου επίπεδα σε σύγκριση με την προηγούμενη σχολική χρονιά. Ο αριθμός των μαθητευομένων στο Σύστημα Μαθητείας σημείωσε αισθητή μείωση.

4.4 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

4.4.1 ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Κύπριοι και Ξένοι Φοιτητές

Η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας όσον αφορά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι το αποτέλεσμα σοβαρού στρατηγικού προγραμματισμού που εφαρμόζεται με στόχο την προσφορά ποιοτικής εκπαίδευσης που να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες, ανάγκες και επιδιώξεις όλων των εμπλεκόμενων μερών. Έχουν γίνει σημαντικά βήματα στην ανάπτυξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο και ειδικότερα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Κατά τα τελευταία χρόνια σημειώνεται σημαντική αύξηση των δαπανών με στόχο την ανάπτυξη της Ανώτερης Εκπαίδευσης και τη μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό εκπαιδευτικό και ερευνητικό κέντρο. Τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας αντικατοπτρίζονται στον πιο κάτω πίνακα και αφορούν την αύξηση του συνολικού αριθμού των φοιτητών.

Οι αριθμοί των Κύπριων φοιτητών που φοίτησαν στην Κύπρο και στο εξωτερικό, από το ακαδημαϊκό έτος 1996-97 μέχρι το 2010-11, φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα, παράλληλα με τους αριθμούς των ξένων φοιτητών στην Κύπρο.

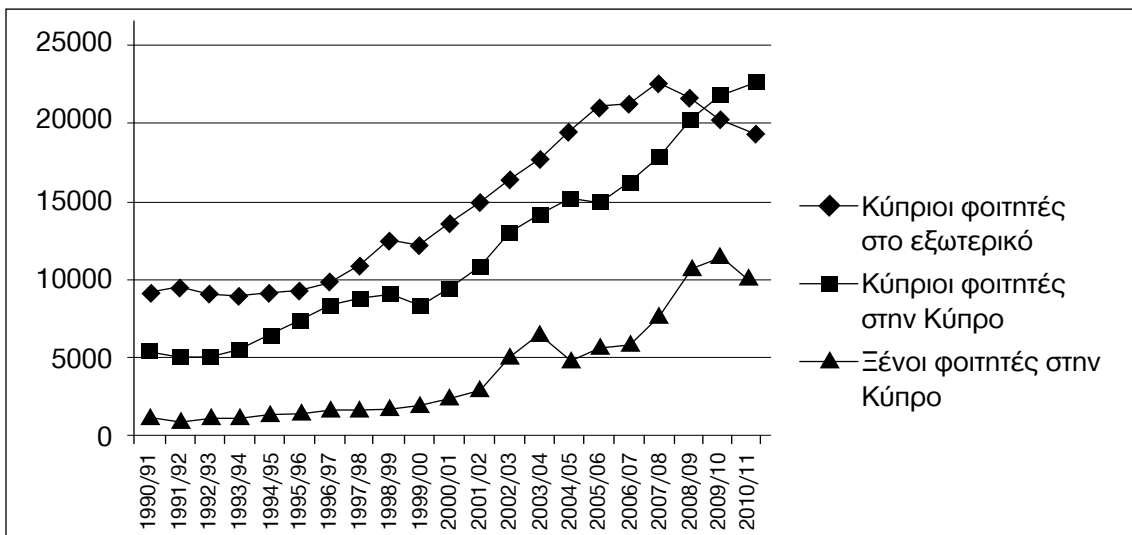
Ακαδημαϊκό έτος	ΚΥΠΡΙΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΚΥΠΡΙΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΠΡΙΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	ΞΕΝΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ
1996-97	8307	9813	18120	1675
1997-98	8786	10815	19601	1741
1998-99	8982	12488	21470	1860
1999-00	8389	12147	20536	2025
2000-01	9462	13650	23112	2472
2001-02	10836	14882	25718	3058
2002-03	12990	16374	29364	5282
2003-04	14170	17631	31801	6679
2004-05	15177	19400	34577	4901
2005-06	14957	20969	35926	5630
2006-07	16266	21188	37454	5961
2007-08	17936	22530	40466	7753
2008-09	20221	21473	41694	10765
2009-10	21095	20051	41146	11138
2010-11	22092	19199	41291	10026

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, από το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 ο αριθμός των Κυπρίων που επιλέγουν την Κύπρο για σπουδές ξεπερνά τον αριθμό των Κυπρίων που επιλέγουν να σπουδάσουν στο εξωτερικό. Όσον αφορά στους αριθμούς των Κύπριων φοιτητών, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-11, ο αριθμός των Κύπριων φοιτητών ανερχόταν στις 41291. Από αυτούς, ποσοστό 53,5% σπούδαζε στην Κύπρο (21,3% σε Δημόσια Πανεπιστήμια και Δημόσιες Σχολές, 24,3 % σε Ιδιωτικά Πανεπιστήμια, 7,9% σε Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης) και

ποσοστό 46,5 % σπουδάζει στο εξωτερικό (21,8% στην Ελλάδα, 20,4% στο Ηνωμένο Βασίλειο και 4,3% σε άλλες χώρες). Κατά το 2010-2011 παρατηρείται, επίσης, μικρή μείωση στον αριθμό των ξένων φοιτητών που σπουδάζουν στην Κύπρο.

Τα στοιχεία του πίνακα παρουσιάζονται και στο πιο κάτω γράφημα που απεικονίζει τον αριθμό των Κυπρίων φοιτητών στην Κύπρο και στο εξωτερικό και τον αριθμό των ξένων φοιτητών στην Κύπρο:

Γράφημα 1: Κύπριοι φοιτητές στην Κύπρο και στο εξωτερικό και ξένοι φοιτητές στην Κύπρο

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προβεί σε αρκετές ενέργειες για διεύρυνση του φάσματος και τον εκσυγχρονισμό των προσφερόμενων προγραμμάτων σπουδών, τόσο από τα Δημόσια και Ιδιωτικά Πανεπιστήμια όσο και από τις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, έτσι ώστε οι νέοι να έχουν τη δυνατότητα επιλογής διαφορετικών κλάδων σπουδών. Σε αυτό το πλαίσιο, τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί τόσο ο αριθμός των προσφερόμενων προγραμμάτων σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό) όσο και το φάσμα επιλογών που έχουν οι υποψήφιοι φοιτητές. Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύονται από το μεγάλο αριθμό μεταπτυχιακών (4782) και διδακτορικών (589) φοιτητών στην Κύπρο κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Αριθμός Κυπρίων και Ξένων Φοιτητών κατά τύπο εκπαιδευτικού ιδρύματος και επίπεδο σπουδών, 2010-2011

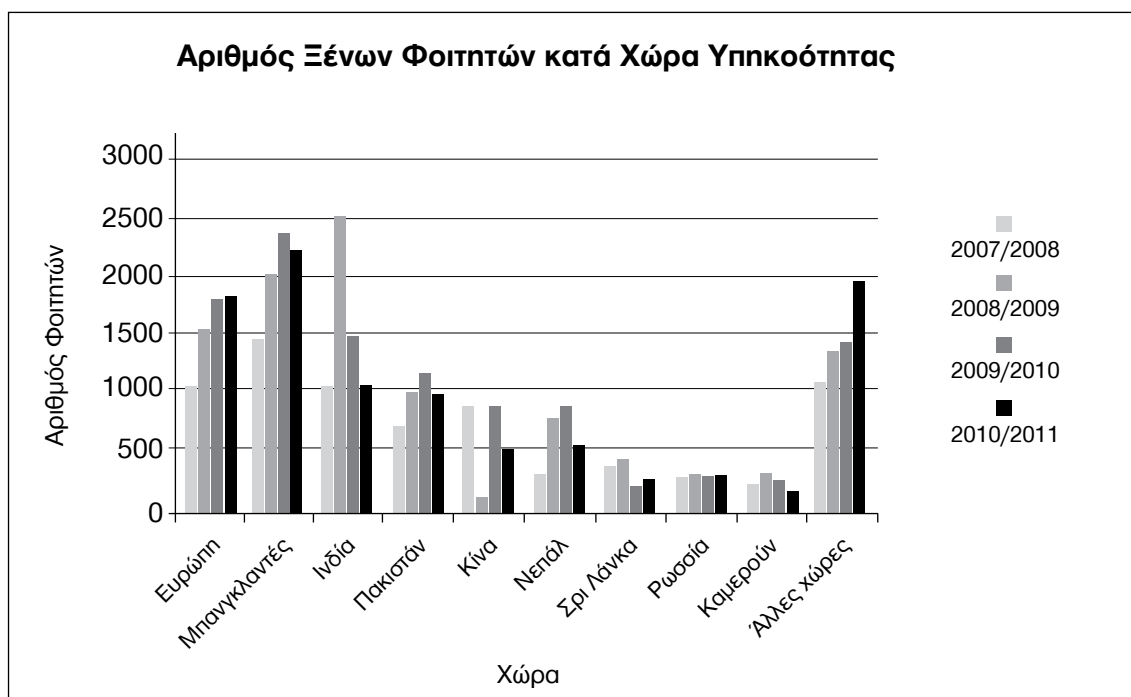
	Πρώτο Πτυχίο		Μεταπτυχιακό		Διδακτορικό	
	Π*	ΜΠ*	Π	ΜΠ	Π	ΜΠ
Κύπριοι φοιτητές	14826	3415	2876	445	527	3
Ξένοι φοιτητές	2316	6190	1133	328	56	3
ΣΥΝΟΛΟ	17142	9605	4009	773	583	6

*Π=Πανεπιστημιακό Επίπεδο, ΜΠ= Μη Πανεπιστημιακό Επίπεδο

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010 – 2011, οι Κύπριοι φοιτητές του εξωτερικού αριθμούσαν 19199. Οι κυριότερες χώρες προτίμησής τους παραμένουν ως είχαν και στο παρελθόν. Η Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένουν οι κύριοι πόλοι έλξης των φοιτητών και ακολουθούν οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η Ουγγαρία, η Βουλγαρία και η Γερμανία. Η κατανομή των Κυπρίων φοιτητών του εξωτερικού στις κυριότερες χώρες προτίμησής τους κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010 – 2011 φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Χώρα Σπουδών	Αριθμός Φοιτητών
Ελλάδα	8983
Ηνωμένο Βασίλειο	8420
Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής	328
Ουγγαρία	221
Βουλγαρία	186
Γερμανία	184
Γαλλία	174
Τσεχία	162
Ιταλία	124
Ομοσπονδία της Ρωσίας	60
Ρουμανία	40
Αυστραλία	15
Καναδάς	15
Αυστρία	13
Άλλες Χώρες	274
ΣΥΝΟΛΟ	19199

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010 – 2011 οι ξένοι φοιτητές στην Κύπρο αριθμούσαν 10026. Ο αριθμός των ξένων φοιτητών κατά χώρα υπηκοότητας για τα ακαδημαϊκά έτη 2007-2008, 2008 – 2009, 2009-2010 και 2010-2011 φαίνεται στο πιο κάτω γράφημα:

5. ΔΑΠΑΝΕΣ

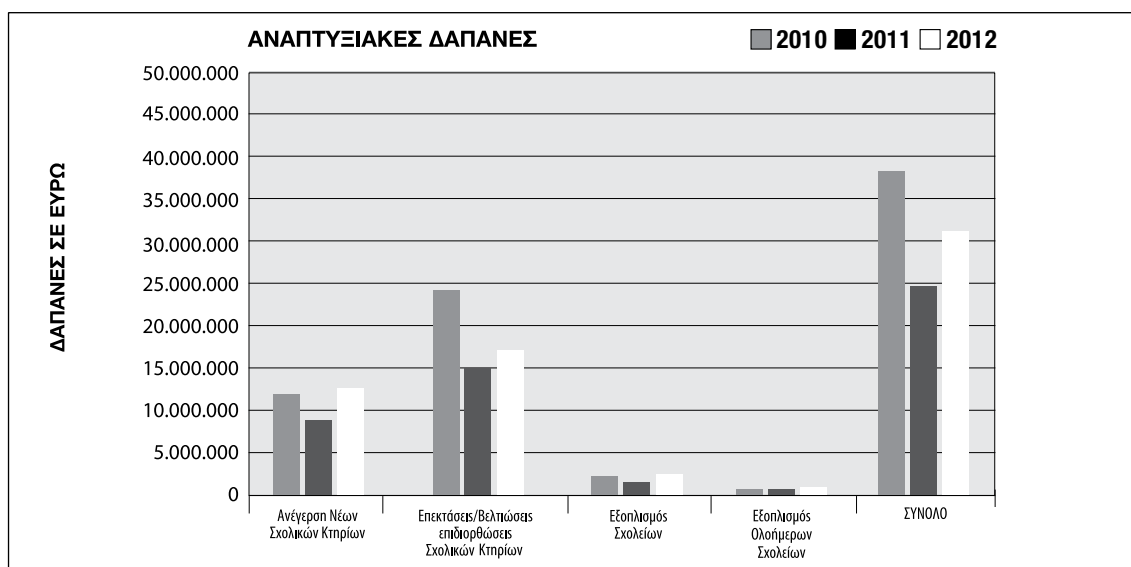
5.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το οικονομικό έτος 2012, αφορούσαν:

- την ανέγερση νέων σχολικών κτηρίων Δημοτικής Εκπαίδευσης
- τις επεκτάσεις/βελτιώσεις/επιδιορθώσεις σχολικών κτηρίων Δημοτικής Εκπαίδευσης
- την αγορά εξοπλισμού για τις μαθητικές λέσχες
- την αγορά εκπαιδευτικού εξοπλισμού για τα Ειδικά Σχολεία
- τον εξοπλισμό εργαστηρίων Σχεδιασμού και Τεχνολογίας
- τον εξοπλισμό εργαστηρίων Οικιακής Οικονομίας
- την αγορά εκπαιδευτικού εξοπλισμού στα πλαίσια της εφαρμογής του ολοήμερου σχολείου.

Η κατάσταση των αναπτυξιακών δαπανών για τα οικονομικά έτη 2010, 2011 και 2012 έχει ως εξής:

Αναπτυξιακές Δαπάνες Κατηγορία Δαπανών	2010 Πραγματική δαπάνη σε ΕΥΡΩ	2011 Πραγματική δαπάνη σε ΕΥΡΩ	2012 Εγκεκριμένος προϋπολογισμός σε ΕΥΡΩ
Ανέγερση νέων σχολικών κτηρίων Δημοτικής Εκπαίδευσης	12.556.137	9.304.934	13.550.000
Επεκτάσεις / βελτιώσεις/ επιδιορθώσεις σχολικών κτηρίων Δημοτικής Εκπαίδευσης	25.656.839	15.994.005	17.850.000
Εξοπλισμός σχολείων (Χορηγία Μαθητικών Λεσχών, Αγορά εκπαιδευτικού εξοπλισμού για την Ειδική Εκπαίδευση/ Σχεδιασμό και Τεχνολογία/ Οικιακή Οικονομία)	840.255	490.029	789.740
Ολοήμερο Σχολείο (Αγορά εκπαιδευτικού εξοπλισμού)	218.400	204.593	250.000
ΣΥΝΟΛΟ	39.271.631	25.993.561	32.439.740

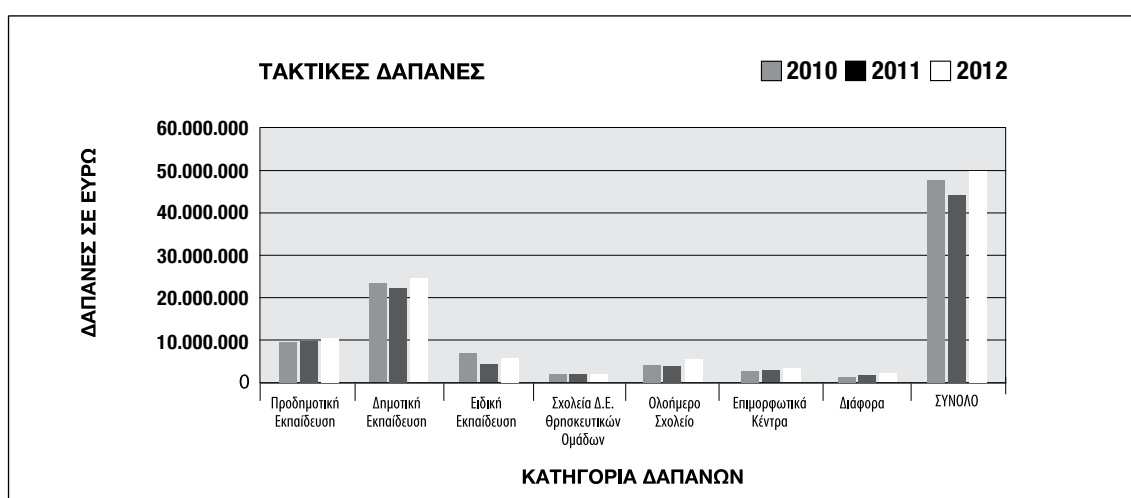

Οι τακτικές δαπάνες για το οικονομικό έτος 2012 στη Δημοτική Εκπαίδευση αφορούσαν:

- την κάλυψη λειτουργικών εξόδων και συντηρήσεων καθώς και την αγορά διάφορων αναλώσιμων υλικών για την εκπαίδευση των παιδιών που φοιτούν σε Νηπιαγωγεία, Δημοτικά Σχολεία, Ειδικά Σχολεία και Σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης Θρησκευτικών Ομάδων
- τη λειτουργία Ολοήμερων Σχολείων, Θερινών και Εκπαιδευτικών Κατασκηνώσεων και Επιμορφωτικών Κέντρων
- την αγορά βιβλίων για τις σχολικές βιβλιοθήκες
- την εκπαίδευση ενηλίκων
- την παροχή εκπαιδευτικών διευκολύνσεων σε παροικιακά σχολεία του εξωτερικού και στον απανταχού ελληνισμό.

Η κατάσταση των τακτικών δαπανών για τα οικονομικά έτη 2010, 2011 και 2012 είναι η ακόλουθη:

Τακτικές Δαπάνες Κατηγορία Δαπανών	2010 Πραγματική δαπάνη σε ΕΥΡΩ	2011 Πραγματική δαπάνη σε ΕΥΡΩ	2012 Εγκεκριμένος προϋπολογισμός σε ΕΥΡΩ
Επιχορήγηση Προδημοτικής Εκπαίδευσης	10.066.314	10.501.531	10.908.437
Χορηγία Δημοτικής Εκπαίδευσης	24.081.788	23.360.043	25.000.000
Ειδική Εκπαίδευση	7.029.835	4.884.919	5.950.359
Σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης Θρησκευτικών Ομάδων	950.000	970.000	1.126.374
Ολοήμερο Σχολείο	3.889.758	3.671.817	4.203.730
Επιμορφωτικά Κέντρα	2.163.096	2.249.299	2.680.080
Διάφορα (Αγορά βιβλίων για σχολικές βιβλιοθήκες, Διευκολύνσεις Κυπριακών Παροικιών, Εκπαίδευση Ενηλίκων, Φιλοξενία Μαθητών Εξωτερικού, Θερινές και Εκπαιδευτικές Κατασκηνώσεις, Αποστολή βιβλίων στον απανταχού ελληνισμό)	875.705	980.538	1.166.925
ΣΥΝΟΛΟ	49.056.496	46.618.147	51.035.905

5.2 ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι δαπάνες για τη Μέση Γενική Εκπαίδευση αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό των δημόσιων δαπανών για την εκπαίδευση και αποβλέπουν στην προώθηση δραστηριοτήτων, μέτρων και έργων που ενισχύουν την προσπάθεια για ποιοτική αναβάθμιση της Μέσης Εκπαίδευσης.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες της Μέσης Εκπαίδευσης για το έτος 2012 είχαν σκοπό:

- Την ανέγερση νέων σχολικών κτηρίων
- Τις επεκτάσεις, βελτιώσεις και συντηρήσεις σχολικών κτηρίων
- Την ενίσχυση των τεχνολογικών μαθημάτων
- Τον εξοπλισμό εργαστηρίων
- Την υποδομή του Σχολικού Αθλητισμού

Συγκεκριμένα, οι αναπτυξιακές δαπάνες κατά τα έτη 2009, 2010, 2011 και 2012 έχουν ως ακολούθως:

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατηγορίες Δαπανών	2009 €	2010 €	2011 €	2012 €
Εκπαιδευτικός Εξοπλισμός	1.100.000	1.100.000	750.000	500.000
Τεχνολογία				
Πληροφορική	2.000.000	2.000.000	2.000.000	990.000
Μηχανήματα & Εξοπλισμός	400.000	410.000	300.000	300.000
Μηχανογραφικός Εξοπλισμός	1.000.000	1.000.000	1.000.000	457.000
Πληροφορική	1.000.000	1.000.000	1.000.000	517.000
Τεχνολογία	28.750	28.000	31.600	30.000
Ανεγέρσεις	24.000.000	15.300.000	12.350.000	3.900.000
Επεκτάσεις	525.000	1.270.000	1.190.000	500.000
Βελτιώσεις	6.975.000	8.820.000	8.900.000	9.800.000
Υποδομή Σχ. Αθλητισμού	650.000	1.420.000	960.000	150.000
ΣΥΝΟΛΟ	37.678.750	32.348.000	28.481.600	17.144.000

Οι τακτικές δαπάνες για το έτος 2012 για τη Μέση Εκπαίδευση, εκτός από τους μισθούς των εκπαιδευτικών, είχαν σκοπό την κάλυψη εξόδων όπως στα πιο κάτω:

- Λειτουργικές Δαπάνες
- Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης
- Συντηρήσεις – Επιδιορθώσεις
- Εκπαίδευση Προσωπικού
- Συμβουλευτικές Υπηρεσίες
- Εκδόσεις – Δημοσιότητα
- Εκδόσεις ΥΑΠ
- Κοινωνικές Παροχές
- Σχολικό Αθλητισμό

Συγκεκριμένα, οι τακτικές δαπάνες κατά τα έτη 2009, 2010, 2011 και 2012 έχουν ως ακολούθως:

ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατηγορία Δαπανών	2009 €	2010 €	2011 €	2012 €
Λειτουργικές Δαπάνες	1.198.893	1.194.093	1.113.610	868.581
Τεχνολογικά	303.000	293.000	290.000	93.600
Πληροφορική	670.000	570.000	485.000	213.300
Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης	120.150	118.760	111.210	102.222
Συντήρηση - Επιδιόρθωση	27.350	27.900	28.000	57.040
Εκπαίδευση Προσωπικού	232.640	200.940	227.000	96.610
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	10.000	39.000	39.000	9.200
Εκδόσεις Δημοσιότητα	2.826.700	2.792.700	2.783.200	2.525.860
Εκδόσεις ΥΑΠ	1.015.000	1.015.000	994.500	2.396.600
Κοινωνικές Παροχές	28.452.992	29.638.755	30.053.735	29.899.089
Σχολικός Αθλητισμός	397.000	391.600	315.000	291.000
ΣΥΝΟΛΟ	35.253.725	36.817.748	36.440.255	36.553.102

5.3. ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατά το οικονομικό έτος 2012, το σύνολο των τακτικών δαπανών για τη ΜΤΕΕ ανήλθε σε **€1.305.500**, ενώ το σύνολο των αναπτυξιακών δαπανών για τη ΜΤΕΕ ανήλθε σε **€6.100.000**.

Οι τακτικές δαπάνες σκοπό είχαν να καλύψουν τα λειτουργικά έξοδα των Τεχνικών Σχολών, την επίπλωση των διάφορων αιθουσών και εργαστηρίων και την αγορά αναλώσιμων υλικών για την εξάσκηση των μαθητών στα εργαστήρια. Στις τακτικές δαπάνες δεν περιλαμβάνονται οι μισθοί του διοικητικού, εκπαιδευτικού και άλλου προσωπικού.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για τις Τεχνικές Σχολές σκοπό είχαν να καλύψουν την αντικατάσταση φθαρμένου εξοπλισμού, τη συμπλήρωση ελλείψεων βασικού εξοπλισμού στα εργαστήρια τεχνολογικών μαθημάτων και Φυσικής-Χημείας, στις ειδικές αίθουσες τεχνολογίας και θεωρητικών μαθημάτων και στα σχεδιαστήρια, την εισαγωγή σύγχρονης τεχνολογίας, την ανέγερση νέων σχολικών κτηρίων, τις επεκτάσεις/βελτιώσεις σχολικών κτηρίων και τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγιεινής εργασίας των μαθητών των Τεχνικών Σχολών.

Η ανάλυση των τακτικών και των αναπτυξιακών δαπανών φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Τακτικές Δαπάνες	2010 (€)	2011 (€)	2012 (€)
Αγορά Επίπλων	5.000	4.600	5.500
Τακτικές Δαπάνες Τεχνικών Σχολών	1.616.336	1.348.970	1.300.000
Σχέδιο Έκδοσης Τεχνικών και Διδακτικών Βιβλίων	220.000	209.000	-
Σύνολο Τακτικών Δαπανών	1.841.336	1.562.570	1.305.500

Σημ.: Το κονδύλι για την έκδοση τεχνικών και διδακτικών βιβλίων έχει μεταφερθεί στον προϋπολογισμό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Αναπτυξιακές Δαπάνες	2010 (€)	2011 (€)	2012 (€)
Ανέγερση Νέων Σχολικών Κτηρίων	1.150.000	1.750.000	2.300.000
Επεκτάσεις Σχολικών Κτηρίων	1.320.000	1.930.000	1.300.000
Συντηρήσεις - Βελτιώσεις Σχολικών Κτηρίων	540.000	625.000	1.800.000
Εξοπλισμός Σχολείων	1.000.000	700.000	700.000
Πληροφορική στην Τεχνική Εκπαίδευση	680.145	290.000	-
Σύνολο Αναπτυξιακών Δαπανών	4.690.145	5.295.000	6.100.000
Γενικό Σύνολο Δαπανών	6.531.481	6.857.570	7.405.500

Σημ.: Το κονδύλι για την Πληροφορική στην Τεχνική Εκπαίδευση έχει ενοποιηθεί με τα κονδύλια για την Πληροφορική στη Μέση Γενική και τη Δημοτική Εκπαίδευση.

5.4 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται οι τρέχουσες και οι κεφαλαιουχικές δημόσιες δαπάνες στην Ανώτερη Εκπαίδευση για το έτος 2012:

ΔΑΠΑΝΕΣ	Μη Πανεπιστημιακή €	Πανεπιστημιακή €
Τρέχουσες	21,804,000	315,879,000
Κεφαλαιουχικές	513,000	28,664,000
ΣΥΝΟΛΟ	22,317,000	344,543,000
Δημόσιες Δαπάνες στα Δημόσια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Κυβερνητική Βοήθεια για Φοιτητές στα Δημόσια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
Τρέχουσες	11,318,000	161,118,000
Κεφαλαιουχικές	513,000	28,664,000
ΣΥΝΟΛΟ	11,831,000	189,782,000
Δημόσιες Δαπάνες στα Ιδιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Κυβερνητική Βοήθεια για Φοιτητές στα Ιδιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
Τρέχουσες	9,034,000	47,383,000
Κεφαλαιουχικές	—	—
ΣΥΝΟΛΟ	9,034,000	47,383,000
Κυβερνητική Βοήθεια για Κύπριους Φοιτητές του Εξωτερικού και Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εξωτερικού		
Τρέχουσες	1,452,000	107,378,000
Κεφαλαιουχικές	—	—
ΣΥΝΟΛΟ	1,452,000	107,378,000

Από τον πίνακα διαπιστώνεται ότι, στο σύνολό τους, οι τρέχουσες και κεφαλαιουχικές δαπάνες για την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση υπερβαίνουν κατά πολύ τις τρέχουσες και κεφαλαιουχικές δαπάνες για τις μη πανεπιστημιακές δημόσιες σχολές. Το γεγονός αυτό οφείλεται στις αυξημένες ανάγκες για την ανέγερση της Πανεπιστημιούπολης (όσον αφορά στις κεφαλαιουχικές δαπάνες), την επέκταση του Πανεπιστημίου Κύπρου με την προσθήκη νέων σχολών και τμημάτων (όσον αφορά στις τρέχουσες δαπάνες), την ανάπτυξη και στέγαση του Τ.Π.Κ. και τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Στον πιο κάτω πίνακα αναλύεται λεπτομερώς η προσφορά του κράτους προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση για το έτος 2012.

ΔΑΠΑΝΕΣ	Μη Πανεπιστημιακή €	Πανεπιστημιακή €
ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ		
Αμοιβή Διδακτικού και Διευθυντικού Προσωπικού	4,753,000	64,948,000
Αμοιβή Διοικητικού Προσωπικού	4,309,000	33,694,000
Λειτουργικά Έξοδα	601,000	28,896,000
Χορηγίες	9,838,000	137,821,000
Φοιτητικά Δάνεια	1,711,000	44,279,000
Βοηθητικές Υπηρεσίες	211,000	3,598,000
Άλλες Δαπάνες	381,000	2,643,000
Σύνολο Τρεχουσών Δαπανών	21,804,000	315,879,000
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ		
Γη και Οικόπεδα	—	540,000
Κτίρια	398,000	14,653,000
Έπιπλα, Μηχανήματα και άλλες Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	115,000	13,471,000
Σύνολο Κεφαλαιουχικών Δαπανών	513,000	28,664,000
ΣΥΝΟΛΟ	22,317,000	344,543,000

6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

6.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τη σχολική χρονιά 2011-2012, συνεχίστηκε η υλοποίηση του Κτηριολογικού Προγράμματος Νηπιαγωγείων (Αρ. Απόφ. 52.138/19.7.2000) η οποία άρχισε το 2001, καθώς επίσης και η υλοποίηση του προγράμματος αντισεισμικής αναβάθμισης και βελτίωσης των νηπιαγωγείων. Επίσης, προωθήθηκε η ανέγερση νέων δημοτικών σχολείων, η αντικατάσταση παλαιών κτηρίων και η βελτίωση, επέκταση ή και αναβάθμιση αρκετών δημοτικών σχολείων.

Το Σεπτέμβριο του 2011, ολοκληρώθηκε η ανέγερση και ξεκίνησε κανονικά η λειτουργία του Δημοτικού Σχολείου Ύψωνα Γ΄ και των Νηπιαγωγείων Αποστόλου Βαρνάβα, Μακεδονίτισσας Β΄, Λιβαδίων Α΄, Αραδίππου Γ΄, Δερύνειας Γ΄, ΚΓ΄ Λεμεσού, Γερμασόγειας.

6.2 ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

6.2.1 ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αποδίδει μεγάλη σημασία στην ποιοτική αναβάθμιση της κτηριακής υποδομής των Γυμνασίων/Λυκείων και τη μείωση του αριθμού των μαθητών κατά τμήμα. Για τα αμέσως επόμενα χρόνια έχει προωθηθεί η διαδικασία εξεύρεσης χώρου, σχεδιασμού και ανέγερσης, κατά επαρχία, των πιο κάτω Γυμνασίων/Λυκείων:

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Λύκειο Δευτεράς

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ/ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Γυμνάσιο Μενεού/Δρομολαξιάς

Επεκτάσεις και Βελτιώσεις Γυμνασίων – Λυκείων

Στον ετήσιο προϋπολογισμό του 2012 συμπεριλήφθηκαν επεκτάσεις και βελτιώσεις σχολικών

κτηρίων για την αντιμετώπιση των κτηριακών προβλημάτων σε αρκετές σχολικές μονάδες. Το ύψος της προϋπολογιζόμενης δαπάνης ανέρχεται σε €10.300.000 εκατ.

6.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

6.3.1 ΑΝΕΓΕΡΣΕΙΣ, ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ, ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ, ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ

Για ανεγέρσεις, βελτιώσεις, επεκτάσεις και αντισεισμικές αναβαθμίσεις Τεχνικών Σχολών δαπανήθηκε το ποσό των €1.988.350, όπως φαίνεται πιο κάτω:

A´ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας €169.426

- Διαμόρφωση Ξενοδοχειακής Σχολής
- Διαμόρφωση εργαστηρίων

B´ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας €102.349

- Βελτιωτικές εργασίες
- Εγκατάσταση ανελκυστήρα

Τεχνική Σχολή Μακάριος Γ´ Λευκωσίας €95.500

- Βελτιωτικές εργασίες
- Τοποθέτηση στεγάστρων

A´ Τεχνική Σχολή Λεμεσού €5.000

- Βελτιωτικές εργασίες - Υγρομονώσεις

B´ Τεχνική Σχολή Λεμεσού €4.000

- Βελτιωτικές εργασίες - Υγρομονώσεις

Γ´ Τεχνική Σχολή Λεμεσού €8.000

- Βελτιωτικές εργασίες

Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου Λάρνακας €80.250

- Βελτιωτικές εργασίες
- Αθλητική υποδομή

Τεχνική Σχολή Πάφου €1.501.825

- Αντικατάσταση μέρους των κτηριακών εγκαταστάσεων
- Αναβάθμιση
- Γενική συντήρηση
- Βελτιωτικές εργασίες

Τεχνική Σχολή Παραλιμνίου €22.000

- Διαμόρφωση αίθουσας Ηλεκτρολογίας

7. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ

7.1 ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (ΓΕΔΥ)

Αρμοδιότητες-Δράση τη ΓΕΔΥ

Από την 1η Σεπτεμβρίου 2009 λειτουργεί στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), το Γραφείο Διεθνών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (ΓΕΔΥ). Μεταξύ άλλων το Γραφείο είναι υπεύθυνο για το συντονισμό, ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών όλων των Τμημάτων και Υπηρεσιών του Υ.Π.Π. καθώς και των συνεργαζόμενων οργανισμών (ΚΟΑ, ΟΝΕΚ) και άλλων κυβερνητικών τμημάτων (Τομέας Οπτικοακουστικών-ΥΠΕΣ, Τμήμα Αρχαιοτήτων-ΥΠΣΕ). Ανώτερος στόχος των ενεργειών του ΓΕΔΥ είναι επιτυχής και δημιουργική συμμετοχή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο γίγνεσθαι και ταυτόχρονα η υλοποίηση της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, μέσα από εισηγήσεις για την ανάπτυξη δράσεων.

Συγκεκριμένα, το ΓΕΔΥ προβαίνει στη μεγιστοποίηση του εσωτερικού συντονισμού, καθώς και του συντονισμού με τις αρμόδιες κυβερνητικές ή άλλες Υπηρεσίες στην Κύπρο και στο εξωτερικό και στη στήριξη πρωτοβουλιών του Υ.Π.Π. με στόχο την παγίωση συνεργασιών και την υλοποίηση συμφωνιών και Μνημονίων Συνεργασίας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των στόχων του Υ.Π.Π. Παράλληλα, υποβάλλει εισηγήσεις για τη διαμόρφωση θέσεων πολιτικής και την προετοιμασία, σε συνεργασία με τη Γενική Διευθύντρια και τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, των αναφορών και των εγγράφων που παρουσιάζονται εκ μέρους του Υπουργείου σε ευρωπαϊκές και διεθνείς συναντήσεις, συμβούλια, έρευνες κ.λπ. Επίσης, προβαίνει στην ενημέρωση αρμόδιων φορέων, ατόμων και Υπηρεσιών για θέματα που αφορούν ευρωπαϊκές και διεθνείς υποθέσεις και στην εκπόνηση Εθνικών Εκθέσεων αναφορικά με θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υ.Π.Π. (εκπαίδευση, κατάρτιση, ανθρώπινα δικαιώματα) και υποβολή/παρουσίασή τους στα αρμόδια όργανα (Ε.Ε., Ο.Η.Ε., Στ.Ε.). Τέλος, συμβάλλει στην παραγωγή ενημερωτικού υλικού και στη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής του Υ.Π.Π. (π.χ. ενημερωτικά έντυπα, δημιουργία Αίθουσας Τηλεδιασκέψεων κ.λπ.).

Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Β΄ εξάμηνο 2012)

Η επιτυχής ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) στους τομείς των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αποτέλεσε τη μεγαλύτερη πρόκληση της αποστολής του Γραφείου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων (ΓΕΔΥ), από την έναρξη των εργασιών του.

Η ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου ήταν για το ΓΕΔΥ μια πολυδιάστατη προσπάθεια, η οποία υλοποιήθηκε με τη στενή συνεργασία του ΓΕΔΥ με τις Διευθύνσεις/Υπηρεσίες/Οργανισμούς του Υ.Π.Π. αρμόδιους για θέματα Παιδείας, Πολιτισμού, Νεολαίας, Αθλητισμού και Οπτικοακουστικών Μέσων. Το υψηλό επίπεδο ευθύνης που υπέδειξαν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς ήταν αξιόπαινο και επιβεβαίωσε την κοινή πεποίθηση ότι η Κυπριακή Προεδρία υλοποιήθηκε με υποδειγματικό τρόπο.

Η συνεργασία των εμπλεκόμενων παραγόντων συνέβαλε μεταξύ άλλων στη διαμόρφωση:

- του 18μηνου προγράμματος του Τρίο Προεδρίας
- στη διαμόρφωση των Προτεραιοτήτων του Υ.Π.Π. για το 6μηνο πρόγραμμα της Κυπριακής Προεδρίας σε σχέση με την τρέχουσα και την κληρονομηθείσα ατζέντα της Ε.Ε. στους τομείς της Εκπαίδευσης του Πολιτισμού, της Νεολαίας, του Αθλητισμού και των Οπτικοακουστικών Μέσων
- στη συνδιαμόρφωση των επίσημων συναντήσεων, συνεδριών και συμβουλίων που διοργανώθηκαν κατά την Κυπριακή Προεδρία από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Για την επιτυχή έκβαση των πιο πάνω το ΓΕΔΥ προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:

- Πραγματοποίηση τακτικών συναντήσεων των σημείων επαφής του Υ.Π.Π. και άλλων Υπουργείων (π.χ. Υπουργείο Εργασίας) για θέματα προεδρίας
- Εκπαίδευση και κατάρτιση των λειτουργών που εμπλέκονταν στην Προεδρία, τόσο στο πλαίσιο του προγράμματος που ετοιμάστηκε από την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, όσο και με πρωτοβουλία του Υ.Π.Π.
- Επιμόρφωση εκπαιδευτικών σε συνεργασία με το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο και Διοργάνωση διαγωνισμών γνώσεων για μαθητές.
- Ενημέρωση αξιωματούχων Κρατών Μελών και άλλων εμπλεκόμενων παραγόντων αναφορικά με την πορεία της Κυπριακής Προεδρίας και τις εξελίξεις σε θέματα των αρμοδιοτήτων τους.

Προτεραιότητες Υπουργείου Παιδείας κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας – Η Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της

Κεντρικός άξονας της Κυπριακής Προεδρίας της Ε.Ε. αφορά στην ιδέα μιας καλύτερης Ευρώπης, που συνιστά στην επιστροφή της στις θεμελιώδεις αξίες της, στην ειρηνική συμβίωση των λαών, στη μεγαλοψυχία, στην αλληλεγγύη ανάμεσα στους ευρωπαϊκούς λαούς και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ευρωπαίων Πολιτών.

Ο βασικός στόχος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας ήταν η έμφαση στην κοινωνική διάσταση βασικών πτυχών σε θέματα εκπαίδευσης, νεολαίας, πολιτισμού, οπτικοακουστικών και αθλητισμού, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων, στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, την παροχή ποιοτικής και ισότιμης εκπαίδευσης, την αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού, τη συμμετοχή και την κοινωνική ενσωμάτωση των νέων στη δημοκρατική ζωή της Ευρώπης, το ρόλο του αθλητισμού στην Ευρωπαϊκή Ατζέντα και την προώθηση της πολιτιστικής διακυβέρνησης και της πολιτιστικής έρευνας για κοινωνική συνοχή και διαπολιτισμικό διάλογο. Οι πιο πάνω πτυχές είναι πάντοτε πολύ σημαντικές για την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την ευημερία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που διερχόμαστε σήμερα.

Επίσημο Ημερολόγιο Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας

A/A	Συνάντηση	Ημερομηνία	Χώρος
1	Συνάντηση Υψηλού Επιπέδου για τις πολιτικές στην Εκπαίδευση και την Κατάρτιση	7/06/2012-8/06/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
2	Συνάντηση της Ομάδας Παρακολούθησης της Μπολόνιας	28/08/2012-29/08/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
3	Διάσκεψη Ανώτερων Αξιωματούχων για τον Πολιτισμό	28/08/2012-29/08/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
4	Συνέδριο Προεδρίας για τον Αλφαβητισμό	5/09/2012-6/09/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
5	Συνάντηση Γενικών Διευθυντών Νεολαίας	11/09/2012-13/09/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
6	Ευρωπαϊκή Σύνοδος Νεολαίας	11/09/2012-13/09/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
7	Αθλητικό Φόρουμ ΕΕ	19/9/2012 20/09/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία

8	Άτυπη Σύνοδος Υπουργών Αθλητισμού	20/09/2012- 21/09/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
9	Άτυπη Σύνοδος Υπουργών Παιδείας	4/10/2012 5/10/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
10	Συνάντηση Γενικών Διευθυντών Ανώτερης Εκπαίδευσης	22/10/2012-23/10/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
11	Συνάντηση Γενικών Διευθυντών Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	22/10/2012-23/10/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
12	Συνέδριο Προεδρίας για θέματα Διά Βίου Καθοδήγησης	24/10/2012	Palm Beach Hotel Λάρνακα
13	11η Συνάντηση Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διά Βίου Καθοδήγησης και Πολιτικής	25/10/2012- 26/10/2012	Palm Beach Hotel Λάρνακα
14	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση: Πολιτική και πρακτική στον τομέα της ειδικής εκπαίδευσης	12/11/2012- 13/11/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
15	Συνέδριο «Βελτίωση δεξιοτήτων: Τεκμηρίωση από τη δευτερογενή ανάλυση διεθνών ερευνών», 15-16/11/2012	15-16/11/2012	Le Meridien Hotel, Λεμεσός
16	Συνάντηση Γενικών Διευθυντών για τον Αθλητισμό	29/11/2012-30/11/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία
17	Συνάντηση της Επιτροπής Παιδείας	3/12/2012-4/12/2012	Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία

Το ΓΕΔΥ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις/Υπηρεσίες, είχε την ευθύνη για τον καθορισμό της ημερήσιας διάταξης των πιο πάνω συναντήσεων, με κύριο μέλημα την ομαλή λειτουργία της Ένωσης, την προώθηση της λήψης αποφάσεων στους διάφορους τομείς πολιτικής και τη διασφάλιση της συναίνεσης ανάμεσα στα Κράτη Μέλη.

Το Ημερολόγιο περιελάμβανε μεταξύ άλλων Άτυπα Συμβούλια Υπουργών Παιδείας και Αθλητισμού, συναντήσεις Γενικών Διευθυντών, συνόδους, συνέδρια κ.ά. Οι επίσημες αυτές εκδηλώσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού υλοποιήθηκαν με μεγάλη επιτυχία, αφήνοντας τις καλύτερες εντυπώσεις στους συμμετέχοντες, τόσο ως προς την οργάνωσή τους, όσο και ως προς το περιεχόμενό τους.

Ενδεικτικά αναφέρονται μερικές από τις κυριότερες συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν:

• **Συνάντηση Ανώτερων Αξιωματούχων για τον Πολιτισμό, 28-29 Αυγούστου 2012**

Οι συμμετέχοντες πραγματοποίησαν ευρεία εκτίμηση της σημερινής κατάστασης στον τομέα της πολιτιστικής διακυβέρνησης, εστιάζοντας ιδιαίτερα στη σφαιρική συμβολή και την προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας και του διαπολιτισμικού διαλόγου ως καταλυτών για την επίτευξη της αειφόρου και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Είχαν, επίσης, την ευκαιρία να συζητήσουν σειρά ζητημάτων που σχετίζονται με την προώθηση της πολιτιστικής έρευνας ως καταλύτη για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη των πολιτιστικών πολιτικών.

• **Συνέδριο «Αλφαβητισμός για Όλους», 5-6 Σεπτεμβρίου 2012**

Οι δεξιότητες αλφαβητισμού είναι ουσιώδεις για τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων. Η αποτελεσματική αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού και η βελτίωση των επιπέδων αλφαβητισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να έχει θετικές συνέπειες για τα ίδια τα άτομα, τις κοινωνίες και τις οικονομίες μας. Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής Υψηλού Επιπέδου που παρουσιάστηκε και συζητήθηκε στο διήμερο συνέδριο «Αλφαβητισμός για Όλους», οι καλές δεξιότητες αλφαβητισμού είναι ουσιώδεις για τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων και για την προαγωγή της γνώσης, της καινοτομίας και της ανάπτυξης. Το συνέδριο διοργανώθηκε

από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια της Κυπριακής Προεδρίας της ΕΕ στις 5 και 6 Σεπτεμβρίου 2012 στο Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» στη Λευκωσία.

• **Ευρωπαϊκή Σύνοδος Νεολαίας, 11-13 Σεπτεμβρίου 2012**

Η θεματική προτεραιότητα της Συνόδου ήταν η «Συμμετοχή και Κοινωνική Ενσωμάτωση των Νέων». Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου, εκπρόσωποι από διάφορες οργανώσεις νεολαίας και κυβερνητικοί αξιωματούχοι από κράτη μέλη της Ε.Ε., υποψήφιας χώρες και άλλοι συζητήσαν για το πώς η συμμετοχή των νέων οδηγεί στην κοινωνική ενσωμάτωση όλων των νέων, με έμφαση στους νέους με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Η σημασία της συμμετοχής των νέων και των οργανώσεων νεολαίας, ιδιαίτερα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, τονίστηκε ως σημαντικός παράγοντας για τη δημιουργία μιας χωρίς αποκλεισμούς, δημοκρατικής και ευημερούσας κοινωνίας. Στο τέλος της Συνόδου υιοθετήθηκαν Κοινές Συστάσεις σχετικά με το θέμα.

• **Άτυπη Συνάντηση Υπουργών για τον Αθλητισμό, 20- 21 Σεπτεμβρίου 2012**

Η ενεργός γήρανση και ο ρόλος του αθλητισμού στη δημιουργία πιο ενεργών και υγιών πολιτών βρέθηκε στο επίκεντρο της συνάντησης των Υπουργών Αθλητισμού των κρατών μελών της Ε.Ε. Στη δεύτερη και τελευταία μέρα της Άτυπης Συνάντησης που έλαβε χώρα στο Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία», οι υπουργοί συζητήσαν επίσης, το θέμα της εκπροσώπησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Αντι-ντόπινγκ (WADA).

• **Άτυπη Συνάντηση Υπουργών Παιδείας, 4-5 Οκτωβρίου 2012**

Οι πολιτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και η σχέση που αυτές μπορούν να έχουν στην προσπάθεια για οικονομική ανάπτυξη, και το συνεχώς αυξανόμενο πρόβλημα του αναλφαριθμητισμού αποτέλεσαν τα πιο σημαντικά θέματα συζήτησης μεταξύ των Υπουργών Παιδείας από τα κράτη μέλη και τις υπό ένταξη χώρες της ΕΕ. Της συνάντησης προήδρευσε ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, Δρ Γιώργος Δημοσθένους. Σε αυτή παρευρέθηκε και η Ευρωπαϊκή Επίτροπος Εκπαίδευσης, Πολιτισμού, Πολυγλωσσίας και Νεολαίας, κα Ανδρούλλα Βασιλείου. Κύριοι ομιλητές ήταν ο Καθηγητής Χριστόφορος Πισσαρίδης και ο Καθηγητής Γιώργος Τσιάκαλος.

• **Συνάντηση Γενικών Διευθυντών Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΓΔΑΕ) και Συνάντηση Γενικών Διευθυντών Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΓΔΤΕΕ), 22 – 23 Οκτωβρίου 2012**

Οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, όπως και η σχέση τους με την επίτευξη του στόχου βελτίωσης της απασχολησιμότητας των αποφοίτων και της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης τέθηκαν στο επίκεντρο των συζητήσεων κατά το διήμερο 22 και 23 Οκτωβρίου 2012, κατά τις Συναντήσεις των Γενικών Διευθυντών Ανώτερης Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Σημειώνεται ότι, με πρωτοβουλία της Κυπριακής Προεδρίας, οι εργασίες της δεύτερης μέρας της Συνάντησης των ΓΔΤΕΕ πραγματοποιήθηκαν από κοινού με τις εργασίες της δεύτερης μέρας των ΓΔΑΕ, κάτι που συνέβη για πρώτη φορά στο πλαίσιο των δύο συναντήσεων και που υποδεικνύει την τεράστια σημασία που αποδίδεται στην Τεχνική Εκπαίδευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Διατμηματική Επιτροπή για την προώθηση του στόχου της χρονιάς 2011-12 «Η Κύπρος στη Ευρώπη» και 2012-13 «Συμμετέχουμε στην Κυπριακή Προεδρία – Συμβάλλουμε στην επιτυχία της Κύπρου»

Το Σεπτέμβριο του 2011 συστάθηκε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Διατμηματική Επιτροπή για την προώθηση των στόχων της σχολικής χρονιάς 2011-12 και 2012-13, η οποία σχεδί-

ασε και παρακολούθησε την υλοποίηση των δραστηριοτήτων των εκπαιδευτικών και των μαθητών για την Κυπριακή Προεδρία. Η Επιτροπή στελεχώθηκε με επιθεωρητές των τριών Διευθύνσεων και ανέλαβε το συντονισμό των δράσεων των εκπαιδευτικών και μαθητών σε θέματα Προεδρίας. Το συντονισμό των εργασιών της Επιτροπής είχε το ΓΕΔΥ.

Μέσα από την πολυδιάστατη δράση της Επιτροπής αναδείχθηκε το έργο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε όλα τα επίπεδα και δόθηκε η δυνατότητα για προβολή σημαντικών δράσεων που υλοποιούνται σήμερα στα σχολεία στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, όπως για παράδειγμα τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα, καθώς επίσης και προγράμματα που στοχεύουν στη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και του αναλφαριθμητισμού και στη συμμετοχή των νέων στον κοινωνικό διάλογο. Οι δράσεις, οι οποίες υλοποιήθηκαν σε επίπεδο σχολικής μονάδας, επαρχιακό ή παγκύπριο, περιλάμβαναν μεταξύ άλλων μαθητικά συνέδρια, σεμινάρια, καλλιτεχνικές παραστάσεις, ενημερωτικές ημερίδες και επισκέψεις αξιωματούχων στα σχολεία. Μέσα από την ενεργό εμπλοκή των μαθητών προωθήθηκε περαιτέρω η συμμετοχή τους στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι και έγινε σαφές ότι οι ευρωπαϊκές πολιτικές δεν διαμορφώνονται ερήμην μας, αλλά με τη δική μας συμβολή και συνεισφορά.

Τέλος, μέσα από την καλλιτεχνική δράση των σχολείων, αλλά και των άλλων εμπλεκόμενων φορέων και οργανισμών δόθηκε μια θαυμάσια ευκαιρία να αναδειχθεί ο πολιτισμός της Κύπρου σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Κυπριακή Προεδρία – Μια επιτυχημένη Προεδρία

Συντονισμένες προσπάθειες, ορθός προγραμματισμός, σκληρή εργασία, ζήλος, ομαδικό πνεύμα, συλλογική δράση και ολόψυχη αφοσίωση από όλους τους εμπλεκόμενους που ασχολήθηκαν με την Κυπριακή Προεδρία, αποτέλεσαν τους βασικούς παράγοντες που έδωσαν ώθηση στην προσπάθεια για μια επιτυχημένη Προεδρία.

Ο βασικός στόχος της Κύπρου για μια αξιοπρεπή και επιτυχημένη Προεδρία, έχει επιτευχθεί με τον καλύτερο τρόπο βοηθώντας να διατηρηθεί η καλή εικόνα που δημιουργήθηκε για τη χώρα μας από την έναρξη της Προεδρίας και να καταστεί δυνατή η επιβεβαίωση της εκτίμησης ξένων αξιωματούχων ότι «δεν υπάρχουν μικρές και μεγάλες Προεδρίες της ΕΕ αλλά επιτυχημένες και μη επιτυχημένες – και η Κυπριακή Προεδρία ήταν μια πετυχημένη Προεδρία με κεντρικό στόχο την πορεία προς μια καλύτερη Ευρώπη».

Η εμπειρογνώμοσύνη και η τεχνογνωσία που αποκτήθηκαν από τους εμπλεκόμενους λειτουργούς επιτρέπουν, τόσο στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού όσο και στους άλλους οργανισμούς, να αναβαθμίσουν και να κάνουν ακόμα πιο αποτελεσματική τη συμμετοχή τους στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών πολιτικών και γενικότερα του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι.

7.2 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.2.1 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Η έναρξη της σχολικής χρονιάς 2011-2012 συνέπεσε με την έναρξη της σταδιακής εφαρμογής των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων και την πλήρη εφαρμογή των νέων Ωρολογίων Προγραμμάτων σε όλα τα Δημοτικά Σχολεία.

Η διαμόρφωση και εφαρμογή των νέων Αναλυτικών και Ωρολογίων Προγραμμάτων υπηρετούσε τη διαχρονική ανάγκη, για τη διαμόρφωση ενός δημοκρατικού και ανθρώπινου σχολείου. Μέσα σε ένα τέτοιο σχολείο όλα τα παιδιά μαζί, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε ιδιαιτερότητα, θα μπορούν να προετοιμαστούν κατάλληλα για το κοινό τους μέλλον και να αποκτήσουν όλα τα εφόδια που χαρακτηρίζουν ένα μορφωμένο άνθρωπο, χωρίς να χάνουν το δικαίωμα και τη δυνατότητα

να βιώνουν την παιδική και τη νεανική τους ηλικία ως τις πιο δημιουργικές και ευτυχισμένες περιόδους της ζωής τους.

Αποστολή και σκοπός της εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα, είναι να συμβάλει στη διαμόρφωση ανθρώπων που να κατέχουν ένα επαρκές και συνεκτικό σώμα γνώσεων από όλες τις επιστήμες, να διαμορφώνουν στάσεις και συμπεριφορές που χαρακτηρίζουν το σύγχρονο δημοκρατικό πολίτη και να διαθέτουν στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο τις κομβικές ιδιότητες, ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινωνία του 21ου αιώνα.

Στη βάση αυτής της σκοποθεσίας είχαν αναπτυχθεί τα προηγούμενα χρόνια νέα Προγράμματα Σπουδών για όλα τα μαθήματα του δημοτικού σχολείου. Για να διασφαλιστεί η ομαλή εισαγωγή των προγραμμάτων αυτών αποφασίστηκε η εφαρμογή τους να είναι σταδιακή και αφού προηγουμένως επιτυγχάνεται βαθμιαία η εξοικείωση με τα νέα προγράμματα όλων όσοι εμπλέκονται στη διαδικασία εφαρμογής τους. Τα προγράμματα αυτά άρχισαν να εφαρμόζονται σταδιακά σε συγκεκριμένες τάξεις και μαθήματα από το Σεπτέμβριο του 2011 στη βάση χρονοδιαγράμματος που προβλέπει την πλήρη εφαρμογή τους σε όλες τις τάξεις και όλα τα μαθήματα μέσα στα επόμενα 3-6 χρόνια ανάλογα.

Παράλληλα, καθόλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2011-2012, συνεχίστηκε σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, η οργάνωση μιας σειράς επιμορφωτικών δράσεων οι οποίες στόχευαν στην επιμόρφωση και περαιτέρω εξοικείωση των μάχιμων εκπαιδευτικών με τα νέα Προγράμματα Σπουδών. Οι ομάδες υποστήριξης, που είχαν συγκροτηθεί από την προηγούμενη σχολική χρονιά, συνέχισαν, επίσης, να υποστηρίζουν την όλη διαδικασία με συνεχή παραγωγή έντυπου και ψηφιακού διδακτικού υλικού εκεί όπου χρειαζόταν, ετοιμασία οδηγών για τους εκπαιδευτικούς και επισκέψεις στις σχολικές μονάδες για στήριξη και καθοδήγηση του προσωπικού. Πέρα από το έντυπο υποστηρικτικό υλικό που στάλθηκε στα σχολεία, πολύ χρήσιμη ήταν και η ανάρτηση πλούσιου υποστηρικτικού ψηφιακού υλικού (παρουσιάσεις, άρθρα, διδακτικές ενότητες, οδηγοί κ.ά.) σε ιστοσελίδες της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Ταυτόχρονα με τις πιο πάνω αλλαγές, κρίθηκε αναγκαίος και ο εκσυγχρονισμός των Ωρολογίων Προγραμμάτων στα δημοτικά σχολεία. Μέσα στο πλαίσιο αυτό εφαρμόστηκαν από το Σεπτέμβριο του 2011 οι εξής σημαντικές αλλαγές:

- Εισαγωγή του θεσμού της Εμπέδωσης με σκοπό την απόκτηση και εμπέδωση των πυρηνικών γνώσεων από όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες και την απάλειψη της υποχρέωσης των γονιών να αναλαμβάνουν ρόλο εκπαιδευτικού στο σπίτι, για να καλύψουν ελλείψεις στις σχολικές γνώσεις των παιδιών τους.
- Αύξηση του χρόνου του δεύτερου διαλείμματος κατά πέντε λεπτά και μείωση της εβδομης και τελευταίας διδακτικής περιόδου, κάθε μέρας, κατά πέντε λεπτά.
- Εισαγωγή από την Α΄ τάξη του γνωστικού αντικείμενου «Γνωρίζω τον Κόσμο Μου», το οποίο περιλαμβάνει τη Γεωγραφία, το Σχολικό Κήπο και την Πατριδογνωσία.
- Εισαγωγή στις τάξεις Α΄ έως Δ΄ του γνωστικού αντικείμενου «Φυσικές Επιστήμες και Τεχνολογία», το οποίο περιλαμβάνει την Επιστήμη και το Σχεδιασμό και Τεχνολογία.
- Εισαγωγή του μαθήματος των Αγγλικών από την Α΄ τάξη, έτσι ώστε, πέρα από την εναρμόνιση του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας μας με τις πολιτικές που προάγει η Ευρωπαϊκή Ένωση για εκμάθηση ξένων γλωσσών από πολύ νεαρή ηλικία, να προσφέρεται στα παιδιά η ευκαιρία να αποκτήσουν τις αναγκαίες επικοινωνιακές δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να επικοινωνούν αποτελεσματικά και σε άλλη γλώσσα πλην της μητρικής, διευρύνοντας έτσι τις πολιτιστικές εμπειρίες τους και αναπτύσσοντας θετικές στάσεις και συμπεριφορές απέναντι στο φαινόμενο της ετερότητας.
- Εισαγωγή της ενότητας «Αγωγή Ζωής» στις τάξεις Α΄ έως Δ΄ με στόχο να δίνεται η ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς και στα παιδιά, με βάση τις ανάγκες του σχολείου τους, να εμπλέκονται σε διάφορες διαθεματικές δραστηριότητες και εργασίες (projects) που θα σχετίζονται με θέματα όπως η Αγωγή Υγείας, η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, η Αγωγή του Καταναλωτή, η Κυκλοφοριακή Αγωγή, η Διαπολιτισμική Αγωγή κ.λπ.

- Εισαγωγή των δύο κύριων θεμάτων της Αγωγής Ζωής (Αγωγή Υγείας και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση-Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη) στις τάξεις Ε΄ και ΣΤ΄ ως ξεχωριστά γνωστικά αντικείμενα, έτσι ώστε, πέρα από τη διαθεματική προσέγγιση, οι εκπαιδευτικοί και τα παιδιά να μπορούν να ασχοληθούν και με πιο εξειδικευμένα θέματα που αναφέρονται στα Προγράμματα Σπουδών των δύο αντικειμένων.
- Απόδοση ιδιαίτερης σημασίας στη συστηματική καλλιέργεια και προαγωγή της γλωσσικής ικανότητας των παιδιών μέσα από όλα τα μαθήματα του σχολείου.

7.2.1.1 Διδασκαλία Νέας Ελληνικής Γλώσσας

Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης της υφιστάμενης σχολικής πραγματικότητας, όπως αυτή προωθείται μέσω των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, το γλωσσικό μάθημα αναβαθμίζεται και καλείται να διαδραματίσει έναν πολυδιάστατο ρόλο. Η ενεργός συμμετοχή/παρέμβαση των σημερινών μαθητών - αυριανών πολιτών του 21ου αιώνα - στη βελτίωση του κοινωνικοπολιτισμικού γίνεσθαι και, κατ' επέκταση, του συνεχώς μεταβαλλόμενου κόσμου μας, προϋποθέτει την εξοικείωσή τους με νέες κειμενικές πρακτικές (αναγνωστικές και συγγραφικές), η οποία και επιδιώκεται στοχευμένα με την προώθηση της παιδαγωγικής του κριτικού γραμματισμού.

Ως εκ τούτου, πρωταρχικός στόχος του γλωσσικού μαθήματος είναι οι μαθητές να αντιμετωπίζουν και να χειρίζονται τη γλώσσα όχι μόνο ως εργαλείο επικοινωνίας αλλά και ως κοινωνική πράξη, δηλαδή ως εργαλείο δόμησης νοημάτων. Για το λόγο αυτό, η δομή της γλώσσας δε διδάσκεται αποσπασματικά ή αποπλαισιωμένα, αλλά εντάσσεται λειτουργικά στο πλαίσιο συν-οικοδόμησης θεματικών ενοτήτων που άπτονται των ενδιαφερόντων των παιδιών. Με άλλα λόγια, δίνεται έμφαση στις λειτουργίες των γραμματικών φαινομένων ως ενδείκτες κοινωνικής πράξης.

Επιγραμματικά μιλώντας, η διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας εστιάζει στην κριτική διερεύνηση κειμένων, ώστε οι μαθητές να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο ο κάθε συγγραφέας τοποθετείται, μέσω των γλωσσικών του και όχι μόνο επιλογών, απέναντι σε κοινωνικά ζητήματα, προβάλλοντας ή αποσιωπώντας σκόπιμα θέσεις προερχόμενες από διάφορες κειμενικές κοινότητες. Έτσι, τα παιδιά εμπλέκονται σε μία δυναμική διαδικασία η οποία θεμελιώνεται στην ευελιξία του σύγχρονου επαγγελματία εκπαιδευτικού, που είναι σε θέση να επενδύει στη διαμόρφωση κριτικά εγγράμματων ατόμων.

7.2.1.2 Γνωρίζω τον Κόσμο μου (Γεωγραφία)

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και της εισαγωγής των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, το μάθημα «Γνωρίζω τον Κόσμο μου (Γεωγραφία)» διδάσκεται δύο περιόδους (2x40') εβδομαδιαίως, σε όλες τις τάξεις του δημοτικού σχολείου, ενώ τα προηγούμενα χρόνια το μάθημα διδασκόταν μόνο στις τάξεις Γ΄, Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄.

Το μάθημα κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 υλοποιείται πλήρως στις Α΄ και Β΄ τάξεις. Το εκπαιδευτικό υλικό για τις δύο αυτές τάξεις έχει αναθεωρηθεί μετά από έρευνα (χορήγηση ερωτηματολογίου) στην οποία συμμετείχαν σχεδόν όλα τα δημοτικά σχολεία της Κύπρου που είχαν χρησιμοποιήσει το αρχικό εκπαιδευτικό υλικό κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά.

Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός του μαθήματος στα πλαίσια των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων περιλαμβάνει, πέραν από την παραγωγή υλικού, την αλλαγή της διδακτικής προσέγγισης, ώστε αυτή να συνάδει με τις σύγχρονες εξελίξεις στη Γεωγραφική Επιστήμη και στη Διδακτική της Γεωγραφίας.

Η διαδικασία αναβάθμισης του περιεχομένου και εκσυγχρονισμού των παιδαγωγικών προσεγγίσεων στη διδακτική του μαθήματος υλοποιείται με:

- α) τη διατύπωση δεικτών επιτυχίας για κάθε τάξη του δημοτικού σχολείου
- β) την οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών για κάθε τάξη με τέτοιο τρόπο, ώστε αυτό να περιλαμβάνει τόπους, ειδικά θέματα, χάρτες και άλλα εργαλεία, γεωγραφικούς όρους και αντίστοιχες αναλυτικές γεωγραφικές δεξιότητες

- γ) την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς και
- δ) την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Η σύγχρονη Γεωγραφία στο δημοτικό σχολείο, έχοντας ως απώτερο σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων μέσα στο περιβάλλον τους (φυσικό και ανθρωπογενές), στοχεύει:

- α) στην απόκτηση επαρκούς σώματος γνώσεων

που περιέχει γνωσιολογικά εφόδια κριτικής ερμηνείας του πραγματικού κόσμου, έτσι που να τίθενται οι βάσεις, ώστε οι αυριανοί πολίτες να ζουν ποιοτικά και ευτυχισμένα και να συμμετέχουν επιτυχημένα στο νέο παγκοσμιοποιημένο πολιτικο-κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον και

που αποτελεί προϋπόθεση για σχεδιασμό του τοπικού ζωτικού χώρου δημιουργικά και αποδοτικά, ώστε οι αυριανοί πολίτες να ζουν σε αρμονία μέσα σε αυτόν,

- β) στην καλλιέργεια των κατάλληλων δεξιοτήτων ανάλυσης του χώρου, έτσι ώστε, σε συνδυασμό με τα γεωγραφικά εργαλεία και την επαρκή γνώση, οι σημερινοί και αυριανοί πολίτες να είναι σε θέση να σκέφτονται και να λαμβάνουν καλά πληροφορημένες και ορθολογικές αποφάσεις για το χώρο, σε ατομικό και, μέσω ενεργού συμμετοχής, σε συλλογικό επίπεδο, και

- γ) στη διαμόρφωση πολιτών με τέτοιες στάσεις και συμπεριφορές, οι οποίες θα τους επιτρέπουν να παραδέχονται και να σέβονται τη διαφορετικότητα των ανθρώπων και των περιβαλλόντων, και να επιδεικνύουν διάθεση ορθολογικής διαχείρισης των πόρων και του χώρου σε τοπική και παγκόσμια κλίμακα.

Ορισμένες από τις αλλαγές στη σύγχρονη προσέγγιση της σχολικής Γεωγραφίας βασίζονται στην επιστημονική τεκμηρίωση ότι τα χωρικά δεδομένα τυγχάνουν ειδικών επεξεργασιών από τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Οι διεργασίες αυτές αποτελούν τη βάση για το σχεδιασμό μαθησιακών δραστηριοτήτων, ειδικά στη Γεωγραφία, αλλά και σε όλα τα γνωστικά πεδία που χρησιμοποιούν πληροφορίες χώρου.

Η ανάγκη καλλιέργειας της χωρικής σκέψης γίνεται πιο επιτακτική στις μέρες μας, καθώς η σύγχρονη ζωή επιβάλλει εφαρμογή της γνώσης και της κρίσης, αλλά και λήψη αποφάσεων για το χώρο. Η εκδημοκρατικοποίηση της πρόσβασης σε πληθώρα χωρικών δεδομένων (μέσω του διαδικτύου και των ψηφιακών υδρογείων) από τη μια, και οι προκλήσεις της σύγχρονης ζωής από την άλλη, έχουν αναδείξει την αναγκαιότητα καλλιέργειας χωρικών δεξιοτήτων για οργάνωση, ανάλυση και αξιολογική κρίση σε ζητήματα χώρου σε ιδιαίτερα σημαντικό ζητούμενο για την επιτυχία ανθρώπων και κοινωνιών.

7.2.1.3 Αγωγή Υγείας

Το Υ.Π.Π. κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, εφάρμοσε τα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα Αγωγής Υγείας, στα πλαίσια των οποίων στηρίχθηκαν οι σχολικές μονάδες, έγιναν επιμορφώσεις εκπαιδευτικών, δομήθηκε υλικό και εφαρμόστηκαν δραστηριότητες, για διάχυση και αξιοποίησή τους από τους μάχιμους εκπαιδευτικούς. Στα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα Αγωγής Υγείας εντάχθηκαν η Κυκλοφοριακή Αγωγή, το Πρόγραμμα Ευρωπαϊκού Δικτύου Σχολείων Προαγωγής Υγείας και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Λαϊκές ιστορίες και παραμύθια ενάντια στην εξάρτηση». Παράλληλα, βασικός στόχος υπήρξε η ενεργοποίηση και στήριξη των σχολικών μονάδων έτσι ώστε να αναπτύσσουν και να εφαρμόζουν σχέδιο δράσης αγωγής υγείας και πρόληψης της παραβατικότητας, το οποίο να είναι αποδεκτό από τους μαθητές και το προσωπικό του σχολείου και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του σχολείου, αλλά και να αξιοποιεί ευκαιρίες συνεργασίας με τους γονείς, την κοινότητα και άλλους φορείς.

7.2.1.4 Περιβαλλοντική Εκπαίδευση - Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (Π.Ε.-Ε.Α.Α.)

Η σχολική χρονιά 2011-2012 ήταν η χρονιά κατά την οποία οριστικοποιήθηκε το πρόγραμμα

σπουδών της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός και ξεκίνησε η υλοποίησή της, στο πλαίσιο της Αειφόρου Περιβαλλοντικής Πολιτικής την οποία αναπτύσσει κάθε σχολείο στη βάση των αναγκών και των ιδιομορφιών του. Το Σεπτέμβριο του 2011 όλα ήταν έτοιμα για εφαρμογή στα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης του συγκεκριμένου αυτού σχεδιασμού. Η εισαγωγή ήταν καθ' όλα επιτυχημένη και τα αποτελέσματα θετικά. Κατά τη διάρκεια της χρονιάς έγιναν επιμορφώσεις τόσο σε κεντρικό επίπεδο, όσο και εκτεταμένες επιμορφώσεις σε επίπεδο σχολικής μονάδας.

Η Π.Ε.-Ε.Α.Α. θέτει την Αειφόρο Ανάπτυξη στο επίκεντρο της εκπαίδευσης. Η αειφορία αποτελεί έναν από τους βασικούς εκπαιδευτικούς στόχους και λειτουργεί ως μια έννοια-κλειδί για τον επαναπροσανατολισμό της εκπαίδευσης και της μάθησης. Μέσα από την Π.Ε.-Ε.Α.Α. το εκπαιδευτικό μας σύστημα στοχεύει στη διαμόρφωση του αειφόρου σχολείου, το οποίο λειτουργεί ως φορέας αλλαγών στην εκπαίδευση και στην κοινωνία. Το σχολείο μετατρέπεται σε ένα μοντέλο-οργανισμού που προωθεί την αειφορία και την υιοθετεί στη σχολική ζωή μέσα από τη συνολική αναδιαμόρφωσή του στα τρία βασικά επίπεδα λειτουργίας του:

- α) το παιδαγωγικό (μαθησιακή και διδακτική διαδικασία),
- β) το κοινωνικό/οργανωσιακό (κουλτούρα, κοινωνικό κλίμα, εκπαιδευτική πολιτική) και
- γ) το τεχνικό/οικονομικό (υποδομές, εξοπλισμός, διαχειριστικές πρακτικές).

Στόχος να καταστούν οι μαθητές μας, οι αυριανοί πολίτες ικανοί να διαμορφώνουν συνθήκες αειφορίας και να υιοθετούν αειφόρους τρόπους ζωής. Στοχεύουμε στη διάπλαση αυτόνομων και ενεργών πολιτών (ανδρών και γυναικών), οι οποίοι να είναι περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένοι, να κατέχουν τη σχετική γνώση και να συνειδητοποιούν τη σοβαρότητα των ζητημάτων, αλλά, κυρίως, να διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες και τη θέληση προκειμένου να γίνουν φορείς αλλαγών στην κατεύθυνση της επίλυσης προβλημάτων. Πολίτες που δεν ανταποκρίνονται παθητικά και δεν προσαρμόζονται σε επιλογές και επιταγές διάφορων κέντρων εξουσίας, αλλά διερευνούν και σκέπτονται κριτικά, αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους, συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, παρεμβαίνουν δυναμικά και δημοκρατικά στα κοινωνικά δρώμενα, με στόχο τις αλλαγές που απαιτούνται για τη διαμόρφωση συνθηκών αειφόρου ανάπτυξης.

Πέρα, από το Αναλυτικό Πρόγραμμα, συνεχίζουν να υλοποιούνται διάφορα εξειδικευμένα περιβαλλοντικά προγράμματα στα οποία συμμετέχει μεγάλος αριθμός σχολείων, με στόχους που εναρμονίζονται και συνεπικουρούν την όλη προσπάθεια του προγράμματος σπουδών της Π.Ε.-Ε.Α.Α. Τέτοια προγράμματα είναι:

- το πρόγραμμα «*Οικολογικά Σχολεία*»,
- η ελλαδοκυπριακή συνεργασία «*Χρυσοπράσινο Φύλλο*» και
- το πρόγραμμα «*Σποράκι-Πηγή Ζωής*».

Τα «*Οικολογικά Σχολεία*» είναι ένα παγκόσμιο πρόγραμμα που απευθύνεται στα Δημοτικά σχολεία και τα Γυμνάσια. Έχει στόχο, μέσα από τη μελέτη θεμάτων, όπως η ενέργεια, το νερό, τα απορρίμματα, η βιοποικιλότητα, η θάλασσα και ο πολιτισμός, να αποκτήσουν οι μαθητές μας και αυριανοί πολίτες μια στάση πιο υπεύθυνη και ενεργητική απέναντι στο περιβάλλον. Στο πρόγραμμα εμπλέκονται, εκτός από τους μαθητές και το διδακτικό προσωπικό του σχολείου, το βοηθητικό προσωπικό, η τοπική αυτοδιοίκηση, οι γονείς, περιβαλλοντικές οργανώσεις κ.ά.

Το περιβαλλοντικό πρόγραμμα «*Χρυσοπράσινο Φύλλο*» είναι μια ελλαδοκυπριακή συνεργασία στον τομέα του περιβάλλοντος, όπου σχολεία από την Κύπρο και την Ελλάδα εργάζονται ανά δύο, μελετώντας ένα κοινό θέμα, με απώτερο στόχο την ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος και την καλλιέργεια στα παιδιά της περιβαλλοντικής συνείδησης. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε συνεργασία με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αργυρούπολης, που υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων της Ελλάδας.

Το πρόγραμμα «*Σποράκι-Πηγή Ζωής*» είναι ένα δίκτυο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, στο οποίο εμπλέκονται σχολεία από την Κύπρο και την Ελλάδα. Οργανώνεται από την Ελληνική Εταιρεία για την προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με τη συνεργασία των

Υπουργείων Παιδείας Κύπρου και Ελλάδας. Μέσα από ένα διαβαθμισμένο και δομημένο πρόγραμμα, επιχειρείται η γνωριμία με τους σπόρους και τα φυτά, η καλλιέργεια περιβαλλοντικής ευαισθησίας και η οργάνωση σχολικών κήπων, με τελικό στόχο την ανάληψη δράσης για θέματα που σχετίζονται με τα φυτά και το τοπικό περιβάλλον των παιδιών.

Επιπλέον, αξιοποιούνται πλήρως τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Πεδουλά, της Αθαλάσσας, της κοινότητας Ακρωτηρίου και της Σαλαμιούς που λειτουργούν υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ακρωτηρίου της Ιεράς Μητρόπολης Λεμεσού, καθώς και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Κρίτου Τέρα, που ανήκει στο Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικών Μελετών, όπου μέσα από τα διάφορα προγράμμά τους, δίνουν την ευκαιρία στα παιδιά για ουσιαστική περιβαλλοντική αγωγή και ευαισθητοποίηση μέσα από δραστηριότητες στο πεδίο.

Περιβαλλοντική αγωγή προσφέρεται και κατά τη διάρκεια των Εκπαιδευτικών και Θερινών Κατασκηνώσεων του Υ.Π.Π. Οι κατασκηνώσεις προσφέρουν μια θαυμάσια ευκαιρία να ζήσουν τα παιδιά για λίγες μέρες στο φυσικό περιβάλλον και να αναπτύξουν ορθές στάσεις προς το περιβάλλον. Η καλλιέργεια της περιβαλλοντικής συνείδησης προωθείται και μέσα από το σχολικό κήπο.

Κάτω από τα νέα αυτά δεδομένα είμαστε πλέον πεπεισμένοι πως η μελλοντική γενιά των πολιτών, θα έχει τη δυνατότητα, μέσα από τον κριτικό περιβαλλοντικό γραμματισμό που θα αναπτύξει και την ουσιαστική ανάληψη δράσης στην οποία θα εμπλακεί, να συμβάλει στη διαφύλαξη του περιβάλλοντος και στην αειφόρο ανάπτυξη.

7.2.1.5 Αγγλικά

Από τη σχολική χρονιά 2011-2012, τα Αγγλικά διδάσκονται στα Δημοτικά Σχολεία από την Α΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Μέχρι και τη σχολική χρονιά 2010-2011 τα Αγγλικά διδάσκονταν μόνο στις τάξεις Δ΄-Στ΄. Η μεθοδολογία που ακολουθείται για τη διδασκαλία των Αγγλικών στις μικρές τάξεις βασίζεται, κυρίως, στη χρήση τραγουδιών, παιχνιδιών και στην αφήγηση παραμυθιών.

Μέσα στα πλαίσια του Νέου Ωρολογίου Προγράμματος, η διδασκαλία των Αγγλικών στις μεγαλύτερες τάξεις συνεχίζεται, όπως και προηγουμένως, με 2 περιόδους τη βδομάδα ενώ τα Αγγλικά εισάγονται στις μικρές τάξεις του Δημοτικού (Α΄ - Γ΄) με τον εξής τρόπο:

Α΄ τάξη - μια περίοδος την εβδομάδα

Β΄ τάξη - μια περίοδος την εβδομάδα

Γ΄ τάξη - δύο περίοδοι την εβδομάδα.

Εντούτοις, αναγνωρίζεται ότι χρειάζεται περισσότερη επαφή με την ξένη γλώσσα. Γι' αυτό το λόγο στις μικρές τάξεις η προσέγγιση που ακολουθείται προωθεί την ευρύτερη επαφή των παιδιών με την ξένη γλώσσα μέσα στα πλαίσια της σχολικής μέρας. Αυτό γίνεται με τη χρήση της γλώσσας σε διάφορες φάσεις της σχολικής μέρας, όπως π.χ. με το ξεκίνημα της μέρας, με ένα τραγούδι, ένα σύντομο διάλειμμα με ένα απλό παιχνίδι κατά το μέσο της μέρας, κ.λπ. Η συστηματική αυτή επαφή των παιδιών με την ξένη γλώσσα φέρνει καλύτερα αποτελέσματα.

Επίσης, η ενίσχυση της ξένης γλώσσας σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού Σχολείου γίνεται και μέσα από τη προσέγγιση CLIL (Content and Language Integrated Learning), η οποία αφορά στη διδασκαλία διπλής εστίασης όπου η διδασκαλία ενός σχολικού θέματος γίνεται μέσα από μια ξένη γλώσσα (Αγγλικά). Η εφαρμογή της προσέγγισης CLIL θα εφαρμοστεί σταδιακά. Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 εφαρμόστηκε μόνο σε συγκεκριμένα σχολεία.

Σημειώνεται, επίσης, ότι η εισαγωγή της ξένης γλώσσας (Αγγλικά) εφαρμόστηκε και στην Προδημοτική Εκπαίδευση σε αριθμό νηπιαγωγείων που συμμετείχαν σε πιλοτικό πρόγραμμα.

7.2.1.6 Φυσική Αγωγή

Οι βασικοί τομείς δράσεις στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 ήταν η αναθεώρηση του κειμένου του νέου προγράμματος σπουδών της Φυσικής Αγωγής, η

μερική εφαρμογή του προγράμματος σπουδών στις μικρές τάξεις του δημοτικού, η στήριξη των εκπαιδευτικών σε σχολική βάση και η δημιουργία υποστηρικτικού υλικού για τις μικρές τάξεις του δημοτικού. Ανώτερος σκοπός των πιο πάνω δράσεων ήταν η ποιοτική αναβάθμιση του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής.

Το αναθεωρημένο κείμενο του νέου προγράμματος Σπουδών Φυσικής Αγωγής δίνει ξεκάθαρες και κατανοητές οδηγίες στον κάθε εκπαιδευτικό που θα διδάξει το μάθημα για το τι θα διδάξει και τον καθοδηγεί με συγκεκριμένους δείκτες επιτυχίας για κάθε ηλικιακή ομάδα να προγραμματίσει αποτελεσματικά την εργασία του (το νέο πρόγραμμα σπουδών Φυσικής Αγωγής αναθεωρήθηκε στη βάση της ανατροφοδότησης που έγινε από ομάδα επιθεωρητών, συμβούλων και εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια της κατανόησης και πιλοτικής εφαρμογής του τη σχολική χρονιά 2010-2011).

Η εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών Φυσικής Αγωγής έγινε μερικώς στην Α΄ και Β΄ τάξη του δημοτικού. Οι επιθεωρητές και σύμβουλοι του μαθήματος παρείχαν στήριξη, σε σχολική βάση, στους εκπαιδευτικούς που ανέλαβαν τη Φυσική Αγωγή στις μικρές τάξεις. Παράλληλα, το υποστηρικτικό υλικό (ενδεικτική οργάνωση της ύλης, σχέδια μαθήματος κ.ά.) το οποίο δημιουργήθηκε από την ομάδα των Αναλυτικών Προγραμμάτων Φυσικής Αγωγής, ενίσχυσε την εργασία των εκπαιδευτικών που δίδασκαν Φυσική Αγωγή στις μικρές τάξεις.

Στο τέλος της χρονιάς, έγινε κατορθωτή η λειτουργία των Συνεργατικών Κοινοτήτων Μάθησης κατά τη διάρκεια των οποίων οι εκπαιδευτικοί διεύρυναν τις γνώσεις και εμπλούτισαν την πρακτική τους σε θέματα χορού και παιχνιδιών, αλλά και αντάλλαξαν απόψεις για καλές πρακτικές οι οποίες συμβάλλουν στην αποτελεσματική διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής.

Στη διδακτική πράξη δόθηκε έμφαση στη χρήση πολλών διδακτικών μεθόδων, αλλά και στον συνδυασμό τους με σκοπό την καλλιέργεια του αυτοελέγχου, της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και των δεξιοτήτων του 21ο αιώνα. Οι διαφορετικές μέθοδοι διδασκαλίας (αναπαραγωγικές, δημιουργικές) δίνουν τη δυνατότητα στα παιδιά να εξελιχθούν, να αναπτύξουν το αίσθημα της ευθύνης και λήψης απόφασης και σιγά σιγά να αποκτήσουν αυτοδυναμία στον τρόπο μάθησης.

7.2.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΟΛΟΗΜΕΡΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

7.2.2.1 Προαιρετικό Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο

Κατά τη σχολική χρονιά 1999-2000, έγινε παγκύπρια πειραματική εφαρμογή του θεσμού του Ολοήμερου Σχολείου σε 9 δημοτικά σχολεία (4 αστικά σχολεία και 5 σχολεία της υπαίθρου).

Η δοκιμαστική εφαρμογή του θεσμού του Ολοήμερου Σχολείου αξιολογήθηκε από Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, της Οργάνωσης Επιθεωρητών Δημοτικής Εκπαίδευσης, της Π.Ο.Ε.Δ. και της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης. Με την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης της αξιολόγησης της δοκιμαστικής εφαρμογής του Ολοήμερου Σχολείου, το Μάιο του 2000, ετοιμάστηκε σχετική έκθεση η οποία υποβλήθηκε στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού. Με βάση την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης, ο θεσμός του Ολοήμερου Σχολείου κρίθηκε ως επιτυχής και επωφελής, από κοινωνική και εκπαιδευτική άποψη.

Με τη σύμφωνη γνώμη του Υ.Π.Π. και της Π.Ο.Ε.Δ. για επέκταση του θεσμού, κατά τη σχολική χρονιά 2000-2001, εφαρμόστηκε ο θεσμός του Ολοήμερου Σχολείου μέχρι τις 4:00 μ.μ. σε 25 σχολεία παγκύπρια.

Από τότε ο θεσμός του Προαιρετικού Ολοήμερου Δημοτικού και Ειδικού Σχολείου συνεχίστηκε και επεκτάθηκε μετά από απαίτηση πολλών σχολείων, ως ακολούθως:

Σχολική χρονιά	Αρ. Προαιρετικών Ολοήμερων Δημοτικών και Ειδικών Σχολείων
1999-2000	9
2000-2001	25
2001-2002	70
2002-2003	84
2003-2004	110
2004-2005	125
2005-2006	144
2006-2007	150
2007-2008	119
2008-2009	115
2009-2010	121
2010-2011	118
2011-2012	113

Από τα 113 σχολεία που λειτούργησαν τη σχολική χρονιά 2011-2012, στα 24 είχαν δικαίωμα να φοιτήσουν παιδιά όλων των τάξεων, από Α΄ - ΣΤ΄, ενώ στα υπόλοιπα 89 σχολεία φοιτούσαν παιδιά των τάξεων Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄. Στα 89 αυτά σχολεία δόθηκε άδεια, κατά παρέκκλιση, να δεχτούν και παιδιά των μικρότερων ηλικιών (τάξεις Α΄- Γ΄).

Τα Δημοτικά και Ειδικά Σχολεία λειτουργούν σε προαιρετική βάση ως ολοήμερα, από τον Οκτώβριο μέχρι το Μάιο, με τρεις ή τέσσερις πρόσθετες απογευματινές περιόδους, τέσσερις φορές την εβδομάδα (καθημερινά εκτός Τετάρτης) σε δύο ζώνες, μέχρι τις 3:05 μ.μ. ή μέχρι τις 4:00 μ.μ.

Το πρωινό αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα παραμένουν ως έχουν και λειτουργούν με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς λειτουργίας των δημοτικών σχολείων. Στο εβδομαδιαίο απογευματινό πρόγραμμα περιλαμβάνονται, εκτός από τη σίτιση, τέσσερις περίοδοι διδασκαλίας για διεκπεραίωση της κατ' οίκον εργασίας/εμβάθυνσης και οκτώ περίοδοι για διδασκαλία επιλεγόμενων μαθημάτων ενδιαφέροντος (Αγγλικά, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Μουσική, Γυμναστική, Τέχνη, Σχεδιασμός και Τεχνολογία, Θέατρο).

Ο αριθμός των παιδιών κατά τμήμα κυμαίνεται από 8-25 παιδιά, ανάλογα με το θέμα και τις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας. Η συγκρότηση των τμημάτων και των ομάδων εξαρτάται από τα ενδιαφέροντα των μαθητών και την αξιοποίηση του διδακτικού προσωπικού.

Το Υ.Π.Π. φροντίζει για τον κατάλληλο εξοπλισμό όλων των σχολείων που λειτουργούν ως ολοήμερα.

Οι μαθητές γευματίζουν υπό την επίβλεψη εκπαιδευτικών. Τα έξοδα για τη σίτιση των παιδιών και όλες τις αναγκαίες διευθετήσεις για την προμήθεια/παρασκευή του γεύματος αναλαμβάνουν οι γονείς των παιδιών. Το είδος του φαγητού και το πρόγραμμα σίτισης ακολουθεί συγκεκριμένο διαιτολόγιο, που συμφωνείται από το Υ.Π.Π. και τους γονείς. Το Υ.Π.Π. επιχορηγεί μέρος του ποσού για τη σίτιση ορισμένου αριθμού άπορων μαθητών.

7.2.2.2 Προαιρετικό Ολοήμερο Δημόσιο Νηπιαγωγείο

Κατά τη σχολική χρονιά 2005-2006 εφαρμόστηκε, σε πειραματική βάση, ο θεσμός του Προαιρετικού Ολοήμερου Νηπιαγωγείου σε 10 τμήματα προδημοτικής σε 9 Δημόσια Νηπιαγωγεία της υπαίθρου.

Κατά τη σχολική χρονιά 2006-2007 ο θεσμός επεκτάθηκε, με αποτέλεσμα να καλύψει συνολικά 16 τμήματα προδημοτικής σε 14 δημόσια νηπιαγωγεία παγκύπρια.

Από τότε ο θεσμός των Προαιρετικού Ολοήμερου Δημόσιου Νηπιαγωγείου συνεχίστηκε και επεκτάθηκε μετά από απαίτηση πολλών σχολείων, ως ακολούθως:

Σχολική Χρονιά	Αρ. Προαιρετικών Ολοήμερων Δημόσιων Νηπιαγωγείων
2005-2006	9
2006-2007	14
2007-2008	19
2008-2009	28
2009-2010	39
2010-2011	43
2011-2012	48

Τα Δημόσια Νηπιαγωγεία λειτουργούν σε προαιρετική βάση ως ολοήμερα, από τον Οκτώβριο μέχρι το Μάιο, με τρεις ή τέσσερις πρόσθετες απογευματινές περιόδους, τέσσερις φορές την εβδομάδα (καθημερινά εκτός Τετάρτης) σε δύο ζώνες, μέχρι τις 3:05 μ.μ. ή μέχρι τις 4:00 μ.μ.

Το πρωινό αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα παραμένουν ως έχουν και λειτουργούν με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς λειτουργίας των δημοσίων νηπιαγωγείων. Στο εβδομαδιαίο απογευματινό πρόγραμμα περιλαμβάνονται, εκτός από τη σίτιση, τέσσερις περίοδοι για ύπνο ή ξεκούραση και οκτώ περίοδοι για δημιουργικές δραστηριότητες στα παρακάτω θέματα: Γλώσσα, Μαθηματικά, Εξοικείωση με την Τεχνολογία, Θέατρο, Μουσική, Χορός, Εικαστική έκφραση, Φυσική Αγωγή, Ομαδικά παιχνίδια.

Ο αριθμός των παιδιών κατά τμήμα δεν υπερβαίνει τα 25.

Το Υ.Π.Π. φροντίζει για τον κατάλληλο εξοπλισμό όλων των σχολείων που λειτουργούν ως ολοήμερα.

Οι μαθητές γευματίζουν υπό την επίβλεψη εκπαιδευτικών. Τα έξοδα για τη σίτιση των παιδιών και όλες τις αναγκαίες διευθετήσεις για την προμήθεια/παρασκευή του γεύματος αναλαμβάνουν οι γονείς των παιδιών. Το είδος του φαγητού και το πρόγραμμα σίτισης ακολουθεί συγκεκριμένο δαιτολόγιο, που συμφωνείται από το Υ.Π.Π. και τους γονείς. Το Υ.Π.Π. επιχορηγεί μέρος του ποσού για τη σίτιση ορισμένου αριθμού άπορων μαθητών.

7.2.2.3 Ενιαίο Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο

Μπροστά στις ραγδαίες αλλαγές της κοινωνίας, που καθιστούν αναγκαία την αναμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος, έτσι ώστε να περιλαμβάνει νέες συνθήκες σχολικής ζωής και διαδικασίες μάθησης, νέα γνωστικά αντικείμενα, αναβαθμισμένες υποδομές και αναπροσαρμοσμένο Αναλυτικό και Ωρολόγιο Πρόγραμμα, το Υ.Π.Π. προχώρησε, τη σχολική χρονιά 2006-2007, στην αναδόμηση του θεσμού του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου εφαρμόζοντας, σε πιλοτική βάση, το θεσμό του Ενιαίου Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου σε εννέα Δημοτικά Σχολεία σε όλες τις επαρχίες.

Κατά τη σχολική χρονιά 2007-2008, ο θεσμός επεκτάθηκε σε 15 Δημοτικά Σχολεία, αριθμός που παρέμεινε μέχρι τη σχολική χρονιά 2009-2010.

Η πρώτη φάση πιλοτικής εφαρμογής διήρκεσε τρία χρόνια και ολοκληρώθηκε τη σχολική χρονιά 2008-2009. Κάθε χρόνο Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης διενεργούσε αξιολόγηση του θεσμού. Τον Ιούνιο του 2009 αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο νέο πλαίσιο λειτουργίας στη βάση των εισηγήσεων της επιτροπής αξιολόγησης και των επιστημόνων του Υ.Π.Π. Το νέο πλαίσιο εφαρμόστηκε κατά τη δεύτερη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του θεσμού, τη σχολική χρονιά 2009-2010.

Με τη λήξη της σχολικής χρονιάς 2009-2010 ολοκληρώθηκε η τετράχρονη πιλοτική εφαρμογή του θεσμού. Ειδική Επιτροπή μελέτησε το τελικό πλαίσιο λειτουργίας και τον τρόπο επέκτασης του θεσμού και ετοίμασε πρόταση, η οποία προωθήθηκε και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2010. Στην Επιτροπή συμμετείχαν εκπρόσωποι του Υ.Π.Π., του Υπουργείου Οικονομικών, της Επιτροπής Αξιολόγησης του θεσμού, της ΠΟΕΔ, της Παγκύπριας Συνομοσπον-

δίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης και ο εξωτερικός σύμβουλος των Ενιαίων Ολοήμερων Σχολείων.

Το τελικό πλαίσιο λειτουργίας του θεσμού τέθηκε σε εφαρμογή από τη σχολική χρονιά 2010-2011. Από τη σχολική χρονιά 2010-2011 ο θεσμός του Ενιαίου Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου εφαρμόζεται σε 14 Δημοτικά Σχολεία.

Μετά την ολοκλήρωση της πιλοτικής εφαρμογής του θεσμού του Ενιαίου Ολοήμερου Σχολείου και τη θεσμοθέτησή του, με τη σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 2011, το Ενιαίο Ολοήμερο Σχολείο αποτελεί τύπο Δημόσιου Σχολείου.

Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο και οι λειτουργικές ρυθμίσεις του Ενιαίου Ολοήμερου Σχολείου είναι πολύ διαφορετικές από εκείνες που ισχύουν στα υφιστάμενα Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία. Το Ενιαίο Ολοήμερο Σχολείο λειτουργεί με ενιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα, με ενιαία διεύθυνση και προσωπικό, αλλά και με αναβαθμισμένο εκπαιδευτικό περιεχόμενο.

Τα Ενιαία Ολοήμερα Σχολεία λειτουργούν τέσσερις ημέρες την εβδομάδα (Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή) από τις 7:45 π.μ. μέχρι τις 3:15 μ.μ. ή μέχρι τις 4:00 μ.μ. και μια μέρα (Τετάρτη) από τις 7:45 π.μ. μέχρι τη 1:05 μ.μ. Οι διδακτικές περιόδους είναι συνολικά 47, δηλαδή προστίθενται 12 διδακτικές περιόδους στις υφιστάμενες.

Οι 12 πρόσθετες διδακτικές περιόδους αξιοποιούνται για την αναδόμηση του μαθήματος των Αγγλικών, την εισαγωγή του μαθήματος των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, την εισαγωγή της καινοτομίας των δραστηριοτήτων «Αγωγή Ζωής» και την εισαγωγή της διδασκαλίας θεμάτων ενδιαφέροντος (π.χ. χορός, κολύμπι, θέατρο κ.λπ.)

Άλλες ειδικές ρυθμίσεις που αφορούν τη λειτουργία των Ενιαίων Ολοήμερων Σχολείων είναι η πρόσληψη εξειδικευμένου διδακτικού προσωπικού για τη διδασκαλία των Αγγλικών και των Θεμάτων Ενδιαφέροντος (π.χ. χοροδιδάσκαλοι, θεατρολόγοι) και η λειτουργία Συμβουλευτικών Επιτροπών σε κάθε σχολείο που εντάχθηκε στο θεσμό με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών, γονέων και εκπροσώπων της Σχολικής Εφορείας.

Στις τέσσερις μέρες που υπάρχει και απογευματινή φοίτηση, προσφέρεται στους μαθητές γεύμα. Το διαιτολόγιο ετοιμάστηκε από ειδικούς διατροφολόγους και το φαγητό παρασκευάζεται και προμηθεύεται από εστιατόρια, εκτός εκείνων των περιπτώσεων όπου η σχολική μονάδα έχει αποφασίσει διαφορετικά. Το φαγητό προσφέρεται σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο, ο οποίος λειτουργεί ως τραπεζαρία. Πρόσθετο βοηθητικό προσωπικό εξυπηρετεί στο σερβίρισμα και στην καθαριότητα, ενώ οι μαθητές γευματίζουν υπό την επίβλεψη καθορισμένου αριθμού εκπαιδευτικών. Το κόστος του φαγητού καλύπτεται από τους γονείς. Το Υ.Π.Π. επιχορηγεί μέρος του κόστους της σίτισης των μαθητών. Το ποσό της επιχορήγησης αυτής ανέρχεται στα €470 ανά μαθητή και καλύπτει το 20% του συνόλου των εγγεγραμμένων μαθητών των σχολείων, εκτός από τα σχολεία που βρίσκονται σε ορεινές περιοχές, όπου το Υ.Π.Π. επιχορηγεί με το ίδιο ποσό το σύνολο των μαθητών, στα πλαίσια της στήριξης των κατοίκων των περιοχών αυτών.

7.2.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.2.3.1 Αγωγή Υγείας

Μεγάλος αριθμός προγραμμάτων, δράσεων και παρεμβάσεων Αγωγής Υγείας έχουν υλοποιηθεί κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, μετά από επιχορήγησή τους από τη Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας. Ακολουθεί η παρουσίαση των διάφορων δράσεων και προγραμμάτων που μπορούν να υπαχθούν κάτω από την ευρύτερη περιοχή της Αγωγής Υγείας.

7.2.3.1.1 Επιχορηγήσεις δράσεων των σχολικών μονάδων

Οι δράσεις που επιχορηγούνται στοχεύουν στην ενίσχυση των παραγόντων που εξυπηρετούν τους στόχους της Αγωγής Υγείας: ανάπτυξη και ενδυνάμωση εαυτού, ανάπτυξη ασφαλούς και υγιούς ζωής, δημιουργία και βελτίωση κοινωνικού εαυτού, δημιουργία ενεργού πολίτη, καλλι-

έργεια προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, αποτελεσματική διαχείριση συναισθημάτων και ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων, προαγωγή της αυτοεκτίμησης, βελτίωση του ψυχοκοινωνικού κλίματος του σχολείου, στήριξη της οικογενειακής επάρκειας. Το αίτημα για επιχορήγηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας με βάση συγκεκριμένους δείκτες και αφορά όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 εγκρίθηκαν 410 δράσεις, οι οποίες αφορούσαν: βελτίωση του σχολικού περιβάλλοντος και διαμόρφωση σχολικής κουλτούρας (δράσεις για δημιουργική και συμμετοχική διαμόρφωση και αξιοποίηση χώρων στα σχολεία), δημιουργικά απογεύματα προς γονείς και μαθητές (π.χ. εργαστήρια μουσικής, θεάτρου, τέχνης, καλλιτεχνικών κατασκευών), καλοκαιρινές δραστηριότητες σε μη προνομιούχες περιοχές, δράσεις και προγράμματα για ενδυνάμωση χαρακτήρα, αντιμετώπιση καταστάσεων εκφοβιστικής συμπεριφοράς και καταστάσεων παραβατικής συμπεριφοράς, ανάπτυξη και εξέλιξη εαυτού, δημιουργία και βελτίωση κοινωνικού εαυτού (π.χ. σεξουαλική υγεία), προαγωγή συμπεριφορών ολόπλευρης ανάπτυξης και δράσεις για ανάδειξη πρακτικών που προάγουν την ασφάλεια και την υγεία με την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης (π.χ. ενεργός καταναλωτής), και την εφαρμογή πρακτικών εμπειριών ποιοτικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου (π.χ. εκδρομές γνωριμίας και επαφής με τη φύση και με κοινωνικά και πολιτιστικά δρώμενα, επισκέψεις, δημιουργικά διαλείμματα, αντικαπνιστικά προγράμματα και κριτική αντιμετώπιση της χρήσης και κατάχρησης ουσιών κ.λπ.)

7.2.3.1.2 Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης

Το Υ.Π.Π. στα πλαίσια της στήριξης των σχολικών μονάδων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση σοβαρών προβλημάτων και φαινομένων παραβατικότητας μαθητών, έχει δημιουργήσει την Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης. Η Ομάδα απαρτίζεται από εκπροσώπους διάφορων τμημάτων και υπηρεσιών του Υ.Π.Π., όπως εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς Δημοτικής και Μέσης και Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους.

Η Ομάδα αυτή εργάζεται για την ανάπτυξη, προώθηση και παρακολούθηση σχεδίου δράσης με σκοπό την ολιστική προσέγγιση του προβλήματος. Σε αυτή τη διαδικασία εμπλέκονται διάφοροι φορείς: οι εκπαιδευτικοί του κάθε σχολείου, η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, το Γραφείο Ευημερίας, οι γονείς, η κοινότητα. Η Ομάδα έχει, επίσης, τη δυνατότητα να στηρίζει την κάθε σχολική μονάδα που απευθύνεται σε αυτή για βοήθεια, επισπεύδοντας τις διαδικασίες και προωθώντας οικονομική επιχορήγηση, εκεί όπου χρειάζεται, για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας και παραβατικότητας στα σχολεία. Τέλος, η Ομάδα προωθεί την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης, με στόχο τη μείωση της παραβατικότητας των μαθητών. Η Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης ανταποκρίθηκε σε 131 αιτήματα σχολείων κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012: 61 αιτήματα από σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης και 70 αιτήματα από σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης.

7.2.3.1.3 Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο

Το Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο έχει συσταθεί κατά τη σχολική χρονιά 2009-2010. Το Παρατηρητήριο καταγράφει, κωδικοποιεί, αναλύει και αξιολογεί τα στοιχεία σχετικά με την έκταση και τις μορφές βίας ανά σχολείο. Επίσης, συλλέγει ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα αναφορικά με καλές πρακτικές πρόληψης και αντιμετώπισης της παραβατικότητας και της βίας στο σχολείο, όπως, επίσης, και τις εθνικές και διεθνείς έρευνες για το σχολικό κλίμα, τη βία στο σχολείο, τη σχολική διαρροή και τη νεανική παραβατικότητα.

Το 2011, το Παρατηρητήριο πραγματοποίησε την πρώτη παγκύπρια έρευνα με μαθητές και εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων σχετικά με τη θυματοποίηση και το σχολικό κλίμα. Η έρευνα αυτή κατέδειξε τις μορφές θυματοποίησης και την έκταση του φαινομένου στην εκπαίδευση τόσο σε ό,τι αφορά στους μαθητές όσο και σε ό,τι αφορά στους εκπαιδευτικούς.

7.2.3.1.4 Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας «ΜΕΝΤΩΡ»

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, η Δημοτική Εκπαίδευση σε συνεργασία με τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ζωής Κύπρου, συνέχισε την εφαρμογή του Προγράμματος «Μέντωρ». Τα μαθήματα διεξάγονταν σε κατάλληλα διαμορφωμένες σχολικές αίθουσες προς μαθητές των τάξεων Ε΄ και Στ΄. Είχαν την ευκαιρία να το παρακολουθήσουν συνολικά 9250 μαθητές και μαθήτριες και 350 γονείς από 200 Δημοτικά Σχολεία παγκύπρια.

Το Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας της Κινητής Μονάδας «Μέντωρ» είναι πρόγραμμα πρόληψης κατά της χρήσης ουσιών εξάρτησης, το οποίο επιδιώκει την παροχή πληροφοριών, την απόκτηση δεξιοτήτων ζωής και την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης. Οι δραστηριότητες χωρίζονται στις ακόλουθες τρεις βασικές κατηγορίες:

- δραστηριότητες που προσφέρουν γνώση για τη βιολογική λειτουργία
- δραστηριότητες που στοχεύουν στην ενίσχυση της αυτοεκτίμησης
- δραστηριότητες που βοηθούν τα παιδιά να αποκτήσουν δεξιότητες αντίστασης στις κοινωνικές πιέσεις και αναπτύσσουν τις ικανότητες λήψης αποφάσεων, στοχεύοντας, παράλληλα, στην καλλιέργεια στάσεων έναντι των ουσιών εξάρτησης.

Τα ειδικά προγράμματα του «Μέντωρ» εμπνέουν τα παιδιά, διδάσκοντας σε αυτά τις θετικές πτυχές της ζωής, τις εκπληκτικές λειτουργίες του μυαλού και του σώματός τους. Μέσα από τα προγράμματα αυτά, στα οποία είναι έντονο το στοιχείο της ενδυνάμωσης του ατόμου μέσα από ομαδικές δραστηριότητες, μίμηση ρόλων, παιχνίδια, διαγωνισμούς, τα παιδιά γνωρίζουν και ταυτόχρονα μαθαίνουν να σέβονται τον εαυτό τους. Παράλληλα, εξετάζουν τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες και τους τρόπους με τους οποίους επηρεάζουν την υγεία.

Τα προγράμματα «Μέντωρ» έχουν μια διαβαθμισμένη σειρά που ακολουθεί χρονικά τη νοητική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών και καταπιάνονται με θέματα που έχουν σχέση με την ηλικία στην οποία απευθύνονται: Φροντίδα του σώματός μας (Α΄ τάξη Δημοτικού), Υγιεινή διατροφή (Β΄ τάξη Δημοτικού), Έλεγχος των συναισθημάτων (Γ΄ τάξη Δημοτικού), Προσωπικότητα (Δ΄ τάξη Δημοτικού), Μοναδικός (Ε΄ τάξη Δημοτικού), Υγεία - Φίλοι - Εξαρτησιογόνες ουσίες (Στ΄ τάξη Δημοτικού).

Η σχολική αίθουσα με κατάλληλο φωτισμό και ηχητική, με βιντεοπροβολέα, με καρέκλες και μαξιλαράκια σε κύκλο, διαμορφώνεται σε ένα άνετο και ευχάριστο περιβάλλον για βιωματική εργασία. Μέσα από θεατρικά παιχνίδια και ομαδικές δραστηριότητες, με τη συμμετοχή όλων των παιδιών και του δασκάλου της τάξης, η επίδραση του βιώματος αφορά στη δυναμική ολόκληρης της τάξης και ως εκ τούτου μεγιστοποιείται.

Πέραν των εργαστηρίων στις τάξεις Ε΄ και Στ΄, οι Σύμβουλοι Αγωγής Υγείας «Μέντωρ», διεκπεραιώνουν συναντήσεις με το προσωπικό του εκάστοτε σχολείου, για σκοπούς στήριξης σε θέματα Αγωγής Υγείας και παρουσιάσεις προς τους γονείς των παιδιών του κάθε σχολείου σε πρωινό χρόνο. Κατά τις παρουσιάσεις αυτές, οι γονείς έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ταινία μικρού μήκους για το πρόγραμμα και να ενημερωθούν λεπτομερώς για τα θέματα με τα οποία ασχολούνται τα παιδιά τους, να υποβάλουν ερωτήσεις και να δουν όλο το εκπαιδευτικό υλικό.

Παράλληλα, άρχισε η συνεργασία με την Παγκύπρια Σχολή Γονέων και η εφαρμογή του Βιωματικού Εργαστηρίου «Μέντωρ» για Γονείς παιδιών Ε΄ και Στ΄ τάξης, σε απογευματινό χρόνο.

7.2.3.2 Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

Η παγκύπρια σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού στα δημόσια δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία της Κύπρου για τη σχολική χρονιά 2011-2012, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Δημοτικά Σχολεία (%)	Νηπιαγωγεία (%)
Ελληνοκύπριοι	84,59	84,22
Τουρκοκύπριοι	0,18	0,24
Μαρωνίτες	0,24	0,23
Αρμένιοι	0,10	0,13
Λατίνοι	0,01	0,00
Αλλοδαποί	14,88	15,18
ΣΥΝΟΛΟ	100,00	100,00

Οι πέντε πρώτες χώρες από τις οποίες προέρχονται οι αλλοδαποί μαθητές στα δημοτικά σχολεία είναι: Γεωργία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Ελλάδα και Ηνωμένο Βασίλειο. Αντίστοιχα, οι πέντε πρώτες χώρες από τις οποίες προέρχονται οι αλλοδαποί μαθητές στα νηπιαγωγεία διαφοροποιείται ως ακολούθως: Γεωργία, Ελλάδα, Ρουμανία, Βουλγαρία και Συρία.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το ποσοστό των αλλόγλωσσων μαθητών κατά τα τελευταία πέντε χρόνια στα δημοτικά σχολεία:

Σχολική χρονιά	Αρ. αλλόγλωσσων μαθητών	Ποσοστό
2007-2008	4040	7,7
2008-2009	4605	9,0
2009-2010	5916	10,5
2010-2011	6047	12,0
2011-2012	6670	13,2

Το Υ.Π.Π. με τη σαφή πολιτική του, σε ό,τι αφορά στην εκπαίδευση των αλλόγλωσσων μαθητών, επιδιώκει την ομαλή ενσωμάτωσή τους στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα και όχι την αφομοίωσή τους. Στόχος της παρεχόμενης εκπαίδευσης είναι η προσφορά ενισχυμένων και διαφοροποιημένων προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας στα παιδιά των παλιννοστούντων και αλλοδαπών, για αποτελεσματικότερη επικοινωνία και ομαλή ένταξη στο κοινωνικό σύνολο. Μόνιμη επιδίωξη του Υ.Π.Π. είναι η προστασία των ελευθεριών και δικαιωμάτων όλων των μελών της κυπριακής κοινωνίας, από τις οποιεσδήποτε ρατσιστικές διακρίσεις και τάσεις κοινωνικού αποκλεισμού. Στο μέτρο που αυτό είναι δυνατό, γίνεται προσπάθεια ομοιόμορφης και ισόρροπης κατανομής των αλλόγλωσσων μαθητών σε διάφορα σχολεία, χωρίς να επιδιώκεται η συγκέντρωσή τους σε ορισμένα μόνο σχολεία.

Το Υ.Π.Π. στην προσπάθειά του να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανάγκες των αλλόγλωσσων μαθητών, έχει διαμορφώσει επίσημη πολιτική για θέματα Διαπολιτισμικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

- Τη σχολική χρονιά 2011-2012, δόθηκε χρόνος 2501 διδακτικών περιόδων σε όλες τις τάξεις των δημοτικών σχολείων στις οποίες φοιτούσαν αλλόγλωσσοι μαθητές, οι οποίοι είχαν ανάγκη ενισχυτικής διδασκαλίας για εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Ο χρόνος αυτός ισοδυναμεί με την εργοδότηση 86 επιπλέον εκπαιδευτικών.
- Αγοράστηκαν από τον Οργανισμό Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο της Ελλάδας αντίτυπα διάφορων σειρών από βιβλία που διατέθηκαν σε όλα τα δημοτικά σχολεία, για να βοηθηθούν οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας.
- Τα Επιμορφωτικά Κέντρα εφάρμοσαν διάφορα προγράμματα για τη στήριξη των ενηλίκων και των μαθητών, όπως για παράδειγμα: πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας από παιδιά επαναπατρισθέντων Κυπρίων, παλιννοστούντων και άλλων αλλόγλωσσων παιδιών δημοτικού σχολείου και γυμνασίου, πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας

από Τουρκοκύπριους, πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας από πολιτικούς πρόσφυγες, καθώς και πρόγραμμα παροχής υποστήριξης για μετάφραση και διερμηνεία.

- Το Άρθρο 20 του Συντάγματος διασφαλίζει το δικαίωμα εκπαίδευσης όχι μόνο των πολιτών της Δημοκρατίας, αλλά και των αλλοδαπών. Στους διευθυντές των σχολείων έχουν δοθεί οδηγίες όπως εγγράφουν όλους ανεξαιρέτως τους μαθητές. Όλοι οι μαθητές, τόσο Τουρκοκύπριοι όσο και αλλοδαποί, υπόκεινται στους νόμους και κανονισμούς των σχολείων της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Τα σχολεία της Δημοτικής Εκπαίδευσης, σεβόμενα την κουλτούρα, τα ήθη, τα έθιμα και τον πολιτισμό των αλλόγλωσσων παιδιών, αναπτύσσουν κάθε χρόνο διάφορες δραστηριότητες που επιτρέπουν την αλληλεπίδραση στοιχείων του πολιτισμού, τον οποίο φέρνουν τα παιδιά από τη χώρα προέλευσής τους, με στοιχεία του ελληνικού πολιτισμού.

Παράλληλα, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το «*Κείμενο Πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*». Το Υ.Π.Π., με βάση και τις σχετικές εισηγήσεις της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης και στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός δημοκρατικού σχολείου που ενσωματώνει και δεν αποκλείει, συνέχισε την προώθηση της εισαγωγής των πιο κάτω μέτρων, με στόχο την επιτάχυνση και ομαλοποίηση της ένταξης των αλλόγλωσσων μαθητών στο σχολικό σύστημα και την κοινωνία της Κύπρου:

- Παράλληλα τμήματα ταχύρρυθμης εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.
- Σεμινάρια επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών που οργανώθηκαν από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή/και ως ξένης γλώσσας.
- Ετοιμασία δοκιμίου ελληνομάθειας, από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης, το οποίο θα χρησιμοποιείται από τα σχολεία για να κατατάσσονται οι μαθητές σε ανάλογο επίπεδο.
- Ετοιμασία οδηγού υποδοχής για τους νεοεισερχόμενους αλλόγλωσσους μαθητές, που έχει μεταφραστεί σε οκτώ ξένες γλώσσες (αγγλικά, τουρκικά, γεωργιανά, ρουμανικά, βουλγαρικά, ρωσικά, ουκρανικά, αραβικά), με βασικές πληροφορίες για τους μαθητές και τους γονείς τους για το εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου.
- Προσθήκη διαπολιτισμικών στοιχείων στα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα και σχολικά εγχειρίδια, που πρόκειται να δημιουργηθούν στο πλαίσιο των αλλαγών στη δομή και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης.
- Παραγωγή και δημιουργία κατάλληλου εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού υλικού, όπως και αξιοποίηση διδακτικού υλικού που έχει παραχθεί στην Ελλάδα.

7.2.3.3 Μουσειακή Αγωγή

Τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής, τα οποία τελούν υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού υλοποιούνται σε συνεργασία με το Πολιτιστικό Κέντρο της Λαϊκής Τράπεζας, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας, το Μουσείο Πιερρίδη της Λαϊκής Τράπεζας και το Δημοτικό Μουσείο Αγίας Νάπας «*THALASSA*». Τα Προγράμματα πραγματοποιούνται από το 1996 στα μουσεία της ελεύθερης Κύπρου και απευθύνονται στους μαθητές των δημοτικών σχολείων.

Τα Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής στηρίζονται στη φιλοσοφία, στο περιεχόμενο και στις θεμελιώδεις παιδαγωγικές αρχές των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Στοχεύουν στην κοινωνική, συναισθηματική και γνωστική ανάπτυξη των μαθητών, στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας, στη συνεργασία, στη χαρά της μάθησης και στη Διά Βίου Εκπαίδευση. Τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα στοχεύουν στην άμεση σύνδεση του σχολείου με το μουσείο επιτρέποντας στους εκπαιδευτικούς και στα σχολεία «το άνοιγμα» στους μουσειακούς μας χώρους και στον πολιτισμό. Τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα δίνουν, επίσης, την ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν δημιουργικές και παιδαγωγικές δράσεις μέσα από δομημένες θεματικές ενότητες και πλούσιο υποστηρικτικό υλικό.

Η εφαρμογή όλων των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στηρίζεται στη βιωματική μάθηση και τη διαθεματική προσέγγιση. Για να γίνουν ακόμη πιο ελκυστικά τα προγράμματα αναθεωρήθηκαν ως προς τον τρόπο παρουσίασής τους με την ενσωμάτωση ηλεκτρονικών προβολών, διαδραστικών χαρτών, θεατρικών παιχνιδιών κ.ά. Τα παιδιά μέσα από ευχάριστες, οργανωμένες δραστηριότητες, εξερευνούν το μουσειακό χώρο, παρατηρούν τα εκθέματα, ψάχνουν για πληροφορίες, υποδύονται ρόλους, ενεργοποιούν τις δημιουργικές και εκφραστικές τους ικανότητες και εργάζονται συνεργατικά, με αποτέλεσμα να αποκτούν χρήσιμες εμπειρίες και θετικές στάσεις απέναντι στον πολιτισμό. Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2011-2012, παρακολούθησαν τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα 5094 μαθητές και 293 εκπαιδευτικοί. Όλοι συμμετείχαν με μεγάλο ενδιαφέρον και δήλωσαν πως θα ήθελαν να επισκεφθούν ξανά το μουσείο.

Τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής καθώς και εργασίες παιδιών που συμμετείχαν σε αυτά, παρουσιάστηκαν σε ειδικό περίπτερο στην Εκπαιδευτική Έκθεση, η οποία διοργανώθηκε από το Υ.Π.Π., το Φεβρουάριο του 2012. Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Μουσείων (18 Μαΐου), το Υ.Π.Π., κήρυξε την εβδομάδα 14-20 Μαΐου 2012, ως Εβδομάδα Μουσειακής Αγωγής και τα σχολεία οργάνωσαν διάφορες δραστηριότητες για την προώθηση της Μουσειακής Αγωγής.

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, λειτούργησαν εννέα εκπαιδευτικά προγράμματα, ως ακολούθως:

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου		
Επαρχία	Τίτλος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων	Μουσείο
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	« Το τάλαντο » για μαθητές Γ΄ και Δ΄ τάξεων	Κυπριακό Μουσείο
	1. « Ο κόσμος της Μεσαιωνικής Λευκωσίας » για μαθητές Ε΄ τάξης 2. « Της Χώρας τα Παζάρια » για μαθητές ΣΤ΄ τάξης	Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας
ΛΕΜΕΣΟΣ	« Κύπριδα Αφροδίτη » για μαθητές Δ΄ τάξης	Επαρχιακό Αρχαιολογικό Μουσείο Λεμεσού
	« Πίσω από τις πολεμίστρες ... » για μαθητές Ε΄ τάξης	Μεσαιωνικό Κάστρο Λεμεσού
ΛΑΡΝΑΚΑ	« Ζώα, πουλιά και τέρατα » για μαθητές Γ΄ τάξης	Μουσείο Πιερίδη Λαϊκής Τράπεζας
	« Θάλασσα, θάλασσα ... Πρόσκληση σε ένα αρχαίο συμπόσιο » για μαθητές Δ΄ τάξης	Επαρχιακό Αρχαιολογικό Μουσείο Λάρνακας
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	« Στην Αγία Νάπα τη θαλασσοφίλητη ... Καράβι της Κερύνειας άνοιξε πανιά » για μαθητές Δ΄ τάξης	Δημοτικό Μουσείο Αγίας Νάπας « THALASSA »
ΠΑΦΟΣ	« Ταξιδεύοντας με την κυρά της Λέμπας » για μαθητές Γ΄ και Δ΄ τάξεων	Επαρχιακό Αρχαιολογικό Μουσείο Πάφου

7.2.3.4 Εικαστική Αγωγή

Η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης, σε συνεργασία με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υ.Π.Π., συνέχισαν την εφαρμογή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων Εικαστικής Αγωγής σε πινακοθήκες και μουσεία της Λευκωσίας και Λεμεσού για τους μαθητές των δημοτικών σχολείων. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα Εικαστικής Αγωγής στοχεύουν στο άνοιγμα του σχολείου προς τον πολιτισμό, με σκοπό την αισθητική καλλιέργεια και την πολιτισμική εκπαίδευση των παιδιών μέσα από τη βιωματική προσέγγιση. Τα παιδιά γνωρίζοντας την εικαστική δημιουργία του τόπου

τους, εκτιμούν και σέβονται τόσο το δικό τους πολιτισμό, όσο και των άλλων, αποκτώντας έτσι μια πιο ολοκληρωμένη αισθητική παιδεία. Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, λειτούργησαν τρία εκπαιδευτικά προγράμματα, ως ακολούθως:

α) Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Μητρότητα» στην Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης, Λευκωσία:

Μέσα από το πρόγραμμα, τα παιδιά μαθαίνουν για τη ζωή και το έργο μεγάλων Κυπρίων καλλιτεχνών, γνωρίζουν αυθεντικά έργα τέχνης με θέμα τη «Μητρότητα», επικοινωνούν με αυτά, εξερευνούν τις ιδέες των καλλιτεχνών, τις ανησυχίες και τα μηνύματά τους. Επίσης, εξετάζουν το διαφορετικό τρόπο απόδοσης του θέματος της «Μητρότητας» μέσα από έργα καλλιτεχνών διαφορετικής τεχνοτροπίας και μέσων. Μέσα από ένα ευχάριστο και διασκεδαστικό τρόπο μάθησης, τα παιδιά εμπλέκονται σε παιγνιώδεις δραστηριότητες, υποδύονται ρόλους, προβληματίζονται, συζητούν και αναλύουν αισθητικά τα έργα τέχνης, αναπτύσσοντας έτσι την κριτική τους σκέψη.

β) Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Ταξίδι στη Βυζαντινή Τέχνη» στο Βυζαντινό Μουσείο Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Λευκωσία:

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, διοργανώθηκε για πρώτη φορά έκθεση έργων τέχνης παιδιών που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ταξίδι στη Βυζαντινή Τέχνη» στο Βυζαντινό Μουσείο του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'. Τα παιδιά εμπνεύστηκαν από το πρόγραμμα και δημιούργησαν δισδιάστατα και τρισδιάστατα έργα τέχνης χρησιμοποιώντας ποικίλα υλικά. Στην έκθεση συμπεριλήφθηκαν και έργα από το Αρχείο Τέχνης Δημοτικής Εκπαίδευσης με παρόμοια θεματική. Τα εγκαίνια της έκθεσης, που έγιναν στην Πινακοθήκη του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' στις 18 Μαΐου 2012 (Παγκόσμια Μέρα Μουσείων) περιλάμβαναν βυζαντινούς ύμνους και εικαστικό δρώμενο από παιδιά Ε' τάξης με θέμα την παράδοση του Αγίου Γεωργίου και του δράκου. Επίσης, για πρώτη φορά δόθηκε η ευκαιρία στα σχολεία της Λάρνακας και Αμμοχώστου να παρακολουθήσουν το Πρόγραμμα και να δημιουργήσουν έργα τέχνης τα οποία παρουσιάστηκαν στο Καλλινίκειο Δημοτικό Μουσείο της Αθηνών, στις 23 Φεβρουαρίου 2012. Στα εγκαίνια της Έκθεσης παρουσιάστηκαν ύμνοι και τραγούδια από τη Σχολή Βυζαντινής Μουσικής της Ιεράς Μητρόπολης Τριμυθούτσος, καθώς και ένα εικαστικό δρώμενο από τα παιδιά της ΣΤ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου Αθηνών. Κατά τη διάρκεια της Έκθεσης, το κοινό είχε την ευκαιρία να δημιουργήσει ψηφιδωτό και να παρακολουθήσει τη δημιουργία αγιογραφίας από ειδικούς ψηφιδογράφους και αγιογράφους. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα συνεχίζει τη λειτουργία του και φιλοδοξεί την οργάνωση και άλλων παρόμοιων εικαστικών εκδηλώσεων.

γ) Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Ο τόπος μας με την παλέτα των ζωγράφων» στη Δημοτική Πινακοθήκη, Λεμεσός:

Με αλλαγές στη δομή και το περιεχόμενο, ώστε να συνάδει με τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα Εικαστικών Τεχνών, συνέχισε τη λειτουργία του το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη Δημοτική Πινακοθήκη Λεμεσού, κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012. Το Πρόγραμμα με θεματική «Ο τόπος μας με την παλέτα των ζωγράφων», στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών με την πινακοθήκη και την κατανόηση και εκτίμηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και καλλιτεχνικής δημιουργίας του τόπου μας. Μέσα από τη μαιευτική και βιωματική μέθοδο, τα παιδιά επικοινωνούν με έργα παλαιότερων και νεότερων Κύπριων καλλιτεχνών και παίρνουν ιδέες για τη δική τους καλλιτεχνική έκφραση και δημιουργία.

7.2.3.5 «ΟΙΚΑΔΕ»

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «ΟΙΚΑΔΕ» (προς την πατρίδα) λειτουργεί με τη στήριξη του Υ.Π.Π.

και την αποκλειστική χορηγία της Τράπεζας Κύπρου. Βασική επιδίωξη του προγράμματος είναι η καλλιέργεια πνευματικών και πολιτιστικών δεσμών μεταξύ μαθητών από σχολεία της Ελλάδας, της Κύπρου και του απανταχού απόδημου ελληνισμού.

Το «ΟΙΚΑΔΕ» αξιοποιεί τις δυνατότητες που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία, προκειμένου να φέρει πιο κοντά τους Έλληνες όλου του κόσμου. Μέσω του διαδικτύου και της σχετικής ιστοσελίδας (www.oikade.gr) προσφέρεται στα παιδιά ένας ελληνικός διαδικτυακός τόπος γεμάτος γνώσεις και ψυχαγωγία. Μέσα από παιχνίδια, περιηγήσεις, κατασκευές και πολλά άλλα, τα παιδιά μαθαίνουν με διαδραστικό τρόπο για τον ελληνικό πολιτισμό και διασκεδάζουν με τους φίλους τους.

Στην ιστοσελίδα του «ΟΙΚΑΔΕ» φιλοξενείται, επίσης, ένα παγκόσμιο ηλεκτρονικό δίκτυο σχολείων, όπου επιλεγμένα δημοτικά σχολεία από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον απόδημο ελληνισμό (200 περίπου στο σύνολο σε παγκόσμιο επίπεδο) πραγματοποιούν, ανά τριάδες ή τετράδες, ζωντανές ηλεκτρονικές συναντήσεις (ηλεκτρονικές συζητήσεις).

Στο ηλεκτρονικό δίκτυο σχολείων, τη σχολική χρονιά 2011-2012, συμμετείχαν 67 δημοτικά σχολεία από την Κύπρο. Τα σχολεία αυτά επικοινωνούσαν με έντεκα δημοτικά σχολεία από την Ελλάδα και το Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο Βουκουρεστίου. Η θεματολογία των τηλεδιασκέψεων αφορούσε στη ζωή των παιδιών στο σχολείο, τον τόπο μας, τους κοινούς μας προγόνους, τη γλώσσα μας, τα ήθη και έθιμά μας, το φυσικό μας πλούτο, τα όνειρά μας για το μέλλον στον τόπο μας, καθώς και θέματα που αφορούσαν στην ενότητα «Η Κύπρος στην Ευρώπη».

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών στις «ηλεκτάξεις» με στόχο τη μεγιστοποίηση της επίτευξης γνωστικών, αλλά και συναισθηματικών στόχων. Δόθηκε, επίσης, έμφαση στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία και στην καλλιέργεια δεξιοτήτων που συνδέονται με την ανάπτυξη κρίσης, την ανάληψη υπευθυνότητας και τη συλλογική δράση.

Στο πλαίσιο του «ΟΙΚΑΔΕ» εκδόθηκαν δύο τεύχη εφημερίδων τα οποία διανεμήθηκαν σε όλους τους μαθητές των δημοτικών σχολείων της Κύπρου. Οι εφημερίδες περιλάμβαναν δραστηριότητες που ετοιμάστηκαν και αναπτύχθηκαν από τους ίδιους τους μαθητές. Επίσης, εκδόθηκε και διανεμήθηκε σε όλους τους μαθητές της Στ΄ τάξης σχολικό ημερολόγιο.

7.2.3.6 Φυσική Αγωγή

Τα παρακάτω προγράμματα, τα οποία ενισχύουν τους σκοπούς του Νέου Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών και ενθαρρύνουν τα παιδιά να λαμβάνουν μέρος σε φυσική δραστηριότητα το απόγευμα, υλοποιήθηκαν τη σχολική χρονιά 2011-2012:

- Ολυμπιακά προγράμματα - Αθλητικές ημέρες διάφορων αθλημάτων: Τα προγράμματα πραγματοποιούνται με τη συνεργασία του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, της Ολυμπιακής Επιτροπής και των Αθλητικών Ομοσπονδιών. Δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά να γνωρίσουν και να ασχοληθούν με κάποιο άθλημα μετά το πέρας της λειτουργίας του σχολείου.
- Ολυμπιακή Παιδεία: Σε συνεργασία με την Ολυμπιακή Επιτροπή το πρόγραμμα προσφέρεται με σκοπό την προώθηση των ιδεών και των αξιών του Ολυμπισμού.
- Ενιαίο Ολοήμερο Σχολείο: Η Φυσική Αγωγή στο ενιαίο ολοήμερο σχολείο διδάσκεται τέσσερις φορές τη βδομάδα, δύο φορές περισσότερες από ότι στο πρόγραμμα του κανονικού σχολείου.
- Προαιρετικό Ολοήμερο Σχολείο: Τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν δύο ώρες Φυσικής Αγωγής (αθλήματα/χορό). Το 70% των παιδιών επιλέγουν Φυσική Αγωγή μεταξύ των άλλων γνωστικών αντικειμένων.
- Κινητικά Δραστήρια Διαλείμματα: Πιλοτικά προγράμματα εφαρμόζονται στα σχολεία ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή των παιδιών σε φυσικές δραστηριότητες και παιχνίδια κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων. Φυσικές δραστηριότητες, μη ανταγωνιστικού χαρακτήρα, διοργανώνονται για όλα τα παιδιά, μικρά και μεγάλα, με βάση τα χαρακτηριστικά και τις

ικανότητές τους. Τα κινητικά δραστήρια διαλείμματα συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στη μείωση παραβατικών συμπεριφορών και συμπεριφορών εκφοβισμού.

7.3 ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.3.1 ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Μετά την καθιέρωση του Ενιαίου Λυκείου σ' όλα τα Λύκεια της Κύπρου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αποφάσισε την εισαγωγή καινοτομιών και στο Γυμνασιακό Κύκλο, για εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών του Γυμνασίου και την αναβάθμιση και βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Η κοινωνία απαιτεί από τον Κύπριο νέο:

- α. να έχει ένα πλατύ γνωσιολογικό υπόβαθρο,
- β. να έχει βρει μηχανισμούς μάθησης και έρευνας με όσο το δυνατό περισσότερη αυτενέργεια,
- γ. να έχει αποκτήσει δεξιότητες σε πολλούς τομείς, όπως χειρισμό Η.Υ., χρήση του διαδικτύου και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, δεξιότητες επικοινωνίας καθώς και διανοητικές δεξιότητες,
- δ. να διακινείται εύκολα στο γεωγραφικό χώρο και στον κυβερνοχώρο, ε. να αυτομορφώνεται σ' όλη τη ζωή του,
- στ. να αναπτύξει τη δημιουργικότητα, τη φαντασία, την αναλυτική και συνθετική σκέψη, την εν γένει κριτική σκέψη και να ασκηθεί στη λήψη αποφάσεων και τέλος,
- ζ. να αποκτήσει νέες στάσεις ως προς το χώρο εργασίας και ως προς άλλα γενικότερα θέματα, όπως η ανοχή και ο σεβασμός άλλων ανθρώπων και πολιτισμών. Οι εκπαιδευτικές και κοινωνικές αυτές αλλαγές επέβαλαν την εισαγωγή αλλαγών στην εκπαίδευση, τόσο στο Λύκειο όσο και στο Γυμνάσιο.

Οι καινοτομίες στο Γυμνάσιο έχουν τους πιο κάτω σκοπούς:

- να εξυπηρετούν την ποιοτική βελτίωση της εκπαίδευσης,
- να αντιμετωπίζουν προβλήματα που ενυπάρχουν στο Γυμνάσιο,
- να ικανοποιούν ανάγκες που προκύπτουν από τα δεδομένα ερευνών,
- να εκσυγχρονίζουν και να αναβαθμίζουν την εν γένει σχολική ζωή,
- να στοχεύουν στην εναρμόνιση της φιλοσοφίας του Γυμνασίου με εκείνη του Λυκείου και
- να διασφαλίζουν τη συνέχεια της εκπαίδευσης μεταξύ Δημοτικού και Γυμνασίου και μεταξύ Γυμνασίου και Λυκείου.

Με την ολοκλήρωση της μελέτης της Έκθεσης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, από ειδικές επιτροπές, που έχει ορίσει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αναμένεται να υιοθετηθούν πρόσθετες καινοτομίες στη Μέση Εκπαίδευση, όπως και σε όλο το φάσμα του Εκπαιδευτικού Συστήματος γενικότερα.

Από τη σχολική χρονιά 2008-2009 προστέθηκαν στις πιο πάνω καινοτομίες και οι πιο κάτω:

- Επεκτάθηκε ο θεσμός του Υπεύθυνου Τμήματος στην Α' τάξη Γυμνασίου.
- Εφαρμόστηκε για πρώτη φορά ο νέος θεσμός για την Εισαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών (Εισαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών και Μεντόρων).
- Επεκτάθηκε ο θεσμός των Ζ.Ε.Π.
- Η μείωση του μέγιστου αριθμού των μαθητών της Γ' τάξης Γυμνασίου σε είκοσι πέντε μαθητές ανά τμήμα.

Τη νέα σχολική χρονιά 2011-2012 ολοκληρώθηκε η επέκταση του θεσμού του Υπεύθυνου Τμήματος στη Β' τάξη Γυμνασίου στο σύνολο των σχολικών μονάδων και των τμημάτων.

Άρχισε εκτεταμένη εφαρμογή πτυχών των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στην Α΄ Γυμνασίου. Επεκτάθηκε περαιτέρω ο θεσμός των Ζ.Ε.Π. με την προσθήκη ακόμη δύο περιοχών, Ξυλοφάγου στη Λάρνακα και Αγίας Βαρβάρας στη Λεμεσό.

Εφαρμόστηκε σε πιλοτική βάση εργαστηριοποίηση των μαθημάτων της Νεοελληνικής Γλώσσας και των Μαθηματικών σε αριθμό σχολείων και αριθμός εκπαιδευτικών επιμορφώνεται σε εβδομαδιαία βάση.

Με την ολοκλήρωση της μελέτης της Έκθεσης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, από ειδικές επιτροπές, που έχει ορίσει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αναμένεται να υιοθετηθούν πρόσθετες καινοτομίες στη Μέση Εκπαίδευση, όπως και σε όλο το φάσμα του Εκπαιδευτικού Συστήματος γενικότερα.

7.3.2 ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ

Η Κυπριακή Εκπαίδευση, και ειδικά η Μέση Εκπαίδευση, δε θα μπορούσε να παραμείνει αδρανής στις προκλήσεις του διεθνούς χώρου, στη γενικότερη πολιτική και στους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς της Κυβέρνησης, στις κοινωνικές προσδοκίες του κυπριακού λαού και στις νέες παιδαγωγικές θεωρίες.

Το πλαίσιο αυτό θέτει ακριβώς και τις βάσεις της διαμόρφωσης του Ενιαίου Λυκείου που περιστρέφεται γύρω από δύο πόλους, το μαθητή και το σχολείο. Συγκεκριμένα, το Ενιαίο Λύκειο αντικρίζει το μαθητή ως το βασικότερο στοιχείο της όλης εκπαιδευτικής προσπάθειας επιδιώκοντας να τον διαπλάσει σε μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα μέσα στο σύστημα αξιών και επιδιώξεων της κυπριακής κοινωνίας. Ταυτόχρονα, θεωρεί την εκπαιδευτική μονάδα ως αυτοτελή οντότητα που θα προσφέρει στο παιδί τόσο το υπόβαθρο και τα εφόδια για την προσωπική συνέχιση των σπουδών του, όσο και τη δυνατότητα για προ-επαγγελματική κατάρτιση και εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που να αποβλέπουν σε πρόσβαση στην ελεύθερη αγορά εργασίας.

Ο νέος θεσμός χαρακτηρίζεται από επικέντρωση στη γενική παιδεία (συμπεριλαμβάνει τόσο την τεχνολογική, όσο και την οικονομική παιδεία) και στην ανάπτυξη ολόπλευρης προσωπικότητας με:

α. Τη διδακτική πράξη και τις ποικίλες παιδαγωγικές δραστηριότητες που καλλιεργούν ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και ειδών σκέψης, όπως:

- η κριτική σκέψη
- η δημιουργικότητα και η πρωτοτυπία
- η φαντασία
- η παρατηρητικότητα
- η συνεργασία
- η επίλυση προβλημάτων και η αντιμετώπιση διάφορων καταστάσεων
- η δεξιότητα ανάλυσης
- η συνθετική ικανότητα
- η δυνατότητα να αξιολογεί και να αξιολογείται.

β. Την καλλιέργεια αξιών και στάσεων, για να ανταποκριθεί ο έφηβος (και αργότερα ως πολίτης) στις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου.

Η Α΄ τάξη είναι για το μαθητή τάξη παρατήρησης, καθοδήγησης και προσανατολισμού. Επίσης, σ' αυτή την τάξη ο έφηβος έχει την ευκαιρία να πάρει μελετημένες αποφάσεις για το τι θα κάνει στις επόμενες τάξεις και για το πώς θα διαμορφώσει το μέλλον του προετοιμαζόμενος για περαιτέρω σπουδές ή για τον κόσμο της εργασίας.

Στις τάξεις Β΄ και Γ΄ παρακολουθεί μαθήματα (κοινού κορμού) που θεωρούνται ότι είναι απαραίτητα για όλους τους μαθητές. Ταυτόχρονα, όμως, έχει και τη δυνατότητα να επιλέξει και εκείνα

τα μαθήματα (μαθήματα κατεύθυνσης) που θα τον βοηθήσουν στην προετοιμασία του για τη μετέπειτα σταδιοδρομία του, καθώς επίσης και εκείνα τα θέματα (μαθήματα ενδιαφέροντος ή/και εμπλουτισμού) που θα ικανοποιούν ή εμπλουτίζουν ειδικά ενδιαφέροντα ή κλίσεις του.

Ο θεσμός του Ενιαίου Λυκείου συνδέεται και με μια σειρά από εσωτερικές μεταρρυθμίσεις που είναι απαραίτητες για να υλοποιηθούν οι βασικές του επιδιώξεις και οι όποιες αλλαγές αποτελούν την ποιοτική διαφορά που χαρακτηρίζει το θεσμό.

Οι βασικότερες από αυτές τις καινοτομίες είναι:

- Η αναβάθμιση και ενίσχυση του Καθηγητή Υπεύθυνου Τμήματος.
- Το πρόγραμμα Δημιουργικότητα - Δράση - Κοινωνική Προσφορά (ΔΔΚ).
- Το πρόγραμμα αξιοποίησης της Σχολικής Βιβλιοθήκης.
- Η ενίσχυση της επιμόρφωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού.
- Οι θεσμοί της ενισχυτικής διδασκαλίας και των τάξεων υποδοχής.
- Η επέκταση, ενίσχυση και αναβάθμιση του θεσμού των ειδικών αιθουσών.
- Η επέκταση των εργαστηριακών μαθημάτων στην Α΄ και Γ΄ τάξη του Ενιαίου Λυκείου.
- Ο περιορισμός του μέγιστου αριθμού μαθητών στους 25 ανά τμήμα σε όλες τις τάξεις του Λυκείου.
- Η ενίσχυση και αναβάθμιση της Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής.
- Η εισαγωγή Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων με τα οποία εγκαταλείπεται η υλοκεντρική προσέγγιση και καθορίζονται πυρηνικές γνώσεις, στάσεις, δεξιότητες, καθώς και δραστηριότητες που πρέπει να εφαρμοστούν για την επίτευξη των στόχων του Ενιαίου Λυκείου.
- Ο εμπλουτισμός και η ενίσχυση του διδακτικού υλικού τόσο με ανανεωμένα και πολλαπλά διδακτικά βιβλία, όσο και με οπτικοακουστικό, λογισμικό και άλλο υποστηρικτικό υλικό.
- Η νέα διδακτική μεθοδολογία που επιδιώκει τον περιορισμό της μετωπικής διδασκαλίας και προωθεί την ενεργητική εμπλοκή του μαθητή στη διδασκαλία-μάθηση.
- Ο νέος τρόπος αξιολόγησης των μαθητών.
- Η διαμόρφωση εσωτερικών κανονισμών από κάθε σχολική μονάδα.
- Η δημιουργία φορέων και διαδικασιών των αλλαγών.
- Η αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου.
- Προγράμματα πρόληψης της βίας και της παραβατικότητας.
- Η λειτουργία του μουσικού και του αθλητικού σχολείου.

Από τη σχολική χρονιά 2008-2009 προστέθηκαν στις πιο πάνω καινοτομίες και οι πιο κάτω:

- Εφαρμόστηκε για πρώτη φορά ο νέος θεσμός για την Εισαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών (Εισαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών και Μεντόρων).
- Εφαρμόστηκε πιλοτικό πρόγραμμα πλήρους εργαστηριοποίησης των μαθημάτων της Τεχνολογίας και Πληροφορικής στην Α΄ τάξη σε 10 Λύκεια παγκύπρια.
- Εφαρμόστηκε πιλοτικό προγράμματος πλήρους εργαστηριοποίησης του μαθήματος της Βιολογίας στη Γ΄ τάξη Λυκείου.

Από τη σχολική χρονιά 2011-12, εφαρμόστηκε πιλοτικό πρόγραμμα πλήρους εργαστηριοποίησης των μαθημάτων της Τεχνολογίας και Πληροφορικής στην Α΄ τάξη σε ακόμη 10 Λύκεια, ανεβάζοντας των αριθμό σε 30 σχολεία παγκύπρια.

Με την ολοκλήρωση της μελέτης της Έκθεσης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, από ειδικές επιτροπές, που έχει ορίσει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αναμένεται να υιοθετηθούν πρόσθετες καινοτομίες στη Μέση Εκπαίδευση, όπως και σε όλο το φάσμα του Εκπαιδευτικού Συστήματος γενικότερα.

7.3.3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, μέσα στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, έχει προχωρήσει στον καταρτισμό νέων ωρολογίων προγραμμάτων τόσο στο Γυμνάσιο όσο και στο Λύκειο. Πεισισμένο πως η εφαρμογή της πρότασής του για τα νέα ωρολόγια προγράμματα της Μέσης Εκπαίδευσης θα οδηγήσει στον αναγκαίο εκσυγχρονισμό της Μέσης Εκπαίδευσης, θα βελτιώσει τις ακαδημαϊκές επιδόσεις των μαθητών και θα επιφέρει γενικότερα την επιδιωκόμενη αναβάθμιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού συστήματος, έτσι ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στην αποστολή της στον 21ο αιώνα, έχει εφαρμόσει σε τέσσερα Γυμνάσια, ένα σε κάθε επαρχία, το νέο ωρολόγιο πρόγραμμα.

Στα τέσσερα (4) Γυμνάσια, εφαρμόζονται από τη σχολική χρονιά 2012 -2013 στην πράξη όλες οι πτυχές που έχει προγραμματίσει και έχει σχεδιάσει για την πλήρη εισαγωγή του νέου ωρολογίου προγράμματος σε όλα τα σχολεία. Η εφαρμογή του νέου ωρολογίου προγράμματος θα τύχει της συνεχούς αξιολόγησης, η οποία ενδεχομένως θα οδηγήσει σε επί μέρους βελτιωτικές τροποποιήσεις, που όμως δε θα ανατρέπουν το όλο. Για το σκοπό αυτό θα υπάρξει μηχανισμός αυτοαξιολόγησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης, ο οποίος θα περιλαμβάνει τους μάχιμους εκπαιδευτικούς, τους συμβούλους, τους επιθεωρητές, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Πανεπιστημιακούς κ.λπ.

Συγκεκριμένα, η εφαρμογή του νέου ωρολογίου προγράμματος περιλαμβάνει τα εξής:

1. Εφαρμογή του νέου ωρολογίου προγράμματος σε τέσσερα σχολεία, ένα σε κάθε επαρχία
 - Λευκωσία: Γυμνάσιο Πέρα Χωρίου-Νήσου
 - Λεμεσός: Τσίρειο Γυμνάσιο
 - Λάρνακα: Γυμνάσιο Πετράκη Κυπριανού
 - Πάφος: Γυμνάσιο Έμπας
2. Διατήρηση του ωραρίου διδασκαλίας για τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στα συγκεκριμένα Γυμνάσια.
3. Επιμόρφωση και στήριξη των προγραμματιστών των σχολείων για τον καταρτισμό του ωρολογίου προγράμματος από τη Μονάδα Προγραμματισμού της Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς επίσης και από τα Επαρχιακά Γραφεία Μέσης Εκπαίδευσης (Επαρχιακούς Επιθεωρητές και Βοηθούς).
4. Αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής και του τεχνολογικού εξοπλισμού των σχολείων, η οποία θα περιλαμβάνει την παροχή ασύρματης σύνδεσης όλων των αιθουσών διδασκαλίας στο διαδίκτυο, καθώς και την τοποθέτηση σε μόνιμη βάση βιντεοπροβολέα σε όλες τις τάξεις, ο οποίος θα αξιοποιείται με τη χρήση είτε φορητού είτε μόνιμα εγκατεστημένου σταθερού Η/Υ.
5. Συνεχή στήριξη και επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού των εν λόγω σχολείων από τους Επιθεωρητές, τους Συμβούλους, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο κ.λπ.
6. Εργαστηριοποίηση της Φυσικής και για τις 2 δ.π. στην Α΄ και Β΄ Γυμνασίου (για κάθε ένα τμήμα θα δημιουργούνται 2 ομάδες εργαστηρίου).
7. Εργαστηριοποίηση της Χημείας και για τις 2 δ.π. στη Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου (για κάθε ένα τμήμα θα δημιουργούνται 2 ομάδες εργαστηρίου).
8. Εργαστηριοποίηση Πληροφορικής και για τις 2 δ.π. και στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου (για κάθε ένα τμήμα θα δημιουργούνται 2 ομάδες εργαστηρίου).
9. Εργαστηριοποίηση Σχεδιασμού και Τεχνολογίας και στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου (για κάθε ένα τμήμα θα δημιουργούνται 2 ομάδες εργαστηρίου).
10. Η Οικιακή Οικονομία θα προσφέρεται εργαστηριοποιημένη και στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου (για κάθε ένα τμήμα θα δημιουργούνται 2 ομάδες εργαστηρίου).

11. Ο εβδομαδιαίος διδακτικός χρόνος θα αναδιοργανωθεί με τρόπο, ώστε να προσφέρεται σε 40 διδακτικές περιόδους των 40 λεπτών και όχι σε 21 περιόδους των 45 λεπτών και 16 των 40 λεπτών (σύνολο 37) που ήταν μέχρι τώρα.
12. Τα γνωστικά αντικείμενα θα οργανώνονται πλέον στη λογική των 80λεπτων ή των 40λεπτων ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε μαθήματος.
13. Όλα τα μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος θα προσφέρονται σε όλες τις τάξεις (κάτι που δεν ίσχυε μέχρι σήμερα αφού κάποια μαθήματα προσφέρονταν μόνο σε κάποιες τάξεις).
14. Σε όλα τα παιδιά που δεν έχουν ως μητρική τους γλώσσα την ελληνική θα προσφέρεται, καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς, ένα αναβαθμισμένο πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.

Μέσα από τις πιο πάνω αλλαγές επιδιώκεται η υιοθέτηση, εκ μέρους των εκπαιδευτικών, πιο σύγχρονων και πιο αποτελεσματικών μεθόδων διδασκαλίας (οι οποίες δεν μπορούσαν να εφαρμοστούν στο 45λεπτο ή στο 40λεπτο), η μείωση του αριθμού των διαφορετικών μαθημάτων που θα έχουν καθημερινά οι μαθητές και οι μαθήτριες (ώστε να προετοιμάζονται καλύτερα), η βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εκπαιδευτικών και, τέλος, η αποφασιστική αντιμετώπιση του προβλήματος της απώλειας διδακτικού χρόνου που παρατηρείται σήμερα με την εναλλαγή των μαθημάτων χωρίς ενδιάμεσο διάλειμμα.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού είναι απόλυτα πεπεισμένο ότι η εφαρμογή των νέων ωρολογίων προγραμμάτων, σε συνδυασμό με την εφαρμογή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, θα οδηγήσει στον αναγκαίο εκσυγχρονισμό της προσφερόμενης εκπαίδευσης, θα βελτιώσει τις ακαδημαϊκές επιδόσεις των παιδιών και θα επιφέρει γενικότερα την επιδιωκόμενη αναβάθμιση της ποιότητας της παιδείας μας, έτσι ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στην αποστολή της στον 21ο αιώνα.

7.3.4 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ-ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΓΥΜΝΑΣΙΑ) ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (ΛΥΚΕΙΑ)

Η Οικιακή Οικονομία - Αγωγή Υγείας είναι ο τομέας της Αγωγής ο οποίος συγκεντρώνει τις επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και επιτεύξεις που αφορούν στο άτομο, την οικογένεια και την κοινωνία γενικότερα.

Με δεδομένο ότι δεν ζούμε σε απομόνωση, αλλά σε ένα κοινωνικό περιβάλλον, κεντρικός στόχος του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας / Αγωγής Υγείας είναι να εμπλακούν οι μαθητές/τριες σε συλλογικές δράσεις για αλλαγή σε όλους τους τομείς προς το καλύτερο.

Με βάση την φιλοσοφία των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων το σχολείο ανοίγει στην κοινωνία. Αναμένεται λοιπόν η αναζήτηση βοήθειας και η συνεργασία με κατάλληλα πρόσωπα / φορείς / οργανισμούς που μπορούν να συμβάλουν στην υλοποίηση των στόχων του σχολείου. Πρωτοποριακό σημείο θεωρείται η ανάθεση στον εκπαιδευτικό της ευθύνης για επιλογή, ανάπτυξη και υλοποίηση δράσεων σε συνεργασία με τους μαθητές/τριες του και ανάλογα με τις ανάγκες που διαπιστώνει ότι έχουν οι μαθητές /τριες, το σχολείο και η τοπική κοινότητα. Έτσι καθορίζεται ως πολύ σημαντικό βήμα προς την επιτυχία εφαρμογής των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων ο εκπαιδευτικός να μπορεί να σχεδιάζει και να αναπτύσσει τις δραστηριότητες στα πλαίσια που ορίζονται στους αντίστοιχους δείκτες επιτυχίας των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων αξιοποιώντας τις γνώσεις και τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Η τελική επιλογή οποιασδήποτε δράσης ή θέματος θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα αμοιβαίας επικοινωνίας και συνεργασίας των μαθητών με τον εκπαιδευτικό.

Στην Αγωγή Υγείας δεν συστήνεται ένα διδακτικό εγχειρίδιο, γιατί τίποτα δεν μπορεί να προκαθορισθεί. Γι' αυτό το λόγο εκπαιδευτικοί και μαθητές έχουν στη διάθεσή τους πολλές πηγές για να αξιοποιήσουν κατά τη διαχείριση των διάφορων θεματικών εννοιών όπως η ιστοσελίδα του ΥΠΠ.

Δραστηριότητες:

- Ορισμός κοινού θέματος για ερευνητική μελέτη και αξιοποίηση ανακυκλώσιμων υλικών για την κατασκευή ενδυμάτων και αξεσουάρ, μετατρέποντας έτσι τα σχολεία σε εργαστήρια ανάπτυξης κριτικής σκέψης, δημιουργικότητας και συνεργασίας. Βασικά συνθήματα πάνω στα οποία δούλεψαν οι μαθητές ήταν: «Σκέψου οικολογικά και ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕ», «Σώσε τον Πλανήτη από τα σκουπίδια».
- Προώθηση του στόχου «Γνωριμία και αξιοποίηση τοπικών γεωργικών προϊόντων σε παρασκευάσματα με στόχο την ένταξή τους στην καθημερινή διατροφή».
- Καθιέρωση ερευνητικής μελέτης για την Κυπριακή Λαϊκή Τέχνη και Παράδοση και οργάνωση σχετικών εκδηλώσεων / ημερίδων στα σχολεία ή και στις κοινότητες.
- Προώθηση του Διεθνούς Μηνύματος για σωστή διατροφή και καλές πρακτικές υγείας: 5 (Φρούτα και λαχανικά), 2 (ώρες την ημέρα μπροστά σε οθόνη), 1 (τουλάχιστον ώρα την ημέρα φυσική δραστηριότητα), 0 (κατανάλωση ροφημάτων πλούσιων σε ζάχαρη).
- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα (ΕΔΣΠΥ, ΕΥ ΖΗΝ) με στόχο την προώθηση θεμάτων σχετικών με την Αγωγή Υγείας.

7.3.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Η Κυκλοφοριακή Αγωγή αποτελεί το κύριο μέρος του Προγράμματος Αγωγής Οδικής Ασφάλειας, που συνεστήθη στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού το 1997. Το όλο πρόγραμμα αποσκοπεί στην ανάπτυξη στάσεων και δεξιοτήτων και την καλλιέργεια οδικής συνείδησης και επιθυμητής συμπεριφοράς από μέρους των μαθητών με στόχο τη μείωση των οδικών δυστυχημάτων.

Από την προηγούμενη σχολική χρονιά, σύμφωνα με τα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα, η Κυκλοφοριακή Αγωγή έχει ενταχθεί στο μάθημα της Οικιακής Οικονομίας / Αγωγής Υγείας και οι εκπαιδευτικοί έχουν παρακολουθήσει σχετικά σεμινάρια για τον καταρτισμό τους στο θέμα. Για την καλλιέργεια Οδικής συνείδησης ανάμεσα στους μαθητές /τριες υλοποιούνται διάφορες εκδηλώσεις, και δραστηριότητες με στόχο την ευαισθητοποίηση, προβληματισμό, καλλιέργεια στάσεων και συμπεριφορών, έτσι ώστε να λειτουργούν ως υπεύθυνα άτομα σε θέματα Κυκλοφοριακής / Οδικής συμπεριφοράς.

Παράλληλα αναπτύσσονται δράσεις στα σχολεία ή και την κοινότητα, από τους μαθητές/τριες, έτσι ώστε να συμβάλουν στην αλλαγή προς το θετικότερο σε θέματα Κυκλοφοριακής Αγωγής και Οδικής Ασφάλειας.

Με αυτό τον τρόπο έχει καταργηθεί η αποσπασματική εφαρμογή της Κυκλοφοριακής Αγωγής σε μερικά σχολεία κάθε σχολική χρονιά και έχει βελτιωθεί και εκσυγχρονιστεί η μεθοδολογική προσέγγισή του θέματος. Συνήθως ο χρόνος που αφιερωνόταν ήταν ανεπαρκής και δεν οδηγούσε σε θετικές συμπεριφορές τους μαθητές.

Το πρόγραμμα λειτούργησε σε πολλά σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης στοχευμένα και ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαιτερότητες της κοινότητάς τους.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε τις ακόλουθες δράσεις:

- Εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος «Ποδηλατώ στο σχολείο – Bike to school» για χρήση ποδηλάτων στη μετακίνηση των μαθητών από και προς το σχολείο.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδηλασίας, εφάρμοσε το Πιλοτικό πρόγραμμα μετακίνησης των μαθητών από και προς το Σχολείο με ποδήλατο με θέμα «Ποδηλατώ στο σχολείο – Bike to school».

Στόχοι του προγράμματος είναι:

1. Η ασφαλής διακίνηση των μαθητών και η ενθάρρυνσή τους στη χρήση εναλλακτικών προς το αυτοκίνητο τρόπων διακίνησης.

2. Η διακίνηση των μαθητών με μέσα φιλικά προς το περιβάλλον (ποδήλατο).
3. Η βελτίωση της ποιότητας Ζωής και η βελτίωση της Υγείας μέσω της άσκησης.
4. Η ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα σεβασμού του κώδικα οδικής κυκλοφορίας.
5. Η απόκτηση ορθής και υπεύθυνης οδικής συμπεριφοράς.
6. Η καλλιέργεια της συνέπειας, της αυτονομίας, της ανεξαρτησίας στους μαθητές μας.
7. Καθιέρωση συνεργασίας με την Αστυνομία Κύπρου, το Υπουργείο Συγκοινωνιών & Έργων, το Ίδρυμα Γιώργος Μαυρίκιος, την Ομάδα Πρωτοβουλίας για την Οδική Ασφάλεια, οργανώνονται διαλέξεις και γίνονται συζητήσεις σε Γυμνάσια και Λύκεια.
8. Σε συνεργασία με το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου οργανώθηκαν επισκέψεις μαθητών στο Πάρκο Οδικής Ασφάλειας για σκοπούς πρακτικής εκπαίδευσης σε βασικές δεξιότητες διακίνησης κάτω από ρεαλιστικές, αλλά ελεγχόμενες συνθήκες.
9. Εφαρμογή του Προγράμματος «ΦΑΕΘΩΝ» (πρόληψη και εκπαίδευση για την Οδική Ασφάλεια) για τους μαθητές /τριες Γυμνασίων & Λυκείων σε συνεργασία με τον Οργανισμό REACTION.
10. Προώθηση της ενεργού συμμετοχής των εμπλεκόμενων φορέων και των τοπικών Αρχών στην προσπάθεια καλλιέργειας Οδικής Συνείδησης.
11. Πραγματοποίηση ημερίδων και μαθητικών σεμιναρίων και συναυλιών με θέμα την Οδική Ασφάλεια, τόσο από το ίδιο το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, όσο και σε συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς.
12. Συνεργασία με τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό REACTION (Research Education Action), για την Πιλοτική εφαρμογή του Προγράμματος «Νεολαία και Οδική Ασφάλεια: Δράση τώρα», που αφορούσε Διεπιστημονική Βιωματική Διάλεξη Οδικής Ασφάλειας, που δημιουργήθηκε σε συνεργασία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Νέων για την Οδική Ασφάλεια (YOURS).

Εμπλουτισμός Ιστοσελίδας Υ.Π.Π. σε θέματα Κυκλοφοριακής Αγωγής, που εντάσσονται στην ευρύτερη ενότητα της Αγωγής Υγείας.

7.3.6 ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός των προγραμμάτων Αγωγής Υγείας είναι η προάσπιση, η βελτίωση και η προαγωγή της σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας των μαθητών/τριών αφενός με την ανάπτυξη των κοινωνικών τους δεξιοτήτων και της κριτικής τους σκέψης και αφετέρου, με την αναβάθμιση του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντός τους. Η Αγωγή Υγείας αποτελεί την ενδεδειγμένη προληπτική προσέγγιση στο χώρο της εκπαίδευσης στην αντιμετώπιση προβλημάτων που αφορούν στις διαπροσωπικές σχέσεις, στην αντικοινωνική συμπεριφορά, στην παραβατικότητα, στο κάπνισμα, στο αλκοόλ, στα ναρκωτικά, στα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, στην παχυσαρκία, στην οδική ασφάλεια καθώς και στο ρατσισμό.

Βασικός άξονας της στρατηγικής του Υ.Π.Π. είναι η ενεργοποίηση και η στήριξη των σχολικών μονάδων στην ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίου δράσης αγωγής υγείας και πρόληψης της παραβατικότητας. Το σχέδιο δράσης θα πρέπει να είναι αποδεκτό από τους μαθητές και το προσωπικό του σχολείου, να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του κάθε σχολείου, ενώ παράλληλα να αξιοποιεί ευκαιρίες συνεργασίας με τους γονείς, την κοινότητα και άλλους φορείς. Στα πλαίσια εφαρμογής αυτής της στρατηγικής του Υ.Π.Π., έχει ζητηθεί με εγκύκλιο (αρ. 2922 για τη Δημοτική, αρ. 5486 για τη Μέση Γενική και αρ. 1297 για τη Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση) όλες οι σχολικές μονάδες να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν σχέδιο δράσης αγωγής υγείας και πρόληψης της παραβατικότητας. Στη σχετική εγκύκλιο υπάρχουν παραδείγματα καλής πρακτικής.

Στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού λειτουργεί η Υπηρεσία Αγωγής Υγείας για στήριξη των σχολείων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Η Υπηρεσία Αγωγής Υγείας προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

- Επιμορφώσεις Εκπαιδευτικού Προσωπικού. Οι σχετικές επιμορφώσεις ανακοινώνονται με εγκυκλίους στην ιστοσελίδα του Υ.Π.Π.
- Επιχορηγήσεις Δράσεων των σχολικών μονάδων. Οι δράσεις που επιχορηγούνται στοχεύουν στην ενίσχυση των παραγόντων που εξυπηρετούν τους στόχους της αγωγής υγείας, όπως αυτοί έχουν αναδειχθεί για το κυπριακό συγκείμενο, αλλά και διεθνώς:

Καλλιέργεια προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, αποτελεσματική διαχείριση συναισθημάτων και ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων, προαγωγή της αυτοεκτίμησης, βελτίωση του ψυχοκοινωνικού κλίματος του σχολείου και στήριξη της οικογενειακής επάρκειας. Το αίτημα για επιχορήγηση καθώς και σχετικές πληροφορίες δίνονται στις εγκυκλίους αρ. 2878 για τη Δημοτική Εκπαίδευση και αρ. 5398 για τη Μέση Γενική και αρ. 1237 Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση.

Εφαρμογή Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας

1. Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων Προαγωγής Υγείας (ΕΔΣΠΥ)

Η Κύπρος είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Σχολείων Προαγωγής της Υγείας (ΕΔΣΠΥ) από το 1995. Το Δίκτυο αυτό λειτουργεί υπό την αιγίδα τριών Διεθνών Οργανισμών: της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Σύμφωνα με αυτούς τους οργανισμούς, η ανάπτυξη προγραμμάτων αγωγής υγείας, όχι μόνο στο σχολικό χώρο, αλλά και γενικότερα στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, αποτελεί τη σύγχρονη και αποτελεσματική μέθοδο, για την πρόληψη και τη βελτίωση της υγείας, όχι μόνο των ανθρώπων, αλλά και του περιβάλλοντος.

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων Προαγωγής της Υγείας (ΕΔΣΠΥ) είναι καρπός συνεργασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Υπουργείου Υγείας. Σκοπός του προγράμματος είναι η βελτίωση και προαγωγή της σωματικής, της ψυχικής, και κοινωνικής υγείας των μαθητών, των εκπαιδευτικών, άλλων μελών του προσωπικού του σχολείου και κατ' επέκταση της ευρύτερης κοινότητας με ενσωμάτωση προγραμμάτων προαγωγής της υγείας σε όλες τις σχολικές μονάδες. Για την πιο αποτελεσματική επίτευξη των στόχων του προγράμματος, η συντονιστική ομάδα του προγράμματος σε κάθε σχολείο συγκροτείται από εκπαιδευτικούς, μέλη της Σχολιατρικής Υπηρεσίας, μαθητές και γονείς, καθώς και άτομα από την κοινότητα.

Μέσα στο πλαίσιο του προγράμματος υιοθετείται μια σύγχρονη μεθοδολογία όπου μέσα από μια ολιστική προσέγγιση όχι μόνο παρέχεται ένα ολοκληρωμένο και επαρκές σύνολο γνώσεων σε θέματα αγωγής υγείας που προβληματίζουν άμεσα το άτομο, αλλά, ταυτόχρονα, επιτυγχάνεται η καλλιέργεια αξιών, η υιοθέτηση στάσεων και συμπεριφορών, καθώς και η καλλιέργεια δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Η εφαρμογή τέτοιων προγραμμάτων βοηθά σε μεγάλο βαθμό, έτσι ώστε πραγματικά το σχολείο να συμβάλλει, μέσα από την ενεργητική και βιωματική μάθηση, στην υλοποίηση των πιο πάνω στόχων.

Το πρόγραμμα διαρκεί τρία χρόνια, γεγονός που δίνει τη δυνατότητα στη συντονιστική ομάδα κάθε σχολείου να θέσει μακροπρόθεσμους στόχους, να υλοποιήσει το πρόγραμμα με ποικίλες και δημιουργικές δραστηριότητες, και ταυτόχρονα να αξιολογεί την εφαρμογή και αποτελεσματικότητά του. Το θέμα που θα αναπτύξει το κάθε σχολείο, επιλέγεται αφού πρώτα γίνει μια διερεύνηση των κύριων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η σχολική μονάδα και έχουν σχέση με την υγεία (σωματική, ψυχική, συναισθηματική, κοινωνική). Αφού επιλεγεί ένα θέμα, θα πρέπει να αναγνωριστούν τα πιθανά αίτιά του και να καταρτιστεί ένα πρόγραμμα δράσης για αντιμετώπισή τους. Στην αρχή κάθε σχολικού έτους, το κάθε σχολείο που λαμβάνει μέρος στο πρόγραμμα ετοιμάζει το σχέδιο δράσης, το οποίο περιλαμβάνει τους στόχους σχετικά με το θέμα που έχει επιλεγεί, καθώς και τις δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν.

2. Πρόγραμμα «Eu Znv»

Το πρόγραμμα είναι καρπός διακρατικής συμφωνίας της Ελλάδας με την Κύπρο. Στα πλαί-

σια αυτού του προγράμματος, κάθε κυπριακό σχολείο που συμμετέχει συνεργάζεται για δύο χρόνια με ένα ελλαδικό και από κοινού διερευνούν ένα θέμα σχετικό με την υγεία (κάπνισμα, αλκοόλ, ναρκωτικά, διατροφή κ.λπ.).

Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 13 σχολεία από την Κύπρο και 13 σχολεία από την Ελλάδα, Μέσης Εκπαίδευσης, με διασχολικές συμπράξεις. Κάθε σχολείο της Κύπρου συνδέεται με έναν ελλαδικό και από κοινού διερευνούν ένα θέμα σχετικό με την υγεία (κάπνισμα, αλκοόλ, ναρκωτικά, διατροφή κ.λπ.)

Στόχοι του προγράμματος είναι:

- Η ενδυνάμωση εθνικών, κοινών ιστορικών και πολιτιστικών δεσμών που συνδέουν την Ελλάδα με την Κύπρο.
- Η ενίσχυση της αυτοεκτίμησης, της αυτοπεποίθησης, της υπευθυνότητας, της ικανότητας για επικοινωνία και γενικά η ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών/τριών, ώστε να μπορούν να υιοθετούν θετικές στάσεις και συμπεριφορές, μέσα από την ενεργητική και βιωματική μάθηση.
- Η ανάπτυξη των ανθρώπινων σχέσεων μέσα από τη συνεργασία, την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών των μελών της σχολικής κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες σε τοπικό - εθνικό επίπεδο.
- Η διάπλαση ατόμων με κριτική σκέψη, ικανών να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της ζωής στη σύγχρονη κοινωνία.
- Η αναγνώριση της αξίας της ερευνητικής εργασίας. Η αναζήτηση, η μάθηση μέσα από έρευνα και η ανάπτυξη αισθήματος ικανοποίησης από τη δημιουργική εργασία.

Τα κριτήρια αξιολόγησης του έργου που παράγεται από κάθε σχολείο, που συμμετέχει στο πρόγραμμα, από τα οποία θα εξαρτάται και η διάρκεια παραμονής του σχολείου στο πρόγραμμα, είναι τα πιο κάτω:

- Υλοποίηση σχεδίου δράσης
- Τήρηση χρονοδιαγραμμάτων
- Συνεργασία με τον συντονιστή
- Συνεργασία με το συνεργαζόμενο σχολείο
- Βαθμός και ποιότητα υλοποίησης των στόχων

3. Πρόγραμμα «Μέντωρ»

Οι Μονάδες Εκπαίδευσης Ζωής «Μέντωρ» είναι κινητές αίθουσες ενεργητικής και βιωματικής μάθησης όπου προσφέρονται προγράμματα εκπαίδευσης από την Α΄ Δημοτικού μέχρι τη Β΄ Γυμνασίου με στόχο την πρόληψη της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών. Το πρόγραμμα «Μέντωρ» είναι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα Πρόληψης και Αγωγής Υγείας το οποίο εφαρμόζει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού από το 1997. Στη Μέση Γενική Εκπαίδευση εφαρμόζονται οι πιο κάτω ενότητες που είναι συνέχεια και προέκταση αυτών της Δημοτικής Εκπαίδευσης:

α) Παίρνω Αποφάσεις (Making Decisions)

Εφαρμόζεται στην Α΄ Τάξη όλων των Γυμνασίων Παγκύπρια. Κατά την εφαρμογή αυτής της ενότητας χρησιμοποιείται οπτικοακουστικό υλικό που παρέχουν τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ζωής Αγγλίας, το οποίο έχει μεταγλωττιστεί και προσαρμοστεί σύμφωνα με την ηλικία των παιδιών. Στην ενότητα αυτή συνεχίζεται και εμπεδώνεται η γνώση που αποκτήθηκε από το Δημοτικό, και η οποία αφορά στις διαπροσωπικές σχέσεις, την οικογένεια, την ισορροπία στη ζωή, τη σωστή διατροφή, τα πρότυπα, καθώς και για την ανατομία και φυσιολογία του ανθρώπινου σώματος και τις επιπτώσεις από την επίδραση των ουσιών εξάρτησης στον ανθρώπινο οργανισμό.

β) Να είσαι ο εαυτός σου (Be Yourself)

Εφαρμόζεται στη Β΄ Τάξη όλων των Γυμνασίων Παγκύπρια. Κατά την εφαρμογή αυτής της ενότητας χρησιμοποιείται οπτικοακουστικό υλικό που παρέχουν τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ζωής Αγγλίας, το οποίο έχει μεταγλωττιστεί και προσαρμοστεί σύμφωνα με την ηλικία των παιδιών.

Στην ενότητα αυτή, αφού γίνει αναφορά στις σωματικές και ψυχολογικές αλλαγές που επέρχονται κατά την εφηβεία, τονίζονται οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν σε μια ενδεχόμενη διαφυλική σχέση, όπως π.χ. ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη, έκτρωση, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα (AIDS, καρκίνος του τραχήλου της μήτρας κ.ά.). Για αποφυγή των πιο πάνω κινδύνων, καλλιεργείται η γνώση του εαυτού, ο αλληλοσεβασμός μεταξύ των εφήβων και η ικανότητα λήψης ορθών αποφάσεων.

4. Σεμινάρια Αντιναρκωτικής Αγωγής

Είναι ετήσια τριήμερα σεμινάρια με επιλεγμένους μαθητές της Β΄ Γυμνασίου με στόχο να αποτελέσουν πυρήνες αντίστασης μέσα στα σχολεία τους ενάντια στις εξαρτησιογόνες ουσίες. Διεξάγονται εννέα (9) σεμινάρια ανά σχολικό έτος και κάθε σεμινάριο παρακολουθείται από 48 μαθητές (3-9 από κάθε σχολείο), 24 αγόρια και 24 κορίτσια.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες, που επιλέγονται για συμμετοχή στα σεμινάρια αντιναρκωτικής αγωγής, διακρίνονται για τις ηγετικές τους ικανότητες στο χώρο του σχολείου, το ενδιαφέρον τους για το θέμα της αντιναρκωτικής διαφώτισης, την κοινωνικότητα, το ήθος τους και την αποδοχή που απολαμβάνουν εκ μέρους των συμμαθητών τους.

Τα σεμινάρια έχουν στόχο την ανάπτυξη εντός της μαθητικής κοινότητας μηχανισμών αποτελεσματικής αντίστασης σε πιέσεις για χρήση ή δοκιμή επικινδύνων ουσιών που προκαλούν εθισμό και εξάρτηση, συμπεριλαμβανομένων του καπνού, οινόπνευματων και πηπτικών ουσιών, με:

- α) την ενημέρωση σχετικά με το φαινόμενο της εξάρτησης και τις συνέπειες από τη χρήση εθιστικών ουσιών,
- β) την ανάπτυξη εκ μέρους των μαθητών κανονιστικών αντιλήψεων/στάσεων αλλαγής υπερτιμημένης αντίληψης σχετικά με τη χρήση ουσιών από συνομηλίκους,
- γ) την εκπαίδευση των μαθητών σε θέματα αντίληψης εαυτού (ανάπτυξη θέλησης αυτοεκτίμησης, ανάπτυξη δεξιοτήτων αντίστασης στην πίεση των συνομηλίκων και ανάπτυξη δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων),
- δ) την υιοθέτηση εκ μέρους των μαθητών υγιών στάσεων και αξιών και
- ε) τη δημιουργία μαθητών - πυρήνων αντίστασης μεταξύ των ατόμων που κινούνται και συνδέονται με το σχολικό χώρο, ώστε να αποφεύγεται τελικά η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών.

Τα «Μαθητικά Σεμινάρια Αντιναρκωτικής Αγωγής» διεξάγονται, ως επί το πλείστον, με τη μορφή βιωματικών εργαστηρίων. Σ' αυτά χρησιμοποιούνται εκπαιδευτικά οπτικά μέσα (DVD) από την υπηρεσία της ΥΚΑΝ, διανέμεται εκπαιδευτικό υλικό βιωματικού χαρακτήρα από τους Συμβούλους Αγωγής Υγείας, παρουσιάζονται στάσεις ζωής από την Ορθόδοξη Εκκλησία και εισάγονται τα παιδιά στην υιοθέτηση αρχών υγιούς διαβίωσης.

Ο απώτερος γενικός στόχος του προγράμματος είναι να μειωθεί σημαντικά το ποσοστό των μαθητών που καπνίζει ή που πρόκειται να καπνίσει ή/και να δοκιμάσει οποιοσδήποτε εξαρτησιογόνες ουσίες και να εμπεδώσει την εθνική προληπτική πολιτική, στο θέμα των ουσιών εξάρτησης, μέσα στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Γι' αυτό και τα «Μαθητικά Σεμινάρια Αντιναρκωτικής Αγωγής» παρέχουν τα εφόδια στους συνέδρους μαθητές, ώστε να καταστούν στη συνέχεια πυρήνες αντίστασης και φορείς διαφώτισης, ανάμεσα στους συμμαθητές τους και γενικά στο όλο περιβάλλον τους. Οι μαθητές που παρακολούθησαν τα «Μαθητικά Σεμινάρια Αντιναρκωτικής Αγωγής» σε συνεργασία με την «Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας» και το πρόγραμμα «Σχολείο Χωρίς Καπνό» μπορούν να εφαρμόσουν δράσεις που έχουν

ως άμεσο στόχο τη στήριξη της μαθητικής κοινότητας του σχολείου (με διαλέξεις, πόστερ, βιωματικά εργαστήρια, επικοινωνία με συνδέσμους από την κοινότητα, κ.ά.).

Το σεμινάριο, ακόμη, στοχεύει να εμπεδώσει την πολιτική του Υ.Π.Π. και σε εκπαιδευτικούς που συνεχίζουν να καπνίζουν στο χώρο του σχολείου και να μεταφέρει τα μηνύματα της πολιτικής του και προς την ευρύτερη κοινότητα των γονέων, μέσω, τόσο των μαθητών - πυρήνων και των συνοδών καθηγητών των μαθητών στα σεμινάρια, οι οποίοι καλούνται να συμμετέχουν και στην «Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας» και στο πρόγραμμα «Σχολείο Χωρίς Καπνό», όσο και μέσω επισκέψεων στα σχολεία των Συμβούλων Αγωγής Υγείας μετά το πέρας των σεμιναρίων.

5. Πιλοτικό Πρόγραμμα Σεξουαλικής-Διαφυλικής Αγωγής

Το Πιλοτικό Πρόγραμμα Σεξουαλικής και Διαφυλικής Αγωγής είναι καρπός συνεργασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Υγείας και του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου.

Το πρόγραμμα στη Μέση Εκπαίδευση λειτουργεί σε έξι Γυμνάσια: Γυμνάσιο Έγκωμης, Γυμνάσιο Αγίας Βαρβάρας Λευκωσίας, Β΄ Περιφερειακό Γυμνάσιο Λευκωσίας (Κλήρου), Γυμνάσιο Παραλιμνίου, Γυμνάσιο Καθολικής Λεμεσού, Γυμνάσιο Έμπας Πάφου. Το πρόγραμμα, μετά από αξιολόγηση, αποφασίστηκε να διδάσκεται για 15 περιόδους κάθε σχολική χρονιά από καθηγητές Φυσιογνωστικών/Βιολογίας σε μαθητές και μαθήτριες Γ΄ Γυμνασίου.

Η επιμόρφωση των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών περιλαμβάνει σεμινάρια και βιωματικά εργαστήρια, τα οποία γίνονται από διάφορους φορείς. Κύριος σκοπός της επιμόρφωσης είναι να δώσει κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στη φιλοσοφία και τους στόχους του προγράμματος, καθώς η ενημέρωση όσον αφορά στις θεματικές ενότητες οι οποίες καταρτίζουν το αναλυτικό πρόγραμμα του προγράμματος. Αποτέλεσμα της ειδικής επιμόρφωσης, είναι να διασφαλίσει ότι στις συναντήσεις μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών θα αναπτυχθεί ένα βιωματικό περιβάλλον μάθησης-αλληλεπίδρασης-συζήτησης, όπου η προσέγγιση των θεματικών εννοιών του αναλυτικού προγράμματος του εν λόγω πιλοτικού προγράμματος θα γίνεται με βιωματικές μεθόδους (πρακτικές ασκήσεις, υπόδυση ρόλων, ασκήσεις σε ομάδες εργασίας κ.λπ.). Επίσης, μέσα από την επιμόρφωση, οι εκπαιδευτικοί αποκτούν τέτοιες δεξιότητες. Χάρη σ' αυτήν, αφενός, μπορούν να παρέχουν γνώσεις με τέτοιο τρόπο, ώστε οι μαθητές/τριες να εντάσσουν τις γνώσεις που αποκομίζουν στο κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο ζουν και, αφετέρου, να επηρεάζουν τους μαθητές/τριες να υιοθετούν υγιείς στάσεις και συμπεριφορές σχετικά με τη σεξουαλικότητα.

Σε γενικές γραμμές, το πρόγραμμα στοχεύει στην απόκτηση από τους μαθητές πυρηνικών γνώσεων ανατομίας, φυσιολογίας, ψυχολογίας, ηθικής και κοινωνικών σχέσεων, ώστε να είναι σε θέση να αναπτύξουν διαπροσωπικές σχέσεις που να χαρακτηρίζονται από υπευθυνότητα και σύνεση. Ταυτόχρονα, στοχεύει στο να αναπτύσσουν οι μαθητές/τριες τις ορθές στάσεις και συμπεριφορές σχετικά με τη σεξουαλικότητα, οι οποίες θα τους βοηθήσουν να αντιληφθούν ότι η σεξουαλικότητα είναι πηγή αρμονικών σχέσεων και ευτυχίας.

Στο πρόγραμμα γίνεται αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού (θεωρία, επίκαιρες πληροφορίες, μελέτη περιπτώσεων κ.λπ.), ταινίες, εποπτικά μέσα κ.λπ.. Επίσης, γίνεται και η αξιοποίηση ειδικών, όπως ιατρών, ψυχολόγων κ.ά., οι οποίοι επισκέπτονται το σχολείο κατά τη διεξαγωγή του προγράμματος. Οι θεματικές ενότητες προσεγγίζονται διαθεματικά και καλύπτεται τόσο το βιολογικό, όσο και το κοινωνικό και ψυχολογικό επίπεδο της σεξουαλικότητας.

6. Σχολείο Χωρίς Καπνό

Με σχετική εγκύκλιο αρ. 2638 για τη Δημοτική Εκπαίδευση, αρ. 5049 για τη Μέση Γενική και αρ. 419 για τη Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση καλούνται τα σχολεία όλων των βαθμίδων να εφαρμόσουν αντικαπνιστικές δράσεις για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς ή/και

τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών. Στην εγκύκλιο επισυνάπτονται κατευθυντήριες γραμμές, για την ανάπτυξη αντικαπνιστικής πολιτικής στο σχολείο και ενδεικτικές δραστηριότητες που μπορούν να εφαρμοστούν σε επίπεδο σχολείου και τάξης. Παρέχονται, ακόμη, πληροφορίες για τις αρνητικές επιπτώσεις του καπνίσματος στην υγεία και στατιστικά δεδομένα για τους νεαρούς καπνιστές στην Κύπρο. Τέλος, δίνονται στοιχεία για ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς που μπορούν να στηρίξουν αντικαπνιστικές δράσεις στα σχολεία.

7. Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας

Πρόκειται για Πρόγραμμα επιλεκτικής ή επικεντρωμένης πρόληψης το οποίο συνίσταται στην ενίσχυση δικτύων σχολείων σε κοινωνικά υποβαθμισμένες περιοχές. Στις Ζ.Ε.Π. αναπτύσσονται πάρα πολλές καινοτόμες δράσεις προληπτικού χαρακτήρα, όπως λειτουργία αίθουσας δημιουργικής απασχόλησης και ψυχαγωγίας, λειτουργία μαθητικών λεσχών (χορού, θεάτρου, δημοσιογραφίας, μουσικής, ζωγραφικής, ραδιοερασιτεχνισμού, ποδοσφαίρου) και πρόγραμμα εκπαιδευτικών, πολιτιστικών και δραστηριοτήτων αγωγής υγείας.

8. Ιστορίες Ξυπνού

Πρόκειται για πρόγραμμα προφορικού λόγου και αφήγησης λαϊκών παραμυθιών υπό μορφή εργαστηρίων προς μαθητές. Στόχος του προγράμματος είναι η καταπολέμηση της εξάρτησης μέσω του πολιτισμού, της τέχνης και της αφήγησης.

9. Πρόγραμμα «Κυκλοφοριακή Αγωγή»

Το πρόγραμμα Κυκλοφοριακή Αγωγή» προωθεί την ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και μαθητών σε θέματα οδικής ασφάλειας. Οι δράσεις του προγράμματος περιλαμβάνουν επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και εξάσκηση των παιδιών με τη χρήση σχολικών βοηθημάτων, εποπτικού υλικού και πρακτική εφαρμογή του κώδικα οδικής κυκλοφορίας. Επιδιώκεται η ανάπτυξη στάσεων και δεξιοτήτων και η καλλιέργεια οδικής συνείδησης και επιθυμητής συμπεριφοράς.

10. Λειτουργία της Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης και του Παρατηρητηρίου για τη Βία για αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών παραβατικότητας.

Το αίτημα για παρέμβαση της Ομάδας, καθώς και σχετικές πληροφορίες, δίνονται στην εγκύκλιο αρ. 2923 για τη Δημοτική Εκπαίδευση, αρ. 5487 για τη Μέση Γενική και αρ. 1297 για τη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση.

Στο Υ.Π.Π. λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη με βιβλία αγωγής υγείας για εκπαιδευτικούς (αίθουσα 405Α). Η Υπηρεσία Αγωγής Υγείας προμηθεύει τις σχολικές μονάδες με βιβλία αγωγής υγείας. Επίσης, διοργανώνει διαγωνισμούς για προληπτικές ενέργειες που αναπτύσσουν οι σχολικές μονάδες που αφορούν στο κάπνισμα, στην ασφάλεια και στην παραβατικότητα. Παραδείγματα καλών πρακτικών υγείας εμφανίζονται στην ιστοσελίδα και σε σχετικές εγκυκλίους ενώ η Υπηρεσία Αγωγής Υγείας διοργανώνει συναντήσεις και συνέδρια μεταξύ των σχολείων με στόχο την ανταλλαγή υλικού.

Η ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Αγωγής Υγείας είναι η http://www.moec.gov.cy/agogi_ygeias.

7.3.7 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στοχεύουν στην ανάπτυξη θετικών στάσεων στους μαθητές για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξή του, σε πλήρη εναρμόνιση με την Ατζέντα 21 του Ρίο.

Έχουν εισαχθεί και εφαρμόζονται Ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα με συμμετοχή των μαθητών. Πέραν τούτου, έχει γίνει αναδιάρθρωση των αναλυτικών προγραμμάτων στα σχετικά μαθήματα και εφαρμόζεται νέα μεθοδολογική προσέγγιση. Τέτοια ειδικά προγράμματα είναι:

1. «Χρυσοπράσινο φύλλο»

Διακρατικό πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας. Συμμετέχουν 24 Γυμνάσια και Λύκεια (12 από την Κύπρο και 12 από την Ελλάδα) τα οποία ανά δυάδες συμπράξεων σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και εκπονούν προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα στηρίζεται στην αρχές της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της Εκπαίδευσης για την Αειφορία, όπως είναι: η διεπιστημονική και βιωματική προσέγγιση, η ομαδική εργασία, η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και η ευαισθητοποίηση των μαθητών.

Σκοπός του προγράμματος Χρυσοπράσινο Φύλλο είναι να προωθήσει τη συνεργασία μαθητών, εκπαιδευτικών, υπουργείων, συνδέσμων γονέων και κηδεμόνων, τοπικών δήμων και κοινοτήτων και περιβαλλοντικών φορέων για την παροχή στους μαθητές και εκπαιδευτικούς των δύο χωρών ευκαιρίες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ώστε να δημιουργήσουμε περιβαλλοντικά εγγράμματος ενεργούς πολίτες ευαισθητοποιημένους και για τα θέματα του περιβάλλοντος.

Οι στόχοι του προγράμματος είναι:

- α) Η δημιουργία γνωσιολογικών και αξιακών προϋποθέσεων στα παιδιά, ώστε να έχουν θετικές στάσεις και συμμετοχικές συμπεριφορές σε ζητήματα προστασίας της οικολογικής ισορροπίας, της ποιότητας ζωής και της βιωσιμότητας της ανάπτυξης.
- β) Η ανάπτυξη παιδαγωγικού προβληματισμού μεταξύ των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν και η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών για τα εκπαιδευτικά συστήματα και τις παιδαγωγικές πρακτικές.
- γ) Η ενδυνάμωση των ιστορικών, εθνικών και πολιτιστικών δεσμών που συνδέουν την Κύπρο με την Ελλάδα και η προώθηση σχέσεων φιλίας και συνεργασίας.

Το κάθε πρόγραμμα καθώς και οι συμπράξεις ανάμεσα στα Ελλαδικά και Κυπριακά Σχολεία διαρκούν δύο χρόνια. Τον πρώτο χρόνο πραγματοποιούνται ανταλλαγές επισκέψεων των εκπαιδευτικών των συνεργαζόμενων σχολείων. Στις προπαρασκευαστικές αυτές συναντήσεις τίθενται οι στόχοι και επιλέγονται τα θέματα που θα μελετήσουν, καθώς και ο προγραμματισμός των εργασιών. Το δεύτερο χρόνο πραγματοποιούνται οι ανταλλαγές των μαθητών με τη μέθοδο της αμοιβαίας φιλοξενίας.

2. «Οικολογικά Σχολεία»

Ένα Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα το οποίο απευθύνεται σε μαθητές Νηπιαγωγείων, Δημοτικών Σχολείων, Γυμνασίων, Λυκείων και Τεχνικών Σχολών και προσφέρει τη δυνατότητα επικοινωνίας με μαθητές από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Σχεδιάστηκε, για να κοινοποιήσει και να ενθαρρύνει τη δράση μιας ολόκληρης σχολικής μονάδας για το περιβάλλον και, επίσης, να καταστήσει την περιβαλλοντική συνείδηση και δράση ως ένα σημαντικό μέρος της ζωής και του ήθους των μαθητών ενός σχολείου. Στους εκπαιδευτικούς προσφέρει μια διαθεματική προσέγγιση για το περιβάλλον και την ευκαιρία ανταλλαγής απόψεων μεταξύ συναδέλφων εντός της Κύπρου, αλλά και με εκπαιδευτικούς από χώρες της Ευρώπης που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

Στη Δημόσια Μέση εκπαίδευση συμμετέχουν 41 Γυμνάσια και 22 Λύκεια και Εξατάξια Σχολεία. Συμμετέχουν επίσης και 13 Ιδιωτικά σχολεία Μέσης εκπαίδευσης.

3. «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον»

Απευθύνεται σε μαθητές Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Οι Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον διερευνούν ένα θέμα περιβαλλοντικού περιεχομένου που επηρεάζει την κοινότητά τους ή την Κύπρο γενικότερα, επικοινωνούν με τις τοπικές αρχές, τους καταναλωτές κ.ά., προτείνουν θετικές λύσεις και εισηγήσεις, που να διέπονται από τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, στα θέματα που διερευνούν και ανακοινώνουν τα ευρήματά τους στα ΜΜΕ. Στο ευρωπαϊκό επίπεδο οι «Νέοι Δημοσιογράφοι» επικοινωνούν

με μαθητές σε άλλες χώρες μέσω ηλεκτρονικής ιστοσελίδας.

Συμμετέχουν 31 Γυμνάσια, 25 Λύκεια, 2 Τεχνικές Σχολές και 2 Ιδιωτικά σχολεία.

4. «SEMEP» (South Eastern Mediterranean Environmental Project)

Η Κύπρος συμμετέχει στο διεθνές πρόγραμμα SEMEP που συντονίζει η UNESCO. Συμμετέχουν αλφαριθμητικά οι παρακάτω δεκαπέντε (15) χώρες: Αίγυπτος, Αλβανία, Βουλγαρία, Ελλάδα, Ισραήλ, Ιορδανία, Ιταλία, Κροατία, Κύπρος, Μάλτα, Παλαιστινιακή Αρχή, Ρουμανία, Σλοβενία και Τουρκία. Το πρόγραμμα SEMEP που δημιουργήθηκε το 1993 με ελληνική πρωτοβουλία, συνδυάζει τη διεπιστημονική διδασκαλία με την ολιστική μάθηση, αποσκοπεί δε και στη συσχέτιση του φυσικού και του κοινωνικού περιβάλλοντος με τις πολιτιστικές αξίες των λαών της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, η οποία αποτελεί ένα σημαντικό σταυροδρόμι ανάπτυξης διαφορετικών πολιτισμών εδώ και χιλιετίες. Το πρόγραμμα SEMEP προωθεί την επιστημονική μελέτη και έρευνα σε περιβαλλοντικά θέματα και ενσωματώνει τεχνολογικά, οικονομικά, ιστορικά, κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα καθώς επίσης και ζητήματα ειρήνης και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το θέμα της σχολικής χρονιάς 2011-2012 είναι:

Συνεργασία για την «αειφόρο ανάπτυξη του νερού» μέσω της κουλτούρας και της επιστήμης.

Το πρόγραμμα SEMEP, μετά από προσπάθειες της Κυπριακής συμμετοχής, θα παρουσιάζεται στην ιστοσελίδα της UNESCO κάτω από την ενότητα των Φυσικών Επιστημών.

Το πρόγραμμα SEMEP της Κύπρου για το 2011-2012 περιλαμβάνει:

- Διοργάνωση συντονιστικής ημερίδας των υπεύθυνων καθηγητών - συντονιστών
- Διοργάνωση Παγκύπριου Συνεδρίου μαθητών σε κέντρο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
- Διοργάνωση καλοκαιρινού σχολείου στην Κύπρο για μαθητές και εκπαιδευτικούς από όλες τις συμμετέχουσες χώρες
- Συμμετοχή μαθητών και εκπαιδευτικών σε διεθνή συνέδρια του προγράμματος.

Στο Πρόγραμμα SEMEP, για τη σχολική χρονιά 2011-2012, συμμετέχουν 10 Λύκεια, 4 Γυμνάσια και ένα ιδιωτικό σχολείο

5. «GLOBE» (Global Learning and Observations to Benefit the Environment)

Το πρόγραμμα GLOBE είναι ένα παγκόσμιο περιβαλλοντικό πρόγραμμα στο οποίο λαμβάνουν μέρος 1,5 εκατομμύριο μαθητές, 54.000 εκπαιδευτικοί και ερευνητές από 111 χώρες και 24.000 σχολεία. Μέχρι τις 31 Αυγούστου 2011, αυτά έχουν συνεισφέρει στο πρόγραμμα 22 εκατομμύρια μετρήσεις.

Το πρόγραμμα GLOBE συνδέει τους μαθητές, τους καθηγητές και την επιστημονική ερευνητική κοινότητα σε μια προσπάθεια να μάθουμε περισσότερα για το περιβάλλον μας, μέσω της παρατήρησης και της συλλογής δεδομένων από τους μαθητές.

Το όραμα του GLOBE είναι μια παγκόσμια κοινότητα από μαθητές, εκπαιδευτικούς και επιστήμονες, που εργάζεται από κοινού για καλύτερη κατανόηση, αειφορία και βελτίωση του περιβάλλοντος σε τοπική, ηπειρωτική και παγκόσμια κλίμακα.

Οι στόχοι του προγράμματος GLOBE είναι:

- Να ενισχύσει τη γνώση των μαθητών, με έμφαση στην επιστημονική έρευνα στις περιβαλλοντικές και φυσικές επιστήμες, σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Να συμβάλει στην επιστημονική κατανόηση του πλανήτη μας.
- Να προωθήσει την ανάληψη κοινών δράσεων προς όφελος του περιβάλλοντος, και
- Να εμπνεύσει τις μελλοντικές γενεές περιβαλλοντικών επιστημόνων.

Οι μαθητές παίρνουν ημερήσιες περιβαλλοντικές μετρήσεις υπό την καθοδήγηση των καθηγη-

τών τους. Στέλνουν τα δεδομένα τους, μέσω του διαδικτύου, στη διεθνή βάση δεδομένων του προγράμματος GLOBE στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, όπου είναι διαθέσιμα σε άλλους μαθητές και επιστήμονες από την Εθνική Υπηρεσία Αεροναυτικής και Διαστήματος (NASA) και το Εθνικό Ίδρυμα Επιστήμης (NSF). Τα δεδομένα, αφού τύχουν επεξεργασίας, επιστρέφουν υπό μορφή γραφικών παραστάσεων στην ιστοσελίδα των μαθητών.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ακόλουθες οικολογικές μετρήσεις:

- Ατμοσφαιρικές μετρήσεις: Μέγιστη και ελάχιστη θερμοκρασία του αέρα, σχετική υγρασία, βροχόπτωση, pH του νερού της βροχής, ατμοσφαιρική πίεση, μέτρηση του όζοντος, ρύπανση του αέρα.
- Φυτοκάλυψη: καταγραφή βλάστησης μιας περιοχής, δημιουργία χάρτη βλάστησης.
- Υδρολογικές μετρήσεις: θερμοκρασία νερού μιας λίμνης ή ενός ποταμού, pH, διαύγεια, αλατότητα, διαλυμένο οξυγόνο, ηλεκτρική αγωγιμότητα, παρουσία νιτρικών αλάτων στο νερό.
- Εδαφολογικές μετρήσεις: Διενέργεια εδαφοτομών, ανάλυση εδαφικών οριζόντων, θερμοκρασία εδάφους, υγρασία εδάφους κ.λπ. Φαινολογικές μετρήσεις: Φαινολογία, μελέτη βιολογικών δεικτών των εποχιακών αλλαγών σε ένα οικοσύστημα.

Οι μετρήσεις γίνονται με τη βοήθεια εξειδικευμένων οργάνων όπως: GPS, ηλιακά φωτόμετρα, κλισίμετρα, πίνακες νεφών, ψηφιακά θερμόμετρα καθώς και με εξειδικευμένες πειραματικές διατάξεις που αφορούν καθορισμό χημικής σύστασης εδάφους και νερού.

Συμμετέχουν 4 Γυμνάσια, 8 Λύκεια και 1 εξατάξιο Γυμνάσιο-Λύκειο.

7.3.8 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ – ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Τα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων της Πληροφορικής έχουν αναβαθμιστεί σε ευρωπαϊκά επίπεδα τα τελευταία χρόνια. Η διδασκαλία των μαθημάτων Κατεύθυνσης και Εφαρμογών στις τάξεις Β΄ και Γ΄ των Ενιαίων Λυκείων, καθώς και του μαθήματος της Πληροφορικής στο Γυμνάσιο και στην Α΄ Λυκείου έχουν ως γενικό στόχο να προσφέρουν στους μαθητές όλα τα απαιτούμενα εφόδια, ώστε να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (Η/Υ) ως εργαλεία για λύση προβλημάτων στη μαθητική και φοιτητική τους ζωή, στη μελλοντική εργασία τους, καθώς και για να έχουν το αναγκαίο υπόβαθρο για περαιτέρω μελέτη του αντικειμένου σε βάθος.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων λειτουργούν 120 εργαστήρια Πληροφορικής στα Λύκεια και 181 εργαστήρια Πληροφορικής στα Γυμνάσια (ανάλογα με τις επιλογές και τις ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού). Κάθε εργαστήριο Πληροφορικής στα Λύκεια είναι εξοπλισμένο με τουλάχιστον 18 Η/Υ, εκτυπωτές, σαρωτές και συσκευές πολυμέσων. Κάθε εργαστήριο Πληροφορικής στα Γυμνάσια είναι εξοπλισμένο με τουλάχιστον 17 Η/Υ και 1 εκτυπωτή. Στα εργαστήρια Πληροφορικής έχει επιτευχθεί η δικτύωση όλων των Η/Υ και η ταυτόχρονη πρόσβαση στο Διαδίκτυο μεγάλου αριθμού χρηστών με γραμμές A.D.S.L. Επίσης, όλα τα εργαστήρια Πληροφορικής είναι εξοπλισμένα με ένα βιντεοπροβολέα, ο οποίος συνδέθηκε με τον υπολογιστή του καθηγητή.

Στο Γυμνάσιο το μάθημα της Πληροφορικής διδάσκεται για 2 περιόδους την εβδομάδα σε κάθε τάξη με στόχο οι μαθητές να καλύψουν ύλη ευρωπαϊκού επιπέδου (E.C.D.L.). Επίσης, διδάσκονται βασικές αρχές αλγόριθμων και προγραμματισμού. Στην Α΄ Λυκείου το μάθημα της Πληροφορικής διδάσκεται για 2 περιόδους την εβδομάδα με στόχο την εισαγωγή στην επιστήμη της Πληροφορικής. Στις Β΄ και Γ΄ Λυκείου το μάθημα κατεύθυνσης (επιστήμη) διδάσκεται για 4 περιόδους την εβδομάδα και το μάθημα ειδικού ενδιαφέροντος για 2 περιόδους την εβδομάδα ανά τάξη.

Το 2012 συνεχίστηκε η συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Ακαδημίας CISCO και το μάθημα Δικτύων CISCO διδάσκεται σε δεκατέσσερα Λύκεια Παγκύπρια, αφού έγινε η επιμόρφωση ορισμένου αριθμού καθηγητών Πληροφορικής.

Δράσεις για τη σχολική χρονιά 2011-2012

Τη σχολική χρονιά 2011-2012 διεξήχθησαν οι παρακάτω δράσεις:

- 3ος Παγκύπριος Διαγωνισμός Πληροφορικής για μαθητές Γυμνασίου.
- 24η Παγκύπρια Ολυμπιάδα Πληροφορικής. Από τη διαδικασία αυτή προέκυψε η τετραμελής ομάδα που εκπροσώπησε την Κύπρο στη Βαλκανιάδα Πληροφορικής που έγινε στη Σερβία και την Ολυμπιάδα Πληροφορικής που έγινε στην Ιταλία.
- 3η Ημερίδα Πληροφορικής για μαθητές Λυκείου και Τεχνικών Σχολών.
- 1ος Διαγωνισμός Δημιουργίας Παιχνιδιού (Game Design – Kodu), μέσα στα πλαίσια της εβδομάδας eSkills 2012.
- Διαγωνισμός Tech A Story που διεξήχθη από τη CYTA για να τιμήσει την Παγκόσμια Ημέρα Τηλεπικοινωνιών.

7.3.9 ΜΟΥΣΙΚΗ

7.3.9.1 ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Μέσα στα πλαίσια της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχώρησε στη λειτουργία του Μουσικού Σχολείου, αφενός, για να δώσει τη δυνατότητα στους νέους που επιθυμούν να ακολουθήσουν την επαγγελματική κατεύθυνση της Μουσικής να προετοιμαστούν κατάλληλα, χωρίς να υστερούν σε γενική παιδεία και, αφετέρου, για να ενισχύσει με γνώσεις και εμπειρίες τους νέους μέσα από την καλλιέργεια της μουσικής τους παιδείας.

Το πρώτο Μουσικό Σχολείο λειτούργησε το Φεβρουάριο του 2006 στο Παγκύπριο Γυμνάσιο (Λευκωσία) και το δεύτερο το Σεπτέμβριο του 2006 στο Λανίτιο Λύκειο Α΄ (Λεμεσός). Τα συγκεκριμένα σχολεία επιλέγηκαν με βάση την υποδομή, την τοποθεσία και την ιστορική τους παράδοση, ώστε να προσφέρουν τις καλύτερες δυνατότητες επιτυχίας του θεσμού. Τα σχολεία αυτά διαθέτουν αίθουσα συναυλιών, βιβλιοθήκη και κατάλληλους χώρους για διδασκαλία μουσικών συνόλων, ατομικών και ομαδικών μαθημάτων, καθώς και χώρους για την αποθήκευση των μουσικών οργάνων.

Κατά τη σχολική χρονιά 2012-13, μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου λειτούργησαν ακόμα 3 Μουσικά Σχολεία στις Επαρχίες Λάρνακας, Πάφου και Αμμοχώστου, ικανοποιώντας το αίτημα διαφόρων φορέων για ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση για τους μαθητές με ταλέντο στη μουσική που κατοικούν σε άλλες επαρχίες. Συγκεκριμένα, το Μουσικό Σχολείο Λάρνακας στεγάζεται στο Λύκειο Αραδίππου, το Μουσικό Σχολείο Πάφου στο Α΄ Λύκειο Πάφου και το Μουσικό Σχολείο Αμμοχώστου στο Λύκειο Κοκκινοχωριών. Κατά τη σχολική χρονιά 2012-13 στα εν λόγω σχολεία φοιτούν μαθητές της Α΄ Λυκείου.

Για τη λειτουργία των Μουσικών Σχολείων, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει φροντίσει, ώστε να δημιουργηθεί εργαστηριακή υποδομή μουσικής τεχνολογίας και να αγοραστούν μουσικά όργανα, βιβλία και κατάλληλο οπτικοακουστικό υλικό.

Το Μουσικό Σχολείο έχει σχεδιαστεί μέσα στα πλαίσια του υφιστάμενου εκπαιδευτικού συστήματος με τη μορφή του Ολοήμερου Σχολείου. Οι μαθητές παρακολουθούν το πρόγραμμα του πρωινού Ενιαίου Λυκείου και στη συνέχεια το ειδικό πρόγραμμα του Μουσικού Σχολείου. Το πρόγραμμα προσφέρεται σε τέσσερα απογεύματα των τριών περιόδων (σύνολο 12 περιόδων την εβδομάδα).

Το αναλυτικό πρόγραμμα του Μουσικού Σχολείου περιλαμβάνει μαθήματα θεωρητικής και πρακτικής μουσικής παιδείας - ατομικά και ομαδικά - συγκρότηση μουσικών συνόλων, καθώς και ενισχυτική διδασκαλία (για όσους τη χρειάζονται). Ο ιδιαίτερος μουσικός - καλλιτεχνικός χαρακτήρας του προγράμματος ενισχύεται με πρόσθετα μαθήματα επιλογής και αντίστοιχη αύξηση του συνολικού αριθμού των ωρών διδασκαλίας ανά εβδομάδα. Το είδος και η ποικιλία των διδασκόμενων μαθημάτων, η καθιέρωση των μαθημάτων επιλογής, των ατομικών μαθημάτων, καθώς και της διδασκαλίας σε μικρές ομάδες, συμβάλλουν στην προσφορά μουσικής παιδείας

υψηλού επιπέδου, αναβαθμίζουν τη σχολική ζωή και συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του Μουσικού Σχολείου.

Εκτός από το ατομικό μάθημα μουσικού οργάνου, όλα τα υπόλοιπα μαθήματα είναι ομαδικά και προσφέρονται σε μικρές ομάδες των 5 έως 10 ατόμων. Το ατομικό μάθημα μουσικού οργάνου, καθώς και η διδασκαλία σε μικρές ομάδες δίνουν έμφαση στην ενεργό (ψυχοκινητική) συμμετοχή των μαθητών και εισάγουν μια νέα αντίληψη στα ποσοτικά αλλά και ποιοτικά δεδομένα της εκπαίδευσης.

Το Κράτος προσφέρει πλήρη υποτροφία στους μαθητές που φοιτούν στο Μουσικό Σχολείο. Δικαίωμα φοίτησης στο Μουσικό Σχολείο έχουν όλοι οι μαθητές/τριες, ανεξάρτητα από το Ενιαίο Λύκειο στο οποίο φοιτούν, νοουμένου ότι στο Λύκειο αυτό λειτουργεί το μάθημα κατεύθυνσης της Μουσικής (τετράωρο), το οποίο συμπληρώνει το απογευματινό πρόγραμμα του Μουσικού Σχολείου και πρέπει οι μαθητές/τριες να το παρακολουθούν. Οι μαθητές επιλέγονται με γραπτές εξετάσεις στη θεωρία, με πρακτική εξέταση σε ένα τουλάχιστον μουσικό όργανο και με συνέντευξη από ειδική επιτροπή που συστήνεται για το σκοπό αυτό. Στο τέλος κάθε σχολικού έτους επιδίδεται «Πιστοποιητικό Μουσικών Σπουδών» στους μαθητές που έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία το πρόγραμμα κάθε τάξης του Μουσικού Σχολείου.

Οι καθηγητές που διδάσκουν στο Μουσικό Σχολείο επιλέγονται με συνέντευξη από Ειδική Επιτροπή, αποτελούμενη από ειδικούς και διακεκριμένους μουσικούς.

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, οι μαθητές των Μουσικών Σχολείων Λευκωσίας και Λεμεσού συμμετείχαν σε διάφορες εκδηλώσεις και παρακολούθησαν εντατικά εκπαιδευτικά προγράμματα και σεμινάρια που οργανώθηκαν ειδικά για αυτούς. Ανάμεσα στις πολλές εκδηλώσεις του Μουσικού Σχολείου Λευκωσίας ξεχωρίζουν οι δύο συναυλίες σε Λευκωσία και Λάρνακα με το έργο «ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ» σε συνεργασία με τον λαϊκό τραγουδιστή Δημήτρη Μπάση και τον βαρύτονο Κωνσταντίνο Γιαννούδη, καθώς και η συναυλία του Σχολείου μαζί με τον Γιώργο Νταλάρα για τα 200 χρόνια του Παγκυπρίου Γυμνασίου στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου. Ξεχωριστές εκδηλώσεις του Μουσικού Σχολείου Λεμεσού είναι η κοινή συναυλία με Μουσικά Σχολεία Τσεχίας και Σλοβακίας στο Πολιτιστικό Ίδρυμα «Πάνου Σολομωνίδη», η συμμετοχή της χορωδίας του Σχολείου στο Φεστιβάλ χορωδιών Καρδίτσας, καθώς και η συναυλία «Μουσικές Περιπλανήσεις» που δόθηκε στο Ριάλτο από όλους τους μαθητές του Σχολείου. Μαθητές του Μουσικού Σχολείου Λευκωσίας και Λεμεσού έλαβαν, επίσης, μέρος σε εργαστήρια του δεξιό-τέχνη του μπουζουκιού και συνθέτη Θανάση Πολυκανδριώτη και του καταξιωμένου εκτελεστή κρουστών Νίκο Τουλιάτο, αντίστοιχα. Μουσικά Σχήματα και από τα δύο Σχολεία εμφανίστηκαν αρκετές φορές σε τηλεοπτικά προγράμματα του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

7.3.9.2 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Στόχος της ύπαρξης των Επαρχιακών Χορωδιών και Ορχηστρών, οι οποίες δημιουργήθηκαν με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το Νοέμβριο του 2003, είναι η παροχή ευκαιριών στους μαθητές για ανάπτυξη της μουσικής τους παιδείας, αλλά και για περαιτέρω ανάπτυξη των μουσικών τους δεξιοτήτων, η δημιουργία κινήτρων στους μαθητές και καθηγητές Μουσικής για ποιοτική εργασία και γενικά η αναβάθμιση του μαθήματος της Μουσικής στα σχολεία.

Σημαντική και επιτυχής ήταν δράση της Επαρχιακής Ορχήστρας Σχολείων Λευκωσίας κατά το έτος 2011-2012 κάτω από τη διεύθυνση των Ευαγόρα Καραγιώργη και Νίκου Κοιλιάρη. Οι συναυλίες που έγιναν είναι: Χριστουγεννιάτικη Συναυλία στην πλακόστρωτη Λευκωσία. Συναυλία «Musica Live III» στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου. Συναυλία στη 19η Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση Κύπρου. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Μουσικές Διαδρομές στην Επαρχία», πραγματοποιήθηκε συναυλία στα Κούκλια σε συνεργασία με την κοινότητα Κουκλιών και στη Γαλάτα σε συνεργασία με την κοινότητα Γαλάτας.

Ακόμα διοργανώθηκε το 2ο Μουσικό Εργαστήρι Νέων (τριήμερο εκπαιδευτικό εργαστήριο) στην Πάφο, όπου δόθηκαν δύο συναυλίες για το ευρύ κοινό, στις 7 Απριλίου 2012 στην Τσάδα και στις 8 Απριλίου 2012, στο Αρχαίο Ωδείο Πάφου

Παρουσίαση της καθιερωμένης ετήσιας συναυλίας της Επαρχιακής Ορχήστρας Σχολείων Λευκωσίας, στην Αίθουσα Τελετών του Παγκυπρίου Γυμνασίου

Στα πλαίσια της παρουσίασης «Η Κύπρος στην Ευρώπη» (Κυπριακή Προεδρία) του Πανεπιστημίου της Δευτέρας, που διοργανώνεται από το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημίου Κύπρου, δόθηκε συναυλία στο Αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου.

7.3.9.3 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Από το Νοέμβριο του 2002, άρχισαν να πραγματοποιούνται, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, επισκέψεις καλλιτεχνών κλασικής, ελαφράς και λαϊκής μουσικής, στα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης. Οι καλλιτέχνες πραγματοποιούν επισκέψεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος της Μουσικής και παρουσιάζουν διάφορα μουσικά όργανα, εκτελούν μουσικά έργα και δημιουργούν μουσική μαζί τους. Με αυτόν τον τρόπο, παιδιά και καλλιτέχνες μοιράζονται έντονες, ζωντανές μουσικές εμπειρίες. Παράλληλα, παρέχεται στήριξη στο έργο του καθηγητή της Μουσικής. Ανάμεσα στους καλλιτέχνες που επισκέφθηκαν σχολεία σε διάφορες πόλεις ή έδωσαν συναυλίες για τους μαθητές κατά το έτος 2011-2012 ήταν οι:

- I. Ο κ. Σωκράτης Τερπίζης επισκέφθηκε 7 σχολεία της επαρχίας Πάφου και Λεμεσού, παρουσιάζοντας τα θέματα «Ηχογράφηση» και «Techno Mix», για μαθητές Γυμνασίου.
- II. Ο κ. Ρόδος Παναγιώτου (κρουστά) επισπεύθηκε 2 Γυμνάσια της επαρχίας Λευκωσίας και δούλεψε με μαθητές με στόχο την εκτέλεση μουσικής, αποκλειστικά με κρουστά όργανα (Samba Project).
- III. Ο κ. Χάρης Σοφοκλέους επισκέφθηκε 6 σχολεία της Επαρχίας Λευκωσίας, παρουσιάζοντας στους μαθητές το θέμα «Σύνθεση μέσω Τεχνολογίας».
- IV. Η κα Μάγδα Γρηγορίου επισκέφθηκε το Γυμνάσιο Πέρα Χωρίου και Νήσου και παρουσίασε στους μαθητές το θέμα «Κυπριακή Παραδοσιακή Μουσική: Εναλλακτικές Προσεγγίσεις».
- V. Το συγκρότημα «TAT-TNABAR Ethnic Group» επισκέφθηκε 11 σχολεία της Επαρχίας Λευκωσίας, Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου και παρουσίασε το θέμα «Αφρικάνικοι Ρυθμοί».

7.3.9.4 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗ Σ.Ο.Κ.

I. Πρωινές εκπαιδευτικές συναυλίες

Σε συνεργασία με το Ίδρυμα «Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου», παρουσιάστηκαν οι πιο κάτω πρωινές Εκπαιδευτικές Συναυλίες:

- A. Με τίτλο «Αφιέρωμα στον Haydn», για μαθητές Γυμνασίων της επαρχίας Λευκωσίας και Λάρνακας:
 - 29 Σεπτεμβρίου 2011, στο Αμφιθέατρο του Λυκείου Αραδίππου, για 10 Γυμνάσια της Επαρχίας Λάρνακας
 - 30 Σεπτεμβρίου 2011, στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, για 10 Γυμνάσια της Επαρχίας Λευκωσίας.

- B. Με τίτλο «Μαγικός Αυλός», για μαθητές Γυμνασίων της επαρχίας Λεμεσού και Λευκωσίας:
 - 10 Νοεμβρίου 2011, στο Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσού, για 18 Γυμνάσια της Επαρχίας Λεμεσού
 - 11 Νοεμβρίου 2011, στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, για 20 Γυμνάσια της Επαρχίας Λευκωσίας.

- Γ. Με τίτλο «Μουσικές Αναμνήσεις από το Μέλλον», για μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων της επαρχίας Πάφου, Λάρνακας, Αμμοχώστου και Λευκωσίας:
 - 24 Φεβρουαρίου 2012, στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, για 14 λύκεια και 25 γυμνάσια της Επαρχίας Λευκωσίας

- 29 Φεβρουαρίου 2012, στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας, για 6 λύκεια της επαρχίας Λάρνακας και 12 γυμνάσια της Επαρχίας Λάρνακας και Αμμοχώστου
- 1 Μαρτίου 2012, στο Μαρκίδειο Θέατρο Πάφου, για 6 λύκεια και 10 γυμνάσια της επαρχίας Πάφου.

Δ. Με τίτλο «Ανοιξιάτικο Μουσικό Ταξίδι», για μαθητές Γυμνασίων της επαρχίας Λάρνακας και Λευκωσίας:

- 7 Μαΐου 2012, στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας, για 14 γυμνάσια της Επαρχίας Λάρνακας
- 8 Μαΐου 2012, στο Θέατρο «Παλλάς» Λευκωσίας, για 16 γυμνάσια της Επαρχίας Λευκωσίας.

Ε. Με τίτλο «Ταξίδι στην Τζαζ» για μαθητές Γυμνασίων της επαρχίας Πάφου, Λεμεσού και Λευκωσίας:

- 17 Οκτωβρίου 2012, στο Θέατρο «Παλλάς» Λευκωσίας, για 14 γυμνάσια της Επαρχίας Λευκωσίας
- 18 Οκτωβρίου 2012, στο Θέατρο «Ριάλτο» Λεμεσού, για 16 γυμνάσια της Επαρχίας Λεμεσού
- 19 Οκτωβρίου 2012, στο Μαρκίδειο Θέατρο Πάφου, για 8 γυμνάσια της Επαρχίας Πάφου.

II. Παρακολούθηση Γενικών Δοκιμών της Ορχήστρας

Μια καινοτομία των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου είναι η παρακολούθηση από μαθητές γενικών δοκιμών της Ορχήστρας. Οι δοκιμές αυτές γίνονται το πρωί, με συμμετοχή του εκάστοτε προσκεκλημένου σολίστ. Κατά το έτος 2011-2012, οι μαθητές παρακολούθησαν τις πιο κάτω γενικές δοκιμές:

A. Με τίτλο «Ο Βαφτιστικός», για μαθητές Λυκείων της πόλης Λευκωσίας:

- 13 Σεπτεμβρίου 2011, στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, για 5 λύκεια της Επαρχίας Λευκωσίας.

B. Με τίτλο «Αφιέρωμα στον Haydn», για μαθητές Λυκείων της πόλης Λευκωσίας:

- 28 Σεπτεμβρίου 2011, στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, για 6 λύκεια της Επαρχίας Λευκωσίας.

Γ. Με τίτλο «Μαγικός Αυλός», για μαθητές Λυκείων της επαρχίας Λευκωσίας:

- 7 Νοεμβρίου 2011, στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, για 12 λύκεια της Επαρχίας Λευκωσίας.

Δ. Με τίτλο «Αφιέρωμα στους Βετεράνους της Ορχήστρας», παρακολούθηση γενικής δοκιμής, για μαθητές Γυμνασίων της επαρχίας Λευκωσίας:

- 22 Μαΐου 2012, στο Θέατρο «Παλλάς» Λευκωσίας, για 2 γυμνάσια της Επαρχίας Λευκωσίας.

III. Οικογενειακές Συναυλίες

Μια ακόμη μεγάλη καινοτομία των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου, αποτελεί η ειδική διοργάνωση συναυλιών για γονείς και παιδιά, που παρουσιάζονται συνήθως Σάββατο απόγευμα.

Κατά το έτος 2011-2012, διοργανώθηκαν οι πιο κάτω Οικογενειακές Συναυλίες:

- Με τίτλο «Μαγικός Αυλός», στις 12 Νοεμβρίου 2011, στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου
- Με τίτλο «Μουσικές Αναμνήσεις από το Μέλλον», στις 2 Μαρτίου 2012 στο Δημοτικό Θέα-

- τρο Στροβόλου Λευκωσίας και στις 3 Μαρτίου 2012 στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας
- Με τίτλο «Ανοιξιάτικο Μουσικό Ταξίδι», στις 11 Μαΐου 2012, στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου Λευκωσίας
 - Με τίτλο «Ταξίδι στην Τζαζ», στις 20 Οκτωβρίου 2012, στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας.

7.3.9.5 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΩΝ «ΦΑΡΟΣ»

Κατά το έτος 2011- 2012 συνεργαστήκαμε, όπως κάθε χρόνο, με το «Ίδρυμα Τεχνών Φάρος» με στόχο την προσφορά στους μαθητές συναυλιών υψηλού επιπέδου, με καταξιωμένους Κύπριους και ξένους σολίστ και μουσικά σύνολα. Οργανώθηκαν οι πιο κάτω εκπαιδευτικές συναυλίες:

- 17 Οκτωβρίου 2011: Master class Κιθάρας με τον Τιμόθεο Στυλιανίδη, στην αίθουσα εκδηλώσεων των Παγκυπρίου Γυμνασίου
- 4 Νοεμβρίου 2011: Εκπαιδευτική συναυλία «Εις Μνήμη τους Ιάκωβο Ξανάκη» με τους Rohan de Saram, Άγγελο Αγγελίδη και Μάριο Νικολάου, στην αίθουσα εκδηλώσεων «Shoe Factory»
- 26 Ιανουαρίου 2012: Master class εγχόρδων με το κουαρτέτο εγχόρδων Chilingirian, στην αίθουσα εκδηλώσεων «Shoe Factory»
- 8 Φεβρουαρίου 2012: Εκπαιδευτική συναυλία με το Τρ ο Τσαϊκόφσκι, στην αίθουσα εκδηλώσεων «Shoe Factory»
- 20 Μαρτίου 2012: Εκπαιδευτική συναυλία μουσικής μπαρόκ με τους Concerto Soave, στην αίθουσα εκδηλώσεων «Shoe Factory»
- 28 Νοεμβρίου 2012: Master class βιολιού με τον σολίστ Peter Sheppard Skaerved, στην αίθουσα εκδηλώσεων των Παγκυπρίου Γυμνασίου.

7.3.9.6 ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΜΑΘΗΤΙΚΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

I. Παγκύπριοι Μαθητικοί Μουσικοί Αγώνες

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στα πλαίσια των προσπαθειών του για ανάπτυξη της Μουσικής στους μαθητές Μέσης Εκπαίδευσης, τη διατήρηση της παραδοσιακής μουσικής και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, διοργανώνει, ετήσια, από το 2006, τους Παγκύπριους Αγώνες Μουσικής Γυμνασίων και Λυκείων.

Η δημόσια προβολή του έργου των μαθητών και της κάθε σχετικής με τους Αγώνες καλλιτεχνικής δραστηριότητάς τους έχει ως στόχο να δώσει στους μαθητές ευκαιρίες για βιώσουν τη χαρά της δημιουργίας και να ενθαρρύνουν την ελεύθερη καλλιτεχνική έκφραση και την ευγενή άμιλλα μεταξύ τους.

Τα χρηματικά βραβεία (συνολικού ποσού €6.600) προσφέρει η ΟΠΑΠ (Κύπρου) ΛΤΔ.

Στους 7ους Παγκύπριους Μαθητικούς Μουσικούς Αγώνες 2012, συμμετείχαν 28 σχολεία σε παγκύπρια βάση, με 491 συνολικά μαθητές. Πολλές από τις νικήτριες ομάδες των Τελικών Παγκύπριων Αγώνων Μουσικής, παρουσιάστηκαν στην Τελετή Βράβευσης που διοργανώθηκε στις 20 Ιουνίου 2012, στο Θέατρο «Παλλάς» Λευκωσίας. Η βράβευση οργανώθηκε στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων για την ανάληψη της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τους βραβευθέντες τίμησαν με την παρουσία τους ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Γιώργος Δημοσθένους και ο Γενικός Διευθυντής της ΟΠΑΠ (Κύπρου) ΛΤΔ κ. Μιχάλης Χειμώνας.

II. Παγκύπριος Διαγωνισμός Μουσικών Γνώσεων σε συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνών «ΦΑΡΟΣ»

Ο Διαγωνισμός του Ίδρυματος ΦΑΡΟΣ διοργανώθηκε από τη Μέση Εκπαίδευση του Υπουρ-

γείου Παιδείας και Πολιτισμού, για πρώτη φορά τον Απρίλη του 2007 και έχει καθιερωθεί ως ετήσιος. Τα έπαθλα (χρηματικά βραβεία συνολικού ποσού €600, κατάλογος Τέχνης των εκδόσεων ΦΑΡΟΣ, σετ 5 ψηφιακών δίσκων με ζωντανές ηχογραφήσεις συναυλιών του Ιδρύματος, προσφορά αριθμού master classes για το κύριο μουσικό όργανο στο οποίο ειδικεύονται οι νικητές του διαγωνισμού, δωρεάν εισιτήρια για όλες τις εκδηλώσεις του Ιδρύματος, 10% έκπτωση σε αγορές βιβλίων από το βιβλιοπωλείον Μουφλόν, δημοσίευση αφιερώματος στους νικητές σε εφημερίδες, συνέντευξη των νικητών στο κλασσικό πρόγραμμα του ΡΙΚ και ευκαιρίες γνωριμίας με καλλιτέχνες του Ιδρύματος) προσφέρει το Ίδρυμα Τεχνών ΦΑΡΟΣ, το οποίο από το 2003 παρέχει επίσης στους μαθητές της Μέσης Εκπαίδευσης, υψηλού επιπέδου εκπαιδευτικές συναυλίες, δωρεάν, τις οποίες διοργανώνει η Μέση Εκπαίδευση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Στόχος του Διαγωνισμού είναι να δοθούν κίνητρα στους μαθητές των Λυκείων και Τεχνικών Σχολών, για την εις βάθος μελέτη της σοβαρής μουσικής, για την ανάπτυξη της ακουστικής και μουσικής μνήμης, καθώς και της ικανότητας για μουσική ανάλυση, αλλά και για την εμπάθυνση των γνώσεων γύρω από την Ιστορία της Μουσικής και το Μουσικό Ύψος. Παράλληλα, στόχος είναι να στηριχθεί το έργο του Καθηγητή της Μουσικής.

Ο Διαγωνισμός Μουσικών Γνώσεων του Ιδρύματος Τεχνών ΦΑΡΟΣ διοργανώθηκε για τέταρτη συνεχή χρονιά, με μεγάλη συμμετοχή σε παγκύπρια βάση. Ο Διαγωνισμός έγινε στις 4 Μαΐου 2012 στο Παγκύπριο Γυμνάσιο (για την Επαρχία Λευκωσίας), στο Λανίτειο Λύκειο Α΄ (για την Επαρχία Λεμεσού), στο Λύκειο Κύκκου Πάφου (για την Επαρχία Πάφου).

Συμμετείχαν 7 σχολεία παγκύπρια. Η τελετή βράβευσης των μαθητών/τριών που διακρίθηκαν στον 4ο Παγκύπριο Διαγωνισμό Μουσικών Γνώσεων του Ιδρύματος Τεχνών «ΦΑΡΟΣ» διοργανώθηκε στις 8 Ιουνίου 2012, στην αίθουσα του Ιδρύματος «ΦΑΡΟΣ» «The Shoe Factory», όπου παρουσιάστηκε και συναυλία από το κουαρτέτο εγχόρδων της Φιλαρμονικής Ορχήστρας του Ισραήλ. Τους τίμησαν με την παρουσία τους η ΕΜΕ Μουσικής κα Άντρη Χατζηγεωργίου Λυμپουρή και ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Τεχνών ΦΑΡΟΣ, κ. Garo Keheyan.

III. Παγκύπριος Μαθητικός Διαγωνισμός Σύνθεσης «Μάριος Τόκας»

Ο Παγκύπριος Διαγωνισμός Σύνθεσης στη μνήμη του αείμνηστου μουσικοσυνθέτη Μάριου Τόκα διοργανώνεται, ετήσια, από το 2009.

Μέσα στα πλαίσια του διαγωνισμού σύνθεσης «Μάριος Τόκας», διοργανώθηκαν και οι πιο κάτω Διαγωνισμοί Σύνθεσης:

A. Παγκύπριος Μαθητικός Διαγωνισμός Σύνθεσης Τραγουδιού «Μάριος Τόκας», σε συνεργασία με το Κοινωνικό Επιστημονικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα «Φώτος Φωτιάδης»

Ο Διαγωνισμός διοργανώθηκε για τέταρτη συνεχή χρονιά, μέσα στο πλαίσιο του στόχου του έτους και με τη συμμετοχή 16 Λυκείων και Τεχνικών Σχολών, σε παγκύπρια βάση. Τα έπαθλα (φορητοί υπολογιστές, συνολικής αξίας €1600) προσφέρει το Κοινωνικό Επιστημονικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα «Φώτος Φωτιάδης».

B. Παγκύπριος Μαθητικός Διαγωνισμός Σύνθεσης Τραγουδιού σε στίχους Κώστα Μόντη, σε συνεργασία με το Κοινωνικό Επιστημονικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα «Φώτος Φωτιάδης»

Ο Διαγωνισμός διοργανώθηκε για τρίτη συνεχή χρονιά, στο πλαίσιο των Ετήσιων Βραβείων Κώστα Μόντη. Συμμετείχαν 9 Λύκεια και Τεχνικές Σχολές, παγκυπρίως. Τα έπαθλα (φορητοί υπολογιστές, συνολικής αξίας €1600) προσφέρει το Κοινωνικό Επιστημονικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα «Φώτος Φωτιάδης».

Γ. Παγκύπριος Μαθητικός Διαγωνισμός Σύνθεσης Τραγουδιού «Για την Ευρώπη», σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Πρώτη χρονιά που διοργανώθηκε ο εν λόγω διαγωνισμός μέσα στο πλαίσιο του στόχου του έτους, με τη συμμετοχή 8 Λυκείων και Τεχνικών Σχολών, σε παγκύπρια βάση. Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου ήταν ο αθλοθέτης του διαγωνισμού, με έπαθλα φορητούς υπολογιστές συνολικής αξίας €2200 και υποτροφίες για το Μουσικό τμήμα ή άλλο κλάδο Σπουδών του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η τελετή βράβευσης των μαθητών/τριων που διακρίθηκαν στους διαγωνισμούς Σύνθεσης Τραγουδιού «Μάριος Τόκας», «Για την Ευρώπη» και «Κώστα Μόντη», έγιναν στις 20 Ιανουαρίου 2012 στο Πολιτιστικό Κέντρο του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, όπου παρουσιάστηκε καλλιτεχνικό πρόγραμμα από τους βραβευθέντες. Τους τίμησαν με την παρουσία τους ο κ. Γιώργος Δημοσθένους, Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, ο κ. Φώτος Φωτιάδης, Πρόεδρος του Κοινωφελούς Επιστημονικού και Πολιτιστικού Ιδρύματος «Φώτος Φωτιάδης», ο Δρ. Ανδρέας Ελευθεριάδης, πρόεδρος του Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου και ο κ. Νίκος Τόκας, αδελφός του εκλιπόντος συνθέτη.

7.3.9.7 ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

I. Πρότζεκτ - Εργαστήρια

Μεταξύ 8 - 12 Μαρτίου 2012, διοργανώθηκε με μεγάλη επιτυχία πενθήμερο εργαστήριο ρουστών για μαθητές και καθηγητές Γυμνασίων Λυκείων και Μουσικού Σχολείου της Επαρχίας Λεμεσού, με τίτλο «Κρούσεις και Ανακρούσεις». Ο διεθνούς φήμης εκτελεστής κρουστών Νίκος Τουλιάτος, προσέφερε μια μοναδική εμπειρία σε μαθητές και καθηγητές μουσικής, μέσα από ένα εντατικό βιωματικό εργαστήριο. Την τελευταία μέρα των εργαστηρίων παρουσιάστηκαν, σε συναυλία ανοικτή για το κοινό, δείγματα της όλης προσπάθειας.

Μεταξύ 26 - 30 Απριλίου 2012, διοργανώθηκε εργαστηρίου εγχόρδων Λαϊκών και Παραδοσιακών Οργάνων για μαθητές/τριες και καθηγητές/τριες των Λυκείων και Μουσικού Σχολείου της Επαρχίας Λευκωσίας. Ο διακεκριμένος δεξιότεχνος μπουζουκιού και συνθέτη, Θανάση Πολυκανδριώτη, μέσα στο εντατικό πενθήμερο εργαστήριο, δίδαξε τεχνική εκτέλεσης λαϊκών οργάνων, εμβάθυνε στην εννοχρήστρωση τους και βοήθησε να αναπτύξουν οι μαθητές/τριες τεχνική εκτέλεσης των οργάνων τους. Την τελευταία μέρα των εργαστηρίων παρουσιάστηκαν, σε συναυλία ανοικτή για το κοινό, δείγματα της όλης προσπάθειας.

II. Σεμινάρια

A. Σεμινάρια Επιθεωρητή

Πραγματοποιήθηκαν τα καθιερωμένα Σεμινάρια Επιθεωρητή σε όλες τις Επαρχίες της Κύπρου. Γίνονται παρουσιάσεις των στόχων της σχολικής χρονιάς, γενικής ενημέρωσης για τις προγραμματιζόμενες δράσεις του έτους, όπως και σε επί έμφαση θέματα, όπως καινοτόμες δράσεις εκπαιδευτικών, καλές διδακτικές πρακτικές, εμπλοκή σε πρότζεκτ και συνεργασίες που προωθούν το ανοικτό σχολείο κ.λπ.

- Σεμινάρια Σεπτεμβρίου 2011: πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 5 - 8 Σεπτεμβρίου 2011

- Σεμινάρια Μαρτίου 2012: πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 5 - 8 Μαρτίου 2012

B. Ημέρες Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικού

Οι Διευθύνσεις Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στα πλαίσια της προσπάθειάς τους για συνεχή επιμόρφωση και στήριξη των εκπαιδευτικών, διοργάνωσαν σεμινάρια επιμόρφωσης, κατά τη διάρκεια των Μερών του Εκπαιδευτικού, στις 23 και 24 Ιανουαρίου 2012, τα οποία απευθύνονται σε όλους τους καθηγητές, όλων των ειδικοτήτων, Γυμνασίων, Λυκείων και Τεχνικών Σχολών.

Για τη ειδικότητα της Μουσικής Μ.Ε, τα σεμινάρια απευθύνονταν σε όλους τους καθηγητές Μουσικής, Γυμνασίων και Λυκείων και αναπτύχθηκαν τα θέματα της σχολικής μπάντας και της

αξιολόγησης. Διεξήχθησαν στις 23 Ιανουαρίου 2012 για τους καθηγητές Λεμεσού και Πάφου και στις 24 Ιανουαρίου 2012 για τους καθηγητές Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου.

Γ. Κεντρικές Επιμορφώσεις Εκπαιδευτικών για τα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα Μουσικής
Μέσα στο πλαίσιο της εισαγωγής των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων προσφέρθηκε Πρόγραμμα Επιμόρφωσης για τους Μάχιμους Εκπαιδευτικούς της Μουσικής που υπηρετούν στη Μέση Εκπαίδευση. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών διεξήχθη σε τρεις φάσεις και περιλάμβανε κεντρική επιμόρφωση η οποία προσφέρθηκε με τη μορφή σεμιναρίων στα οποία παρουσιάστηκαν καλές πρακτικές εκπαιδευτικών για τάξεις μεικτής ικανότητας όπως και για την διδασκαλία σε ειδικές μονάδες. Οι ημερομηνίες διεξαγωγής ήταν οι ακόλουθες:

- Α΄ φάση: 14 Οκτωβρίου 2011 για τις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, 2 Νοεμβρίου 2011 για την Επαρχία Λευκωσίας και 3 Νοεμβρίου 2011 για τις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου
- Β΄ φάση: 28 Νοεμβρίου 2011 για την Επαρχία Λευκωσίας, στις 29 Νοεμβρίου 2011 για τις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου και στις 30 Νοεμβρίου 2011 για τις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου
- Γ΄ φάση: 10 Ιανουαρίου 2012 για την Επαρχία Λευκωσίας, στις 11 Ιανουαρίου 2012 για τις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου και στις 12 Ιανουαρίου 2012 για τις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου.

Δ. Αποκεντρωμένες Επιμορφώσεις Εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης σε επίπεδο σχολικής μονάδας (Δίκτυα Σχολείων) για τα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα Μουσικής

Στο πλαίσιο της επιμόρφωσης για τα ΝΑΠ και σε συνεργασία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου με την Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης, διοργανώνονται αποκεντρωμένες επιμορφώσεις σε επίπεδο δικτύων σχολείων για την ειδικότητα της Μουσικής. Στις επιμορφώσεις συμμετέχουν όλοι οι εκπαιδευτικοί που έχουν ώρες διδασκαλίας Μουσικής σε Γυμνάσια. Καθορίστηκαν 7 ομάδες εργασίας, όπου η κάθε ομάδα θα έχει δύο συναντήσεις:

- Α΄ συνάντηση: 8 Νοεμβρίου 2012, Ομάδα Πάφου
9 Νοεμβρίου 2012, Ομάδα 1, Λάρνακας και Αμμοχώστου
12 Νοεμβρίου 2012, Ομάδα 1, Λεμεσού
19 Νοεμβρίου 2012, Ομάδα 2 Λεμεσού
21 Νοεμβρίου 2012, Ομάδα 2 Λευκωσίας
28 Νοεμβρίου 2012, Ομάδα 1 Λευκωσίας
30 Νοεμβρίου 2012, Ομάδα 2, Λάρνακας και Αμμοχώστου

Κατά το 2013, προγραμματίζεται η δεύτερη συνάντηση των ομάδων εργασίας.

Επίσης προσφέρθηκε συνεχής επιμόρφωση και στήριξη των εκπαιδευτικών στη σχολική μονάδα, μέσω επισκέψεων των υποστηρικτών των ΝΑΠ Μουσικής.

Ε. Επιμόρφωση καθηγητών Μουσικής που διδάσκουν σε ειδικές μονάδες

Στα πλαίσια της προσφοράς συνεχούς και στοχευμένης επιμόρφωσης των καθηγητών, διοργανώθηκε επιμορφωτικό σεμινάριο/βιωματικό εργαστήριο, σε δύο μέρη, για τους καθηγητές Μουσικής, όλων των Επαρχιών, που διδάσκουν σε ειδικές μονάδες Μέσης και Τεχνικής εκπαίδευσης και καθηγητές Μουσικής με σπουδές στη μουσικοθεραπεία.

Το σεμινάριο αποτελεί μία συνεργασία του γραφείου ειδικής αγωγής με την Επιθεωρήτρια Μουσικής Μέσης Εκπαίδευσης και περιλάμβανε τοποθετήσεις από την επιθεωρήτρια Μουσικής

Μ.Ε, από εκπαιδευτική ψυχολόγο, καθηγητές Μουσικής με γνώσεις μουσικολογίας, δειγματικές διδασκαλίας όπως συζήτηση επί του θέματος. Διεξήχθη στις 3 Δεκεμβρίου 2012 για τους καθηγητές των Επαρχιών Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου, και στις 5 Δεκεμβρίου για τους καθηγητές των Επαρχιών Λεμεσού και Πάφου.

Κατά το 2013, προγραμματίζεται η δεύτερη συνάντηση του σεμιναρίου/βιωματικού εργαστηρίου.

7.3.10 ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ο θεσμός του Συμβούλου Εκπαιδευτικού ως καινοτομία στην κυπριακή εκπαίδευση, εφαρμόστηκε τη σχολική χρονιά 2004–2005 για πρώτη φορά, στο πλαίσιο της πολιτικής του Υ.Π.Π. για την αναβάθμιση των φιλολογικών μαθημάτων. Τη συγκεκριμένη σχολική χρονιά, ο θεσμός λειτούργησε με σκοπό τη στήριξη του μαθήματος «Έκφραση-Έκθεση», ειδικότερα για τη Γ΄ Λυκείου. Τη δεύτερη χρονιά ο θεσμός του Σχολικού Συμβούλου επεκτάθηκε στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών και την τρίτη χρονιά και στο μάθημα της Ιστορίας.

Η παρουσία των Συμβούλων στα σχολεία αποδείχθηκε ιδιαίτερα χρήσιμη και αντιμετωπίστηκε πολύ θετικά από τους καθηγητές των σχολείων. Οι Σύμβουλοι-Φιλολόγοι πραγματοποιούν συχνές συναντήσεις με τους Φιλολόγους στα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης ανά την Κύπρο, δημόσια και ιδιωτικά, κατά τις οποίες γίνονται παρουσιάσεις του διδακτικού υλικού, συζητήσεις και εισηγήσεις σε παραμέτρους και μεθόδους της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων, ενώ οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να υιοθετούν πιο καινοτόμους και αποτελεσματικούς τρόπους διδασκαλίας. Στο πρόγραμμα της επιμόρφωσης περιλαμβάνεται και η ανάληψη δειγματικών διδασκαλιών, είτε από τους Συμβούλους, είτε και από Φιλολόγους των σχολείων σε συνεργασία με τους Συμβούλους, με στόχο πάντα την παροχή πρακτικής βοήθειας στους εκπαιδευτικούς και ιδιαίτερα στους νεοεισερχόμενους στη Μέση Εκπαίδευση. Οι Σύμβουλοι συνεισφέρουν, επίσης, τόσο στην πραγματοποίηση εκπαιδευτικών διαγωνισμών, σε τοπικό και σε παγκύπριο επίπεδο, όσο και στην πραγματοποίηση σεμιναρίων και συνεδρίων.

Με γνώμονα πάντα την ενιαία εκπαιδευτική πολιτική στις νέες μεθόδους και προσεγγίσεις των φιλολογικών μαθημάτων, ετοιμάζονται κάθε χρόνο προγραμματισμοί για τη διδασκαλία των μαθημάτων των Αρχαίων και Νέων Ελληνικών, της Ιστορίας, των Λατινικών και άλλων φιλολογικών μαθημάτων για τα Γυμνάσια, τα Λύκεια, τα Εσπερινά Γυμνάσια και τις Τεχνικές Σχολές. Ετοιμάζεται, επίσης, πλούσιο και πρωτότυπο υποστηρικτικό υλικό, σχετικό με τις διάφορες πτυχές των φιλολογικών μαθημάτων. Οι Σύμβουλοι αναλαμβάνουν και τη συγγραφή βιβλίων για τους εκπαιδευτικούς, καθώς και την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού κ.ά. με βάση τα αναλυτικά προγράμματα και τα σχολικά διδακτικά εγχειρίδια. Τόσο οι προγραμματισμοί όσο και το υποστηρικτικό υλικό αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υ.Π.Π. Οι Σύμβουλοι-Φιλολόγοι ετοιμάζουν, επίσης, δείγματα εξεταστικών δοκιμίων και συμμετέχουν στη θεματοθέτηση της Α΄ και Β΄ σειράς των Παγκύπριων Εξετάσεων. Επιπλέον, αναλαμβάνουν τη διεκπεραίωση διοικητικών θεμάτων στο Πρόγραμμα Εκμάθησης της Ελληνικής στους αλλόγλωσσους μαθητές και παρέχουν συμβουλευτική υποστήριξη στους διδάσκοντες.

Από τον Ιούνιο του 2008 οι Σύμβουλοι-Φιλολόγοι συμμετέχουν στη διαμόρφωση και συγγραφή των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων και από το Σεπτέμβριο του 2010 έχουν αναλάβει ως Υποστηρικτές, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Γραφείο Αναλυτικών Προγραμμάτων και τους Επιθεωρητές Φιλολογικών, την προώθηση της εφαρμογής των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και τη δημιουργία τράπεζας εκπαιδευτικού υλικού.

7.3.II ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΑΛΛΟΓΛΩΣΣΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το Πρόγραμμα Ένταξης Αλλόγλωσσων Μαθητών στα Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης άρχισε να εφαρμόζεται από τη σχολική χρονιά 2008-2009 στα πλαίσια υλοποίησης σχετικής απόφασης

του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 67.598 (30/07/2008). Τα μέτρα τέθηκαν άμεσα σε ισχύ σε εκείνα τα σχολεία, στα οποία τα ποσοστά των αλλόγλωσσων μαθητών ήταν υψηλά. Τα μέτρα αυτά συνάδουν τόσο με τις εισηγήσεις της Έκθεσης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, όσο και με την πολιτική του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Στα πλαίσια του προγράμματος:

α) Λειτουργήσε το 2008-09 πιλοτικό πρόγραμμα ταχύρρυθμης εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας για αλλόγλωσσους μαθητές.

β) Εκδόθηκε Οδηγός Υποδοχής για τους νεοεισερχόμενους αλλόγλωσσους μαθητές.

γ) Άρχισε και συνεχίζεται η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που εμπλέκονται στη λειτουργία του προγράμματος.

Λειτουργία Πιλοτικού Προγράμματος ταχύρρυθμης εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας

Το πρόγραμμα ξεκίνησε με τη συμμετοχή 18 σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (4 Λύκεια, 1 Τεχνική Σχολή, 12 Γυμνάσια και 1 Εσπερινό Γυμνάσιο-Λύκειο), τα οποία συγκέντρωσαν τους μεγαλύτερους αριθμούς αλλόγλωσσων μαθητών και στα οποία δίδαξαν 15 φιλόλογοι με έκτακτο διορισμό. Το σύνολο των 352 μαθητών που εντάχθηκαν (40 στη Λευκωσία, 160 στη Λάρνακα, 40 στη Λεμεσό, 36 στην Αμμόχωστο και 76 στην Πάφο) κατανεμήθηκε κατά σχολείο σε τμήματα αρχαρίων και προχωρημένων μετά από τη διεξαγωγή εξεταστικού δοκιμίου ελληνομάθειας που ετοιμάστηκε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Την επόμενη σχολική χρονιά (2009-2010) το πρόγραμμα επεκτάθηκε σε 31 σχολεία, στα οποία παρατηρήθηκαν μεγάλες συγκεντρώσεις αλλόγλωσσων μαθητών (5 σχολεία στη Λευκωσία, 9 στη Λεμεσό, 7 στη Λάρνακα, 9 στην Πάφο και 1 στην Αμμόχωστο). Στο πρόγραμμα εκμάθησης της Ελληνικής συμμετείχαν 800 περίπου από το σύνολο των 1200 αλλόγλωσσων μαθητών, οι οποίοι είχαν ανάγκη εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας (ποσοστό περίπου 66%). Στα σχολεία (Γυμνάσια, Λύκεια, Τεχνικές Σχολές) δίδαξαν τους αλλόγλωσσους μαθητές 23 φιλόλογοι, οι οποίοι έτυχαν έκτακτου διορισμού.

Κατά την ίδια σχολική χρονιά, το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (Κ.Ε.Ε.Α.) διεξήγαγε ενδεδειγμένη αξιολόγηση του θεσμού, τα πορίσματα της οποίας πρόσφεραν ανατροφοδότηση και εισηγήσεις, για βελτίωση της λειτουργικότητας του προγράμματος.

Κατά τη σχολική χρονιά (2010-2011), μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για λήψη μέτρων βελτίωσης της παρεχόμενης εκπαίδευσης (2 Αυγούστου 2010), αποφασίστηκε η γενίκευση του προγράμματος, ώστε να καλύψει όλα τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου, στα οποία έγιναν εγγραφές αλλόγλωσσων μαθητών.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, φοίτησαν αλλόγλωσσοι μαθητές σε 91 από τα 127 σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, ο αριθμός των οποίων ανήλθε στους 1253 και οι οποίοι ωφελούνται στο σύνολό τους από το πρόγραμμα ένταξης, βασικό στοιχείο του οποίου αποτελεί η διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης / δεύτερης γλώσσας. Οι πιο πάνω μαθητές έχουν κατανεμηθεί σε 152 τμήματα αρχαρίων και προχωρημένων και διδάσκονται Ελληνικά από 32 φιλόλογους που έτυχαν έκτακτου διορισμού για το έργο αυτό.

Κατά τη σχολική χρονιά (2011-2012) φοίτησαν 1357 μαθητές/τριες σε 100 σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης. Παράλληλα ξεκίνησε διάλογος μεταξύ Υ.Π.Π. και Π.Ι. για αντιμετώπιση ελλείψεων και αδυναμιών του Προγράμματος.

Κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά (2012-2013) φοιτούν 1100 μαθητές/τριες σε 82 σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης.

Με βάση το σύστημα που εφαρμόζεται σε πρωινή βάση, για τη λειτουργία του Προγράμματος σε κάθε σχολείο που συμμετέχει, προσαρμόζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα, ώστε να μπορούν οι αλλόγλωσσοι μαθητές/τριες να αποχωρούν από τα μαθήματα των Αρχαίων Ελληνικών, των Θρησκευτικών και της Ιστορίας Κοινού Κορμού και να συγκεντρώνονται σε ειδικά τμήματα, για να διδαχθούν Ελληνικά.

Για τη διδασκαλία χρησιμοποιείται σειρά βιβλίων παραγωγής του Πανεπιστημίου Κρήτης (εκδό-

σεις Ο.Ε.Δ.Β.) . Τα βιβλία αυτά προορίζονται αποκλειστικά για τη διδασκαλία της Ελληνικής σε αλλόγλωσσους μαθητές/τριες ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας.

Οδηγός Υποδοχής για τους νεοεισερχόμενους αλλόγλωσσους μαθητές

Για σκοπούς ενημέρωσης εκδίδεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και αποστέλλεται στα σχολεία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Οδηγός Ενημέρωσης για γονείς και μαθητές. Στον οδηγό γίνεται εκτεταμένη αναφορά στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα σε 8 ξένες γλώσσες, Αγγλικά, Τουρκικά, Ρωσικά, Αραβικά, Βουλγαρικά, Ρουμανικά, Γεωργιανά και Ουκρανικά.

Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών

Για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα έχει πραγματοποιηθεί πλούσια επιμορφωτική δράση από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Περιλαμβάνει επιμορφώσεις σε θέματα ετερότητας και γλωσσικής ετερότητας, παρουσίαση των εγχειριδίων και άλλου υποστηρικτικού υλικού και εκπαιδευτικά συνέδρια με θέμα τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.

Στον τομέα της επιμόρφωσης και στήριξης του προγράμματος συμμετέχουν λειτουργοί του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου καθώς και Επιθεωρητές και Σύμβουλοι των Φιλολογικών Μαθημάτων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

7.3.12 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι η ένταξη παιδιών με ειδικές ανάγκες στον κύριο κορμό της εκπαίδευσης, τόσο ως φιλοσοφία όσο και ως πρακτική, διαποτίζει όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικά όλων των ανεπτυγμένων χωρών. Η φιλοσοφία αυτή αποτελεί πολιτική και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της χώρας μας. Θετικό στοιχείο αποτελεί η διαπίστωση ότι η κυπριακή κοινωνία, έχει υιοθετήσει σε μεγάλο βαθμό αυτή τη φιλοσοφία που συνοδεύεται από αλλαγή νοοτροπιών, κοινωνικών αντιλήψεων, στάσεων και πεποιθήσεων προς τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, είτε αυτά βρίσκονται στο εκπαιδευτικό σύστημα είτε στην κοινωνία. Έκφραση της πολιτικής αυτής, στο χώρο της εκπαίδευσης, αποτελεί το ψηλό ποσοστό περιπτώσεων στις οποίες παρέχεται ειδική βοήθεια στο χώρο του σχολείου γενικής αγωγής.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, μετά από πολύχρονες προσπάθειες που χρονολογούνται από το 1991, πέτυχε τη δημιουργία νέου θεσμικού πλαισίου που να ρυθμίζει συνολικά και σφαιρικά, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, τα θέματα της εκπαίδευσης των παιδιών με ειδικές ανάγκες. Η Νομοθεσία αυτή έχει τίτλο: «Ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμος του 1999» (113(I)1999) και ψηφίστηκε ομόφωνα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων το 1999.

Μια από τις βασικότερες διατάξεις του Νόμου είναι εκείνη που διαλαμβάνει τον καθορισμό του όρου «παιδί με ειδικές ανάγκες» και τονίζει, ανάμεσα σε άλλα, την ευθύνη της πολιτείας για την ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες στον ενιαίο κορμό της εκπαίδευσης.

Παιδιά με Ειδικές Ανάγκες για τα οποία προσδιορίστηκε ειδική αγωγή και εκπαίδευση δικαιούνται δωρεάν φοίτηση σε δημόσιο σχολείο για την παροχή της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, σε τάξη συννηθισμένου σχολείου εφοδιασμένου με τις κατάλληλες υποδομές, σύμφωνα με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Υπουργείου, προσαρμοσμένο στις ειδικές ανάγκες των παιδιών και στο εξατομικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσής τους.

Κατά τη σχολική χρονιά 2011/2012, φοίτησαν 4207 μαθητές με Ειδικές Ανάγκες (με απόφαση των Επαρχιακών Επιτροπών Ειδικής Αγωγής) σε τάξεις συννηθισμένων σχολείων Μέσης Γενικής (2303) και Τεχνικής (680) Εκπαίδευσης και 1224 μαθητές στα Προγράμματα Αλφαριθμητισμού (μόνο σε γυμνάσια), (βλ. πίνακα 1).

Όσον αφορά στις εκπαιδευτικές ώρες στήριξης, κατά τη σχολική χρονιά 2011/12 δόθηκαν

συνολικά 7881 περίοδοι στήριξης Παγκύπρια σε μαθητές της ειδικής αγωγής (5759 στην Μ.Ε. και 682 στην Τ. Ε.) και 1440 περίοδοι σε μαθητές που συμμετέχουν στα Προγράμματα Αλφαβητισμού, (βλ. πίνακα 2).

Στη Μέση Εκπαίδευση λειτουργούν τα πιο κάτω προγράμματα Ειδικής Αγωγής:

- Α. Μαθησιακών Δυσκολιών**
- Β. Ειδικών Μονάδων**
- Γ. Ακοής**
- Δ. Όρασης**
- Ε. Κατ' Οίκον Εκπαίδευσης**

Στη Μέση Εκπαίδευση λειτουργεί επίσης και το Πρόγραμμα Αλφαβητισμού (μόνο στα γυμνάσια)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ Μ.Ε. (Σχολική Χρονιά 2009/10 - 2010/11 - 2011/12)

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ			ΜΑΘΗΤΕΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ			ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ		
	2009/10	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	2011/12
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	885	970	1093	406	324	264	1291	1294	1357
ΛΕΜΕΣΟΣ	412	436	529	459	432	401	871	868	930
ΛΑΡΝΑΚΑ / ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	445	469	492	392	376	389	837	845	881
ΠΑΦΟΣ	148	170	189	243	173	170	391	343	359
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	541	567	680				541	567	680
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	2431	2612	2983	1500	1305	1224	3931	3917	4207

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ Μ.Ε. (Σχολική Χρονιά 2009/10 - 2010/11 - 2011/12)

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ			ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ			ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΠΟΥ ΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ		
	2009/10	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	2011/12
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	3274	2842	2417	502	440	371	3776	3282	2788
ΛΕΜΕΣΟΣ	1703	1659	1623	538	484	477	2241	2143	2100
ΛΑΡΝΑΚΑ / ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	1369	1166	1145	426	388	400	1795	1554	1545

ΠΑΦΟΣ	563	585	574	234	198	192	797	783	766
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	911	744	682				911	744	682
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	7820	6996	6441	1700	1510	1440	9520	8506	7881

7.3.12.1 Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Στο πρόγραμμα αυτό εντάσσονται παιδιά με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες μετά από απόφαση της ΕΕΕΑΕ. Η εκπαιδευτική στήριξη των μαθητών γίνεται είτε ατομικά, είτε ομαδικά (μέχρι 6 παιδιά) ανάλογα με τις ανάγκες τους. Συνήθως η στήριξη γίνεται στα εξεταζόμενα μαθήματα (Νέα Ελληνικά, Ιστορία, Μαθηματικά, Φυσικά). Ώρες στήριξης δίνονται και σε άλλα μαθήματα, όπως Σχεδιασμό και Τεχνολογία, Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές, Τέχνη, Φυσική Αγωγή κ.λπ., ανάλογα με τις ανάγκες κάθε παιδιού.

7.3.12.2 Β. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ ΣΕ ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

Η φοίτηση παιδιού με ειδικές ανάγκες, για το οποίο προσδιορίζεται ειδική αγωγή και εκπαίδευση από την ΕΕΕΑΕ γίνεται και σε Ειδική Μονάδα που λειτουργεί σε συνηθισμένο σχολείο.

Στις ειδικές μονάδες μπορούν να ενταχθούν από 2 μέχρι 7 μαθητές μετά από απόφαση της Επαρχιακής Επιτροπής Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Οι μαθητές της Ειδικής Μονάδας φοιτούν με ειδικό καθεστώς και λαμβάνουν « Πιστοποιητικό Παρακολούθησης». Η προσέγγιση στις Μονάδες αυτές γίνεται διαθεματικά και οι εκπαιδευτικοί έχουν επιμορφωθεί σχετικά. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών και την ασφάλεια των μαθητών των ειδικών μονάδων εργοδοτούνται σχολικοί βοηθοί.

Στη Μέση Εκπαίδευση λειτουργούν δύο τύποι μονάδων:

α) Οι Μονάδες που λειτουργούν στα Γυμνάσια με 26 περιόδους στήριξης, (σε ειδικά διαμορφωμένα αίθουσα-ειδική μονάδα) τη βδομάδα, από καθηγητές κάθε ειδικότητας, στα πιο κάτω μαθήματα:

Πρόγραμμα Ειδικής Μονάδας στα Γυμνάσια	
Μάθημα	Περίοδοι Στήριξης
Φιλολογικά	6 + 2 Υπ. Καθηγητής
Μαθηματικά	2
Οικιακή Οικονομία	4
Σχεδιασμός Τεχνολογία	4
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές	2
Τέχνη	2
Φυσ. Αγωγή	2
Μουσική	2
ΣΥΝΟΛΟ	26

β) Οι Μονάδες που λειτουργούν στα Λύκεια με ειδικό πρόγραμμα μεικτής φοίτησης σε Ειδική Μονάδα ως εξής: τρεις μέρες φοίτησης στο σχολείο και δύο μέρες παρακολούθησης ειδικού εκπαιδευτικού προγράμματος σε χώρους εκτός σχολείου.

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού των προγραμμάτων της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στη Μέση Εκπαίδευση εντάσσεται και το πιο πάνω πρόγραμμα (Προεπαγγελματική Εκπαίδευση) των μαθητών με ειδικές ανάγκες. Μέλημα αυτής της εκπαιδευτικής και κοινωνικής πολιτικής αποτελεί η ομαλή μετάβαση των εν λόγω μαθητών από τον σχολικό στον επαγγελματικό χώρο.

Πρωταρχικοί στόχοι του προγράμματος που εφαρμόζεται στις Ειδικές Μονάδες Λυκείου είναι:

- η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των παιδιών με Ειδικές Ανάγκες,
- η κοινωνικοποίησή τους,
- η συναισθηματική τους ασφάλεια και
- η απόκτηση δεξιοτήτων που θα τους βοηθήσουν στη μελλοντική επαγγελματική τους αποκατάσταση και στη συμμετοχή τους στη παραγωγική διαδικασία.

Το ημερήσιο πρόγραμμα εκτός σχολείου καταρτίζεται ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν κάθε φορά στους χώρους εκτός σχολείου αφού καταγραφούν οι παρατηρήσεις από τους επόπτες-εκπαιδευτικούς, σχετικά με τη συμπεριφορά και την επίδοση των παιδιών.

Οι Μονάδες στα Λύκεια λειτουργούν με 17 περιόδους στήριξης τη βδομάδα, από καθηγητές κάθε ειδικότητας, στα πιο κάτω μαθήματα:

Πρόγραμμα Ειδικής Μονάδας στα Λύκεια	
Μάθημα	Διδακτικές Περίοδοι
Ελληνικά	4 περίοδοι
Μαθηματικά	2 περίοδοι
Οικογενειακή Αγωγή	3 περίοδοι
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές	2 περίοδοι
Φυσική Αγωγή	2 περίοδοι
Μουσική	2 περίοδοι
Τέχνη	2 περίοδοι
ΣΥΝΟΛΟ	17

Ένταξη παιδιών Ειδ. Μον. σε συνηθισμένη τάξη στα Λύκεια (4 περίοδοι):	
Μαθήματα επιλογής	Διδακτικές Περίοδοι
Γυμναστική	1 περίοδος
Μουσική	1 περίοδος
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές	1 περίοδος
Τέχνη	1 περίοδος
Θέατρο	1 περίοδος
Φωτογραφεία	1 περίοδος

Εποπτεία σε Χώρους Απασχόλησης στα Λύκεια	Διδακτικές Περίοδοι
2 μέρες σε χώρους απασχόλησης εκτός σχολείου	14π

7.3.12.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΠΟΠΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ

Για την καλύτερη λειτουργία του προγράμματος, τόσο οι επόπτες καθηγητές και συνδεδειγμένοι λειτουργοί όσο και οι σχολικοί βοηθοί που συνοδεύουν τα παιδιά στους χώρους απασχόλησης, βρίσκονται σε συνεχή επικοινωνία για στήριξη και καθοδήγηση με το Γραφείο Ειδικής Αγωγής Μέσης Εκπαίδευσης και το σχετικό τμήμα του Υπουργείου Εργασίας. Σημειώνουμε, επίσης, ότι οι Σχολικοί Βοηθοί έτυχαν και σχετικής εκπαίδευσης από το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εργασίας.

Κατά τη σχολική χρονιά 2011 – 2012 λειτούργησαν 50 ειδικές μονάδες στα σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και 10 ειδικές μονάδες στην Τεχνική Εκπαίδευση.

Λειτουργία ειδικών μονάδων κατά επαρχία:

Ειδικές Μονάδες Λευκωσίας 2011-12

	ΣΧΟΛΕΙΟ
1	Γυμνάσιο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ Πλατύ
2	Γυμνάσιο Αγλαντζιάς
3	Γυμνάσιο Αγίας Βαρβάρας
4	Περιφερειακό Γυμνάσιο Πέρα Χωρίου και Νήσου (2 Μον)
5	Γυμνάσιο Κωνσταντινουπόλεως
6	Β΄ Περιφερειακό Γυμνάσιο Λευκωσίας
7	Γυμνάσιο Κοκκινότριμιθιάς
8	Γυμνάσιο Ακρόπολης
9	Γυμνάσιο Έγκωμης
10	Γυμνάσιο Αγίου Στυλιανού
11	Γυμνάσιο Ιωνά και Κολοκάση, Γέρι
12	Γυμνάσιο Λασιών
13	Γυμνάσιο Σολέας
14	Γυμνάσιο Αγ. Βασιλείου
15	Λύκειο Ιδαλίου -2 Μονάδες
16	Λύκειο Κύκκου Α΄
17	Λύκειο Κύκκου Α΄
	ΣΥΝΟΛΟ-19

Ειδικές Μονάδες Λεμεσού 2011-12

	ΣΧΟΛΕΙΟ
1	Γυμνάσιο Αγίας Βαρβάρας
2	Γυμνάσιο Αγίου Νεοφύτου -2 Μονάδες
3	Γυμνάσιο Αγίας Φυλάξεως -2 Μονάδες
4	Γυμνάσιο Καλογεροπούλου
5	Γυμνάσιο Λινόπετρας
6	Γυμνάσιο Αγ. Ιωάννη
7	Γυμνάσιο Ύψωνα
8	Λανίτειο Γυμνάσιο
9	Γυμνάσιο Ζακακίου
10	Γυμνάσιο Νεάπολης
11	Λύκειο Πολεμιδιών
12	Λύκειο Λινόπετρας
	ΣΥΝΟΛΟ-14

Ειδικές Μονάδες Λάρνακας/ Αμμοχώστου 2011-12

	ΣΧΟΛΕΙΟ
1	Γυμνάσιο Δροσιάς
2	Γυμνάσιο Αραδίππου
3	Λύκειο Αραδίππου -2 Μονάδες
4	Γυμνάσιο Αθναίνου
5	Γυμνάσιο Κιτίου
6	Γυμνάσιο Παραλιμνίου
7	Λύκειο Παραλιμνίου
8	Γυμνάσιο Δερύνειας
9	Γυμνάσιο Ξυλοφάγου
10	Γυμνάσιο Λιβαδιών
11	Παγκύπριο Λύκειο
	ΣΥΝΟΛΟ-12

Ειδικές Μονάδες Πάφου 2011-12

	ΣΧΟΛΕΙΟ
1	Γυμνάσιο Αποστόλου Παύλου
2	Νικολαΐδειο Γυμνάσιο
3	Γυμνάσιο Έμπας
4	Γυμνάσιο Πολεμίου
5	Γυμνάσιο Πόλεως Χρυσοχούς
	ΣΥΝΟΛΟ-5

Στην Τεχνική Εκπαίδευση λειτουργούν 10 ειδικές μονάδες σε όλες τις επαρχίες με το πιο κάτω πρόγραμμα:

Πρόγραμμα Ειδικής Μονάδας στην Τεχνική Εκπαίδευση Μαθήματα Γενικής Εκπαίδευσης

Μάθημα	Διδακτικές Περίοδοι
Ελληνικά	2 περίοδοι
Μαθηματικά	2 περίοδοι
Υγιεινή	2 περίοδοι
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές	2 περίοδοι
Φυσική Αγωγή	2 περίοδοι
Μουσική	1 περίοδοι
ΣΥΝΟΛΟ	11

Πρόγραμμα Ειδικής Μονάδας στη Τεχνική Εκπαίδευση Μαθήματα Ειδικότητας

Μάθημα	Διδακτικές Περίοδοι
Μαγειρική	6 περίοδοι
Επαγγελματική Αγωγή	2 περίοδοι
Τραπεζοκομία	4 περίοδοι-ένταξης στη συνηθισμένη τάξη
Πρακτική εργασία	2 περίοδοι
Κατασκευή κοσμημάτων	7 περίοδοι
Καλλιτεχνικές Δημιουργίες	3 περίοδοι
ΣΥΝΟΛΟ	24

ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΕΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ - Ειδικές Μονάδες

1	Γ΄ Τεχνική Σχολή Αρχαγγέλου Λευκωσίας (3 Μον)
2	Γ΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού (3 Μον)
3	Νέα Τεχνική Σχολή Λάρνακας (1 Μον)
4	Τεχνική Σχολή Πάφου (3 Μον)
	ΣΥΝΟΛΟ- 10

7.3.12.4 Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΚΟΗΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα ένταξης παιδιών με πρόβλημα ακοής λειτουργεί σήμερα παγκύπρια σε 63 σχολεία της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης με 98 μαθητές με πρόβλημα ακοής στη Μ.Ε.

Συγκεκριμένα εφαρμόζονται οι πιο κάτω μορφές ένταξης:

1. φοίτηση στη γενική τάξη χωρίς στήριξη,
2. φοίτηση στη γενική τάξη και στήριξη σε ειδική αίθουσα, κυρίως, στα εξεταζόμενα μαθήματα
3. φοίτηση σε Ειδικό Τμήμα (Μονάδα).

Όσον αφορά στις Μονάδες, λειτουργεί μια στην Επαρχία Λευκωσίας.

Εκεί όπου χρειάζεται δίνεται η δυνατότητα εξυπηρέτησης των παιδιών από Εκπαιδευτικούς Διερμηνείς της Κυπριακής Νοηματικής Γλώσσας.

Επιπρόσθετα, έχει παραχθεί ενημερωτικό υλικό, που είναι στη διάθεση όλων των διδασκόντων. Ειδικότερα, έχουν εκδοθεί «Προσαρμοσμένα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και Καρτέλες εργασίας για Παιδιά με πρόβλημα ακοής» για τις τάξεις του Γυμνασίου. Στην ιστοσελίδα του ΥΠΠ είναι διαθέσιμος προς όλους τους εκπαιδευτικούς οδηγός (60 σελίδες), που εκπονήθηκε από το Πανεπιστήμιο Πατρών με τίτλο «Η ένταξη και η συμμετοχή των κωφών/βαρήκων μαθητών σε σχολεία με ακούοντες μαθητές». Παράλληλα, έχουν αποσταλεί οι τέσσερις βιντεοταινίες που παρήγαγε ο Σύνδεσμος Γονέων Παιδιών με Απώλεια Ακοής που ασχολούνται με θέματα της ακουστικής απώλειας των παιδιών.

Οι Διευθύνσεις Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης, εκτός από την ενημέρωση των διδασκόντων, εφαρμόζουν και τις υπόλοιπες σχετικές διατάξεις του Νόμου [113(1)99], ειδικότερα όσον αφορά στον καταρτισμό ατομικών προγραμμάτων (και παροχή ωρών στήριξης), τις διευκολύνσεις κατά τις εξετάσεις (επιπρόσθετος χρόνος, απλοποίηση γλωσσικής διατύπωσης εξεταστικού δοκιμίου) και ηχομόνωση αιθουσών διδασκαλίας και ειδικών αιθουσών στήριξης.

Όσον αφορά στις ώρες στήριξης, κατά τη σχολική χρονιά 2011/12 δόθηκαν 721 περίοδοι εκπαιδευτικής στήριξης Παγκύπρια σε 98 παιδιά με απώλεια ακοής.

Επιπρόσθετα, δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην ευαισθητοποίηση των ακούοντων παιδιών σε θέματα ακουστικής απώλειας.

Κατά τη σχολική χρονιά 2010/11 έξι παιδιά εξασφάλισαν θέση σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας (αφού παρακάθισαν τις ίδιες εξετάσεις με τους ακούοντες μαθητές) και έντεκα παιδιά άριστευσαν στα σχολεία τους, τα οποία πληρούσαν κριτήρια των άριστων ακούοντων μαθητών. Αρκετά παιδιά που ήταν ενταγμένα στο πρόγραμμα αυτό φοιτούν σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας.

7.3.12.5 Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ

Το πρόγραμμα ένταξης παιδιών με πρόβλημα όρασης λειτουργεί σήμερα παγκύπρια σε 38 σχολεία της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης με 45 μαθητές.

Για τον καταρτισμό του ατομικού προγράμματος των παιδιών με προβλήματα όρασης το Γρα-

φείο Ειδικής Αγωγής Μέσης Εκπαίδευσης συνεργάζεται με τη Σχολή Τυφλών. Η ένταξη των παιδιών αυτών γίνεται όπως και η ένταξη των παιδιών με Μαθησιακές Δυσκολίες. Το πρόγραμμα παρακολουθείται και από τους συνδετικούς λειτουργούς της Μ.Ε.

7.3.12.6 Ε. ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Η κατ' οίκον εκπαίδευση προσφέρεται σε μαθητές με προβλήματα υγείας, μετά από αίτημα του γονιού ή του Διευθυντή του σχολείου στο οποίο φοιτά ο μαθητής. Το αίτημα αυτό, το οποίο πρέπει να συνοδεύεται από ιατρικά πιστοποιητικά και βεβαιώσεις, κατατίθεται στην Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ) η οποία αξιολογεί την περίπτωση και εισηγείται το ατομικό πρόγραμμα του παιδιού.
- Η κατ' οίκον εκπαίδευση περιλαμβάνει συνήθως στήριξη στα εξεταζόμενα μαθήματα για μαθητές Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης, εκτός εάν η ΕΕΕΑΕ αποφασίσει τη στήριξη του μαθητή σε κάποια άλλα μαθήματα αναγκαία για την κάλυψη συναισθηματικών αναγκών του.
- Ο χώρος και χρόνος διεξαγωγής των μαθημάτων καθορίζεται σε συνεργασία με τους γονείς και μπορεί να είναι είτε ο χώρος νοσηλείας του παιδιού, είτε το σπίτι κατά τις απογευματινές ή και πρωινές ώρες. Στις περιπτώσεις που το παιδί για κάποιο διάστημα δεν μπορεί να παρακολουθήσει τα μαθήματα, για λόγους υγείας, τότε ο εκπαιδευτικός αναπληρώνει σ' άλλη χρονική περίοδο τις ώρες που έχει χάσει ο μαθητής.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Σχολική Χρονιά 2011/12)

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ Ε.Α.Ε. Μαθησιακές Δυσκολίες ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΗ	ΜΑΘΗΤΕΣ Ε.Α.Ε. Ειδικές Μονάδες ΕΙΔΙΚΗ ΑΙΘΟΥΣΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ Ε.Α.Ε Ακοής ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΗ	ΜΑΘΗΤΕΣ Ε.Α.Ε Όρασης ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	917	124	35	17	1093	17
ΛΕΜΕΣΟΣ	412	76	29	12	529	9
ΛΑΡΝΑΚΑ / ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	395	67	19	11	492	9
ΠΑΦΟΣ	134	35	15	5	189	4
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	1858	302	98	45	2303	39

7.3.12.7 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Πρόκειται για το μεγαλύτερο σε έκταση πρόγραμμα στη Μέση Εκπαίδευση, το οποίο ξεκίνησε σε πειραματική βάση το 1989-1990 σε δύο Γυμνάσια της Λεμεσού. Την Επιστημονική ευθύνη του προγράμματος έχει η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και τη Διοικητική ευθύνη έχει η Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα κατά το σχολικό έτος 2011-2012 λειτούργησε σε 64 Γυμνάσια με 166 ομάδες και συμμετείχαν σ' αυτό 1224 μαθητές.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στοχεύοντας στην αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας και την πρόληψη του σχολικού και συνακόλουθα του κοινωνικού αποκλεισμού λειτουργεί, μεταξύ των άλλων μέτρων που εφαρμόζει, Πρόγραμμα Λειτουργικού Αλφαριθμητισμού ενσωματωμένο στο γενικό σχολικό πρόγραμμα. Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία και την ποιοτική βελτίωση του πιο πάνω Προγράμματος υπενθυμίζουμε και αποσαφηνίζουμε τα πιο κάτω:

Γενικοί σκοποί του Προγράμματος Αλφαριθμητισμού:

- Η διασφάλιση του θεμελιώδους ανθρώπινου δικαιώματος στην εκπαίδευση των λειτουργικά αναλφάβητων μαθητών.
- Η πρόληψη του σχολικού και συνακόλουθα κοινωνικού αποκλεισμού με όλες τις αρνητικές για το άτομο και την κοινωνία συνέπειες: περιθωριοποίηση, παραβατικότητα, αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές, χρήση και κατάχρηση ουσιών, προβλήματα ψυχικής και σωματικής υγείας.

Παιδαγωγικοί στόχοι:

- Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων γραφής, ανάγνωσης, αριθμητικής.
- Η κατανόηση κειμένου.
- Η διευκόλυνση και ανάπτυξη ικανότητας για προσωπική έκφραση, κρίση, δημιουργικότητα, συζήτηση και επικοινωνία.
- Η ενίσχυση της αυτοεικόνας και η συναισθηματική στήριξη του μαθητή.
- Η διευκόλυνση και ανάπτυξη ικανότητας προσαρμογής στο σχολικό και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΦΑΡΙΘΜΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ Μ.Ε.				
ΕΠΑΡΧΙΑ	Περίοδοι Διδασκαλίας			
Σχ. χρονιά	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	433	502	440	371
ΛΕΜΕΣΟΣ	467	538	484	477
ΛΑΡΝΑΚΑ/ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	397	426	388	400
ΠΑΦΟΣ	226	234	198	192
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	1523	1700	1510	1440

ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΦΑΡΙΘΜΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ Μ.Ε.				
Σχ. χρονιά	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	305	406	324	264
ΛΕΜΕΣΟΣ	439	459	432	401
ΛΑΡΝΑΚΑ/ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	366	392	376	389
ΠΑΦΟΣ	223	243	173	170
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	1333	1500	1305	1224

7.3.12.8 ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Το τμήμα Ειδικής Αγωγής της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης, στα πλαίσια της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και άλλων εμπλεκομένων σε θέματα Ειδικής Αγωγής θα πραγματοποιήσει και φέτος, όπως κάθε σχολική χρονιά, σε συνεργασία με άλλους φορείς, σεμινάρια/βιωματικά εργαστήρια και δειγματικές διδασκαλίες. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια γίνεται και η ενημέρωση για θέματα ειδικής αγωγής των διευθυντών των σχολικών μονάδων.

7.4 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.4.1 ΙΔΡΥΣΗ ΕΣΠΕΡΙΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ

Μετά την επιτυχή λειτουργία της Εσπερινής Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (ημερομηνίας 07 Δεκεμβρίου 2011), προχώρησε στην ίδρυση Εσπερινής Τεχνικής Σχολής και στη Λεμεσό, η οποία ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Ιανουάριο του 2012 με 23 μαθητές. Η Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού στεγάζεται στην Α΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού, ενώ κάποια μαθήματα πραγματοποιούνται και στη Β΄ και Γ΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού. Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 λειτούργησαν στην Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού οι κλάδοι της Μηχανολογίας και των Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών.

Οι Εσπερινές Τεχνικές Σχολές προσφέρουν μια δεύτερη ευκαιρία σε άτομα που δεν έχουν ολοκληρώσει τη Μέση Εκπαίδευση, αφού τα προγράμματα σπουδών που προσφέρουν είναι ισοδύναμα με τα προγράμματα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πρωινής φοίτησης.

7.4.2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Η ανάγκη για παρακολούθηση της τεράστιας επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου που συντελείται και βρίσκεται σε εξέλιξη στις μέρες μας και χαρακτηρίζει έντονα την εποχή μας επιβάλλει όπως οι μαθητές των Τεχνικών Σχολών εξασκηθούν στο χειρισμό και την εφαρμογή της σύγχρονης τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.

Οι προσανατολισμοί της βιομηχανίας μας, επιβάλλουν την επιμόρφωση και εξάσκηση των μαθητών των Τεχνικών Σχολών στα πιο κάτω εκπαιδευτικά μοντέλα σύγχρονης τεχνολογίας:

- Συστήματα πιεσμένου αέρα (Pneumatics)
- Συστήματα ηλεκτρο-πνευματικά (Electro-Pneumatics)
- Προγραμματιζόμενοι “Λογικοί Ελεγκτές” (Programmable Logic Controllers PLCs)
- Εργαλειομηχανές με ηλεκτρονικό (αριθμητικό) προγραμματισμό εργασίας (Computer Numerically)
- Controlled Machine Tools - CNC Machine Tools
- Συστήματα παραγωγικών διαδικασιών με την υποστήριξη Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (Computer Aided Manufacturing)-CAM
- Συστήματα με ρομποτικό έλεγχο (Robotics)

7.4.3 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ-ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στις Τεχνικές Σχολές λειτουργούν 72 εργαστήρια Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, τα οποία είναι εξοπλισμένα με 17 ηλεκτρονικούς υπολογιστές, εκτυπωτές, σαρωτές και συσκευές πολυμέσων.

Το 2012 συνεχίστηκε η συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Ακαδημίας CISCO και το μάθημα Δικτύων CISCO διδάσκεται κατά τις απογευματινές ώρες σε δύο Τεχνικές Σχολές στη Λευκωσία και τη Λεμεσό, αφού έγινε η επιμόρφωση ορισμένου αριθμού καθηγητών της ειδικότητας Μηχανικής Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

Επίσης, στις Τεχνικές Σχολές γίνεται συστηματική χρήση του Η/Υ ως μέσου ή και εργαλείου στη διδασκαλία ξένων γλωσσών, καθώς και σε Τεχνολογικά και Εργαστηριακά Μαθήματα Ειδικότητας όπως είναι το Αρχιτεκτονικό Σχέδιο, η Σχεδίαση με Ηλεκτρονικό Υπολογιστή, η Διακόσμηση, η Τεχνολογία Σχεδιασμού και Παραγωγής Επίπλων, το Σχέδιο Μόδας κ.ά.

7.5 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Με απώτερο στόχο την ουσιαστική ανάπτυξη της έρευνας, την παραγωγή νέας γνώσης, τη μείωση διαρροής αξιόλογων Κύπριων επιστημόνων προς οργανισμούς και ιδρύματα του εξωτερικού, την προσέλκυση ποιοτικών φοιτητών, ερευνητών και επιστημόνων από το εξωτερικό, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των Κυπρίων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, το ΥΠΠ έχει προβεί σε σειρά μέτρων για ανάπτυξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο, τα οποία αναφέρονται συνοπτικά πιο κάτω.

Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης

Για τη διασφάλιση της ποιότητας της προσφερόμενης ανώτερης εκπαίδευσης στην Κύπρο, το ΥΠΠ προωθεί το νομοσχέδιο με τίτλο: «Ο Περί Φορέα (Ίδρυση και λειτουργία) Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης Νόμος», το οποίο βρίσκεται στα τελευταία στάδια νομοτεχνικού ελέγχου. Σκοπός του εν λόγω νομοσχεδίου είναι η ενίσχυση των διαδικασιών εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και η εφαρμογή των ευρωπαϊκών προτύπων και οδηγιών στην όλη διαδικασία (τόσο στα Δημόσια και Ιδιωτικά Πανεπιστήμια, όσο και στις Δημόσιες και Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης). Επιπλέον, σύμφωνα με το νομοσχέδιο, ο Φορέας Πιστοποίησης Ποιότητας θα είναι η αρμόδια αρχή της Δημοκρατίας για την αξιολόγηση και της Διασυννοριακής εκπαίδευσης που προσφέρεται στη Δημοκρατία από τοπικά ιδρύματα.

Ίδρυση νέων Σχολών στα Δημόσια Πανεπιστήμια

• Ίδρυση Ιατρικής Σχολής

Μετά από διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς και κατόπιν μελετών από ειδικούς εμπειρογνώμονες, προωθήθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων και ψηφίστηκε ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012, ο οποίος προνοεί την ίδρυση και λειτουργία Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Η εισαγωγή των πρώτων φοιτητών στην Ιατρική Σχολή αναμένεται να γίνει το ακαδημαϊκό έτος 2013-14. Η λειτουργία Ιατρικής Σχολής θα συμβάλει στην ανάπτυξη τόσο της έρευνας, όσο και στη βελτίωση των κρατικών υπηρεσιών υγείας.

• Ίδρυση Σχολής Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Στο πλαίσιο της πολιτικής για ανάπτυξη των Δημόσιων Πανεπιστημίων και τη διεύρυνση και εκσυγχρονισμό των προσφερόμενων προγραμμάτων σπουδών, το ΥΠΠ προώθησε την τροποποίηση των περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) Κανονισμών, που αφορούν στην ίδρυση Σχολής Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Η έγκριση των σχετικών Κανονισμών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τέθηκε σε ισχύ από τις 27/7/12.

• Ίδρυση και Λειτουργία δύο νέων ιδιωτικών Πανεπιστημίων κατά την τελευταία διετία

Την τελευταία διετία, μετά από αξιολόγηση σχετικών αιτήσεων, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την παραχώρηση αρχικής άδειας λειτουργίας σε δύο ιδιωτικά πανεπιστήμια. Η αρχική άδεια λειτουργίας ισχύει για τέσσερα (4) χρόνια από την ημερομηνία έναρξής της και υπόκειται στις πρόνοιες των σχετικών άρθρων των περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) Νόμων του 2005 έως 2011.

- **«Πανεπιστήμιο Νεάπολης»:** Ως ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των Σχολών του εν λόγω Πανεπιστημίου έχει καθοριστεί η 1η Σεπτεμβρίου 2010.
- **«University of Central Lancashire, Cyprus (UCLAN CYPRUS)»:** Ως ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των Σχολών του εν λόγω Πανεπιστημίου έχει καθοριστεί η 1η Σεπτεμβρίου 2012.

- **Παραχώρηση Άδειας Λειτουργίας σε τρία Ιδιωτικά Πανεπιστήμια**

Το Υπουργικό Συμβούλιο, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχουν οι περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) Νόμων του 2005 έως 2011 και μετά από εισήγηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, αναγνωρίζοντας τη μεγάλη πρόοδο που έχουν παρουσιάσει τα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια και το αξιόλογο έργο που επιτελούν, αποφάσισε την παραχώρηση Άδειας Λειτουργίας σε τρία Ιδιωτικά Πανεπιστήμια: Πανεπιστήμιο Frederick, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Σημειώνεται ότι η Άδεια Λειτουργίας των εν λόγω Πανεπιστημίων τέθηκε σε ισχύ από την 1η Οκτωβρίου 2011 και αποτελεί ένδειξη της επιτυχούς λειτουργίας τους κατά τα χρόνια που προηγήθηκαν και λειτουργούσαν βάσει της αρχικής άδειας λειτουργίας που τους είχε παραχωρηθεί.

- **Διδακτορικά Προγράμματα σπουδών από τα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια**

Στο πλαίσιο της πολιτικής για ανάπτυξη των ιδιωτικών πανεπιστημίων και διασφάλισης της παρεχόμενης εκπαίδευσης, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων, αποφάσισε να δώσει τη δυνατότητα στα ιδιωτικά πανεπιστήμια τα οποία έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας, να προσφέρουν διδακτορικά προγράμματα σπουδών νοουμένου ότι τηρούνται τα ακόλουθα:

I. Το Πανεπιστήμιο προσφέρει αντίστοιχο πρόγραμμα επιπέδου Μάστερ.

II. Κάθε μέλος του Διδακτικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του συγκεκριμένου Τμήματος μπορεί να εποπτεύει συνολικά μέχρι τρεις διδακτορικούς φοιτητές και ο μέσος όρος του συνολικού αριθμού διδακτορικών φοιτητών ανά μέλος ΔΕΠ του Τμήματος δεν μπορεί να είναι πέραν των δύο φοιτητών.

III. Στην τριμελή επιτροπή εποπτείας κάθε διδακτορικού φοιτητή πρέπει να συμμετέχει ένα μέλος ΔΕΠ, όχι κατ' ανάγκη ως ο εποπτεύων καθηγητής, ο οποίος έχει ήδη ολοκληρώσει επιτυχώς διδακτορικά προγράμματα.

- **Αύξηση αριθμού Κυπρίων φοιτητών που επιλέγουν να σπουδάσουν στην Κύπρο**

Τόσο η ανάπτυξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου, με την ίδρυση νέων Πανεπιστημίων και την προσφορά σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών, όσο και η έμφαση που δίνεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για διασφάλιση της ποιότητας της προσφερόμενης εκπαίδευσης, οδήγησαν στην αύξηση του αριθμού των Κυπρίων φοιτητών, που επιλέγουν την Κύπρο για τις ανώτατες σπουδές τους.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, από το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 ο αριθμός των Κυπρίων που επιλέγουν την Κύπρο για σπουδές ξεπερνά τον αριθμό των Κυπρίων που επιλέγουν να σπουδάσουν στο εξωτερικό. Όσον αφορά στους αριθμούς των Κύπριων φοιτητών, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-11, ο αριθμός των Κύπριων φοιτητών ανέρχεται στις 41.291. Από αυτούς, ποσοστό 53,5% σπουδάζει στην Κύπρο (21,3% σε Δημόσια Πανεπιστήμια και Δημόσιες Σχολές, 24,3 % σε Ιδιωτικά Πανεπιστήμια, 7,9% σε Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης) και ποσοστό 46,5 % σπουδάζει στο εξωτερικό (21,8% στην Ελλάδα, 20,4% στο Ηνωμένο Βασίλειο και 4,3% σε άλλες χώρες).

- **Εκσυγχρονισμός Προγραμμάτων Σπουδών**

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προβεί σε αρκετές ενέργειες για διεύρυνση του φάσματος και τον εκσυγχρονισμό των προσφερόμενων προγραμμάτων σπουδών, τόσο από τα Δημόσια και Ιδιωτικά Πανεπιστήμια όσο και από τις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι ενέργειες στοχεύουν στο να έχουν οι νέοι τη δυνατότητα επιλογής κλάδων σπουδών, που αφενός τους ενδιαφέρουν και αφετέρου προσφέρουν προοπτικές απασχόλησης στην αγορά εργασίας, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Σε αυτό το πλαίσιο, τα

τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί τόσο ο αριθμός των προσφερόμενων προγραμμάτων σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό), όσο και το φάσμα επιλογών που έχουν οι υποψήφιοι φοιτητές. Επιπλέον, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού πρόσφατα έχει πραγματοποιήσει χαρτογράφηση των προσφερόμενων κλάδων σπουδών σε όλα τα Πανεπιστήμια και Ιδιωτικές Σχολές, έτσι ώστε να γίνουν βελτιώσεις όπου χρειάζεται.

• **Διεθνοποίηση Ανώτερης Εκπαίδευσης**

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αναγνωρίζοντας ότι η διεθνής συνεργασία στον τομέα της Ανώτερης Εκπαίδευσης συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας και της καινοτομίας στη διδασκαλία, τη μάθηση και την έρευνα και βοηθά στην παραγωγή γνώσεων, ασκεί πολιτική και εφαρμόζει πρακτικές υποστηρίζοντας και προωθώντας διεθνείς συνεργασίες. Συνοπτικά, η πολιτική για διεθνοποίηση της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου προωθείται μέσω των ακόλουθων μέτρων:

- Τροποποίηση των Νόμων που διέπουν την Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου με απώτερο στόχο τον εκσυγχρονισμό και τον διεθνή προσανατολισμό της (π.χ προώθηση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και των ευκαιριών για Διά Βίου Μάθηση, προσφορά προγραμμάτων σπουδών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μέθοδο της δικαιόχρησης/πιστοποίησης, προσφορά διαπανεπιστημιακών προγραμμάτων σπουδών, προσφορά προγραμμάτων σπουδών σε ξένες γλώσσες κ.ά.)
- Διασφάλιση Ποιότητας της Διασυννοριακής Ανώτερης Εκπαίδευσης (μέσω του φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης)
- Προώθηση προγραμμάτων συνεργασίας και κινητικότητας (π.χ Erasmus Mundus Active Participation (EMAP), Asia – Europe Mundus (ASEMUNDUS), ASEMUNDUS, Tempus)
- Υπογραφή και υλοποίηση Συμφωνιών Συνεργασίας και αμοιβαίας αναγνώρισης τίτλων σπουδών με ξένες χώρες
- Συμμετοχή της Κύπρου σε διεθνείς εκπαιδευτικές εκθέσεις.

• **Στοχευμένα μέτρα ενίσχυσης της φοιτητικής πρόνοιας**

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στο πλαίσιο των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, έθεσε σε εφαρμογή τα Μέτρα Ενίσχυσης της Φοιτητικής Μέριμνας για την κάλυψη φοιτητικών αναγκών με απώτερο στόχο την ενίσχυση της φοιτητικής πρόνοιας, στη βάση κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων, με τις ακόλουθες ομάδες φοιτητών να έχουν δικαίωμα υποβολής αιτήσεων:

α) Κύπριοι και άλλοι ευρωπαίοι, προπτυχιακοί φοιτητές που σπουδάζουν στα Δημόσια και Ιδιωτικά Πανεπιστήμια και στις Δημόσιες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο

β) Κύπριοι, προπτυχιακοί φοιτητές που σπουδάζουν σε χώρες του εξωτερικού.

Την ακαδημαϊκή χρονιά 2011-2012, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραχώρησε στους δικαιούχους φοιτητές των δύο δημόσιων πανεπιστημίων (Πανεπιστήμιο Κύπρου και Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου), των τεσσάρων ιδιωτικών (Πανεπιστήμιο Frederick, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και Πανεπιστήμιο Νεάπολις), καθώς επίσης και στους δικαιούχους φοιτητές των δύο Δημόσιων Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου και Δασικό Κολέγιο) τα ακόλουθα στοχευμένα μέτρα ενίσχυσης της φοιτητικής πρόνοιας:

1. **Επίδομα στέγασης**, ύψους €1800 (€150 το μήνα X 12), για το οποίο δικαιούχοι ήταν οι φοιτητές που συγκέντρωσαν 18 μόρια και άνω.
2. **Επίδομα σίτισης**, συνολικής αξίας €1.092 (€7 ημερησίως X 156 μέρες/ έτος), για το οποίο δικαιούχοι ήταν οι φοιτητές που συγκέντρωσαν 16 μόρια και άνω.

3. **Επίδομα αγοράς πανεπιστημιακών βιβλίων και εργαστηριακού εξοπλισμού**, ύψους €300, για το οποίο δικαιούχοι ήταν οι φοιτητές που συγκέντρωσαν 16 μόρια και άνω.

4. **Επίδομα για αγορά ή αναβάθμιση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή**, ύψους €500, για το οποίο δικαιούχοι ήταν οι πρωτοετείς φοιτητές που συγκέντρωσαν 16 μόρια και άνω.

Την ακαδημαϊκή χρονιά 2011-2012 επωφελήθηκαν πέραν των 3500 φοιτητών στην Κύπρο με την παραχώρηση κονδυλίου ύψους €7.750.000 προς τους φοιτητές στην Κύπρο και πέραν 1101 κύπριοι φοιτητές στο εξωτερικό με την παραχώρηση κονδυλίου ύψους €1.534.250 προς τους φοιτητές που σπουδάζουν στο εξωτερικό.

Η ενίσχυση της φοιτητικής πρόνοιας με κονδύλια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, τόσο στα δημόσια, όσο και στα ιδιωτικά πανεπιστήμια του τόπου, πραγματοποιείται στο πλαίσιο των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο αναγνωρίζει ότι η δημιουργία και η ενίσχυση των υποδομών και θεσμών της φοιτητικής πρόνοιας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της Κύπρου είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για τη δημιουργία σύγχρονων πανεπιστημίων, βάσει των ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων.

Η στήριξη του θεσμού της φοιτητικής πρόνοιας από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς είναι προς όφελος όχι μόνο των φοιτητών μας, αλλά και

των ιδίων των πανεπιστημίων του τόπου μας, αφού η παραχώρηση των Στοχευμένων Μέτρων Φοιτητικής Πρόνοιας αποτελεί κίνητρο και βοήθεια στις οικογένειες ευρωπαϊών πολιτών, έτσι ώστε να εμπιστευτούν τη μόρφωση των παιδιών τους, με τις λιγότερες δυνατές οικονομικές δυσκολίες, στα κυπριακά πανεπιστήμια. Με τον τρόπο αυτό, διευρύνεται η πρόσβαση προς την Ανώτερη Εκπαίδευση και υποβοηθείται η προσέλκυση φοιτητών στα Πανεπιστήμια.

- **Φοιτητική Ταυτότητα-Κάρτα Νέων/Euro 26 (Euro26 Student Card)**

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας επιχορηγεί την έκδοση της Φοιτητικής Ταυτότητας-Κάρτας Νέων/Euro 26, η οποία καλύπτει όλους τους φοιτητές, εσωτερικού και εξωτερικού. Οι κάτοχοι της φοιτητικής ταυτότητας δικαιούνται, ανάμεσα σε άλλα ωφελήματα, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και 50% έκπτωση σε θεάματα που προσφέρουν όλοι οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου όπως ο ΚΟΑ, ο ΘΟΚ, κτλ. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και ο Οργανισμός Νεολαίας μελετούν την επέκταση των ωφελημάτων.

- **Ενίσχυση τμημάτων (Εδρών) Ελληνικών και Κυπριακών Σπουδών σε πανεπιστήμια του εξωτερικού**

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης εξετάζει αιτήματα για οικονομική στήριξη Εδρών Ελληνικών ή Κυπριακών Σπουδών σε πανεπιστήμια του εξωτερικού. Το 2012 το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επιχορήγησε με το ποσό των €236.782, τριάντα εννέα (39) τμήματα (έδρες) ελληνικών και κυπριακών σπουδών σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, σε 18 χώρες.

7.6 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

7.6.1 ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Ο Τομέας Εκπαιδευτικής Τεκμηρίωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου εξέδωσε το 2012 τα ακόλουθα:

1. Το τεύχος 14 του περιοδικού με τίτλο «Δελτίο Παιδαγωγικού Ινστιτούτου»

Η έκδοση επικεντρώνεται στην τρέχουσα εκπαιδευτική επικαιρότητα και περιλαμβάνει μελέτες και άρθρα τα οποία σχετίζονται με την εισαγωγή των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων (Ν.Α.Π.), ερευνητικά προγράμματα του Π.Ι. και του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας

και Αξιολόγησης (Κ.Ε.Ε.Α.) και άλλα σημαντικά θέματα που απασχολούν και προβληματίζουν τον εκπαιδευτικό κόσμο.

2. Τα πρακτικά του Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα «Διδακτική της Λογοτεχνίας στη Μέση Εκπαίδευση: Αντικρίζοντας το Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα».
3. Τα πρακτικά του ΙΣΤ΄ Συμποσίου Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας και το Ανθολόγιο Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας.
4. Το ενημερωτικό βιβλιάριο για τα προαιρετικά σεμινάρια επιμόρφωσης 2012 – 2013
5. Επιπρόσθετα, εκτυπώθηκαν στο Π.Ι. βιβλιάρια-οδηγοί για όλα τα επιμορφωτικά προγράμματα, όπως επίσης και συμπληρωματικό υλικό και σημειώσεις για τις ανάγκες που προκύπτουν από τη διεξαγωγή των υποχρεωτικών και προαιρετικών σεμιναρίων.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

Η διεξαγωγή των προγραμμάτων επιμόρφωσης του Π.Ι. και οι ανάγκες που δημιουργούνται από την υποχρέωση των συνέδρων για υποβολή εργασιών στο πλαίσιο της επιμόρφωσης, καθώς και η εφαρμογή των Ν.Α.Π. αλλά και το συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων για επιμόρφωση, έχουν αναβαθμίσει τον ρόλο της Βιβλιοθήκης του Π.Ι. Ως εκ τούτου, έγινε προσπάθεια εμπλουτισμού της Βιβλιοθήκης με νέους τόμους βιβλίων και ψηφιακούς δίσκους (CD, DVD). Συνολικά, η Βιβλιοθήκη διαθέτει περισσότερους από 48.634 τόμους έντυπου υλικού και είναι συνδρομητής σε 44 τίτλους επιστημονικών έντυπων περιοδικών που αφορούν στην εκπαίδευση και εκπαιδευτικά θέματα. Κατά το 2011 η Βιβλιοθήκη εμπλουτίστηκε με 290 τόμους νέων βιβλίων, ενώ αναμένεται η παραλαβή και άλλου έντυπου υλικού. Η θεματολογία εστιάζει, κυρίως, στη μεθοδολογία της διδασκαλίας, στις εκπαιδευτικές καινοτομίες και πρακτικές, στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών και στην εκπαιδευτική διοίκηση. Το μητρώο χρηστών της Βιβλιοθήκης αριθμεί γύρω στους 803 χρήστες. Η συνολική δαπάνη για το 2012 ανήλθε γύρω στις €20.000.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για αναβάθμιση της Βιβλιοθήκης του Π.Ι., συνεχίζεται η μηχανογράφηση του υλικού της με το Σύστημα Αυτοματοποίησης Βιβλιοθηκών του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης της Ελλάδας, Α.Β.Ε.Κ.Τ. 5,6. Επίσης, η Βιβλιοθήκη συμμετέχει στην Κοινοπραξία Βιβλιοθηκών Κυπριακών Πανεπιστημίων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στο πλαίσιο της Διά Βίου Μάθησης», και είναι συνδεδεμένη με το Δίκτυο Κυπριακών Βιβλιοθηκών. Στο Δίκτυο αυτό περιέχονται 33 βάσεις δεδομένων από κυπριακές βιβλιοθήκες και ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει και να εντοπίσει υλικό που υπάρχει στη βιβλιοθήκη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, αλλά και σε άλλες κυπριακές βιβλιοθήκες. Ακόμη, ο χρήστης μέσω της ιστοσελίδας του Π.Ι. μπορεί να αναζητήσει άρθρα και άλλες ηλεκτρονικές πηγές από ξένες βάσεις δεδομένων. Παράλληλα, συνεχίζεται η διαδικασία για ηλεκτρονική σύνδεση της Βιβλιοθήκης του Π.Ι. με όλα τα σχολεία της Κύπρου.

8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

8.1 ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΥΡΥΔΙΚΗ

Το ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφόρησης για την εκπαίδευση «Ευρυδίκη» είναι ένας θεσμικός μηχανισμός που ιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα Κράτη Μέλη και που από το 1980 έχει ως στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας στην εκπαίδευση μέσα από την κατανόηση των συστημάτων και των πολιτικών.

Το δίκτυο «Ευρυδίκη» παρέχει πληροφορίες και αναλύσεις σχετικά με τα ευρωπαϊκά συστήματα και τις πολιτικές για την εκπαίδευση. Από το 2012, καλύπτει 38 εκπαιδευτικά συστήματα στις

33 χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα της ΕΕ για τη διά βίου μάθηση (κράτη μέλη της ΕΕ, Κροατία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία, Ελβετία και Τουρκία). Ο συντονισμός και η διαχείρισή του γίνεται από τον εκτελεστικό οργανισμό εκπαίδευσης, οπτικοακουστικών μέσων και πολιτισμού της ΕΕ στις Βρυξέλλες και προσφέρει σειρά πόρων σε απευθείας σύνδεση (online).

Η Ευρωπαϊκή Μονάδα “Ευρυδίκη” υποστηρίζει την Επιτροπή όσον αφορά στις δράσεις στο χώρο της εκπαίδευσης που απαιτούν συνεργασία με άλλους διεθνείς οργανισμούς, ιδιαίτερα το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό για Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (ΟΟΣΑ) και τον Εκπαιδευτικό, Επιστημονικό και Πολιτιστικό Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών (Ουνέσκο).

Η εργασία του Δικτύου βασίζεται σε δεδομένα που συλλέγονται από κάθε Εθνική Μονάδα. Η διαδικασία για την προετοιμασία των μελετών βασίζεται σε σταθερούς και ομοιόμορφους ορισμούς και στην προετοιμασία των σχετικών ερωτηματολογίων. Η συγκριτική ανάλυση που αναλαμβάνει η Ευρωπαϊκή Μονάδα ελέγχεται από τις Εθνικές Μονάδες με σκοπό την εξασφάλιση ότι οι πληροφορίες θα είναι ορθές και ακριβείς.

8.2 ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες των χρηστών του, το δίκτυο «Ευρυδίκη» προετοιμάζει και εκδίδει τα ακόλουθα:

- εύκολα συγκρίσιμες και τακτικά επικαιροποιημένες μονογραφίες σχετικά με την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων,
- συγκριτικές μελέτες για ειδικά θέματα στο πλαίσιο ενδιαφερόντων της Κοινότητας,
- δείκτες για διαφορετικά επίπεδα της εκπαίδευσης, από την προ-δημοτική έως την ανώτατη εκπαίδευση.

Από τις αρχές του 2012, χρησιμοποιείται από τους χρήστες του Δικτύου η «Eurypedia» μία μοναδική ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια για όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα που καλύπτονται από το Δίκτυο. Επίσης, σε συνεργασία με την Eurostat (το Στατιστικό Γραφείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων), η «Ευρυδίκη» παράγει το Key Data on Education-Αριθμοί Κλειδιά στην Εκπαίδευση, μια έκδοση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που περιλαμβάνει γενικούς και θεματικούς δείκτες οι οποίοι επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Η «Ευρυδίκη» συνεργάζεται στενά και με το Cedefop (το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης) και το ETF (Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Κατάρτισης), κυρίως για την προετοιμασία της έκδοσης «Structures of Education, Initial Training and Adult Education Systems in Europe»-Δομές της εκπαίδευσης, της αρχικής κατάρτισης και των συστημάτων εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ευρώπη.

Εκδόσεις του Δικτύου κατά τη χρονιά 2012

- Teachers and school Heads' Salaries and Allowances in Europe 2011/12
- National Student Fee and Support Systems 2011/12
- Key Data on Languages at School in Europe
- Citizenship Education
- The European Higher Education Area in 2012: Bologna Process Implementation Report
- Entrepreneurship Education at School in Europe
- Eurypedia 2012
- Taught time in Compulsory Education
- School and Academic Calendars

8.3 ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΥΡΥΔΙΚΗ

Στην Κύπρο, από τον Ιούνιο του 2002, η Μονάδα λειτουργεί στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με την ονομασία Κυπριακή Μονάδα «Ευρυδίκη».

Οι δραστηριότητες της Κυπριακής Μονάδας «Ευρυδίκη» επικεντρώνονται στη συγκέντρωση πληροφοριών για όλες τις πτυχές και όλες τις βαθμίδες (Προ-Δημοτική, Δημοτική, Μέση, Μέση Τεχνική και Επαγγελματική, Ανώτερη-Ανώτατη) του Κυπριακού εκπαιδευτικού συστήματος, και στην κατάταξη και τοποθέτηση αυτών των πληροφοριών στην ανάλογη βάση δεδομένων.

Μια εξίσου σημαντική δραστηριότητα της Μονάδας, είναι ο συντονισμός για τη συγγραφή εκδόσεων και η διανομή τους σε αποδέκτες προτεραιότητας (priority recipients) εντός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, σε εξωτερικούς συνεργάτες αλλά και στα ΜΜΕ.

Επίσης, αναλαμβάνει το συντονισμό για την ετήσια ανανέωση των στοιχείων της ηλεκτρονικής εκπαιδευτικής εγκυκλοπαίδειας «Eurypedia» και των εθνικών περιλήψεων.

Κατά το 2012 η Κυπριακή Μονάδα Ευρυδίκη είχε αναλάβει την ολική επιμέλεια της έκδοσης «Key Data on Education 2012» στα ελληνικά (μετάφραση, εκτύπωση, διανομή και προώθηση).

9. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

9.1 ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

9.1.1 Εταιρικά Σχολεία UNESCO Κύπρου

Ο θεσμός του Δικτύου Εταιρικών Σχολείων UNESCO (www.unesco.org/new/en/education/networks/global-networks/aspnet/) δημιουργήθηκε το 1953, αποσκοπώντας στην ενθάρρυνση της επικοινωνίας και την ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα στις μαθητικές κοινότητες των κρατών μελών του Οργανισμού, ώστε να προωθούνται αποτελεσματικότερα οι στόχοι της UNESCO στους νέους. Στο παγκόσμιο αυτό Δίκτυο συμμετέχουν σήμερα περισσότερα από 9000 εκπαιδευτικά ιδρύματα σε 180 χώρες. Το Δίκτυο δραστηριοποιείται στην Κύπρο από τη σχολική χρονιά 1969-70, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Σήμερα το δίκτυο περιλαμβάνει 20 σχολεία από όλη την Κύπρο, και στοχεύει στην προώθηση των ιδανικών της UNESCO στους νέους και στις νέες, ιδιαίτερα στους τομείς που αφορούν στην ανάπτυξη των γραμμάτων, των τεχνών και των επιστημών, το φυσικό περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

- Βασική δραστηριότητα των Εταιρικών Σχολείων UNESCO Κύπρου είναι η διοργάνωση ετήσιου συνεδρίου με διαφορετική θεματική για κάθε χρονιά. Για το σκοπό αυτό στις 15-16 Μαρτίου 2012, διοργανώθηκε από το Λανίτειο Λύκειο Β το 35ο Παγκύπριο Συνέδριο με τίτλο 'Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά'. Σε αυτό συμμετείχαν τα Εταιρικά Σχολεία Κύπρου, καθώς και τα συνεργαζόμενα Εταιρικά Σχολεία Αττικής. Το Συνέδριο περιλάμβανε παρουσιάσεις παραδοσιακών χορών και τραγουδιών από τους μαθητές και τις μαθήτριες των σχολείων, καθώς και τη συμμετοχή τους σε διάφορα εργαστήρια με ποικιλία θεμάτων όπως χαρακτηριστική, αγγειοπλαστική, θέατρο σκιών, καλαθοπλεκτική, παραδοσιακή μουσική και κυπριακό τραγούδι.
- Στις 12 Δεκεμβρίου 2011 οργανώθηκε στη Λεμεσό, από το Λανίτειο Λύκειο Α', το ΙΒ' Λανίτειο Δημοτικό και το Ιδιωτικό Σχολείο The Heritage Private School, εκδήλωση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Το θέμα της εκδήλωσης ήταν η εκστρατεία του Συμβουλίου της Ευρώπης «Ένα στα Πέντε» που σκοπό έχει την εξάλειψη της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης των παιδιών.

9.1.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ» ΙΖ' ΣΥΝΟΔΟΣ 2011 - 2012

Οι Έφηβοι Βουλευτές της Κύπρου συμμετείχαν και φέτος με επιτυχία για δέκατη έβδομη συνεχή χρονιά στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ», που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στο χώρο του ελληνικού κοινοβουλίου από 31 Αυγούστου– 3 Σεπτεμβρίου 2012.

Σκοπός του πρωτοποριακού αυτού Εκπαιδευτικού Προγράμματος είναι η καλλιέργεια θετικής

στάσης των νέων απέναντι στην αξία «συμμετοχή στα κοινά», καθώς και τη μύηση στις αξίες, τους κανόνες και τις πρακτικές της δημοκρατίας.

Το πρόγραμμα τα τελευταία χρόνια έχει ανανεωθεί, αφού οι εργασίες των μαθητών μας κατατέθηκαν ηλεκτρονικά και στη συνέχεια το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων πραγματοποίησε δημόσια κλήρωση, κατά Επαρχία για την ανάδειξη των είκοσι (20) Εφήβων Βουλευτών της Κύπρου (7 για τη Λευκωσία, 4 για τη Λεμεσό, 3 για την Αμμόχωστο, 2 για τη Λάρνακα, 2 για την Πάφο, 1 για την Κερύνεια και 1 για την Καρπασία).

Συνολικά στο διαγωνισμό συμμετείχαν 12000 μαθητές της Β΄ Λυκείου από όλα τα σχολεία του απανταχού ελληνισμού, κυρίως της Ελλάδας, της Κύπρου και του Εξωτερικού (Καναδά, ΗΠΑ, Γερμανία, Αυστραλία, Αφρική κ.ά.) απ' όπου και επιλέγησαν οι 300 συνολικά Έφηβοι Βουλευτές. Από τα σχολεία της Κύπρου συμμετείχαν συνολικά 1165 μαθητές / τριες της Β΄ Λυκείου που προέρχονταν από 53 συνολικά σχολεία. Στην ενημέρωση των μαθητών για το θεσμό και την καθοδήγησή τους, σημαντικότατο ρόλο διαδραμάτισαν εθελοντικά οι Σύνδεσμοι-Καθηγητές στα σχολεία Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης, που ήταν όλοι τους Φιλολογοί, καθώς και οι Διευθυντές των Σχολείων, με τη συμπλήρωση και την απευθείας από τα σχολεία αποστολή των ανάλογων εντύπων.

Στην τελική φάση του Προγράμματος, οι Έφηβοι Βουλευτές της Κύπρου, συμμετείχαν στις εργασίες της ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ως φιλοξενούμενοι της Βουλής των Ελλήνων, που κάλυψε όλες τις δαπάνες της φιλοξενίας τους. Οι Έφηβοι Βουλευτές είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, το Νέο Μουσείο και τον αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης. Παρακολούθησαν, επίσης, τη θεατρική παράσταση «Ιφιγένεια εν Αυλίδι» του Ευριπίδη στο Θέατρο Αλέξης Μινωτής.

Η συμμετοχή των Έφηβων Βουλευτών μας στις εργασίες της ΙΖ΄ ΣΥΝΟΔΟΥ της Βουλής των Εφήβων υπήρξε πραγματικά άφογη από κάθε άποψη. Οι Κύπριοι Έφηβοι Βουλευτές εξέφρασαν με παρρησία τις ιδέες και απόψεις τους στα θέματα που απασχόλησαν τη Σύνοδο. Συγκεκριμένα στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων συζήτησαν την αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού και την καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στη Μέση Εκπαίδευση, στην Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων την στρατολογία των ελλήνων, στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου την αποκατάσταση της φορολογικής δικαιοσύνης και την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων την καταπολέμηση εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας και στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συζήτησαν για τις βελτιώσεις της ποινικής νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, την πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Πέρα από την ενεργότατη συμβολή όλων των Κυπρίων Εφήβων Βουλευτών με τη συμμετοχή τους στις επιτροπές και στην τελική φάση των εργασιών, με τις εκφρασθείσες απόψεις τους απέσπασαν τα συγχαρητήρια όλων των παρευρισκομένων. Στην ολομέλεια την Κύπρο εκπροσώπησαν και μίλησαν, μετά από κλήρωση, οι Έφηβοι Βουλευτές Κυριάκου Ιωάννης του Λυκείου Αγίου Ιωάννη Λεμεσού από την Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης και Κτίστης Γρηγόρης του Λυκείου Πολεμιδιών από την Επιτροπή Οικονομικών. Η πανηγυρική συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων έγινε στην παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κάρολου Παπούλια, του Προέδρου της Βουλής κ. Ευάγγελου Μείμαράκη, Υπουργών, Βουλευτών, Εκπροσώπων όλων των κομμάτων, του Πρέσβη της Κύπρου στην Ελλάδα κ. Ιωσήφ Ιωσήφ και άλλων επισήμων. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εκπροσώπησε ο Γενικός Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης κ. Σάββας Αντωνίου.

Γενικά η σύγκληση της ολομέλειας της Βουλής των Εφήβων αποτέλεσε και φέτος για τους νέους μας μια ευκαιρία για εθνική αναβάθπιση με τη συνένωση νέων από τον απανταχού ελληνισμό και την ανταλλαγή απόψεων και θέσεων για τα σύγχρονα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα τόσο ο ελληνισμός, όσο και η ανθρωπότητα. Γενική ήταν η πεποίθηση πως η συνέχιση τέτοιων θεσμών, όπως είναι η «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ» είναι απαραίτητη, γιατί έχει τόσα πολλά

να προσφέρει στους νέους μας, που αποτελούν την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο.

9.1.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

«Η Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα» (EDC/ HRE)

Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣΤΕ) περιλαμβάνεται και το πρόγραμμα «Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα» που καλύπτει όλες τις δραστηριότητες και ενέργειες που έχουν σχεδιασθεί, για να βοηθήσουν τόσο τη νεολαία όσο και τους ενήλικες να συμμετέχουν ενεργά στη δημοκρατική ζωή, διεκδικώντας όλα τα αναφαίρετα δικαιώματά τους, αλλά και αναλαμβάνοντας όλες τις ευθύνες που τους αναλογούν.

Στόχος του προγράμματος είναι να ενισχύσει τις δημοκρατικές κοινωνίες με την υιοθέτηση μιας έντονης δημοκρατικής κουλτούρας, με τόνωση του αισθήματος της συμμετοχής, της δέσμευσης, αλλά και της αποδοχής βασικών αξιών για τη δημιουργία μιας ελεύθερης, ανεκτικής και δίκαιης κοινωνίας σε εθνικό, αλλά και ευρωπαϊκό επίπεδο.

I. Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στα κυπριακά σχολεία

Στα κυπριακά σχολεία η εκπαίδευση για τη δημοκρατική πολιτότητα προσφέρεται ως ξεχωριστό μάθημα στο Αναλυτικό Πρόγραμμα (Αγωγή του Πολίτη), αλλά και μέσα από το όλο πρόγραμμα και τις δραστηριότητες ή εκδηλώσεις των σχολείων μας. Περιλαμβάνει έννοιες όπως η εκπαίδευση για την ειρήνη, η παγκόσμια εκπαίδευση, η διαπολιτισμική εκπαίδευση, η εκδημοκρατικοποίηση και η συμμετοχή στα κοινά. Οι έννοιες αυτές, που συνδέονται στενά με την εκπαίδευση για τη δημοκρατική πολιτότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα περιλαμβάνονται στους υπό έμφαση στόχους, όπως αυτοί καθορίστηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για όλα τα σχολεία κατά τη σχολική χρονιά 2011 - 2012:

- Η γνωριμία και εξοικείωση με τις βασικές αρχές, τους στόχους και το περιεχόμενο των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων
- Σεβασμός-Ευθύνη-Αλληλεγγύη
- Καλλιέργεια κουλτούρας ειρηνικής συμβίωσης, αμοιβαίου σεβασμού και συνεργασίας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων με στόχο την απαλλαγή από την κατοχή και την επάνωση της πατρίδας και του λαού μας
- Το σχολείο μας-Ένα εργαστήριο ανάπτυξης κριτικής σκέψης, δημιουργικότητας και συνεργασίας
- Η Κύπρος στην Ευρώπη

Συγκεκριμένα στα πλαίσια υλοποίησης των πιο πάνω στόχων και σε σχέση με την προώθηση της αγωγής για τη δημοκρατική πολιτότητα επιδιώκεται:

- η ανάπτυξη στάσεων και αξιών απαραίτητων, για να μπορούν τα παιδιά και οι νέοι να ζουν ως αποτελεσματικά και υπεύθυνα μέλη των τοπικών, εθνικών και παγκόσμιων κοινωνιών
- η κοινωνική αποδοχή, η ένταξη και η συμμετοχή ατόμων ή ομάδων με ειδικά χαρακτηριστικά (μειονότητες, άτομα με ειδικές ικανότητες κ.ά.)
- η διαπολιτισμική εκπαίδευση
- η προώθηση νέων μεθόδων μάθησης στα σχολεία όλων των βαθμίδων που δίνει την ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς και στους μαθητές να συνεργαστούν και να εμπλακούν σε διαδικασίες που προάγουν τη δημοκρατική πολιτότητα στην καθημερινή ζωή. Οι μέθοδοι αυτές ενεργοποιούν όλες τις δυνατότητες μάθησης και ανοίγουν νέους ορίζοντες σκέψης και συμμετοχής σε ό,τι συμβαίνει στο χώρο του σχολείου και της κοινωνίας γενικότερα.
- Η ανάπτυξη των κομβικών ιδιοτήτων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων όπως η κριτική σκέψη, η συνεργασία και η δημιουργικότητα να καλλιεργούνται μέσα σε τάξεις και σχολεία που

λειτουργούν ως εργαστήρια μάθησης.

- Η ανάπτυξη ενός προβληματισμού στις σχολικές μονάδες και από τους εκπαιδευτικούς για τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε στο μάθημά τους να αναπτύσσονται τα κομβικά προσόντα.
- Η συμβολή στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να λειτουργεί ως δύναμη προόδου, ειρήνης, σταθερότητας και ευημερίας στη διεθνή σκηνή. Η ανάληψη της προεδρίας αποτελεί μοναδική ευκαιρία για την ανάδειξη της Ευρωπαϊκής διάστασης της εκπαίδευσης.

II. Δραστηριότητες για Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στα κυπριακά σχολεία

Η εκπαίδευση για τη Δημοκρατική πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ενδιαφέρει άμεσα τις εκπαιδευτικές αρχές, τα σχολεία, τις μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τις κοινότητες και τα ΜΜΕ. Ιδιαίτερο ρόλο για την επιτυχία του προγράμματος έχει να διαδραματίσει η ευρύτερη παιδεία με έμφαση στη σχολική και εξωσχολική ζωή και με σχεδιασμό και υλοποίηση σχετικών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων. Οι δραστηριότητες αυτές καθορίζονται σε κεντρικό επίπεδο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ή εφαρμόζονται με πρωτοβουλία των διάφορων σχολικών μονάδων.

Δραστηριότητες που καθορίζονται σε κεντρικό επίπεδο

- Προώθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων για όλους τους εκπαιδευτικούς σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το πρόγραμμα Pestalozzi του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Ένταξη και στήριξη των παιδιών με ειδικές ικανότητες με την εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων στα δημόσια σχολεία που στοχεύουν στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση. Λειτουργούν ειδικές μονάδες σε αρκετά Γυμνάσια, Λύκεια και Τεχνικές Σχολές.
- Εφαρμογή των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.) κατά επαρχία με στόχο τη σχολική επιτυχία για όλους τους μαθητές και την κοινωνική ένταξη των αλλοδαπών μαθητών
- Προώθηση μέτρων για την ομαλή ένταξη των αλλόγλωσσων μαθητών στα σχολεία μας και στην κοινωνία γενικότερα.
- Οργάνωση του θεσμού της Παιδοβουλής που στοχεύει στην ενεργό συμμετοχή των παιδιών στη λήψη αποφάσεων με την επισήμανση και επίλυση προβλημάτων τους.
- Εφαρμογή δημοκρατικών διαδικασιών για την εκλογή Μαθητικών Συμβουλίων. (Σε κάποια σχολεία σημειώνεται εμφaticά η εκλογή αλλοδαπών μαθητών στα μαθητικά συμβούλια).

Δραστηριότητες που υλοποιούνται με πρωτοβουλία των σχολικών μονάδων

Μέσα στα πλαίσια της Εκπαίδευσης για τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης συμμετέχουν, όπως και όλες οι χώρες - μέλη του ΣΤΕ, στο project «Μαθαίνοντας και ζώντας τη Δημοκρατία για όλους (2010 - 2014)». Τα σχολεία μας, ενημερώνουν το Συντονιστή του Προγράμματος για όλες τις δραστηριότητες και εκδηλώσεις που προγραμματίζουν σχετικά με τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Κατά τη σχολική χρονιά 2010-2011 έγιναν με πρωτοβουλία των σχολικών μονάδων οι πιο κάτω δραστηριότητες:

- Οργάνωση μαθητικών συνεδρίων, διαγωνισμών, εκθέσεων, εργασιών/ μελετών, ομιλιών, θεατρικών παραστάσεων για τη δημοκρατική πολιτότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα με εμπλοκή των Σχολείων, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Συνδέσμων Γονέων και άλλων μη Κυβερνητικών φορέων
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα π.χ. «Θετικές Εικόνες», Progress “Innovation against discrimination”, Euroscola, Comenius με θέμα τη διαπολιτισμική παιδεία, τις ίσες ευκαιρίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Δημιουργία Internet Club στο χώρο του σχολείου για την ενίσχυση της εξ αποστάσεως επικοινωνίας με άτομα από άλλες χώρες

- Μελέτη θεσμών που προάγουν την κοινωνική δικαιοσύνη σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. «Les Restos du Coeur») και εφαρμογή τους σε επίπεδο σχολείου
- Σχέδια Δράσης για προώθηση του εθελοντισμού (διαγωνισμοί, συνέδρια, επισκέψεις σε ιδρύματα, συνεργασία με ΜΚΟ, αιμοδοσία)
- Δραστηριότητες για την ισότητα των φύλων στα πλαίσια της Εβδομάδας Κοινοπολιτείας 2011 «Women as agents of change»
- Δραστηριότητες για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη (συνέδρια, οργάνωση ανακύκλωσης, δεντροφύτευση)
- Δημιουργία ευκαιριών διαδικτυακής επικοινωνίας με παιδιά από άλλες ευρωπαϊκές χώρες
- Συμμετοχή σε δράσεις που οργανώθηκαν από την τοπική αυτοδιοίκηση με θέματα, όπως η παιδική φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός, η πρόληψη και η αντιμετώπιση της βίας στην κοινότητα
- Διεξαγωγή μικρών μελετών - ερευνών για θέματα που αφορούν σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα και την ενεργό πολιτότητα
- Συνεργασία με το Γραφείο της Επιτρόπου για την προστασία των Δικαιωμάτων των Παιδιών
- Προβολή ταινιών και παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων σχετικών με κοινωνικά προβλήματα και συζήτηση για το ρόλο της πολιτότητας στην επίλυσή τους
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα π.χ. Comenius, Leonardo Da Vinci, «Νέοι Δημοσιογράφοι», 'BIRDS'
- Δημιουργία και δραστηριοποίηση Ομάδων Εθελοντών στο σχολείο
- Επιμόρφωση εκπαιδευτικών σε παιδαγωγικές συνεδρίες και σε ευρωπαϊκά σεμινάρια με έμφαση στην αγωγή για τη δημοκρατική πολιτότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Συνεργασία των σχολείων μας με αντίστοιχα σχολεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Αδελφοποιήσεις με άλλα σχολεία
- Εφαρμογή του θεσμού της κοινωνικής εργασίας
- Ένταξη παραβατικών μαθητών στα ειδικά προγράμματα καλλιτεχνικής δημιουργίας και του οικολογικού σχολείου
- Μέσα από τα διάφορα μαθήματα γίνεται προσπάθεια καλλιέργειας αισθημάτων αποδοχής των άλλων
- Στα μαθήματα των Αγγλικών γίνεται συζήτηση για την ύπαρξη καταστημάτων που πουλούν χρησιμοποιημένα αντικείμενα και ρούχα για φιλανθρωπικούς σκοπούς
- Υιοθέτηση παιδιών από την Κένυα για τρία χρόνια
- Διανομή του βιβλίου «Νέοι της Ευρώπη»
- Διαλέξεις με θέμα «Η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση»
- Συνεργασία Σχολείων με το Κέντρο Ειρήνης της UNESCO στην Κορέα
- Δράσεις για το Ευρωπαϊκό Έτος ενεργού γήρανος για το 2012
- Συνέδριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Κύπρο.

Τα σχολεία της Κύπρου και η κοινωνία μας γενικότερα είναι ευαίσθητη σε θέματα δημοκρατικής πολιτότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα πιο πάνω αποτελούν ενδεικτικά βήματα που εφαρμόζονται με στόχο τον συνεχή εμπλουτισμό και τη βελτίωσή τους.

9.1.4 ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ - ΔΙΕΘΝΗ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Η Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έλαβε μέρος στη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Εφήβων (Model European Parliament), που θεωρείται

ένας από τους μεγαλύτερους θεσμούς σε επίπεδο μαθητών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από τις 25 Μαρτίου 2012 μέχρι την 1 Απριλίου 2012 στη Λουμπλιάνα της Σλοβενίας. Η αντιπροσωπεία της Κύπρου αποτελείται από πέντε Ελληνοκύπριους μαθητές. Η συμμετοχή των μαθητών στην αποστολή τους έδωσε την ευκαιρία να γνωρίσουν και να συνεργαστούν με μαθητές/τριες από τις 27 χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τις τρεις υποψήφιες για ένταξη χώρες. Οι συμμετέχοντες έμαθαν να ερευνούν, να αναλύουν, να συνθέτουν και να βγάζουν συμπεράσματα όταν προετοιμάζονταν για τα θέματα που θα συζητιούνταν στα συνέδρια. Οι σύνεδροι αποκόμισαν εμπειρίες ανεπανάληπτες μέσα από συγκεκριμένες δημοκρατικές διαδικασίες των συνεδρίων.

9.1.5 ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Τα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης συμμετείχαν σε μεγάλο αριθμό διαγωνισμών παγκύπριων και διεθνών.

Αντιπροσωπευτικότεροι διαγωνισμοί σε παγκύπριο ή διεθνές επίπεδο ήσαν:

- Διεθνής Ολυμπιάδα Φυσικής
- Βαλκανιάδα Φυσικής
- Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα για μαθητές Λυκείου
- Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα Νέων
- Διεθνής Μαθηματική Ολυμπιάδα για μαθητές Λυκείου
- Διεθνής Μαθηματική Ολυμπιάδα κάτω των 14 ετών
- Μαθητική Βαλκανική Ολυμπιάδα Πληροφορικής
- Διεθνής Μαθητική Ολυμπιάδα Πληροφορικής
- 42η Διεθνής Ολυμπιάδα Χημείας
- Παγκόσμια Ολυμπιάδα Βιολογίας
- Ευρωπαϊκή Ολυμπιάδα Φυσικών Επιστημών (EUSO)
- Διεθνής Εφηβική Ολυμπιάδα Φυσικών Επιστημών (IJSO)
- Πανελλήνιοι Μαθητικοί Μουσικοί Αγώνες
- Πανελλήνιοι Μαθητικοί Αγώνες Χορού
- Πανελλήνιοι μαθητικοί Αγώνες Θεάτρου
- Παγκύπριοι Διαγωνισμοί Φωτογραφίας
- Διαγωνισμός Διαλογικών Συζητήσεων στην Ελληνική Γλώσσα
- Παγκύπριος Διαγωνισμός Σύνθεσης Μάριος Τόκας

9.1.6 23οι ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΘΕΑΤΡΟΥ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΕΡΓΗ

Ο θεσμός των Παγκύπριων Αγώνων Σχολικού Θεάτρου αποτελεί κορυφαίο εκπαιδευτικό γεγονός. Συνδιοργανώνονται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου κάθε χρόνο. Αθλοθέτης των Αγώνων είναι το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου.

Το ενδιαφέρον και η αγάπη μαθητών και εκπαιδευτικών για την πολυδιάστατη Τέχνη του θεάτρου, που ολοένα και αυξάνεται κάθε χρόνο, οδηγεί στο συμπέρασμα πως οι νέοι μας με τη σωστή καθοδήγηση μπορούν να εκφράζονται δημιουργικά, να ακονίζουν την κριτική τους σκέψη και να γίνονται κοινωνοί του πολιτισμού με τρόπους δημιουργικούς και πρωτότυπους.

Οι εμπλεκόμενοι καταθέτουν κάθε χρόνο ένα κομμάτι της ψυχής τους, παρά το ιδιαίτερα βεβαρημένο τους πρόγραμμα. Η μαγευτική διαδρομή ως τη θεατρική παράσταση τους μαθαίνει να συνεργάζονται, να αποδέχονται τους άλλους, να ανακαλύπτουν χαρακτήρες, να γνωρίζουν θεατρικούς συγγραφείς, να βιώνουν τα πάθη των ηρώων, να γνωρίζουν τον εαυτό τους και τους άλλους. Παράλληλα, μαθαίνουν να οργανώνονται, να πειθαρχούν και να χαίρονται το κοινό δημιούργημα, τη θεατρική παράσταση. Ρατσιστικές αντιλήψεις αποβάλλονται ευκολότερα,

η φαντασία και η δημιουργικότητα ασκούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, το ενδιαφέρον για το Θέατρο, γενικά, τονώνεται και οι μαθητές διοχετεύουν την ενεργητικότητά τους με τον πλέον δημιουργικό τρόπο.

Σε καιρούς που η ύλη επισκιάζει το πνεύμα, που το χιμαιρικό κυνήγι του άκρατου ευδαιμονισμού προβάλλει ως απειλή για την πνευματική καλλιέργεια των μαθητών μας, το Θέατρο έρχεται ως παρηγορητικό βάλαμο στις ψυχές τους. Κοντά τους είναι πάντα οι καθηγητές τους, που αναζητούν εναγώνια τρόπους να μυήσουν τους μαθητές τους στις μεγάλες αξίες της ζωής που εκφράζονται μέσα από το Θέατρο, που αποτελεί ένα από τα κορυφαία κληροδοτήματα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Το Θέατρο, ως γνήσιος καρπός της γνώσης και του έντεχνου λόγου μορφώνει συνειδήσεις και συντείνει στην πολυδιάστατη καλλιέργεια της προσωπικότητας των νέων.

Οι 23οι Παγκύπριοι Σχολικοί Αγώνες Θεάτρου πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα 15 Φεβρουαρίου - 24 Μαρτίου 2012 και συμμετείχαν 56 σχολεία. Επτά σχολεία είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε διήμερο θεατρικό και ψυχαγωγικό σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στις Πλάτρες, τον Απρίλιο του 2012.

9.1.7 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

Διαγωνισμός συγγραφής ερευνητικής εργασίας για την Επιστήμη της Μετεωρολογίας.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με το Μετεωρολογικό Σύνδεσμο Κύπρου προκήρυξε διαγωνισμό συγγραφής ερευνητικής εργασίας πάνω σε προαιρετική βάση εις μνήμη Μαρίας Πογιατζή (κόρης του κ. Αντρέα Πογιατζή, μέλους του Μετεωρολογικού Συνδέσμου και της εκπαιδευτικού κυρίας Ανθής Πογιατζή), που έχασε τη ζωή της στο τραγικό αεροπορικό δυστύχημα, τον Αύγουστο του 2005.

Το ειδικό θέμα του Διαγωνισμού για τη σχολική χρονιά 2011-2012 ήταν:

«Μέτρηση θερμοκρασίας. Λήψη μετρήσεων θερμοκρασίας, παραγωγή και εξήγηση των θερμομετρικών καμπυλών με βάση τα φαινόμενα που επηρεάζουν τη μεταβολή της.»

Τα μετεωρολογικά φαινόμενα έχουν επιπτώσεις σε όλες τις πτυχές της ζωής μας, στην οικονομία, την κοινωνία, τη γεωργία και την υγεία. Ο διαγωνισμός είχε σκοπό να φέρει σε επαφή και να εξοικειώσει τους μαθητές που φοιτούν σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με τις επιστημονικές/ερευνητικές διαδικασίες και ταυτόχρονα, να προωθήσει την εδραίωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την ανάπτυξη περιβαλλοντικής κουλτούρας σε συνεργασία με φορείς από την κοινότητα. Στόχος του ήταν η ευαισθητοποίηση των μαθητών καθώς και των εκπαιδευτικών τους, σε θέματα που σχετίζονται με επίκαιρα περιβαλλοντικά προβλήματα. Απώτερη επιδίωξη του διαγωνισμού ήταν η ενεργός συμμετοχή των μαθητών σε ζητήματα που αφορούν στην προστασία και τη διασφάλιση της ποιότητας της ζωής τους. Μέσα από την κριτική διερεύνηση του προβλήματος και με πνεύμα συνεργασίας και αλληλοβοήθειας, οι μαθητές κατανόησαν σε βάθος τις μετεωρολογικές παραμέτρους και τα μετεωρολογικά φαινόμενα.

Παράλληλα, οι μαθητές ενεπλάκησαν σε όλα τα στάδια της ερευνητικής διαδικασίας, σχεδιασμό μεθοδολογίας, διατύπωση υποθέσεων, συλλογή και ανάλυση δεδομένων αξιοποιώντας μεθόδους αναζήτησης επιστημονικής πληροφορίας, επεξεργασία δεδομένων, ερμηνεία αποτελεσμάτων, εξαγωγή συμπερασμάτων, έλεγχο υποθέσεων, πρακτικές και θεωρητικές εφαρμογές, αναζήτηση λύσεων και εισήγηση προτάσεων.

Στο διαγωνισμό συμμετείχαν ομάδες εργασίας αποτελούμενες από μαθητές και εκπαιδευτικούς. Οι ερευνητικές εργασίες πέρασαν από αξιολόγηση και οι τρεις καλύτερες βραβεύτηκαν με τιμητικά διπλώματα και χρηματικά έπαθλα. Δόθηκαν τιμητικά διπλώματα σε όλες τις ομάδες που διακρίθηκαν, στους εποπτεύοντες καθηγητές και στα σχολεία των οποίων οι μαθητές βραβεύτηκαν ή διακρίθηκαν. Η απονομή των βραβείων έγινε στις 25 Απριλίου 2012 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στα πλαίσια ειδικής εκδήλωσης.

9.1.8 ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κατά το σχολικό έτος 2011-12 τα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα της Φυσικής Αγωγής εφαρμόσθηκαν πλήρως στην Α΄ τάξη Γυμνασίου και σε μεγάλες διδακτικές ενότητες στη Β΄ και Γ΄ τάξη με μεγάλη επιτυχία. Μια ακόμη επιβεβαίωση ότι η Φυσική Αγωγή μπορεί να προσαρμοσθεί εύκολα στις εντολές της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, αφού οι πολλαπλές και πολυδιάστατες δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινωνία του 21ου αιώνα, αναδύονται αβίαστα από τη Φυσική Αγωγή λόγω της φύσης του μαθήματος.

Για σκοπούς επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε σχέση με τα ΝΑΠ διοργανώθηκαν διάφορες δράσεις με πολύ θετική ανατροφοδότηση. Μερικές από αυτές τις δράσεις ήταν:

- Κεντρική επιμόρφωση για 72 μάχιμους εκπαιδευτικούς η οποία συμπεριελάμβανε τρεις ολοήμερες συναντήσεις ανά επαρχία.
- Στήριξη των ΝΑΠ στις σχολικές μονάδες από την ομάδα Υποστηρικτών με δειγματικές διδασκαλίες, συζητήσεις, πρακτική επίλυση προβλημάτων, προσφορά υποστηρικτικού και εκπαιδευτικού υλικού κ.α. Πραγματοποιήθηκαν 29 επισκέψεις σε όλες τις επαρχίες.
- Επιμόρφωση εκπαιδευτικών Γυμνασίων για νέα αθλήματα, τα οποία αποτελούν νέα ενότητες των ΝΑΠ, κατά το «Διήμερο του Εκπαιδευτικού»
- Επιμόρφωση εκπαιδευτικών Λυκείων για το θεωρητικό πλαίσιο των ΝΑΠ σε πτυχές όπως ο ετήσιος προγραμματισμός, η αξιολόγηση του μαθητή και οι σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, επίσης κατά το «Διήμερο του Εκπαιδευτικού»

Συνεχίσθηκε η συγγραφή των ΝΑΠ με την ολοκλήρωση του καθορισμού Δεικτών Επιτυχίας ανά Σκοπό-επιδίωξη-αντικείμενο και θέμα. Επίσης ολοκληρώθηκε η συγγραφή και έκδοση νέου «Οδηγού Εκπαιδευτικού» για τη Φυσική Αγωγή Γυμνασίου. Ο «Οδηγός Εκπαιδευτικού» αποτελεί ένα πολύ σημαντικό εργαλείο στα χέρια των εκπαιδευτικών για την πρακτική εφαρμογή των ΝΑΠ.

9.1.9 ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΗΜΑ/ ΣΧΟΛΙΚΗ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

Η διετής πιλοτική εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ΥΠΠ-ΚΟΑ «Μαθητικό Αθλητικό Σήμα / Σχολική Αθλητική Σημαία» ολοκληρώθηκε με μεγάλη επιτυχία υπό την εποπτεία της Επιθεώρησης Φυσικής Αγωγής. Τα αποτελέσματά του παρουσιάσθηκαν στην Άτυπη Σύνοδο των Υπουργών Αθλητισμού της Ευρώπης, το Σεπτέμβριο του 2012, στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός του προγράμματος ήταν η βελτίωση της υγείας των μαθητών μέσω της φυσικής δραστηριότητας. Έλαβαν μέρος σ' αυτό 25.280 μαθητές από όλα τα Δημόσια Γυμνάσια και μεγάλο αριθμό ιδιωτικών.

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε με την επιστημονική υποστήριξη των Καθηγητών Φυσικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και αξιολογήθηκε από τους Εργοφυσιολόγους του Κέντρου Αθλητικών Ερευνών Κύπρου του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

Απονεμήθηκαν μαθητικά σήματα στους μαθητές που πέτυχαν στην αερόβια δοκιμασία και αποδεδειγμένα ασχολούνταν με φυσική δραστηριότητα για τουλάχιστον 20 ώρες το μήνα. Απονεμήθηκαν, επίσης, σχολικές αθλητικές σημαίες στα 15 σχολεία που συγκέντρωσαν το υψηλότερο ποσοστό απόκτησης αθλητικών σημάτων επί του συνόλου των μαθητών τους.

Οι Σχολικές Αθλητικές Σημαίες απονεμήθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού κατά τη διάρκεια της Τελετής Βράβευσης των Αρίστων μαθητών-αθλητών τον Ιούνιο του 2012.

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου προγράμματος και λαμβάνοντας υπόψη τον μέσο όρο της απόστασης που κάλυψαν οι μαθητές/τριες ως κριτήριο φυσικής κατάστασης, τα ευρήματα καταδεικνύουν χαμηλό και μη ικανοποιητικό επίπεδο φυσικής κατάστασης για την πλειοψηφία των μαθητών της Κύπρου ηλικίας 13ων μέχρι 15 ετών.

Τα ανησυχητικά ευρήματα της έρευνας υποχρεώνουν το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

να συνεχίσει τον έλεγχο και την παρακολούθηση του επιπέδου φυσικής κατάστασης του μαθητικού πληθυσμού της Κύπρου και γι' αυτό το πρόγραμμα θα συνεχισθεί και κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013.

9.1.10 ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Μέσω του σχολικού αθλητισμού, το ΥΠΠ προσφέρει τις ευκαιρίες σε μεγάλο ποσοστό του μαθητικού μας πληθυσμού να γευθεί τη χαρά της συμμετοχής σε αθλητικές διοργανώσεις, δίνοντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα στους καλύτερους να ξεχωρίσουν, πάντα όμως στο πλαίσιο της ευγενούς άμιλλας, του υγιούς ανταγωνισμού και του «Ευ αγωνίζεσθαι», στάσεις και συμπεριφορές τις οποίες οφείλουμε να καλλιεργούμε σύμφωνα και με τα νέα αναλυτικά προγράμματα. Επιπρόσθετα, η ενασχόληση με αθλητικές δραστηριότητες αποτελεί σημαντικό παράγοντα υιοθέτησης θετικής στάσης προς την άσκηση η οποία οδηγεί προς τη διά βίου άσκηση, απώτερο στόχο του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής.

Η διοργάνωση, και πάλι, των Πανελληνίων Μαθητικών Αγώνων Λυκείων έδωσαν την ευκαιρία στους μαθητές/αθλητές μας να εξασφαλίσουν διακρίσεις και τις ανάλογες προνομίες.

Συγκεκριμένα στους Πανελλήνιους Αγώνες Στίβου Λυκείων Κύπριοι μαθητές/τριες εξασφάλισαν 4 χρυσά, 2 αργυρά και 1 χάλκινο μετάλλιο. Στους Πανελλήνιους Αγώνες Δρόμου σε Ανώμαλο Έδαφος η Κύπρος εξασφάλισε ένα χρυσό μετάλλιο.

Ένας πολύ σημαντικός αριθμός μαθητών/τριών Μέσης Εκπαίδευσης συμμετείχε σε διάφορες σχολικές αθλητικές δραστηριότητες σε περιφερειακό, παγκύπριο και παγκόσμιο επίπεδο. Αναλυτικά οι αθλητικές δραστηριότητες Μέσης Εκπαίδευσης κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012:

Περιφερειακές διοργανώσεις - πρωταθλήματα (στις εκπαιδευτικές περιφέρειες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου, Αμμοχώστου και Τροόδους, στις κατηγορίες Λυκείων, Γυμνασίων και Αρρένων, Θηλέων):

- Καλαθοσφαίρισης
- Πετοσφαίρισης
- Χειροσφαίρισης
- Στίβου
- Δρόμου σε Ανώμαλο Έδαφος
- Κολύμβησης
- Χιονοδρομιών
- Χορού

Παγκύπριες διοργανώσεις – πρωταθλήματα (στις κατηγορίες Λυκείων, Γυμνασίων και Αρρένων, Θηλέων):

- Καλαθοσφαίρισης
- Πετοσφαίρισης
- Χειροσφαίρισης
- Στίβου
- Δρόμου σε Ανώμαλο Έδαφος
- Ενόργανης Γυμναστικής
- Ρυθμικής Γυμναστικής
- Κολύμβησης
- Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης
- Αντιπέρσης
- Χιονοδρομιών
- Χορού

Πανελλήνιοι Αγώνες Λυκείων:

- Καλαθοσφαίρισης, 22-25/4/2012, Αθήνα
- Πετοσφαίρισης, 23-26/4/2012, Δράμα
- Χειροσφαίρισης, 20-23/3/2012, Κιλκίς
- Στίβου, 8-9/5/2012, Αθήνα
- Δρόμου σε Ανώμαλο Έδαφος, 13-14/3/2012, Αθήνα

Παγκόσμιοι Σχολικοί Αγώνες:

- Δρόμου σε Ανώμαλο Έδαφος, Μάλτα, 25-20/3/2012
- Χειροσφαίρισης, Κροατία, 14-22/4/2012
- Πετοσφαίρισης, Γαλλία, 2-10/6/2012

9.1.11 ΔΡΑΣΕΙΣ/ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, ως φορέα θεμελιωδών κοινωνικών αξιών, διοργανώνονται και διάφορες άλλες δράσεις προκειμένου να προσφέρει στους μαθητές και ευκαιρίες να εκφράσουν τις καλλιτεχνικές τους ανησυχίες, τη δημιουργικότητα και τη φαντασία τους. Πέραν τούτου, διοργανώνονται εκδηλώσεις μέσω των οποίων καλλιεργούνται θετικές στάσεις έναντι των αρχών και αξιών του Ολυμπισμού, καθώς και έναντι της ενασχόλησης με την άσκηση. Μερικές τέτοιου είδους δράσεις ήταν:

- Μαθητικό Συνέδριο δικτύου σχολείων «Πιερ Ντε Κουμπερτέν», στο πλαίσιο εορτασμών 200 χρόνων από την ίδρυση Παγκυπρίου Γυμνασίου και σε συνεργασία με την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή
- Πολιτιστικό φεστιβάλ χορού στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Αφιέρωμα στο FAIR PLAY κατά την εκδήλωση «Meeting of the Nations» στο Παγκόσμιο Σχολικό Πρωτάθλημα Πετοσφαίρισης στη Γαλλία
- Καθιέρωση ατομικού βραβείου FAIR PLAY στην ετήσια βράβευση αρίστων μαθητών/αθλητών
- Διαγωνισμός Τέχνης και Φωτογραφίας με θέμα το Διεθνές Μαραθώνιο Λεμεσού – ΓΣΟ
- Συμμετοχή μαθητικών ομάδων στο Διεθνές Μαραθώνιο Λεμεσού – ΓΣΟ
- Διεξαγωγή ενδοσχολικών τουρνουά στο πλαίσιο καλλιέργειας του «Ευ Αγωνίζεσθαι» και της πρόληψης της παραβατικής συμπεριφοράς.
- Διοργάνωση 3ου σεμιναρίου Ειδικής Φυσικής Αγωγής, Νοέμβριος 2012-11-01
- Διοργάνωση επαρχιακών επιμορφωτικών σεμιναρίων καθηγητών Φυσικής Αγωγής για κανονισμούς, διαιτησία, γραμματεία αθλοπαιδιών.
- Συμμετοχή στη Γενική Συνέλευση της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Σχολικού Αθλητισμού ISF και στη συνεδρία της Εκτελεστικής Επιτροπής ISF που πραγματοποιήθηκαν στη Γουατεμάλα.

9.1.12 ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Το Αθλητικό Σχολείο (Λευκωσίας και Λεμεσού) συνεχίζει σε ανοδική πορεία τόσο σε σχέση με τον αριθμό μαθητών/τριών που φοιτούν σε αυτό, όσο και στον τρόπο λειτουργίας ο οποίος κάθε χρόνο βελτιώνεται με στόχο να υπηρετεί το σκοπό της ίδρυσής του. Κατά τη διάρκεια του 2012 υιοθετήθηκαν αλλαγές σε ό,τι αφορά τα ακαδημαϊκά προσόντα και τις αθλητικές επιτυχίες των μαθητών που αιτούνται εγγραφή στα Αθλητικά Σχολεία, με ισχύ από τη σχολική χρονιά 2012-2013.

9.2 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

9.2.1 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΤΕΕ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, για να μπορεί να αναπροσαρμόζεται στις ανάγκες της οικονομίας και της βιομηχανίας του τόπου και στις νέες επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, κατά το σχολικό έτος 2011-2012 ενίσχυσε και ανέπτυξε τη συνεργασία της με τους πιο κάτω φορείς:

- Συμβουλευτικό Σώμα Τεχνικής Εκπαίδευσης
- Συμβουλευτικές επιτροπές για τους κλάδους/ειδικότητες της ΜΤΕΕ
- Οργανωμένους εργοδότες και βιομήχανους

Συμβουλευτικό Σώμα Μεταλλουργικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ).

Οι τομείς στους οποίους αναπτύχθηκε συνεργασία είναι:

- Τα επίπεδα και το περιεχόμενο των προγραμμάτων ΜΤΕΕ
- Η επαγγελματική αποκατάσταση και ανέλιξη των αποφοίτων των Τεχνικών Σχολών
- Η συστηματική ενημέρωση των εκπαιδευτών πάνω στις εξελίξεις της τεχνολογίας και η επιμόρφωσή τους πάνω σε νέες βιομηχανικές μεθόδους και διαδικασίες, που θα βοηθήσει στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης
- Η κατάρτιση και η επιμόρφωση τεχνικών και τεχνιτών από τον κόσμο της εργασίας στα πλαίσια των απογευματινών/βραδινών μαθημάτων που προσφέρονται στις Τεχνικές Σχολές
- Η ανάπτυξη στενότερων δεσμών μεταξύ του συστήματος σχολικής εκπαίδευσης και της βιομηχανίας
- Η κατάρτιση των τελειόφοιτων μαθητών στη βιομηχανία, έτσι που να γίνεται εμπέδωση και εφαρμογή των γνώσεων και δεξιοτήτων που τους παρέχονται στο σχολείο
- Η ίδρυση και λειτουργία Μεταλλουργικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ), τα οποία αποτελούν Δημόσιες Σχολές που προσφέρουν εξειδικευμένη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση μεταλλουργικού επιπέδου σε απόφοιτους Μέσης Εκπαίδευσης.

Επίσης, η ΜΤΕΕ έχει αναπτύξει πλαίσιο συνεργασίας με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό CEDEFOP, καθώς και άλλους Οργανισμούς και δίκτυα, σε θέματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

9.2.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Για ενημέρωση και διαφώτιση όσον αφορά στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, έγιναν οι πιο κάτω ενέργειες:

- Δόθηκε στους μαθητές της Γ΄ τάξης όλων των γυμνασίων ενημερωτικό υλικό. Επίσης, οι Τεχνικές Σχολές έχουν εκδώσει τα δικά τους ενημερωτικά φυλλάδια, τα οποία έχουν δοθεί στους μαθητές, τους γονείς και άλλους ενδιαφερομένους.
- Λειτουργοί της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης παρευρέθηκαν σε συγκεντρώσεις γονέων και κηδεμόνων μαθητών της Γ΄ τάξης Γυμνασίου και ενημέρωσαν για τους κλάδους και τις ειδικότητες που προσφέρονται στις Τεχνικές Σχολές, για το έργο που επιτελείται και τις προοπτικές και διεξόδους των αποφοίτων των Τεχνικών Σχολών για περαιτέρω σπουδές και εργοδότηση.

- Διοργανώθηκαν διάφορες εκθέσεις με εφευρέσεις και κατασκευές των μαθητών των Τεχνικών Σχολών.
- Γίνονται συχνές δημοσιεύσεις στον Τύπο αναφορικά με τα επιτεύγματα και επιτυχίες των μαθητών των Τεχνικών Σχολών.
- Στα πλαίσια της προσπάθειας της Διεύθυνσης ΜΤΕΕ για άνοιγμα προς την κοινωνία και ενημέρωση των γονιών και μαθητών για τους στόχους, τις προοπτικές και ευκαιρίες που προσφέρονται μέσα από τα προγράμματα σπουδών των Τεχνικών Σχολών, έχει καθιερωθεί «Ημέρα Ανοικτού Σχολείου». Κατά την ημέρα αυτή, το κοινό έχει τη δυνατότητα να επισκεφθεί την Τεχνική Σχολή που επιθυμεί και να ξεναγηθεί από μαθητές και εκπαιδευτικούς στις σύγχρονες αίθουσες τεχνολογίας, ηλεκτρονικά σχεδιαστήρια και εργαστήρια των διαφόρων ειδικοτήτων που λειτουργούν στη Σχολή.

9.3 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

9.3.1 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Οι εργασίες της Υπηρεσίας Εξετάσεων, η οποία υπάγεται στη Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, κινούνται σε δύο βασικούς άξονες:

- Α) Εξετάσεις που διοργανώνονται από την Υπηρεσία Εξετάσεων (ΥΕ), για τις οποίες η ΥΕ αναλαμβάνει την πλήρη οργάνωση, διεξαγωγή, βαθμολόγηση και εξαγωγή αποτελεσμάτων.
- Β) Εξετάσεις που ανατίθενται στην ΥΕ από άλλες υπηρεσίες και Οργανισμούς για τις οποίες η ΥΕ έχει την ευθύνη της γενικής οργάνωσης των γραπτών εξετάσεων - σε συνεργασία με τον εκάστοτε Οργανισμό- της θεματοθέτησης, της βαθμολόγησης και της εξαγωγής των αποτελεσμάτων.

Α. Εξετάσεις που διοργανώνονται από την Υπηρεσία Εξετάσεων

i. Παγκύπριες Εξετάσεις: Σύμφωνα με τη Νομοθεσία, η Υπηρεσία Εξετάσεων έχει την ευθύνη της οργάνωσης, διεξαγωγής, βαθμολόγησης και εξαγωγής των αποτελεσμάτων των Παγκύπριων Εξετάσεων. Οι εξετάσεις αυτές είναι οι μεγαλύτερες εξετάσεις που διοργανώνονται στην Κύπρο, τόσο όσον αφορά στον αριθμό των συμμετεχόντων, όσο και τον χρόνο διάρκειάς τους. Στόχος των Παγκύπριων Εξετάσεων είναι η απόλυση των τελειοφοίτων από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση της Κύπρου και η χορήγηση του «Γενικού Βαθμού Κατάταξης-Πρόσβασης» για σκοπούς εισδοχής στα Δημόσια Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και της Ελλάδας για όσους ενδιαφέρονται. Στις Παγκύπριες Εξετάσεις 2012, υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής 9633 υποψήφιοι από τους οποίους 1426 εξασφάλισαν θέση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, 455 στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, 85 στο Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο, 84 στις Στρατιωτικές Σχολές και 2 στις Δραματικές Σχολές της Ελλάδας. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τη φετινή χρονιά η ορισθείσα από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού Ειδική Επιτροπή Παροχής Διευκολύνσεων, ενέκρινε την παροχή διευκολύνσεων σε 585 άτομα με ειδικές ανάγκες. Περαιτέρω, οργανώθηκαν από την Υπηρεσία Εξετάσεων οι εξετάσεις εισδοχής στις Ανώτατες Σχολές Καλών Τεχνών της Ελλάδας, οι οποίες διεξήχθησαν τον Σεπτέμβριο του 2012. Εισαγωγή στις πιο πάνω Σχολές εξασφάλισαν 20 υποψήφιοι.

Η Υπηρεσία Εξετάσεων, κατόπιν διαβούλευσης που είχε με το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, λειτούργησε το μήνα Ιούλιο 2012 Κέντρα Συγκέντρωσης Αιτήσεων (ΚΣΑ) σε κάθε επαρχία για την υποβολή αιτήσεων των υποψηφίων των Παγκύπριων Εξετάσεων 2012 στα Ελληνικά ΑΑΕΙ. Οι υποψήφιοι για κατοχή θέσης στα Ελληνικά ΑΑΕΙ ήταν 3347 εκ των οποίων κατέλαβαν θέση οι 3138.

ii. Εξετάσεις Δακτυλογραφίας και Στενογραφίας: Οι εξετάσεις Ελληνικής Δακτυλογραφίας και Στενογραφίας οι οποίες πραγματοποιούνται τρεις φορές το χρόνο, κατά

το 2012 διεξήχθησαν, σε καθορισμένες από την Υπηρεσία Εξετάσεων ημερομηνίες, κατά τους μήνες Μάιο, Ιούνιο και Νοέμβριο. Σκοπός των εξετάσεων αυτών είναι όσον αφορά στη δακτυλογραφία η εξακρίβωση της ικανότητας των υποψηφίων στη δακτυλογράφηση κειμένων, πινάκων κλπ σε τρία επίπεδα και όσον αφορά στη στενογραφία η λήψη στενογραφημένων σημειώσεων και η αποστενογράφησή τους σε προκαθορισμένες ταχύτητες, σύμφωνα με τους κανονισμούς Ελληνικής Δακτυλογραφίας και Στενογραφίας. Κατά το 2012 έλαβαν μέρος στις εν λόγω εξετάσεις 1059 άτομα.

iii. Εξετάσεις Πιστοποίησης Βασικής Γνώσης Ελληνικής Γλώσσας για Μετανάστες/ Αλλοδαπούς (Επίπεδο Α2): Οι εξετάσεις αυτές πραγματοποιούνται σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (Επίπεδο Α2), δύο φορές το χρόνο και κατά το 2012 διεξήχθησαν τον Απρίλιο και το Νοέμβριο σε ημερομηνίες που ανακοινώθηκαν από την Υπηρεσία Εξετάσεων. Σκοπός των συγκεκριμένων εξετάσεων είναι η χορήγηση Πιστοποιητικού Επιτυχίας στη Βασική Γνώση της Ελληνικής Γλώσσας για τους μετανάστες και αλλοδαπούς που διαμένουν στην Κύπρο, σύμφωνα με το Νόμο που τροποποιεί τον περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμο 143(Ι) του 2009. Κατά το έτος 2012 ο αριθμός των συμμετεχόντων στις εν λόγω εξετάσεις ξεπέρασε τους 100.

iv. Εξετάσεις Πιστοποίησης Πολύ Καλής Γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας: Σκοπός των συγκεκριμένων εξετάσεων που διεξάγονται δύο φορές το χρόνο είναι η χορήγηση Πιστοποιητικού Πολύ Καλής Γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας. Οι εξετάσεις αυτές κατά τη φετινή χρονιά διεξήχθησαν τους μήνες Απρίλιο και Νοέμβριο. Η Υπηρεσία Εξετάσεων στα πλαίσια της ευρύτερης πολιτικής της για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των εξετάσεων που διενεργεί, εισήγαγε τον Ιούλιο του 2011 μια σειρά αλλαγών στο μέρος των προφορικών εξετάσεων. Συγκεκριμένα, αυξήθηκε ο χρόνος της προφορικής εξέτασης ανά υποψήφιο και εμπλουτίστηκαν οι θεματικές ενότητες από τις οποίες αντλούνται οι ερωτήσεις. Κατά συνέπεια και ο τρόπος εξέτασης έχει διαφοροποιηθεί, καθώς περιλαμβάνει υποχρεωτικά – πέραν των άλλων – την αξιολόγηση των υποψηφίων στην περιγραφή, αφήγηση και επιχειρηματολογία. Κατά το έτος 2012 συμμετείχαν στις εξετάσεις αυτές 636 υποψήφιοι στη γραπτή και 244 υποψήφιοι στην προφορική εξέταση.

B. Εξετάσεις που διοργανώνονται σε συνεργασία με άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, Τμήματα, Οργανισμούς, Δήμους και Ιδιωτικούς Φορείς

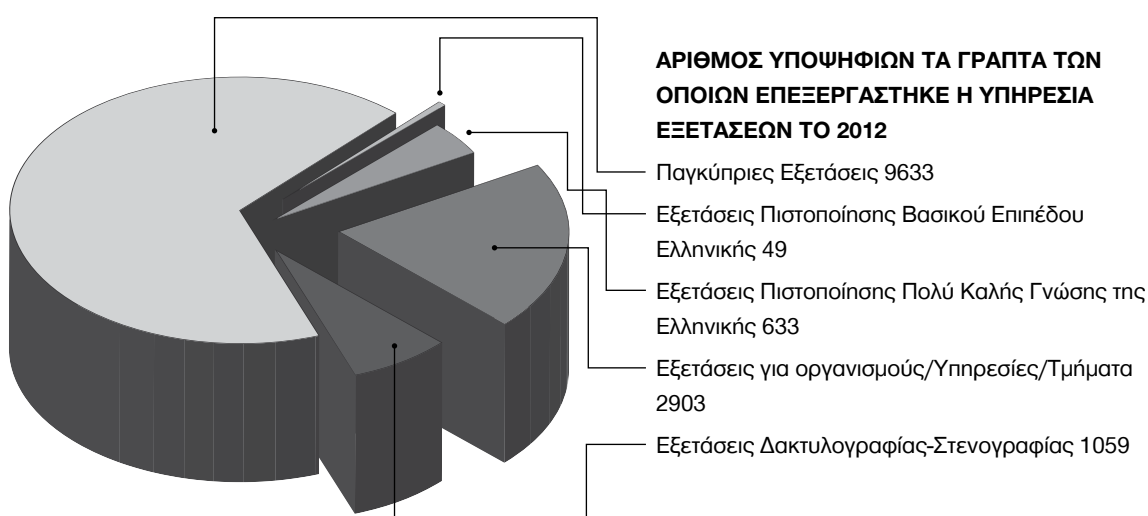
Όσον αφορά στην οργάνωση των πιο πάνω εξετάσεων, η ΥΕ, μετά από σχετικό αίτημα από τους πιο πάνω Φορείς, αναλαμβάνει την ευθύνη διεξαγωγής τους, την καθοδήγηση των Υπηρεσιών και των Οργανισμών για την ετοιμασία υλικού για τα εξεταστικά κέντρα που θα λειτουργήσουν, το διορισμό και την ενημέρωση των θεματοθετών, τη δακτυλογράφηση και πολλαπλασιασμό των εξεταστικών δοκιμίων, τη γενική εποπτεία κατά την ημέρα των εξετάσεων, το συντονισμό των βαθμολογητών, τη βαθμολόγηση των γραπτών και τη μηχανογράφηση και εξαγωγή των αποτελεσμάτων. Τέτοιες εξετάσεις είναι οι ακόλουθες:

- i. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία για τις κλίμακες Α2-5-7
- ii. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία για τις κλίμακες Α8-10-11
- iii. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων ή προαγωγή στην Αστυνομία
- iv. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων ή προαγωγή σε Κυβερνητικούς Οργανισμούς
- v. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων ή προαγωγή σε Ημι-κρατικούς Οργανισμούς
- vi. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων ή προαγωγή σε Δήμους και κοινότητες
- vii. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων σε ιδιωτικούς οργανισμούς και τράπεζες.
- viii. Εξετάσεις Καλής, Πολύ Καλής και Άριστης Γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας και Εξετάσεις Καλής, Πολύ Καλής και Άριστης Γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας, οι οποίες πραγ-

ματοποιούνται σε συνεργασία με την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και έχουν ως στόχο τη διαπίστωση της επάρκειας των υποψηφίων /δημόσιων λειτουργών/ στις εν λόγω γλώσσες και στα αντίστοιχα επίπεδα για σκοπούς υποβολής αίτησης για διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία και για σκοπούς προαγωγής σε θέσεις για τις οποίες απαιτείται το συγκεκριμένο προσόν.

Κατά το έτος 2012 διοργανώθηκαν εξετάσεις για την Αστυνομία, την Επίτροπο Διοίκησης, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, το Πανεπιστήμιο Κύπρου, Δήμους, Σχολικές Εφορίες κ.α. Συνολικά διοργανώθηκαν εξετάσεις για 21 οργανισμούς και ο συνολικός αριθμός των υποψηφίων για τις εν λόγω εξετάσεις ανήλθε έως σήμερα στους 2903 .

Για το έτος 2012 η Υπηρεσία Εξετάσεων διεκπεραίωσε όλες τις απαραίτητες εργασίες για τη διοργάνωση, διεξαγωγή εξετάσεων και εξαγωγή αποτελεσμάτων για συνολικά 14277 υποψηφίους, όπως παρουσιάζονται στο πιο κάτω γράφημα:

Σημειώνεται ότι, για τις Παγκύπριες Εξετάσεις και στις εξετάσεις για Οργανισμούς, κατά κανόνα, κάθε υποψήφιος εξετάζεται σε τέσσερα αντικείμενα. Κατά συνέπεια, ο συνολικός αριθμός των γραπτών που επεξεργάστηκε η Υπηρεσία Εξετάσεων αγγίζει τις 52000.

Κατά το 2012, παράλληλα με τη διενέργεια των προαναφερόμενων εξετάσεων, η Υπηρεσία Εξετάσεων ασχολήθηκε με τη σύνταξη εγχειριδίων που αφορούν όλα τα στάδια που περιλαμβάνει η οργάνωση, η διεξαγωγή και η εξαγωγή των αποτελεσμάτων της κάθε εξέτασης που αναλαμβάνει.

Η Υπηρεσία έλαβε μέρος, επίσης, στη 18η Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση, η οποία διοργανώνεται κάθε χρόνο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και παρείχε πληροφορίες στο κοινό για τις Παγκύπριες Εξετάσεις, όπως και για άλλες εξετάσεις που διενεργεί.

Η Υπηρεσία διαθέτει τη δική της ιστοσελίδα (www.moec.gov.cy/ypexams), από την οποία οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αντλήσουν άμεσα πληροφορίες για τις εξετάσεις που διεξάγονται από αυτήν. Είναι αξιοσημείωτο ότι κατά την περίοδο 1 Ιανουαρίου μέχρι 25 Σεπτεμβρίου του 2012 η ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Εξετάσεων είχε 2.097.393 προβολές, ποσοστό 33,79% του συνόλου των προβολών της ιστοσελίδας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Το ποσοστό αυτό δείχνει, αφενός, τη σημασία των θεμάτων που διαχειρίζεται η Υπηρεσία Εξετάσεων για το ευρύ κοινό και, αφετέρου, την ευχρηστία της ιστοσελίδας, αφού το κοινό μπορεί πολύ εύκολα να πλοηγηθεί και να βρει γρήγορα τις πληροφορίες που επιθυμεί.

9.3.2 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

9.3.2.1 Erasmus Mundus

Το Erasmus Mundus είναι ένα πρόγραμμα το οποίο δημιουργήθηκε μετά από απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης και στοχεύει στην ενίσχυση της ποιότητας της Ευρωπαϊκής ανώτερης εκπαίδευσης και στην προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω συνεργασίας με τρίτες χώρες. Το πρόγραμμα άρχισε τη λειτουργία του τον Ιανουάριο του 2004 και έχει σκοπό την ενδυνάμωση της συνεργασίας των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης μεταξύ τους και μεταξύ αντίστοιχων ιδρυμάτων τρίτων χωρών, υποστηρίζοντας υψηλής ποιότητας προγράμματα επιπέδου Μάστερ, μέσω της κινητικότητας μεταπτυχιακών φοιτητών και ακαδημαϊκών προς τα ευρωπαϊκά ιδρύματα, αλλά και στα ιδρύματα τρίτων χωρών.

Η πρώτη φάση του προγράμματος Erasmus Mundus (EM) κάλυψε την περίοδο 2004-2008 και είχε προϋπολογισμό €230 εκ. Με τη λήξη της πρώτης φάσης πάνω από 6000 φοιτητές από τρίτες χώρες έχουν λάβει υποτροφίες EM για απόκτηση τίτλου σπουδών στην Ευρώπη και πάνω από 1000 ακαδημαϊκοί από τρίτες χώρες έχουν λάβει υποτροφίες για να διδάξουν ή να συμμετάσχουν σε έρευνες σε μεταπτυχιακά EM προγράμματα.

Μετά από ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος για την πρώτη περίοδο λειτουργίας του, διαπιστώθηκε η μεγάλη σημασία των στόχων και δράσεων του προγράμματος και κρίθηκε αναγκαία η συνέχισή του. Ως εκ τούτου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει εγκρίνει τη νέα φάση (2009-2013) του Προγράμματος Erasmus Mundus II, με ψήφισμά του στις 21 Οκτωβρίου 2008. Το Erasmus Mundus II το οποίο έχει προϋπολογισμό €950 εκ., εμπλουτίζει το υφιστάμενο EM με τις ακόλουθες προσθήκες και αλλαγές:

- Επέκταση του προγράμματος στο διδακτορικό επίπεδο (Το υφιστάμενο EM κάλυπτε μόνο το επίπεδο Master).
- Παροχή περισσότερων υποτροφιών σε ευρωπαίους συμμετέχοντες για διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης σε σχέση με τους συμμετέχοντες από τρίτες χώρες.
- Ενσωμάτωση του λεγόμενου «External Cooperation Window» (EM ECW) για την προώθηση μιας ενιαίας και άριστης εικόνας της Ευρωπαϊκής ανώτερης εκπαίδευσης στον κόσμο.
- Ενθάρρυνση των ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης τρίτων χωρών για συμμετοχή στις κοινοπραξίες πανεπιστημίων ως πλήρη μέλη, έτσι ώστε να μπορούν να προσφέρουν κοινά προγράμματα σπουδών.

Οι επιχορηγήσεις του Erasmus Mundus καλύπτουν κυρίως τη κινητικότητα μεταπτυχιακών φοιτητών και ακαδημαϊκών προς τα ευρωπαϊκά ιδρύματα, αλλά και στα ιδρύματα τρίτων χωρών. Πολύ μικρό ποσοστό του προϋπολογισμού, το οποίο παραχωρείται στο συντονιστικό ίδρυμα, καλύπτει δαπάνες οργάνωσης του προγράμματος. Το πρόγραμμα είναι πολύ ανταγωνιστικό και η επιλογή των κοινοπραξιών είναι ιδιαίτερα δύσκολη. Αξίζει να σημειωθεί ότι για το 2012 – 2013 υπήρξαν 177 αιτήσεις κοινοπραξιών και επιλέχθηκαν 30, από τις οποίες οι 15 ήταν υφιστάμενες κοινοπραξίες.

Η συμμετοχή της ΔΑΑΕ, υπό την ιδιότητα της ως η Εθνική Δομή της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus Mundus, ενθαρρύνει τη συμμετοχή ιδρυμάτων ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης της Κύπρου στο πρόγραμμα και άλλες συναφείς πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του Erasmus Mundus. Συγκεκριμένα, η εθνική Δομή της Κύπρου συμμετέχει στα προγράμματα Erasmus Mundus Active Participation (EMAP) και Asia – Europe Mundus (ASEMUNDUS), τα οποία χρηματοδοτούνται από την Ε.Ε και συμμετέχουν σε αυτά Εθνικές Δομές Κρατών Μελών.

9.3.2.2 Erasmus Mundus Active Participation (EMAP)

Έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες του προγράμματος EMAP/Erasmus Mundus Active Participation. Το πρόγραμμα EMAP αποτέλεσε ένα κοινό πρόγραμμα των Εθνικών Δομών του

Erasmus Mundus που σκοπό είχε να βοηθηθούν τα κράτη μέλη και ιδιαίτερα αυτά με τη λιγότερη ή μηδενική συμμετοχή στη Δράση 1 (Κοινά Προγράμματα/Joint Programmes) του Προγράμματος Erasmus Mundus να συμμετάσχουν σε αυτή. Το εν λόγω πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το πρόγραμμα EMAP ξεκίνησε τη δράση του τον Οκτώβριο του 2009 και ολοκλήρωσε τις εργασίες του τον Σεπτέμβριο του 2012. Ανέπτυξε τις δράσεις του σε δύο χρονικές περιόδους, το EMAP 1 για την περίοδο 2009-2010 και το EMAP 2 για την περίοδο 2010-2012.

Η συμμετοχή της Διεύθυνσης Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης(ΔΑΑΕ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, ως η Εθνική Δομή του Erasmus Mundus Κύπρου, στο πρόγραμμα EMAP ήταν σημαντική. Στα πλαίσια του προγράμματος η ΔΑΑΕ:

- οργάνωσε επιμορφωτικό σεμινάριο στη Λάρνακα (18-21 Φεβρουαρίου 2010),
- οργάνωσε ημερίδα πληροφόρησης, για το Erasmus Mundus (28 Φεβρουαρίου 2011),
- συντόνισε όλες τις δραστηριότητες, για την επιλογή των κοινοπραξιών που συμμετείχαν στα έξι σεμινάρια επιμόρφωσης που πραγματοποιήθηκαν,
- προώθησε τη συνεργασία εκπαιδευτικών ιδρυμάτων άλλων χωρών με πανεπιστήμια της Κύπρου.

Στα επιμορφωτικά σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια του EMAP, εκπρόσωποι ανώτερων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων των χωρών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, σχημάτισαν κοινοπραξίες και έτυχαν επιμόρφωσης για υποβολή προτάσεων Erasmus Mundus μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου.

Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει να γίνει στην ιστοσελίδα του προγράμματος EMAP www.emap-project.webnode.cz/ στην οποία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των εργασιών του προγράμματος. Η ιστοσελίδα περιλαμβάνει ανάμεσα στα άλλα:

- Περιγραφή των δράσεων του προγράμματος
- Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη η οποία περιλαμβάνει φιλμάκια με τις παρουσιάσεις εμπειρογνομόνων οι οποίοι έχουν ενεργό εμπλοκή σε κοινά προγράμματα μεταπτυχιακού ή διδακτορικού επιπέδου
- Χρήσιμους συνδέσμους για θέματα κοινών προγραμμάτων Erasmus Mundus.

Στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης των εργασιών του προγράμματος, η ΔΑΑΕ έχει ενημερώσει σχετικά τα εκπαιδευτικά ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου και έχει αποστείλει σε αυτά το καινούριο ενημερωτικό φυλλάδιο (leaflet) και το διαφημιστικό υλικό (σημειωματάριο με στυλό) για σκοπούς διάχυσης των πορισμάτων/αποτελεσμάτων των σεμιναρίων του προγράμματος EMAP.

9.3.2.3 Asemundus

Στο πλαίσιο της δραστηριοποίησης της Κύπρου σε πρωτοβουλίες και προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού συμμετέχει στην πρωτοβουλία ASEMUNDUS από το 2009. Η πρωτοβουλία ASEMUNDUS έχει ως στόχο την εντατικοποίηση του διαλόγου μεταξύ της Ευρώπης και της Ασίας για την ενίσχυση των συνεργασιών ανάμεσα στα ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης, την ενίσχυση της κινητικότητας ακαδημαϊκών, ερευνητών και φοιτητών μέσα από τη δημιουργία οργανωμένων πλαισίων για ισοζυγισμένες ανταλλαγές από τις οποίες να προκύπτουν αμοιβαία ωφελήματα τόσο για την Ευρώπη όσο και για την Ασία.

Ανάμεσα στις σημαντικότερες ενέργειες του ASEMUNDUS το 2012, με εμπλοκή της Κύπρου, ήταν η διοργάνωση του Σεμιναρίου με θέμα «Networking seminar on EU-Asia higher education cooperation» στη Σεούλ, 15-16 Μαΐου 2012. Την ευθύνη διοργάνωσης του σεμιναρίου είχαν η Κύπρος (Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού) μαζί με την Αυστρία και την Εσθονία, με συντονισμό από το German Academic Exchange Service (DAAD).

Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η ενημέρωση, η προώθηση συνεργασιών και δικτύωσης, καθώς και η υλοποίηση κοινών προγραμμάτων σπουδών μεταξύ των Πανεπιστημίων της Ευρώπης και της Ασίας ενώ συμμετείχαν πέραν των 100 ατόμων από χώρες της Ευρώπης και της Ασίας. Από την Κύπρο συμμετείχε το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, του οποίου η συμμετοχή επιχορηγήθηκε από το EuroAsiaNet, κατόπιν αξιολόγησης πρότασης που είχε υποβληθεί από ακαδημαϊκό του Πανεπιστημίου.

Στο Σεμινάριο συμμετείχαν ομιλητές από την Ευρώπη και την Ασία, εκπροσωπώντας την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, καθώς επίσης, οργανισμούς και ιδρύματα που σχετίζονται με την Ανώτερη Εκπαίδευση κ.λπ.

9.3.2.4 Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Πρόγραμμα TEMPUS IV

Το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Πρόγραμμα TEMPUS IV (Trans-European Mobility Scheme for Universities Studies), αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά διευρωπαϊκά προγράμματα συνεργασίας στην Ανώτερη Εκπαίδευση, που διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ειδικότερα το γραφείο EACEA (The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency).

Στόχος του προγράμματος είναι η μεταρρύθμιση της Ανώτερης Εκπαίδευσης μέσω διεθνούς συνεργασίας. Ειδικότερα το πρόγραμμα θα συμβάλει στην προώθηση της σύγκλισης με τις εξελίξεις στον τομέα της Ανώτερης Εκπαίδευσης που απορρέουν από τη Στρατηγική της Λισαβόνας και τη Διαδικασία της Μπολόνια.

Η τέταρτη φάση του Προγράμματος, το TEMPUS IV, καλύπτει την περίοδο 2007-2013. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του Προγράμματος είναι περίπου €53 εκ., ενώ οι εγκεκριμένες δράσεις και έργα έχουν τη δυνατότητα να χρηματοδοτηθούν από €0.5 εκ. μέχρι €1.5 εκ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του TEMPUS, επιθυμεί να υποστηρίξει και τη διαδικασία της Μπολόνιας και τη σειρά των αλλαγών που θα καταστήσουν την Ανώτερη Εκπαίδευση της Ευρώπης πιο ελκυστική για τους ευρωπαίους πολίτες και τους πολίτες και ερευνητές τρίτων χωρών και να την καταστήσουν πιο ανταγωνιστική και συγκρίσιμη.

Το TEMPUS IV, εκτός από τους γενικότερους στόχους της ανανέωσης και του εκμοντερνισμού, έχει θέσει και τους πιο κάτω ειδικότερους στόχους:

- Τον προσδιορισμό εθνικών και περιφερειακών προτεραιοτήτων.
- Την ενδυνάμωση περιφερειακής συνεργασίας.
- Τη διεύρυνση του φάσματος των συμμετεχόντων.
- Τη μεγαλύτερη φοιτητική εμπλοκή.
- Τη συνεργασία με τις επιχειρήσεις, τα εμπορικά, βιομηχανικά και άλλα επιμελητήρια.

Το Πρόγραμμα είναι ανοικτό για Ιδρύματα και Αρχές Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης και για οργανισμούς και επιχειρήσεις που συνδέονται με την Ανώτερη Εκπαίδευση.

9.3.2.5 Πρόγραμμα «Erasmus για όλους» - Erasmus For All

Το πρόγραμμα «*Erasmus για όλους*» αποτελεί ένα ενιαίο πρόγραμμα για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό για την περίοδο 2014-2020. Το ενιαίο πρόγραμμα αντανακλά τις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και τις εμβληματικές πρωτοβουλίες του. Ο προϋπολογισμός του θα ανέλθει στα 19 δισεκατομμύρια ευρώ κατά τα επτά χρόνια δράσης του.

Το νέο πρόγραμμα στοχεύει να αντικαταστήσει το υπάρχον συνονθύλευμα μεγάλου αριθμού προγραμμάτων και δράσεων, με μια απλούστερη, βελτιωμένη αρχιτεκτονική, με καλύτερη ισορροπία μεταξύ εναρμόνισης και ευελιξίας. Στα πλαίσια αυτά, αντί της διατήρησης μιας όλο και περισσότερο πολύπλοκης πληθώρας διαφορετικών ονομάτων, το πρόγραμμα θα ονομαστεί «Erasmus για όλους». Οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς των κύριων εκπαιδευτικών τομέων που καλύπτονται από το πρόγραμμα θα μπορούν να χρησιμοποιούν αυτή την «εμπορική ονομασία».

Επιπλέον, για σκοπούς επικοινωνιακής προβολής και διάδοσης, η γενική «εμπορική ονομασία» θα συνδεθεί με τους κύριους εκπαιδευτικούς τομείς ως εξής: «Erasmus - Ανώτερη Εκπαίδευση», που θα αφορά όλα τα είδη Ανώτερης Εκπαίδευσης στην Ευρώπη και διεθνώς «Erasmus - κατάρτιση», που θα αφορά στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και την εκπαίδευση ενήλικων «Erasmus - σχολεία», που θα αφορά στη σχολική εκπαίδευση και «Erasmus - συμμετοχή των νέων», που θα αφορά στη μη τυπική εκπαίδευση των νέων.

Ως προς την Ανώτερη Εκπαίδευση, τα υφιστάμενα πέντε προγράμματα συνεργασίας που χρηματοδοτεί η Επιτροπή (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink και προγράμματα διμερούς συνεργασίας με βιομηχανικές χώρες) θα ολοκληρώσουν τον κύκλο ζωής τους το 2013. Τα προαναφερθέντα διεθνή προγράμματα Ανώτερης Εκπαίδευσης, το πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig), καθώς και το πρόγραμμα «Νεολαία σε δράση», τα οποία επιδιώκουν τους ίδιους γενικούς στόχους, θα υποκατασταθούν από το νέο πρόγραμμα «Erasmus για όλους». Οι δραστηριότητες του νέου προγράμματος θα μπορούν να καταταγούν σε τρεις μεγάλες κατηγορίες: μαθησιακή κινητικότητα· συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή οργανώσεων νέων· και συνεργασία σε θέματα πολιτικής σε ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο.

Ως προς την πρώτη κατηγορία, η υποστήριξη του προγράμματος «Erasmus για όλους» θα εστιαστεί σε τέσσερις βασικές δραστηριότητες:

- Κινητικότητα προσωπικού, ιδίως για εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές, διευθυντές σχολείων και εργαζόμενους νέους.
- Κινητικότητα φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένων των κοινών/διπλών πτυχίων) και σπουδαστών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Erasmus - Master για φοιτητές της Ανώτερης Εκπαίδευσης, με έναν νέο μηχανισμό εγγύησης δανείων.
- Κινητικότητα των νέων, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων εθελοντισμού και ανταλλαγών νέων.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το «Erasmus για όλους» σε σχέση με την Ανώτερη Εκπαίδευση:

- Περισσότεροι από 2,2 εκατομμύρια φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα μπορούν να πραγματοποιήσουν μέρος της εκπαίδευσης και της κατάρτισής τους στο εξωτερικό (σε σύγκριση με 1,5 εκατομμύριο στο πλαίσιο των τρεχόντων προγραμμάτων).
- Σε αυτόν τον αριθμό περιλαμβάνονται 135000 φοιτητές που θα υποστηριχθούν για σπουδές σε χώρες εκτός της ΕΕ, καθώς επίσης και φοιτητές από τρίτες χώρες που θα πραγματοποιήσουν σπουδές στην Ένωση.
- 330000 φοιτητές μεταπτυχιακών προγραμμάτων θα μπορούν να επωφεληθούν από εγγυήσεις δανείων που θα βοηθήσουν στη χρηματοδότηση των σπουδών στο εξωτερικό βάσει ενός εντελώς νέου προγράμματος.
- 34 000 φοιτητές θα λάβουν υποτροφίες «κοινού πτυχίου», βάσει των οποίων προβλέπονται σπουδές σε δύο τουλάχιστον ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα στο εξωτερικό (σε σύγκριση με 17600 που έλαβαν υποστήριξη στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος).
- 115000 ιδρύματα/οργανώσεις που συμμετέχουν σε δραστηριότητες εκπαίδευσης, κατάρτισης και/ή νεολαίας ή άλλοι φορείς θα λάβουν χρηματοδότηση προκειμένου να ιδρύσουν περισσότερες από 20000 «στρατηγικές συμπράξεις», για να εφαρμόσουν κοινές πρωτοβουλίες και να προωθήσουν την ανταλλαγή εμπειρίας και τεχνογνωσίας.
- 4000 εκπαιδευτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις θα ιδρύσουν 400 «συμμαχίες γνώσης» και «συμμαχίες τομέων δεξιοτήτων», για να δώσουν ώθηση στην απασχολησιμότητα, στην καινοτομία και στην επιχειρηματικότητα.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το πρόγραμμα θα ενισχύσει την υποστήριξη που παρέχεται για την εφαρμογή, σε εθνικό επίπεδο, των μέσων διαφάνειας της ΕΕ (π.χ. EQF, ECTS,

ECVET) και των δικτύων πανευρωπαϊκής εμβέλειας. Θα υποστηρίξει ακόμη την εφαρμογή του «U-Multirank», μέσου κατάταξης των ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης βάσει των επιδόσεών τους και παροχής πληροφοριών για τα ιδρύματα αυτά, το οποίο επιδιώκει να βελτιώσει ριζικά τη διαφάνεια του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με τα πρώτα αποτελέσματα να αναμένονται για το 2013. Το πρόγραμμα θα υποστηρίξει, επίσης, ειδικότερους πολιτικούς στόχους για θεματικές προτεραιότητες, όπως είναι, μεταξύ άλλων, το σχέδιο εκσυγχρονισμού της ανώτερης εκπαίδευσης και η διαδικασία της Μπολόνιας (Ανώτερη Εκπαίδευση).

9.3.2.6 Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για τη νεολαία “Youth in Action”

Το πρόγραμμα Νεολαία σε δράση “Youth in Action” για την περίοδο 2007-2013 έχει στόχο την ανάπτυξη και την υποστήριξη της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας. Αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των νέων στη δημόσια ζωή, ιδίως των νέων με λιγότερες ευκαιρίες και εκείνων με αναπηρία, καθώς και του πνεύματος πρωτοβουλίας τους, της επιχειρηματικότητας και της δημιουργικότητάς τους. Στην προοπτική αυτή, το πρόγραμμα ορίζει γενικούς και ειδικούς στόχους που υλοποιούνται μέσω πέντε δράσεων.

Τον Ιανουάριο του 2008 η ΔΑΑΕ του ΥΠΠ ανέλαβε ως Εθνική Αρχή, τον εποπτικό ρόλο του Youth In Action και ορίστηκε εκπρόσωπος του Προγράμματος. Εθνική Υπηρεσία του Προγράμματος είναι ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου μέσω ειδικής ομάδας που έχει συσταθεί για το σκοπό αυτό και η οποία βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τη ΔΑΑΕ.

Το 2011 ήταν μια σημαντική χρονιά για το Πρόγραμμα στην Κύπρο, γιατί σημειώθηκε μεγάλη πρόοδος σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια όσον αφορά στο βαθμό υλοποίησης του προγράμματος, αφού η απορρόφηση των διαθέσιμων κονδυλίων έχει φτάσει στο 96,5%. Για το 2011 έχουν εγκριθεί συνολικά 77 σχέδια όπου συμμετείχαν 3294 νέοι και ποσό δέσμευσης το 1.472.787,02 €. Σε αντίθεση με αυτά το 2009 εγκρίθηκαν μόλις 10 σχέδια με τη συμμετοχή 290 νέων και συνολικό ποσό τις 233.810,00 €.

9.3.2.7 Στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» είναι ένα σχέδιο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάκαμψη από την οικονομική κρίση και για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη κατά την τρέχουσα δεκαετία.

Μέσα από αυτή τη στρατηγική, διατυπώνονται ιδέες της Επιτροπής για την ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας και τη δημιουργία έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς. Οι πολιτικές που αφορούν στην εκπαίδευση και την κατάρτιση είναι τα κυριότερα κλειδιά προκειμένου η Ευρώπη να ανταποκριθεί στις φιλοδοξίες της. Ο εκσυγχρονισμός των πανεπιστημίων και το άνοιγμα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης σε περισσότερους ανθρώπους είναι σημαντικές παράμετροι για την ευφυή ανάπτυξη. Η ποιότητα και οι ευκαιρίες πρόσβασης στη βασική εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση θα βοηθήσουν στην επίτευξη του στόχου για μια Ευρώπη με ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» προτείνει πέντε πρωταρχικούς στόχους:

- Τη μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε επίπεδο χαμηλότερο του 10% από το τρέχον 15%
- Την αύξηση του αριθμού των νέων με πανεπιστημιακό πτυχίο ή δίπλωμα τουλάχιστον στο 40%. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η Κύπρος έχει ήδη ικανοποιήσει τον στόχο αυτό προτού ακόμη τεθεί σε εφαρμογή η Στρατηγική.
- Την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης στο 75% τουλάχιστον
- Την αύξηση των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη στο 3% του ΑΕΠ (είναι σήμερα μόνο το 2%, σημαντικά μικρότερο από ό, τι στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία).
- Την επίτευξη του περιβαλλοντικού στόχου 20/20/20 (δηλαδή 20% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, το 20% της ενέργειας της ΕΕ να προέρχεται από ανανεώσιμες

πηγές και 20% μείωση της κατανάλωσης ενέργειας). Η ΕΕ στοχεύει σταδιακά στο να βγάλει 20 εκατομμύρια ανθρώπους από τη φτώχεια.

Η στρατηγική προτείνει επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Μια από αυτές, η πρωτοβουλία «Νεολαία εν κινήσει» (“Youth on the move”), αποσκοπεί στη βελτίωση των επιδόσεων και της διεθνούς ελκυστικότητας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ΕΕ και στη βελτίωση της ποιότητας όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Η πρωτοβουλία «Νεολαία εν κινήσει» ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2011. Η ΕΕ μέσα από αυτή την πρωτοβουλία θα προσπαθήσει να επιτύχει:

- Τη μέγιστη δυνατή κινητικότητα των σπουδαστών και την προώθηση των προγραμμάτων ανώτερης εκπαίδευσης (όπως το Erasmus, Erasmus Mundus, Tempus, Leonardo da Vinci και “Marie Curie”), όπως και την καλύτερη διασύνδεση των προγραμμάτων αυτών με τα αντίστοιχα εθνικά προγράμματα και τους αντίστοιχους πόρους.
- Την εντατικοποίηση των προσπαθειών εκσυγχρονισμού της Ανώτερης Εκπαίδευσης (προγράμματα σπουδών, διοίκηση και χρηματοδότηση).
- Τη διερεύνηση τρόπων προώθησης της επιχειρηματικότητας μέσω προγραμμάτων κινητικότητας για τους νέους επαγγελματίες.
- Την προώθηση της αναγνώρισης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, όπως επίσης και ενός Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.
- Την προώθηση νέων πολιτικών για την απασχόληση των νέων για την ενθάρρυνση της μαθητείας, πρακτικής εξάσκησης ή άλλου είδους εργασιακής εμπειρίας, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος EURES, το οποίο προωθεί την εργατική κινητικότητα σε ολόκληρη την ΕΕ.
- Η στρατηγική σκοπίμως βασίστηκε σε συγκεκριμένους στόχους. Η επιτυχία της εξαρτάται από τη δέσμευση ότι κάθε κράτος μέλος θα διαδραματίσει το σοβαρό ρόλο που του αντιστοιχεί στην υποστήριξη κάθε καινούριας πρωτοβουλίας.

9.3.2.8 Εθνική Στρατηγική για τη Διά Βίου Μάθηση 2007-2013

Η Κύπρος έχει δεσμευτεί να προωθήσει τη Διά Βίου Μάθηση με τη διαμόρφωση ολοκληρωμένου πλαισίου στρατηγικής. Το Γραφείο Προγραμματισμού, ανέλαβε πρωτοβουλία για το συντονισμό των ενεργειών διαμόρφωσης συνεκτικής και ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη Διά Βίου Μάθηση στην Κύπρο. Οι προσπάθειες αυτές οδήγησαν στη δημιουργία της «Εθνικής Στρατηγικής για τη Διά Βίου Μάθηση 2007-2013», στο πλαίσιο της οποίας όλοι οι φορείς εργάζονται για να προωθήσουν και να κάνουν πράξη τη Διά Βίου Μάθηση στην κυπριακή κοινωνία. Η Στρατηγική έχει δημιουργηθεί μέσα από τη συνεργασία του Γραφείου Προγραμματισμού με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Κέντρο Παραγωγικότητας και την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Στόχος της Ε.Ε., όσον αφορά στη Διά Βίου Μάθηση, είναι η ενδυνάμωση των πολιτών, ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κοινωνίας της γνώσης, κινούμενοι ελεύθερα μεταξύ μαθησιακών πλαισίων, επαγγελματών, περιοχών και χωρών για την επίτευξη της μάθησης, καθώς και η αποφυγή αποκλεισμών και περισσότερη ευημερία, ανεκτικότητα και δημοκρατικότητα.

Για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί, η Εθνική Στρατηγική για τη Δια Βίου Μάθηση επικεντρώνει τις δράσεις της σε 4 άξονες προτεραιότητας:

- Πρόσβαση και συμμετοχή όλων στη Διά Βίου Μάθηση: Επικεντρωμένες δράσεις προώθησης της πρόσβασης και παραμονής στην Εκπαίδευση για όλους, της ένταξης / επανένταξης στην αγορά εργασίας επιλεγμένων ομάδων ανθρώπινου δυναμικού για αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο, καθώς και της δημιουργίας ευκαιριών για εκπαίδευση των ενηλίκων.

- Υποδομές και Συστήματα Διά Βίου Μάθησης: Προώθηση της ποιοτικής διάστασης της Διά Βίου Μάθησης με ενίσχυση των υποδομών και του περιεχομένου της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, καθώς και της προώθησης Εθνικού Συστήματος Προσόντων.
- Έρευνα και Ανάπτυξη: Ποικιλόμορφες δράσεις έρευνας και ανάπτυξης σε καίριας σημασίας θέματα για τη Διά Βίου Μάθηση στην Κύπρο.
- Αποτελεσματική Διακυβέρνηση: Ποικιλόμορφες δράσεις για ενίσχυση των συστημάτων και μηχανισμών διακυβέρνησης της Διά Βίου Μάθησης τόσο στο Εκπαιδευτικό Σύστημα όσο και στο Σύστημα Κατάρτισης με την ενεργό συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων στη Διά Βίου Μάθηση εταίρων.

Βασικές προϋποθέσεις, οι οποίες τίθενται μέσα από το Γραφείο Προγραμματισμού, για την επιτυχή υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Διά Βίου Μάθησης, είναι αφενός η έγκαιρη δημιουργία των κατάλληλων δομών για απορρόφηση κοινοτικών πόρων και η κατάλληλη στελέχωση των διαφόρων υπηρεσιών με το αναγκαίο προσωπικό. Αφετέρου, η επίδειξη της απαιτούμενης συνέργειας μεταξύ όλων των αρμόδιων υπηρεσιών, σε παράλληλη πορεία με την ενεργό σύμπραξη όλων των εμπλεκομένων στη Διά Βίου Μάθηση εταίρων.

9.3.2.9 Δημοσιογραφική Διάσκεψη της Διεύθυνσης Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης στα πλαίσια της Κυπριακής Προεδρίας

Στις 22 Αυγούστου 2012 πραγματοποιήθηκε στο Υ.Π.Π. δημοσιογραφική διάσκεψη της Διεύθυνσης Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης η οποία είχε σκοπό την ενημέρωση για τις προτεραιότητες της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της Ανώτερης Εκπαίδευσης. Η δημοσιογραφική διάσκεψη περιλάμβανε ομιλία του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και ομιλία/παρουσίαση της Διευθύντριας Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης με θέμα «Προτεραιότητες της Κυπριακής Προεδρίας για την Ανώτερη Εκπαίδευση».

9.3.2.10 Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της Ανώτερης Εκπαίδευσης

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είχε την ευθύνη για τη διοργάνωση και υλοποίηση δύο σημαντικών συναντήσεων στα πλαίσια της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε, τη Συνάντηση της «Ομάδας Παρακολούθησης της Διαδικασίας της Μπολόνια» (Bologna Follow Up Group (BFUG) Meeting) και τη συνάντηση των «Γενικών Διευθυντών για την Ανώτερη Εκπαίδευση» (Meeting of the Directors General for Higher Education).

A. Συνάντηση της Ομάδας Παρακολούθησης της Διαδικασίας της Μπολόνια στη Λευκωσία, 28 - 29 Αυγούστου 2012

Πραγματοποιήθηκε στις 28 και 29 Αυγούστου 2012, στο Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο, η Συνάντηση της Ομάδας Παρακολούθησης της Διαδικασίας της Μπολόνια (Bologna Follow – Up Group) στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εν λόγω συνάντηση αποτελεί συνέχεια της Συνόδου των Υπουργών των χωρών που συμμετέχουν στη Διαδικασία της Μπολόνια για την Ανώτερη Εκπαίδευση και του Φόρουμ Πολιτικής της Μπολόνια, που πραγματοποιήθηκαν στο Βουκουρέστι στις 26-27 Απριλίου 2012. Οι προτεραιότητες της Υπουργικής Συνόδου που αναφέρονται στο Υπουργικό Ανακοινωθέν του Βουκουρεστίου αφορούν τη δέσμευση για προώθηση των στόχων της Διαδικασίας της Μπολόνια μέχρι το 2020 και ειδικότερα την παροχή ποιοτικής ανώτερης εκπαίδευσης για όλους, την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των νέων και την ενδυνάμωση της κινητικότητας ως μέσου για βελτίωση της μάθησης.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης συζητήθηκε σε βάθος και οριστικοποιήθηκε το Σχέδιο Δράσης (Work Plan), που προτάθηκε αρχικά στη Συνάντηση του Συμβουλίου του Bologna Follow – Up Group στο Σεράγεβο της Βοσνίας στις 31 Μαΐου 2012, για υλοποίηση των αποφάσεων της Υπουργικής Διάσκεψης του Βουκουρεστίου. Μετά από εισηγήσεις και προτάσεις εκπροσώπων κρατών μελών ή οργανισμών του Bologna Follow – Up Group, οριστικοποιήθηκε το τελικό Σχέδιο Δράσης για την περίοδο 2012-2015.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης, δημιουργούνται τέσσερις Ομάδες Εργασίας για προώθηση και υλοποίηση των αποφάσεων και των προτεραιοτήτων της Υπουργικής Διάσκεψης του Βουκουρεστίου.

1. Ομάδα παρακολούθησης της εφαρμογής της Διαδικασίας της Μπολόνια
2. Ομάδα για θέματα πλαισίων προσόντων, αναγνώρισης, διασφάλισης ποιότητας και διαφάνειας
3. Ομάδα για την Κοινωνική Διάσταση και τη Διά Βίου μάθηση και
4. Ομάδα για την κινητικότητα και τη διεθνοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΕΧΑΕ).

Οι ομάδες αυτές εξουσιοδοτήθηκαν να συγκροτούν υπό-ομάδες εργασίας και δίκτυα, καθώς επίσης και να οργανώνουν σεμινάρια, για την υλοποίηση των όρων εντολής τους.

Οι 86 σύνεδροι που έλαβαν μέρος στη συνάντηση προέρχονταν από χώρες-μέλη του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΕΧΑΕ), από τη Γραμματεία της Ομάδας Παρακολούθησης της Διαδικασίας της Μπολόνια, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και από διάφορους άλλους ευρωπαϊκούς οργανισμούς. Τη συνάντηση χαιρέτησε ο έντιμος Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού κ. Γιώργος Δημοσθένους και τίμησε με την παρουσία της η αναπληρώτρια Υπουργός Παιδείας της Αρμενίας Ms Karine Harutyunyan.

B. Συνάντηση Γενικών Διευθυντών Ανώτερης Εκπαίδευσης – Γενικών Διευθυντών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, 22-23 Οκτωβρίου 2012

Στις 22-23 Οκτωβρίου 2012 πραγματοποιήθηκε η Συνάντηση των Γενικών Διευθυντών Ανώτερης Εκπαίδευσης, η οποία διοργανώθηκε από τη ΔΑΑΕ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σκοπός της Συνάντησης ήταν η παρουσίαση και συζήτηση σημαντικών θεμάτων για τον εκσυγχρονισμό της Ανώτερης Εκπαίδευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση με απώτερο στόχο τη διαμόρφωση και προώθηση επωφελούς πολιτικής για την Ευρώπη και τους πολίτες της, η οποία θα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή, την ευημερία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα ενισχύσει την Ευρώπη στην προσπάθειά της να εξέλθει από την οικονομική κρίση και τα αρνητικά συνεπακόλουθα που βιώνει το τελευταίο διάστημα.

Κατά την πρώτη μέρα της Συνάντησης συζητήθηκαν τα θέματα: «Διασφάλιση Ποιότητας και Διασυννοριακή Ανώτερη Εκπαίδευση», και «Αριστεία στη Διδασκαλία στο χώρο της Ανώτερης Εκπαίδευσης».

Η διασφάλιση της ποιότητας στην Ανώτερη Εκπαίδευση, ιδιαίτερα όσον αφορά στη διασυννοριακή εκπαίδευση, κατέχει δεσποζούσα θέση στην ατζέντα των κέντρων λήψεως αποφάσεων για την πολιτική που εφαρμόζεται σε τοπικό, ευρωπαϊκό, αλλά και παγκόσμιο επίπεδο. Η συζήτηση του θέματος αυτού, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έχει ιδιαίτερη σημασία και για την Κύπρο λόγω της μεγάλης έκτασης που έχει λάβει στη χώρα μας η προσφορά προγραμμάτων σπουδών με τη μέθοδο της δικαιοχρησίας, για τα οποία η χώρα υποδοχής δεν έχει την αρμοδιότητα αξιολόγησης και παρακολούθησης για τη διασφάλιση της ποιότητάς τους.

Μετά από μια ανασκόπηση των διαδικασιών και μέτρων που εφαρμόζονται για τη Διασφά-

λιση Ποιότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έγιναν παρουσιάσεις οι οποίες επικεντρώθηκαν στη διασφάλιση ποιότητας στη διασυννοριακή εκπαίδευση. Στην πορεία παρουσιάστηκαν τα προκαταρκτικά αποτελέσματα έρευνας που διεξήγαγε η ΕΕ για το θέμα, σύμφωνα με τα οποία:

- Η διασυννοριακή εκπαίδευση στην Ευρώπη βρίσκεται σε αρχικό στάδιο. Χώρες υποδοχής είναι, κυρίως, τα κράτη μέλη που βρίσκονται στη νότια Ευρώπη. Παρέχονται από αγγλόφωνα δημόσια πανεπιστήμια
- Οι πρόνοιες στους νόμους και Κανονισμούς των κρατών μελών για τη διασυννοριακή εκπαίδευση φαίνεται να είναι ελάχιστες και να χαρακτηρίζονται από πολύ γενικές αρχές.
- Οι πληροφορίες σχετικά με τη διασφάλιση ποιότητας στη διασυννοριακή εκπαίδευση στον Ευρωπαϊκό χώρο παρουσιάζονται, επίσης, ελάχιστες.

Ιδιαίτερα σημαντικές ήταν και οι καλές πρακτικές που παρουσιάστηκαν για το θέμα της διασφάλισης ποιότητας στη διασυννοριακή εκπαίδευσης από την Αυστρία, τη Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Το δεύτερο θέμα της 1ης ημέρας, «Αριστεία στη Διδασκαλία στο χώρο της Ανώτερης Εκπαίδευσης», αποτελεί βασική πτυχή της ευρωπαϊκής ατζέντας για τον εκσυγχρονισμό της ανώτερης εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό, συζητήθηκαν ευέλικτες, καινοτόμες και πιο φοιτητο-κεντρικές μέθοδοι διδασκαλίας μέσα από τις οποίες θα προωθηθεί η αριστεία στην Ανώτερη Εκπαίδευση. Οι εισηγήσεις και η συζήτηση που ακολούθησε κατέδειξε, επίσης, ότι η διασφάλιση της ποιότητας στην Ανώτερη Εκπαίδευση διασφαλίζει ταυτόχρονα και την ποιότητα στη διδασκαλία στο χώρο της Ανώτερης Εκπαίδευσης. Τονίστηκε, επιπλέον, ο σημαντικός ρόλος που πρέπει να διαδραματίζει η Δημοτική και ιδιαίτερα η Μέση Εκπαίδευση στον εφοδιασμό των μαθητών με αναλυτικές δεξιότητες και δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων. Έμφαση θα πρέπει, επιπρόσθετα, να δοθεί στο κατά πόσον έχουν επιτευχθεί τα επιθυμητά αποτελέσματα μάθησης (learning outcomes), ώστε να διασφαλιστεί η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Για να επιτευχθεί Αριστεία στη διδασκαλία στο χώρο της Ανώτερης Εκπαίδευσης, είναι απαραίτητο, σε εθνικό επίπεδο, να υπάρξει διάλογος με τα ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης, ώστε να δοθούν κίνητρα στους ακαδημαϊκούς – όπως βραβεία αριστείας στη διδασκαλία, να εισαχθεί το κριτήριο της Αριστείας στη Διδασκαλία για σκοπούς πρόσληψης και ανέλιξης στον ακαδημαϊκό χώρο, και να ληφθούν διάφορα άλλα μέτρα για την επίτευξη του στόχου αυτού. Έγινε, επίσης, πρόταση δημιουργίας Φορέα Αριστείας στη Διδασκαλία για την προώθηση του σημαντικού αυτού στόχου σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Κατά τη δεύτερη ημέρα της Συνάντησης, διοργανώθηκε, για πρώτη φορά, κοινό φόρουμ συζήτησης μεταξύ των αρμοδίων για χάραξη πολιτικής στη Ανώτερη Εκπαίδευση και των αρμοδίων στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση. Η πρωτοβουλία αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία δεδομένης της ανάγκης εξοπλισμού των Ευρωπαίων με τα σωστά εφόδια, τα οποία θα τους καταστήσουν ανταγωνιστικούς στην αγορά εργασίας. Η προσβασιμότητα από και προς την Ανώτερη Εκπαίδευση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση αντανακλά τόσο τις αποφάσεις του Ανακοινωθέντος του Bruges το 2010, όσο και τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επιπλέον, η ανάγκη για δημιουργία ευέλικτων και εναλλακτικών δίοδων μάθησης επαναλήφθηκε και στο Ανακοινωθέν του Βουκουρεστίου του 2012.

Οι συζητήσεις της 2ης μέρας, που είχε ως θέμα την «Επέκταση των ευκαιριών και δεξιοτήτων: Ανοίγοντας δίοδους μεταξύ της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Ανώτερης Εκπαίδευσης», επικεντρώθηκαν στην εξεύρεση δίοδων συνεργασίας μεταξύ των δύο εκπαιδευτικών συστημάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκε ένας γόνιμος και εποικοδομητικός διάλογος μεταξύ των Γενικών Διευθυντών Ανώτερης Εκπαίδευσης και των Γενικών Διευθυντών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, κατά τον οποίο συζητήθηκαν τρόποι διασύνδεσης

των δύο εκπαιδευτικών συστημάτων, αλλά και διασύνδεσης των σπουδών με την αγορά εργασίας.

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», θα πρέπει οι Ευρωπαίοι πολίτες να εφοδιαστούν με πολυποίκιλες και εξειδικευμένες δεξιότητες, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν επαρκώς στις απαιτήσεις της συνεχώς μεταβαλλόμενης αγοράς εργασίας. Η επίτευξη του πιο πάνω στόχου θα γίνει δυνατή με την παροχή ευκαιριών στους φοιτητές επαγγελματικής εκπαίδευσης για πρόσβαση σε προγράμματα Ανώτερης Εκπαίδευσης, όπως και των φοιτητών Ανώτερης Εκπαίδευσης σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης για την απόκτηση εξειδικευμένων δεξιοτήτων με στόχο της αύξηση των ευκαιριών απασχολησιμότητας.

Τα τρία θέματα της συνάντησης, δηλαδή (α) η «Διασφάλιση Ποιότητας και Διασυννοριακή Ανώτερη Εκπαίδευση», (β) η «Αριστεία στη Διδασκαλία στο χώρο της Ανώτερης Εκπαίδευσης» και (γ) η «Επέκταση των ευκαιριών και δεξιοτήτων: Άνοιγμα διόδων μεταξύ Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και Ανώτερης Εκπαίδευσης», αφορούν άμεσα όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πρέπει να έχουν δεσπόζουσα θέση στην προσπάθεια για διαμόρφωση και υλοποίηση της ευρωπαϊκής πολιτικής που αφορά στην Ανώτερη Εκπαίδευση. Επιτυχία θεωρείται η «Δήλωση της Κυπριακής Προεδρίας» που αφορά στη διάνοιξη ευέλικτων διόδων μεταξύ της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Ως εκ τούτου, κρίνεται ότι έγινε ένα βήμα πιο μπροστά στη δημιουργία ενός εκσυγχρονισμένου Ευρωπαϊκού εκπαιδευτικού πλαισίου που να γεφυρώνει διαφορές, να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας και να λειτουργεί στη βάση των αρχών της Διά Βίου Μάθησης για όλους τους πολίτες.

9.3.2.II Προβολή της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου στο Εξωτερικό

Στην προσπάθεια καθιέρωσης της Κύπρου ως περιφερειακού κέντρου προσφοράς ποιοτικής Ανώτερης Εκπαίδευσης, η ΔΑΑΕ προχώρησε κατά το 2012 σε δραστηριότητες, που σκοπό είχαν την προβολή της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου στο Εξωτερικό. Οι δραστηριότητες αυτές επικεντρώθηκαν σε συμμετοχή σε διεθνείς εκπαιδευτικές εκθέσεις στο εξωτερικό και σε ημερίδες ενημέρωσης/διαφώτισης στην Ελλάδα.

Συμμετοχή στη Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση «GUEDEX 2012» στο εξωτερικό

Κατά το 2012 η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης συμμετείχε στην Εκπαιδευτική Έκθεση «GUEDEX 2012», η οποία πραγματοποιήθηκε στο Μουσκάτ (Ομάν), στις 22-25 Απριλίου 2012. Η συμμετοχή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στην υπό αναφορά έκθεση, συνδυάστηκε με επίσκεψη της Κυπριακής αποστολής στο Υπουργείο Ανώτερης Εκπαίδευσης του Σουλτανάτου του Ομάν. Σκοπός της συνάντησης, η οποία πραγματοποιήθηκε σε συνέχεια επίσημης επίσκεψης του Υφυπουργού Ανώτερης Εκπαίδευσης του Ομάν στην Κύπρο, ήταν η θεσμοθέτηση συμφωνίας που να εντάσσει την Κύπρο στους εκπαιδευτικούς προορισμούς των Ομανών φοιτητών. Η εν λόγω συνάντηση διευθετήθηκε σε συνεργασία με την Πρεσβεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Μουσκάτ. Σημειώνεται ότι, στην Κυπριακή αποστολή στο Ομάν συμμετείχαν και Λειτουργοί του Πανεπιστημίου Frederick, του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και του Πανεπιστημίου Νεάπολης. Συμπερασματικά, η όλη προσπάθεια κρίνεται ως πολύ εποικοδομητική, αφού, τόσο μέσα από την προσέλευση ενδιαφερομένων στην έκθεση, όσο και μέσα από τα όσα διαμείφθηκαν κατά τη συνάντηση στο Υπουργείο Ανώτερης Εκπαίδευσης του Σουλτανάτου, διαπιστώθηκαν προοπτικές για προσέλκυση φοιτητών από τον ευρύτερο Αραβικό κόσμο και όχι μόνο, αλλά και για περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των δύο Υπουργείων σε θέματα ανώτερης εκπαίδευσης και έρευνας.

Οργάνωση και Συμμετοχή σε Ημερίδες Ενημέρωσης στην ΕΛΛΑΔΑ

Η Ελλάδα αποτελεί ένα σημαντικό χώρο προσέλκυσης ποιοτικών φοιτητών στην Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου. Για το λόγο αυτό, η ΔΑΑΕ οργανώνει κάθε χρόνο Ημερίδες Ενημέρωσης, κυρίως σε περιοχές μακριά από τα μεγάλα αστικά κέντρα, όπου ενδεχομένως υπάρχει μεγαλύτερη βούληση και προθυμία επιλογής σπουδών εκτός Ελλάδας.

Κατά το 2012 η ΔΑΑΕ συμμετείχε σε Ημερίδες Ενημέρωσης που διοργάνωσε το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) σε συνεργασία με το Εμπορικό Τμήμα Κέντρο της Πρεσβείας της Κύπρου στην Αθήνα και του ΥΠΠ.

Οι Ημερίδες πραγματοποιήθηκαν στις 19-21 Μαρτίου 2012 στη Θεσσαλονίκη και στις Σέρρες και σκοπό είχαν την προβολή των πανεπιστημίων της Κύπρου. Η ενημέρωση του κοινού της Θεσσαλονίκης και των Σερρών για τις εκδηλώσεις, έγινε μέσω καταχωρήσεων διαφημίσεων-προσκήσεων σε τοπικές εφημερίδες, τις οποίες εξέδωσε το Εμπορικό Κέντρο της Πρεσβείας της Κύπρου στην Αθήνα.

Στην αποστολή συμμετείχαν εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Κύπρου και των τεσσάρων Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Πανεπιστήμιο Frederick, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Πανεπιστήμιο Νεάπολης). Κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων αυτών διαπιστώθηκε το αυξανόμενο ενδιαφέρον των ελλαδιτών για ενημέρωση, όσον αφορά στις ευκαιρίες φοίτησης σε εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Κύπρο.

Η Δ.Α.Α.Ε. σε συνεργασία με το προξενείο της Κύπρου στη Θεσσαλονίκη συμμετείχε σε εκδήλωση που διοργανώθηκε από το Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης(ΑΤΕΙ) τον Μάρτιο του 2012 στη Θεσσαλονίκη με παρουσίαση των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, που προσφέρονται στα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης στην Κύπρο.

Κοινή διαπίστωση όλων των εμπλεκομένων είναι ότι η Ελλάδα αποτελεί ένα σημαντικό προορισμό προσέλκυσης Ελλαδιτών φοιτητών. Μέσα από μεθοδικές και συντονισμένες ενέργειες είναι δυνατόν να επιτευχθεί περαιτέρω αύξηση στον αριθμό των Ελλαδιτών φοιτητών που επιλέγουν τα πανεπιστήμια της Κύπρου για σπουδές.

9.3.2.12 Εκδόσεις Δ.Α.Α.Ε.

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας, έχει εκδώσει βιβλιάριο στην Αγγλική γλώσσα, με τίτλο «Ανώτερη Εκπαίδευση στην Κύπρο». Το βιβλιάριο έγινε σε συνεργασία με τα ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης και δόθηκε σε όλους στους προσκεκλημένους που συμμετείχαν στις Συναντήσεις που οργανώνονται από τη Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας.

Βασικές θεματικές ενότητες που περιλαμβάνονται στην έκδοση αυτή είναι οι πιο κάτω:

1. Σύντομη αναφορά στην Κύπρο
2. Η Ανώτερη Εκπαίδευση στην Κύπρο
3. Η εξέλιξη της ΑΕ στην Κύπρο
 - Όραμα
 - Στόχοι και προκλήσεις
 - Εφαρμογή της Διαδικασίας της Μπολόνια
4. Η δομή της ΑΕ
 - Πανεπιστήμια
 - Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
5. Διά βίου μάθηση
6. Έρευνα και Καινοτομία
 - Πολιτική της ΕΕ
 - Εφαρμογή της στην Κύπρο
7. Διεθνοποίηση της ΑΕ

Η έκδοση αυτή ενισχύει τις προσπάθειες που καταβάλλει το ΥΠΠ για την προβολή της Ανώτερης Εκπαίδευσης και την προσέλκυση ακόμη μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών από το εξωτερικό και ιδιαίτερα από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το βιβλιόριο είναι διαθέσιμο, σε ηλεκτρονική μορφή, στην ιστοσελίδα της Ανώτερης Εκπαίδευσης στη διεύθυνση www.highereducation.ac.cy.

9.3.2.13 Υποτροφίες του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου (European University Institute-EUI) στη Φλωρεντία

Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο ιδρύθηκε από τα κράτη – μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και λειτούργησε για πρώτη φορά το 1976. Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης βοήθησε στην ανάπτυξή του και αυτή τη στιγμή το Ινστιτούτο έχει 20 κράτη – μέλη, τα οποία είναι τα ακόλουθα: Αυστρία, Βέλγιο, Κύπρος, Δανία, Εσθονία, Φιλανδία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ιταλία, Λεττονία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο. Με την κατάθεση του Οργάνου Προσχώρησης από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 5 Οκτωβρίου 2004 και με την ομόφωνη επικύρωση της ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας από το Ανώτατο Συμβούλιο του EUI στις 9 Ιουνίου 2005, έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία ένταξης της Κύπρου και το Ινστιτούτο άρχισε να δέχεται αιτήσεις από Κύπριους φοιτητές με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2006 – 2007.

Η επιλογή των υποτρόφων, ανάμεσα στους υποψηφίους κάθε κράτους – μέλους, γίνεται από το ίδιο το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο. Οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση για σπουδές σε διδακτορικό και μεταδιδακτορικό επίπεδο στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο, μπορούν να το πράξουν μέσω της ιστοσελίδας του ιδρύματος (www.eui.eu). Όσον αφορά στο ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 φοιτούν σε διδακτορικά προγράμματα του EUI οι κυπριακής καταγωγής φοιτητές, Αντρέας Τρυφωνίδης (Department of Economics) και Βερόνικα Παύλου (Department of Law), ως υπότροφοι της Κυπριακής Δημοκρατίας.

9.3.2.14 Υπογραφή Συμφωνίας Ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Πυρηνικών Ερευνών (CERN), ως Συνδεδεμένο Μέλος στο προστάδιο για πλήρη ένταξη – Εγκαινία Έκθεσης Φωτογραφίας του CERN

Την Παρασκευή, 5 Οκτωβρίου 2012, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, Δρ Γιώργος Δημοσθένους, υπέγραψε, εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη Συμφωνία Ένταξης της Κύπρου, ως Συνδεδεμένο Μέλος στο προστάδιο για πλήρη ένταξη, στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Πυρηνικών Ερευνών. Εκ μέρους του CERN την συμφωνία υπόγραψε ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού, Καθηγητής Rolf-Dieter Heuer.

Στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδιασμών της Κυβέρνησης για προώθηση της έρευνας, η Συμφωνία αυτή αποτελεί το επιστέγασμα των προσπαθειών, για ενίσχυση και στήριξη της επιστημονικής και ερευνητικής κοινότητας της Κύπρου. Μέσα από την ένταξη της Κύπρου, ως Συνδεδεμένου Μέλους, στον CERN, αναμένεται ότι θα αναπτυχθεί περαιτέρω η ερευνητική μας υποδομή και θα προβληθούν ακόμη περισσότερο, τόσο το ερευνητικό δυναμικό, όσο και τα επιτεύγματα της Κύπρου σε διάφορους τομείς. Η συμμετοχή της Κύπρου στα πειράματα που διεξάγει ο CERN πλέον θα ενδυναμωθεί. Μέσα από την επιστημονική, τεχνική και οικονομική στήριξη του CERN η Κύπρος θα μπορέσει να χτίσει την απαραίτητη ερευνητική υποδομή, η οποία θα της επιτρέψει να αναβαθμίσει τον ρόλο της, αλλά και τη συνεισφορά της στα πειράματα και στις έρευνες που διεξάγονται. Οι ερευνητές και επιστήμονες της Κύπρου θα έχουν τη δυνατότητα, σε μεγαλύτερο πλέον βαθμό, να βρίσκονται στο επίκεντρο των εξελίξεων και να συμμετέχουν ενεργά στα σημαντικά επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα του CERN, τα οποία θα έχουν πολλαπλά οφέλη τόσο για την Επιστήμη, όσο και για την κοινωνία και την ανθρωπότητα γενικότερα.

Στο πλαίσιο της υπό αναφορά Συμφωνίας ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού εγκαινίασε και

την έκθεση φωτογραφίας του CERN, με τίτλο “Accelerating Science”. Τα εγκαίνια, τα οποία πραγματοποιήθηκαν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, χαιρέτησαν ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου Καθηγητής Κωνσταντίνος Χριστοφίδης. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος της συμμετοχής της Κύπρου στα πειράματα που διεξάγονται στο CERN, Καθηγητής Πάνος Ραζής, μίλησε για τη σχέση της Κύπρου με τον υπό αναφορά Οργανισμό ενώ ο Γενικός Διευθυντής του CERN, Καθηγητής Rolf-Dieter Heuer, έδωσε διάλεξη με θέμα «CERN - Science without Boundaries».

9.3.2.15 Συνεισφορά της ΔΑΑΕ στο Δίκτυο Ευρυδίκη

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αποτελεί την κύρια πηγή πληροφοριών που αφορούν στην Ανώτερη Εκπαίδευση στην Κύπρο στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Εκπαίδευση ΕΥΡΥΔΙΚΗ. Το δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ υποστηρίζει και διευκολύνει την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της Διά Βίου Μάθησης με την παροχή πληροφοριών για τα εκπαιδευτικά συστήματα και τις πολιτικές σε 31 χώρες και με τη σύνταξη μελετών για κοινά ζητήματα που αφορούν στα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα.

Αποτελείται από:

- 35 εθνικές μονάδες με έδρα τις 31 χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης της Ε.Ε. (27 κράτη μέλη, Λιχτενστάιν, Νορβηγία και Ισλανδία ως μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) και Τουρκία)
- μια συντονιστική μονάδα με έδρα το Εκπαιδευτικό, Οπτικοακουστικό και Πολιτιστικό Εκτελεστικό Γραφείο της Επιτροπής στις Βρυξέλλες.

Για το έτος 2012 κυκλοφόρησαν αξιόλογες εκδόσεις ανάμεσα στις οποίες είναι:

The European Higher Education Area in 2012: Bologna Process Implementation Report

Η συγκεκριμένη έκδοση αφορά στην Έκθεση για την Εφαρμογή της Διαδικασίας της Μπολόνια και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων για την Ανώτερη Εκπαίδευση, όπως: Χρηματοδότηση Ανώτερης Εκπαίδευσης, Διασφάλιση Ποιότητας, Κοινωνική Διάσταση της Ανώτερης Εκπαίδευσης, Διά Βίου Μάθηση, Κινητικότητα, κ.λπ. Η ετοιμασία της Έκθεσης αυτής χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συγκέντρωσε πληροφορίες από τις 47 χώρες που συμμετέχουν στην Διαδικασία της Μπολόνια. Πηγές άντλησης των πληροφοριών αποτέλεσαν η Eurostat και η Eurostudent.

Η έκδοση αυτή είναι διαθέσιμη και στην ιστοσελίδα του δικτύου ΕΥΡΥΔΙΚΗ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/138EN.pdf.

Η έκδοση αυτή έχει διανεμηθεί σε εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κύπρου με στόχο την ενίσχυση των προσπαθειών που καταβάλλει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για την προβολή και τον εκσυγχρονισμό της Ανώτερης Εκπαίδευσης.

National Student Fee and Support Systems, 2011/12

Η συγκεκριμένη έκδοση αποκαλύπτει μεγάλες διακυμάνσεις στο κόστος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στην οικονομική υποστήριξη για φοιτητές στην Ευρώπη. Τα υψηλότερα δίδακτρα υπάρχουν στην Αγγλία, στην οποία οι φοιτητές πληρώνουν μέχρι 9000 λίρες (περίπου 11 500 ευρώ) ανά ακαδημαϊκό έτος, ενώ εννέα χώρες (Αυστρία, Κύπρος, Δανία, Φινλανδία, Ελλάδα, Μάλτα, Νορβηγία, Ηνωμένο Βασίλειο(Σκωτία) και Σουηδία) δεν χρεώνουν δίδακτρα στις περισσότερες περιπτώσεις.

Οι σκανδιναβικές χώρες είναι, συνήθως, οι πιο γενναιόδωρες, μολονότι, μετά τη Φινλανδία και τη Σουηδία, και η Δανία καθιέρωσε την εισαγωγή διδασκτρων για διεθνείς φοιτητές. Όλες οι χώρες, εκτός της Ισλανδίας και της Νορβηγίας, τώρα χρεώνουν δίδακτρα για μη ευρωπαϊούς φοιτητές.

Πολλές από τις χώρες που δεν χρεώνουν δίδακτρα, όπως η Αυστρία, το Ηνωμένο Βασίλειο

(Σκωτία) και οι σκανδιναβικές χώρες, παρέχουν, επίσης, γενναιόδωρη οικονομική υποστήριξη στους φοιτητές όπως υποτροφίες και δάνεια σπουδών. Οι πληροφορίες σχετικά με τα διδάκτρα και την οικονομική υποστήριξη διατίθενται, πλέον, εύκολα στο διαδίκτυο για σπουδαστές που επιθυμούν να συγκρίνουν το κόστος της εκπαίδευσής τους σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες.

Περισσότερα για τις εκδόσεις στην ιστοσελίδα του Δικτύου: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php

9.4 ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

9.4.1 ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Το Γραφείο Πολιτικής Άμυνας, Ασφάλειας και Υγείας έχει ως αποστολή του τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος για όλους τους μαθητές και μαθήτριες που φοιτούν στα δημόσια σχολεία, τους εκπαιδευτικούς που εργάζονται στα δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα, καθώς επίσης και για τους εργαζόμενους στα κεντρικά και σε άλλα κτήρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που στεγάζουν εκπαιδευτικά τμήματα και υπηρεσίες. Παράλληλα, μεριμνά για την έγκαιρη και αποτελεσματική αντίδραση των σχολείων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Κύριο μέλημα του Γραφείου είναι η διασφάλιση ασφαλών συνθηκών εργασίας που να ανταποκρίνονται στις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, καθώς και στην αντίστοιχη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

9.4.2 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Το Γραφείο Πολιτικής Άμυνας, Ασφάλειας και Υγείας είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και υπάγεται απευθείας στη Γενική Διευθύντρια. Έχει διατηρηματικό χαρακτήρα, εφόσον το προσωπικό της εκπροσωπεί όλες τις βαθμίδες Εκπαίδευσης, δηλαδή την Δημοτική, Μέση και Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση. Το Γραφείο στελεχώνουν τρεις Λειτουργοί, ένας από κάθε βαθμίδα Εκπαίδευσης.

9.4.3 ΔΡΑΣΕΙΣ 2012

- Συμμετοχή Σχολείων στην Άσκηση Εγκέλαδος της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας
- Διαλέξεις Πρώτων Βοηθειών σε λειτουργούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και εκπαίδευση στη χρήση απινιδωτή
- Εξοπλισμός με υλικά Πολιτικής Άμυνας όλων των νέων Δημόσιων Σχολείων, καθώς και κτηρίων που στεγάζουν Υπηρεσίες του Υπουργείου στη Λευκωσία και σε άλλες πόλεις
- Επισκέψεις σε δημόσια σχολεία και σε κτήρια που στεγάζουν Υπηρεσίες του Υπουργείου στη Λευκωσία και σε άλλες πόλεις για:
 - Ετοιμασία Έκθεσης για θέματα Ασφάλειας και Υγείας
 - Παρακολούθηση Ασκήσεων Πολιτικής Άμυνας με στόχο την αξιολόγηση και βελτίωση του υφιστάμενου Σχεδίου
 - Παροχή συμβουλών σε θέματα Πολιτικής Άμυνας ή Ασφάλειας και Υγείας
 - Εξέταση παραπόνων
 - Διερεύνηση ατυχημάτων
 - Παροχή υλικών πολιτικής άμυνας
 - Διενέργεια Σεμιναρίων προς το προσωπικό, τους μαθητές και τους γονείς.

ΙΟ. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΙΟ.Ι ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΙΟ.Ι.Ι ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου προσφέρει ποικίλα προγράμματα επιμόρφωσης που είτε είναι επαναλαμβανόμενα και υποχρεωτικά για τους εκπαιδευτικούς -καθώς προνοούνται από την εκπαιδευτική νομοθεσία ή τα σχέδια υπηρεσίας- είτε αναπτύσσονται με αναφορά στις τρέχουσες ανάγκες και το συγκείμενο των σχολικών μονάδων.

ΙΟ.Ι.Ι.Ι ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΣΕΙΡΕΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Προγράμματα Επιμόρφωσης Στελεχών της Εκπαίδευσης

Τα Προγράμματα Επιμόρφωσης Στελεχών της Εκπαίδευσης έχουν ως στόχο να καταστήσουν τον ηγέτη ενός σχολείου ικανό να στηρίξει και να ενισχύσει την αναπτυξιακή πορεία του σχολείου, ώστε να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας, αφού το σχολείο ως ανοικτό κοινωνικό σύστημα επηρεάζεται από τις αλλαγές και τις αυξημένες απαιτήσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος, στην προσπάθεια παροχής ποιοτικής εκπαίδευσης. Τα Προγράμματα εντάσσονται σε ένα συνολικό πλαίσιο σχολικής ηγεσίας, το οποίο βασίζεται στις αρχές της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης και του κυπριακού εκπαιδευτικού συστήματος, στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπαιδευτική ηγεσία και στις σύγχρονες επιστημονικές τάσεις για την εκπαιδευτική ηγεσία.

Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Νεοπροαχθέντων Διευθυντών Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης

Τον Ιούνιο του 2012 συμπλήρωσαν με επιτυχία το Πρόγραμμα 90 Διευθυντές/τριες Σχολείων Δημοτικής και Προδημοτικής Εκπαίδευσης. Οι συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν στο Π.Ι. στη Λευκωσία και στο Παράρτημά του στη Λεμεσό. Τον Οκτώβριο του 2012 ξεκίνησε η νέα σειρά του Προγράμματος με τη συμμετοχή 98 Διευθυντών/τριών. Σημειώνεται πως από τη σχολική χρονιά 2009-2010 έχουν γίνει ριζικές αλλαγές στο περιεχόμενο του Προγράμματος, ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω ο ρόλος των Διευθυντών/τριών των σχολείων μέσα από την ανάπτυξη των ηγετικών, διοικητικών και οργανωτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους. Κατά τη σχολική χρονιά 2012 – 2013, εισάγεται η καινοτομία του θεσμού του έμπειρου Διευθυντή που θα λειτουργεί ως μέντορας για τους/τις νεοπροαχθέντες/θείσες Διευθυντές/τριες, όπως επίσης η καινοτομία της δικτύωσης σχολείων. Επιπλέον, στο Πρόγραμμα θα περιλαμβάνονται συναντήσεις για παρουσίαση καλών πρακτικών από μάχιμους Διευθυντές/ντριες. Επιπρόσθετα, θα αναπτυχθεί ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης για τους συμμετέχοντες, ώστε να ενισχυθεί η όλη προσπάθεια ανάπτυξης δικτύων σχολείων. Στο Πρόγραμμα διδάσκουν λειτουργοί του Π.Ι. και του Υ.Π.Π., καθώς και εξωτερικοί συνεργάτες που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για διδασκαλία μέσω σχετικής πρόσκλησης που γίνεται από το Π.Ι. για συμμετοχή στο Μητρώο Εκπαιδευτών.

Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Νεοπροαχθέντων Διευθυντών Σχολείων Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Τον Μάιο του 2012 συμπλήρωσαν με επιτυχία το Πρόγραμμα 27 Διευθυντές/τριες Σχολείων Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Οι 22 συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν στο Π.Ι. στη Λευκωσία και στο Παράρτημά του στη Λεμεσό. Τον Οκτώβριο του 2012 ξεκίνησε η νέα σειρά του Προγράμματος με τη συμμετοχή 14 Διευθυντών/τριών. Σημειώνεται πως από τη σχολική χρονιά 2009-2010 έχουν γίνει ριζικές αλλαγές στο περιεχόμενο του Προγράμματος, ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω ο ρόλος των Διευθυντών/τριών των σχολείων μέσα από την ανάπτυξη των ηγετικών, διοικητικών και οργανωτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει την παρουσίαση καλών πρακτικών από μάχιμους Διευθυντές/ντριες, στοχευμένες επισκέψεις σε σχολεία, καθώς και τη χρήση ηλεκτρονικής

πλατφόρμας. Στο Πρόγραμμα διδάσκουν λειτουργοί του Π.Ι. και του Υ.Π.Π., καθώς και εξωτερικοί συνεργάτες που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για διδασκαλία μέσω σχετικής πρόσκλησης που γίνεται από το Π.Ι. για συμμετοχή στο Μητρώο Εκπαιδευτών.

Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Βοηθών Διευθυντών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Τον Ιούνιο του 2011 συμπλήρωσαν με επιτυχία το Πρόγραμμα 200 Βοηθοί Διευθυντές/τριες Σχολείων Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Οι 22 συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν στο Π.Ι. στη Λευκωσία και στο Παράρτημά του στη Λεμεσό. Τον Οκτώβριο του 2012 ξεκίνησε η καινούργια σειρά του Προγράμματος με τη συμμετοχή 166 Βοηθών Διευθυντών/τριών. Σημειώνεται πως από τη σχολική χρονιά 2011-2012 έχουν γίνει αλλαγές στο περιεχόμενο του Προγράμματος, ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω ο ρόλος των Βοηθών Διευθυντών/τριών των σχολείων μέσα από την ανάπτυξη των ηγετικών, διοικητικών και οργανωτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους. Στο Πρόγραμμα φέτος περιλαμβάνονται παρουσιάσεις καλών πρακτικών από μάχιμους Βοηθούς Διευθυντές ή Διευθυντές Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς και στοχευμένες επισκέψεις σε σχολεία. Επίσης, θα αναπτυχθεί ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης στην οποία θα προωθείται η επικοινωνία και η αλληλεπίδραση μεταξύ των εκπαιδευομένων στο Πρόγραμμα, καθώς και η ανάρτηση υλικού. Στο Πρόγραμμα διδάσκουν λειτουργοί του Π.Ι. και του Υ.Π.Π., καθώς και εξωτερικοί συνεργάτες που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για διδασκαλία μέσω σχετικής πρόσκλησης που γίνεται από το Π.Ι. για συμμετοχή στο Μητρώο Εκπαιδευτών.

Πρόγραμμα Εισαγωγικής Επιμόρφωσης Μεντόρων και Νεοεισερχόμενων Εκπαιδευτικών Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης

Το Πρόγραμμα Εισαγωγικής Επιμόρφωσης Μεντόρων και Νεοεισερχόμενων Εκπαιδευτικών Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης προσφέρεται για πέμπτη χρονιά από το Π.Ι., μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (Ιούλιος 2008), στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης. Ο γενικός σκοπός του Προγράμματος είναι η εισαγωγή του θεσμού της μεντορικής σχέσης (mentoring) στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα με απώτερο στόχο την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων εκπαιδευτικών στο επάγγελμα. Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε νεοεισερχόμενους εκπαιδευτικούς Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης και στους μέντορές τους. Έχει σχεδιαστεί με βάση τη σχετική βιβλιογραφία, τις πρακτικές άλλων χωρών και τον κατάλογο δεξιοτήτων για τους νεοεισερχόμενους εκπαιδευτικούς (New Institute of Teachers, 2006), ο οποίος έτυχε επεξεργασίας από την ομάδα εργασίας των λειτουργών του Π.Ι.

Κατά το σχολικό έτος 2011-2012 συμμετείχαν στο Πρόγραμμα 61 νεοεισερχόμενοι εκπαιδευτικοί και 54 μέντορες.

Για το τρέχον σχολικό έτος (2012-2013), το Πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σε όλες τις επαρχίες, σε τρεις φάσεις, τόσο για τους μέντορες, όσο και για τους νεοεισερχόμενους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν σε αυτό, ως εξής:

A) Πρόγραμμα Νεοεισερχόμενων Εκπαιδευτικών Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης

Φάση Α΄:

- Για τους νεοεισερχόμενους εκπαιδευτικούς Δημοτικής Εκπαίδευσης, Οκτώβριο 2012: επιμόρφωση σε κεντρικό επίπεδο (15 διδακτικές περιόδους)
- Για νεοεισερχόμενους εκπαιδευτικούς Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης, Οκτώβριο 2012: επιμόρφωση σε κεντρικό επίπεδο (15 διδακτικές περιόδους)

Φάση Β΄:

- Από τον Οκτώβριο του 2012 μέχρι τον Μάιο του 2013: εργασία στη σχολική μονάδα. Εφαρ-

μογή συγκεκριμένων πρακτικών της Φάσης Α΄ με τη συνεργασία του μέντορα. Υποστήριξη από ομάδα του Π.Ι.

- Επιμόρφωση σε κεντρικό επίπεδο τον Ιανουάριο του 2013 (5 διδακτικές περιόδοι)

Φάση Γ΄:

- Επιμόρφωση σε κεντρικό επίπεδο τον Μάιο του 2013 (5 διδακτικές περιόδοι)

Β) Πρόγραμμα Μεντόρων Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης

Φάση Α΄:

- Για μέντορες Δημοτικής, Οκτώβριο 2012: επιμόρφωση σε κεντρικό επίπεδο (20 διδακτικές περιόδοι)
- Για μέντορες Μέσης Γενικής /Μέσης Τεχνικής, Οκτώβριο 2012: επιμόρφωση σε κεντρικό επίπεδο (20 διδακτικές περιόδοι)

Φάση Β΄:

- Από τον Οκτώβριο του 2012 μέχρι τον Μάιο 2013: εργασία στη σχολική μονάδα. Εφαρμογή συγκεκριμένων πρακτικών Φάσης Α΄ με τη συνεργασία του νεοεισερχομένου. Υποστήριξη από ομάδα του Π.Ι.
- Επιμόρφωση σε κεντρικό επίπεδο τον Ιανουάριο του 2013 (10 διδακτικές περιόδοι)

Φάση Γ΄:

- Επιμόρφωση σε κεντρικό επίπεδο τον Μάιο του 2013 (10 διδακτικές περιόδοι)

Πρόγραμμα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών σε θέματα εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης /ξένης γλώσσας

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο ανέπτυξε σειρά επιμορφωτικών δράσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας σε δημόσια σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης. Το εν λόγω πρόγραμμα επιμόρφωσης ξεκίνησε το 2008 και εξακολουθεί να προσφέρεται μέχρι και τώρα, με αποδέκτες τους 30 περίπου Φιλολόγους που διορίζονται κάθε χρόνο σε σχολεία με μεγάλο αριθμό αλλόγλωσσων μαθητών. Κύριος στόχος της επιμόρφωσης είναι η ενίσχυση των εκπαιδευτικών σε θέματα αποτελεσματικής διδασκαλίας της Ελληνικής σε αλλόγλωσσους μαθητές και διαχείρισης της ετερότητας.

Οι συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στη Λευκωσία και στο Παράρτημά του στη Λεμεσό. Η νέα σειρά επιμόρφωσης ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2011 με ένα σεμινάριο ενημερωτικού περισσότερο χαρακτήρα και συνεχίστηκε κατά τους μήνες Οκτώβριο–Νοέμβριο με τρία επιμορφωτικά σεμινάρια εργαστηριακού τύπου γύρω από αποτελεσματικές στρατηγικές/πρακτικές κατά τη διδασκαλία της Ελληνικής σε αλλόγλωσσους μαθητές. Επιπρόσθετα προς τα σεμινάρια αυτά που πρόσφεραν λειτουργοί του Π.Ι., οργανώθηκε στα τέλη Νοεμβρίου επιμορφωτική διημερίδα -εστιασμένη σε θέματα καλλιέργειας των γλωσσικών δεξιοτήτων- με προσκεκλημένη εισηγήτρια από την Ελλάδα. Ανάλογη διημερίδα -με έμφαση σε σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης /ξένης γλώσσας- και με προσκεκλημένες δύο εισηγήτριες από τον ελλαδικό χώρο, πραγματοποιήθηκε στα μέσα Μαρτίου του 2012.

Πέρα από την επιμόρφωση σε κεντρικό επίπεδο, οι εμπλεκόμενοι στο Πρόγραμμα λειτουργοί του Π.Ι. στήριξαν με ουσιαστικό τρόπο τους/τις Φιλολόγους τόσο με εξ αποστάσεως επικοινωνία όσο και με επισκέψεις στις σχολικές μονάδες, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών.

Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Ομογενών Εκπαιδευτικών από τις χώρες του Εύξεινου Πόντου

Το Πρόγραμμα στοχεύει στην περαιτέρω ανάπτυξη της ικανότητας χρήσης της ελληνικής γλώσσας τόσο στον προφορικό, όσο και στον γραπτό λόγο, στην εμβάθυνση με συστηματικό τρόπο

στους κανόνες λειτουργίας της ελληνικής γλώσσας και στην απόκτηση επιπλέον γνώσεων και δεξιοτήτων διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ξένης. Παράλληλα, αποσκοπεί στη γνωριμία με πτυχές της ελληνικής και κυπριακής Ιστορίας, του ελληνικού πολιτισμού, καθώς και της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας.

Το Πρόγραμμα εμπλουτίζεται και αναβαθμίζεται κάθε χρόνο, με βάση και τις αξιολογήσεις των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε αυτό. Στο Πρόγραμμα συμπεριλαμβάνεται και αριθμός επισκέψεων σε μουσεία, ιστορικούς και αρχαιολογικούς χώρους της Κύπρου στο πλαίσιο της ενότητας της Μουσειακής Αγωγής και σε χώρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Επίσης, συμπεριλαμβάνεται η σχολική εμπειρία κατά την οποία οι Ομογενείς εκπαιδευτικοί παρακολουθούν, με τη συνοδεία των εκπαιδευτών τους, μαθήματα σε σχολεία.

Το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Ομογενών Εκπαιδευτικών και για τη χρονιά 2012 προσφέρθηκε από τον Φεβρουάριο μέχρι τον Ιούνιο, καθημερινά, σε πενήνήμερη βάση, από τις 9:00 μέχρι τις 13:30 με ενδιάμεσο διάλειμμα. Σημειώνεται πως, πέρα από την πρωινή φοίτηση, οι Ομογενείς εκπαιδευτικοί παρακολούθησαν τουλάχιστον μια απογευματινή σειρά επιμορφωτικών σεμιναρίων (προαιρετικά σεμινάρια), διάρκειας 5 συναντήσεων, τα οποία διεξάγονται από τις 15:30 - 18:00, μια φορά την εβδομάδα.

Οι Ομογενείς εκπαιδευτικοί για σκοπούς αξιολόγησης στο πλαίσιο του Προγράμματος:

- α) εκπόνησαν δυο εργασίες τύπου project σε καθεμιά από τις πιο κάτω θεματικές περιοχές:
 - Ελληνική Ιστορία και Πολιτισμός
 - Ελληνική Λογοτεχνία-Διδακτική της Λογοτεχνίας
- β) παρακάθισαν σε τελική εξέταση στο μάθημα της Ελληνικής Γλώσσας-Διδακτικής της Γλώσσας.

Τέλος, στο πλαίσιο του Προγράμματος Επιμόρφωσης Ομογενών Εκπαιδευτικών, οι Ομογενείς εκπαιδευτικοί διδάχτηκαν μέσα από τον θεσμό των Επιμορφωτικών Μαθημάτων του Υ.Π.Π. ελληνικούς και κυπριακούς χορούς, που παρουσίασαν στην τελική γιορτή.

Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Ομογενών Εκπαιδευτικών από τα ελληνικά κοινοτικά σχολεία της Αρχιεπισκοπής Αμερικής

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, έχει αναλάβει εξ ολοκλήρου από τη χρονιά 2012 την οργάνωση του εν λόγω Προγράμματος Επιμόρφωσης. Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε Ομογενείς Εκπαιδευτικούς της Αμερικής που διδάσκουν σε παιδιά της Ομογένειας την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό και γι' αυτό δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην Ελληνική Γλώσσα και τη Διδακτική της και εστιάζει στις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Αποσκοπεί στη στήριξη των ελληνικών σχολείων της Ομογένειας μέσω της επιμόρφωσης που παρέχει στο εκπαιδευτικό της δυναμικό. Η επιλογή των ατόμων και η οργάνωση της αποστολής γίνεται από την Ελληνική Ορθόδοξη Αρχιεπισκοπή Αμερικής σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Το Πρόγραμμα διήρκεσε από τις 12 μέχρι τις 30 Ιουλίου 2012 και επιμορφώθηκαν 17 Ομογενείς Εκπαιδευτικοί. Τα σεμινάρια, συνδυάζοντας τη θεωρητική και την πρακτική πτυχή της γνώσης, κάλυψαν βασικές θεματικές περιοχές, όπως Μεθοδολογία Διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας και Ιστορία και Πολιτισμός. Το Πρόγραμμα εμπλουτίστηκε με νέες θεματικές ενότητες. Επίσης, παρουσιάστηκαν από συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα δειγματικές διδασκαλίες για τα Κοινοτικά Σχολεία της Αρχιεπισκοπής Αμερικής. Το πρόγραμμα των σεμιναρίων συμπληρώθηκε με επισκέψεις σε αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους, μουσεία και μοναστήρια της Κύπρου, σε μια προσπάθεια να αποκτήσουν οι συμμετέχοντες μια βιωματική γνώση και εμπειρία από το νησί.

10.1.1.2 ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΑΣΗ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 συνεχίστηκε μέσα στο πλαίσιο του Τομέα Επιμόρφωσης ο

θεσμός των σεμιναρίων σε σχολική βάση για εκπαιδευτικούς και σεμιναρίων για γονείς. Όπως και την προηγούμενη χρονιά, οι αιτήσεις των σχολικών μονάδων και συνδέσμων γονέων υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά μέσω πλατφόρμας.

Η διεξαγωγή των σεμιναρίων σε σχολική βάση έγινε κατά τον χρόνο λειτουργίας των σχολείων, με ομάδες ενδιαφερόμενων εκπαιδευτικών μιας σχολικής μονάδας και σε κάποιες περιπτώσεις με δίκτυο σχολείων.

Τα σεμινάρια για γονείς έγιναν σε απογευματινό χρόνο -ενώ σε κάποιες περιπτώσεις σε πρωινό χρόνο- μέσα στον χώρο του σχολείου, όπου οι γονείς μαζί με τα παιδιά τους και τους εκπαιδευτικούς είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε κοινές δραστηριότητες και να μοιραστούν εμπειρίες που ενδυναμώνουν τη σχέση γονέα – παιδιού.

Όσον αφορά στη δομή των σεμιναρίων, προσφέρθηκαν σεμινάρια μιας συνάντησης (διάρκειας τουλάχιστον μιας ώρας) η οποία είχε στόχο τη γενική ενημέρωση στο θέμα που επέλεξε η σχολική μονάδα. Σε αρκετές περιπτώσεις έγινε σειρά συναντήσεων μεταξύ του εισηγητή-υποστηρικτή και ομάδας εκπαιδευτικών, η οποία πέρα από την ενημέρωση είχε στόχο τη στήριξη και την εφαρμογή συγκεκριμένων πρακτικών και σχεδίων δράσης στη θεματική περιοχή που επέλεξε η σχολική μονάδα.

Οι θεματικές περιοχές που προσφέρθηκαν για το πρόγραμμα «Σεμινάρια σε σχολική βάση και σεμινάρια για γονείς», για τη σχολική χρονιά 2011 -2012, ήταν οι εξής:

- Αγωγή Υγείας - Υγιεινή Διατροφή
- Αξιολόγηση διδασκαλίας
- Ασφάλεια στο Διαδίκτυο
- Δεξιότητες ζωής
- Διακρίσεις στον χώρο του σχολείου
- Διαχείριση της γλωσσικής ετερότητας – Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
- Διαχείριση άγχους του εκπαιδευτικού
- Εκπαίδευση παιδιών με μεταναστευτική προέλευση
- Εκφοβιστική - επιθετική συμπεριφορά και τρόποι αντιμετώπισής της
- Καλλιέργεια κριτικής σκέψης, αξιών και στάσεων ζωής
- Μεθοδολογία της έρευνας δράσης
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
- Πρόληψη της χρήσης ουσιών εξάρτησης (σε συνεργασία με το ΚΕΝΘΕΑ)
- Συναισθηματική Αγωγή

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε σε πρακτικές και προσεγγίσεις μέσα στο πλαίσιο της προώθησης των Ν.Α.Π.

Στις αρχές Σεπτεμβρίου 2012, κυκλοφόρησε στα σχολεία το βιβλιόριο που περιέχει πληροφορίες για το Πρόγραμμα «Σεμινάρια σε σχολική βάση και σεμινάρια για γονείς». Σημειώνεται πως στο Πρόγραμμα διδάσκουν λειτουργοί του Π.Ι. και του Υ.Π.Π., αλλά και εξωτερικοί συνεργάτες που εντάσσονται στο Μητρώο Εκπαιδευτών του Προγράμματος μέσα από σχετική πρόσκληση από το Π.Ι.

10.1.1.3 ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΣΕΙΡΕΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ολοκληρώθηκε το Πρόγραμμα Προαιρετικών Σεμιναρίων Επιμόρφωσης με σεμινάρια που κάλυψαν τις επιμορφωτικές ανάγκες εκπαιδευτικών στη Λευκωσία, τη Λεμεσό, τη Λάρνακα, την Πάφο και την ελεύθερη Αμμόχωστο. Συγκεκριμένα, καταγράφηκαν 1308 συμμετοχές εκπαιδευτικών της Δημόσιας και Ιδιωτικής Εκπαίδευσης σε 90 σεμινάρια (23 διατμηματικά σεμινάρια, 28 σεμινάρια για τη Δημοτική Εκπαίδευση και 39 για τη Μέση Γενική Εκπαίδευση).

Στις αρχές Σεπτεμβρίου 2011, κυκλοφόρησε στα σχολεία το βιβλιάριο, που περιέχει πληροφορίες για το Πρόγραμμα Προαιρετικών Σεμιναρίων Επιμόρφωσης 2011-2012. Το υλικό είναι, επίσης, αναρτημένο στον ιστοχώρο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

10.1.1.4 ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Πρόγραμμα Επιμόρφωσης στα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012, το Π.Ι. σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις του Υ.Π.Π. συνέχισε την προσφορά του Προγράμματος Επιμόρφωσης όλων των εκπαιδευτικών στα Ν.Α.Π., που προσφέρθηκε για πρώτη φορά τη σχολική χρονιά 2010-2011.

Συγκεκριμένα, προωθήθηκε:

(α) η δημιουργία, για κάθε γνωστικό αντικείμενο, μιας τράπεζας εκπαιδευτικού υλικού από όπου οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αντλήσουν τις απαραίτητες πληροφορίες, ώστε να εφαρμόσουν στην τάξη τους τα νέα Α.Π., και

(β) η στήριξη των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων, μέσα από την προσφορά κεντρικών δράσεων επιμορφώσεων αλλά και αποκεντρωμένων επιμορφωτικών δραστηριοτήτων εντός της σχολικής μονάδας.

Κατά τη διάρκειά της επιμόρφωσης, οι εκπαιδευτικοί:

- γνώρισαν τα νέα στοιχεία που εισάγονται στο Πρόγραμμα Σπουδών των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων,
- ήρθαν σε επαφή με μεθοδολογικές προσεγγίσεις που αφορούν στη διδακτική των αντικειμένων,
- ενημερώθηκαν για τη διασύνδεση του Προγράμματος Σπουδών κάθε γνωστικού αντικείμενου με τις γενικές αρχές των νέων Α.Π (ανθρώπινο και δημοκρατικό σχολείο, επαρκές και συνεκτικό σώμα γνώσεων, ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών που διακρίνουν τον δημοκρατικό πολίτη, κομβικές ιδιότητες, ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινωνία του 21ου αιώνα),
- εξοικειώθηκαν με το νέο επιμορφωτικό/υποστηρικτικό υλικό που έχει αναπτυχθεί από τις ομάδες εργασίας.

Σημειώνεται πως τα τελευταία δύο χρόνια που προσφέρεται το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης, έχουν προσφερθεί επιμορφώσεις στις οποίες έχουν λάβει μέρος 3500 περίπου εκπαιδευτικοί Δημοτικής Εκπαίδευσης και 5000 περίπου εκπαιδευτικοί Μέσης Εκπαίδευσης.

Επιμόρφωση για το Διήμερο Εκπαιδευτικού Μέσης Εκπαίδευσης

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, η Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης και η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης διοργάνωσαν σεμινάρια επιμόρφωσης κατά τη διάρκεια των ημερών του εκπαιδευτικού, στις 23 και 24 Ιανουαρίου 2012. Συγκεκριμένα, πέρα από αριθμό σεμιναρίων που ανακοινώθηκαν και που απευθύνονταν σε συγκεκριμένο πληθυσμό, δόθηκε η δυνατότητα σε εκπαιδευτικούς να δηλώσουν συμμετοχή σε άλλα σεμινάρια, μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας που ανέπτυξε το Π.Ι., και στα οποία δίδαξαν λειτουργοί του Π.Ι. και του Υ.Π.Π. Επίσης, οι σχολικές μονάδες είχαν την δυνατότητα να διοργανώσουν εντός του σχολείου δράσεις για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του σχολείου. Για τον σκοπό αυτόν, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο ετοίμασε κατάλογο με θέματα για τα οποία οι σχολικές μονάδες μπορούσαν να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους, μέσω της ιστοσελίδας του Π.Ι., ούτως ώστε να παρουσιαστούν τα σεμινάρια εντός των σχολικών τους μονάδων από τους λειτουργούς του Π.Ι.

Διήμερο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών Προδημοτικής, Δημοτικής και Ειδικής Εκπαίδευσης (5-7 Σεπτεμβρίου 2012)

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης διοργάνωσαν το διήμερο

επιμόρφωσης το οποίο περιλάμβανε κεντρική και ενδοσχολική επιμόρφωση. Η κεντρική επιμόρφωση ήταν ολοήμερη (8:30 – 13:00) και πραγματοποιήθηκε σε διάφορους χώρους, ανά επαρχία. Στην επιμόρφωση έλαβαν μέρος όλοι οι εκπαιδευτικοί Προδημοτικής, Δημοτικής και Ειδικής Εκπαίδευσης. Οι δηλώσεις συμμετοχής υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά, με ευθύνη του Διευθυντή κάθε σχολικής μονάδας, μέσω της ιστοσελίδας του Π.Ι.

Διοργάνωση Επιμόρφωσης, σε συνεργασία με το Βρετανικό Συμβούλιο, για τα Στελέχη του Υ.Π.Π. και των αποσπασμένων λειτουργών για τα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο σε συνεργασία με το Βρετανικό Συμβούλιο (British Council) συνεργάστηκαν για τον σχεδιασμό προγράμματος επιμόρφωσης για τους Επιθεωρητές όλων των βαθμίδων, καθώς και για τους αποσπασμένους λειτουργούς για τα Ν.Α.Π. Το θέμα της επιμόρφωσης έφερε τον τίτλο «School based professional development to support the implementation of the New National Curricula (Αναπτυξιακά προγράμματα επιμόρφωσης σε σχολική βάση για τη στήριξη της εφαρμογής των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων)».

Συγκεκριμένα, μέσα από την επιμόρφωση αναδείχθηκε το πώς τα αναπτυξιακά προγράμματα επιμόρφωσης σε σχολική βάση μπορούν να στηρίξουν αποτελεσματικότερα την εφαρμογή των Ν.Α.Π. Η επιμόρφωση προσφέρθηκε από τον Καθηγητή Tony Townsend του Πανεπιστημίου της Γλασκώβης.

10.1.2 ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

10.1.2.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (Τ.Π.Ε.) ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ο Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας στο πλαίσιο των δράσεων του για την ενσωμάτωση των νέων Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) υλοποίησε τα πιο κάτω:

- Πρόγραμμα στήριξης εκπαιδευτικών πυρήνων σε θέματα Τ.Π.Ε. στη σχολική μονάδα
Στήριξη 100 εκπαιδευτικών πυρήνων επιμόρφωσης σε θέματα Τ.Π.Ε. στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση, με την παροχή εξοπλισμού και τεχνικής και παιδαγωγικής υποστήριξης για τη διεξαγωγή δειγματικών μαθημάτων στη σχολική τους μονάδα. Απώτερος στόχος είναι να αποτελέσουν οι εκπαιδευτικοί φορείς αλλαγής και πηγή μάθησης και στήριξης των συναδέλφων τους. Με την έναρξη κάθε σχολικής χρονιάς οι πυρήνες με τη Διεύθυνση του σχολείου τους καταρτίζουν σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στη σχολική τους μονάδα. Το έργο αυτό υλοποιείται από το Φθινόπωρο του 2008. Με την ολοκλήρωσή του το 2012, έγινε αξιολόγησή του, της οποίας τα συμπεράσματα θα ανακοινωθούν σύντομα.
- Διαγωνισμός για επιτυχείς μαθησιακές εισηγήσεις με την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε.
Προκηρύχτηκε ο ετήσιος διαγωνισμός για υποβολή καλών πρακτικών ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία. Οι βραβευθείσες προτάσεις παρουσιάστηκαν σε ημερίδα επιμόρφωσης σε θέματα Τ.Π.Ε. και οι τρεις πρώτες εκπροσώπησαν την Κύπρο σε ευρωπαϊκό διαγωνισμό της Microsoft στη Λισαβόνα. Δύο από τις τρεις συμμετοχές επιλέχθηκαν για συμμετοχή στον παγκόσμιο διαγωνισμό που θα διεξαχθεί τον Νοέμβριο στην Πράγα.
- Διαγωνισμός για την παραγωγή σύντομου βίντεο από μαθητές σχετικά με την ασφαλή χρήση του διαδικτύου, με τίτλο «Ανακαλύψτε τον ψηφιακό κόσμο μαζί... με ασφάλεια!»
Στον διαγωνισμό έλαβαν μέρος 70 ομάδες μαθητών. Επιλέχθηκαν τα 10 καλύτερα βίντεο, τα οποία παρουσιάστηκαν στην ετήσια ημερίδα για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου, στην οποία τα 3 πρώτα βραβεύτηκαν. Τα βίντεο φιλοξενούνται στην ιστοσελίδα του Π.Ι. <http://www.pi.ac.cy/internetsafety>
- Υλοποίηση πιλοτικού προγράμματος «Ένας μαθητής – ένας υπολογιστής»
Το Πρόγραμμα αφορά στην αξιοποίηση προσωπικού φορητού υπολογιστή στο σχολείο και στο σπίτι ως προσωπικού εργαλείου μάθησης, από μαθητές της Γ΄ τάξης του Δημοτικού

Σχολείου Κολοσσίου «Απόστολος Λουκάς», καθώς επίσης στη συμμετοχή των γονιών στη διαδικασία εκπαίδευσης των παιδιών τους, μέσω διαδικτυακού περιβάλλοντος μάθησης (<http://elearn.pi.ac.cy/Kolossi>). Τα πρώτα αποτελέσματα του Προγράμματος αναδεικνύουν τις δυνατότητες της Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση, ενώ κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιά 2012-13 θα παρατηρηθεί και η μάθηση που επιτυγχάνεται στο πλαίσιο του Προγράμματος.

- Εμπλουτισμός και διεύρυνση του επιμορφωτικού υποστηρικτικού υλικού για την ενσωμάτωση των νέων Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη μαθησιακή διαδικασία που φιλοξενείται στη διαδικτυακή πύλη www.e-epimorfosi.ac.cy
- Ενημέρωση εκπαιδευτικών, γονιών και μαθητών σε θέματα ασφαλούς χρήσης του διαδικτύου.
- Ημερίδα για τις Τ.Π.Ε.
- Ημερίδα για την ασφάλεια στο διαδίκτυο
- Πανηγύρι για την Ασφαλή χρήση του διαδικτύου
- Υποστήριξη διαδικτυακών μαθησιακών περιβαλλόντων www.e-epimorfosi.ac.cy

Διαδικτυακή πύλη με επιμορφωτικό υποστηρικτικό υλικό για την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία με δυνατότητες διερεύνησης, υποβολής νέων μαθησιακών εισηγήσεων και επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών. <http://elearn.pi.ac.cy>

Διαδικτυακό περιβάλλον μάθησης (σε moodle) για την υποστήριξη επαγγελματικών κοινοτήτων μάθησης με σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία και τηλεδιασκέψεις. <http://www.pi-elearning.ac.cy>

Σύγχρονη και ασύγχρονη πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκμάθηση ηλεκτρονικών εργαλείων και ανοικτή πρόσβαση σε εκπαιδευτικούς και μαθητές.

10.1.2.2 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Κατά το έτος 2012 έχει συνεχιστεί η παραχώρηση των εκπαιδευτικών παραγωγών του Π.Ι. και της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης της Ελλάδας σε σχολεία και άλλους οργανισμούς. Παράλληλα, προχώρησε η ψηφιοποίηση των παραγωγών του Π.Ι. και ολοκληρώθηκε η διαδικτυακή πύλη φιλοξενίας τους, δίνοντας άμεση πρόσβαση σε όλα τα σχολεία (<http://paragoges.pi.ac.cy>)

Έχει ολοκληρωθεί η παραγωγή του Τομέα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας με τίτλο «Δημοτική Μουσική», καθώς επίσης η συμπαραγωγή με τη Διεύθυνση της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης της Ελλάδας με τίτλο «Σεφέρης – Διαμαντής».

10.1.3 ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κατά τη διάρκεια του 2012 το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου συνέχισε τη συμμετοχή του στα υφιστάμενα ευρωπαϊκά προγράμματα και ξεκίνησε νέα (Πίνακας 1).

ΔΡΑΣΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΘΕΜΑ
2008 – 2011 2011 – 2012	COMENIUS Network Wi-Mi (Wide Minds)	Θεματικό δίκτυο με κύριο στόχο την ενίσχυση των διαπολιτισμικών συνεργασιών μεταξύ ευρωπαϊκών σχολείων
2010 - 2012	CYBERETHICS GIII National Center for Safer Internet Awareness Node and Hotline	Η ασφαλής χρήση του διαδικτύου

Σεπτέμβριος 2010 -Αύγουστος 2012	Ερευνητικό Πρόγραμμα Ι.Π.Ε.	Η εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη ως πλαίσιο εκπαίδευσης νεοδιορισθέντων εκπαιδευτικών: ποιοτικοί εκπαιδευτικοί για ποιοτική εκπαίδευση
Μάιος 2011 -Απρίλιος 2013	«Θάλασσες Πολιτισμού» - ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία «Ελλάδα-Κύπρος»	Αειφόρος ανάπτυξη σε ορεινές περιοχές
2012	Πρόγραμμα Pestalozzi	Οργάνωση εργαστηρίου για εκπαιδευτικούς

10.1.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

10.1.4.1 ΔΙΚΤΥΟ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της παρεχόμενης εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη στους/στις μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων και στη βάση της εισαγωγής του Αναλυτικού Προγράμματος για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, στο πλαίσιο της εν εξελίξει Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δημιούργησε το Δίκτυο Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.). Το δίκτυο των Κ.Π.Ε. βρίσκεται στον έβδομο χρόνο λειτουργίας του και στην παρούσα φάση λειτουργεί με τέσσερα Κέντρα: το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδουλά, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αθαλάσσας, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Κοινότητας Ακρωτηρίου και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Σαλαμιούς. Το Δίκτυο Κ.Π.Ε. πρόκειται να συμπληρωθεί με τη δημιουργία άλλων τριών Κ.Π.Ε. στο Κάβο-Γκρέκο, στην Κοινότητα Παναγιάς και στην Κοινότητα Κοιλανίου. Τα Κέντρα βρίσκονται υπό την εποπτεία του Π.Ι. που είναι και ο συντονιστικός φορέας του Υ.Π.Π. για τα θέματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Αειφόρου Ανάπτυξης. Η δημιουργία των Κ.Π.Ε. είναι το αποτέλεσμα της στενής συνεργασίας του Υ.Π.Π. με τις τοπικές κοινότητες (Κοινότητα Πεδουλά, Ακρωτηρίου και Σαλαμιούς), αλλά και με το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος-Τμήμα Δασών, με τη συμβολή και τη συνεργασία των οποίων δημιουργήθηκε το Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας. Το Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας προσφέρει μονοήμερα προγράμματα (από τις 9:00 π.μ.-13:30 μ.μ. και από τις 9:00 π.μ.-16:30 μ.μ.), ενώ το Κ.Π.Ε. Πεδουλά, πέρα από την προσφορά των μονοήμερων και ολοήμερων προγραμμάτων, προσφέρει διήμερα και τριήμερα προγράμματα με διαμονή μέχρι και σαράντα μαθητών στους ξενώνες του. Το Κ.Π.Ε. της Κοινότητας Ακρωτηρίου πέρα από την προσφορά μονοήμερων εκπαιδευτικών προγραμμάτων (από τις 9:00 π.μ.-13:30 μ.μ. και από τις 9:00 π.μ.-16:30 μ.μ.), προσφέρει και αριθμό διήμερων προγραμμάτων κατά την εαρινή περίοδο. Το Κ.Π.Ε. Σαλαμιούς, που βρίσκεται στον πρώτο χρόνο λειτουργίας, πρόκειται να λειτουργήσει στην παρούσα φάση με μονοήμερα περιβαλλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα. Όμως προβλέπεται σε σύντομο χρονικό διάστημα να μετεξελιχθεί σε Κέντρο περιφερειακού τύπου, προσφέροντας τριήμερα και πολυήμερα περιβαλλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα.

Τα προγράμματα όλων των Κ.Π.Ε έχουν σχεδιαστεί από την ομάδα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Π.Ι., έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στα ειδικά περιβαλλοντικά πεδία των περιοχών στις οποίες έχουν δημιουργηθεί και να συνάδουν με τα σύγχρονα θέματα του Περιβάλλοντος και της Αειφόρου Ανάπτυξης, όπως έχουν καθοριστεί από τους διεθνείς οργανισμούς και την επιστημονική κοινότητα. Τα προγράμματα είναι οργανωμένα στη βάση κεντρικών θεματικών ενοτήτων που αφορούν το «Δάσος-Βιοποικιλότητα», το «Νερό», το «Περιβάλλον και Πολιτισμός», το «Έδαφος», το «Περιβάλλον και Τοπική Κοινότητα», την «Ενέργεια», την «Ερημοποίηση και κλιματικές αλλαγές» κ.λπ. και είναι άμεσα συνδεδεμένα με το σχολείο. Καινοτομία των προγραμμάτων αποτελεί η σύνδεσή τους με το Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα για την Περιβαλλοντική

Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη και η ενσωμάτωσή τους στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ως τμήματος της επίσημης εκπαίδευσης των μαθητών/τριών, αλλά και των εκπαιδευτικών του τόπου μας.

Στόχος των Κέντρων είναι να λειτουργήσουν ως υποστηρικτικές δομές για την προώθηση στα σχολεία της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, και να καταστούν χώροι ανάπτυξης και εφαρμογής πολύπλευρων περιβαλλοντικών δράσεων. Μέσα από τις δράσεις αυτές μαθητές/τριες, εκπαιδευτικοί, φοιτητές, αλλά και άλλες ομάδες πληθυσμού έχουν την ευκαιρία να διερευνήσουν διάφορα περιβαλλοντικά ζητήματα μέσα από τη βιωματική και εμπειρική ενασχόλησή τους σε διάφορα μαθησιακά περιβάλλοντα πέρα από το σχολείο και στη βάση της συνεξέτασης των κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών παραμέτρων.

Σημειώνεται ότι κατά τη φετινή χρονιά 2011-2012 συμμετείχαν στα προγράμματα του δικτύου περίπου 15.153 μαθητές/τριες, 500 εκπαιδευτικοί και 250 φοιτητές/τριες από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των δράσεων του Κ.Π.Ε Πεδουλά διεξήχθησαν δύο τριήμερα διατμηματικά σεμινάρια επιμόρφωσης με τη συμμετοχή 60 εκπαιδευτικών, καθώς επίσης και ενημερωτικές συναντήσεις και ημερίδες εκπαιδευτικών για διάφορα περιβαλλοντικά θέματα.

10.1.4.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μερικές από τις πιο σημαντικές δραστηριότητες της Ομάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) για τη σχολική χρονιά 2012 αποτέλεσαν:

- Η προσφορά επιμορφωτικών σεμιναρίων στους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων σε θέματα σχετικά με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Στο πλαίσιο της δράσης αυτής οργανώθηκαν τα πιο κάτω σεμινάρια: «Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη: Αρχές Οργάνωσης και Σχεδιασμού του Αειφόρου Σχολείου», «Ο Ρόλος και η Συμβολή των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Προώθηση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο Σχολείο», «Εικαστική Αγωγή και Αειφορία».
- Η συμμετοχή της Ομάδας Π.Ε. στα προγράμματα επιμόρφωσης των Στελεχών Εκπαίδευσης (Διευθυντές/τριες Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Βοηθοί Διευθυντές/τριες Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης).
- Η συμμετοχή της Παιδαγωγικής Ομάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
 - α) στη συγγραφή του εκπαιδευτικού υλικού για τη Δημοτική Εκπαίδευση με τίτλο «Ορθολογιστική Διαχείριση των Απορριμμάτων: Διδακτικό Υλικό για τους Εκπαιδευτικούς της Δημοτικής Εκπαίδευσης», του Οδηγού εφαρμογής των Προγραμμάτων Σπουδών Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη για Εκπαιδευτικούς Δημοτικής Εκπαίδευσης, των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
 - β) σε εθνικά, περιφερειακά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα:
- Το ερευνητικό Πρόγραμμα INDUCTION, το οποίο χρηματοδοτείται από το Ι.Π.Ε. με το ποσό των 99.000 ευρώ: «Η Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη ως πλαίσιο εκπαίδευσης νεοδιορισθέντων εκπαιδευτικών: ποιοτικοί εκπαιδευτικοί για ποιοτική εκπαίδευση».
- Το Πρόγραμμα Θάλασσες Πολιτισμού, το οποίο χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Κύπρου-Ελλάδας 2007-2013, με το ποσό των 550.000 ευρώ.
- Το Πρόγραμμα CoDEs “Collaboration of Schools and Communities through Sustainable Development», στο οποίο συμμετέχουν 17 πανεπιστήμια και ανώτερα ιδρύματα. Χρηματοδοτείται από την Ε.Ε. με το ποσό των 610.467.00 και εντάσσεται στο Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης.

- γ) στο πλαίσιο της Διεθνούς Εκπαιδευτικής Έκθεσης με ειδικό περίπτερο στο οποίο παρουσιάζονται όλες οι δράσεις του Υ.Π.Π., καθώς επίσης και η συμμετοχή της ομάδας Π.Ε. σε άλλες εκδηλώσεις εθελοντικού χαρακτήρα, όπως: α) το περιβαλλοντικό φεστιβάλ Άστρα, β) η περιβαλλοντική εκδήλωση του Δήμου Ιδαλίου, γ) η παγκόσμια μέρα περιβάλλοντος σε συνεργασία με τον Δήμο Αγλαντζιάς, τη Σχολική Εφορεία Αγλαντζιάς και τον μηκυβερνητικό οργανισμό Ακτή.
- δ) στην πιλοτική εφαρμογή του Προγράμματος «Τηγανοκίνηση» στα σχολεία της Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης του Δήμου Αγλαντζιάς και στο Λύκειο Αρχ. Μακαρίου Γ΄ Δασσούπολεως, σε συνεργασία με τον Δήμο Αγλαντζιάς και τον μη κυβερνητικό οργανισμό Ακτή.
- ε) στη συμβουλευτική στήριξη των σχολείων και στη διεξαγωγή σεμιναρίων για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη σε σχολική βάση.
- στ) στον σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στα πλαίσια των αναγκών της σχολικής μονάδας και της τοπικής κοινότητας.
- ζ) στην ενεργό συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, όπως το “Mediterranean Education Initiative for Environment and Sustainability” (Medies), “Environment and School Initiatives” (ENSI), και σε εκπροσώπηση Κύπρου σε συνέδρια και επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Επιτροπή της UNECE (United Nations Economic Commission for Europe), για την Στρατηγική της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη.

II. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

II.1 ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

(Υ.Α.Π.)

Έργο της Υ.Α.Π. είναι:

- ο συντονισμός των διαδικασιών έκδοσης των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- οι διαδικασίες συγγραφής, έκδοσης και εκσυγχρονισμού των διδακτικών βιβλίων, καθώς και η παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές όλων των βαθμίδων της Εκπαίδευσης.
- η αγορά των διδακτικών βιβλίων που εκδίδονται από το Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» στην Ελλάδα και οι διαδικασίες μεταφοράς τους από την Ελλάδα στην Κύπρο.
- η έκδοση υλικού για τις ανάγκες:
 - (α) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. (Ημερολόγιο Υ.Π.Π., Ετήσια Έκθεση Υ.Π.Π., έντυπα Διεθνούς Εκπαιδευτικής Έκθεσης, Χάρτης Δικαιωμάτων του Πολίτη)
 - (β) βιβλιαρίων, εξωφύλλων και αφισών του Π.Ι.,
 - (γ) εκδόσεις άλλων υπηρεσιών που υπάγονται στο Υ.Π.Π.
- η ευθύνη για την ετοιμασία των εγγράφων προσφορών για την προκήρυξη των εκδόσεων της, η αξιολόγηση και κατακύρωση των προσφορών, καθώς και η επίβλεψη των εκδόσεων στα τυπογραφεία.

Για την αποτελεσματική διεκπεραίωση των εργασιών της, η Υ.Α.Π. συνεργάζεται στενά με τους πιο κάτω φορείς:

- Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων της Ελλάδας
- το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Ελλάδας

- Τις Διευθύνσεις της Εκπαίδευσης της Κύπρου
- Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
- Το Κυβερνητικό Τυπογραφείο
- Τα ιδιωτικά τυπογραφεία
- Την Αποθήκη του Υ.Π.Π.
- Το Λογιστήριο του Υ.Π.Π.
- Τα πανεπιστήμια της Κύπρου
- Τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών.

Η Υ.Α.Π. αξιοποιώντας τις δυνατότητες της τεχνολογίας και αποσκοπώντας στον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών εκτύπωσης των βιβλίων, συνέχισε το έργο μεταφοράς των εκδόσεών της σε ηλεκτρονική μορφή.

Παράλληλα, η Υ.Α.Π. σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης και την Αποθήκη του Υ.Π.Π., προχώρησε στη δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για την ηλεκτρονική παραγγελία των διδακτικών βιβλίων. Το 2012 όλες οι σχολικές μονάδες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, όλων των βαθμίδων της Εκπαίδευσης έχουν ενταχθεί στο ηλεκτρονικό σύστημα. Δόθηκε έτσι η ευκαιρία για καλύτερη οργάνωση και έγκαιρη αποστολή των βιβλίων στα σχολεία, καθώς και για εύκολη πρόσβαση στα συγκεκριμένα στοιχεία τόσο από τα σχολεία, όσο και από τις Υπηρεσίες του Υ.Π.Π.

II.2 ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων σε συνεργασία με την Επιτροπή και το Γραφείο Αναλυτικών Προγραμμάτων έχει εμπλακεί ενεργά στην έκδοση των νέων Προγραμμάτων Σπουδών και στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης.

Το 2012 ετοιμάστηκαν 94 νέες εκδόσεις για τις ανάγκες των σχολείων κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013.

II.2.1 ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στην κυπριακή Εκπαίδευση χρησιμοποιούνται διδακτικά βιβλία εκδόσεων Υ.Α.Π., Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», «Άλλων Πηγών» και νέο υλικό που ετοιμάστηκε για εφαρμογή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι αριθμοί των βιβλίων που χρησιμοποιούνται ανά βαθμίδα εκπαίδευσης:

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ				
	Υ.Α.Π.	Υ.Α.Π. / Ν.Α.Π.	Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»	ΆΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ/ ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ	17	-	-	-	17
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	94	47	65	-	206
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	24	47	36	14	121
ΛΥΚΕΙΟ	86	-	52	37	175
ΤΕΧΝΙΚΗ	146	-	59	77	282
ΣΥΝΟΛΟ	367 45,82%	94 11,73%	212 26,47%	128 15,98%	801 100%

Παρατηρούμε ότι στα σχολεία στην Κύπρο χρησιμοποιούνται συνολικά σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης:

- 367 τίτλοι βιβλίων εκδόσεων Υ.Α.Π., ποσοστό 45,82%
- 94 τίτλοι βιβλίων εκδόσεων Υ.Α.Π./Ν.Α.Π., ποσοστό 11,73%
- 212 τίτλοι βιβλίων εκδόσεων Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», ποσοστό 26,47%
- 128 τίτλοι βιβλίων εκδόσεων ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ/ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ, ποσοστό 15,98%

II.3 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Υ.Α.Π.

Από το 2009 ο Προϋπολογισμός της Υ.Α.Π. ενοποιήθηκε σε κοινό κονδύλι και μεταφέρθηκε στον Προϋπολογισμό του Π.Ι. Πιο κάτω δίνονται στοιχεία που αφορούν στις δαπάνες της Υ.Α.Π. για το 2012.

Πίνακας Στοιχεία Δαπανών Υ.Α.Π. κατά το 2012

	ΔΑΠΑΝΗ
Επανεκδόση/ Αναθεώρηση/ Νέες εκδόσεις βιβλίων και διδακτικών πακέτων Υ.Α.Π. και Ν.Α.Π.	€2.300.000,00
Αγορά βιβλίων (Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», παραλαβή ή/και αποστολή βιβλίων και εγγράφων από και προς το εξωτερικό	€1.300.000,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	€3.600.000,00

Από τον Πίνακα φαίνεται ότι οι δαπάνες για βιβλία σε όλες τις βαθμίδες Εκπαίδευσης το 2012 ανήλθαν στο ποσό των €3.600.000,00.

Ι2. ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (Κ.Ε.Ε.Α.)

Κατά το έτος 2012, με βάση τον ετήσιο προγραμματισμό του, το Κ.Ε.Ε.Α. δραστηριοποιήθηκε σε σημαντικά ερευνητικά προγράμματα ως προς δύο πυλώνες: (α) την αξιολόγηση καινοτομιών και προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.) και (β) τη συμμετοχή σε διεθνείς έρευνες παιδαγωγικού ενδιαφέροντος. Οι δύο πυλώνες παρουσιάζονται αναλυτικά πιο κάτω:

Α. Αξιολόγηση Καινοτομιών και Προγραμμάτων του Υ.Π.Π.

Το Κ.Ε.Ε.Α. ολοκλήρωσε τις ακόλουθες αξιολογήσεις, οι οποίες αναμένεται να διευκολύνουν το Υ.Π.Π. στη λήψη αποφάσεων που να στηρίζονται σε επιστημονικά έγκυρα αποτελέσματα:

- «Οι Διαστάσεις του Λειτουργικού Αναλφαβητισμού στην Κύπρο». Αυτή διεξάγεται στη Γ΄ και Στ΄ τάξη Δημοτικού Σχολείου και αποτελεί εξελισσόμενη έρευνα, τα τελευταία έξι χρόνια.
- Αξιολόγηση του Προγράμματος Εφαρμογής Μεθοδολογικών Προσεγγίσεων στη Γλώσσα και τα Μαθηματικά της Α΄ Γυμνασίου, βάσει των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- Αξιολόγηση του Έργου Ενσωμάτωση της Έννοιας της Παραγωγικότητας στην Εκπαίδευση.
- Αξιολόγηση του Μηχανισμού Εντοπισμού και Στήριξης Μαθητών με Μαθησιακά, Συναισθηματικά και Άλλα Προβλήματα
- Αξιολόγηση προγραμμάτων Μεντόρων και Νεοεισερχομένων Εκπαιδευτικών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Β. Συμμετοχή σε Διεθνείς Έρευνες Παιδαγωγικού Ενδιαφέροντος

Το Κ.Ε.Ε.Α. εμπλέκεται σε ερευνητικά προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αρκετά από τα οποία οργανώνονται από διεθνείς οργανισμούς (π.χ. Ο.Ο.Σ.Α.). Συγκεκριμένα, το Κ.Ε.Ε.Α. εκπροσωπεί το Υ.Π.Π. στις εξής διεθνείς έρευνες:

- Programme for International Assessment of Adult Competencies (PIAAC 2012). Η έρευνα στοχεύει στη διερεύνηση των επιπέδων γλωσσικού, μαθηματικού και τεχνολογικού αλφαριθμητισμού ενηλίκων ηλικίας 16 με 65. Το 2012 πραγματοποιήθηκε η κύρια φάση της έρευνας και σε αυτή συμμετείχαν 5000 άτομα.
- Programme for International Student Assessment (PISA 2012). Η έρευνα εστιάζεται στον καθορισμό αξιόπιστων δεικτών σε θέματα που σχετίζονται με τα μαθησιακά αποτελέσματα των εκπαιδευτικών συστημάτων (γνώσεις και δεξιότητες στους τομείς της Κατανόησης Κειμένου, των Μαθηματικών, των Φυσικών Επιστημών και της Επίλυσης Προβλήματος), κατά την περίοδο στην οποία η υποχρεωτική εκπαίδευση βαίνει προς την ολοκλήρωσή της ή έχει μόλις ολοκληρωθεί. Το 2012 πραγματοποιήθηκε η κύρια φάση της έρευνας και σε αυτή συμμετείχαν 5400 μαθητές.
- Teaching and Learning International Study (TALIS 2013). Βασικός σκοπός της έρευνας είναι η συλλογή πληροφοριών από τους διευθυντές και τους εκπαιδευτικούς γυμνασιακού επιπέδου σε διεθνές επίπεδο, ως προς την επαγγελματική τους ανάπτυξη, τη διδασκαλία και την επίδρασή τους στη μάθηση των μαθητών. Το 2012 πραγματοποιήθηκε η πιλοτική φάση της έρευνας.
- European Survey of Schools: ICT in Education (ESSIE). Η έρευνα στοχεύει στη διερεύνηση των ικανοτήτων, των στάσεων και των πρακτικών μαθητών και εκπαιδευτικών στη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Η συλλογή των δεδομένων της έρευνας υλοποιήθηκε το 2011, ενώ το 2012 πραγματοποιήθηκε η επεξεργασία των δεδομένων και η συγγραφή της τελικής έκθεσης της έρευνας.
- Professional learning through feedback and reflection (Comenius Multilateral). Το ερευνητικό πρόγραμμα έχει ως στόχο την ανάπτυξη διαγνωστικών εργαλείων μέτρησης θεμάτων που άπτονται της εκπαιδευτικής ηγεσίας και διοίκησης.
- School Self Evaluation (Comenius-Regio Partnerships). Το ερευνητικό πρόγραμμα αποσκοπεί στην ανάπτυξη κουλτούρας αυτοαξιολόγησης στις σχολικές μονάδες μεταξύ των εταίρων (Κύπρου-Λετονίας).

Το Κ.Ε.Ε.Α., μέσα από την παρακολούθηση του εκπαιδευτικού συστήματος για συγκεκριμένα θέματα, διατηρεί τράπεζα δεδομένων (π.χ. για ενισχυτική διδασκαλία, για αλφαριθμητισμό, κ.ά.) με τα οποία 'τροφοδοτεί' το Υ.Π.Π. και τα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. με έγκυρα και αξιόπιστα δεδομένα για το εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου. Το Κ.Ε.Ε.Α. ήταν, επίσης, υπεύθυνο για την αξιολόγηση των προτάσεων για διεξαγωγή έρευνας σε μαθητές και εκπαιδευτικούς. Προτάσεις που υποβλήθηκαν από άτομα ή φορείς σε όλες τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης του Υ.Π.Π. Τέλος, το Κ.Ε.Ε.Α. ανέλαβε την ενίσχυση αριθμού σχολείων για διεξαγωγή έρευνας δράσης σε επίπεδο σχολικής μονάδας, σε θέματα ενδιαφέροντος και εκπαιδευτικών αναγκών της ίδιας της μονάδας. Συνεργάστηκε, επίσης, με το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας στη διεξαγωγή των προγραμμάτων «Μαθητές στην Έρευνα» (ΜΕΡΑ) και «Τεχνολογία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση» (ΤΕΚΕ).

13. ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ Υ.Π.Π.

13.1 ΚΡΑΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Παρουσίαση / Γενικές Πληροφορίες

Τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, που άρχισαν να λειτουργούν το 1960 ως Ινστιτούτα Ξένων Γλωσσών, παρέχουν σειρά μαθημάτων σε μαθητές όλων των βαθμίδων καθώς και σε ενήλικες, τόσο σε αστικά κέντρα όσο και σε αγροτικές περιοχές, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα για ίσες ευκαιρίες μάθησης και συμβάλλοντας στη διά βίου εκπαίδευση που είναι θεμελιώδες ζητούμενο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης επιτελούν έργο κοινωνικό, με τις παροχές και απαλλαγές διδασκόντων σε άπορους και άριστους μαθητές. Παράλληλα, εργοδοτούν έμπειρους διορισμένους και νέους αδιόριστους καθηγητές, αξιοποιώντας έτσι, τόσο την πείρα των παλαιών όσο και τις νέες ιδέες των νεοτέρων.

Λειτουργούν παγκύπρια 41 Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης και σ' αυτά φοιτούν πέραν των 17.000 μαθητών κάθε χρόνο. Στεγάζονται σε δημόσια σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, αξιοποιώντας την υποδομή και τις δυνατότητες των σχολικών μονάδων που τα φιλοξενούν.

Μαθήματα που προσφέρονται

Τα προσφερόμενα μαθήματα είναι:

- Ξένες γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ισπανικά, Ρωσικά, Τουρκικά) μέχρι το επίπεδο B1 ή B2 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες.
- Ελληνικά σε Ξένους. Το πρόγραμμα αυτό καλύπτει αλλόγλωσσους που ζουν και εργάζονται στην Κύπρο.
- Λογιστική σε όλα τα επίπεδα.
- Ενισχυτικά μαθήματα για μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου.
- Πληροφορική - Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές.
- Μαθήματα προετοιμασίας για τις Παγκύπριες Εξετάσεις.

Στα πλαίσια της υλοποίησης της απόφασης της Κυβέρνησης για δημιουργία γεφυρών επικοινωνίας μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων, από το 2003 προσφέρονται δωρεάν μαθήματα Ελληνικής Γλώσσας σε Τουρκοκυπρίους καθώς και Τουρκικής Γλώσσας σε Ελληνοκυπρίους.

Εξετάσεις

Οι μαθητές που φοιτούν στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης παρακάθονται σε Τελικές Ενιαίες Εξετάσεις και τους δίνεται Πιστοποιητικό Επιτυχίας. Το Πιστοποιητικό Επιτυχίας στο έβδομο και έκτο επίπεδο των Αγγλικών αναγνωρίζεται από την ΕΔΥ και την ΕΕΥ ως τεκμήριο «πολύ καλής γνώσης» της Αγγλικής γλώσσας. Το Πιστοποιητικό Επιτυχίας στο τέταρτο και πέμπτο επίπεδο των Αγγλικών αναγνωρίζεται ως τεκμήριο «καλής γνώσης» της Αγγλικής γλώσσας. Το Πιστοποιητικό Επιτυχίας στο έκτο επίπεδο των Γαλλικών και Γερμανικών αναγνωρίζεται ως «πολύ καλή γνώση» της Γαλλικής και Γερμανικής γλώσσας, ενώ το Πιστοποιητικό Επιτυχίας για το τέταρτο και πέμπτο επίπεδο των Γαλλικών και Γερμανικών αναγνωρίζεται ως «καλή γνώση» της Γαλλικής και Γερμανικής γλώσσας.

Γίνεται, ακόμα, προετοιμασία των μαθητών για τις πιο κάτω εξετάσεις:

- Παγκύπριες Εξετάσεις για εισαγωγή στα ΑΑΕΙ
- I.G.C.S.E., I.E.L.T.S.,
- F.C.E. Cambridge
- DELF για τη Γαλλική γλώσσα
- L.C.C.I. για τη Λογιστική
- E.C.D.L., I.C.T. Europe για την Πληροφορική Εγγραφές

Οι εγγραφές στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης διεξάγονται κατά τη διάρκεια του Ιουνίου. Συμπληρωματικές εγγραφές γίνονται τις πρώτες μέρες του Σεπτεμβρίου. Ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα διαφέρει ανάλογα με το αν πρόκειται για αστική, αγροτική ή απομακρυσμένη περιοχή.

Διεξαγωγή μαθημάτων

Τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης λειτουργούν Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή. Τμήματα ενηλίκων λειτουργούν σε αριθμό Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης τις βραδινές ώρες. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν μαθήματα το απόγευμα της Τετάρτης ή το πρωινό του Σαββάτου.

Το κάθε μάθημα διάρκειας 90 λεπτών διδάσκεται 2 φορές την εβδομάδα. Τα δίδακτρα των Κ.Ι.Ε. είναι ιδιαίτερα χαμηλά και εγκρίνονται από το Υπουργείο Οικονομικών. Κυμαίνονται από € 225 - € 410 το χρόνο.

Υποτροφίες-Απαλλαγές

Για τους άπορους και άριστους μαθητές προσφέρονται πλήρεις ή μερικές υποτροφίες. Εξετάζονται, επίσης, περιπτώσεις μαθητών ή ενηλίκων που μπορεί να τύχουν απαλλαγής ή να επωφεληθούν μειωμένων διδάκτρων.

Έναρξη-Λήξη Μαθημάτων

Τα μαθήματα σε όλα τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης αρχίζουν με την έναρξη των μαθημάτων στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης και τελειώνουν στα μέσα Μαΐου.

Απουσίες

Στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης τηρείται παρουσιολόγιο και μητρώο μαθητών. Μαθητές που σημειώνουν πέραν των 20 απουσιών το χρόνο δε δικαιούνται να παρακαθίσουν στις Τελικές Ενιαίες Γραπτές Εξετάσεις των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης.

13.2 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

13.2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (Υ.Ε.Ψ) αποτελεί την κατ' εξοχήν Υπηρεσία του Κράτους που μεταφέρει τις αρχές της ψυχολογίας στο χώρο της εκπαίδευσης, συμβάλλοντας έτσι σημαντικά στον ποιοτικό εκδημοκρατισμό του θεσμού του σχολείου, στην αποδοχή και το σεβασμό της διαφορετικότητας και στη σχολική επιτυχία όλων των παιδιών.

Αποστολή της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (ΥΕΨ) είναι η προστασία και προαγωγή της ψυχικής υγείας, καθώς και η διευκόλυνση της μάθησης και της ολόπλευρης ανάπτυξης του κάθε ατόμου που μετέχει του εκπαιδευτικού συστήματος, από την Προσχολική μέχρι και τη Μέση εκπαίδευση.

Στο πλαίσιο της αποστολής της η Υ.Ε.Ψ. συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της πολιτείας για την παιδεία που αφορούν στη δημιουργία ενός δημοκρατικού και ανθρώπινου σχολείου, ενός σχολείου που να ικανοποιεί τις ανάγκες όλων των παιδιών με σεβασμό στην διαφορετικότητα του καθενός.

13.2.2 ΣΚΟΠΟΙ-ΣΤΟΧΟΙ

Ενώ η ΥΕΨ ασχολείται παραδοσιακά με την αντιμετώπιση ατομικών περιπτώσεων παιδιών με προβλήματα μάθησης και προσαρμογής, τα τελευταία, κυρίως, χρόνια, επενδύει περισσότερο σε δράσεις, παρεμβάσεις και προγράμματα που στοχεύουν στην πρόληψη κυρίως των μαθησιακών προβλημάτων και των προβλημάτων ψυχικής υγείας. Οι δράσεις της ΥΕΨ απευθύνονται στο σύνολο του μαθητικού πληθυσμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις παρεμβάσεις πρόληψης της σχολικής αποτυχίας και του λειτουργικού αναλφαβητισμού, στην αντιμετώπιση συναισθηματικών δυσκολιών, στην πρόληψη και αντιμετώπιση της σχολικής βίας, στην αγωγή της υγείας

και της πολιτότητας και στην ένταξη των παιδιών με αναπηρίες στα συνηθισμένα σχολεία.

Πιο αναλυτικά, οι δραστηριότητες της ΥΕΨ στοχεύουν, κατά προτεραιότητα, στα ακόλουθα:

- Ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων αλφαριθμητισμού σε όλα τα παιδιά.
- Συναισθηματική ανάπτυξη, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, πρόληψη της βίας και της νεανικής παραβατικότητας καθώς και της χρήσης και κατάχρησης ουσιών.
- Πρόληψη της σχολικής διαρροής η οποία συναρτάται με την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας, του λειτουργικού αναλφαριθμητισμού, της βίας και της χρήσης/κατάχρησης ουσιών.
- Πρώιμη ανίχνευση και αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών.
- Αντιμετώπιση παιδιών με δυσκολίες μάθησης ή/και προσαρμογής μέσα στο σχολείο.
- Στήριξη παιδιών με αναπηρίες και ένταξή τους στα συνηθισμένα σχολεία.

13.2.3 ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ

Οι εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους εντός του εκπαιδευτικού συστήματος με τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς να αποτελούν τους κυριότερους τους συνεργάτες. Οι υπηρεσίες που παρέχουν οι εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι έχουν ως στόχο τη στήριξη των εκπαιδευτικών και των γονιών στις προσπάθειές τους για σχολική επιτυχία και κοινωνική προσαρμογή όλων των μαθητών.

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής της πρόληψης, η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας εμπλέκεται ενεργά και αποτελεσματικά στο σχολικό σύστημα και αναπτύσσει παρεμβάσεις με στόχο την πρόληψη, αλλά και την αντιμετώπιση διαφόρων προβλημάτων στο χώρο του σχολείου.

13.2.4 ΔΟΜΗ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και υπάγεται απευθείας στη Γενική Διευθύντρια. Είναι διατμηματική και οι υπηρεσίες των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων (Ε.Ψ) απευθύνονται σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, δηλαδή την Προδημοτική, Δημοτική, Μέση και Τεχνική.

Κατά την υπό ανασκόπηση σχολική χρονιά στην Υ.Ε.Ψ υπηρετούσαν 50 συνολικά Λειτουργοί.

Η δομή της Υπηρεσίας είναι η ακόλουθη:

Τέσσερις (4) Ανώτεροι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι, από τους οποίους ο ένας εκτελεί χρέη Αναπληρωτή Προϊστάμενου Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας λόγω της πρόωρης αφυπηρέτησης του Προϊστάμενου ο οποίος κατείχε τη θέση του Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου και η θέση αυτή εξακολουθεί να παραμένει κενή. Οι τρεις από τους Ανώτερους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους, προϊστανται των Επαρχιακών Γραφείων Λευκωσίας, Λεμεσού – Πάφου και Λάρνακας – Αμμοχώστου, ενώ ο ένας αναλαμβάνει ειδικά καθήκοντα στην κεντρική διοίκηση της Υπηρεσίας.

Τέσσερις (4) Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι Α΄ οι οποίοι βοηθούν στη διοίκηση των Επαρχιακών Γραφείων και, επίσης, αναλαμβάνουν καθήκοντα Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου.

Επιπρόσθετα, εκτός των οκτώ (8) πιο πάνω Λειτουργών, σαράντα δύο (42) Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι βάσης στελεχώνουν τα τρία Επαρχιακά Γραφεία της Υπηρεσίας, στη Λευκωσία, Λεμεσό – Πάφο και Λάρνακα – Αμμόχωστο. Από αυτούς οι 22 είναι μόνιμοι, ενώ οι υπόλοιποι 20 είναι έκτακτοι.

Εδώ και μερικά χρόνια, μετά από διευθετήσεις στις οποίες προέβη η Διεύθυνση της Υπηρεσίας, λειτουργούν παραρτήματα τόσο στην επαρχία Πάφου, όσο και στην επαρχία Αμμοχώστου για καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού. Στην Πάφο υπηρετούν πέντε Λειτουργοί οι οποίοι έχουν την ευθύνη να καλύπτουν αποκλειστικά τα σχολεία της επαρχίας αυτής. Στο Γραφείο Αμμοχώστου (παράρτημα Επαρχιακού Γραφείου Λάρνακας) εργάζονται τέσσερις Εκπαιδευτι-

κοί Ψυχολόγοι, οι οποίοι εδρεύουν μόνιμα στο Παραλίμνι.

Όλοι οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι της Υ.Ε.Ψ. κατέχουν πρώτο πτυχίο στην Ψυχολογία και μεταπτυχιακό δίπλωμα σε μια από τις ειδικότητες της Κλινικής, της Εκπαιδευτικής ή της Σχολικής Ψυχολογίας. Μερικοί διαθέτουν και διδακτορικό δίπλωμα.

Στον κάθε Ε.Ψ. ανατίθεται η ευθύνη για αριθμό σχολείων και μαθητών. Σήμερα, ο κάθε Ε.Ψ. που υπηρετεί στην Υ.Ε.Ψ. έχει την ευθύνη περίπου 3,500 μαθητών. Παρά τη σημαντική μείωση που παρατηρείται σε σχέση με το παρελθόν, σε σύγκριση με άλλες χώρες η αναλογία εκπαιδευτικού ψυχολόγου –μαθητών εξακολουθεί να είναι αρκετά μεγάλη. Ο αριθμός των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων που απασχολούνται στην Υπηρεσία θεωρείται ακόμη μικρός σε σχέση με τις υπάρχουσες ανάγκες και με τον μέσο όρο διεθνώς (1/1000). Οι εμπειρίες από την καθημερινή πρακτική υποβάλλουν ότι ένας σημαντικός αριθμός περιπτώσεων χρήζει συστηματικής παρακολούθησης, ενώ τα αιτήματα από τα σχολεία για ανάπτυξη περισσότερων προληπτικών προγραμμάτων και παρεμβάσεων συνεχώς αυξάνονται. Ταυτόχρονα, η ποιότητα των προβλημάτων στη σύγχρονη πολυπολιτισμική Κυπριακή κοινωνία διαφοροποιείται, οι περιπτώσεις παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες και χρήζουν συστηματικότερης παρακολούθησης και στήριξης.

Για τους σκοπούς των προληπτικών και άλλων προγραμμάτων που αναπτύσσει η Υ.Ε.Ψ. διατέθηκε, κατά την υπό ανασκόπηση χρονιά, χρόνος ως ακολούθως:

- Χρόνος δύο Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων για την εκτέλεση καθηκόντων στην Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης (ΟΑΠ), η οποία στηρίζει τις σχολικές μονάδες για την άμεση αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών ή/και φαινομένων παραβατικότητας.
- Χρόνος τριών Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων για τις ανάγκες των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.).
- Χρόνος πέντε Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων για τις ανάγκες του Προγράμματος Κλινικής Άσκησης των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σχολικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου.

13.2.5 ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Η εργασία των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων και τα καθήκοντα τα οποία καλούνται να διεκπεραιώσουν μπορούν να ενταχθούν σε δύο βασικούς τομείς: τον τομέα των Ατομικών Περιπτώσεων και Ειδικών Προγραμμάτων και τον τομέα των Προληπτικών Παρεμβάσεων και Προγραμμάτων.

13.2.5.1 Τομέας Ατομικών Περιπτώσεων Μαθητών

Ο Τομέας των Ατομικών Περιπτώσεων μαθητών είναι ο τομέας που παραδοσιακά απορροφά το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων. Στους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους μπορούν να αποταθούν εκπαιδευτικοί, γονείς/κηδεμόνες και ασφαλώς μεγαλύτερα παιδιά για παροχή εξειδικευμένης βοήθειας για αντιμετώπιση μεγάλου φάσματος δυσκολιών, όπως π.χ. μαθησιακές, συναισθηματικές, δυσκολίες συμπεριφοράς και προσαρμογής, σωματικές και άλλες αναπηρίες. Για παροχή της βοήθειας αυτής οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι εργάζονται στο επίπεδο ολόκληρου του σχολείου, με το ίδιο το παιδί, τους γονείς, τους εκπαιδευτικούς και, όπου θεωρείται αναγκαίο, με άλλους ειδικούς επαγγελματίες ή φορείς.

Επιπρόσθετα, στους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους παραπέμπονται περιπτώσεις μαθητών από τις Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τον περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο 113(Ι)/1999, με σκοπό την αξιολόγηση και υποβολή εισηγήσεων για ικανοποίηση των αναγκών τους.

Κάθε χρονιά η Υ.Ε.Ψ. παρουσιάζει το έργο της στην ετήσια έκθεση μέσα από περιγραφικά στατιστικά στοιχεία. Η συλλογή των δεδομένων γίνεται με βάση το Έντυπο Συλλογής Στατιστικών Στοιχείων της Υ.Ε.Ψ. που συμπληρώνουν οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι και τυγχάνει επεξεργασίας στο πρόγραμμα SPSS. Για την υπό ανασκόπηση χρονιά δεν παρουσιάζονται λεπτομερή

στατιστικά στοιχεία λόγω του γεγονότος ότι το Έντυπο Συλλογής Στατιστικών Δεδομένων, καθώς και το αντίστοιχο πρόγραμμα SPSS τυγχάνουν αναθεώρησης, ώστε να αντανακλούν σε μεγαλύτερο βαθμό την επιστημονική εργασία του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, αλλά και να είναι περισσότερο εύκολα στη χρήση από τους Ψυχολόγους της Υ.Ε.Ψ. Παρουσιάζονται όμως, ταυτόχρονα και δεδομένα μέσα από μια ποιοτική ανάλυση της εργασίας των Ψυχολόγων.

13.2.5.2 Ποσοτική Ανάλυση Δεδομένων

Σημείωση: Όλα τα ποσοστά που αναφέρονται στους πίνακες, αναφέρονται στις περιπτώσεις που έχουν παραπεμφθεί στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και ΟΧΙ στα ποσοστά επί του συνολικού μαθητικού πληθυσμού.

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 συνεχίστηκε το φαινόμενο που παρατηρείται τις τελευταίες σχολικές χρονιές. Σημειώθηκε, δηλαδή, αύξηση του συνολικού ποσοστού που χειρίστηκαν οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι. Συγκεκριμένα, υπήρξε μια αύξηση (5%) από τον συνολικό αριθμό των περιπτώσεων που είχαν τύχει χειρισμού κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά (2010-2011). Μια πιθανή εξήγηση για την αύξηση που παρατηρείται μπορεί να είναι η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών για τα ψυχοκοινωνικά προβλήματα των μαθητών τους.

Στον πίνακα αρ. 1, καταγράφεται ο αριθμός περιπτώσεων κατά περίοδο παραπομπής καθώς και οι νέες περιπτώσεις που παραπέμφθηκαν στην Υ.Ε.Ψ. Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 υπήρξε μια αλλαγή στο φαινόμενο που παρατηρείται τις τελευταίες σχολικές χρονιές. Σημειώθηκε, δηλαδή, σχετική μείωση (5.65%) του ποσοστού των παλιών περιπτώσεων και σχετική αύξηση (4.45%) του ποσοστού των νέων περιπτώσεων σε σχέση με την προηγούμενη σχολική χρονιά.

Πιν. 1

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ

Περίοδος Παραπομπής	Αριθμός Περιπτώσεων	% του Συνόλου των Περιπτώσεων
Νέες παραπομπές 2011 -2012	1907	38.2
Παραπομπές από προηγούμενες χρονιές	3029	60.6
ΣΥΝΟΛΟ*	4936	98.8

* Ελλιπή δεδομένα 1,2% (δεν συμπεριλαμβάνονται)

Στον Πίνακα αρ. 2 που ακολουθεί, φαίνεται ο αριθμός των περιπτώσεων που παραπέμφθηκαν στην Υ.Ε.Ψ. τις τελευταίες πέντε σχολικές χρονιές. Παρατηρείται σταδιακή αύξηση του συνολικού αριθμού των περιπτώσεων που παρακολουθούνται κάθε χρονιά.

Πιν. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

Περίοδος Παραπομπής (Σχολική Χρονιά)	Αριθμός Παραπομπών
2006 - 2007	3470
2007 - 2008	3828
2008 - 2009	4605
2009 - 2010	4690
2010-2011	4746
2011-2012	4936

Στον πίνακα αρ. 3 καταγράφεται η κατανομή των ατομικών παραπομπών ανά Επαρχία. Η εικόνα που κυριαρχούσε και τα προηγούμενα χρόνια, ότι δηλαδή το μεγαλύτερο ποσοστό περιπτώσεων έτυχαν χειρισμού στη Λευκωσία, ισχύει και φέτος, αλλά με το Επαρχιακό Γραφείο της Λεμεσού/Πάφου να παρουσιάζει αυξημένο αριθμό περιπτώσεων (6.9%) κατά το σχολικό έτος 2011-2012.

Πιν. 3

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Επαρχία	Αριθμός Περιπτώσεων	% του Συνόλου των Περιπτώσεων*
Λευκωσίας	2072	41.5
Λεμεσού-Πάφου	1783	35.7
Λάρνακας- Αμμοχώστου	1141	22.8
ΣΥΝΟΛΟ	4996	100

*Στρογγυλοποιημένα ποσοστά

Στον επόμενο πίνακα αρ. 4 παρουσιάζεται ο αριθμός των παραπομπών κατά εκπαιδευτική βαθμίδα. Το μεγαλύτερο ποσοστό περιπτώσεων (58.4%) προέρχεται από τη Δημοτική Εκπαίδευση (Νηπιαγωγεία και τα Δημοτικά). Ακολουθούν τα Γυμνάσια (26.7%), τα Λύκεια (7.4%) και οι Τεχνικές Σχολές (2.9%).

Οι περισσότερες περιπτώσεις που καλούνται οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι να χειριστούν, προέρχονται από τα Νηπιαγωγεία και τα Δημοτικά. Αυτό είναι αναμενόμενο, αφού σε αυτές τις βαθμίδες εκπαίδευσης εντοπίζονται περισσότερες δυσκολίες με αποτέλεσμα οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι να καλούνται να προσφέρουν στήριξη και βοήθεια στα παιδιά και στις οικογένειές τους, αλλά και να αναπτύσσουν περισσότερες παρεμβάσεις στο επίπεδο του σχολείου.

Πιν. 4

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ

Εκπαιδευτική Βαθμίδα	Αριθμός Περιπτώσεων	% του Συνόλου των Περιπτώσεων
Νηπιαγωγείο	499	10.0
Δημοτικό	2414	48.4
Γυμνάσιο	1333	26.7
Λύκειο	370	7.4
Τεχνική Σχολή	146	2.9
Ειδικό Σχολείο	61	1.2
Δεν φοιτά	60	1.2
Άλλο	4	0.1
ΣΥΝΟΛΟ	4888	97.8

* Ελλιπή δεδομένα 2,2% (δεν συμπεριλαμβάνονται)

Όπως και στις προηγούμενες σχολικές χρονιές, οι κυριότερες πηγές παραπομπών προς την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας παραμένουν τα σχολεία και οι Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Συγκριτικά, οι περισσότερες παραπομπές γίνονται απευθείας από τα σχολεία. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι περισσότερες παραπομπές που προέρχονται από την Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, αφορούν κυρίως επαναξιολογήσεις οι οποίες γίνονται διά νόμου (τουλάχιστον με την αλλαγή εκπαιδευτικής βαθμίδας των παιδιών).

Πιν. 5

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ*

Πηγές Παραπομπής	Αριθμός Περιπτώσεων	% του Συνόλου των Περιπτώσεων
Απευθείας στην Υ.Ε.Ψ. από το σχολείο	2305	46.1
Απευθείας στην Υ.Ε.Ψ. από γονείς	150	3.0

Απευθείας στην Υ.Ε.Ψ. από άλλους	9	0.2
Από ΕΕΕΑΕ	1977	39.6
Άλλο	412	8.8
ΣΥΝΟΛΟ**	4883	97.7

* Κάποιες παραπομπές μπορεί να έχουν γίνει ταυτόχρονα και στην ΕΕΕΑΕ και στην ΥΕΨ

** Ελλιπή βαθμίδα 2,3% (δεν συμπεριλαμβάνονται)

Ο επόμενος πίνακας αρ. 6, παρουσιάζει τους κυριότερους λόγους παραπομπών προς την Υ.Ε.Ψ. οι οποίοι σημειώνεται ότι συχνά μπορεί να διαφέρουν από την τελική διάγνωση. Είναι φανερό πως ο κυριότερος λόγος παραπομπών προς την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας είναι εκείνος της Σχολικής Αποτυχίας / Δυσκολιών Μάθησης (29.3%) με πιο μεγάλο αριθμό περιπτώσεων να παρουσιάζεται στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο. Ακολουθούν, αλλά με αρκετά μικρότερη συχνότητα εμφάνισης οι Συναισθηματικές Δυσκολίες (14.7%), τα Προβλήματα Συμπεριφοράς - Επιθετικότητα - Βία (12.1%). Παραπομπές για Συναισθηματικές Δυσκολίες- Προβλήματα Συμπεριφοράς, προέρχονται σε μεγαλύτερο βαθμό από τη Δημοτική Εκπαίδευση. Οι κατηγορίες «Επαναξιολόγηση» και «Άλλο» καταλαμβάνουν το συνολικό ποσοστό του 42.6% των παραπομπών προς την Υ.Ε.Ψ. και αναφέρονται στο μεγαλύτερο τους μέρος στην παρακολούθηση και επαναξιολόγηση ατομικών περιπτώσεων παιδιών που παραπέμφθηκαν αρχικά κατά τα προηγούμενα χρόνια.

Πιν. 6

ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Υ.Ε.Ψ.

Κατηγορίες	Αριθμός παιδιών* (Σύνολο)	Εκπαιδευτική Βαθμίδα						Ποσοστό (%)
		Νηπιαγωγείο	Δημοτικό	Γυμνάσιο	Λύκειο	Τεχνικές σχολές	Ειδικό Σχολείο	
Μαθησιακές δυσκολίες	1444	101	900	303	99	41	0	29.3
Δυσλεξία	65	1	33	6	16	9	0	1.3
Γλωσσικές δυσκολίες	252	145	99	2	1	0	0	5.1
Υπερκινητικότητα - Δυσκολίες συγκέντρωσης	531	95	308	99	20	4	0	10.6
Αξιολόγηση νοητικών ικανοτήτων	120	19	82	5	5	6	0	2.6
Προβλήματα συμπεριφοράς - Επιθετικότητα - Βία	604	53	276	210	39	21	3	12.1
Δυσκολίες προσαρμογής	327	35	130	107	33	21	0	6.7
Συναισθηματικές Δυσκολίες	716	49	288	233	108	36	2	14.7
Χαμηλή αυτοεκτίμηση - χαμηλή αυτοεικόνα	56	0	33	10	11	2	0	1.1
Σοβαρό οικογενειακό πρόβλημα	106	3	38	38	20	6	1	2.1
Σοβαρό προσωπικό πρόβλημα	47	2	9	10	16	9	1	0.9
Απόπειρα αυτοκτονίας	28	0	1	12	8	6	1	0.6
Αποχή από το σχολείο	123	0	19	66	30	4	3	2.5
Προβλήματα υγείας,	222	48	61	21	12	4	40	4.5
Αισθητηριακά προβλήματα (ακούη και όραση)	29	8	17	2	0	1	1	0.6

Τραυματικό γεγονός στην οικογένεια	42	1	17	16	6	1	1	0.8
Τραυματικό γεγονός στο σχολείο	18	0	7	7	1	1	2	0.4
Κακοποίηση παιδιού	23	3	11	7	1	1	0	0.5
Επαναξιολόγηση	1372	103	637	517	49	58	8	27.5

Ο πιο κάτω πίνακας αρ. 7 δείχνει τον αριθμό παραπομπών κατά φύλο. Τα ποσοστά είναι παρόμοια με εκείνα της προηγούμενης σχολικής χρονιάς - 66.6% των παραπομπών αφορούν αγόρια και 33.4% κορίτσια. Επιβεβαιώνεται, δηλαδή μια διαπίστωση που γίνεται διαχρονικά, ότι παραπέμπεται διπλάσιος αριθμός αγοριών παρά κοριτσιών. Οι λόγοι είναι περισσότερο κοινωνιολογικής φύσεως λόγω της μεγαλύτερης ανησυχίας, σε γονείς και εκπαιδευτικούς, για την εξέλιξη του αγοριού σε σχέση με αυτήν του κοριτσιού, καθώς και των μεγαλύτερων προσδοκιών των γονιών για την εκπαιδευτική σταδιοδρομία και επαγγελματική αποκατάσταση των αγοριών σε σχέση με τα κορίτσια. Ένα αγόρι είναι επίσης πιθανότερο να εκφράσει το άγχος του και να εξωτερικεύσει το θυμό του μέσω εκδηλώσεων επιθετικότητας, ενώ ένα κορίτσι είναι πιθανότερο να εκφραστεί μέσω της αυτο-απομόνωσης. Ενώ η πρώτη μορφή έκφρασης δημιουργεί πρόβλημα λειτουργίας στο σχολείο, η δεύτερη, παρόλο ότι πρέπει να εμπνέει ανησυχία, δεν δημιουργεί οποιαδήποτε προβλήματα, δεν γίνεται αντιληπτή ή δεν ανησυχεί τους εκπαιδευτικούς ή τους γονείς και συνεπώς δεν ζητείται η παρέμβαση Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου.

Πιν. 7

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ

Φύλο	Αριθμός Περιπτώσεων	% του Συνόλου των Περιπτώσεων
Αγόρια	3327	66.6
Κορίτσια	1669	33.4
ΣΥΝΟΛΟ	4996	100

Σημειώνεται ότι ένα σημαντικό ποσοστό των παιδιών που έτυχαν χειρισμού κατά τη σχολική χρονιά (7%) 2011-2012 δεν κατάγονταν από τη Κύπρο. Το ποσοστό αυτό αυξήθηκε από τη προηγούμενη σχολική χρονιά κατά 2.5%. Συγκεκριμένα, το ποσοστό αυτό αυξάνεται σταδιακά από τις προηγούμενες σχολικές χρονιές: το 2008-2009 ανερχόταν στο 10.9% και το 2009-2010 στο 12.5%. «Αλλόγλωσσο» σημαίνει ότι το παιδί μιλά μόνο τη μητρική του γλώσσα και δεν μιλά καθόλου ή πολύ ελάχιστα Ελληνικά και «Δίγλωσσο» ότι μιλά τόσο τη μητρική του γλώσσα, όσο και Ελληνικά. Τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνουν τις αλλαγές που έχουν επέλθει σε ό,τι αφορά στη σύνθεση του πληθυσμού στην κυπριακή κοινωνία γενικότερα και του μαθητικού πληθυσμού ειδικότερα.

Ο πίνακας αρ. 8, που ακολουθεί, αναφέρεται στο νοητικό επίπεδο των παιδιών που χειρίστηκε η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012. Από τα δεδομένα, εύκολα εξάγεται το συμπέρασμα ότι περίπου τα μισά παιδιά (51.3%) είχαν νοητικό επίπεδο από φυσιολογικό μέχρι και ανώτατο.

Πιν. 8

ΝΟΗΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Νοητικό επίπεδο	Αριθμός Περιπτώσεων	% του συνόλου των περιπτώσεων
Ανώτατο	16	0.3
Ανώτερο φυσιολογικό	141	2.8
Φυσιολογικό	2409	48.2
Οριακό	584	11.7

Ελαφριά νοπτική υστέρηση	518	10.4
Μέτρια νοπτική υστέρηση	136	2.7
Σοβαρή νοπτική υστέρηση	37	0.7
Μη καθοριζόμενη νοπτική υστέρηση	202	4.0
Υπό διερεύνηση	122	2.4
Άγνωστο	705	14.3
ΣΥΝΟΛΟ*	4879	97.5

* Ελλιπή δεδομένα 2,5% (δεν συμπεριλαμβάνονται)

Ακολούθως, παρατίθεται ενδεικτικός πίνακας αρ. 9, που αναφέρεται στους κύριους Παράγοντες και στις Συνθήκες του Περιβάλλοντος των παιδιών που έτυχαν χειρισμού κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012. Γίνεται αναφορά στις κυριότερες διαπιστώσεις που γίνονται διαχρονικά από την Υ.Ε.Ψ με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται.

Από τον πίνακα αυτό, γίνεται φανερό πως πολλά από τα παιδιά προέρχονται από ένα ευρύ φάσμα ψυχο-κοινωνικών καταστάσεων, τις επιδράσεις των οποίων ασφαλώς και βιώνουν. Τα κυριότερα προβλήματα είναι συνυφασμένα με τη λειτουργία της οικογένειας.

Η κατηγορία «Ιδιαιτερότητες του κοινωνικο-οικογενειακού πλαισίου» συγκεντρώνει τη πιο μεγάλη συχνότητα (69.3%). Αυτή η κατηγορία συμπεριλαμβάνει τις υποκατηγορίες «Τρέχουσα τοποθέτηση παιδιού σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα, υιοθετημένο παιδί, παιδί που μεγαλώνει με τους παπούδες, οικογένεια σε μετανάστευση ή μετεγκατάσταση, παιδί από μεικτό γάμο, παιδί με γονείς σε διάσταση, παιδί με διαζευγμένους γονείς, τραυματικό γεγονός στην οικογένεια σοβαρή σωματική νόσος ενός γονιού, παιδί με τον ένα ή και τους δύο γονείς εκτοπισθέντες, παιδί με εγκλωβισμένους γονείς και κοινωνικο-οικογενειακό περιβάλλον πολύ υποβαθμισμένο». Αυτή η διαπίστωση συνδέεται με το ότι οι οικογενειακές συνθήκες μέσα στις οποίες μεγαλώνει ένα παιδί παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην υγιή του ανάπτυξη.

Ακολουθεί σε συχνότητα εμφάνισης η κατηγορία «Συναισθηματικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές αποστερήσεις» με ποσοστό συχνότητας εμφάνισης στο 49.1%. Αυτή η διαπίστωση συνδέεται με τους λόγους παραπομπής ενός παιδιού που όπως φάνηκε προηγουμένως η δεύτερη πιο μεγάλη κατηγορία παραπομπής είναι οι Συναισθηματικές Δυσκολίες. Επιπλέον, πολλές δυσκολίες που αρκετοί μαθητές παρουσιάζουν στο σχολείο είτε είναι δυσκολίες στη μάθηση, είτε είναι αποκλίνουσες συμπεριφορές πιθανόν να αντικατοπτρίζουν αυτές τις ελλείψεις του κοινωνικού και οικογενειακού περιβάλλοντος.

Ακολουθεί σε συχνότητα εμφάνισης η κατηγορία «Διαταραγμένο κλίμα και σοβαρά προβλήματα στην οικογένεια» με ποσοστό εμφάνισης 35.3%. Είναι αξιοσημείωτο ότι η υποκατηγορία με τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης ανάμεσα στις περιπτώσεις που έτυχαν χειρισμού είναι αυτή της «Διακεκομμένης πατρικής φροντίδας».

Πιν. 9

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Παθολογικές Ψυχο-κοινωνικές Καταστάσεις*	Άξονες	Συχνότητα εμφάνισης	%
Ιδιαιτερότητες του κοινωνικού-οικογενειακού πλαισίου	Κοινωνικο-οικογενειακό περιβάλλον πολύ υποβαθμισμένο	3373	69.3
Διαταραγμένο κλίμα και σοβαρά προβλήματα στην οικογένεια	Επιλόχεια ψύχωση/κατάθλιψη μητέρας	124	2.5
	Διακεκομμένη μητρική φροντίδα	246	4.9
	Υπερπροστασία, υπεραπασχόληση με το παιδί	305	6.1
	Υποσύνολο	1764	35.3
Συναισθηματικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές αποστερήσεις	Πρώιμες συναισθηματικές αποστερήσεις	1072	21.5
	Κοινωνικές αποστερήσεις	1030	20.6
	Εκπαιδευτικές Αποστερήσεις	348	7.0
	Υποσύνολο	2450	49.1

Σοβαρή κακομεταχείριση και παραμέληση	Σωματική κακοποίηση	120	2.4
	Ψυχολογική κακοποίηση	224	4.5
	Σεξουαλική κακοποίηση	26	0.5
	Σύνδρομο αμέτοχου θεατή	193	3.9
	Ενδείξεις ή υποψίες σοβαρής κακομεταχείρισης ή παραμέλησης χωρίς αποδεικτικά στοιχεία	264	5.3
	Υποσύνολο	827	16.6

13.2.5.3 Ποιοτική Ανάλυση Δεδομένων

Ακολούθως, παρουσιάζονται πληροφορίες σχετικά με τα ατομικά χαρακτηριστικά και δυσκολίες, τα σχολικά προβλήματα και τις συνθήκες του περιβάλλοντος των παιδιών που έτυχαν χειρισμού κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012. Γίνεται αναφορά στις κυριότερες διαπιστώσεις που παρουσιάζονται διαχρονικά στην Υ.Ε.Ψ, με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται, χωρίς να δίδονται λεπτομερή στατιστικά στοιχεία για τους λόγους που αναφέρθηκαν πιο πάνω. Τα ποσοστά αναφοράς είναι μόνο ενδεικτικά.

1. Από την ανάλυση των διαγνώσεων διαπιστώνεται ότι τα πιο πολλά παιδιά που παραπέμπονται για δυσκολίες μάθησης πραγματικά αντιμετωπίζουν τέτοιου είδους δυσκολίες. Οι δυσκολίες στη μάθηση μπορεί να εμφανίζονται είτε ως σχολική αποτυχία είτε ως ειδική μαθησιακή δυσκολία.
2. Από τα προβλήματα μάθησης ένα αναμενόμενο ποσοστό 7,9% συνιστούν Ειδική Μαθησιακή Δυσκολία. Τούτο υποδηλώνει ότι οι δυσκολίες ή τα προβλήματα των παιδιών στη μάθηση οφείλονται σε ένα ευρύ φάσμα παραγόντων.
3. Πολλές φορές όμως οι δυσκολίες μάθησης των παιδιών που τυγχάνουν χειρισμού συνιστούν Σχολική Αποτυχία. Για την υπό ανασκόπηση χρονιά 2011-12, ένα ποσοστό 15% βρέθηκε ότι εμπίπτουν στην κατηγορία της Σχολικής Αποτυχίας. Ο όρος σχολική αποτυχία αναφέρεται στην αποτυχία του σχολείου να ανταποκριθεί στις ανάγκες του παιδιού και να προσαρμοστεί στις εξατομικευμένες δυνατότητες και ικανότητές του.
4. Προβλήματα στη σχέση του παιδιού με το σχολείο, τους εκπαιδευτικούς και τους συμμαθητές του. Από την ανάλυση των διαγνώσεων διαπιστώνεται ότι τα πιο πολλά παιδιά από εκείνα που παραπέμφθηκαν δεν παρουσιάζουν κανένα πρόβλημα στη σχέση τους με το σχολείο, τους εκπαιδευτικούς ή τους συμμαθητές τους. Όταν παρατηρούνται προβλήματα, αυτά πιο συχνά αφορούν στη Δυσκολία Δόμησης Σχέσης με τους συμμαθητές, στα Προβλήματα Συμπεριφοράς σε σχέση με το σχολείο και στις Δυσκολίες Δόμησης Σχέσης με τους Εκπαιδευτικούς. Αξιοσημείωτη είναι, επίσης, η συχνότητα με την οποία εμφανίζονται η Συναισθηματική Απόσυρση από το σχολείο και η Κανονική φοίτηση / Σκασιαρχείο. Τα φαινόμενα αυτά πρέπει να μας προβληματίσουν, γιατί αποτελούν σοβαρούς παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση σχολικής βίας και άλλων ψυχοκοινωνικών προβλημάτων.
5. Σχετικά με τα ατομικά προβλήματα των παιδιών που έτυχαν χειρισμού διερευνήθηκε και η συχνότητα των κλινικών διαταραχών που αυτά παρουσιάζουν. Διαπιστώνεται διαχρονικά ότι η πλειοψηφία των παιδιών που παραπέμπεται στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας δεν παρουσιάζει οποιαδήποτε διαταραχή, που υποδηλώνει σοβαρό ψυχικό πρόβλημα.
6. Όπως και κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά, οι διαταραχές με την πιο συχνή εμφάνιση είναι εκείνες της επικοινωνίας, που αναφέρονται, κυρίως, σε γλωσσικές δυσκολίες, όπως στην έκφραση, την αντίληψη της γλώσσας, τη φωνολογία και τον τραυλισμό. Άλλη διαταραχή που εμφανίζεται είναι η διαταραχή της ελλειμματικής προσοχής / υπερκινητικότητας.
7. Αξιοσημείωτη είναι, επίσης, η συχνότητα της εμφάνισης στοιχείων διαταραχής της διάθεσης, που περιλαμβάνει κυρίως, την κατάθλιψη και οι συχνότερες εμφάνισης στοιχείων των διαταραχών συναισθήματος και των διαταραχών της συμπεριφοράς και της διαγωγής.
8. Οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι αφιέρωσαν το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου τους στη Συμ-

βουλευτική Γονέων. Συγκεκριμένα, μεγάλο ποσοστό του χρόνου διαχείρισης περιπτώσεων αφιερώθηκε στη συμβουλευτική γονέων των οποίων τα παιδιά φοιτούσαν στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση.

9. Ο δεύτερος τομέας εργασίας που απασχόλησε έντονα τους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους κατά την επισκόπηση χρονιά, ήταν η παροχή Συμβουλευτικής και καθοδήγησης προς τους Εκπαιδευτικούς στον χώρο του σχολείου σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο. Οι ανάγκες των εκπαιδευτικών για παροχή Συμβουλευτικής διαφάνηκε ότι είναι πολύ περισσότερες ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς της Δημοτικής Εκπαίδευσης.
10. Οι εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι ανέλυσαν σημαντικό μέρος της εργασίας τους στη διεξαγωγή αξιολογήσεων με στόχο τη διάγνωση των προβλημάτων των μαθητών. Οι περιπτώσεις που κλήθηκε ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος να αξιολογήσει ατομικές περιπτώσεις στο Δημοτικό σχολείο ήταν το 51.6% του συνολικού αριθμού και αυτές που αξιολόγησε στο Γυμνάσιο ανέρχονταν στο 20.6 % του συνολικού αριθμού.

13.2.5.4 Τομέας Προληπτικών Παρεμβάσεων και Προγραμμάτων

Όπως και κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά έτσι και κατά το 2011-2012 η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, συνέχισε να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη πολιτικής και υλοποίηση πρακτικών με στόχο την πρόληψη των μαθησιακών και ψυχοκοινωνικών προβλημάτων των παιδιών. Κατά την υπό επισκόπηση σχολική χρονιά οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι ανέπτυξαν μια σειρά από προληπτικά προγράμματα και προληπτικές παρεμβάσεις.

13.2.6 ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

13.2.6.1 Πρόγραμμα Λειτουργικού Αλφαριθμητισμού στη Μέση Εκπαίδευση

Πρόκειται για το μεγαλύτερο σε έκταση πρόγραμμα στη Μέση Εκπαίδευση το οποίο ξεκίνησε με εισήγηση και πρωτοβουλία της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (Υ.Ε.Ψ.) σε πειραματική βάση το 1989-1990 σε δύο Γυμνάσια της Λεμεσού. Μετά τις πρώτες επιστημονικές αξιολογήσεις του προγράμματος, οι οποίες κατέδειξαν την αποτελεσματικότητά του τόσο στο γνωσιολογικό, όσο και στον ψυχοκοινωνικό τομέα, το πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού επεκτάθηκε σταδιακά στην ολότητα σχεδόν των Γυμνασίων της Κύπρου.

Ο λειτουργικός αναλφαριθμητισμός είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα των σύγχρονων εκπαιδευτικών συστημάτων, διότι έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία και κοινωνική προσαρμογή των ατόμων, καθώς επίσης και στην ίδια την κοινωνία όπου τα άτομα αυτά ζουν: περιθωριοποίηση, παραβατικότητα, αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές, χρήση και κατάχρηση ουσιών, προβλήματα ψυχικής και σωματικής υγείας.

Ο αγώνας κατά του λειτουργικού αναλφαριθμητισμού αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους και ασφαλώς την πρώτη εκπαιδευτική προτεραιότητα, ιδιαίτερα κατά τα χρόνια της δωρεάν και υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Συνδέεται και καθορίζει το μέγα πρόβλημα της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου της οποίας η μείωση αποτελεί κεντρικό στόχο της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ο ορισμός του αναλφαριθμητισμού

Ο αναλφαριθμητισμός παρουσιάζεται με δύο μορφές: τον οργανικό και τον λειτουργικό. Οργανικά αναλφάβητο είναι το άτομο που δεν έχει φοιτήσει σε σχολείο.

Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Λειτουργικά αναλφάβητο ορίζεται ένα άτομο, όταν δεν γνωρίζει ικανοποιητικά ανάγνωση, γραφή και αριθμητική, για να ενταχθεί στην κοινωνία, έτσι που να απολαμβάνει πλήρως τα δικαιώματά του».

Γενικοί σκοποί του Προγράμματος

- Η διασφάλιση του θεμελιώδους ανθρώπινου δικαιώματος στην εκπαίδευση των λειτουργικά αναλφάβητων μαθητών.
- Η πρόληψη του σχολικού και συνακόλουθα κοινωνικού αποκλεισμού με όλες τις αρνητικές για το άτομο και την κοινωνία συνέπειες: περιθωριοποίηση, παραβατικότητα, αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές, χρήση και κατάχρηση ουσιών, προβλήματα ψυχικής και σωματικής υγείας.

Παιδαγωγικοί στόχοι του προγράμματος

- Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων γραφής, ανάγνωσης, αριθμητικής.
- Η κατανόηση κειμένου.
- Η διευκόλυνση και ανάπτυξη ικανότητας για προσωπική έκφραση, κρίση, δημιουργικότητα, συζήτηση και επικοινωνία.
- Η ενίσχυση της αυτοεικόνας και η συναισθηματική στήριξη του μαθητή.
- Η διευκόλυνση και ανάπτυξη ικανότητας προσαρμογής στο σχολικό και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

Τρόπος Λειτουργίας του Προγράμματος

Κριτήριο για ένταξη των παιδιών στο πρόγραμμα είναι η κάτω του μέσου όρου της Γ' τάξης Δημοτικού επίδοση σε δοκιμασία αλφαριθμητισμού.

Ακολουθείται η ελάχιστη διαχωριστική διαδικασία μέσα στο ίδιο τους το σχολείο, χωρίς να αποκόπτονται, κατά το μέγιστο μέρος του χρόνου, οι κανονικοί δεσμοί με το τμήμα και τους συμμαθητές τους. Το πρόγραμμα αλφαριθμητισμού του κάθε σχολείου λειτουργεί εννέα σχολικές περιόδους τη βδομάδα για την Α' και Γ' τάξη και οχτώ σχολικές περιόδους για τη Β' τάξη, δηλαδή το 25% του διδακτικού χρόνου των μαθημάτων του γυμνασιακού κύκλου.

Περίοδοι διδασκαλίας την εβδομάδα

A και Γ τάξη:	6 ώρες Ελληνικά 3 ώρες Μαθηματικά
B τάξη:	5 ώρες Ελληνικά 3 ώρες Μαθηματικά

Το περιεχόμενο του προγράμματος αφορά στις τρεις δεξιότητες αλφαριθμητισμού (ανάγνωση, γραφή, αριθμητική), την κάλυψη βασικών αδυναμιών και την επεξεργασία υλικού προσαρμοσμένου στις ανάγκες και τα βιώματα των εφήβων μαθητών του Γυμνασίου.

Η παιδαγωγική στρατηγική δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην παιδαγωγική σχέση και στην συνοικοδόμηση της γνώσης μέσα από τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Οι παιδαγωγικές πρακτικές υπακούουν στην αρχή της ικανοποίησης των γνωσιολογικών, αλλά και των συναισθηματικών αναγκών του καθενός αναλφάβητου εφήβου.

Κατά το σχολικό Έτος 2011-2012 το Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού απευθύνθηκε σε 1,200 περίπου παιδιά.

13.2.6.2 Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.)

Το Πρόγραμμα Ζ.Ε.Π. άρχισε να υλοποιείται αποσπασματικά κατά τη σχολική χρονιά 2001-2002 και ολοκληρωμένα από τη σχολική χρονιά 2003-2004.

Το Πρόγραμμα των Ζ.Ε.Π. εκπορεύεται από την αρχή της θετικής διάκρισης η οποία συνίσταται στην άνιση μεταχείριση των ανισοτήτων με βάση τις ανάγκες προτεραιότητας των παιδιών. Οι

Ζ.Ε.Π. υλοποιούν τον ποιοτικό εκδημοκρατισμό των εκπαιδευτικών ευκαιριών και των παιδαγωγικών προϋποθέσεων για την επιτυχία όλων των παιδιών αφού με την εφαρμογή τους ενισχύονται οι μαθητικοί πληθυσμοί που προέρχονται από ευπαθή κοινωνικο-πολιτισμικά στρώματα.

Κατά το 2011-2012 οι Ζ.Ε.Π. λειτουργούσαν στα ακόλουθα σχολεία:

Επαρχία Λευκωσίας: Νηπιαγωγείο, Δημοτικό σχολείο και Γυμνάσιο Φανερωμένης και Νηπιαγωγείο και Δημοτικό σχολείο Αγίου Κασσιανού .

Επαρχία Λεμεσού: Νηπιαγωγείο, Δημοτικό σχολείο και Γυμνάσιο Αγίου Αντωνίου, 4ο Νηπιαγωγείο και 4ο Δημοτικό Σχολείο, 18ο Νηπιαγωγείο και 18ο Δημοτικό σχολείο.

Επαρχία Πάφου: Β΄ Νηπιαγωγείο, Δ΄ Νηπιαγωγείο και Στ΄ Νηπιαγωγείο και Δ΄ Δημοτικό σχολείο, Ε΄ Δημοτικό και Στ΄ Δημοτικό σχολείο καθώς και Γυμνάσιο Θεοσκέπαστης.

Επαρχία Λάρνακας: Νηπιαγωγείο και Δημοτικό σχολείο Αγίου Λαζάρου Β΄, Νηπιαγωγείο και Δημοτικό σχολείο Καλού Χωριού Λάρνακας και Γυμνάσιο Φανερωμένης και Γυμνάσιο Ξυλοφάγου.

Από τον Σεπτέμβριο 2011 άρχισε να λειτουργεί Ζ.Ε.Π. στην Επαρχία Αμμοχώστου που περιλαμβάνει τα Νηπιαγωγεία και Δημοτικά Ξυλοφάγου (Α΄ και Β΄) και Λιοπετρίου (Α΄ και Β΄) καθώς και το Γυμνάσιο Ξυλοφάγου.

Στην Ομάδα Καθοδήγησης των Ζ.Ε.Π., εκτός από τους εκπαιδευτικούς, συμμετέχουν έξι (6) Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι με χρόνο ισοδύναμο τριών και ενός πέμπτου λειτουργών πλήρους απασχόλησης. Η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, επενδύει κατά προτεραιότητα στο μέτρο των Ζ.Ε.Π. γιατί το θεωρεί ως υψίστης σημασίας προληπτικό πρόγραμμα το οποίο εμπλέκει τις τρεις βαθμίδες της βασικής εκπαίδευσης (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο) και προάγει τη σύνδεση με την κοινότητα και τις συνεταιριστικές δράσεις με τους τοπικούς και άλλους φορείς.

13.2.6.3 Τοποθέτηση Λειτουργών Ευημερίας στα Σχολεία

Το Πρόγραμμα εφαρμόστηκε για πρώτη φορά, την χρονιά 2009-2010, σε αριθμό Γυμνασίων και Τεχνικών Σχολών, παγκύπρια. Τη διοικητική ευθύνη ανέλαβε η Διεύθυνση της Υ.Ε.Ψ. με εμπλεκόμενες άλλες Υπηρεσίες, την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής και τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Στόχος της συνεργασίας αυτής είναι η πρόληψη και η αντιμετώπιση αντικοινωνικών συμπεριφορών και η παροχή στήριξης προς τους μαθητές ώστε να ενδυναμωθούν και να αναπτυχθούν ως κοινωνικά ενταγμένοι και χρήσιμοι πολίτες.

Διαπιστώθηκε πως η εμπλοκή του Λειτουργού Ευημερίας (σύνδεσμος ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια του μαθητή) ήταν πολύ αποτελεσματική.

13.2.6.4 Ένταξη του Ευρωπαϊκού Προγράμματος ΔΑΦΝΗ III: «Αύξηση της ενημερότητας και πρόληψη της εκφοβιστικής συμπεριφοράς μεταξύ μαθητών: ανάπτυξη και εφαρμογή ενός σχολικού προγράμματος κατάρτισης για εκπαιδευτικούς» (Awareness raising and prevention on bullying among students: development and implementation of a school based training program for teachers) στα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα Αγωγής Υγείας.

Το πιο πάνω Διακρατικό Πρόγραμμα για την πρόληψη της εκφοβιστικής συμπεριφοράς συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δάφνη III και σ αυτό συμμετείχαν η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων του Υπουργείου Υγείας. Συντονιστής του Προγράμματος ήταν η Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου της Ελλάδας. Μαζί με την Ελλάδα και την Κύπρο, στο πρόγραμμα συμμετείχαν η Πολωνία (Πανεπιστήμιο Νικόλαος Κοπέρνικος-Τμήμα Ψυχιατρικής) και η Λιθουανία (Πανεπιστήμιο του Βίλνιους).

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα εφαρμόστηκε πιλοτικά με επιτυχία σε δέκα Δημοτικά σχολεία παγκύπρια κατά τη σχολική χρονιά 2010-2011. Το πρόγραμμα δίνει έμφαση στην εκπαίδευση

ση των εκπαιδευτικών μέσα από ένα δομημένο και συγκεκριμένο εγχειρίδιο. Οι εκπαιδευτικοί διδάσκουν τους μαθητές τους με βάση το εγχειρίδιο ακολουθώντας μια σειρά από δομημένες και ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες για τους μαθητές δραστηριότητες. Η όλη προσπάθεια συμπεριλαμβάνει και τους οικείους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους οι οποίοι παρακολουθούν την εξέλιξη του προγράμματος, στηρίζουν και εποπτεύουν τους εκπαιδευτικούς κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Μετά την επιτυχή κατάληξη του πιλοτικού προγράμματος Δάφνη III, έγινε εισήγηση και εγκρίθηκε αρμοδίως η εξάπλωσή του σε περισσότερα σχολεία με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση του σοβαρού φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών που θα το εφαρμόζουν.

Κατά την επισκόπηση χρονιά δεν εφαρμόστηκε αυτούσιο το ΔΑΦΝΗ III σε σχολεία. Πραγματοποιήθηκαν όμως εργαστήρια από τους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού.

13.2.6.5 Πρόγραμμα Στηρίζομαι στα Πόδια μου

Πρόκειται για πρόγραμμα βιωματικού χαρακτήρα το οποίο συνιστάται στην εφαρμογή εκπαιδευτικού υλικού αγωγής υγείας και το οποίο προσαρμόστηκε στα ελληνικά από το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής (ΕΠΙΨΥ) των Αθηνών. Στοχεύει στην ενδυνάμωση των ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων και της προσωπικότητας των μαθητών καθώς και στη δημιουργία θετικού και δημιουργικού κλίματος στη σχολική τάξη.

13.2.6.6 Πρόγραμμα συναισθηματικής και κοινωνικής αγωγής και διευκόλυνσης της μετάβασης από το Δημοτικό Σχολείο στο Γυμνάσιο

Το Πρόγραμμα στόχο έχει να ενημερώσει τα παιδιά για τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των δυο βαθμίδων και να τα βοηθήσει να ανακαλύψουν όλα όσα τους απασχολούν με την επικείμενη φοίτησή τους στο Γυμνάσιο. Η προσωπική ενδυνάμωση των παιδιών ως αποτέλεσμα της παροχής σωστής πληροφόρησης και άλλων πρακτικών, θα τα βοηθήσει να αναπτύξουν αυτογνωσία και δεξιότητες που θα τους είναι χρήσιμες όταν θα φοιτήσουν στο Γυμνάσιο.

Ταυτόχρονα, το Πρόγραμμα στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των γονιών για τις ανάγκες και τις δυσκολίες των παιδιών τους, που δυνητικά παρουσιάζονται με τη φοίτησή τους στο Γυμνάσιο και με την είσοδο τους στην εφηβεία. Οι γονείς καθοδηγούνται να δείξουν την απαιτούμενη κατανόηση και να στηρίξουν συναισθηματικά τα παιδιά τους.

Το Πρόγραμμα στηρίζεται στην αρχή της δραστηριοποίησης, της εμπλοκής και της συνεργασίας των εκπαιδευτικών, των γονιών και των παιδιών. Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου είναι συμβουλευτικός και διευκολυντικός.

13.2.6.7 Πρόγραμμα ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης των μαθητών

Η φιλοσοφία του προγράμματος στηρίζεται στο σημαντικό ρόλο του δασκάλου της τάξης σε σχέση με τη συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών του.

Γενικός στόχος του προγράμματος είναι η ενίσχυση της αυτοεκτίμησης των μαθητών, η οποία αναμένεται να έχει θετικές επιδράσεις στη μάθηση και ιδιαίτερα στη συμπεριφορά των μαθητών.

13.2.6.8 Πρόγραμμα «Ανάπτυξης Συναισθηματικών και Κοινωνικών Δεξιοτήτων σε Παιδιά του Νηπιαγωγείου»

Στόχος είναι η συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη παιδιών προσχολικής ηλικίας. Η μεθοδολογία του Προγράμματος στηρίζεται στη διαθεματική προσέγγιση. Η υλοποίηση των στόχων

πραγματοποιείται μέσω συναντήσεων με τους γονείς, της ανάπτυξης δραστηριοτήτων από τις Νηπιαγωγούς που απευθύνονται στα παιδιά, αλλά και στους γονείς στο σπίτι, ατομική συμβουλευτική προς τους γονείς που το επιθυμούν από τους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους και τακτικές συναντήσεις των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων με τις Νηπιαγωγούς. Το πρόγραμμα διαρκεί ολόκληρη τη σχολική χρονιά.

13.2.6.9 Ειδικό πρόγραμμα για την πρόληψη της χρήσης ουσιών εξάρτησης σε Δημοτικά Σχολεία, με βάση το εργαλείο «Ο κήπος με τις 11 γάτες»

Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην ενίσχυση της ψυχικής υγείας των μαθητών, στην πρόληψη προβλημάτων συμπεριφοράς, την αποφυγή της νεανικής παραβατικότητας και μακροπρόθεσμα στην πρόληψη της χρήσης ουσιών εξάρτησης. Βασικός στόχος του Προγράμματος είναι η καλλιέργεια κοινωνικών δεξιοτήτων ως μέσο αντίστασης του ατόμου στους διάφορους κινδύνους που μπορεί να συναντήσει στη ζωή του.

13.2.6.10 Πρόγραμμα Ψυχοκοινωνικής Ενίσχυσης Γονιών

Το Πρόγραμμα επικεντρώνεται στην ενδυνάμωση των γονιών των μαθητών της Α΄ τάξης Γυμνασίου για να διαδραματίσουν σωστά το γονικό τους ρόλο. Το πρόγραμμα αυτό είναι πρωτοβάθμιας πρόληψης και γίνεται σε συνεργασία του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου και του Συμβούλου του σχολείου. Η μέθοδος ήταν οι συζητήσεις με τους γονείς σε μικρές ομάδες ανά τμήμα.

13.2.6.11 Συνέδρια / Ημερίδες / Βιωματικά εργαστήρια

Κατά την υπό επισκόπηση σχολική χρονιά η Υ.Ε.Ψ. ανέλαβε και διοργάνωσε σε συνεργασία με σχολεία αριθμό συνεδρίων/ημερίδων/βιωματικών εργασιών. Τα θέματα ήταν:

- Παρέμβαση για τη στήριξη μελών του προσωπικού της ΑΗΚ που εργάζονται στο Σταθμό Βασιλικού και επηρεάστηκαν από την έκρηξη τον Ιούλιο του 2011.
- Πρόληψη εκφοβιστικής συμπεριφοράς μεταξύ των μαθητών στο σχολείο.
- Πρόληψη συγκρούσεων ανάμεσα στους μαθητές στο σχολείο.
- Πρόγραμμα Αντιναρκωτικής Αγωγής.
- Βιωματικά Εργαστήρια σε γονείς με θέμα «Επικοινωνία στην οικογένεια».
- Εργαστήρια για διαχείριση άγχους και θυμού ανάμεσα στους μαθητές/τριες στα σχολεία.
- Παρέμβαση για ενίσχυση της Ψυχικής ανθεκτικότητας.
- Εργαστήρια στα πλαίσια του Προγράμματος «Συζητήσεις εφήβων».
- Βιωματικά εργαστήρια με γονείς στα Ειδικά σχολεία .
- Προληπτικές παρεμβάσεις σε γονείς στην «Ενδυνάμωση γονικών δεξιοτήτων».
- Ψυχοεκπαίδευση εκπαιδευτικών στην «Ανάπτυξη δεξιοτήτων σε θέματα πειθαρχίας».

13.2.7 ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ / ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

13.2.7.1 Συνεισφορά στα επιμορφωτικά προγράμματα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Η Υ.Ε.Ψ. συμμετείχε και κατά το 2011-2012 στα επιμορφωτικά προγράμματα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου με διαλέξεις προς τους Διευθυντές Μέσης, Διευθυντές Δημοτικής και Συντονιστές Βοηθούς Διευθυντές Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης για τη βία στο σχολείο.

Επίσης, στα πλαίσια του προγράμματος των Προαιρετικών Σεμιναρίων Επιμόρφωσης η Υ.Ε.Ψ. διεξήγαγε:

- Ένα σεμινάριο για την ψυχοδυναμική προσέγγιση της παιδικής και εφηβικής ηλικίας

- Ένα σεμινάριο για το θηλασμό, τη μάθηση και τα ανύαρια πρϊώμων σχέσεων.
- Δύο σεμινάρια για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας στην οικογένεια.
- Ένα σεμινάριο για την κακοποίηση του παιδιού και τον ρόλο των εκπαιδευτικών.
- Πέντε σεμινάρια για την πρόληψη εκφοβιστικής συμπεριφορά μεταξύ των μαθητών στο σχολείο.
- Ένα σεμινάριο για το χωρισμό και το διαζύγιο και τη βοήθεια που μπορούν να προσφέρουν οι εκπαιδευτικοί στους μαθητές τους.

13.2.7.2 Διαλέξεις, επιμορφωτικές παρεμβάσεις σε καθηγητικούς και διδασκαλικούς συλλόγους

Οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι κλήθηκαν από πολλά σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης και έκαναν διαλέξεις ή επιμορφωτικές παρεμβάσεις σε συλλόγους εκπαιδευτικών στις προκαθορισμένες παιδαγωγικές συνεδρίες ή και σε έκτακτες συνεδρίες. Πολλές από αυτές τις παρεμβάσεις αφορούσαν στην ενημέρωση/επιμόρφωση σε ειδικά προβλήματα ή και στα διάφορα προγράμματα που λειτουργούν.

13.2.7.3 Σεμινάρια επιμόρφωσης εκπαιδευτικών σε θέματα στήριξης παιδιών με προβλήματα ακοής

Η Υ.Ε.Ψ. συμμετείχε στα επιμορφωτικά σεμινάρια που οργανώνονται για τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στα προγράμματα στήριξης παιδιών με προβλήματα ακοής.

13.2.7.4 Επιμόρφωση γονέων

Οι λειτουργοί της Υ.Ε.Ψ. έδωσαν διαλέξεις και συμμετείχαν σε πολλές εκδηλώσεις σε σχολεία διαφόρων βαθμίδων της εκπαίδευσης ανά την Κύπρο που είχαν ως αντικείμενο την επιμόρφωση των γονιών.

Η Υ.Ε.Ψ. συνεργάστηκε με την Παγκύπρια Σχολή Γονέων και συνέβαλε με άρθρα στην ειδική έκδοση του περιοδικού Οικογένεια και Σχολείο με θέμα την εκφοβιστική συμπεριφορά μεταξύ των μαθητών στο σχολείο.

13.2.7.5 Πρόγραμμα Κλινικής Άσκησης Μεταπτυχιακών Φοιτητών Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 συνεχίστηκε το Πρόγραμμα Κλινικής Άσκησης Μεταπτυχιακών Φοιτητών Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου στην Υ.Ε.Ψ.

Το πρόγραμμα κλινικής άσκησης έχει συνολική διάρκεια 1500 ωρών και αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος, το οποίο εκτείνεται από τον Ιανουάριο μέχρι τον Ιούνιο, έχει ως στόχο την ενημέρωση των δευτεροετών φοιτητών σχετικά με το εκπαιδευτικό μας σύστημα, τη λειτουργία των Διευθύνσεων και Υπηρεσιών του Υπουργείου και ειδικότερα της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, καθώς και την εξοικείωση των φοιτητών με την εργασία που επιτελεί ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος.

Σε πρώτο στάδιο (Practicum I: Σχολική Εμπειρία) η ενημέρωση γίνεται μέσα από διαλέξεις-παραρσιάσεις-συζητήσεις με εκπροσώπους των διαφόρων Διευθύνσεων και Υπηρεσιών του Υπουργείου σε συνδυασμό με ολοήμερες επισκέψεις σε σχολεία όλων των βαθμίδων, όπου οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν από τους διευθυντές και τους εκπαιδευτικούς και να παρατηρήσουν τη λειτουργία των σχολείων και την εργασία που γίνεται στις τάξεις. Ταυτόχρονα, διενεργούνται εβδομαδιαίες συναντήσεις ομαδικής εποπτείας υπό την καθοδήγηση Ανώτερης Εκπαιδευτικής Ψυχολόγου, ώστε να δίνεται ευκαιρία για ανασκόπηση της σχολικής εμπειρίας.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, διευθετούνται, επίσης, εβδομαδιαίες ενημερωτικές διαλέξεις, παρουσιάσεις και επισκέψεις στα διάφορα Τμήματα, Υπηρεσίες και Φορείς εντός και εκτός Υπουργείου, όπως οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων, Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, Σύνδεσμο Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια και άλλους με τους οποίους συνεργάζεται η Υ.Ε.Ψ. και οι οποίοι πρόθυμα διαθέτουν τον χρόνο τους, για την ενημέρωση των φοιτητών.

Σε δεύτερο στάδιο (Practicum II: Εξοικείωση και Ψυχολογική Αξιολόγηση) κάθε φοιτητής έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει την εργασία ενός συγκεκριμένου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου και εποπτεύεται από αυτόν στην άσκηση επί μέρους έργων που αφορούν στην ψυχολογική αξιολόγηση μαθητών.

Το δεύτερο μέρος του Προγράμματος Κλινικής Άσκησης εκτείνεται από τον Σεπτέμβριο μέχρι τον Ιούνιο του επόμενου χρόνου και σ' αυτό το διάστημα οι τριτοετείς πλέον Εκπαιδευόμενοι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι απασχολούνται πλήρως στην Υ.Ε.Ψ. υπό την εποπτεία Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων της Υπηρεσίας με στόχο σταδιακά να αναλαμβάνουν όλο και πιο ανεξάρτητα την ευθύνη της προσφοράς ολοκληρωμένων ψυχολογικών υπηρεσιών στα σχολεία.

Η μέχρι σήμερα συνεργασία της Υ.Ε.Ψ. με το Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου κρίνεται ως πολύ επωφελής και για τις δυο πλευρές.

Οκτώ μεταπτυχιακοί φοιτητές περάτωσαν την πρακτική τους άσκηση τον Ιούνιο 2012.

Έξι νέοι μεταπτυχιακοί φοιτητές άρχισαν την πρακτική τους άσκηση τον Ιανουάριο 2012.

Στο Πρόγραμμα Κλινικής Άσκησης συμμετείχαν δέκα Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι με χρόνο ισοδύναμο 5 λειτουργών πλήρους απασχόλησης.

13.2.8 ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ

13.2.8.1 Πρόγραμμα Κατάρτισης Νεοεισερχομένων στη Δημόσια Υπηρεσία στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης.

Τον περασμένο Ιούνιο πραγματοποιήθηκε το πιο πάνω πρόγραμμα διάρκειας δύο εβδομάδων σε 5 νεοεισερχομένους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους της Υπηρεσίας στα πλαίσια κατάρτισης των νεοεισερχομένων στην Δημόσια Υπηρεσία στα θέματα δημόσια διοίκησης.

13.2.8.2 Πρόγραμμα Πρόληψης και Αντιμετώπισης της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού στο δημοτικό σχολείο.

Αριθμός λειτουργών παρακολούθησε τριήμερο σεμινάριο για το πιο πάνω θέμα με Ελλαδίτες ειδικούς. Οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι που το παρακολούθησαν εκπαιδεύτηκαν στην εφαρμογή του εξειδικευμένου εγχειριδίου το οποίο θα εφαρμόσουν οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για την πρόληψη του εκφοβισμού και της βίας μεταξύ των μαθητών στα δημοτικά σχολεία.

13.2.8.3 Συμμετοχή σε σεμινάρια/συνέδρια στην Κύπρο και στο εξωτερικό

Αριθμός λειτουργών της Υ.Ε.Ψ. συμμετείχε σε σεμινάρια στην Κύπρο σε εξειδικευμένα θέματα πάνω στο επαγγελματικό αντικείμενο. Άλλοι Λειτουργοί πήραν μέρος σε σεμινάρια, κυρίως του Συμβουλίου της Ευρώπης, που διεξήχθησαν σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Επίσης, Λειτουργοί συμμετείχαν σε συνέδρια στο εξωτερικό με επιχορήγηση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Συγκεκριμένα, δύο Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι επιμορφώθηκαν σε εξειδικευμένες μεθόδους θέματα αντιμετώπισης κρίσεων στα σχολεία που έγινε στη Γερμανία.

13.2.9 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

13.2.9.1 Αντιμετώπιση Κρίσεων στο χώρο του Σχολείου

Τα θέματα κρίσεων στο χώρο του σχολείου απασχολούν την κοινότητα των επαγγελματιών υγείας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας έκρινε ως απαραίτητη τη συστηματική επιμόρφωση του προσωπικού της σε θέματα αντιμετώπισης κρίσεων στο χώρο του σχολείου με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση των σοβαρών θεμάτων που μπορεί να συμβούν αναπάντεχα και να επηρεάσουν την ομαλή λειτουργία του σχολείου, αλλά και την ψυχική υγεία των μαθητών και των εκπαιδευτικών.

Ξεκινώντας κατά τη σχολική χρονιά 2009-2010 η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας ανέπτυξε σειρά εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε συνεργασία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Σχολικής Ψυχολογίας με στόχο την επιμόρφωση του προσωπικού της σε θέματα χειρισμού κρίσεων. Η συγκεκριμένη σειρά ολοκληρώθηκε κατά τη σχολική χρονιά 2010-2011. Μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης οι εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι που παρακολούθησαν τη σειρά των σεμιναρίων θεωρούνται ειδικοί στον τομέα και μπορούν να ενταχθούν στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων (European Network of School Psychologists) για αντιμετώπιση κρίσεων στα σχολεία.

Η Υ.Ε.Ψ. μετά την επιμόρφωση του προσωπικού της είναι σε θέση να αναπτύξει και να εφαρμόσει δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης κρίσεων στο χώρο του σχολείου. Ήδη στο πλαίσιο της πρόληψης η Υπηρεσία είχε εκδώσει οδηγό για εκπαιδευτικούς και γονείς σε σχέση με τη διαχείριση κρίσεων στα σχολεία από το 2006. Κατά το 2011 εκπόνησε, επίσης, Οδηγό Διαχείρισης Κρίσεων στα Σχολεία με σκοπό την ενημέρωση των σχολείων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης. Με τη χρήση του οδηγού αυτού και με τη βοήθεια και καθοδήγηση των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων, τα σχολεία θα μπορέσουν να αναπτύξουν σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των κρίσεων.

Ταυτόχρονα, η Υ.Ε.Ψ. έχει κωδικοποιήσει πρωτόκολλο με τη μορφή Οδηγού για Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους το οποίο αναμένονται οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι να ακολουθούν άμεσα και ομαδικά στη διαχείριση προβλημάτων που αναφέρονται σε επαρχιακό επίπεδο.

Κατά την παρούσα φάση η Υ.Ε.Ψ. έχει εκδώσει οδηγό διαχείρισης κρίσεων για τα σχολεία και για τους εκπαιδευτικούς ψυχολόγους. Στόχος η επιμόρφωση όλων των σχολείων της Κύπρου για ανάπτυξη σχεδίου δράσης για αντιμετώπιση και πρόληψη κρίσεων και τραυματικών γεγονότων στα σχολεία.

13.2.10 ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

13.2.10.1 Πρόγραμμα στήριξης παιδιών με σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες

Με στόχο την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας, της δυσπροσαρμοστίας και της εγκατάλειψης του σχολείου, η Υ.Ε.Ψ. συμμετείχε, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης, στη λειτουργία προγραμμάτων στήριξης μαθητών με σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες που σε μερικές περιπτώσεις συνοδεύονταν και με προβλήματα συμπεριφοράς.

13.2.10.2 Πρόγραμμα στήριξης παιδιών με αισθητηριακές αναπηρίες

Η Υ.Ε.Ψ. συνεργάστηκε με τις Σχολές Κωφών, Τυφλών και άλλες Υπηρεσίες και Τμήματα του Υπουργείου σε ό,τι αφορά στη λειτουργία των προγραμμάτων στήριξης παιδιών με προβλήματα ακοής, όρασης ή κίνησης.

13.2.10.3 Πρόγραμμα στήριξης παιδιών με νοητική υστέρηση

Στόχος του προγράμματος αυτού είναι η παροχή στα παιδιά με ελαφριά ή μέτρια νοητική υστέρηση που φοιτούν στα συνηθισμένα Γυμνάσια, κατάλληλης αγωγής και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις ανάγκες τους σε όλους τους τομείς ανάπτυξης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη συναισθηματική και κοινωνική στήριξη και ανάπτυξη των παιδιών αυτών. Σε ορισμένα Γυμνάσια λειτουργούν Μονάδες με στόχο την αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις ειδικές ανάγκες αγωγής και εκπαίδευσης τους.

13.2.10.4 Συμμετοχή σε Επιτροπές και Συμβούλια

Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι συμμετέχουν στο Αντιναρκαωτικό Συμβούλιο Κύπρου, στο Συμβούλιο Εγκληματικότητας, στη Μόνιμη Ομάδα Εργασίας για την Προαγωγή του Αλφαριθμητισμού και της Σχολικής Επιτυχίας (Μ.Ο.Ε.Π.Α.Σ.Ε.), στη Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιότητας, στη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη της Βίας στην Οικογένεια και στο Σχολείο, στο Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο και στο Συμβούλιο Εγγραφής Ψυχολόγων .

Συμμετέχουν, επίσης, στην Κεντρική και στις Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

Τέλος, συμμετέχουν σε διάφορες ενδοϋπουργικές και διατμηματικές επιτροπές.

13.3.II ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κατά την υπό επισκόπηση χρονιά η Υ.Ε.Ψ. εξέδωσε τα ακόλουθα ενημερωτικά έντυπα:

- Ενημερωτικό τρίπτυχο για την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας
- Ενημερωτικό τρίπτυχο για το Πρόγραμμα Λειτουργικού Αλφαριθμητισμού στη Μέση Εκπαίδευση. Εκδόθηκε στις τρεις γλώσσες στην Ελληνική, Αγγλική και Γαλλική.
- Βιβλιόριο για τη Διαχείριση Κρίσεων στα σχολεία, Εγχειρίδιο για τους Εκπαιδευτικούς.

13.3.12 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στη φετινή Ετήσια Έκθεση γίνονται ακόμη πιο εμφανείς οι προσπάθειες που καταβάλλει η Υ.Ε.Ψ. για να ανταποκριθεί αποτελεσματικά, τόσο σε επίπεδο αντιμετώπισης, όσο και σε επίπεδο πρόληψης, στα αιτήματα που υποβάλλονται είτε από τα σχολεία, είτε από πολίτες. Συνεχίστηκε και φέτος η έμφαση στην πρόληψη, χωρίς τούτο να σημαίνει ταυτόχρονα την εγκατάλειψη των ατομικών περιπτώσεων μαθητών που χρειάζονται ψυχολογική στήριξη. Το αντίθετο, η Υ.Ε.Ψ. καταβάλλει προσπάθεια ώστε από τη μια η ανάπτυξη προληπτικών προγραμμάτων να επιβληθεί στον καλύτερο χειρισμό των ατομικών περιπτώσεων και από την άλλη, η εμπειρία που αποκτιέται από τον χειρισμό των ατομικών περιπτώσεων να αξιοποιείται, για την ανάπτυξη προληπτικών προγραμμάτων.

Τόσο σε ό,τι αφορά στις ατομικές περιπτώσεις, όσο και σε ό,τι αφορά στα προληπτικά προγράμματα και παρεμβάσεις βασική φιλοσοφία της Υ.Ε.Ψ. είναι πως πέραν των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων θα πρέπει να εμπλέκονται όλοι οι εκπαιδευτικοί εταίροι (σχολείο, γονείς, μαθητές) για το μέγιστο θετικό αποτέλεσμα.

Στόχος του εκπαιδευτικού ψυχολόγου παραμένει η ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού και των γονιών, έτσι ώστε να μπορούν να αντιληφθούν έγκαιρα και να αντιμετωπίσουν όσο είναι δυνατό, εντός της σχολικής μονάδας τα προβλήματα των μαθητών τους. Η φιλοσοφία αυτή συνάδει με την αντίληψη για το σύγχρονο ρόλο τόσο του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, όσο και του ίδιου του σχολείου σε ό,τι αφορά στη διαφύλαξη και προαγωγή της ψυχο-κοινωνικής υγείας των μαθητών. Ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος βρίσκεται στο σχολείο για περισσότερο χρόνο, συνεργάζεται με το σύνολο των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των γονιών και είναι πάντα στη διάθεσή τους για παροχή συμβουλευτικής και στήριξης με στόχο την ψυχική υγεία όλων των

μαθητών. Μεταφέρει δηλαδή τις αρχές της εκπαιδευτικής ψυχολογίας στο χώρο του σχολείου και αποτελεί τον κατεξοχήν συνεργάτη του εκπαιδευτικού, με όραμα ένα δημοκρατικό, ασφαλές σχολείο με σεβασμό στις ιδιαιτερότητες του κάθε μαθητή.

13.3 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

13.3.1 ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (Υ.Σ.Ε.Α.) υπάγεται διοικητικά στη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Ως κύριο στόχο έχει την προσωπική, κοινωνική, εκπαιδευτική και επαγγελματική ανάπτυξη των μαθητών και άλλων ατόμων. Η Υ.Σ.Ε.Α. λειτουργεί Γραφεία Συμβουλευτικής σε όλα τα σχολεία της Δημόσιας Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης, στα Κεντρικά Γραφεία σε επιτελικό επίπεδο στο Υ.Π.Π., καθώς και στο Επαρχιακά Γραφεία στη Λεμεσό, Λάρνακα / Αμμόχωστο και Πάφο, τα οποία λειτούργησαν για πρώτη φορά τη σχολική χρονιά 2009-2010.

Με βασική αρχή την ιδιαιτερότητα του κάθε ατόμου, τις δυνατότητες και την ελευθερία της βούλησής του, η ΥΣΕΑ προσπαθεί να βοηθήσει τους μαθητές και άλλους νέους:

- α) Να γνωρίσουν εξελικτικά και να αποδεχτούν τον εαυτό τους και να διαμορφώσουν υγιείς στάσεις ζωής.
- β) Να αναπτύξουν θετική εικόνα για τον εαυτό τους και να αποκτήσουν τα κατάλληλα εφόδια αποτελεσματικής αντιμετώπισης των προσωπικών, οικογενειακών ή/και κοινωνικών προβλημάτων της ζωής.
- γ) Να προσαρμοστούν στο σχολικό περιβάλλον με στόχο την εκπαιδευτική και κοινωνική τους πρόοδο και εξέλιξη.
- δ) Να αναπτύξουν τις απαραίτητες δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν τη λήψη ορθολογιστικών αποφάσεων είτε αυτές αφορούν εκπαιδευτικά/επαγγελματικά, είτε προσωπικά θέματα.
- ε) Να αναγνωρίσουν τις ατομικές τους δυνατότητες, ενδιαφέροντα, δεξιότητες και κλίσεις, να γνωρίσουν τη φύση και τις απαιτήσεις διάφορων επαγγελμάτων, καθώς και τις σύγχρονες κοινωνικο-οικονομικές και πολιτισμικές εξελίξεις, ώστε να οδηγηθούν σε ορθές εκπαιδευτικές επιλογές.

Για την επίτευξη των στόχων της, η Υ.Σ.Ε.Α. πραγματοποίησε κατά το σχολικό έτος 2011-2012 τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Συμβουλευτική στα Σχολεία, τα Κεντρικά και Επαρχιακά Γραφεία της Υ.Σ.Ε.Α
- Χορήγηση ψυχομετρικών εργαλείων
- Εκδόσεις
- Διδασκαλία του μαθήματος Επαγγελματική Αγωγή
- Διεξαγωγή βιωματικών εργαστηρίων με θέμα «Κοινωνική και Αντιναρκωτική Αγωγή»
- Διοργάνωση ενημερωτικών σεμιναρίων, επισκέψεων, επιμορφωτικών προγραμμάτων, και συνεδρίων της Υ.Σ.Ε.Α.
- Συναντήσεις για ενημέρωση γονέων
- Εφαρμογή του προγράμματος "Fred Goes to School"

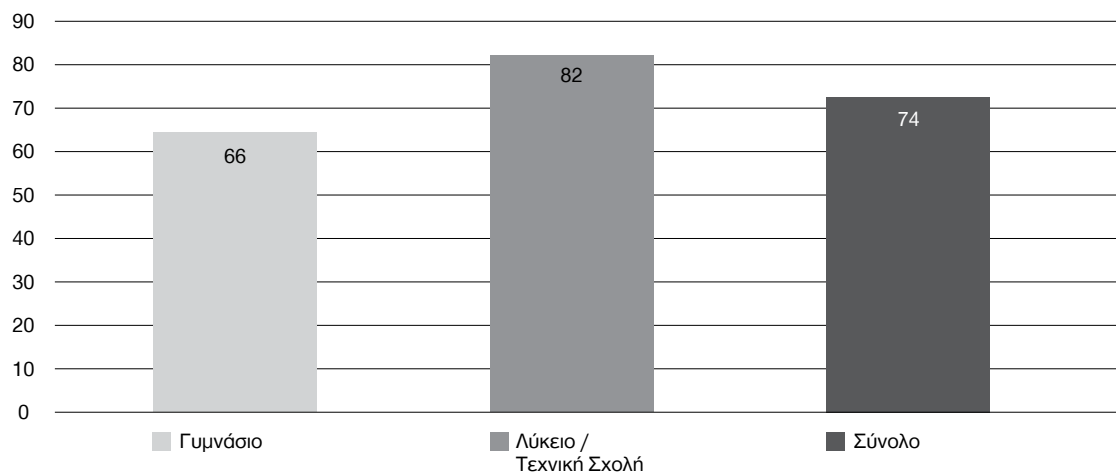
Ακολουθεί αναλυτική περιγραφή των πιο πάνω δραστηριοτήτων.

13.3.2 ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

13.3.2.1 Συμβουλευτική στα Σχολεία

Οι μαθητές που βοηθήθηκαν από τους καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΣΕΑ) με Ατομική Συμβουλευτική ήταν 38578, 74% του συνόλου (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ1: ΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ* ΚΑΤΑ ΤΥΠΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2011-2012.

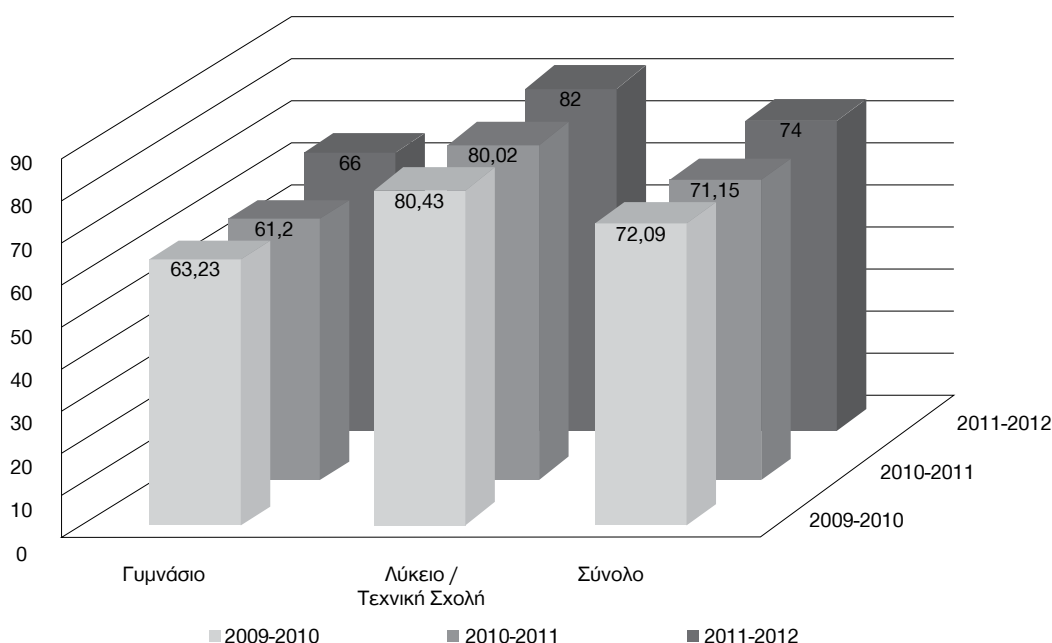
Σχολείο	Αριθμός μαθητών/τριών	Μαθητές/τριες που βοηθήθηκαν	Ποσοστό (%) που βοηθήθηκαν
Γυμνάσιο	24900	16310	66
Λύκειο / Τεχνική Σχολή	27074	22268	82
Σύνολο	51974	38578	74

* Που είχαν μια τουλάχιστον ατομική συνέντευξη μαζί τους.

Αναλυτικά ο αριθμός και το ποσοστό των μαθητών/τριών που βοηθήθηκαν κατά φύλο και τύπο σχολείου φαίνεται στον Πίνακα 1 στην παράγραφο ΠΙΝΑΚΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί φαίνεται συγκριτικά το ποσοστό των μαθητών που βοηθήθηκαν με Ατομική Συμβουλευτική κατά τις σχολικές χρονιές 2009-2010, 2010-2011 και 2011-2012.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: ΠΟΣΟΣΤΑ (%) ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΧΡΟΝΙΕΣ 2009-2010, 2010-2011 και 2011-2012.

Σχολική Χρονιά	Γυμνάσιο	Λύκειο / Τεχνική Σχολή	Σύνολο
2009-2010	63.23	80.43	72.09
2010-2011	61.20	80.02	71.15
2011-2012	66.00	82.00	74.00

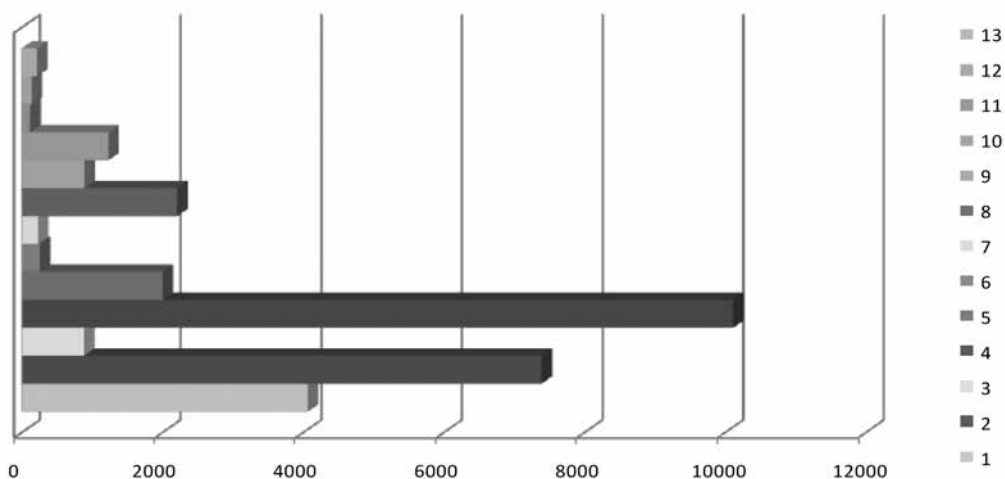
* Ποσοστό στο σύνολο του αριθμού των μαθητών που βοηθήθηκαν 38578.

Τα προβλήματα των μαθητών αντιμετωπίστηκαν από τους καθηγητές Συμβουλευτικής στα πλαίσια Ατομικής και Ομαδικής Συμβουλευτικής. Τα προβλήματα ήταν εκπαιδευτικής/επαγγελματικής φύσεως, όπως επιλογή τύπου σχολείου μετά τη Γ' Γυμνασίου, επιλογή μεταλυκειακού κλάδου/επαγγέλματος και χώρας σπουδών, ή προσωπικής / οικογενειακής φύσεως, όπως δι-απροσωπικές σχέσεις, σχολική συμπεριφορά, ψυχοσυναισθηματικές καταστάσεις, βία στην οικογένεια, χρήση ουσιών εξάρτησης κ.λπ. (Αναλυτικά τα στοιχεία στον πίνακα 3 στη παράγραφο ΠΙΝΑΚΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ).

Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχόλησαν τους μαθητές, οι Καθηγητές Συμβουλευτικής συνεργάστηκαν, όπου κρίθηκε αναγκαίο, με γονείς ή άλλα άτομα του στενού οικογενειακού περιβάλλοντος του μαθητή, εκπαιδευτικούς ψυχολόγους, κλινικούς ψυχολόγους, ψυχιάτρους, κοινωνικούς λειτουργούς, σχολιατρικές επισκέπτριες κ.ά.

Αναλυτικά ο αριθμός και το ποσοστό των μαθητών/τριών που βοηθήθηκαν κατά φύλο και τύπο σχολείου φαίνεται στο Διάγραμμα 3.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ ΓΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟ 2011-2012.

1 = Πατέρας	8 = Συνδυετικός Λειτουργός
2 = Μητέρα	9 = Κοινωνικός Λειτουργός
3 = Άλλος συγγενής	10 = Σχολιατρική Επισκέπτρια
4 = Καθηγητής, Β.Δ., Διευθυντής	11 = Λειτουργό ΥΣΕΑ (Κεντρικά Γραφεία)
5 = Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος	12 = Αστυνομικός
6 = Κλινικός Ψυχολόγος	13 = Άλλο άτομο
7 = Ψυχίατρος	

* Ποσοστό στο σύνολο του αριθμού των μαθητών που βοηθήθηκαν (38578)

Ιδιότητα Ατόμων	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Σχολική Χρονιά													
2011-2012 %*	4067 11	7390 19	884 2	10113 26	2003 5	259 1	228 1	2211 6	891 2	1231 3	120 0.3	139 0.4	215 2

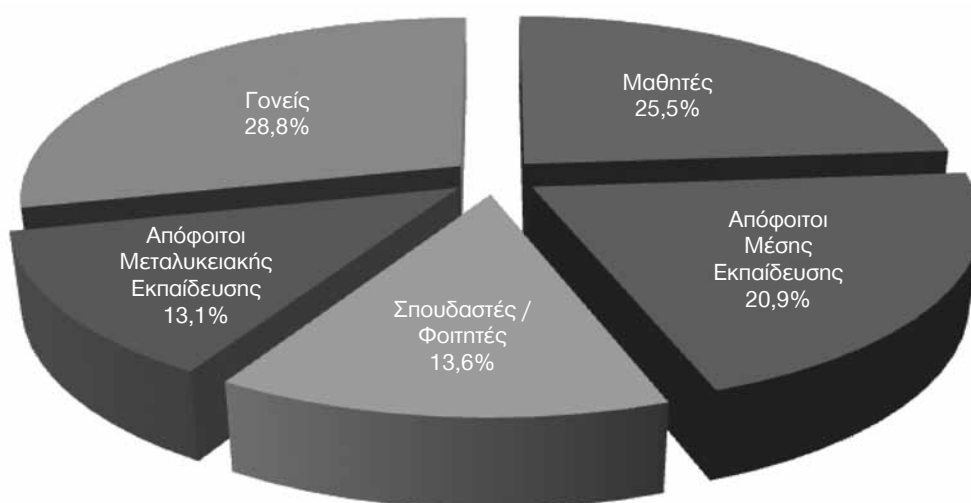
13.3.2.2 Συμβουλευτική στα Επαρχιακά και Κεντρικά Γραφεία

Κατά τη σχολική χρονιά 2009-2010 λειτούργησαν για πρώτη φορά σε πιλοτική βάση Επαρχιακά Γραφεία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής σε τρεις Επαρχίες: Λεμεσό, Λάρνακα/ Αμμόχωστο, Πάφο. Τα Γραφεία λειτουργούσαν κάθε Τετάρτη (10.00 π.μ. -5.00 μ.μ.) και στελεχώνονταν από Καθηγητές Σ.Ε.Α. που ήταν τοποθετημένοι στα Κεντρικά Γραφεία στη Λευκωσία. Μετά από την πολύ θετική ανταπόκριση που υπήρξε, αποφασίστηκε η επέκταση της λειτουργίας των Επαρχιακών Γραφείων σε τακτική βάση για 2 μέρες της εβδομάδας.

Κατά το έτος 2011-2012 τα Επαρχιακά και Κεντρικά Γραφεία της Υ.Σ.Ε.Α. πρόσφεραν βοήθεια μέσω ατομικών συνεντεύξεων για παρόμοια θέματα με αυτά που απασχόλησαν τους μαθητές των σχολείων, σε 1986 άτομα (εργαζόμενους, γονείς, στρατιώτες, φοιτητές κολεγίων ή πανεπιστημίων καθώς και μαθητές).

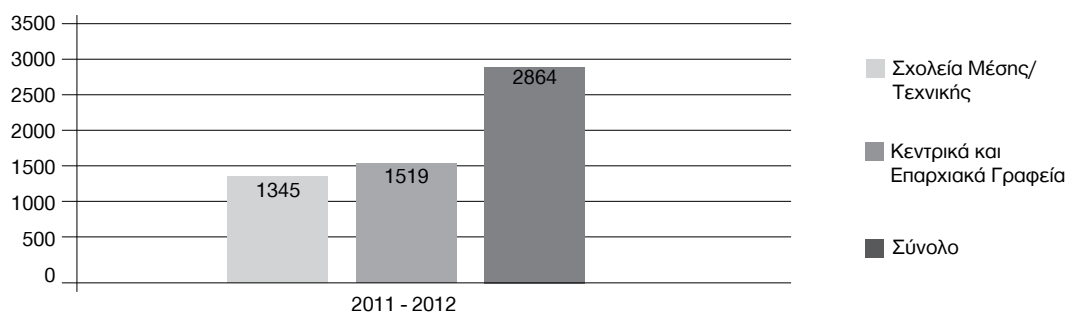
Στα πιο κάτω Διαγράμματα 4 και 5, φαίνεται παραστατικά το ποσοστό των ατόμων που βοηθήθηκαν από την ΥΣΕΑ κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ (%) ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΣΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟ 2011-2012.

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Αριθμός	Ποσοστό %
Μαθητές	467	25.5
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	416	20.95
Σπουδαστές/Φοιτητές	270	13.60
Απόφοιτοι Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης	261	13.14
Γονείς	572	28.80
Σύνολο	1986	

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ (ΕΚΤΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ) ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟ 2011-2012.

13.3.2.3 Χορήγηση Δοκιμών Συμβουλευτικής

Μέσα στα πλαίσια της παροχής Εκπαιδευτικής / Επαγγελματικής Συμβουλευτικής χορηγήθηκε τόσο στα Σχολεία Μ.Ε., όσο και στα Κεντρικά Γραφεία της Υ.Σ.Ε.Α. στο Υ.Π.Π. το αυτοματοποιημένο test Εκπαιδευτικής / Επαγγελματικής Συμβουλευτικής Career Gate Test κ. 17. Το test χορηγήθηκε, κυρίως, στην Α' τάξη των Λυκείων και Τεχνικών Σχολών, όπως επίσης και σε αρκετούς μαθητές της Β' και Γ' τάξης, καθώς και σε άλλους ενδιαφερόμενους μαθητές / νέους που προσήλθαν στα Κεντρικά Γραφεία της ΥΣΕΑ στο Υ.Π.Π.

13.3.2.4 Εκδόσεις

Για την επίτευξη των στόχων της, η Υ.Σ.Ε.Α. εκδίδει πληροφοριακού και διδακτικού περιεχομένου βιβλία, μερικά από τα οποία αναθεωρούνται για λόγους εναρμόνισης του περιεχομένου τους με τις αλλαγές, καινοτομίες, μεταρρυθμίσεις, κτλ. που, κατά καιρούς, επιχειρούνται στη δημόσια εκπαίδευση. Τα βιβλία που εξέδωσε η Υ.Σ.Ε.Α. κατά τη περσινή σχολικά χρονιά είναι τα ακόλουθα:

- Επαγγελματική Αγωγή: Σχεδιάζοντας το Μέλλον
- Κοινωνική Αγωγή
- Ο Ρόλος της Οικογένειας στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των μαθητών
- Μεταγυμνασιακή εκπαίδευση στην Κύπρο
- Μεταλυκειακές σπουδές σε Δημόσιες σχολές της Κύπρου
- Υποτροφίες για μεταλυκειακές σπουδές
- Οδηγός για το Σύμβουλο
- Τρίπτυχο της Υ.Σ.Ε.Α. (Ελληνικά και Αγγλικά)

13.3.2.5 Διδασκαλία του Μαθήματος Επαγγελματική Αγωγή

Το μάθημα της Επαγγελματικής Αγωγής διδάχτηκε από τους καθηγητές Σ.Ε.Α., όπως κάθε χρόνο, στη Γ' τάξη του Γυμνασίου για 14 συνολικά περιόδους ανά τμήμα στη διάρκεια του Α' τετραμήνου με βάση το βιβλίο της Υ.Σ.Ε.Α. Επαγγελματική Αγωγή. Το μάθημα προσφέρεται σε βιωματική μορφή και εστιάζει στην απόκτηση αυτογνωσίας, στην εξοικείωση με τον κόσμο της εργασίας, στη γνωριμία με το εκπαιδευτικό μας σύστημα και καταλήγει στην εκμάθηση της διαδικασίας λήψης απόφασης για τις εκπαιδευτικές επιλογές που μπορούν να κάνουν οι μαθητές μετά το Γυμνάσιο.

13.3.2.6 Κοινωνική και Αντιναρκωτική Αγωγή

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου προσφέρεται για συνολικά 3 περιόδους σε κάθε τμήμα της Γ' τάξης το μάθημα της Κοινωνικής Αγωγής. Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να εφοδιάσει τους/τις μαθητές/τριες, έτσι ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν πιθανόν δυσκολίες και προβλήματα ζωής και να τους βοηθήσει να αναπτύξουν μηχανισμούς αντίστασης κατά της χρήσης ουσιών εξάρτησης. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκε το βιβλίο της Υ.Σ.Ε.Α. Κοινωνική Αγωγή.

13.3.2.7 Ενημερωτικά Σεμινάρια, Επισκέψεις, Επιμορφωτικά Προγράμματα, Συνέδρια της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

Μέσα στα πλαίσια της συνεχούς επιμόρφωσης των καθηγητών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής στην οποία στοχεύει η Υ.Σ.Ε.Α., διοργανώθηκαν και φέτος κατά επαρχία σεμινάρια πάνω σε θέματα που απασχολούν τον κλάδο.

Παράλληλα, η Υ.Σ.Ε.Α. διοργάνωσε ενημερωτικές συγκεντρώσεις γονέων και μαθητών. Σ'

αυτά τα πλαίσια διοργανώθηκε και το Τετραήμερο Εκπαιδευτικής και Επαγγελματικής Πληροφόρησης «Διεθνής Εκπαιδευτική Έκθεση», που πραγματοποιείται ετήσια κατά τη διάρκεια των Διεθνών Εκπαιδευτικών Εκθέσεων που διοργανώνει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων.

13.3.2.8 Συναντήσεις για την Ενημέρωση Γονέων

Πραγματοποιήθηκαν από τους Καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής οι καθιερωμένες συγκεντρώσεις γονέων των μαθητών Γ' τάξης όλων των Γυμνασίων για ενημέρωσή τους σχετικά με τη Μεταγυμνασιακή Εκπαίδευση στην Κύπρο (Ενιαίο Λύκειο, Τεχνική Εκπαίδευση, Σύστημα Μαθητείας). Επίσης, διοργανώθηκαν ενημερωτικές συγκεντρώσεις γονέων των μαθητών Α' τάξης όλων των Ενιαίων Λυκείων για ενημέρωσή τους σχετικά με τα επιλεγόμενα μαθήματα στο Ενιαίο Λύκειο και το ρόλο τους όσον αφορά στις μελλοντικές εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των παιδιών τους. Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικές συγκεντρώσεις γονέων και σε άλλα ειδικά θέματα σχετικά με την εκπαίδευση, τις προοπτικές επαγγελματικής απασχόλησης, τις σχέσεις γονέων-μαθητών, τις ουσίες εξάρτησης, κ.ά.

13.3.2.9 Στελέχωση

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2011-2012 οι Καθηγητές Σ.Ε.Α. που υπηρετούσαν στην Υ.Σ.Ε.Α. ανέρχονταν στους 126, εκ των οποίων οι 120 ήταν τοποθετημένοι στα σχολεία, ενώ οι 6 ήταν τοποθετημένοι στα Κεντρικά Γραφεία της Υ.Σ.Ε.Α. στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Προσωπικό:

α) Κεντρικά Γραφεία:

- Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης (Προϊστάμενος της Υ.Σ.Ε.Α.)
- Επιθεωρήτρια ΣΕΑ
- 6 Καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής
- Γραφείας

β) Σχολεία: 120 Καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

13.3.2.10 Βασικά Στατιστικά Στοιχεία

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 παρατηρήθηκαν τα εξής:

- Οι Σύμβουλοι-Καθηγητές των σχολείων βοήθησαν με ατομικές συνεντεύξεις 38578 μαθητές/τριες που αντιστοιχούν στο 74% του συνόλου των μαθητών.
- Στα γραφεία Σ.Ε.Α των σχολείων βοηθήθηκαν 2065 μαθητές που δεν ήταν μαθητές των συγκεκριμένων σχολείων.
- Στα Κεντρικά και Επαρχιακά Γραφεία της Υ.Σ.Ε.Α. εξυπηρετήθηκαν με ατομικές συνεντεύξεις 1986 άτομα, από τα οποία 270 ήταν φοιτητές, 467 ήταν μαθητές και 1249 ήταν πολίτες.
- Η αναλογία του αριθμού των Συμβούλων-Καθηγητών των σχολείων Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης προς τον αριθμό των μαθητών αυτών των σχολείων είναι 1:433 ($51974/120=433$).
- Η αναλογία του αριθμού των Συμβούλων-Καθηγητών προς τον αριθμό των μαθητών των πιο πάνω σχολείων που βοηθήθηκαν από τους Συμβούλους-Καθηγητές των σχολείων τους είναι 1:321 ($38578/120=321$).
- Η αναλογία του αριθμού των Συμβούλων-Καθηγητών των Γυμνασίων προς τον αριθμό των μαθητών των Γυμνασίων που βοηθήθηκαν είναι 1:281 ($16310/58=281$).
- Η αναλογία του αριθμού των Συμβούλων-Καθηγητών των Γυμνασίων προς τον αριθμό των

μαθητών της Γ΄ Γυμνασίου που βοηθήθηκαν είναι 1:117 (6772/58=117).

- Η αναλογία του αριθμού των Συμβούλων-Καθηγητών των Γυμνασίων προς τον αριθμό του συνόλου των μαθητών των Γυμνασίων είναι 1: 429 (24900/58= 429).
- Η αναλογία του αριθμού των Συμβούλων-Καθηγητών των Λυκείων / Τεχνικών Σχολών προς τον αριθμό των μαθητών των Λυκείων / Τεχνικών Σχολών που βοηθήθηκαν είναι 1:359 (22268/62=359).
- Η αναλογία του αριθμού των Συμβούλων-Καθηγητών των Λυκείων / Τεχνικών Σχολών προς τον αριθμό των μαθητών της Γ΄ Λυκείου / Τεχνικής Σχολής που βοηθήθηκαν είναι 1:132 (8190/62=132).
- Η αναλογία του αριθμού των Συμβούλων-Καθηγητών των Λυκείων / Τεχνικών Σχολών προς τον αριθμό του συνόλου των μαθητών των Λυκείων / Τεχνικών Σχολών είναι 1:437 (27074/62=437).

ΠΙΝΑΚΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ* ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2011-2012.

ΤΑΞΗ Φύλο	Γυμνάσιο			Λύκειο ή Τεχν. Σχολή			Σύνολο Μαθητών/ τριών που βοηθήθηκαν			Σύνολο Μαθητών/ τριών των Σχολείων			Ποσοστό (%) που βοηθήθηκαν			
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	Γυμν. Κύκλος	Λυκ. Κύκλος	Σύνολο	Γυμν. Κύκλος	Λυκ. Κύκλος	Σύνολο	Γυμν. Κύκλος	Λυκ. Κύκλος	Σύνολο	
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	Αγόρια	2696	2087	3427	3818	3150	4130	8210	11098	19308	12457	14094	26551	66	75	71
	Κορίτσια	2691	2064	3345	3816	3211	4143	8100	11170	19270	12443	12980	25423	65	86	76
	Σύνολο	5387	4151	6772	7587	6122	8050	16310	22268	38578	24900	27074	51974	66	82	74

*Που είχαν μια τουλάχιστον ατομική συνέντευξη μαζί τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ (%) ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΜΕΣΩ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Υ.Σ.Ε.Α. ΚΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2011-2012.

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Αριθμός	Ποσοστό %
Μαθητές	467	24
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	416	21
Σπουδαστές/ Φοιτητές	270	14
Απόφοιτοι Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης	261	13
Γονείς	572	28
Σύνολο	1986	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ (ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ) ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΚΑΤΑ ΘΕΜΑ* ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΚΛΟ

Θέματα	Γυμνάσιο N= 24900		Λύκειο N= 27074		Σύνολο N= 51974	
	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
Οικονομικά θέματα	2501	10	2694	10	5195	10
Θέματα υγείας του μαθητή	2265	9.1	2460	9	4725	9
Οικογενειακά θέματα (εκτός από οικονομικά και θέματα άσκησης σωματικής/σεξουαλικής βίας εναντίον του μαθητή)	4016	16	4674	17	8690	17
Θέματα απειθαρχίας του μαθητή στο σχολείο	2569	10.3	2183	8	4752	9
Διαπροσωπικών Σχέσεων	2797	11.2	2551	9.4	5348	10.3
Θέματα επίδοσης – μαθησιακά προβλήματα	4039	16.2	3512	13	7551	14.5
Θέματα σταδιοδρομίας (εκπαιδευτικών – επαγγελματικών επιλογών)	6942	28	21651	80	28593	55
Θέματα παραβάσεων του Νόμου εκτός του σχολείου (εκτός από χρήση ναρκωτικών)	120	0.5	86	0.3	206	0.4
Θέματα χρήσης ουσιών εξάρτησης από το μαθητή						
• Κάπνισμα	783	3.1	1523	6	2306	4.4
• Αλκοόλ	71	0.3	339	1.3	410	0.8
• Άλλες μη νόμιμες ψυχοδραστικές ουσίες εξάρτησης (ναρκωτικά)	57	0.2	62	0.2	119	0.2
Θέματα άσκησης σωματικής βίας εναντίον του μαθητή	413	1.7	217	0.8	630	1.2
Θέματα άσκησης σεξουαλικής βίας εναντίον του μαθητή	33	0.1	14	0.05	47	0.09
Θέματα άσκησης ψυχολογικής βίας εναντίον του μαθητή	567	2.3	346	1.3	913	1.7
Συναισθηματικής φύσεως	1972	8	2055	7.6	4027	8
Άλλα θέματα	211	0.8	318	1.2	529	1

Σημείωση: * Ένας μαθητής μπορεί να καταγραφεί σε περισσότερα από ένα θέματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ4α: ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΥΠΗΡΞΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΜΕ ΆΛΛΑ ΑΤΟΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ.

Ιδιότητα ατόμων που συνεργάστηκαν	Τάξη			Λύκειο / Τεχν. Σχολή			Σύνολο
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	
Πατέρας	512	448	778	948	608	773	4067
Μπέρα	1134	850	1417	1665	1034	1286	7390
Άλλος συγγενής	142	99	131	185	156	171	884
Καθηγητής, Βοηθός Διευθυντής, Διευθυντής	1847	1554	1767	1947	1513	1485	10113
Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος	447	382	525	290	189	170	2003
Κλινικός Ψυχολόγος	67	54	51	30	30	27	259
Ψυχίατρος	44	49	37	27	32	39	228
Συνδεδεικμένος Λειτουργός	484	419	553	266	234	255	2211
Κοινωνικός Λειτουργός	223	194	198	129	83	64	891
Σχολιατρική Επισκέπτρια	278	214	187	225	197	130	1231
Λειτουργό ΥΣΕΑ (στα Γραφεία)	25	10	21	16	19	29	120
Αστυνομικός	26	32	47	19	9	6	139
Άλλο άτομο	38	43	49	35	26	24	215
Γενικό Σύνολο	5267	4348	5761	5782	4130	4459	29751

Σημείωση: Καταγράφονται ένα ή περισσότερα άτομα που συνεργάστηκαν για να βοηθηθεί ένας μαθητής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4β: ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΡΑΠΤΩΝ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ ΣΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Υπηρεσίες	Τάξη	Γυμνάσιο			Ενιαίο Λύκειο			Σύνολο
		Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	
Εκπαιδευτική Ψυχολογία		255	180	151	187	119	88	980
Γραφείο Ευημερίας		62	48	34	32	22	16	214
Σχολιατρικές Υπηρεσίες		23	20	11	3	2	4	63
Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης		18	16	17	9	7	1	68
Άλλες Υπηρεσίες		15	19	17	29	14	19	113
Γενικό Σύνολο		373	283	230	260	164	128	1438

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΘΕΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ / ΤΕΧΝ.ΣΧΟΛΗΣ.

Θέμα της αίτησης	Επίπεδο εκπαίδευσης / Τάξη Λυκείου/Τ. Σχ.	Λύκειο / Τεχν. Σχολή			Σύνολο
		Α΄	Β΄	Γ΄	
Συμμετοχή στις εισαγωγικές εξετάσεις για τα Α.Α.Ε.Ι. της Κύπρου και Ελλάδας			177	6824	7001
Εισαγωγή σε Μεταλυκειακές Σχολές Κύπρου και Ελλάδας (εκτός των περιλαμβανομένων στο σύστημα των εισαγωγικών εξετάσεων)		1	14	658	673
Συμμετοχή σε εξετάσεις ξένων εξεταστικών ιδρυμάτων (GCE, LCC, SAT, TOEFL, κ. ά.)		31	31	37	99
Εισαγωγή σε Ανώτερες και Ανώτατες Σχολές της Αγγλίας (UCAS κ.ά.)			43	380	423
Εισαγωγή σε Ανώτερες και Ανώτατες Σχολές των Η.Π.Α.			6	30	36
Εισαγωγή σε Ανώτερες και Ανώτατες Σχολές άλλων χωρών			9	102	111
Εξασφάλιση υποτροφίας (ΙΚΥ, Κολεγίων Κύπρου, Fulbright κ. ά.)			9	797	806
Σύσταση για εισαγωγή σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		118	3	1724	1845
Δήλωση Επιλογής Μαθημάτων		8105	6553	619	15277
Αλλαγή Δήλωσης Επιλογής Μαθημάτων		2259	2165	279	4703
Δήλωση Εξεταζόμενων Μαθημάτων		258	3168	3460	6886
Αλλαγή Ειδίκευσης Συστήματος Μαθητείας ή αίτηση μετεγγραφής από το Σύστημα Μαθητείας στην Επαγγελματική Κατεύθυνση		14	195	199	408
Άλλο θέμα		31	163	463	657
Γενικό Σύνολο		10817	12536	15572	38925

Σημείωση: Ένας μαθητής μπορεί να καταγραφεί σε περισσότερα από ένα θέματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6α: ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΜΑΔΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ* ΜΕ ΚΟΙΝΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΘΕΜΑ.

Θέμα	Τάξη	Γυμνάσιο			Λύκειο / Τεχν. Σχολή			Σύνολο
		Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	
Προσωπικό ή Κοινωνικό		384	315	466	554	421	486	2626
Πειθαρχία		297	272	376	370	286	245	1846
Επίδοση		260	234	382	502	320	373	2071
Εκπ. Κλάδοι μετά την Γ΄ τάξη Γυμνασίου		28	63	1430	333	177	118	2149
Σπουδές μετά το Λύκειο ή την Τεχνική Σχολή		31	52	698	1449	1070	1942	5242
Επαγγέλματα		49	74	760	1305	843	1508	4539

Άλλα Θέματα	75	60	150	196	136	258	875
Γενικό Σύνολο	1124	1070	4265	4709	3253	4930	19348

*Ομάδα Μαθητών: 2 ή περισσότεροι μαθητές που είχαν κοινή συνάντηση διάρκειας τουλάχιστον 15 λεπτών με το Σύμβουλο Καθηγητή στο γραφείο του για κοινό θέμα που τους απασχολούσε. Στον πίνακα καταγράφεται ο αριθμός των ομάδων και όχι ο αριθμός των μαθητών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6β: ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΗΘΗΚΕ Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΘΕΜΑ.

Θέμα \ Τάξη	Γυμνάσιο			Λύκειο / Τεχν. Σχολή			Σύνολο
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	
Στήριξης	442	461	499	387	335	326	2450
Αλφαριθμητικών	301	343	436				1080
Αλλόγλωσσων	271	185	176	199	150	71	1052
Ειδικής Μονάδας	54	49	49	38	34	27	251
Γενικό Σύνολο	1068	1038	1160	624	519	424	4833

ΠΙΝΑΚΑΣ 6γ: ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΠΑΡΕΒΡΕΘΗΚΕ Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Θέμα \ Τάξη	Γυμνάσιο			Λύκειο / Τεχν. Σχολή			Σύνολο
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	
Παιδαγωγικές Ομάδες	689	671	713	649	611	673	4006
Πολυθεματικές Ομάδες	384	285	561	262	175	188	1855
Γενικό Σύνολο	1073	956	1274	911	786	861	5861

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΕ ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΘΕΜΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

Θέμα \ Τάξη	Γυμνάσιο			Λύκειο / Τεχν. Σχολή			Σύνολο
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	
Κατατόπιση για το σχολείο ή και ξενάγηση σ' αυτό	250	11	5	131	3	6	406
Συμπλήρωση ερωτηματολογίων ΣΕΑ	374	26	166	595	174	46	1381
Εισαγωγικές εξετάσεις για τα Α.Α.Ε.Ι. της Κύπρου και Ελλάδας			69	224	227	802	1322
Εισαγωγή σε εκπαιδευτικά ιδρύματα διαφόρων χωρών εκτός Κύπρου και Ελλάδας			59	61	89	349	558
Μαθήματα Ενιαίου Λυκείου	24	11	233	822	362	23	1475
Υποτροφίες – Βοηθήματα	1	3	30	34	60	428	556
Προβλήματα πειθαρχίας	104	94	141	87	53	34	513
Θέματα Κοινωνικής Αγωγής	63	48	214	47	27	19	418
Άλλα Θέματα	56	44	421	100	104	217	942
Γενικό Σύνολο	872	237	1338	2101	1099	1924	7571

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ* ΓΙΑ ΟΜΑΔΕΣ ΓΟΝΕΩΝ ή/και ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΣΕ Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΜΑ.

Θέμα \ Τάξη	Γυμνάσιο			Λύκειο / Τεχνική Σχολή			Σύνολο
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	
Επισκέψεις σε τόπους εργασίας	1	1	2	2	5	7	18
Επισκέψεις σε εκπαιδευτικά ιδρύματα	1	2	22	4	8	18	55
Άλλες επισκέψεις	8		9	2	4	9	32
Διαλέξεις για σπουδές			49	29	30	55	163
Διαλέξεις για επαγγέλματα	1	2	49	11	8	29	100
Διαλέξεις για τους συνδυασμούς ή τις ειδικεύσεις ή τα μαθήματα Ε.Λ.	2		105	65	9	10	191
Διαλέξεις για Κοινωνικά Θέματα, Θέματα Αγωγής Υγείας, κλπ	33	22	35	27	17	21	155
Άλλες διαλέξεις	13	5	13	3	1	3	38
Άλλες εκδηλώσεις	8	7	23	16	6	7	68
Γενικό Σύνολο	67	39	308	159	88	159	820

* Υπολογίζονται όλες οι εκδηλώσεις ακόμη κι αν έχουν το ίδιο περιεχόμενο, εφόσον πραγματοποιήθηκαν σε διαφορετικό χρόνο για διαφορετικά τμήματα της ίδιας τάξης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ ΚΑΤΑ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΦΥΛΟ.

Φύλο \ Ιδιότητα	Μαθητές άλλων Σχολείων	Απόφοιτοι του Σχολείου	Απόφοιτοι άλλων Σχολείων	Σύνολο
Αγόρια	371	559	279	1209
Κορίτσια	349	313	194	856
Σύνολο	720	872	473	2065

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΟΥ ΔΙΕΚΟΨΑΝ ΤΗ ΦΟΙΤΗΣΗ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΥΛΟ.

Τάξη \ Θέμα	Γυμνάσιο			Λύκειο / Τεχν. Σχολή			Σύνολο
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	
Αγόρια	27	21	32	83	23	33	219
Κορίτσια	9	16	18	25	10	13	91
Σύνολο	36	37	50	108	33	46	310

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ.

Αριθμός	Ειδικότητα
1	Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης (Προϊστάμενος της Υ.Σ.Ε.Α.)
1	Επιθεωρήτρια ΣΕΑ
6	Καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής
1	Γραφέας
58	Σύμβουλοι στα Γυμνάσια
62	Σύμβουλοι στα Λύκεια, Τεχνικές, Ξενοδοχειακή και Εσπερινά

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ Υ.Σ.Ε.Α. ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΤΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΜΕ ΠΛΗΡΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ.

Αντικείμενο Απασχόλησης	Συνολικά	Κατά Σύμβουλο (Αρ. 120)
Μαθητές που εξυπηρετούνται (βλ. Διάγραμμα 1)	51974	433
Μαθητές που βοηθήθηκαν από το Σύμβουλο Καθηγητή του σχολείου τους (που είχαν τουλάχιστον μια ατομική συνέντευξη μαζί του) (βλ. Διάγραμμα 1)	38578	321.5
Ομαδικές συνεντεύξεις (διάρκειας τουλάχιστον 15') (βλ. Πίνακα 6α)	19348	161
Τμήματα διδασκαλίας του μαθήματος Επαγγελματικής Αγωγής	368	307
Επισκέψεις Συμβούλου σε τάξεις, για παροχή πληροφοριών (βλ. Πίνακα 7)	7571	631
Εκδηλώσεις των Καθηγητών Σ.Ε.Α. για μαθητές και γονείς (βλ. Πίνακα 8)	820	683
Άλλα άτομα, μη μαθητές του σχολείου του, που βοηθήθηκαν από το Σύμβουλο Καθηγητή (που είχαν τουλάχιστον μια ατομική συνέντευξη οι ίδιοι ή άλλοι γι' αυτούς) (βλ. Πίνακα 9)	2065	172

13.4 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

13.4.1 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ / ΔΟΜΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Η Υπηρεσία διαθέτει το ακόλουθο προσωπικό:

	Εγκεκριμένη Στελέχωση			Υφιστάμενη Στελέχωση	
	Μόνιμες θέσεις	Έκτακτες		Μόνιμοι	Έκτακτοι
		Έναντι κενών	Πρόσθετες		
Προϊστάμενος	1	-	-	1	-
Ανώτεροι Μηχανικοί	2	-	-	2	-
Μηχανικοί	21	-	11	19 ^α	11 ^β
Ανώτεροι Τεχνικοί Επιθεωρητές	1	-	-	1	-
Τεχνικοί Επιθεωρητές	2	-	-	2	-
Ανώτεροι Τεχνικοί	4	-	-	4	-
Τεχνικοί	15	-	-	11	-
Ανώτεροι Γραμματειακοί Λειτουργοί	1	-	-	-	-
Γραμματειακοί Λειτουργοί	1	-	-	1	-
Βοηθοί Γραμματειακοί Λειτουργοί	3	-	3	3	2
Βοηθοί Γραφείου	1	-	-	1	-
ΣΥΝΟΛΟ	52	-	14	45	13

α. Η μια θέση Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών (θέση Αρχιτέκτονα) έχει κενωθεί και ένας Μηχανικός Τεχνικών Υπηρεσιών (Αρχιτέκτονας) έχει αποσπαστεί στο Τμήμα Πολεοδομίας. Από τους 19 μόνιμους Μηχανικούς των Τεχνικών Υπηρεσιών που παρέμειναν, 6 είναι Αρχιτέκτονες, 8 Πολιτικοί Μηχανικοί, 2 Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί, 2 Μηχανολόγοι Μηχανικοί και 1 Επιμετρητής Ποσοτήτων.

β. Από τους 11 έκτακτους Μηχανικούς των Τεχνικών Υπηρεσιών, 5 είναι Αρχιτέκτονες, 4 Πολιτικοί Μηχανικοί, 1 Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και 1 Επιμετρητής Ποσοτήτων.

Η οργάνωση του Τμήματος γίνεται με βάση τις δραστηριότητες και με βάση το αντικείμενο. Ο γεωγραφικός παράγοντας λαμβάνεται υπόψη μόνο για τη δημιουργία των επαρχιακών κλιμακίων, τα οποία όμως διοικητικά δεν αποτελούν αυτόνομους τομείς.

Οργανωτική Υποδομή

α) Πρότυπα σχεδιασμού

Με την ολοκλήρωση των προτύπων μελέτης για σχολικά κτήρια όλων των βαθμίδων με πρότυπα σχέδια για τους επιμέρους χώρους, ένας μεγάλος στόχος έχει επιτευχθεί. Επίσης, έχει ετοιμαστεί πρότυπο μελέτης αναβάθμισης σχολικών κτηρίων που μαζί με τα πρότυπα αντισεισμικής αναβάθμισης αποτελούν το πλαίσιο σχεδιασμού αναβάθμισης των σχολικών κτηρίων. Έχει επίσης, ετοιμαστεί τεύχος πρότυπων κατασκευαστικών προδιαγραφών για όλων των τύπων οικοδομικών και τεχνικών έργων, καθώς και τυπικών κατασκευαστικών σχεδίων για τις επιμέρους εργασίες.

Τα πρότυπα σχεδιασμού έχουν ετοιμαστεί και τεθεί σε εφαρμογή από το 2006. Στις αρχές του 2007 αναθεωρήθηκαν όλα τα πρότυπα σχεδιασμού που αφορούν στις εγκαταστάσεις. Στις αρχές του 2008 αναθεωρήθηκαν τα κτηριολογικά προγράμματα και εμπλουτίστηκαν με οικολογικές αρχές σχεδιασμού. Αναθεώρηση έγινε και στις αρχές του 2009. Μερική αναθεώρηση έγινε και το 2010.

β) Μηχανογράφηση

Η παραγωγική εργασία της Υπηρεσίας διεξάγεται πλήρως με ηλεκτρονικά μέσα. Υστέρηση διαπιστώνεται στη μηχανογράφηση των αρχείων και της καταγραφής των δραστηριοτήτων της Υπηρεσίας, στοιχεία που θα διευκόλυναν την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των διαφόρων προγραμμάτων. Το 2011 άρχισε μια προσπάθεια συλλογής και ταξινόμησης στοιχείων στον κεντρικό εξυπηρετητή της Υπηρεσίας. Γίνεται προσπάθεια ηλεκτρονικής επεξεργασίας των στοιχείων που αφορούν στα διάφορα έργα με σκοπό τη δημιουργία συγκεντρωτικών καταλόγων παρακολούθησης έργων. Η υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου συστήματος μηχανογράφησης βρίσκεται σε εξέλιξη.

γ) Συντονισμός με άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου

Σε επιτελικό επίπεδο, ο συντονισμός και η συνεργασία με τις υπόλοιπες Υπηρεσίες του Υπουργείου, κρίνονται ικανοποιητικοί.

Επειδή διαπιστώνεται κενό στην οριζόντια επικοινωνία μεταξύ της Υπηρεσίας και των άλλων διευθύνσεων του Υπουργείου, έχει αναληφθεί πρωτοβουλία ενημέρωσης των στελεχών των άλλων διευθύνσεων για τα προγράμματα ανάπτυξης των σχολικών κτηρίων και τις διαδικασίες.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχουν γίνει ενημερωτικές συσκέψεις με τους Επιθεωρητές της Δημοτικής Εκπαίδευσης. Σύσκεψη έγινε και με τους Διευθυντές Μέσης Εκπαίδευσης Λευκωσίας και Λεμεσού. Γίνεται προσπάθεια διοργάνωσης τέτοιων συσκέψεων και με τις άλλες εκπαιδευτικές διευθύνσεις.

δ) Συνεργασία με άλλους φορείς

Τα τελευταία χρόνια έχει καταβληθεί προσπάθεια αποκέντρωσης του τομέα συντήρησης των σχολικών κτηρίων με την ανάληψη της δράσης αυτής από τις Σχολικές Εφορείες και απευθείας χρηματοδότηση από το Υπουργείο.

Ήδη εφαρμόζεται στην πράξη η αποκέντρωση του μηχανισμού προμήθειας σχολικών επίπλων με την ετοιμασία πρότυπων εγγράφων προσφορών για τις Σχολικές Εφορείες και την προκήρυξη διαγωνισμών από αυτές.

Για την ενημέρωση των οργανωμένων φορέων των γονέων, έχει καθιερωθεί η τακτική

συνάντηση μεταξύ των Τεχνικών Υπηρεσιών και του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, με τις Επαρχιακές Ομοσπονδίες Γονέων. Μετά την εκλογή των νέων Συμβουλίων των Σχολικών Εφορειών και ύστερα από δικό τους αίτημα έγιναν συναντήσεις με τον Προϊστάμενο Τεχνικών Υπηρεσιών για επεξήγηση των διαδικασιών που αφορούν στην αποστολή των Τεχνικών Υπηρεσιών.

Έχει, επίσης, καθιερωθεί η παρουσίαση των προσχεδίων σε πλατιές τοπικές συσκέψεις, τις οποίες οργανώνουν οι οικείες Σχολικές Εφορείες και στις οποίες συμμετέχουν οι οργανωμένοι τοπικοί φορείς.

13.4.2 ΚΤΗΡΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

13.4.2.1 Προγράμματα ανάπτυξης υλικοτεχνικής υποδομής

Ο προγραμματισμός αφορά στη μακροχρόνια εκτίμηση των αναγκών, στην ετοιμασία προγράμματος ικανοποίησής τους και στην ετοιμασία προτάσεων για τον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό.

Ο μακροχρόνιος προγραμματισμός αφορά στην ανέγερση νέων σχολικών μονάδων και στην επέκταση και αναβάθμιση μεγάλης κλίμακας υφιστάμενων σχολικών μονάδων.

Η συμπερίληψη της δαπάνης εκτέλεσης ενός έργου στον Κρατικό Προϋπολογισμό, προϋποθέτει την ετοιμασία σχεδίων ή τουλάχιστον την ετοιμασία προσχεδίων. Για τον σκοπό αυτό, τα έργα προτείνονται αρχικά στον Προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους για εξασφάλιση του χώρου και ετοιμασία σχεδίων και η ανέγερσή τους συμπεριλαμβάνεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό του επόμενου έτους, ανάλογα και με την εξέλιξη των μελετών.

Οι επεκτάσεις μικρής κλίμακας και οι βελτιώσεις επείγουσας φύσης προτείνονται αμέσως για συμπερίληψη στον Προϋπολογισμό του επόμενου έτους. Επειδή ο Προϋπολογισμός του επόμενου έτους οριστικοποιείται τον Ιούλιο, οι μελέτες των έργων, για τα οποία απαιτείται η αποπεράτωσή τους πριν την επόμενη σχολική χρονιά, αρχίζουν από τον Σεπτέμβριο.

Οι προτάσεις για νέες σχολικές μονάδες και επεκτάσεις των διδακτικών χώρων προέρχονται από τις οικείες Εκπαιδευτικές Διευθύνσεις.

Οι προτάσεις για βελτιώσεις προτείνονται από το Τμήμα μετά από αξιολόγηση αιτημάτων των διαφόρων εκπαιδευτικών φορέων και εκθέσεων των Λειτουργών του Τμήματος.

Κάθε Νοέμβριο, οι Σχολικές Εφορείες, συλλέγουν από τις διευθύνσεις των σχολείων τις ανάγκες σε υλικοτεχνική υποδομή και αφού τις αξιολογήσουν, τις υποβάλλουν στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στην αρχή κάθε χρόνου.

Τα διάφορα αιτήματα και προτάσεις καταχωρούνται στο αρχείο αναγκών και οι προτάσεις ετοιμάζονται και υποβάλλονται το Μάιο κάθε χρόνου.

Για τον καλύτερο προγραμματισμό των έργων καταβάλλεται προσπάθεια ετοιμασίας βάσης δεδομένων για όλα τα σχολεία. Ειδικά για εργασίες συντήρησης θα ετοιμαστεί ειδικό πρόγραμμα περιοδικής συντήρησης σχολικών κτηρίων.

Έχει ετοιμαστεί ένα συνολικό μακροχρόνιο πρόγραμμα των αναγκών σε υλικοτεχνική υποδομή της Δημόσιας Εκπαίδευσης σε νέες σχολικές μονάδες και σε επεκτάσεις και βελτιώσεις των υφιστάμενων σχολείων.

Στο πρόγραμμα αυτό εντάχθηκαν όλα τα προϋπάρχοντα προγράμματα ανάπτυξης που ήδη ευρίσκονται σε εξέλιξη.

Τα επί μέρους προγράμματα ανάπτυξης της υλικοτεχνικής υποδομής της δημόσιας Εκπαίδευσης ανά βαθμίδα, τα οποία περιλαμβάνονται στον ετήσιο προϋπολογισμό, είναι τα ακόλουθα:

- α) Ανέγερση κτηρίων των νέων σχολικών μονάδων,
- β) Γενική βελτίωση κτηρίων υφιστάμενων σχολικών μονάδων,
- γ) Επέκταση των κτηρίων υφιστάμενων σχολικών μονάδων,

δ) Βελτίωση αθλητικής υποδομής υφιστάμενων σχολικών μονάδων.

Για τη βελτίωση των υφιστάμενων σχολικών υποδομών εκτελούνται τα ακόλουθα επιμέρους έργα:

- Αντισεισμική ενίσχυση φέροντος οργανισμού,
- Λειτουργικός ανασχεδιασμός σύμφωνα με εγκεκριμένα κτηριολογικά προγράμματα,
- Προσθήκη αιθουσών γενικής διδασκαλίας και εργαστηρίων,
- Ανέγερση Αιθουσών Πολλαπλών Χρήσεων,
- Ανέγερση υποδομής για την Ειδική Εκπαίδευση,
- Προσθήκη βοηθητικής υποδομής (Κυλικείων, ιατρείων και χώρων υγιεινής),
- Δημιουργία υποδομής για διακίνηση αναπήρων (ράμπες, ανελκυστήρες, κ.λπ.),
- Ανακατασκευή και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων.

13.4.2.2 Γήπεδα ανέγερσης νέων σχολείων - επιλογή - απόκτηση

Η χωροθέτηση των σχολείων έχει τεθεί πάνω σε ορθολογιστική και προγραμματισμένη βάση στα πλαίσια της Πολεοδομικής Νομοθεσίας και κυρίως κατά την ετοιμασία των τοπικών σχεδίων.

Η επιλογή του χώρου ανέγερσης μιας νέας σχολικής μονάδας γίνεται σε συνεργασία και συνεννόηση με την Οικεία Σχολική Εφορεία, το Οικείο Τμήμα Εκπαίδευσης και το Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών.

Η κύρια ευθύνη της διεκπεραίωσης των διαδικασιών απαλλοτρίωσης ανήκει στο Τμήμα Πολεοδομίας, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Υπουργείο Οικονομικών. Οι διαδικασίες αυτές είναι πολύ χρονοβόρες. Καθυστερήσεις προκύπτουν από το Τμήμα Πολεοδομίας στο στάδιο ετοιμασίας των ρυθμιστικών σχεδίων. Ακόμη, μεγαλύτερη καθυστέρηση οφείλεται στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το οποίο αναλαμβάνει τη διαδικασία της απαλλοτρίωσης.

13.4.2.3 Περιφερειακά Δημοτικά σχολεία

Προτεραιότητα στο κτηριακό πρόγραμμα αποτελεί η δημιουργία περιφερειακών Δημοτικών Σχολείων. Διεργασίες για τη δημιουργία περιφερειακών Δημοτικών Σχολείων βρίσκονται σε εξέλιξη στην περιοχή Αρεδιού για τις Κοινότητες Αρεδιού, Μαλούντα, Αγ. Ιωάννη, Αγροκηπιά, περιοχή Πάνω Σολέας για τις Κοινότητες Γαλάτας, Κακοπετριάς, Σπήλια, Σινά Όρος, Καλιάνα, περιοχή Βασιλικού για τις Κοινότητες Καλαβασού, Τόχνης, Μαρί και Ζύγι, περιοχή Παλώδιας για τις Κοινότητες Παλώδια, Σπιτάλι, Παραμύθα, Άλασσα, περιοχή Ακάμα για τις Κοινότητες Κάθηκα, Δρούσια, Ίνια, Αρόδες, Κρήτου Τέρα, Θελέτρα, περιοχή Κάτω Μονής για τις Κοινότητες Αγ. Μαρίνα Ξυλιάτου, Ορούντα, Κάτω Μονή, Λαγουδερά, Σαράντι και περιοχή Κουκλιών για τις Κοινότητες Κούκλια, Μανδριά, Χολέτρια.

13.4.2.4 Πρότυπα Σχεδιασμού - Καινοτομίες

Η αναβάθμιση των προτύπων σχεδιασμού αποτελεί το βασικότερο λόγο της αύξησης των δαπανών ανέγερσης νέων σχολικών μονάδων.

Τόσο επειδή διαπιστώνεται μια μη παραγωγική αξιοποίηση των χώρων των σχολείων, όσο και για περιορισμό των δαπανών, έγιναν οι πιο κάτω αναθεωρήσεις στα κτηριολογικά προγράμματα των σχολείων:

α. Λύκεια

Αύξηση των ειδικών αιθουσών και εργαστηρίων και περιορισμός των αιθουσών γενικής διδασκαλίας με την προϋπόθεση κατάργησης της αίθουσας τμήματος.

β. Γυμνάσια

Αύξηση των ειδικών αιθουσών και εργαστηρίων με παράλληλο περιορισμό των αιθουσών γενικής διδασκαλίας με την προϋπόθεση τα τμήματα των ανώτερων τάξεων να είναι διακινούμενα.

γ. Δημοτικά Σχολεία

Περιορισμός των εργαστηρίων στα απολύτως απαραίτητα δηλαδή, Οικιακής Οικονομίας, Επιστήμης και Σχεδιασμού, Τεχνολογίας, Τέχνης, Μουσικής και Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και αναβάθμιση των αιθουσών διδασκαλίας σε πολυδύναμες.

Με τα νέα πρότυπα σχεδιασμού έχουν εισαχθεί καινοτομίες στο σχεδιασμό των νέων σχολικών κτηρίων, τόσο λειτουργικές όσο και κατασκευαστικές.

α) Λειτουργικές καινοτομίες

- Στα νέα σχολικά κτήρια των Λυκείων, Γυμνασίων και Δημοτικών, έχει προστεθεί χώρος μαθητικής λέσχης.
- Στα Λύκεια και Γυμνάσια, έχει προστεθεί χώρος Υπεύθυνων Τμημάτων, στον οποίο θα δέχονται τους γονείς οι εκπαιδευτικοί.
- Στις αίθουσες διδασκαλίας των τριών πρώτων τάξεων των Δημοτικών Σχολείων έχει προστεθεί καθιστικός χώρος.

β) Κατασκευαστικές καινοτομίες

- Σε όλες τις αίθουσες διδασκαλίας εγκαθίστανται δομημένη καλωδίωση και υποδομή για ηλεκτρονικό προβολέα, καθώς και πρόνοια για διαδραστικό πίνακα.
- Στα νέα σχολικά κτήρια και στα υφιστάμενα, στα οποία γίνεται αναβάθμιση, κατασκευάζονται θερμομονώσεις.

γ) Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

- Στα νέα σχολικά κτήρια, στα υφιστάμενα κτήρια στα οποία εκτελούνται εργασίες γενικής βελτίωσης και σε αυτά που εκτελούνται μεγάλες επεκτάσεις, εγκαθίσταται πρόνοια για φωτοβολταϊκά συστήματα παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος. Τα συστήματα εγκαθίστανται από τη Διεύθυνση Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Ήδη, συστήματα συνολικής ισχύος 705KW έχουν εγκατασταθεί σε 54 σχολεία. Πριν από το πρόγραμμα του Υπουργείου Εμπορίου, συστήματα συνολικής ισχύος 261KW είχαν εγκατασταθεί από το Τμήμα σε 57 σχολεία.

δ) Πράσινο

- Στα νέα σχολικά κτήρια, στα υφιστάμενα κτήρια στα οποία εκτελούνται εργασίες γενικής βελτίωσης και σε αυτά που εκτελούνται μεγάλες επεκτάσεις και κατασκευάζονται έργα αθλητικής υποδομής περιλαμβάνονται, η φύτευση δέντρων και η εγκατάσταση συστημάτων άρδευσης.

ε) Ασφάλεια και υγεία στο χώρο εργασίας

- Για την ασφάλεια και υγεία στο χώρο των σχολείων, κατά το σχεδιασμό λαμβάνονται υπόψη τα αναγκαία μέσα ασφαλούς διαφυγής, μέσα αντιπυρικής προστασίας, συστήματα εντοπισμού διαρροής υγραερίου κ.λπ.

ζ) Διακίνηση αναπήρων

- Στα σχολικά κτήρια κατασκευάζεται υποδομή ατόμων με κινητική αναπηρία. Η υποδομή αυτή περιλαμβάνει κεκλιμένους διαδρόμους (ράμπες) και ανελκυστήρες, για διακίνηση και ειδικούς χώρους υγιεινής.

η) Συστήματα ασφάλειας σχολικών κτηρίων

- Στα κατασκευαστικά σχέδια των νέων σχολείων και στα σχέδια αναβάθμισης υφιστάμενων

περιλαμβάνονται, η εγκατάσταση συστήματος ασφαλείας έναντι διάρρηξης (συναγερμός) και ο εξωτερικός φωτισμός.

13.4.2.5 Συντήρηση υλικοτεχνικής υποδομής σχολείων

Οι Σχολικές Εφορείες αναλαμβάνουν τη συντήρηση της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολείων (λειτουργικές επισκευές και συντήρηση). Η χρηματοδότηση των δράσεων αυτών γίνεται κυρίως από το Κτηριακό Πρόγραμμα των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου και μερικώς από τους Προϋπολογισμούς των Σχολικών Εφορειών. Από την αρχή του 2012 έχουν εξεταστεί και εγκριθεί για υλοποίηση από τις Σχολικές Εφορείες, 675 μικρά έργα με χρηματοδότηση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

13.4.2.6 Υλοποίηση κτηριακού προγράμματος

1. Μελέτες

Η πλειοψηφία των έργων ανατίθεται για μελέτη και επίβλεψη σε ιδιώτες Συμβούλους Αρχιτέκτονες, Πολιτικούς Μηχανικούς, Τοπογράφους, Γεωτεχνικούς, Μηχανολόγους, Ηλεκτρολόγους και Επιμετρητές Ποσοτήτων.

Από το 2008 η επιλογή των Συμβούλων γίνεται με μειοδοτικό διαγωνισμό και η ανάθεση γίνεται για όλες τις ειδικότητες σε ένα οικονομικό φορέα ή σε κοινοπραξίες.

Το επίπεδο προσφοράς υπηρεσιών στον τομέα των μελετών, παρά το ότι παρουσιάζει αδυναμίες, κρίνεται ικανοποιητικό. Αυτό οφείλεται στη δυνατότητα ελέγχου και στην υποστήριξη που δίδεται από την Υπηρεσία. Πρόβλημα αποτελεί η συχνή καθυστέρηση στην ετοιμασία των μελετών. Στον τομέα της ποιότητας των μελετών εντοπίζονται σημαντικές αδυναμίες, ιδιαίτερα στις υπηρεσίες των Επιμετρητών Ποσοτήτων.

2. Εργοληπτικοί διαγωνισμοί

α) Ανοικτή διαδικασία

Το 2012 προκηρύχθηκαν 55 εργοληπτικοί διαγωνισμοί με ανοικτή διαδικασία. Εκδήλωσαν ενδιαφέρον συνολικά 1119 οικονομικοί φορείς από τους οποίους οι 817 προμηθεύτηκαν τα έγγραφα ηλεκτρονικά μέσω του Συστήματος Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας στο www.eprocurement.gov.cy. Για τους διαγωνισμούς με ανοικτή διαδικασία που έχουν ανοιχθεί, υποβλήθηκαν συνολικά 540 προσφορές.

Η διαχείριση της φάσης υλοποίησης κρίνεται ικανοποιητική.

Αδυναμίες εντοπίζονται στην αξιολόγηση των προσφορών από τους ιδιώτες Συμβούλους.

β) Συνοπτικές διαδικασίες

Το 2012 προκηρύχθηκαν 102 εργοληπτικοί διαγωνισμοί με συνοπτικές διαδικασίες. Οι συνοπτικές διαδικασίες αφορούν σε έργα με εκτίμηση δαπάνης μέχρι €50.000,00 + Φ.Π.Α. Στην κατηγορία αυτή κλήθηκαν για να προσφοροδοτήσουν 417 οικονομικοί φορείς και υποβλήθηκαν συνολικά 282 προσφορές.

Η διαχείριση της φάσης υλοποίησης κρίνεται ικανοποιητική.

3. Αποτελέσματα υλοποίησης κτηριακού προγράμματος 2011

Οι Τεχνικές Υπηρεσίες μέσα στα πλαίσια υλοποίησης του κτηριακού προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, από την αρχή του 2012 μέχρι σήμερα υπέγραψαν 46 Συμβόλαια που προέκυψαν από διαγωνισμούς με ανοικτή διαδικασία συνολικής δαπάνης €27.546.244,40 + Φ.Π.Α. Οι σημαντικότερες Συμβάσεις κτηριακής υποδομής που υπογράφηκαν είναι: αντικατάσταση του Λυκείου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ Δασούπολη (6.693.994,00 + Φ.Π.Α.), ανέγερση του Ι΄ Δημοτικού Σχολείου Λεμεσού (€3.415.238,40 + Φ.Π.Α.), ανέγερση του Δημο-

τικού Σχολείου Τρούλλων (€2.595.987,00 + Φ.Π.Α.), αντισεισμική αναβάθμιση στο Α΄ Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας (€1.988.000,00 + Φ.Π.Α), επεκτάσεις στο Δημοτικό Σχολείο Λινόπετρας (€1.536.000,00 + Φ.Π.Α.), επεκτάσεις στο Δημοτικό Μάμμαρι (€1.190.000,00 + Φ.Π.Α.), επεκτάσεις στο Δημοτικό Σχολείο Αγρού και ανέγερση Νηπιαγωγείου Αγρού (€1.127.200,00 + Φ.Π.Α.), γενική βελτίωση στο Δημοτικό Σχολείο Καλογερά στη Λάρνακα (€820.000,00 + Φ.Π.Α.) και Διαμόρφωση Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου σε Γαλλοκυπριακό Διεθνές Σχολείο (€650.000,00 + Φ.Π.Α.). Επίσης, από την αρχή του 2012 μέχρι σήμερα έχουν ανατεθεί 102 Συμβάσεις με Συνοπτικές Διαδικασίες συνολικής δαπάνης €2.718.077,94 + Φ.Π.Α.

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνεται ο αριθμός των Συμβάσεων που έχουν ανατεθεί ανά κατηγορία (με βάση την κωδικοποίηση στον ετήσιο προϋπολογισμό):

Προδημοτική Εκπαίδευση: Ανεγέρσεις	13
Επεκτάσεις	1
Δημοτική Εκπαίδευση: Ανεγέρσεις	2
Επεκτάσεις	9
Βελτιώσεις/Αντισεισμικές Αναβαθμίσεις	2
Μέση Εκπαίδευση: Επεκτάσεις	1
Βελτιώσεις/Αντισεισμικές Αναβαθμίσεις	3
Μέση Τεχνική Εκπαίδευση: Βελτιώσεις/Αντισεισμικές Αναβαθμίσεις	1
Αθλητική Υποδομή	5
Άλλα Έργα	9
Έργα με Συνοπτικές Διαδικασίες	102

4) Εργολαβικές Συμβάσεις 2012

A) Διαγωνισμοί με ανοικτή διαδικασία

ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ανεγέρσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία	
1. Α΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Γερίου (αποπεράτωση ημιτελούς κατασκευής)	120.000,00
2. Ι΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Περνέρα	266.000,00
3. Α΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Αγίου Δομετίου	263.400,00
4. Νηπιαγωγείο Φαρμακά (αποπεράτωση ημιτελούς κατασκευής)	206.000,00
Λάρνακα	
1. Νηπιαγωγείο Βεργίνας	363.300,00
2. Β΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Ορμήδειας	162.000,00
Λεμεσός	
1. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Ασατάς	193.445,00
2. Θ΄ Νηπιαγωγείο Λεμεσού	274.480,00
3. Β΄ Νηπιαγωγείο Πολεμιδιών	255.540,00
4. Α΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Τραχωνίου	280.000,00
5. Γ΄ Νηπιαγωγείο Πολεμιδιών (αποπεράτωση ημιτελούς κατασκευής)	188.000,00
Αμμόχωστος	
1. Α΄ Νηπιαγωγείο Αυγόρου	272.000,00
Πάφος	
1. Νηπιαγωγείο Χλώρακας	340.000,00
Σύνολο: 13 έργα	3.184.165,00

Επεκτάσεις	
Λευκωσία 1. Δ' Δημοσιο Νηπιαγωγείο Αγλαντζιάς	83.000,00
Σύνολο: 1 έργο	83.000,00

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ανεγέρσεις	Δαπάνη (€)
Λάρνακα 1. Δημοτικό Σχολείο Τρούλλων	2.595.987,00
Λεμεσός 1. Γ' Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού	3.415.238,40
Σύνολο: 2 έργα	6.011.225,40
Επεκτάσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία 1. Δημοτικό Μάμμαρι 2. Α' Δημοτικό Γερίου (αποπεράτωση ημιτελούς κατασκευής) 3. Δημοτικό Σχολείο Καπέδων (αποπεράτωση ημιτελούς κατασκευής)	1.190.000,00 288.000,00 249.000,00
Λάρνακα 1. Δημοτικό Σχολείο Πύλας	254.780,00
Λεμεσός 1. Δημοτικό Σχολείο Καλού Χωριού 2. Δημοτικό Σχολείο Λινόπετρας 3. Δημοτικό Σχολείο Μονής-Μαναγρουλίου (Αγ. Ανάργυροι) 4. Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο Αγρού	364.900,00 1.536.000,00 384.000,00 1.127.200,00
Πάφος 1. Δημοτικό Σχολείο Κονιών	176.000,00
Σύνολο: 9 έργα	5.569.880,00
Βελτιώσεις / Αντισεισμικές Αναβαθμίσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία 1. Α' Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας	1.988.000,00
Λάρνακα 1. Δημοτικό Σχολείο Καλογερά	820.000,00
Σύνολο: 2 έργα	2.808.000,00

ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Επεκτάσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία 1. Γυμνάσιο Διανέλλου και Θεοδότου	428.000,00
Σύνολο: 1 έργο	428.000,00
Βελτιώσεις / Αντισεισμικές Αναβαθμίσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία 1. Γαλλοκυπριακό Διεθνές Σχολείο 2. Λύκειο Αρχ. Μακαρίου Γ' Δασούπολη	650.000,00 6.693.994,00
Λάρνακα 1. Λύκειο Μακαρίου Γ'	227.890,00
Σύνολο: 3 έργα	7.571.884,00

ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Βελτιώσεις / Αντισεισμικές Αναβαθμίσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία	
1. Α΄ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας	142.500,00
Σύνολο: 1 έργο	142.500,00

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Δημοτική Εκπαίδευση	Δαπάνη (€)
1. Δ΄ Δημοτικό Σχολείο Παραλιμνίου	269.485,00
2. Δημοτικό Σχολείο Αγίας Νάπας	323.000,00
3. Α΄ Δημοτικό Σχολείο Αυγούρου	137.500,00
4. Δημοτικό Σχολείο Πάνω Πολεμιδιών	147.400,00
Μέση Εκπαίδευση	
1. Γυμνάσιο Νεάπολης	225.000,00
Σύνολο: 5 έργα	1.102.385,00

ΆΛΛΑ ΕΡΓΑ

1. Γ΄ Τεχνική Σχολή Μακάριος Γ΄, Λευκωσία - Στέγαστρα, Βελτίωση και Επισκευή Υφιστάμενου Κτηρίου	39.000,00
2. Δημοτικό Σχολείο Χρυσελευούσας Στροβόλου - Αντικατάσταση Στέγης και Βελτιώσεις στην Αίθουσα Εκδηλώσεων	89.000,00
3. Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο Λάρνακας - Εγκατάσταση Ηλεκτρικού Ανελκυστήρα	67.000,00
4. Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου - Περιφράξεις, Βελτιώσεις	95.000,00
5. Δημοτικό Σχολείο Λυκαβητού - Ανέγερση Μεταλλικού Στεγάστρου, Βελτίωση	57.000,00
6. Ζ΄ Δημοτικό Σχολείο Στροβόλου - Εγκατάσταση Ηλεκτρικού Ανελκυστήρα	57.000,00
7. Γυμνάσιο Παραλιμνίου - Εκσυγχρονισμός Εργαστηρίων Φυσικής Χημείας και Βιολογίας	88.000,00
8. Μετακίνηση και Τοποθέτηση Προκατασκευασμένων Αιθουσών για τις Ανάγκες των Σχολικών Κτηρίων Παγκύπρια	88.705,00
9. Δημοτικό Σχολείο Αγγλισίδων - Διαμόρφωση αυλής	64.500,00
Σύνολο: 9 έργα	645.205,00

Β) Διαγωνισμοί με συνοπτικές διαδικασίες (έργα με εκτίμηση δαπάνης μέχρι €50.000,00)

Διαγωνισμοί με Συνοπτικές Διαδικασίες	Δαπάνη (€)
1. Λανίτειο Λύκειο Α΄, Θέατρο - Ενίσχυση Μεταλλικής Στέγης	34.000,00
2. Γ΄ Δημοτικό Σχολείο Σωπύρας, Αμμοχώστου - Αντικατάσταση Πατωμάτων	3.625,00
3. Δημοτικό Σχολείο Αγίων Τριμιθιάς - Αντικατάσταση Υφιστάμενων Μηχανημάτων Κεντρικής Θέρμανσης με Νέα Μηχανήματα	18.885,00
4. Δ΄ Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας - Νέα Στεγάνωση και Θερμομόνωση	31.850,00
5. ΚΓ΄ Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού - Εγκατάσταση Θερμαντικών Σωμάτων στην Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης	4.928,00
6. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Συνοικισμού Ανθούπολης - Εξωτερικές Εργασίες	32.650,00
7. Δημόσιο Σχολείο Αγγλισίδων - Συντήρηση και Επιδιόρθωση	4.620,00

8. Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου, Λάρνακα - Αντικατάσταση Δαπέδου σε Λυόμενες Αίθουσες	4.086,00
9. Δημοτικό Σχολείο Σωτήρος, Λάρνακα - Αλλαγή Επικάλυψης Μεταλλικής Στέγης	13.100,00
10. Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ιωάννη, Λάρνακα - Επιδιόρθωση Προκατασκευασμένης Αίθουσας	6.100,00
11. Α' Δημοτικό Σχολείο Λιοπετρίου - Βελτίωση Ακουστικής στην Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης	27.212,94
12. Δημοτικό Σχολείο Αρεδίου, Λευκωσία - Βελτιώσεις	23.800,00
13. Μετακίνηση και Τοποθέτηση 14 Προκατασκευασμένων Αιθουσών από το Λύκειο Παραλιμνίου σε Διάφορα Σχολεία	32.000,00
14. Γυμνάσιο Γερίου - Βελτιώσεις	39.500,00
15. Δημοτικό Σχολείο Λινόπετρας, Λεμεσός - Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου Επιμετρητή Ποσοτήτων (Μελέτη- Επίβλεψη) για Επεκτάσεις, Μετατροπές, Κατεδαφίσεις και Εξωτερικές Εργασίες	15.600,00
16. Δημοτικό Σχολείο Ορόκλινης - Κατασκευή Τέντας	27.705,00
17. Γυμνάσιο Φανερωμένης, Λευκωσία - Αντικατάσταση μέρους ψευδοροφής / Επιδιόρθωση Αετώματος	16.900,00
18. Β' Περιφερειακό Γυμνάσιο Λευκωσίας, Κλήρου - Προμήθεια και Εγκατάσταση Νέας Ζώνης για Ξεχωριστή Λειτουργία Κεντρικής Θέρμανσης με Νέες Αντλίες Κυκλοφορίας και Νέες Σωληνώσεις	3.640,00
19. Δημοτικό Σχολείο Ανθούπολης - Προμήθεια και Εγκατάσταση Νέας Ζώνης για Ξεχωριστή Λειτουργία Κεντρικής Θέρμανσης με Νέες Αντλίες Κυκλοφορίας, Νέες Σωληνώσεις και Νέος Ηλεκτρομηχανολογικός Πίνακας	7.700,00
20. Προμήθεια και Εγκατάσταση Εργαστηριακών Κλιβάνων (Fume Cupboards) σε Δημόσια Σχολεία	44.550,00
21. Δημοτικό Σχολείο και Γυμνάσιο Λευκάρων - Συντήρηση Στέγης και Ψευδοτάβανου στο Γυμνάσιο και Επιδιόρθωση Αετώματος στο Δημοτικό	14.700,00
22. Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ιωάννη, Λάρνακα - Περίφραξη και Περιτοίχισμα	45.500,00
23. Γυμνάσιο Φανερωμένης, Λευκωσία- Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου Πολιτικού Μηχανικού (Μελέτη) για Αναδόμηση και Αποκατάσταση	9.500,00
24. Λύκειο Βεργίνας, Λάρνακα - Επέκταση Εξέδρας και Αφαίρεση Διακοσμητικής Πέτρας	19.780,00
25. Δημοτικό Σχολείο Βεργίνας, Λάρνακα - Κατασκευή Στεγάστρου, Βελτιώσεις	24.880,00
26. Δημοτικό Σχολείο Αρμενίων ΝΑΡΕΚ, Λευκωσία - Μετατροπές και Ανακαινίσεις	53.000,00
27. Γυμνάσιο Ξυλοφάγου, Λάρνακα - Μεταλλικά Στέγαστρα, Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων και Βελτιώσεις	61.400,00
28. Επαναγραμμογράφηση Γηπέδων Καλαθόσφαιρας σε Αίθουσες Πολλαπλής Χρήσης	8.600,00
29. Δημοτικό Σχολείο Ψημολόφου, Λευκωσία - Διεξαγωγή Γεωτεχνικής Έρευνας	4.140,00
30. Γυμνάσιο Φανερωμένης, Λάρνακα - Ανακαίνιση Εργαστηρίων Φυσικής και Χημείας	59.900,00
31. Γυμνάσιο Πετράκη Κυπριανού, Λάρνακα - Σιδηριές Ασφαλείας και άλλα	6.700,00
32. Δημοτικό Σχολείο Δασούπολης, Λευκωσία - Νέα Περίφραξη	62.774,00
33. Δημοτικό Σχολείο Δροσιάς (Κύκλος Β'), Λάρνακα - Χρωματισμοί και άλλες Εργασίες	15.300,00
34. Β' Δημοτικό Σχολείο Παλαιομετόχου - Μηχανολογικές Εργασίες Κεντρικής Θέρμανσης	17.285,00
35. Γυμνάσιο Θεοσκέπαστης Πάφου - Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης, Αντικατάσταση Στέγης	36.000,00
36. Α' Δημοτικό Σχολείο Σωτήρας Αμμοχώστου - Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων Μαθητών και Μαθητριών	46.000,00
37. Γυμνάσιο Πετράκη Κυπριανού, Λάρνακα - Κατασκευή Πλακόστρωτων	9.400,00

38. Τσίρειο Γυμνάσιο Λεμεσού - Συντήρηση Στίβου, Γηπέδου Ποδοσφαίρου Αυλής	19.869,00
39. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Τρακωνίου - Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων Μαθητών και Μαθητριών, Περίφραξη	38.340,00
40. Γ΄ Δημοτικό Γυμνάσιο Ιδαλίου - Βελτιώσεις	24.500,00
41. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Πολεμιδιών και Α΄ Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων Μαθητών και Μαθητριών	13.750,00
42. Δημοτικό Σχολείο και Δημόσιο Νηπιαγωγείο Επισκοπής, Λεμεσός Συντήρηση, Διαμόρφωση Αυλής, Περίφραξη	49.775,00
43. Γυμνάσιο Δερύνειας - Υγρομόνωση Οροφής, Αίθουσα Γυμναστικής και Πτέρυγα Διοίκησης	37.000,00
44. Δημοτικό Σχολείο Ασώματου, Λέμεσός - Συντήρηση, Γήπεδο Καλαθόσφαιρας, Περίφραξη, Αυλή	43.800,00
45. Α΄ Δημοτικό Σχολείο Ύψωνα Λεμεσού - Συντήρηση, Περίφραξη	28.900,00
46. Σχολή Κωφών Λευκωσίας - Βαφές	16.900,00
47. Λύκειο Κουτσόφτα και Παναγίδα, Παλαιομέτοχο - Βελτιώσεις Αποχωρητηρίων	48.300,00
48. Γυμνάσιο Ξυλοτύμπου - Υγρομόνωση Οροφής Αίθουσας Γυμναστικής	47.950,00
49. Γυμνάσιο Επισκοπής Λεμεσού - Υγρομόνωση Οροφής Αίθουσας Πολλαπλής Χρήσης	30.445,00
50. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Αναφωτίδας, Λάρνακα - Επιδιόρθωση, Ανακατασκευή Στέγης και άλλες Συναφείς Εργασίες	49.280,00
51. Λανίτειο Λύκειο Α΄, Λεμεσός - Εξωτερικές Εργασίες Ανατολικής Αυλής	18.400,00
52. Γυμνάσιο Κάτω Πύργου - Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης, Αντικατάσταση Στέγης	29.400,00
53. ΙΓ΄ Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού - Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων Μαθητών, Μαθητριών ΚΑ-ΚΒ Κύκλου	16.700,00
54. Ε΄ Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού - Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων Μαθητών, Μαθητριών ΚΑ-ΚΒ Κύκλου	36.950,00
55. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Αγίας Βαρβάρας, Λευκωσία - Επέκταση	37.840,00
56. Γυμνάσιο Κίτιου - Διαμόρφωση Γραφείου Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης και Αποθηκών	31.200,00
57. 5ο Δημοτικό Πάφου (Μούταλλου) - Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου Πολιτικού Μηχανικού - Μελέτη Αντικατάστασης	11.900,00
58. Λύκειο Ιδαλίου - Βαφές	12.000,00
59. Λύκειο Λειβαδιών, Λάρνακα - Βελτίωση Οροφής Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων	26.000,00
60. Δημοτικό Σχολείο Ζήνων, Λάρνακα - Διαμόρφωση Κυλικείου, Βελτιώσεις	54.000,00
61. Γ΄ Τεχνική Σχολή Μακαρίου Γ΄, Αρχάγγελος - Νέες Κεντρικές Εξωτερικές Σωληνώσεις Κεντρικής Θέρμανσης στην Οροφή των Εργαστηρίων Δομικών, Μηχανουργείου, Υποδηματοποιίας Νότια του Σχολείου	3.474,00
62. Δημοτικό Σχολείο και Δημόσιο Νηπιαγωγείο Μαθιάτη - Βελτιώσεις	56.400,00
63. Νηπιαγωγείο Κυπερούντας Λεμεσού - Συντήρηση και Διαμόρφωση Αυλής	29.950,00
64. Νηπιαγωγείο Χοιροκοιτίας - Συντήρηση, Επιδιόρθωση	24.500,00
65. Τεχνική Σχολή Παραλιμνίου - Νέα Περίφραξη	2.700,00
66. Δημοτικό Σχολείο και Δημόσιο Νηπιαγωγείο Παρεκκλησιάς - Ρύσεις, Μόνωση, Συντήρηση	23.500,00
67. Δημοτικό Σχολείο Αγίου Επιφανείου Λευκωσία - Διαμόρφωση Αποχωρητηρίων και Αίθουσα Οικιακής Οικονομίας	26.840,00
68. Δημοτικό Σχολείο Καπέδων - Οικοδομικές Εργασίες στην Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης	12.300,00
69. Δημοτικό Σχολείο Καπέδων - Μηχανολογικές Εργασίες στην Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης	4.800,00
70. Δημοτικό Σχολείο Ορόκλινης - Νέα Στεγάνωση στις Πτέρυγες Γ΄ και Δ΄	7.500,00

71. ΚΑ΄ Δημοτικό Σχολείο Μέσα Γειτονιάς Λεμεσού - Αντικατάσταση Δαπέδων Νότιων Βεράντων	23.750,00
72. Γυμνάσιο Γερίου - Ανακαίνιση Εργαστηρίου Οικιακής Οικονομίας	21.400,00
73. Γυμνάσιο Απ. Παύλου, Πάφος - Επιδιόρθωση Στέγης Αίθουσας Πολλαπλής Χρήσης	11.550,00
74. Γυμνάσιο Αθηνένου - Εργασίες Βελτίωσης	33.000,00
75. Γυμνάσιο Καθολικής Λεμεσού - Βελτιωτικές Εργασίες Κλειστού Γυμναστηρίου	58.900,00
76. ΙΑ΄ Δημοτικό Σχολείο Πάφου (Μετέωρα) - Διαμόρφωση Αιθουσών Διδασκαλίας σε Νηπιαγωγείο	59.000,00
77. Γυμνάσιο Καλογεροπούλου, Λεμεσός - Υγρομόνωση, Θερμομόνωση	25.182,00
78. Γυμνάσιο Ύψωνα, Λεμεσός - Υγρομόνωση, Θερμομόνωση	40.700,00
79. Λοιζίδειο Νηπιαγωγείο Αγ. Βασιλείου Στροβόλου - Ανέγερση Μηχανοστασίου, Δωματίου Καυσίμων και Νέα Μηχανήματα Κεντρικής Θέρμανσης	15.930,00
80. Γυμνάσιο Απ. Παύλου, Πάφος - Γενική Συντήρηση	40.000,00
81. Γυμνάσιο Πολεμιδιών, Λεμεσός - Διαμόρφωση Αυλής, Περίφραξη	47.780,00
82. Γυμνάσιο Κίτιου Λάρνακας - Αντικατάσταση Υφιστάμενων Μηχανημάτων με Νέα και Ξεχωριστές Ζώνες Λειτουργίας Κεντρικής Θέρμανσης	23.900,00
83. Δημοτικό Σχολείο Βρυσούλλων - Αντικατάσταση Υφιστάμενων Μηχανημάτων με Νέα και Ξεχωριστές Ζώνες Λειτουργίας Κεντρικής Θέρμανσης	16.900,00
84. Νηπιαγωγείο Καϊμακλίου - Βελτιωτικές Εργασίες Περίφραξης, Κιγκλιδώματος	15.900,00
85. Ε΄ Δημοτικό Σχολείο Πάφου (Αντικατάσταση) και Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Παλώδιας (Ανέγερση) - Εδαφολογική Μελέτη	9.942,00
86. Β΄ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας - Βελτίωση Εργαστηρίων Συγκολλήσεων, Σύστημα Παροχής Οξυγόνου και Ασετυλίνης	9.885,00
87. ΙΑ΄ Δημοτικό Σχολείο Πάφου (Μετέωρα) - Κατασκευή Καλυμμένης και Ακάλυπτης Βεράντας και Διαμόρφωση Αυλής	56.850,00
88. Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Παλώδιας, Ανέγερση - Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου Επιμετρητή Ποσοτήτων	14.575,00
89. Ε΄ Δημοτικό Σχολείο Πάφου, Αντικατάσταση - Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου Επιμετρητή Ποσοτήτων	14.250,00
90. Γυμνάσιο Ακακίου - Τοποθέτηση Σιδεριών για Προστασία Εσωτερικής Αυλής	5.940,00
91. Λύκειο Εθνομάρτυρα Κυπριανού Στροβόλου - Αναβάθμιση Φωτισμού στην Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης	15.900,00
92. Λανίτειο Λύκειο Α΄ Λεμεσού - Εγκατάσταση Συστήματος Ζεστού και Κρύου Νερού για τα Αποδυτήρια	22.650,00
93. Α΄ Λύκειο Κύκκου, Λευκωσία - Αντικατάσταση Υφιστάμενων Μηχανημάτων Κεντρικής Θέρμανσης με Νέα	6.650,00
94. Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου, Λάρνακα - Ανέγερση Μεταλλικού Στεγάστρου	51.500,00
95. Β΄ Νηπιαγωγείο Ύψωνα, Λεμεσός - Εγκατάσταση Συστήματος Θέρμανσης / Κλιματισμού	3.500,00
96. Λύκειο Αγίου Αντωνίου, Λεμεσός - Επιδιόρθωση Βεραντών Δυτικού Κτιρίου	56.950,00
97. Ζ΄ Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας (Αγ. Παντελεήμονα) - Κατασκευή Στεγάστρου, Περίφραξη	15.400,00
98. Λύκειο Κουτσόφτα και Παναγίδη, Παλαιομέτοχο - Περίφραξη	35.400,00
99. Β΄ Δημοτικό Ξυλοτύμπου - Διαμόρφωση Αυλής και Νέες Περιφράξεις	33.280,00
100. Δημοτικό Σχολείο Μενοίκου - Αντικατάσταση Υφιστάμενων Μηχανημάτων με Νέα και Ξεχωριστές Ζώνες Λειτουργίας Κεντρικής Θέρμανσης	15.990,00
101. Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο Κυπερούντας - Συντήρηση, Διαμόρφωση Αυλής, Περίφραξη	59.400,00
102. Γυμνάσιο Αραδίππου - Εξωτερικές Εργασίες	53.650,00
Σύνολο: 102 έργα	€2.718.077,94

13.5 ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ

Η Μονάδα Διοίκησης Επιμελητών, με Προϊστάμενο τον Πρώτο Επιμελητή, υπάγεται στη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και αποτελεί μέρος της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Είναι ένας χώρος εφαρμοσμένης διοικητικής παρουσίας, απόλυτα αναγκαίος και απόλυτα συμβατός με τους στόχους της πολιτείας, για τη συνεχή ανάπτυξη του κεφαλαίου που λέγεται «Παιδεία».

Είναι αρμόδια για θέματα διοίκησης, οργάνωσης και στελέχωσης του προσωπικού 107 Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, 5 Εσπερινών Γυμνασίων-Λυκείων, 13 Τεχνικών Σχολών, 2 Εσπερινών Τεχνικών Σχολών, 7 Απογευματινών-Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών, 45 Σχολικών Εφορειών, 42 Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης και της Βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Τηρεί στοιχεία για όλους τους Επιμελητές – 498 περίπου – (Εμπιστευτικές Εκθέσεις, Προσωπικούς Φακέλους, Φακέλους Αδειών). Παρακολουθεί και ελέγχει τις οργανικές θέσεις και φροντίζει για την πλήρωση των κενών θέσεων. Φροντίζει, επίσης, για τις άδειες ανάπαυσης, ασθένειας, μητρότητας και τις αφυπηρετήσεις.

Υποβάλλει εισηγήσεις προς τη Γενική Διευθύντρια για την καλύτερη στελέχωση των Σχολείων, των Γραφείων των Σχολικών Εφορειών, των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης και της Βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Έχει την ευθύνη για τον συντονισμό και την εποπτεία της εργασίας των Επιμελητών.

Ετοιμάζει τις προτάσεις προς το Υπουργικό Συμβούλιο, για πρόσληψη έκτακτων Επιμελητών για τις ανάγκες της Υπηρεσίας και τον ετήσιο προϋπολογισμό για την απασχόληση έκτακτου προσωπικού για κάθε σχολικό έτος.

Από τον Ιούνιο του 2005 ανατέθηκε στη Μονάδα η Διαδικασία Πρόσληψης Έκτακτων Επιμελητών. Καθορίζει κριτήρια, αξιολογεί αιτήσεις υποψηφίων, ετοιμάζει και δημοσιεύει προκαταρκτικούς και τελικούς καταλόγους και προβαίνει σε προσλήψεις Έκτακτων Επιμελητών (σε Σχολεία Μέσης, Εφορείες και Κ.Ι.Ε.) ανάλογα με τις ανάγκες που υποβλήθηκαν.

Η Μονάδα Διοίκησης Επιμελητών στην προσπάθειά της για αναβάθμιση της υπηρεσίας γενικά, προγραμματίζει Σεμινάρια για επιμόρφωση τόσο των νεοπροσληφθέντων Επιμελητών όσο και του υπάρχοντος προσωπικού σε θέματα Αρχείου, Λογιστηρίου, Σχολικού Προγράμματος, αλλά και στη Μηχανοργάνωση των Σχολικών Βιβλιοθηκών με το σύστημα ΑΒΕΚΤ.

Το 2011-12 (σχολικό έτος) πραγματοποίησε τις πιο κάτω δραστηριότητες:

- 1) Τριήμερο Σεμινάριο με θέμα “Διεκδικητική Επικοινωνία” για τους Επιμελητές 1ης Τάξης της Επαρχίας Λευκωσίας (Δεκέμβριος 2011).
- 2) Μονοήμερο Σεμινάριο εκμάθησης και στήριξης του προγράμματος ΑΒΑΚΙΟ για τους Επιμελητές των Σχολείων Μέσης Παιδείας Επαρχίας Λεμεσού (Μάιος 2012).
- 3) Σεμινάριο επιμόρφωσης Επιμελητών Τεχνικών Σχολών για θέματα απουσιών (Δεκέμβριος 2011).

Η Μονάδα Διοίκησης Επιμελητών διαθέτει τη δική της ιστοσελίδα στην οποία καταχωρούνται χρήσιμες πληροφορίες και βοηθήματα για τους Επιμελητές των Σχολείων, Σχολικών Εφορειών, Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης και των Απογευματινών-Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση είναι: http://www.moec.gov.cy/monada_dioikisis_epimeliton/

13.6 ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Βασικός σκοπός της Αποθήκης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είναι η αποστολή σχολικών χρεωδών και η ολόχρονη εξυπηρέτηση των σχολείων.

Σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς (Υ.Α.Π., Δ/ντές ΔΜΤΕ, Επιθεωρητές) προβαίνει σε προκήρυξη προσφορών για όλα τα είδη που αποστέλλονται στα σχολεία: Βιβλία, Γραφική Ύλη, Υλικά Τέχνης, Διδακτικά Μέσα, Υλικά Χημείας, Υλικά Φυσικής, Βιολογίας, Οικιακής Οικονομίας, Σχεδιασμού και Τεχνολογίας, Μουσικά Όργανα και Είδη Γυμναστικής.

Στη συνέχεια με τη συνεργασία των επιτυχόντων προσφοροδοτών φροντίζει για την παραλαβή και αποθήκευση των ειδών αυτών μέχρι την αποστολή τους στα σχολεία. Η Αποθήκη αναλαμβάνει την παρακολούθηση τήρησης των συμβολαίων και την ετοιμασία ενταλμάτων πληρωμής για κάθε παραλαβή και σε συνεργασία με το Λογιστήριο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού προωθεί τις πληρωμές.

Ο προγραμματισμός ετοιμασίας των αποστολών γίνεται από την αποθήκη σε στενή συνεργασία με τα σχολεία, τις σχολικές εφορείες και τις κοινοτικές αρχές.

Με την ετοιμασία χρονοδιαγράμματος η Αποθήκη αναλαμβάνει να εξυπηρετήσει όλα τα δημόσια σχολεία ΔΜΤΕ, δημόσια νηπιαγωγεία, ιδιωτικές σχολές δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης, καθώς και σχολεία του εξωτερικού (Παροικίες), κατόπιν παραγγελιών τους.

Γίνεται κατ'επαρχίαν παράδοση από συμβασιούχο μεταφορέα και προσωπικό της Αποθήκης. Επίσης, γίνονται και αρκετές ταχυδρομικές αποστολές εγκεκριμένων βιβλίων ή και βιβλίων που παραχωρούνται δωρεάν από συγγραφείς για τις βιβλιοθήκες των σχολείων.

Εκτός αυτών η Αποθήκη παραχωρεί γραφική ύλη, υλικά τέχνης και διδακτικά μέσα σε όλα τα δημόσια σχολεία. Επίσης, πωλούνται και βιβλία εκδόσεως ΥΑΠ σε ιδιώτες.

Για τη φετινή χρονιά η Αποθήκη έχει εξυπηρετήσει περίπου 1000 εκπαιδευτικές μονάδες.

13.7 ΜΟΝΙΜΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Η Μόνιμη Κυπριακή Επιτροπή Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων λειτουργεί ως θεσμός του κράτους από το 1977. Στα πρώτα της χρόνια λειτουργούσε κατ'εντολή του Υπουργικού Συμβουλίου. Σήμερα λειτουργεί με πλαίσιο νόμου, ψηφισμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Διορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού για πενταετή θητεία. Αποτελεί το εθνικό όργανο και το μόνο διεθνώς αναγνωρισμένο της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας για την Τυποποίηση Γεωγραφικών Ονομάτων.

Η ίδρυση της εντάσσεται στο πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών παγκόσμιας τυποποίησης των γεωγραφικών ονομάτων. Σύμφωνα με τον σκοπό ίδρυσής της αντιπροσωπεύει την Κυπριακή Δημοκρατία σε Διασκέψεις (ανά πενταετία), Συνόδους (ανά διετία) και Συναντήσεις (περιοδικώς) των Ηνωμένων Εθνών προς υλοποίηση του προγράμματος αυτού. Η Επιτροπή τυποποιεί τα γεωγραφικά ονόματα της Κύπρου, αλλά έχει και λόγο μέσα στα πλαίσια του παγκόσμιου προγράμματος της τυποποίησης.

Αποστολή της Επιτροπής είναι η αντιπροσώπευση της Κυπριακής Δημοκρατίας στα Ηνωμένα Έθνη, η τυποποίηση των ονομάτων της Κύπρου, η σύνταξη βιβλίων, που εντάσσονται σε προγράμματα των Ηνωμένων Εθνών, και η έρευνα. Η Επιτροπή παράγει έργο, το οποίο αντιπροσωπεύει την Κυπριακή Δημοκρατία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, προγραμματίζει στόχους και ερευνά προοπτικές.

Η τυποποίηση των ονομάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας συμπεριλαμβάνει δύο άξονες: την εθνική και τη διεθνή τυποποίηση.

Εθνική Τυποποίηση είναι η ανακήρυξη του τύπου του γεωγραφικού ονόματος, ο οποίος θα χρ-

σιμοποιείται επισήμως. Οι τύποι, που δεν ανακηρύσσονται επίσημοι ανήκουν σε άλλα επίπεδα ενασχολήσεων.

Διεθνής τυποποίηση για την Ελληνική γλώσσα, η οποία δεν χρησιμοποιεί ρομανικό αλφάβητο, είναι η κατασκευή ενός συστήματος μεταγραφής του ελληνικού αλφαβήτου σε ρομανικό από την εθνική Επιτροπή και η έγκρισή του από την Ολομέλεια της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών. Το ρομανικό σύστημα μεταγραφής κατασκευάζεται για τους ξένους, οι οποίοι δεν έχουν πρόσβαση στο ελληνικό αλφάβητο, και πρέπει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις: πρέπει να αποδίδει κατά γράμμα την ορθογραφία της ελληνικής γραφής και να είναι αντιστρέψιμο (από την μια γραφή στην άλλη) στον υπολογιστή. Η διεθνής τυποποίηση των γεωγραφικών ονομάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας προϋποθέτει την εθνική τυποποίηση, της οποίας αποτελεί ακριβές πανομοιότυπο. Η μη ύπαρξη σταθερών τοπωνυμίων και σταθερού συστήματος μεταγραφής (και αγγλοποίηση και λατινοποίησή τους κατά το δοκούν) καταργεί αυτήν την τυποποίηση.

Στο πλαίσιο της τυποποίησης των γεωγραφικών ονομάτων εντάσσεται και η προστασία τους από επεμβάσεις και αλλοιώσεις οιασδήποτε άλλων, μη εξουσιοδοτημένων. Τα Ηνωμένα Έθνη με ψήφισμά τους κατ' αίτηση της Κυπριακής Δημοκρατίας διακήρυξαν ότι δεν αναγνωρίζουν τοπωνύμια, που δίνονται από όργανα, μη αναγνωρισμένα από την κυβέρνηση κράτους, αναγνωρισμένου από τα Ηνωμένα Έθνη.

Το έργο της Επιτροπής συμπεριλαμβάνει έργα, τα οποία προνοούνται από τα Ηνωμένα Έθνη. Έτσι η Επιτροπή:

1. Κατήρτισε το σύστημα μεταγραφής ελληνικού αλφαβήτου σε ρομανικό, το οποίο εγκρίθηκε από την Ολομέλεια της Διασκέψεως των Ηνωμένων Εθνών. Πάνω στο σύστημα αυτό κλειδώθηκαν τα επίσημα τοπωνύμια της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα οποία, σαν από διαβατήριο, μπορούν να ταξιδεύουν και να αναγνωρίζονται σε όλο τον κόσμο.
2. Υπέβαλε στα Ηνωμένα Έθνη το Συνοπτικό Τοπωνυμικό Λεξικό της Κύπρου, το οποίο υπήρξε η προϋπόθεση έγκρισης της μεταγραφής του ελληνικού αλφαβήτου σε ρομανικό.
3. Υπέβαλε στα Ηνωμένα Έθνη το Πλήρες Τοπωνυμικό Λεξικό της Κύπρου, το οποίο κατεγράφη στα Πρακτικά τους, ως «The National Gazetteer of Cyprus», «splendid, excellent, perfect».
4. Υπέβαλε στα Ηνωμένα Έθνη χάρτες της Κύπρου, διοικητικούς και τουριστικούς, και οδωνυμικούς χάρτες πόλεων και κωμών, οι οποίοι συνετάχθησαν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κατά την τυποποίηση των ονομάτων.
5. Υπέβαλε στα Ηνωμένα Έθνη Κατάλογο Χωρών και Πρωτευουσών σε προσχέδιο.
6. Υπέβαλε στα Ηνωμένα Έθνη Αρχές Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων στην Κυπριακή Δημοκρατία σε προσχέδιο «Toponymic Guidelines for Map Editors and Other Editors».
7. Υποβάλλει ανελλιπώς στα Ηνωμένα Έθνη Εκθέσεις για την προόδο της τυποποίησης των γεωγραφικών ονομάτων στην Κυπριακή Δημοκρατία.
8. Κυκλοφόρησε στην Ελληνική γλώσσα, όπως προνοείται από τα Ηνωμένα Έθνη, μπροσούρα της Ομάδας Εμπειρογνομών των Ηνωμένων Εθνών για τα Γεωγραφικά Ονόματα για την καθολική σημασία της τυποποίησης των γεωγραφικών ονομάτων.
9. Κυκλοφόρησε Οδηγό Τυποποίησης Ονομάτων προς εγχώρια χρήση των δημοσίων υπηρεσιών και των δημοσίων ιδρυμάτων κ.ά.
10. Τυποποίησε τα οδωνύμια πόλεων, κωμών και χωριών της Κύπρου, τα οποία παρεδόθησαν προς αυτήν.

Στους εν εξελίξει στόχους της Επιτροπής συμπεριλαμβάνονται:

1. Επανεκδοση του Συνοπτικού Τοπωνυμικού Λεξικού της Κύπρου προς ευχερή διεθνή χρήση
2. Πρόσβαση στο Συνοπτικό Τοπωνυμικό Λεξικό της Κύπρου χάρτη της Κύπρου προς αναπαγωγή από διεθνείς χαρτογραφικούς οργανισμούς και εκδοτικούς οίκους.
3. Πρόσβαση στο Συνοπτικό Τοπωνυμικό Λεξικό της Κύπρου ψηφιακού βιντεοσκοπημένου δι-

σκου (DVD) μετά της προφοράς των τοπωνυμίων, όπως προνοείται από το Τμήμα Προφοράς της Ομάδας Εμπειρογνομόνων των Ηνωμένων Εθνών για τα Γεωγραφικά Ονόματα.

4. Έκδοση σε τελική μορφή του Καταλόγου Χωρών και Πρωτευουσών.
5. Έκδοση σε τελική μορφή των Αρχών Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων στην Κυπριακή Δημοκρατία «Toponymic Guidelines for Map Editors and Other Editors».
6. Δημιουργία ιστοσελίδας της Επιτροπής και τοποθέτηση σ' αυτή του Συνοπτικού Λεξικού της Κύπρου και άλλων πληροφοριών περί των τοπωνυμίων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στις προοπτικές της η Επιτροπή έχει και την καταγραφή των τοπωνυμίων της Κύπρου όλων των περιόδων, από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα, στη μορφή και στη γλώσσα, που παραδίνονται, και τη δημιουργία ηλεκτρονικού αρχείου. Το αρχείο αυτό θα συμβάλει στην έρευνα περί της προέλευσης, της ιστορίας και της ετυμολογίας των τοπωνυμίων και θα βοηθήσει παντός είδους ακαδημαϊκές μελέτες.

13.8 ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Η Μονάδα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Ταμείων (Μονάδα Δ.Ε.Τ.) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.) είναι αρμόδια για τη διαχείριση και την εποπτεία των συγχρηματοδοτούμενων έργων που αναλαμβάνει να υλοποιεί το Υ.Π.Π. ως δικαιούχος.

Ο ρόλος της Μονάδας Δ.Ε.Τ. είναι σημαντικός, τόσο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη ότι δρα καταλυτικά στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Ε.Ε., όσο και σε εθνικό επίπεδο, λόγω του ότι μέσω της υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνει εισρέουν στη Δημοκρατία σημαντικά κονδύλια τα οποία αφορούν, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

- Προώθηση της Διά Βίου Μάθησης
- Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού
- Ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής.

Για τη προγραμματική περίοδο 2007 – 2013, η Μονάδα Δ.Ε.Τ. διαχειρίζεται 6 συγχρηματοδοτούμενα έργα με συνολικό προϋπολογισμό 44, 359,085.28 Ευρώ. Τα εν λόγω έργα συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.).

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο:

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) είναι ένα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει ως πρώτιστο στόχο την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Το Ε.Κ.Τ. είναι το κύριο όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη βελτίωση της αγοράς εργασίας. Συνδράμει ουσιαστικά στην κάλυψη των αναγκών που αφορούν στην κατάρτιση και απασχόληση των ευρωπαίων πολιτών σε όλη την Ευρωπαϊκή επικράτεια. Ειδικότερα, το Ε.Κ.Τ. συμβάλλει τις δράσεις που υλοποιούνται κατ' εφαρμογή της Ευρωπαϊκής στρατηγικής και των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση (www.structuralfunds.org.cy).

Προγραμματική Περίοδος 2007 – 2013:

Έργα συγχρηματοδοτούμενα από το Ε.Κ.Τ.:

Για την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013 η Μονάδα Δ.Ε.Τ. διαχειρίζεται τα ακόλουθα έργα:

1. Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης για Υποψήφιους Εκπαιδευτικούς Μέσης Εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών αποτελεί μια από τις πιο κρίσιμες παραμέτρους που επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την απόδοση ενός εκπαιδευτικού συστήματος, αφού είναι γενικά αποδεκτό ότι η βελτίωση της ποιότητας της προσφερόμενης προς τους μαθητές εκπαίδευσης περνά μέσα από τη βελτίωση της ποιότητας των εκπαιδευτικών. Ως εκ τούτου, το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης για Υποψήφιους Εκπαιδευτικούς Μέσης Εκπαίδευσης

θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό.

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνεται ο αριθμός των ατόμων που έτυχαν κατάρτισης στο πλαίσιο του έργου, μέχρι σήμερα:

Ακαδημαϊκό Έτος	Αρ. Ατόμων που Συμμετείχαν στο Πρόγραμμα	Αρ. Ατόμων που Ολοκλήρωσαν το Πρόγραμμα
2007 - 2008	340	280
2008 - 2009	495	412
2009 - 2010	594	480
2010 - 2011	388	350
2011 - 2012	105	81
2012 - 2013	79	

Η υλοποίηση του προγράμματος ανατέθηκε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, από την ακαδημαϊκή χρονιά 2007-2008. Μέσω του έργου, συγχρηματοδοτούνται (α) οι μισθοί των αποσπασμένων εκπαιδευτικών του Υ.Π.Π., (β) το επίδομα για την πρωινή φοίτηση, (γ) τα διδάκτρα που καταβάλλει το Υ.Π.Π. προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου και (δ) οι δράσεις δημοσιότητας για το έργο. Ο προϋπολογισμός του έργου έχει ανέλθει στα 16,212,757 Ευρώ και οι δαπάνες από την έναρξη του έργου φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα:

A/A	Τίτλος Νομικής Δέσμευσης (ΝοΔε)	Δαπάνες που καταβλήθηκαν από την έναρξη του Έργου
1	Μισθοί Αποσπασμένων Εκπαιδευτικών για την Υλοποίηση του Έργου	€ 5,222,287
2	Δράσεις Δημοσιότητας	€ 21,899
3	Συμφωνία	€ 10,568,887
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	€ 15,813,073

2. Πρόγραμμα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας σε Μετανάστες και Ξενόγλωσσους Κατοίκους της Κύπρου

Το εν λόγω έργο αφορά στην υλοποίηση δωρεάν προγραμμάτων επιμόρφωσης για την εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας σε μετανάστες και ξενόγλωσσους κατοίκους της Κυπριακής Δημοκρατίας, ηλικίας 15 ετών και άνω.

Μέσω του προγράμματος οι ωφελούμενοι αποκτούν την ικανότητα να επικοινωνούν άνετα στην καθημερινή τους ζωή, προωθώντας έτσι την κοινωνική τους ενσωμάτωση και τη συμμετοχή τους στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης. Οι γλωσσικές επικοινωνιακές δεξιότητες που αποκτούν, τους επιτρέπουν ισότιμη συμμετοχή στην επικοινωνία με τον τοπικό πληθυσμό, με το επαγγελματικό περιβάλλον, τα πολιτικά, πολιτιστικά και κοινωνικά δρώμενα της χώρας.

Βασικό στόχο του έργου αποτελεί η ενίσχυση της προσπάθειας για αύξηση των οικονομικά ενεργών και απασχολούμενων ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων, με αποτέλεσμα τη διεύρυνση της αγοράς εργασίας. Παράλληλα, η υλοποίηση του προγράμματος εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας στοχεύει στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και στην ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής.

Το έργο υλοποιείται από τα Επιμορφωτικά Ινστιτούτα του Υ.Π.Π. και καλύπτει 5 σχολικές περιόδους, από το 2010 μέχρι το 2015. Τα προγράμματα επιμόρφωσης να εκτελούνται κατά την περίοδο Νοέμβριος - Μάιος της εκάστοτε σχολικής χρονιάς με 50 συναντήσεις ανά σχολικό έτος διάρκειας 90 λεπτών έκαστη.

Κατά τα δύο πρώτα χρόνια υλοποίησης του έργου οι συμμετοχές εκπαιδευομένων στο πρόγραμμα ανήλθαν στις 6,078. Επίσης, για την ικανοποίηση των αναγκών του έργου, κατά τα δύο

πρώτα χρόνια υλοποίησής του, αγοράστηκαν υπηρεσίες από 297 εκπαιδευτές, ενώ τα μαθήματα πραγματοποιήθηκαν σε 93 εκπαιδευτικά κέντρα, τόσο στην ύπαιθρο όσο και σε αστικές περιοχές, σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα και ιδιωτικές εταιρείες.

Παράλληλα, οι εκπαιδευτές που λαμβάνουν μέρος στο έργο έτυχαν επιμόρφωσης κατά τη διάρκεια τριήμερου σεμιναρίου που πραγματοποιήθηκε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Στο πλαίσιο του έργου πραγματοποιήθηκε, επίσης, και μονοήμερο εκπαιδευτικό σεμινάριο, για τους εκπαιδευτές του προγράμματος, με τίτλο «Καλές Πρακτικές στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας σε Ενήλικες» σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. Στο Συνέδριο «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση Προκλήσεις και Προοπτικές», το οποίο επίσης πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου, έλαβαν μέρος πάνω από 300 άτομα (εκπαιδευτές του προγράμματος, εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης).

Ο συνολικός προϋπολογισμός για το έργο ανέρχεται στα 3,249,246.28 Ευρώ και μέχρι σήμερα η απορρόφηση ανέρχεται στα 38.22%. Τα ποσά που δαπανήθηκαν μέχρι σήμερα φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα:

A/A	Τίτλος Νομικής Δέσμευσης (ΝοΔε)	Δαπάνες που καταβλήθηκαν από την έναρξη του Έργου
1	Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για την υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στις διαδικασίες αξιοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013	€ 7,130.00
2	Σύμβουλος Τεχνικής Υποστήριξης	€ 53,648.88
3	Εκπαίδευση Εκπαιδευτών	€ 9,654.25
4	Σύμβουλος Δημοσιότητας	€ 36,053.96
5	Δράσεις Δημοσιότητας (με Αυτεπιστασία)	€ 20,544.62
6	Αγορά Υπηρεσιών από Εκπαιδευτές/τριες για διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας	€ 692,723.20
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	€ 1,241,995.55

3. Πρόγραμμα κατά της Πρόωρης Εγκατάλειψης του Σχολείου, της Σχολικής Αποτυχίας και της Παραβατικότητας σε Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ)

Το έργο αφορά στην υλοποίηση δράσεων υποστήριξης και ενίσχυσης σχολικών μονάδων που εντάσσονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ). Δηλαδή, συμπλέγματα σχολείων που βρίσκονται σε υποβαθμισμένες περιοχές, με μαθητικό πληθυσμό που προέρχεται από οικογένειες με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό και μορφωτικό επίπεδο.

Στην παρούσα φάση λειτουργούν οκτώ (8) Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας, καλύπτοντας τις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και την ελεύθερη Αμμοχώστο.

Η περαιτέρω ανάπτυξη και διεύρυνση των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας έχει ως βασικούς στόχους:

- τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου,
- τον περιορισμό της σχολικής αποτυχίας,
- τη μείωση φαινομένων παραβατικότητας και
- την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, με τον περιορισμό του κινδύνου κοινωνικής περιθωριοποίησης και αποκλεισμού.

Η επίτευξη των πιο πάνω στόχων γίνεται εφικτή μέσω συγκεκριμένων και στοχευμένων δράσεων / ενεργειών και ειδικότερα με:

- Τη δημιουργία / διατήρηση πρόσθετων θέσεων διδακτικού προσωπικού στις σχολικές μονάδες, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα μείωσης του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα.

- Την προσφορά προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας προς τους μαθητές, τα οποία θα βασιστούν στο υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό.
- Την προσφορά προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης προς τους μαθητές.
- Την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού προσαρμοσμένου στις ανάγκες των σχολείων.
- Την προσφορά πρόσθετων υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης προς τους μαθητές και τους γονείς, μέσω της δημιουργίας και λειτουργίας Κέντρων Πληροφόρησης και Ψυχοκοινωνικής Στήριξης μαθητών, γονέων και εκπαιδευτικών. Τα Κέντρα θα διαχειρίζονται ειδικοί επιστήμονες και σε αυτά θα παρέχονται υπηρεσίες από ψυχιάτρους, κλινικούς ψυχολόγους, συμβουλευτικούς ψυχολόγους και άλλους ειδικούς.
- Την πραγματοποίηση συνεδρίων / ημερίδων αναφορικά με τον θεσμό των Ζ.Ε.Π.

Από την έναρξη υλοποίησης του έργου επωφελήθηκαν 6,735 μαθητές Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, σε 42 δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα (νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια), ενώ στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου απασχολήθηκαν 169 άτομα ως ακολούθως:

- 20 εκπαιδευτικοί κατά τον πρωινό χρόνο οι θέσεις των οποίων προέκυψαν από τον διαχωρισμό των σχολικών τμημάτων, ούτως ώστε ο πληθυσμός του κάθε τμήματος να μην υπερβαίνει τους 24 μαθητές.
- 8 Κεντρικοί Συντονιστές ΖΕΠ οι οποίοι ασχολούνται με το συντονισμό του Έργου σε κεντρικό επίπεδο
- 19 Τοπικοί Συντονιστές ΖΕΠ οι οποίοι ασχολούνται με το συντονισμό του Έργου σε τοπικό επίπεδο
- 122 Εκπαιδευτές κατά τον απογευματινό χρόνο για τις δράσεις δημιουργικής απασχόλησης και ενισχυτικής διδασκαλίας.

Στο πλαίσιο των δράσεων δημιουργικής απασχόλησης και ενισχυτικής διδασκαλίας διδάσκονται τα ακόλουθα θέματα: Θέατρο, Τέχνη, Φυσική Αγωγή, Οικιακή Οικονομία, Δημοσιογραφία, Μουσική, Πληροφορική, Ελληνικά, Μαθηματικά και Ξένες Γλώσσες (Ρωσικά, Ρουμάνικα, Βουλγάρικα, Γεωργιανά, Αραβικά, Τουρκικά).

Η απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων πραγματοποιείται με βάση τον προγραμματισμό του έργου. Συγκεκριμένα, μέχρι το 2012, η απορρόφηση του προϋπολογισμού ανήλθε στα €4.581.714,47, ποσό που ανέρχεται σε ποσοστό πέραν του 42% του συνολικού προϋπολογισμού του Έργου ο οποίος ανέρχεται στα €10.905.228,00 Ευρώ. Οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν ως ακολούθως:

A/A	Τίτλος Νομικής Δέσμευσης (ΝοΔε) με βάση το εγκεκριμένο ΤΔΕ	Δαπάνες που καταβλήθηκαν από την έναρξη του Έργου
1	Μελέτη συντρέχουσας και τελικής αξιολόγησης του έργου	€31.356,00
2	Τεχνικός Σύμβουλος Υποστήριξης	€129.479,95
3	Δράσεις Δημοσιότητας - Πινακίδες	€37.969,38
4	Σύμβουλος Δημοσιότητας	€29.519,55
5	Μισθοί εκπαιδευτικών που εργάζονται στις ΖΕΠ	€3.781.791,34
6	Αγορά υπηρεσιών εκπαιδευτικών για την υλοποίηση προγραμμάτων απασχόλησης και ενισχυτικής διδασκαλίας	€409.760,00
7	Ενοίκιαση χώρων για τη στέγαση των κέντρων πληροφόρησης και ψυχοκοινωνικής στήριξης μαθητών και γονέων	€50.400,00
9	Αγορά υπηρεσιών λειτουργίας διαχείρισης για τα κέντρα πληροφόρησης και ψυχοκοινωνικής στήριξης μαθητών και γονέων	€100.878,25
10	Παροχή Υπηρεσιών Φύλαξης και καθαριότητας κατά τον απογευματινό χρόνο υλοποίησης των προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας και ενισχυτικής απασχόλησης	€10.560,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ έως το 2012	€4.581.714,47

4. Ενδοϋπηρεσιακή Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης

Το έργο «Ενδοϋπηρεσιακή Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης» αφορά στην επιμόρφωση που λαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί της Μέσης Εκπαίδευσης. Το έργο υλοποιείται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.

Μέσω του υφιστάμενου έργου επιδιώκεται η περαιτέρω ανάπτυξη, διεύρυνση και αναδιάρθρωση του πλαισίου, των δομών και των μηχανισμών συνεχιζόμενης επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών της Μέσης Εκπαίδευσης, με τρόπο που να συνδέεται άρρηκτα, να στηρίζει και να υποστηρίζεται από την ευρύτερη εκπαιδευτική πολιτική, την πολιτική της Διά Βίου εκπαίδευσης, τις εκπαιδευτικές αλλαγές και την πολιτική ανάπτυξης του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην κάλυψη των αναγκών της υλοποιούμενης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης (μέσα από την υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης που αφορούν στα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα), τόσο σε θέματα επιμόρφωσης, όσο και του αναγκαίου εκπαιδευτικού υλικού.

Ειδικότερα, το παρόν έργο αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης που βρίσκονται σε διάφορα στάδια της καριέρας τους (στάδιο επιβίωσης, στάδιο προσαρμογής και στάδιο ωριμότητας) μέσω:

- της προσφοράς συστηματικών προγραμμάτων επιμόρφωσης για διάφορες θεματικές ενότητες με βάση τις προτεραιότητες της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, τις προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, τις πάγιες ανάγκες των εκπαιδευτικών και των υφιστάμενων θέσεων εργασίας, καθώς και τις ανάγκες που θα προκύψουν από εξωτερική εμπειρογνωμοσύνη,
- της ανάπτυξης επιμορφωτικού υλικού για σκοπούς ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και προώθησής του σε αυτούς (π.χ. οδηγός για τον εκπαιδευτή, εκπαιδευτικό βοήθημα),
- της πραγματοποίησης συνεδρίων, τα οποία συνεισφέρουν στην ενδοϋπηρεσιακή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, καθώς αφορούν τόσο γενικά, όσο και εξειδικευμένα εκπαιδευτικά αντικείμενα,
- της βελτίωσης των δεξιοτήτων των εκπαιδευτών τους (Λειτουργοί Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού), με την υλοποίηση δράσεων επιμόρφωσης και διακρατικής συνεργασίας.

Με την ολοκλήρωση του έργου αναμένεται οι εκπαιδευτικοί Μέσης Εκπαίδευσης να έχουν αναπτύξει τις δεξιότητές τους σε μεγάλο βαθμό ως αποτέλεσμα της επιμόρφωσης που θα τύχουν, τόσο σε επίπεδο κεντρικής επιμόρφωσης, όσο και σε επίπεδο σχολικής μονάδας. Οι δεξιότητες αυτές θα επιτρέψουν στους εκπαιδευτικούς να συνεχίσουν να λειτουργούν αποτελεσματικά στο χώρο εργασίας τους.

Επιπρόσθετα, με τις διάφορες εκθέσεις που θα υποβληθούν από τις Επιστημονικές Ομάδες που θα εργαστούν για το σκοπό αυτό (Ανάλυση Αναγκών, Αξιολόγηση) θα αναπτυχθεί η απαραίτητη δυναμική για τη συνέχιση λειτουργίας του έργου, αλλά και τη λειτουργία σχετικού μηχανισμού (πλαίσιο διάγνωσης και αξιολόγησης αναγκών επιμόρφωσης, κλπ).

Το έργο με συνολικό προϋπολογισμό 5,704,685 Ευρώ, ο οποίος αναμένεται να αυξηθεί σε 10, 247,419 Ευρώ, συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο κατά 85% και οι δαπάνες από την έναρξη του έργου έχουν ως ακολούθως:

A/A	Τίτλος Νομικής Δέσμευσης (NoΔε)	Δαπάνες που καταβλήθηκαν από την έναρξη του Έργου
1	Τεχνικός Σύμβουλος Υποστήριξης	€47.027,92
2	Ομάδα Υλοποίησης Έργου	€100.223,61
3	Επιδόματα εκπαιδευτικών για συμμετοχή σε δράσεις επιμόρφωσης	€134.200,00

4	Αμοιβή εκπαιδευτικών για ανάπτυξη και επεξεργασία εκπαιδευτικού υλικού	€1.747.619,19
5	Ομάδα διαχείρισης Έργου	€62.089,13
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	€2.091.159,85

5. Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού

Το συγχρηματοδοτούμενο έργο «Εσπερινή Σχολή Λεμεσού» αφορά στην παροχή μιας δεύτερης ευκαιρία σε άτομα που δεν έχουν ολοκληρώσει τη φοίτησή τους στη Μέση Γενική ή Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση να το πράξουν. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 3,875,473 Ευρώ. Η Σχολή λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και οι εγγεγραμμένοι μαθητές ανέρχονται στους 63. Εργοδοτεί γύρω στους 20 καθηγητές. Βάση της Σχολής είναι η Α΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού, αλλά τα μαθήματα πραγματοποιούνται επίσης και στη Β΄ και στη Γ΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού.

Η σχολή δέχεται άτομα όλων των ηλικιών. Απόφοιτοι του Συστήματος Μαθητείας, καθώς και άτομα που έχουν φοιτήσει σε ιδιωτικές σχολές ή σε ξενόγλωσσα σχολεία, μπορούν επίσης να φοιτήσουν νοουμένου ότι θα επιτύχουν στις κατατακτήριες γραπτές εξετάσεις.

Η φοίτηση είναι δωρεάν, έχει κανονική διάρκεια τεσσάρων ετών και οδηγεί σε απόκτηση Απολυτηρίου το οποίο είναι ισότιμο και ισάξιο με αυτό που απονέμουν οι Πρωινές Τεχνικές και Επαγγελματικές Σχολές. Οι απόφοιτοι της Εσπερινής Τεχνικής Σχολής μπορούν να διεκδικήσουν θέση στα Ανώτερα και Ανώτατα Ιδρύματα αξιοποιώντας τις θέσεις που παραχωρούνται αποκλειστικά στους απόφοιτους των Εσπερινών Σχολών.

Κατά το σχολικό έτος 2011 - 2012 λειτούργησαν με επιτυχία οι κλάδοι Μηχανολογίας/Μηχανικής Αυτοκινήτων και Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών. Για το σχολικό έτος 2012 – 2013 λειτουργούν το Α΄ και Β΄ έτος των πιο πάνω κλάδων, και σε επόμενο στάδιο αναμένεται να λειτουργήσουν και οι κλάδοι Ηλεκτρολογίας και Πολιτικής Μηχανικής και Αρχιτεκτονικής.

Οι απόφοιτοι των Εσπερινών Τεχνικών Σχολών αποκτούν προσόντα για να εργαστούν σε παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας, συμβάλλοντας έτσι στην άμεση αύξηση της απασχολησιμότητας.

6. Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ)

Το σύγχρηματοδοτούμενο έργο «Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης» (ΜΙΕΕΚ), με συνολικό προϋπολογισμό 4,411,696 Ευρώ, δημιουργήθηκε με στόχο την προσφορά εξειδικευμένης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μεταλυκειακού επιπέδου.

Τα ΜΙΕΕΚ είναι Δημόσιες Σχολές οι οποίες, μέσω των προγραμμάτων τους παρέχουν τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μεταλυκειακού επιπέδου και εξασφαλίζουν στους σπουδαστές τα ανάλογα προσόντα, μέσω της παροχής επιστημονικών, τεχνικών και επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Τα προγράμματα χαρακτηρίζονται από ευελιξία και προσαρμοστικότητα προς τις ραγδαία επιτελούμενες αλλαγές στην απασχόληση, στους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, στα επαγγέλματα και στο περιεχόμενο των επαγγελμάτων.

Οι εκπαιδευόμενοι που ολοκληρώνουν επιτυχώς τη φοίτησή τους σε μονοετή ή διετή προγράμματα λαμβάνουν Δίπλωμα Μεταλυκειακής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Οι απόφοιτοι των ΜΙΕΕΚ μπορούν να φοιτήσουν σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, νοουμένου ότι θα ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις εισδοχής των εν λόγω ιδρυμάτων.

Τα προγράμματα των ΜΙΕΕΚ είναι μονοετή ή διετή, ανάλογα με το σκοπό φοίτησης και την προηγούμενη συμπληρωμένη φοίτηση του σπουδαστή.

13.9 ΕΡΓΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εφαρμόζει τα τελευταία χρόνια ένα πρόγραμμα το οποίο στοχεύει στην ενσωμάτωση και αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στην εκπαιδευτική διαδικασία και στον ηλεκτρονικό αλφαριθμητισμό των μαθητών και των εκπαιδευτικών. Ανάμεσα στους στόχους του προγράμματος, είναι η ανάπτυξη σύγχρονης υποδομής στα σχολεία, ώστε να μπορούν οι εκπαιδευτικοί να χρησιμοποιούν εργαλεία και υλικό των Τ.Π.Ε. και να χρησιμοποιούν σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους προς όφελος των μαθητών, η συνεχής κατάρτιση των εκπαιδευτικών, ώστε να μπορούν να ακολουθούν τις εξελίξεις στον τομέα των Τεχνολογιών και η αναδιαμόρφωση τόσο του περιεχομένου, όσο και των υποστηρικτικών μέσων της διδασκαλίας. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, κατά τη σχολική χρονιά 2011 – 2012 προχώρησε στις πιο κάτω δράσεις:

Α) Υλικοτεχνική Υποδομή

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2011 – 2012, λόγω των μειωμένων διαθέσιμων πόρων, δεν υπήρξε κάποια μεγάλη παραγγελία εξοπλισμού. Ξεκίνησε, όμως, και συνεχίζεται η προσπάθεια αξιοποίησης στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό του εξοπλισμού που υπάρχει ήδη στα σχολεία. Στα πλαίσια αυτά έχει ξεκινήσει διερεύνηση στην τεχνολογία των τερματικών με χρήση παλιών υπολογιστών και λογισμικών ανοικτού κώδικα (open source software), έτσι ώστε να μπορεί να προσφερθεί η λύση αυτή στα σχολεία, χωρίς την ανάγκη αγοράς επιπρόσθετου εξοπλισμού ή λογισμικών (τα λογισμικά ανοικτού κώδικα μπορούν να χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση χωρίς κόστος). Μια τέτοια λύση έχει εφαρμοστεί πιλοτικά σε ένα Λύκειο, με την εγκατάσταση ενός υπολογιστή-τερματικού σε κάθε αίθουσα για τη λειτουργία του συστήματος απουσιών, που παρέχεται μέσω του Διαδικτυακού Σχολείου (ΔΙΑ.Σ.). Στα πλαίσια της προσπάθειας αξιοποίησης του υπάρχοντος εξοπλισμού, συνεχίστηκε και το πρόγραμμα αναβάθμισης του λειτουργικού συστήματος και των εφαρμογών παλαιότερων υπολογιστών για επέκταση του κύκλου ζωής τους, με την αναβάθμιση της μνήμης για 4153 υπολογιστές και την αγορά μητρικών καρτών για άλλους 300. Στα ίδια πλαίσια γίνεται και αξιοποίηση του δικαιώματος αναβάθμισης του λειτουργικού συστήματος και εγκατάστασης εφαρμογών γραφείου που παρέχει η σύμβαση για την εξασφάλιση αδειών χρήσης λογισμικών Microsoft για όλους τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές της Δημόσιας Εκπαίδευσης, που έχει υπογράψει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Έχουν δημιουργηθεί Είδωλα Αποκατάστασης (Recovery Images) για όλες τις μεγάλες παραλαβές Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, έτσι ώστε οι υπεύθυνοι συντήρησης των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών να είναι σε θέση να εγκαταστήσουν τα νέα λογισμικά. Όλα τα Είδωλα Αποκατάστασης είναι διπλής εκκίνησης λειτουργικού συστήματος (dual boot) με Windows και Linux διανομή (κυρίως Edubuntu). Πέραν του ιδιόκτητου λογισμικού για το οποίο έχουν εξασφαλιστεί άδειες χρήσης, στα Είδωλα Αποκατάστασης συμπεριλήφθηκαν και εναλλακτικές εφαρμογές γραφείου ανοικτού κώδικα (Libre Office), καθώς και άλλα εκπαιδευτικά λογισμικά ανοικτού κώδικα. Έχει, επίσης, δημιουργηθεί υποδομή στο Κέντρο Δεδομένων, με υφιστάμενο εξοπλισμό και χωρίς επιπλέον κόστος, για τη δημιουργία, διαχείριση και προώθηση των Ειδώλων Αποκατάστασης.

Στα πλαίσια, επίσης, της σύμβασης για εξασφάλιση αδειών χρήσης λογισμικών Microsoft γίνεται αξιοποίηση του δικαιώματος για χρήση συγκεκριμένων λογισμικών (αναβάθμιση λειτουργικού συστήματος και εφαρμογές γραφείου) για κατ' οίκον εργασία (Work At Home Use) από τους εκπαιδευτικούς, με την ανάπτυξη και λειτουργία συστήματος μέσω του οποίου όλοι οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εγκαταστήσουν και να ενεργοποιήσουν τις άδειες χρήσης που δικαιούνται στους προσωπικούς τους υπολογιστές, χωρίς κόστος.

Δομημένη Καλωδίωση

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2011-2012 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση και αποδοχή της Γ' Φάσης Δομημένης Καλωδίωσης σε 24 σχολεία Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, που αφορούν κυρίως σχολεία στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου. Συνολικά μέχρι αυτή τη στιγμή υπάρχουν 69 σχολεία με οπτικές ίνες και δυνατότητα

σύνδεσης με το διαδίκτυο από κάθε αίθουσα του σχολείου (διοικητικές αίθουσες, αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια). Οι οπτικές ίνες που έχουν εγκατασταθεί προσφέρουν υψηλής ταχύτητας τοπικό δίκτυο για γρήγορη μεταφορά μεγάλου όγκου δεδομένων. Εκτός από το ενσύρματο δίκτυο που έχει εγκατασταθεί, έχει γίνει πρόνοια για μελλοντικό ασύρματο δίκτυο σε κάθε σχολείο.

Μετά την ολοκλήρωση των πρώτων τριών φάσεων προγραμματίζεται η τέταρτη φάση που θα καλύψει τα υπόλοιπα σχολεία που δεν έχουν ακόμη δομημένη καλωδίωση.

Β) Πρόγραμμα Διαδικτυακού Σχολείου (ΔΙΑ.Σ.)

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια βρίσκεται σε λειτουργία το Διαδικτυακό Σχολείο (ΔΙΑ.Σ), ένα Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιβάλλον, το οποίο προωθεί την επικοινωνία εντός και εκτός της τάξης, μεταξύ των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των κηδεμόνων και, επιπρόσθετα, παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες, καθώς και σε πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό.

Το ΔΙΑ.Σ, συνεχίζει να λειτουργεί στο Κέντρο Δεδομένων για να παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης στο σύστημα από όλους τους υπολογιστές των επτά σχολείων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Δημιουργήθηκαν λογαριασμοί πρόσβασης για όλους τους εκπαιδευτικούς των σχολείων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ΔΙΑ.Σ., καθώς και για Λειτουργούς των Έργων Πληροφορικής. Μέσω της πρόσβασης που δίνεται στο ΔΙΑ.Σ, κάθε χρήστης έχει διαθέσιμες υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προσωπικού και σχολικού ιστοχώρου, εκπαιδευτικής πλατφόρμας και πλατφόρμας επικοινωνίας. Το πρόγραμμα ΔΙΑ.Σ. με τις δυνατότητες που προσφέρει έχει διεκπεραιώσει έρευνες/συλλογή πληροφοριών για θέματα που αφορούν στην εφαρμογή των Τ.Π.Ε., όπως συλλογή ανατροφοδότησης από τους εκπαιδευτικούς όλων των σχολείων για το Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο (Ψ.Ε.Π.).

Δράσεις κατά την περσινή χρονιά:

- Συντήρηση των συστημάτων του προγράμματος ΔΙΑ.Σ. και προώθηση της χρήσης τους, μεταξύ του πληθυσμού των σχολείων.
- Δημιουργία εφαρμογής στην πλατφόρμα του ΔΙΑ.Σ. για καταγραφή απουσιών των μαθητών, πρόγραμμα το οποίο εφαρμόζεται σε Λύκειο κατά τη φετινή περίοδο, στα πλαίσια της άμεσης ενημέρωσης της Διεύθυνσης για τις απουσίες των μαθητών. Σκοπός η επέκταση και εφαρμογή στα υπόλοιπα σχολεία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ΔΙΑ.Σ.
- Ενημέρωση και δημιουργία λογαριασμών πλήρους πρόσβασης στην πλατφόρμα για την ομάδα των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων (Ν.Α.Π.) Φυσικής Αγωγής στη Δημοτική Εκπαίδευση, για την αξιοποίηση των υπηρεσιών της πλατφόρμας ΔΙΑ.Σ.
- Ενημέρωση και δημιουργία λογαριασμών πλήρους πρόσβασης για τους εκπαιδευτικούς του Δημοτικού Σχολείου Πεύκης Γεωργιάδης, με σκοπό την αξιοποίηση των υπηρεσιών και εξυπηρέτηση της εκπαιδευτικής διοίκησης του σχολείου μέσω της πλατφόρμας ΔΙΑ.Σ.
- Ενημέρωση και δημιουργία λογαριασμών πλήρους πρόσβασης στην πλατφόρμα για τους επιθεωρητές Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης με σκοπό να γνωρίσουν τις υπηρεσίες της πλατφόρμας και να ενθαρρύνουν τους εκπαιδευτικούς στην αξιοποίησή της.
- Δημιουργία λογαριασμών πλήρους πρόσβασης στην πλατφόρμα για όλους τους συμβούλους Πληροφορικής Μέσης Εκπαίδευσης για αξιοποίηση των υπηρεσιών και των εφαρμογών της πλατφόρμας.
- Δημιουργία λογαριασμών μερικής πρόσβασης στο πρόγραμμα ΔΙΑ.Σ. για όλους τους εκπαιδευτικούς Μέσης Εκπαίδευσης για αξιοποίηση του Ψ.Ε.Π.
- Πραγματοποίηση σε τακτικά χρονικά διαστήματα εκπαίδευσης των διαχειριστών ιστοχώρων των σχολείων ΔΙΑ.Σ.

Γ) Αναλυτικά Προγράμματα και Εκπαιδευτικό Λογισμικό

Κατά τη σχολική χρονιά 2011 – 2012 και στα πλαίσια της προσπάθειας για την αποτελεσματική ένταξη των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας στο εκπαιδευτικό σύστημα, έχουν πραγματοποιηθεί επισκέψεις σε όλα τα Λύκεια και Τεχνικές Σχολές. Στόχος των επισκέψεων ήταν η ενημέρωση και επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στη χρήση και αξιοποίηση του Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου, που έχει αναπτυχθεί για 17 μαθήματα της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Ειδικότερα για τη Δημοτική Εκπαίδευση, συστάθηκε Ομάδας Στήριξης για την Ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα (Ν.Α.Π.), στην οποία μετέχουν Επιθεωρητές Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ε.Δ.Ε.), Λειτουργοί Έργων Τ.Π.Ε. και Σύμβουλοι Πληροφορικής Δημοτικής Εκπαίδευσης (Δ.Ε.). Κατά τη σχολική χρονιά 2011-12 έγιναν τα εξής:

- Εντοπισμός και καταγραφή των εκπαιδευτικών λογισμικών, εργαλείων και ψηφιακού υλικού που έχουν εξασφαλιστεί, για σκοπούς παρουσίασης / ενημέρωσης / επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.
- Ετοιμασία υλικού (παρουσιάσεων και εγγράφων) για:
 - Το θεωρητικό πλαίσιο ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στα Ν.Α.Π.
 - Θέματα που σχετίζονται με το εκπαιδευτικό λογισμικό (κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης, κατηγορίες κ.λπ.) και το τι έχει εξασφαλιστεί για τη Δημοτική Εκπαίδευση
 - Παραδείγματα Καλών Πρακτικών αξιοποίησης και ενσωμάτωσης Τ.Π.Ε.
- Επιμορφωτικές – Ενημερωτικές συναντήσεις με α) Συμβούλους Πληροφορικής Δ.Ε. και β) όλες τις Ομάδες Ν.Α.Π. της Δημοτικής Εκπαίδευσης, στις οποίες έγινε μια πρώτη ενημέρωση-επιμόρφωση για τη φιλοσοφία και τις παιδαγωγικές αρχές που διέπουν την ενσωμάτωση και αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία.
- Κατ' ιδίαν συναντήσεις της Ομάδας Στήριξης ΤΠΕ με την καθεμιά από τις 16 Ομάδες Ν.Α.Π., που αποσκοπούσαν:
 - στην ενημέρωσή τους για τη φιλοσοφία και τις παιδαγωγικές αρχές σε σχέση με την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία,
 - στην ενημέρωσή τους για το υφιστάμενο ψηφιακό εκπαιδευτικό λογισμικό που αποκτήθηκε από το Υ.Π.Π. και το Π.Ι. της Ελλάδας,
 - στην ανάδειξη των δραστηριοτήτων που έχουν ήδη αναπτύξει με τη χρήση των Τ.Π.Ε. στα Ν.Α.Π.,
 - στη συνεργασία και στήριξή τους για:
- αξιολόγηση ψηφιακού υλικού, που πιθανόν να έχουν εντοπίσει και προτίθενται να αξιοποιήσουν στα Ν.Α.Π.,
- παραγωγή υποστηρικτικού υλικού και παραδειγμάτων Καλών Πρακτικών ένταξης των Τ.Π.Ε. στα Ν.Α.Π.,
- στην ιεράρχηση των αναγκών για εξασφάλιση νέου ψηφιακού υλικού για τα Ν.Α.Π., με βάση προτεραιότητες και διαθέσιμους πόρους.

Δ) Σύστημα Διαχείρισης Διοικητικών Διαδικασιών – Σ.Δ.Δ.Δ.

Η ομάδα Συστήματος Διαχείρισης Διοικητικών Διαδικασιών διεκπεραιώνει τα ακόλουθα καθήκοντα:

- την ανάπτυξη εφαρμογών με βάση τις ανάγκες του Υ.Π.Π.
- την τεχνική υποστήριξη των εφαρμογών που διεκπεραίωσε.
- την αναβάθμιση των υφιστάμενων εφαρμογών του ώστε να ικανοποιούν τις σημερινές απαιτήσεις των χρηστών αλλά και του Υ.Π.Π.

Εφαρμογές που αναπτύσσονται

- *Διαδικτυακό σύστημα καταγραφής αδειών των εκπαιδευτικών.*

Αναπτύσσεται ένα κεντρικό σύστημα καταγραφής των αδειών των εκπαιδευτικών, το οποίο οι γραμματείες των σχολείων θα ενημερώνουν καθημερινά. Το σύστημα βρίσκεται σε πιλοτικό στάδιο.

Εφαρμογές σε λειτουργία και αναβάθμισή τους

- *Βάση Δεδομένων Υλικού Εξοπλισμού*

Λειτουργεί και συντηρείται διαδικτυακή βάση δεδομένων, την οποία όλα τα σχολεία της Κύπρου, από όλες τις βαθμίδες, μπορούν να ενημερώνουν για τις τελευταίες αλλαγές στον υλικό εξοπλισμό τους (ηλεκτρονικούς υπολογιστές, φορητούς υπολογιστές, εκτυπωτές, σαρωτές κ.ά.).

- *Βάση Δεδομένων για Ωρολόγιο Πρόγραμμα των Καθηγητών*

Λειτουργεί και συντηρείται βάση δεδομένων, την οποία οι καθηγητές μπορούν να ενημερώνουν μέσω Διαδικτύου για το ωρολόγιο πρόγραμμά τους. Η βάση αυτή παρέχει στους Επιθεωρητές τη δυνατότητα άμεσης ενημέρωσης με σκοπό τον σωστό προγραμματισμό τους.

- *Βάση δεδομένων διευθύνσεων εκπαιδευτικών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης (Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) Κανονισμοί του 2011)*

Λειτουργούν και συντηρούνται δύο διαδικτυακά συστήματα (ένα για τη Μέση και ένα για τη Δημοτική Εκπαίδευση) για εισαγωγή των διευθύνσεων των εκπαιδευτικών από όλες τις βαθμίδες, με σκοπό την αποστολή της αξιολόγησής τους στη διεύθυνση που υπέβαλαν.

- *Πρόγραμμα εκτύπωσης μαθητικής ταυτότητας*

Στην αρχή της σχολικής χρονιάς 2010 – 2011 δημιουργήθηκε μια εφαρμογή με την οποία οι γραμματείες του κάθε σχολείου μπορούν να εκτυπώνουν τις μαθητικές ταυτότητες. Το πρόγραμμα λειτουργεί σε συνάρτηση με το Αβάκιο και την Excel για εισαγωγή των ονομάτων των μαθητών και η χρήση του προνοείται τόσο για τα δημόσια, όσο και για τα ιδιωτικά σχολεία.

Επιπρόσθετα, παρέχεται τεχνική υποστήριξη στους χρήστες, εντός 24 ωρών, για όλες τις ώρες και μέρες της εβδομάδας, μέσω τηλεφώνου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Ε) Υπηρεσία Διαδικτύου

Η Υπηρεσία Διαδικτύου των Έργων Πληροφορικής είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και παρουσίαση στο Διαδίκτυο όλων των πληροφοριών που αφορούν στο έργο των διευθύνσεων, υπηρεσιών, τμημάτων και προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Υποστηρίζει τις πέντε ιστοσελίδες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (www.moec.gov.cy, www.schools.ac.cy, www.highereducation.ac.cy, www.paideia.org.cy, www.kypria.org.cy) καθώς και τις ιστοσελίδες τριών ανεξάρτητων υπηρεσιών (Σ.ΕΚ.Α.Π., Ε.Α.Ι.Π., ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.). Παράλληλα, η Υπηρεσία προσφέρει εκπαίδευση και τεχνική στήριξη στους εκπαιδευτικούς που δημιουργούν και ανανεώνουν τις ιστοσελίδες των σχολείων τους.

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 ολοκληρώθηκαν τα πιο κάτω έργα:

- Μεταφορά των ιστοσελίδων του Υπουργείου σε νέους εξυπηρετητές στο CYTANET.
- Δημιουργία αγγλικών ιστοσελίδων για όλες τις διευθύνσεις, υπηρεσίες και τμήματα του Υ.Π.Π.
- Επανασχεδιασμός και αναδόμηση της ιστοσελίδας Εκπαιδευτικού Υλικού www.schools.ac.cy σε συνεργασία με τους συμβούλους και τους επιθεωρητές των μαθημάτων για την αξιολόγηση του υλικού.
- Υποστήριξη Content Management System – C.M.S. (Joomla, GetSimple) για τις ιστοσελίδες των σχολείων.

- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και υποστήριξη της ιστοσελίδας Ε.Α.Ι.Π. (Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων).
- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και υποστήριξη νέων ιστοσελίδων για υπηρεσίες και προγράμματα του Υ.Π.Π. (Πολιτιστικές Υπηρεσίες, Ανάπτυξη – Βελτίωση Σχολικής Μονάδας, Η Κύπρος στην Ευρώπη).
- Δημιουργία καναλιού του Υ.Π.Π. στο YouTube και ανάρτηση και προβολή βίντεο διαφόρων υπηρεσιών, προγραμμάτων και μαθημάτων.
- Αναβάθμιση διαδικτυακών εφαρμογών για συμπλήρωση εντύπων, υποβολή αιτήσεων, ενημέρωση εγκυκλίων.
 - Ηλεκτρονική Φόρμα Αίτησης για τα Επιμορφωτικά Κέντρα
 - Ηλεκτρονική Φόρμα Αίτησης για τους Εκπαιδευτές των Επιμορφωτικών Κέντρων
 - Ηλεκτρονική Φόρμα Αίτησης για τους Εκπαιδευτές των Ενιαίων Ολοήμερων Σχολείων
 - Ηλεκτρονική Φόρμα Αίτησης για τους Εκπαιδευτές των Προαιρετικών Ολοήμερων Σχολείων
 - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Εγκυκλίων Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
 - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Εσωτερικών Εγκυκλίων Αρχείου Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
 - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Παρουσίασης Μουσικών Αρχείων

13.10 ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Το Γραφείο Αναλυτικών Προγραμμάτων λειτούργησε τον Σεπτέμβριο του 2009 με σκοπό να υποστηρίξει το έργο της Επιτροπής Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων και στη συνέχεια για να υποστηρίξει την εισαγωγή και εφαρμογή των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στα σχολεία της Κύπρου. Στελεχώνεται με αποσπασμένους εκπαιδευτικούς τόσο της Δημοτικής όσο και της Μέσης Εκπαίδευσης και προωθεί ζητήματα που αφορούν στην έκδοση των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων για τα Δημόσια Σχολεία της Κύπρου, την παραγωγή νέου εκπαιδευτικού υλικού –συμβατού με τα Ν.Α.Π., την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σχετικά με αυτά, τη στήριξη των σχολικών μονάδων κ.ά.

Με πυρήνα το Γραφείο Αναλυτικών Προγραμμάτων, έχουν δημιουργηθεί ομάδες υποστήριξης στις οποίες συμμετέχουν αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί από διάφορες υπηρεσίες του Υ.Π.Π., τα μέλη των οποίων έχουν κοινά καθήκοντα που αφορούν στις ανάγκες της εισαγωγής και εφαρμογής των Ν.Α.Π. Οι ομάδες λειτουργούν ανά βαθμίδα και ανά ειδικότητα (στη Μέση Εκπαίδευση) ή ανά μάθημα (στη Δημοτική Εκπαίδευση). Τα καθήκοντα των Λειτουργών του Γραφείου Αναλυτικών Προγραμμάτων ειδικά, αλλά και των ομάδων υποστήριξης ευρύτερα, αφορούν θέματα του εκπαιδευτικού υλικού και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Πιο συγκεκριμένα:

A. Εκπαιδευτικό υλικό

- α) Χαρτογράφηση του παλαιότερου διδακτικού υλικού ως προς τη συμβατότητά του με τα νέα Α.Π. (δημιουργία σχετικού οδηγού για τον εκπαιδευτικό και αναθεώρησή του όταν χρειάζεται).
- β) Παραγωγή νέου εκπαιδευτικού υλικού (συγγραφή νέων σχολικών εγχειριδίων, εκπόνηση σεναρίων διδασκαλίας, εμπλουτισμός διαδικτυακών διδακτικών προτάσεων και κατευθύνσεων κ.ά.)

B. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

- α) Κεντρική επιμόρφωση
 - Συμμετέχουν ως επιμορφωτές στα επιμορφωτικά σεμινάρια που οργανώνονται για τα Ν.Α.Π. (υποχρεωτικά ή προαιρετικά).

β) Στήριξη σχολικών μονάδων

Επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες, εντός των οποίων προβαίνουν σε:

- ανάληψη δειγματικών διδασκαλιών,
- οργάνωση συνδιδασκαλιών,
- διοργάνωση παιδαγωγικών συνεδριών/μικρών σεμιναρίων με τους εκπαιδευτικούς της ειδικότητας στη σχολική μονάδα, στις οποίες θα ενημερώνει, θα συζητά, θα παρουσιάζει προτάσεις διδασκαλίας κ.ά.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
82

Ι. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η πρώτη υπηρεσία στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με αποκλειστική αρμοδιότητα τον πολιτισμό δημιουργήθηκε το 1965 με την ονομασία Μορφωτική Υπηρεσία, η οποία το 1992, μετά την αναβάθμισή της σε Τμήμα, μετονομάστηκε σε Τμήμα Πολιτιστικών Υπηρεσιών.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες είναι ο κύριος εκφραστής της πολιτιστικής πολιτικής του κράτους όσον αφορά στο σύγχρονο πολιτισμό. Έχοντας ως αρμοδιότητα την ανάπτυξη των Γραμμάτων και των Τεχνών στην Κύπρο, την ενημέρωση και τη συμμετοχή του κοινού στο πολιτιστικό γίνεσθαι και την προβολή των επιτευγμάτων της πολιτιστικής μας δραστηριότητας στο εξωτερικό, διαδραματίζουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτιστικής φυσιογνωμίας του τόπου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των Πολιτιστικών Υπηρεσιών (περιλαμβανομένης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και του ΣΙΜΑΕ), ανήλθε στα €32.743.357 (Τακτικές και Αναπτυξιακές Δαπάνες).

Ι.1 ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ι.1.1 ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ, ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Στα πλαίσια του προγράμματος εκδόσεων των Πολιτιστικών Υπηρεσιών εκδόθηκαν τα ακόλουθα τέσσερα τεύχη του περιοδικού "Cyprus Today":

- Vol L, No. 1, Ιανουάριος – Μάρτιος
- Vol L, No. 2, Απρίλιος – Ιούνιος
- Vol. L, No. 3 Ιούλιος – Σεπτέμβριος
- Vol. L, No. 4 Οκτώβριος – Δεκέμβριος.

Ι.1.2 ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες απέστειλαν σε πολιτιστικά και πανεπιστημιακά ιδρύματα, σε βιβλιοθήκες, καθώς και σε πρεσβείες της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό, σημαντικό αριθμό λογοτεχνικών και άλλων εκδόσεων γενικού ενδιαφέροντος με στόχο την προβολή της Κύπρου μέσα από έργα Κύπριων συγγραφέων.

Ι.1.3 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Με στόχο την παροχή κινήτρων προς εκδοτικούς οργανισμούς για ανάληψη εκδόσεων κυπρολογικού περιεχομένου και αναφοράς, που είναι αξιόλογες και σημαντικές, εφαρμόζεται από το 2010 το «Σχέδιο Ενίσχυσης Εκδοτικών Οργανισμών για την Παραγωγή Ειδικών Εκδόσεων». Μέσω του Σχεδίου οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορήγησαν, μετά από εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής Επιχορήγησης Εκδόσεων, 10 εκδόσεις οι οποίες καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα κυπρολογικών θεμάτων.

Ι.1.4 ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Στα πλαίσια των προσπαθειών για αύξηση της αναγνωσιμότητας του κυπριακού βιβλίου και στον ελλαδικό χώρο, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες στηρίζουν πρόγραμμα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας - Τηλεόρασης, στο οποίο προβάλλονται κυπριακά βιβλία. Την παραγωγή έχει αναλάβει ο σκηνοθέτης κ. Ανδρέας Αντωνιάδης, στα πλαίσια της εκπομπής της ΕΡΤ «Βιβλία στο κουτί». Η εκπομπή παρουσιάζεται από τους: Κατερίνα Σχοινά, Βαγγέλη Χατζηβασιλείου και Αλέξη Ζηρά.

Ι.Ι.5 ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, μέσω του μέτρου με τίτλο «Ενίσχυση Περιοδικών Εκδόσεων Πολιτιστικού Περιεχομένου» αποσκοπούν στην ενίσχυση της έκδοσης αξιόλογων περιοδικών εκδόσεων που δημοσιεύουν άρθρα και μελέτες τα οποία προβάλλουν θέματα, μορφές και γεγονότα από τον χώρο της κυπριακής λογοτεχνικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας, της ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στις περιοδικές εκδόσεις/ εφημερίδες που ενισχύονται οικονομικά, περιλαμβάνονται περιοδικές εκδόσεις (περιλαμβανομένων και των επετηρίδων που εκδίδονται από μη κερδοσκοπικούς πολιτιστικούς φορείς) που εκδίδονται στην Κύπρο ή στο εξωτερικό από Κύπριους ή ξένους εκδότες και έχουν ήδη συμπληρώσει τουλάχιστον 1 χρόνο κυκλοφορίας.

Κατά το 2012 επιχορηγήθηκαν 15 συνολικά περιοδικές εκδόσεις.

Ι.Ι.6 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Με στόχο την παροχή κινήτρων για την προβολή και διάδοση της κυπριακής λογοτεχνίας στο εξωτερικό και την ενίσχυση της κινητικότητας του κυπριακού λογοτεχνικού βιβλίου και των Κυπρίων λογοτεχνών στο διεθνή χώρο, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορήγησαν, μέσω του «Σχεδίου Επιχορήγησης Μεταφράσεων Έργων Κυπρίων Λογοτεχνών από την Ελληνική σε Ξένες Γλώσσες», και μετά από εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής Μεταφράσεων, 8 μεταφράσεις.

Ι.Ι.7 ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, συνεχίζοντας το εκδοτικό τους πρόγραμμα, εξέδωσαν το 2012 τα εξής βιβλία:

- α) Euphrosyne Rizopoulou-Egoumenidou, Turkish Cypriot Dress: the Aziz Damdelen Collection, 2012
- β) Λεωνίδα Γαλάζη, Ποιητική και Ιδεολογία στο Κυπριακό Θέατρο (1869-1925), 2012
- γ) Πέτρος Παπαπολυβίου (επιμ.), Οι Κύπριοι Εθελοντές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου: Τα μπρώα, οι κατάλογοι και ο φόρος του αίματος, 2012
- δ) Λεωνίδα Γαλάζη (επιμ.), Γιάννης Κατσούρης, Πολιτισμός: Υπόθεση Ζωής. Μελέτες, άρθρα, επιφυλλίδες και άλλα κείμενα (επιλογή), 2012.

Ι.Ι.8 ΑΓΟΡΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες εφάρμοσαν το Μέτρο με τίτλο «Αγορά Εκδόσεων για τον Εμπλουτισμό Κυπριακών και Ξένων Βιβλιοθηκών» το οποίο αποσκοπεί στην καθιέρωση διαφανούς μεθοδολογίας επιλογής και διαδικασίας αγοράς των εκδόσεων που θα αγοράζονται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες. Με βάση το μέτρο αυτό, το 2012 αγοράστηκαν 63 εκδόσεις.

Ι.Ι.9 ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Ι.Ι.9.1 Παρουσίαση βιβλίου «Ο Φαρμακοποιός και ο Χωριάτης: Κωμειδύλλιον εις δύο πράξεις», του Επαμεινώνδα Π. Ευθυμιάδη, 20 Ιανουαρίου

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού διοργάνωσαν εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου «Ο Φαρμακοποιός και ο Χωριάτης: Κωμειδύλλιον εις δύο πράξεις», του Επαμεινώνδα Π. Ευθυμιάδη, η οποία πραγματοποιήθηκε στο ισόγειο του κτηρίου των Πολιτιστικών Υπηρεσιών. Στην εκδήλωση μίλησαν ο επιμελητής της έκδοσης, φιλόλογος

Ανδρέας Λενακάκης: «Ο Φαρμακοποιός και ο Χωριάτης: το χρονικό μιας έκδοσης και οι προοπτικές έρευνας», και ο ερευνητής – μελετητής της ιστορίας του κυπριακού θεάτρου Λεωνίδα Γαλάζης: «Ο Φαρμακοποιός και ο Χωριάτης: Ειδολογικά και γραμματολογικά ζητήματα: διαπιστώσεις, απορίες, προβληματισμοί».

Το βιβλίο είναι έκδοση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών και είναι αφιερωμένο στη μνήμη του Γιάννη Κατσούρη.

I.1.9.2 Απονομή τιμητικής διάκρισης «ΟΝΗΣΙΛΟΣ»

Η τιμητική διάκριση «Ονήσιλος», η οποία περιλαμβάνει μετάλλιο και τιμητικό δίπλωμα, απονέμεται σε Κύπριους παράγοντες ή φορείς για τη διάκρισή τους στα Γράμματα.

A) στον καθηγητή Ανδρέα Βοσκό, 26 Μαρτίου

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αναγνωρίζοντας τη συμβολή του καθηγητή Ανδρέα Βοσκού στον τομέα των Γραμμάτων και τη συμβολή του στην προβολή του πολιτισμού της Κύπρου, αποφάσισε να του απονεμίσει την τιμητική διάκριση «Ονήσιλος». Η τελετή απονομής πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της εκπαιδευτικής επίσκεψης της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών στην Κύπρο, στις 26/3/2012, στο ξενοδοχείο Hilton, κατά τη διάρκεια δεξίωσης που παράθεσε ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Γιώργος Δημοσθένους.

B) στο Σύνδεσμο Ελλήνων Φιλολόγων Κύπρου «ΣΤΑΣΙΝΟΣ», 13 Δεκεμβρίου

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αναγνωρίζοντας τη συμβολή του Συνδέσμου Ελλήνων Φιλολόγων Κύπρου «ΣΤΑΣΙΝΟΣ» στον τομέα των Γραμμάτων, αποφάσισε να του απονεμίσει την τιμητική διάκριση «Ονήσιλος». Η τελετή απονομής πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της εκδήλωσης για τα πενήνταχρονα του Συνδέσμου, στις 13/12/2012. Στην εκδήλωση απεύθυνε ομιλία ο Καθηγητής Γεώργιος Μπαμπινιώτης, με θέμα: «Το “λογισμικό” της γλώσσας: από τη λέξη στο κείμενο».

I.1.9.3 Διεθνές επιστημονικό συνέδριο με τίτλο «Διά ανθύμνησιν καιρού και τόπου»: Λογοτεχνικές αποτυπώσεις του κόσμου της Κύπρου, 6-9 Οκτωβρίου 2012

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με το Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου, οργάνωσαν το Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με τίτλο «Διά ανθύμνησιν καιρού και τόπου»: Λογοτεχνικές αποτυπώσεις του κόσμου της Κύπρου στις 6-9 Οκτωβρίου 2012, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο συνέδριο έλαβαν μέρος 40 νεοελληνιστές από 11 ευρωπαϊκές χώρες και 23 πανεπιστήμια.

Το συνέδριο φώτισε νέες πτυχές σε θέματα που αφορούν την Κύπρο από την περίοδο του Λεόντιου Μαχαιρά ως τις μέρες μας στους τομείς της λογοτεχνίας, ιστορίας και λαογραφίας.

Κατά την τελετή έναρξης του συνεδρίου, το Σάββατο 6 Οκτωβρίου στο Αρχοντικό «Αξιοθέα», κήρυξε την έναρξη των εργασιών και απηύθυνε χαιρετισμό ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Δημήτρης Χριστόφιας. Χαιρετισμό απηύθυνε, επίσης, ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου Καθηγητής Κωνσταντίνος Χριστοφίδης. Την εκδήλωση προλόγισε ο Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής, Καθηγητής Μιχάλης Πιερής. Χαιρετισμό απηύθυναν, επίσης, τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής Καθηγήτρια Marie-Paule Masson από το Πανεπιστήμιο του Montpellier, Καθηγητής David Holton από το Πανεπιστήμιο του Cambridge και Καθηγήτρια Renata Lavagnini από το Πανεπιστήμιο του Palermo. Ακολούθησε η εναρκτήρια ομιλία του συνεδρίου από τον Καθηγητή Δ. Ν. Μαρωνίτη με θέμα Η “Σαλαμίνα” του Καβάφη και η “Σαλαμίνα” του Σεφέρη.

Το συνέδριο εμπλουτίστηκε με τρεις σημαντικές καλλιτεχνικές εκδηλώσεις:

1. Κατά την τελετή έναρξης στις 6 Οκτωβρίου το Θεατρικό Εργαστήρι του Πανεπιστημίου Κύπρου παρουσίασε τη θεατρική παράσταση Το Άσμα του Γιοφουριού.

2. Την Κυριακή 7 Οκτωβρίου παρουσιάστηκε στην Καστελλιώςισσα συναυλία του μουσικού σχήματος Re-sonanti Ensemble από το Παλέρμο με έργα του Σικελού μουσικού Martoretta, ο οποίος μελοποίησε μεγάλο αριθμό μαδριγαλιών, μεταξύ των οποίων και ένα μαδριγάλι της κυπριακής πετράρχικης ποίησης, από το Κυπριακό Canzoniere του 16ου αιώνα.
3. Την Τρίτη 9 Οκτωβρίου παρουσιάστηκε στην Καστελλιώςισσα παράσταση του μουσικού σχήματος Mora Vocis από το Montpellier, που περιλάμβανε μοτέτα από το κυπριακό χειρόγραφο του Τορίνου (Κώδικας του Torino J.II.9).

Στον απολογισμό του συνεδρίου μετείχαν ο Καθηγητής Δ. Ν. Μαρωνίτης, ο Καθηγητής Bertrand Bouvier και ο Καθηγητής Μιχάλης Πιερής, Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου.

1.1.10 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορηγούν πολλούς φορείς και άτομα για τη διοργάνωση λογοτεχνικών εκδηλώσεων στην Κύπρο και στο εξωτερικό, καθώς και τη συμμετοχή φορέων και ατόμων σε συνέδρια και εκδηλώσεις στο εξωτερικό. Το 2012 επιχορηγήθηκαν περίπου εκατό λογοτεχνικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες στηρίζουν πνευματικά σωματεία της Κύπρου για τη διοργάνωση λογοτεχνικών εκδηλώσεων / δραστηριοτήτων. Κατά το 2012 επιχορηγήθηκε, μεταξύ άλλων, η Εθνική Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών για τη διοργάνωση τιμητικής εκδήλωσης για το Νίκο Ορφανίδη (30/10/2012), καθώς και για την παρουσίαση της Ανθολογίας Ταξιδιωτικής Ποίησης της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Κύπρου, με τη συμμετοχή των Καθηγητών Θεοδόση Πυλαρινού και Παντελή Βουτουρή (11/12/12). Επιχορηγήθηκε, επίσης, το Κυπριακό Κέντρο PEN για τη διοργάνωση Ημερίδας για τη Λογοτεχνική Μετάφραση, στην οποία μίλησαν μεταξύ άλλων, η Καθηγήτρια Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου και η μεταφράστρια Selma Ancira (29/9/12), καθώς και η Εταιρεία Λογοτεχνών Λεμεσού «Βασίλης Μιχαλίδης» για τη διοργάνωση Ημερίδας με θέμα «Η λαογραφία της Κύπρου και της περιοχής Λεμεσού μέσα από τα αρχεία του τμήματος Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών», κατά την οποία μίλησαν ο Ακαδημαϊκός Στέφανος Δ. Ήμελλος, η Διευθύντρια του Κέντρου Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών κ. Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμυλάκη, οι ερευνητές Παναγιώτης Καμυλάκης και Ευάγγελος Καραμανές, καθώς και ο Καθηγητής Θεοδόσης Πυλαρινός (13/10/12). Επιχορηγήθηκε, επίσης, η Ένωση Λογοτεχνών Κύπρου για τη διοργάνωση της ετήσιας τελετής απονομής του λογοτεχνικού βραβείου σε νέους λογοτέχνες, του διαγωνισμού που συνδιοργανώνει με την Ένωση Τουρκοκυπρίων Λογοτεχνών και Καλλιτεχνών (15/11/12). Τα βραβεία απένειμε η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης παρουσιάστηκε η δίγλωσση έκδοση με ποιήματα των βραβευθέντων στο διαγωνισμό.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες στηρίζουν ιδρύματα και έδρες Νεοελληνικών Σπουδών στο εξωτερικό για την προβολή της Κυπριακής Λογοτεχνίας στο εξωτερικό:

A. Ημερίδα Κυπριακής Ποίησης - Πανεπιστήμιο Jean Moulin III της Λυών

Την 1η Ιουνίου 2012 πραγματοποιήθηκε από το Πανεπιστήμιο Jean Moulin III της Λυών αφιέρωμα στην κυπριακή ποίηση. Έλαβαν μέρος Καθηγητές από έδρες Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίων της Γαλλίας, καθώς και οι Κύπριοι λογοτέχνες Λεύκιος Ζαφειρίου, Νάσα Παταπίου, Νίκη Μαραγκού και Μεχμέτ Γιασίν, ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κύπρου Γιάννης Η. Ιωάννου και η Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Paul Valéry Μονπελιέ III Ελπίδα Κουλουμπρή – Ghazal. Οι εργασίες της ημερίδας φώτισαν νέες πτυχές της κυπριακής ποίησης.

B. Εβδομάδα αφιερωμένη στον πολιτισμό της Κύπρου στο Μονπελιέ

Το Πανεπιστήμιο Paul Valéry Μονπελιέ III διοργάνωσε στις 22-26 Οκτωβρίου 2012 εβδομάδα αφιερωμένη στον πολιτισμό της Κύπρου. Κατά την εβδομάδα αυτή παρουσιάστηκε έκθεση φω-

τογραφίας με θέμα την Κύπρο. Κατά την εβδομάδα αυτή παρουσιάστηκαν οι συγγραφείς Νίκη Μαραγκού και Αλεξάνδρα Γαλανού. Παράλληλα έγιναν αναγνώσεις ποιημάτων σημαντικών Κυπρίων λογοτεχνών που μεταφράστηκαν στα γαλλικά. Ο Καθηγητής Γιάννης Η. Ιωάννου μίλησε με θέμα «Ο 'άλλος' στην ελληνόφωνη λογοτεχνία της Κύπρου», ενώ η κ. Νάντια Στυλιανού μίλησε με θέμα «Η λογοτεχνία της Κύπρου και της Ελλάδας – μια παράλληλη πορεία». Παράλληλα, κατά τη διάρκεια της εβδομάδας παρουσιάστηκε μουσικό πρόγραμμα από το Σάββα Σάββα και τον Κούλη Θεοδώρου.

Ι.Ι.ΙΙ ΚΡΑΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Με σκοπό τη στήριξη και ανάδειξη του λογοτεχνικού έργου των Κυπρίων συγγραφέων, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες εφαρμόζουν το θεσμό των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας σε ετήσια βάση.

Οι Κατηγορίες των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας που κρίθηκαν το έτος 2012 είναι: 1. Ποίηση, 2. Μυθιστόρημα, 3. Δίηγημα, 4. Δοκίμιο / Μελέτη, 5. Χρονικό / Μαρτυρία, 6. Μελέτη για τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό της Κύπρου από μη Κύπριο συγγραφέα, 7. Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Λογοτέχνη, 8. Λογοτεχνικό Έργο στην Κυπριακή Διάλεκτο, 9. Παιδική Λογοτεχνία, 10. Νεανική Λογοτεχνία και 11. Εικονογράφησης Παιδικού / Νεανικού Βιβλίου. Όλα τα Βραβεία συνοδεύονται με ποσό ύψους €5000 και τιμητικό δίπλωμα.

Ι.Ι.Ι2 ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Στις 18 Δεκεμβρίου 2012 πραγματοποιήθηκε στην Καστελλιώτισσα η τελετή απονομής των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας. Η προσέλευση του κοινού ήταν αθρόα. Τα βραβεία απένειμε ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού. Ο Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας, κ. Κυριάκος Χαραλαμπίδης, ανέγνωσε τα σκεπτικά βράβευσης για τις Κατηγορίες Ποίηση, Μυθιστόρημα, Δοκίμιο/Μελέτη, Χρονικό/Μαρτυρία και Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Λογοτέχνη. Ο Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής Κρατικών Βραβείων Παιδικής / Νεανικής Λογοτεχνίας, κ. Γιώργος Παπαντωνάκης, ανέγνωσε τα σκεπτικά βράβευσης για τις Κατηγορίες Παιδική Λογοτεχνία και Νεανική Λογοτεχνία, ενώ ο Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής Κρατικών Βραβείων Εικονογράφησης Παιδικού / Νεανικού Βιβλίου, κ. Γενεθλής Γενεθλίου, ανέγνωσε το σκεπτικό βράβευσης για την Κατηγορία Εικονογράφηση. Κατά τη διάρκεια της τελετής τα βραβευμένα βιβλία εκτέθηκαν στο κοινό.

Απονεμήθηκαν τα ακόλουθα βραβεία για εκδόσεις 2011:

ΠΟΙΗΣΗ

Έλενας Τουμαζή – Ρεμπελίνας, Έρχου (εκδόσεις Αφή)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ανδρέα Κάραγιαν, Ανήθικες ιστορίες: Λονδίνο - Αλεξάνδρεια (εκδόσεις Γαβριηλίδης)

ΔΙΗΓΗΜΑ

Νίκου Ορφανίδη, Ο νυχτερινός ποδηλάτης: Αφηγηματικές και άλλες στιγμές (εκδόσεις Ακτή)

ΔΟΚΙΜΙΟ / ΜΕΛΕΤΗ

Φοίβου Κ. Κλόκκαρη, Τουρκική απειλή κατά του ελληνισμού της Κύπρου (εκδόσεις Επιφανίου)

ΧΡΟΝΙΚΟ/ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Ανδρέα Κλ. Σοφοκλέους, Συμβολή στην ιστορία του κυπριακού Τύπου. Τόμος Στ' 1945-1960 Μέρος Α' και 1960-2010 Μέρος Β' (εκδόσεις Εν Τύποις)

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΑΠΟ ΜΗ ΚΥΠΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ (για την τριετία 2009-2011)

Αλέξη Ζήρα, Όψεις της κυπριακής πεζογραφίας 1900-2000 (εκδόσεις Αίπεια – Σπίτι της Κύπρου και Πάπυρος 2010)

Θεοδόση Πυλαρινού, Εν εινάλιη Κύπρω έσσετ' ασιδός: Μελετήματα για την κυπριακή λογοτεχνία (εκδόσεις Αίπεια – Σπίτι της Κύπρου και Πάπυρος 2011)

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ

Μαρίας Α. Ιωάννου, Η γιγαντιαία πτώση μιας βλεφαρίδας (εκδόσεις Γαβριηλίδης)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟ (για την τριετία 2009-2011)

Αντώνη Κωνστ. Ηλιάκη, Κυπριώτικα δίστιχα και άλλα (εκδόσεις Άνευ 2009)

ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Παναγιώτας Πλησή, Δεν είμαι τέρας, σου λέω! (εκδόσεις Κέδρος)

ΝΕΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Νεόφυτου Νεοφυτίδη, Διηγήματα (έκδοση Πολιτιστικού Ιδρύματος Τραπέζης Κύπρου)

I.I.13 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, έχοντας ως στόχο μια βαθύτερη αλληλογνωριμία των δύο κοινοτήτων της Κύπρου μέσω της λογοτεχνίας και γενικότερα της γραμματείας τους, συνέχισαν το 2011 για τρίτη χρονιά τη λειτουργία του προγράμματος επιχορήγησης μετάφρασης και έκδοσης έργων καταξιωμένων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων λογοτεχνών από την ελληνική στην τουρκική και από την τουρκική στην ελληνική γλώσσα. Το 2012 επιχορηγήθηκε η μετάφραση από την ελληνική στην τουρκική γλώσσα και έκδοση στην τουρκική ενός έργου.

Παράλληλα, κατά το έτος 2012 οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες προχώρησαν την ετοιμασία έκδοσης ανθολογίας διηγημάτων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων συγγραφέων με σκοπό την περαιτέρω αλληλογνωριμία των δύο κοινοτήτων μέσω της λογοτεχνίας. Η ολοκλήρωση της έκδοσης αναμένεται εντός του έτους 2013.

I.I.14 ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΟΙ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού συνδιοργάνωσε με την Εταιρεία Κρητικών Σπουδών – Ίδρυμα Καψωμένου εκδήλωση για την παρουσίαση της έκδοσης «Οι τέχνες και τα γράμματα στην Κύπρο» στις 10/10/2012 στην Καστελλιιώτισσα. Την έκδοση παρουσίασε ο Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κύπρου, κ. Γιώργος Γεωργής και ο Πρόεδρος της Εταιρείας Κρητικών Σπουδών, κ. Ερατοσθένη Καψωμένος.

I.I.15 ΜΗΝΙΑΙΟ ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ

Συνεχίστηκε και κατά το 2012 η πολιτική της κατά χάρη παραχώρησης Μηνιαίων Τιμητικών Επιδομάτων, μέσω της εφαρμογής του ομώνυμου μέτρου. Πρόκειται για επίδομα ύψους €515 που καταβάλλεται σε πρόσωπα που έχουν δραστηριοποιηθεί στον πολιτιστικό τομέα, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει το 63^ο έτος της ηλικίας τους και έχουν μηνιαίες απολαβές (προερχόμενες από συντάξεις) που δεν υπερβαίνουν τα €1000.

I.I.16 ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ (ΚΡΑΤΙΚΕΣ, ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ, ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ)

Είκοσι εννέα βιβλιοθήκες των κρατικών Υπηρεσιών / Κυβερνητικών Τμημάτων συνεχίζουν την

καταλογογράφηση των συλλογών τους μέσω του αναβαθμισμένου βιβλιοθηκονομικού συστήματος ABEKT 5.6.

Σε τριάντα δημοτικές και κοινοτικές βιβλιοθήκες έχει εγκατασταθεί το σύστημα ABEKT 5.5 και 5.6 στο οποίο παρέχεται βιβλιοθηκονομική και τεχνική υποστήριξη. Όπως κάθε χρονιά, έτσι και φέτος έχει δοθεί οικονομική ενίσχυση στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες, καθώς επίσης και οικονομική βοήθεια στις Κοινοτικές βιβλιοθήκες με την μέθοδο ισόποσης επιχορήγησης.

Η τελευταία έκδοση ABEKT 5.5 και 5.6 αναπτύχθηκε με αρχιτεκτονική Client/server, εξ ολοκλήρου σε περιβάλλον Windows 98 / NT / 2000 / XP / 2003. Το user interface του ABEKT διατίθεται στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Κατά το έτος 2012 παρασχέθηκε αναβαθμισμένη τεχνική υποστήριξη στις σχολικές βιβλιοθήκες Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης. Μέχρι σήμερα το σύστημα ABEKT έχει εγκατασταθεί σε 138 σχολικές βιβλιοθήκες. Οι υπάλληλοι των σχολικών βιβλιοθηκών τυγχάνουν συνεχούς εκπαίδευσης και τεχνικής υποστήριξης από την ομάδα υποστήριξης του ABEKT.

Μέχρι σήμερα το Δίκτυο Κυπριακών Βιβλιοθηκών το οποίο αναπτύχθηκε και εξελίσσεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) και είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.cln.com.cy/>, παρέχει πρόσβαση στους Καταλόγους Δημόσιων, Δημοτικών, Σχολικών και άλλων Βιβλιοθηκών .

Η Ελπινίκειος Βιβλιοθήκη, η οποία άρχισε τη λειτουργία της τον Απρίλιο του 2001, συνεχίζει να εξυπηρετεί το κοινό της περιοχής της ενώ συνεχίζεται η αυτοματοποίηση της με το σύστημα ABEKT 5.6

Το 2012 σηματοδοτεί την δημιουργία της ιστοσελίδας των Πολιτιστικών Υπηρεσιών (http://www.moec.gov.cy/politistikes_ypiresies/) όπως και την συνεχή ενημέρωση της από την ομάδα υποστήριξης του Κλάδου Βιβλιοθηκών. Επίσης, η συνεργασία του Κλάδου με την Κυπριακή Βιβλιοθήκη μέσω απαραίτητων ενεργειών όσον αφορά τη διαμόρφωση της απαραίτητης υποδομής για μεταφόρτωση ψηφιακού υλικού, μέσω των μεταδεδομένων προς την Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη (Europeana), συνέβαλε στην προώθηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου με τα αντίστοιχα οφέλη.

1.1.16.1 ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η λειτουργία της Κυπριακής Βιβλιοθήκης διέπεται από το Νόμο 51/87. Η Βιβλιοθήκη λειτουργεί σε τέσσερα διαφορετικά κτήρια. (Τρία ενοικιαζόμενα και ένα ιδιόκτητο).

Το Κεντρικό Κτήριο (ιδιόκτητο) βρίσκεται στον προμαχώνα Ντ' Αβίλα, δίπλα στο Δημοτικό Μέγαρο Λευκωσίας στην Πλατεία Ελευθερίας. Εκεί λειτουργούν το Δανειστικό Τμήμα, η Παιδική Βιβλιοθήκη, το Τμήμα Περιοδικών, καθώς και τα Εθνικά Κέντρα Εγγραφής Εντύπων.

Στο ανακαινισμένο κτήριο της πρώην Βιβλιοθήκης Φανερωμένης, το οποίο βρίσκεται πλησίον της Εκκλησίας Παναγίας Φανερωμένης Λευκωσία, λειτουργεί από τον Απρίλη του 2009 το Αναγνωστήριο και Πληροφοριακό Τμήμα καθώς επίσης και το Τμήμα Καταλογογράφησης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης.

Στην Αποθήκη έχει δημιουργηθεί Βιβλιοστάσιο για τα βιβλία που δεν μπορούν να αποθηκευτούν στα άλλα κτήρια και Εργαστήρι Συντήρησης βιβλίων και περιοδικών.

Σε κτήριο απέναντι από την είσοδο της Εκκλησίας Παναγίας Φανερωμένης στεγάζονται, από τις 15/09/2011, η Διοίκηση της Βιβλιοθήκης, το Τμήμα Παραγγελιών και Παραλαβών, το Τμήμα Οπτικοακουστικών Μέσων και οι Ερευνητικές Συλλογές, (Κυπριακές Εφημερίδες από το 1883, Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας από το 1878 μέχρι σήμερα, Συλλογή Κυβερνητικών Εκδόσεων, όπως Ετήσιες Εκθέσεις Υπουργείων, Στατιστικές Έρευνες, Μουσικές Συλλογές, Συλλογή Εκδόσεων των Ηνωμένων Εθνών, Σπάνια Βιβλία, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Κυπριακή Βιβλιογραφία, κ.ά.).

Πληροφοριακό Τμήμα - Αναγνωστήριο Φανερωμένης

Διαθέτει σημαντικό υλικό για έρευνα θεμάτων που έχουν σχέση με την Κύπρο και βιβλία ανα-

φοράς, όπως εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, βιβλιογραφίες, κ.ά. Στο Αναγνωστήριο παρέχεται δωρεάν πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

Τμήμα Περιοδικού Τύπου (Κεντρικό Κτίριο)

Περιλαμβάνει πάνω από 2500 τίτλους κυπριακών, ελληνικών και ξένων περιοδικών και τον ημερήσιο τύπο σε μικροφίλμ από το 1999 μέχρι σήμερα.

Κέντρο Εγγραφής Εντύπων (Κεντρικό Κτίριο)

Είναι αρμόδιο για την παραχώρηση αριθμών ISBN, ISSN και ISMN για βιβλία, περιοδικά και παρτιτούρες που εκδίδονται στην Κύπρο.

Κέντρο Συνεργασίας Βιβλιοθηκών (Κεντρικό Κτίριο)

Λειτουργεί κέντρο διαδανεισμού και ανταλλαγής υλικού μεταξύ βιβλιοθηκών. Η Βιβλιοθήκη είναι μέλος του Συμβουλίου των Διευθυντών των Ευρωπαϊκών Εθνικών Βιβλιοθηκών (CENL), της Διεθνούς Ομοσπονδίας Συνδέσμων Βιβλιοθηκονόμων (IFLA) και πλήρες μέλος του δικτύου της Ευρωπαϊκής Βιβλιοθήκης (TEL).

Το Κέντρο Συντήρησης Βιβλίου (Αποθήκη)

Το Κέντρο δημιουργήθηκε με σκοπό τη συντήρηση των παλαιών βιβλίων και περιοδικών που διαθέτει η Βιβλιοθήκη.

Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη εξέδωσε το Δελτίο Κυπριακής Βιβλιογραφίας για το 2011. Το Δελτίο, που εκδίδεται από το 1999, καλύπτει την εκδοτική παραγωγή της Κύπρου για το συγκεκριμένο έτος.

1.2 ΜΟΥΣΙΚΗ

1.2.1 ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ - ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΦΟΡΕΩΝ, ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΥΝΟΛΩΝ

Η δραστηριότητα στον τομέα της μουσικής έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια με την πραγματοποίηση πολλών παραστάσεων και με διοργανώσεις διάφορων φορέων, όπως χορωδιών, μουσικών σχημάτων, ιδρυμάτων, σωματείων, συνδέσμων, συλλόγων, πολιτιστικών οργανισμών, μη κερδοσκοπικών εταιρειών κτλ., στην υλοποίηση των οποίων η οικονομική στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο. Στα πλαίσια της ενίσχυσης της δραστηριότητας στον τομέα της μουσικής, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορηγούν, μεταξύ άλλων, μουσικά ιδρύματα, μη κερδοσκοπικές εταιρείες, Συνδέσμους και Συλλόγους για την υλοποίηση της επίσημης δράσης τους με την οποία ουσιαστικά προωθούν σημαντικούς άξονες της δημόσιας κρατικής πολιτιστικής πολιτικής. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, έτσι και κατά το 2012 επιχορηγήθηκαν διάφορα ιδρύματα, μη κερδοσκοπικές εταιρείες, Σύνδεσμοι και Σύλλογοι για τη διοργάνωση μουσικών προγραμμάτων και για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στην Κύπρο, όπως π.χ., το Ίδρυμα Τεχνών Φάρος, το Μουσικό Ίδρυμα Ευαγγελίας Τζιαρρή, η μη κερδοσκοπική εταιρεία «Culture Tones Organisation (Avaton Music Festival)», η μη κερδοσκοπική εταιρεία «Λουβάνα Δίσκοι», ο Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Δασκάλων Κιθάρας Κύπρου, ο Σύλλογος Φίλων Δημιουργικής Μουσικής, ο Σύνδεσμος «Οι Φίλοι του Άρτε», η Μουσικολογική Εταιρεία Κύπρου, ο Σύνδεσμος «Cyrus Clarinet Studio», ο Πολιτιστικός Οργανισμός «Μουσικόραμα», ο Μουσικός Όμιλος Πάφου, η Πολιτιστική Κίνηση Λεμεσού «Επιλογή», ο Πολιτιστικός Όμιλος «Διάσταση», ο Πνευματικός Όμιλος Λεμεσού κ.ά.

Κατά το 2012 επιχορηγήθηκαν μεταξύ άλλων, το «12ο Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικής Δωματίου» (σύνολο 10 κονσέρτα) στη Μεσαιωνική Έπαυλη, Παλαίπαφος, Κούκλια και το «4ο Διεθνές Φεστιβάλ Σύγχρονης Μουσικής» (σύνολο 7 κονσέρτα) που διοργανώθηκαν από το Ίδρυμα Τεχνών Φάρος, το Διεθνές Φεστιβάλ Σύγχρονης Μουσικής «3ο Avaton Music Festival» που διοργανώνεται από τη μη κερδοσκοπική εταιρεία «Culture Tones Organisation», το «Λευκωσία Loop Festival» και το Φεστιβάλ «Φέγγαρος» που διοργανώθηκαν από τη μη κερδοσκοπική εταιρεία «Λουβάνα Δίσκοι», το «7ο Διεθνές Φεστιβάλ Κιθάρας EGTA 2012» που διοργανώθηκε από τον

Ευρωπαϊκό Σύνδεσμο Δασκάλων Κιθάρας Κύπρου, το ρεσιτάλ με τους νεαρούς Γερμανούς Johannes Lang (πιάνο) και Julian Fahrner (βιολί) που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος «Οι Φίλοι του Άρτε», το Παγκόσμιο Συνέδριο του Διεθνούς Συμβουλίου για την Παραδοσιακή Μουσική, με θέμα «Applied Ethnomusicology» που διοργάνωσε η Μουσικολογική Εταιρεία Κύπρου, και ο «17ος Διεθνής Διαγωνισμός Πιάνου Ευαγγελίας Τζιαρρή» που διοργάνωσε το Μουσικό Ίδρυμα Ευαγγελίας Τζιαρρή, η όπερα «Η Αλίκη στη Χώρα των Ονείρων» που διοργανώθηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Όπερας, το «Α΄ χειμερινό Χορωδιακό Φεστιβάλ Πάφου» και το «13ο Φεστιβάλ Μουσικής 2012» που διοργανώθηκαν από το Πολιτιστικό Σύλλογο «Ευαγόρας Παλληκαρίδης» Πάφου, καθώς και το «Μεσαιωνικό Φεστιβάλ» που διοργανώθηκε από τον Πολιτιστικό Οργανισμό «Μουσικόραμα». Επίσης επιχορηγήθηκαν, το «Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Λεμεσού» που διοργανώθηκε από την εταιρεία «Κ.Α.Ρ.Μ.Α. Οι Φίλοι του Ευρωπαϊκού Φεστιβάλ Λεμεσού», ο «8ος Παγκύπριος διαγωνισμός για νεαρούς πιανίστες» που διοργανώθηκε από τον Πολιτιστικό Οργανισμό «Avantgarde», το «14ο Παγκύπριο Χορωδιακό Φεστιβάλ Πάφου» που διοργανώθηκε από τον Μουσικό Όμιλο Πάφου, το «Φεστιβάλ Περιβάλλον και Πολιτισμός» που διοργανώθηκε από το Σύνδεσμο «Οι Φίλοι του Άστρα», καθώς επίσης και 15 συναυλίες του συνθέτη Λάρκου Λάρκου, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σε Δήμους και Κοινότητες της Κύπρου και στις οποίες παρουσιάστηκε το έργο «Βασίλης Μιχαηλίδης – Το πρώτο ἔδω βασίλειο είχαν Θεοί το κτίσει», μελοποιημένη ποίηση του Βασίλη Μιχαηλίδη.

1.2.2 ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ - ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΦΟΡΕΩΝ, ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΥΝΟΛΩΝ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορηγούν πολιτιστικούς φορείς, Κύπριους καλλιτέχνες ή Κυπριακές καλλιτεχνικές ομάδες για τη συμμετοχή τους σε πολιτιστικές εκδηλώσεις ή φεστιβάλ στο εξωτερικό ή τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων / φεστιβάλ στο εξωτερικό. Κατά το 2012 έλαβαν επιχορήγηση χορωδίες, μουσικά συγκροτήματα, μουσικές ομάδες, καθώς και άτομα τα οποία συμμετείχαν σε ή /και πραγματοποίησαν φεστιβάλ, σεμινάρια και άλλες διοργανώσεις στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα επιχορηγήθηκαν μεταξύ άλλων, η συμμετοχή της Χορωδίας Νέων της Πολιτιστικής Κίνησης Λεμεσού «Επιλογή» σε Ευρωπαϊκό Μουσικό Φεστιβάλ στο Βέλγιο, η συμμετοχή της Παιδικής Χορωδίας της Πολιτιστικής Κίνησης Λεμεσού «Επιλογή» στο Φεστιβάλ Χορωδιών “Cantonigro” στη Βαρκελώνη και η συμμετοχή της Χορωδίας «Η Φωνή της Κερύνειας» σε Φεστιβάλ Κρασιού στο Λονδίνο. Στο πλαίσιο αυτής της δράσης, επιχορηγήθηκε και η συμμετοχή του μουσικού Αντώνη Κοϊζα στο «2ο Φεστιβάλ Κιθάρας Παλαιού Φαλήρου», καθώς και η παρουσίαση του έργου του Λάρκου Λάρκου «Βασίλης Μιχαηλίδης – Το πρώτο ἔδω βασίλειο είχαν Θεοί το κτίσει», μελοποιημένη ποίηση του Βασίλη Μιχαηλίδη σε συναυλίες στο Λονδίνο και στη Θεσσαλονίκη.

Επίσης, κατά το 2012 επιχορηγήθηκαν μεταξύ άλλων, 3 συναυλίες του Ευαγόρα Καραγιώργη στη Σλοβακία με τη συμμετοχή της Συμφωνικής ορχήστρας Zilina Σλοβακίας, ο Κύπριος συνθέτης Βάσος Αργυρίδης για τη διοργάνωση μουσικής του παράστασης στο Ισραήλ (Τελ Αβίβ), η σοπράνο Βιβιάννα Γιαννάκη για τη μουσική της παράσταση με τίτλο «Soul», στο Ίδρυμα Μιχάλη Κακογιάννη, ο ερμηνευτής Σταύρος Χατζησάββας και ο σικουργός Λεωνίδας Μαλένης για τη συμμετοχή τους στο Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικής «21st Discovery International Pop Music Festival» στη Βάρνα (Βουλγαρία), η Χορωδία Παραπληγικών και Φίλων για τη συμμετοχή της στο Έβδομο Παγκόσμιο Φεστιβάλ Χορωδιών «Cantus Angeli» στο Αμάλφι (Ιταλία), ο Κύπριος συνθέτης Δημήτρης Σάββα για την παρουσία του στο 19ο Διεθνές Φεστιβάλ Ηλεκτροακουστικής Μουσικής «L’ Espace du Son» στις Βρυξέλλες (στο πλαίσιο της βράβευσης του έργου του «Ερεβος» από το Βελγικό Ίδρυμα «Musiques & Recherches»), ο Κύπριος συνθέτης Εύης Σαμμούτης για τη συμμετοχή του σε συναυλία του «ISCM Festival» στο Βέλγιο όπου το βελγικό σύνολο μουσικής δωματίου «Het Collectief» παρουσίασε το έργο του «Meteoron» και η συναυλία με τίτλο: «Κυπρίων Συναυλία», η οποία διοργανώθηκε στη Βιέννη από το Κυπριακό Πολιτιστικό Κέντρο Βιέννης με τη συμμετοχή της Χορωδίας «Εμμέλεια».

1.2.3 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΡΑΦΟΣ APHRODITE FESTIVAL»

Με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 47.222 και ημερομηνία 14/01/1998, για 13η συνεχή χρονιά το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στηρίζει τον θεσμό του Pafos Aphrodite Festival. Ο θεσμός αυτός είναι από τους πλέον επιτυχημένους και συμβάλλει στην πολιτιστική αποκέντρωση, στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και στην ενίσχυση του πολιτιστικού τουρισμού. Τον Σεπτέμβριο του 2012 φιλοξενήθηκε η όπερα του Giuseppe Verdi, «Otello», με την Όπερα του Εθνικού Θεάτρου Σλοβακίας. Το λυρικό αριστούργημα του Giuseppe Verdi αποτελείται από τέσσερις πράξεις και το λιμπρέτο ανήκει στον Αρίγκο Μπόιτο. Αποτελεί διασκευή του ομώνυμου θεατρικού έργου του Ουίλιαμ Σαίξπηρ και έκανε πρεμιέρα στη Σκάλα του Μιλάνου στις 5 Φεβρουαρίου 1887. Ήταν η προτελευταία όπερα του μεγάλου μουσουργού. Το έργο συνδέεται με την ιστορία της Κύπρου, αφού η υπόθεσή του διαδραματίζεται στο Κάστρο της Αμμοχώστου. Λόγω της συμβολικής διασύνδεσης του έργου με την κατεχόμενη πόλη μας, αλλά και της διεθνούς καταξίωσης που απολαμβάνει εδώ και χρόνια το Pafos Aphrodite Festival, η διοργάνωση του 2012 εντάχθηκε στο πρόγραμμα εκδηλώσεων της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.2.4 ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΙΣΚΩΝ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, στα πλαίσια της στήριξης των Κυπρίων μουσικών και δημιουργών, έχουν καθιερώσει την επιδότηση και αγορά των ψηφιακών τους δίσκων. Στήριξη παρέχεται, επίσης, για την παραγωγή ψηφιακών δίσκων που αφορούν θέματα έρευνας ή θέματα προβολής και διάσωσης του έργου σημαντικών εκπροσώπων της σύγχρονης κυπριακής μουσικής δημιουργίας ή της κυπριακής μουσικής παράδοσης.

1.2.5 ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, με στόχο τη διάσωση αλλά και την προβολή του έργου σημαντικών εκπροσώπων της μουσικής δημιουργίας του τόπου, έχουν αναπτύξει κατά τα τελευταία χρόνια σημαντική δράση όσον αφορά την έκδοση μουσικών έργων. Κατά το 2012, προωθήθηκε η ηλεκτρονική καταγραφή του έργου του Φάνου Δυμιώτη και οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες σε συνεργασία με τη Χορωδία «Λέανδρος Σίταρος» της Πνευματικής Στέγης Λευκωσίας διοργάνωσαν στις 15 Οκτωβρίου 2012 εκδήλωση παρουσίασης της έκδοσης των Πολιτιστικών Υπηρεσιών για το συνθετικό έργο του Λέανδρου Σίταρου, με τίτλο «Λέανδρος Σίταρος – Έργο Ζωής». Η εν λόγω έκδοση είχε ολοκληρωθεί και κυκλοφορήσει το 2011.

1.2.6 ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Με στόχο την προβολή και προώθηση της σύγχρονης κυπριακής μουσικής δημιουργίας στο εξωτερικό οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες καθιέρωσαν για πρώτη φορά το 2005 τη συμμετοχή τους σε πολύ σημαντικές διεθνείς μουσικές διοργανώσεις στο εξωτερικό. Από το 2005 η Κύπρος συμμετέχει κάθε χρόνο στη Διεθνή Έκθεση Μουσικής MIDEM αφήνοντας πάντοτε πολύ καλές εντυπώσεις.

Το 2012 το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού – Πολιτιστικές Υπηρεσίες εκπροσωπήθηκε στην διεθνή έκθεση MIDEM 2012 που πραγματοποιήθηκε στις Κάννες, Γαλλία από τις 28 μέχρι 31 Ιανουαρίου 2012 από το Κέντρο Μουσικής Πληροφόρησης. Στην έκθεση συμμετείχε με δικό του περίπτερο στο οποίο διατίθεντο ψηφιακοί δίσκοι σύγχρονων Κυπρίων δημιουργών καθώς και έντυπο υλικό σχετικά με τις δραστηριότητες του Κέντρου. Στις 4 ημέρες που διάρρηξε η έκθεση, στο περίπτερο του Κέντρου έγιναν πάνω από 150 συναντήσεις με άτομα που επέδειξαν ενδιαφέρον για τη μουσική ζωή στην Κύπρο, στους οποίους δόθηκαν πληροφορίες για περαιτέρω επαφές, καθώς και ακουστικό υλικό με στόχο την ανάπτυξη συνεργασίας με Κύπριους δημιουργούς καθώς και επαγγελματίες της μουσικής βιομηχανίας της Κύπρου.

Επίσης, κατά το 2012 πραγματοποιήθηκε συναυλία κλασικής μουσικής στην πρωτεύουσα της Καρελίας, Πετροζαβότσκ (Ρωσία), στην οποία συμμετείχαν η Συμφωνική Ορχήστρα της Καρελίας υπό τη διεύθυνση του μαέστρου Γιώργου Κουντούρη. Στη συναυλία παρουσιάστηκαν έργα νέων Κυπρίων συνθετών με θέμα την παράδοση της Κύπρου καθώς και έργα νέων Ρώσων συνθετών. Συμμετείχε, επίσης, ο Γερμανικής καταγωγής (με κυπριακή υπηκοότητα) σολίστας Wolfgang Schroeder. Η συναυλία εντάχθηκε στον κύκλο των ετήσιων (για το 2012) συναυλιών της Συμφωνικής Ορχήστρας της Καρελίας.

Κατόπιν πρόσκλησης (προς το μουσικό Γιάννη Μυράλη) από το Σύνδεσμο Κυπρίων Ιταλίας και την Πρεσβεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιταλία, διοργανώθηκε συναυλία στη Ρώμη, με τον τίτλο «ΚΥΠΡΙΑΝΑ». Το έργο (γραμμένο για 25μελή ορχήστρα σύγχρονης μουσικής -αποτελούμενη, μεταξύ άλλων, από καλαβρέζικη λύρα, ταμπουρέλο, μπουζούκι, κανονάκι, ούτι, τραγουδιστές, χορωδία και αφηγητή-) βασίστηκε σε μελωδίες από την κυπριακή μουσική παράδοση. Σημαντικό μέρος του έργου αποτελούν μελοποιημένα ποιήματα των Κώστα Μόντη και Μαρίας Αρμεύτη, καθώς και επιλεγμένα κείμενα που αναφέρονται στον απελευθερωτικό αγώνα του 1955 – 1959 και στην τουρκική εισβολή του 1974. Στην εκδήλωση συμμετείχαν Ιταλοί και Κύπριοι μουσικοί και μέλη της Χορωδίας και της Ορχήστρας του Κονσερβατορίου της Κοσένζα.

Οι Κύπριοι μουσικοί της τζαζ Γαβριήλ Καραπατάκης και Μάριος Τακούσιος συμμετείχαν στο 12ο Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Τζαζ στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων, μετά από σχετική συνεννόηση μεταξύ των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Σπιτιού της Κύπρου στην Αθήνα και της Τεχνόπολης του Δήμου Αθηναίων.

1.2.7 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού συμμετέχουν στην Διευθύνουσα Επιτροπή της Ορχήστρας Νέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΥΥΟ). Στο πλαίσιο της συνεισφοράς των Πολιτιστικών Υπηρεσιών στο θεσμό της Ορχήστρας Νέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δίνεται η ευκαιρία σε νέους Κύπριους μουσικούς να συμμετέχουν σε συναυλίες της Ορχήστρας.

1.2.8 ΙΔΡΥΜΑ «ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΚΥΠΡΟΥ»

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου Ιδρύθηκε το 1987, ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ως Κρατική Ορχήστρα Δωματίου Κύπρου, με σκοπό να συμβάλει στην ανάπτυξη της μουσικής παιδείας και στη βελτίωση του επιπέδου της μουσικής εκτέλεσης στον τόπο και να αποτελέσει βασικό συντελεστή της μουσικής καλλιέργειας του κυπριακού λαού στο σύνολό του. Ταυτόχρονα ιδρύθηκε και η Κρατική Ορχήστρα Νέων Κύπρου, με στόχο να προσφέρει τη δυνατότητα στους μαθητές όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης και στους νέους μουσικούς να αποκτήσουν εμπειρίες ομαδικής εργασίας και να αναπτύξουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους. Ιδρύθηκε, επίσης, το Μουσικό Εργαστήριο της Ορχήστρας Νέων, στο οποίο διδάσκονται τα μουσικά όργανα της ορχήστρας από έμπειρους μουσικούς, κυρίως μέλη της Συμφωνικής Ορχήστρας.

Από την ίδρυσή της μέχρι τον Δεκέμβριο του 2006 η Ορχήστρα λειτουργούσε υπό τη διεύθυνση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Τον Οκτώβριο του 2006 συστάθηκε, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, με σκοπό να αναλάβει τη λειτουργία των δύο ορχηστρών. Το Ίδρυμα άρχισε τη λειτουργία του την 1η Ιανουαρίου 2007 αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα τη λειτουργία της Κρατικής Ορχήστρας και της Κρατικής Ορχήστρας Νέων, οι οποίες μετονομάστηκαν σε Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου και σε Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου αντίστοιχα. Αναλαμβάνοντας τη λειτουργία των δυο ορχηστρών, το Ίδρυμα έθεσε ως στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη και

προώθηση των δραστηριοτήτων τους. Παράλληλα ανέλαβε τη λειτουργία του Μουσικού Εργαστηρίου της Ορχήστρας Νέων.

Το Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου είναι μη κερδοσκοπικός οργανισμός ιδιωτικού δικαίου. Διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Τρία από τα μέλη προέρχονται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού: ο εκάστοτε Γενικός Διευθυντής, ο οποίος προεδρεύει του Συμβουλίου, ο Διευθυντής Πολιτιστικών Υπηρεσιών και ο υπεύθυνος για τα μουσικά θέματα λειτουργός. Τα υπόλοιπα έξι μέλη προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα.

Κύριος χορηγός του Ιδρύματος είναι η Κυπριακή Πολιτεία, η οποία καλύπτει όλα τα βασικά έξοδα λειτουργίας του Ιδρύματος και των Ορχηστρών. Παράλληλα το Ίδρυμα επιδιώκει τη συνεργασία με διάφορους οργανισμούς για πιο αποτελεσματική προβολή των δραστηριοτήτων του, τη διοργάνωση πιο απαιτητικών προγραμμάτων, καθώς και την περαιτέρω ανάπτυξη των σχέσεών του με την κοινωνία.

Από τη δημιουργία του, το Ίδρυμα έχει προωθήσει σε μεγάλο βαθμό τους στόχους του, κάνοντας αισθητή την παρουσία του στο φιλόμουσο, αλλά και στο ευρύτερο κοινό, μέσα από τις συναυλίες, τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τα προγράμματα κοινωνικής προσφοράς που διοργανώνει.

(α) ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΚΥΠΡΟΥ

Από την ίδρυσή της η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου έχει να επιδείξει μια συνεχή παρουσία στα μουσικά πράγματα του τόπου, δίνοντας συναυλίες σε όλες τις πόλεις της ελεύθερης Κύπρου, καθώς και σε διάφορα φεστιβάλ και σε άλλες επίσημες εκδηλώσεις του κράτους. Παρουσιάζει ένα πλούσιο ρεπερτόριο με έργα από την εποχή μπαρόκ, την κλασική, τη ρομαντική και τη σύγχρονη εποχή, καθώς και έργα ελαφράς ελληνικής και ξένης μουσικής. Ετοιμάζει περισσότερα από είκοσι προγράμματα κάθε χρόνο, τα οποία παρουσιάζει σε 60 – 70 περίπου συναυλίες σε όλες τις πόλεις της ελεύθερης Κύπρου και σε μερικές περιπτώσεις και στο εξωτερικό.

Η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου έχει παρουσιάσει σε πρώτη εκτέλεση έργα ξένων, αλλά και πολλών Κυπρίων συνθετών, τα οποία επιλέγηκαν μέσα από διαγωνισμούς σύνθεσης είτε προτάθηκαν από τους ίδιους τους συνθέτες, όπως του Σόλωνα Μιχαηλίδη, Άγι Ιωαννίδη, Σάββα Σάββα, Ανδρέα Μουστούκη, Σοφίας Σέργη, Κωνσταντίνου Στυλιανού, Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου, Τάσου Στυλιανού, Άντη Σκορδή, Ρόμπερτ Οβανεσιάν κ.α. Συνεργάστηκε, επίσης, με αξιόλογους Κύπριους και ξένους σολίστ, μαέστρους και μουσικά σύνολα, όπως είναι οι Placido Domingo, Vladimir Ashkenazy, Piotr Plawner, David Cohen, Συπριέν Κατσαρής, Άλκης Μπαλάς, Μαρτίνος Τιρίμος, Μάριος Παπαδόπουλος, Γιώργος Δεμερτζής, Λουκάς Καρυτινός, Μίλτος Λογιάδης, Χριστόδουλος Γεωργιάδης, Κύπρος Μάρκου, Κύρος Πατσαλίδης, Κωνσταντίνος Γιαννούδης, Πατρίκ Γκαλουά, Δήμητρα Θεοδοσίου, Κατερίνα Μηνά, Μαργαρίτα Ηλία, Άγις Ιωαννίδης, Άλισον Μπάλαμ, Έσσα Χεικίλα, Μαρία Φαραντούρη κ.ά., καθώς επίσης και με τις χορωδίες «Άρης» Λεμεσού, «Λέανδρος Σίταρος», Χορωδία Μπρνό της Τσεχίας, ΕΡΤ της Ελλάδας κ.α.

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στα εκπαιδευτικά προγράμματα της Ορχήστρας, καθώς και στα προγράμματα κοινωνικής προσφοράς. Ο θεσμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων αποτελεί σημαντική καινοτομία στις δραστηριότητες της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου. Στόχος των προγραμμάτων αυτών είναι η καλλιέργεια της μουσικής αισθητικής και γενικά η δημιουργία ενός μουσικόφιλου κοινού ανάμεσα στα παιδιά. Περιλαμβάνουν εκπαιδευτικές συναυλίες, οικογενειακές συναυλίες, επισκέψεις ερμηνευτών στα σχολεία, καθώς και μεγάλα προγράμματα με τη δημιουργική συμμετοχή μαθητών, ερμηνευτών και συνθετών. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα της Ορχήστρας ξεκίνησαν το 1999 και διοργανώνονται σε τακτική βάση σε συνεργασία με τη Δημοτική και τη Μέση Εκπαίδευση. Τα προγράμματα κοινωνικής προσφοράς παρουσιάζονται σε διάφορα ιδρύματα και κέντρα της υπαίθρου, αλλά και στις πόλεις, σε χώρους εκτός των καθιερωμένων αιθουσών συναυλιών.

Μαέστροι και Καλλιτεχνικοί Διευθυντές της Ορχήστρας από τότε που ιδρύθηκε υπήρξαν διαδοχικά οι Άγις Ιωαννίδης, Roland Melia, Maciej Zoltowski, Σπύρος Πίσυνος και Peter Kovacs ως Γενικός και Καλλιτεχνικός Διευθυντής. Σήμερα τη θέση του Καλλιτεχνικού Διευθυντή/Μαέστρου κατέχει ο Άλκης Μπαλτάς.

(β) ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΝΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Η Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου ιδρύθηκε ταυτόχρονα με την Κρατική Ορχήστρα Δωματίου Κύπρου το 1987, ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και λειτουργούσε κάτω από τη διεύθυνση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού μέχρι το τέλος του 2006, ενώ από τον Ιανουάριο του 2007 τη διεύθυνσή της ανέλαβε το Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου. Η Ορχήστρα δίνει συναυλίες στην Κύπρο και στο εξωτερικό και συμμετέχει τακτικά σε επίσημες εκδηλώσεις και επετείους, τόσο ως σύνολο όσο και σε μικρότερα σύνολα, αλλά και σε ομάδες μουσικής δωματίου. Έχει λάβει μέρος σε εκδηλώσεις όπως η Βράβευση του Διαγωνισμού Σχολείων της Ευρώπης και η τελετή έναρξης της Κρατικής Εκπαιδευτικής Έκθεσης. Το 2006 πλαισίωσε με το μουσικό της πρόγραμμα τις τελετές έναρξης της Κοινοπολιτειακής Διάσκεψης για Διοίκηση και Διαχείριση της Εκπαίδευσης καθώς και του Ευρω - Μεσογειακού Φόρουμ Νεολαίας της UNESCO.

Σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων της Ορχήστρας είναι η ετήσια Διεθνής Θερινή Ακαδημία, η οποία διοργανώνεται στον Πεδουλά και στην οποία συμμετέχουν νέων μουσικοί και διακεκριμένοι καθηγητές από την Κύπρο και το εξωτερικό. Οι τελικές συναυλίες της Θερινής Ακαδημίας από το 2007 μέχρι το 2012 παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο των αντίστοιχων Διεθνών Φεστιβάλ Κύπρια. Το 2010 εμφανίστηκε με μεγάλη επιτυχία στο 1ο Διεθνές Φεστιβάλ Ορχηστρών Νέων που διοργανώθηκε στην Κωνσταντινούπολη, πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης 2010. Από το 1990 λειτουργεί ως παράρτημα της Ορχήστρας το Μουσικό Εργαστήρι, το οποίο προσφέρει σε ταλαντούχα παιδιά ειδικευμένη εκπαίδευση σε όλα όργανα της συμφωνικής ορχήστρας. Οι καθηγητές του Εργαστηρίου είναι κυρίως μέλη της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου.

Καλλιτεχνικοί Διευθυντές/Μαέστροι της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων υπήρξαν οι Μιχάλης Σταυρίδης και Άγις Ιωαννίδης. Από τον Ιανουάριο του 2013 τη θέση αυτή αναλαμβάνει ο Γιώργος Κουντούρης.

1.2.9 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Από το 2007 και όταν το Ίδρυμα ανέλαβε τη λειτουργία της Συμφωνικής Ορχήστρας, ετοιμάστηκαν περισσότερα από 130 διαφορετικά προγράμματα, τα οποία παρουσιάστηκαν σε 275 βραδινές συναυλίες, 54 συναυλίες κοινωνικής προσφοράς, 90 εκπαιδευτικές και 25 οικογενειακές συναυλίες. Κατά την ίδια περίοδο οργανώθηκαν, επίσης, 21 συναυλίες μουσικής δωματίου με μουσικούς της Ορχήστρας. Από τις συναυλίες αυτές μερικές παρουσιάστηκαν στα πλαίσια του Διεθνούς Φεστιβάλ Κύπρια, στο οποίο η Ορχήστρα συμμετέχει ανελλιπώς από το 2007. Στην προετοιμασία και παρουσίαση των προγραμμάτων αυτών η Ορχήστρα συνεργάστηκε με διεθνούς φήμης μαέστρους και σολίστ, Κύπριους και ξένους, καθώς και με κυπριακές και ξένες χορωδίες. Ειδικά το 2012 ετοιμάστηκαν 23 διαφορετικά προγράμματα, τα οποία παρουσιάστηκαν σε 43 βραδινές συναυλίες, 9 συναυλίες κοινωνικής, 20 εκπαιδευτικές και 7 οικογενειακές συναυλίες. Οργανώθηκαν, επίσης, 6 συναυλίες μουσικής δωματίου.

Το πρόγραμμα του 2012 άρχισε με ένα εορταστικό πρόγραμμα με τον τίτλο «Βιενέζικη πρωτοχρονιάτικη συναυλία», το οποίο παρουσιάστηκε σε τρεις συναυλίες υπό τη διεύθυνση του γνωστού Βρετανού μαέστρου Τζον Γεωργιάδη και συνεχίστηκε με προγράμματα τα οποία διέθηκαν, εκτός από τον Αρχιμουσικό της Ορχήστρας Άλκη Μπαλτά, γνωστοί διεθνώς μαέστροι όπως οι Μιχάλης Οικονόμου, Ράσσελ Χάρρις, Πατρίκ Γκαλουά, Μίλτος Λογιάδης, Λουκάς Καρυπινός, Τζιούλιους Κάλμαρ, οι Κύπριοι μαέστροι Κύπρος Μάρκου, Γιώργος Κουντούρης κ.α. Η Ορχήστρα συνεργάστηκε, επίσης, με καταξιωμένους σολίστ, όπως οι Αλεξία Βουλγαρίδου,

Γιάννης Χριστόπουλος, Κυπριανός Κατσαρής, Μαρτίνος Τρίμος, Λένια Ζαφειροπούλου, Έλενα Πατσαλίδου, Δήμητρα Θεοδοσίου, Κύρος Πατσαλίδης, Βαγγέλης Χατζησίμος, Μαρία Μπιλντέα κ.α., καθώς και με τις χορωδίες Κέρκυρας, «Άρης» Λεμεσού και «Λέανδρος Σίταρος». Ανάμεσά στα προγράμματά της Ορχήστρας περιλαμβάνονται: Έρωσ ανήκατε. Μουσική για το βουβό κινηματογράφο, Η ιστορία του μικρού ελέφαντα Μαμπάρ, που ετοιμάστηκε για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, Στο μουσικό πύργο του Οθέλλου, το οποίο παρουσιάστηκε στα πλαίσια του Διεθνούς Φεστιβάλ Κύπρια, Αφιέρωμα στην Ημέρα της Ανεξαρτησίας, Αφιέρωμα στους βετεράνους της Ορχήστρας με τον Κυπριανό Κατσαρή, Η τζαζ συναντά την κλασική μουσική, Για τα 200 χρόνια του Παγκυπρίου Γυμνασίου, Μουσικές αναμνήσεις από το μέλλον, εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές Λυκείου κ.ά.

Παράλληλα, από το Νοέμβριο του 2012 λειτούργησε για πρώτη φορά Μουσικό Κλιμάκιο, αποτελούμενο από μουσικούς που διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο και δεν ανήκουν στο τακτικό προσωπικό της Συμφωνικής Ορχήστρας, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των προγραμμάτων κοινωνικής προσφοράς και την όσο το δυνατό μεγαλύτερη αποκέντρωση των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος. Κατά την περίοδο αυτή ετοιμάστηκε ειδικό πρόγραμμα, το οποίο παρουσιάστηκε σε 6 εκπαιδευτικές και δύο οικογενειακές συναυλίες.

Παράλληλα η Συμφωνική Ορχήστρα Νέων καθιέρωσε στα χρόνια αυτά τη Θερινή Μουσική Ακαδημία, με διεθνή συμμετοχή, καθώς και την Εαρινή Μουσική Κατασκήνωση στον Πεδουλά, στο χώρο του Γυμνασίου Πεδουλά, στο οποίο, με τις προσπάθειες της Ορχήστρας και τη βοήθεια και συνεργασία, τόσο της Κοινοτικής Αρχής Πεδουλά, όσο και των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έγιναν σημαντικές επιδιορθώσεις και βελτιώσεις. Στη διάρκεια της Θερινής Ακαδημίας η Ορχήστρα ετοιμάζει μουσικό πρόγραμμα, το οποίο από το 2007 παρουσιάζεται κάθε χρόνο στα πλαίσια του Διεθνούς Φεστιβάλ Κύπρια. Ετοιμάζει, επίσης, άλλα δύο ορχηστρικά προγράμματα, τα οποία παρουσιάζει σε συναυλίες στη Λευκωσία και άλλες πόλεις, ενώ κλιμάκια της Ορχήστρας παρουσιάζονται σε διάφορες εκδηλώσεις όπως η ετήσια Εκπαιδευτική Έκθεση, διεθνή συνέδρια και άλλες διοργανώσεις.

Κατά το 2012 η Συμφωνική Ορχήστρα Νέων, εκτός από τις άλλες της δραστηριότητες, ετοίμασε ένα πρόγραμμα με τον τίτλο Από την όπερα και πάρα πέρα, το οποίο παρουσίασε σε δύο συναυλίες τον Απρίλιο. Τον Αύγουστο, στα πλαίσια της Θερινής Μουσικής Ακαδημίας, συνεργάστηκε με την Παγκόσμια Χορωδία Νέων, καθώς επίσης και με Κύπριους και ξένους σολίστ, παρουσιάζοντας σε δύο συναυλίες στα πλαίσια του Διεθνούς Φεστιβάλ Κύπρια ένα εντυπωσιακό πρόγραμμα με την 9η Συμφωνία του Μπετόβεν και άλλα έργα, με τον τίτλο Προς την Ευρώπη της ειρήνης.

1.2.10 ΚΕΝΤΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Τον Ιούλιο του 2008 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ξεκίνησε η λειτουργία του Κέντρου Μουσικής Πληροφόρησης, το οποίο στεγάζεται στην οδό Οθέλλου 25-27 (Πύλη Αμμοχώστου). Το Κέντρο έχει ως στόχο να προσφέρει μία πληθώρα υπηρεσιών στους Κύπριους συνθέτες, μουσικούς, εκπαιδευτές, σπουδαστές και γενικότερα στο μουσικόφιλο κοινό της Κύπρου. Πρωταρχικό μέλημα του Κέντρου είναι η δημιουργία ενός δυναμικού Αρχείου Κυπριακής Μουσικής. Στόχος του είναι να συγκεντρώνει και να διατηρεί τα έργα των Κυπρίων συνθετών σε μία φιλική προς τον χρήστη βάση δεδομένων, παρέχοντας πρόσβαση σε αυτά στο ευρύτερο κοινό της Κύπρου, προσφέροντας τις παρτιτούρες των έργων αυτών μαζί με οπτικοακουστικό και βιογραφικό υλικό, καθώς και ερευνητικές πηγές.

Το Κέντρο, επιπλέον, φιλοδοξεί να προσφέρει στο κοινό της Κύπρου πληροφορίες σχετικά με την τοπική μουσική ζωή, να συνεισφέρει στην ευρύτερη πολιτιστική ανάπτυξη, να κάνει γνωστά τα επιτεύγματα των τοπικών καλλιτεχνών και να λειτουργεί ως μία επιπλέον δυναμική φωνή των μουσικών καλλιτεχνών στην Κύπρο σε συζητήσεις για την Πολιτιστική Πολιτική σε εθνικό επίπεδο.

Από το 2012, το Κέντρο συμμετέχει στο τριετές Ευρωπαϊκό πρόγραμμα “MINSTREL” (Music

Network Supporting Trans-national exchange and dissemination of music Resources at European Level), το οποίο επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και γίνεται σε συνεργασία με άλλα 12 Κέντρα Μουσικής Πληροφόρησης του εξωτερικού (Ελλάδα, Σουηδία, Σλοβακία, Αυστρία, Πολωνία, Λιθουανία, Τσεχία, Εσθονία, Λεττονία, Ιταλία, Σλοβενία και Ιρλανδία). Κύριοι άξονες του προγράμματος είναι:

- Η δημιουργία μιας «πλατφόρμας» συνεργασίας για τα Κέντρα Μουσικής Πληροφόρησης (ΚΜΠ) βασισμένη στις διαδικτυακές τεχνολογίες.
- Η δημιουργία μιας διαδικτυακής βάσης δεδομένων αφιερωμένης στα τοπικά μουσικά σχήματα.
- Η διοργάνωση μουσικών εκδηλώσεων (συναυλίες, φεστιβάλ, showcases) που θα περιλαμβάνουν την ανταλλαγή μουσικών σχημάτων από όλες τις χώρες που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα.
- Η δημιουργία ενός artists' – composers' residency programme το οποίο θα διαχειρίζονται οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα και θα αφορά συνθέτες και μουσικούς.
- Η δημιουργία «εργαλείων» για την προώθηση, προβολή και διάδοση του έργου των ΚΜΠ και συγκεκριμένα μέσω της ανάπτυξης της «διαδικτυακής πλατφόρμας».
- Η ανάπτυξη ενός προγράμματος ανταλλαγής των μουσικών επαγγελματιών που εργάζονται στα Κέντρα Μουσικής Πληροφόρησης.

Επιπλέον, το 2012 το Κέντρο σε συνεργασία με το Κέντρο Κυπρίων Συνθετών έχει εκδώσει ένα συλλογικό ψηφιακό δίσκο με έργα Κυπρίων Συνθετών, στα πλαίσια της προσπάθειας ενίσχυσης της προώθησης και προβολής της σύγχρονης κυπριακής μουσικής δημιουργίας.

1.2. ΙΙ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

(α) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΤΑΛΕΝΤΩΝ

Με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 67.949 και ημερομηνία 12/11/2008, το Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου έχει αναλάβει τη διαχείριση και λειτουργία του Προγράμματος Ανάπτυξης Μουσικών Ταλέντων, το οποίο λειτουργεί σε πιλοτική φάση στα πλαίσια του Μουσικού Εργαστηρίου Εγχόρδων και καλύπτει μικρό αριθμό παιδιών (περίπου 30 παιδιά). Τον Μάιο του 2012 υπογράφηκε Σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και του μουσικοπαιδαγωγού Ματθαίου Καριόλου για παροχή υπηρεσιών Καλλιτεχνικού Διευθυντή για το εν λόγω Πρόγραμμα με στόχο την λειτουργία του σε πλήρη φάση, η οποία θα καλύπτει περίπου 100 παιδιά τα οποία θα διδάσκονται πέραν του βιολιού, βιόλα, βιολοντσέλο, κοντραμπάσο και μουσική δωματίου. Κατά το 2012 και συγκεκριμένα κατά την περίοδο της Κυπριακή Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα παιδιά του Μουσικού Εργαστηρίου Εγχόρδων εμφανίστηκαν σε διάφορες συνοδευτικές εκδηλώσεις στα πλαίσια Συναντήσεων Υψηλού Επιπέδου, Συνεδρίων και Άτυπων Συμβουλίων Υπουργών που πραγματοποιήθηκαν στην Κύπρο, καθώς και σε εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στη Ρώμη της Ιταλίας, στα πλαίσια της μουσειακής έκθεσης του Τμήματος Αρχαιοτήτων στο Παλάτι Quirinale και στο Βατικανό. Επίσης, το Μουσικό Εργαστήρι Εγχόρδων συμμετείχε στο διεθνές φεστιβάλ "Moscow meets friends" που διοργάνωσε το Ίδρυμα Srinakov στις 31/05 – 2/06/2012 στη Μόσχα.

(β) ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ (RESIDENCIES) ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορηγούν Κύπριους καλλιτέχνες και μουσικολόγους για τη συμμετοχή τους σε μουσικά συνέδρια ή συμπόσια στο εξωτερικό. Κατά το 2012 έλαβε επιχορήγηση το μουσικό σχήμα «Αι Φωναί» για τη συμμετοχή του στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα του 30ου Παγκοσμίου Συνεδρίου για τη Μουσική Εκπαίδευση της ISME και η Κύπρια συνθέτης Χριστίνα Αθηνοδώρου για τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα φιλοξενίας καλλιτεχνών (residency) στο Κέντρο Τέχνης Mamay -sur- Seine στη Γαλλία.

1.3 ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

1.3.1 ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

Με στόχο την ενθάρρυνση της καλλιτεχνικής δημιουργίας και τη δημιουργία μιας αντιπροσωπευτικής συλλογής μέσα από την οποία να παρουσιάζεται η πορεία της κυπριακής τέχνης από τις αρχές του αιώνα μας μέχρι σήμερα, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες προβαίνουν στην αγορά σημαντικών έργων Κυπρίων καλλιτεχνών. Παράλληλα, τα έργα αυτά χρησιμοποιούνται για την οργάνωση εκθέσεων στην Κύπρο και στο εξωτερικό, καθώς και για τη διακόσμηση του Προεδρικού Μεγάρου, των κτιρίων των πρεσβειών της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό, των Γραφείων των Υπουργών, και των Γενικών Διευθυντών Υπουργείων.

Κατά το 2012 αγοράστηκαν σαράντα πέντε έργα τέχνης με στόχο τον εμπλουτισμό της συλλογής της Κρατικής Πινακοθήκης Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης.

1.3.2 ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης στεγάζει σε μόνιμη βάση την Κρατική Συλλογή Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης. Στην Πινακοθήκη τηρείται αρχείο καλλιτεχνών, το οποίο περιλαμβάνει βιογραφικά και εργογραφικά τους στοιχεία, αρχείο διαφανειών και αρχείο φωτογραφιών. Λειτουργεί, επίσης, βιβλιοθήκη τέχνης, η οποία εμπλουτίζεται κάθε χρόνο με εκδόσεις του τομέα της ιστορίας και θεωρίας της τέχνης, καταλόγους μεγάλων διεθνών εικαστικών εκθέσεων, μονογραφίες σημαντικών ιστορικών και σύγχρονων καλλιτεχνών κ.α.

Κατά το 2012 προωθήθηκαν, επίσης, διαδικασίες για την αναβάθμιση των συστημάτων ασφάλειας των έργων και του κτηρίου της Πινακοθήκης. Παράλληλα, προκηρύχθηκαν οι Προσφορές για την επιλογή του εργολάβου ο οποίος θα αναλάβει την αναδιαμόρφωση του κτηρίου ΣΠΕΛ στην περιοχή Πύλης Αμμοχώστου, το οποίο προορίζεται να λειτουργήσει ως το δεύτερο παράρτημα της Κρατικής Πινακοθήκης, φιλοξενώντας τα πιο σύγχρονα έργα της Κρατικής Συλλογής, καθώς και περιοδικές εκθέσεις από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Στην Πινακοθήκη συνέχισαν και κατά το 2012 να λειτουργούν εκπαιδευτικά προγράμματα για τα παιδιά Δημοτικής Εκπαίδευσης, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. Η Πινακοθήκη δέχθηκε κατά το 2012 τέσσερις, περίπου, χιλιάδες επισκέπτες.

Κατά το 2012 η Κρατική Πινακοθήκη και το Μουσείο Αγώνος συμμετείχαν, για έβδομη χρονιά, στους πανευρωπαϊκούς εορτασμούς για την Ευρωπαϊκή «Νύχτα των Μουσείων», που ξεκίνησε από το 2005 με πρωτοβουλία του Υπουργείου Πολιτισμού της Γαλλίας. Αυτή τη μέρα τα ευρωπαϊκά μουσεία προσκαλούνται να παραμείνουν ανοικτά για το κοινό, από τη δύση του ήλιου μέχρι αργά το βράδυ. Ο θεσμός αυτός, που φιλοδοξεί να προσελκύσει στα Ευρωπαϊκά Μουσεία ένα καινούργιο κοινό και κυρίως τους νέους, τίθεται υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης, της Ουνέσκο και του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM). Η «Νύχτα των Μουσείων», γιορτάστηκε φέτος σε όλη την Ευρώπη στις 19 Μαΐου. Στην Κύπρο πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις σε όλα τα σημαντικά μουσεία των πόλεων. Το πρόγραμμα της Κρατικής Πινακοθήκης Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης και στο Μουσείο Αγώνος περιλάμβανε διάλεξη από τη θεωρητικό τέχνης Δρα Έλενα Στυλιανού, με τίτλο «Επαναπροσδιορίζοντας την Τέχνη: από τον Duchamp μέχρι τους Πρώτους Κύπριους Εννοιολογικούς Καλλιτέχνες», ξεναγήσεις στα εκθέματα και τις Συλλογές, καθώς και μουσικό περφόρμανς με το πολυβραβευμένο πενταμελές ethnic συγκρότημα Tat-tnabar, που συνδυάζει τη μουσική, το χορό και το θέατρο, χρησιμοποιώντας ως μουσικά όργανα ανακυκλωμένα και αυτοσχέδια υλικά. Η βραδιά ολοκληρώθηκε με δεξίωση για το κοινό στον κήπο της Κρατικής Πινακοθήκης.

1.3.3 ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

1.3.3.1 13η Διεθνής Έκθεση Αρχιτεκτονικής της Μπιενάλε Βενετίας

Η Κύπρος έλαβε μέρος για 4η συνεχής φορά στην Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής της Βενετίας. Η

φετινή συμμετοχή, με επιμελητές τους αρχιτέκτονες Χάρη Χριστοδούλου και Σπύρο Θ. Σπύρου, είχε τον τίτλο REVISIT-customizing tourism και εστίασε στο θέμα της επανεξέτασης του Τουρισμού στην Κύπρο με στόχο την αναγέννηση του κοινού εδάφους ανάμεσα στους επισκέπτες και τους ντόπιους αλλά και την αναμόρφωση του δομημένου περιβάλλοντος με στόχο την αναβάθμιση της βιωσιμότητας των πόλεών μας.

Καθώς το θέμα της φετινής Μπιενάλε ήταν το Κοινό Έδαφος (Common Ground), οι Επιμελητές της Κυπριακής Συμμετοχής ενέπλεξαν άτομα από διαφορετικά πεδία σε διαδικασία συλλογικής συνεργασίας για την ετοιμασία της συμμετοχής. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού διοργάνωσαν ένα εργαστήριο, όπου συμμετείχαν 32 φοιτητές και 7 μέλη του διδακτικού προσωπικού από τις Αρχιτεκτονικές Σχολές του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, του Πανεπιστημίου Frederick και του Πανεπιστημίου Neapolis. Μέσα από διαδικασία διαλόγου και ανταλλαγής ιδεών οι φοιτητές εκπόνησαν 14 καινοτόμες αρχιτεκτονικές προτάσεις οι οποίες παρουσιάστηκαν στην Μπιενάλε. Από την άλλη, το ίδιο το Περίπτερο διαμορφώθηκε μετά από στενή συνεργασία των Επιμελητών με Κύπριους κατασκευαστές διαφορετικών ειδικοτήτων. Αυτή η διαδικασία, σε συνδυασμό με την άριστη συνεργασία με την συντονίστρια στη Βενετία, είχαν ως αποτέλεσμα μια υψηλών προδιαγραφών σύνθετη κατασκευή η οποία αναπαράγει το σκηνικό μιας παραλίας, όπου προβάλλονται οι αρχιτεκτονικές προτάσεις διαμέσου ψηφιακών οθόνων προσαρτημένων σε ξαπλώστρες.

Η ευφάνταστη διαμόρφωση του Περιπέτερου σε συνδυασμό με την κεντρική θέση του, σε χώρο της Arsénale, προσέλκυσε μεγάλο αριθμό επισκεπτών καθ' όλη τη διάρκεια της έκθεσης. Αρκεί να αναφερθεί ότι κατά τον πρώτο μήνα της έκθεσης οι επισκέπτες του Κυπριακού περιπέτερου ξεπέρασαν τους 30,000.

Εν κατακλείδι, η Κυπριακή Συμμετοχή στη 13η Διεθνή Έκθεση Αρχιτεκτονικής της Μπιενάλε Βενετίας είχε μια ιδιαίτερα αξιόλογη παρουσία που αντανάκλα τη συλλογική συνεργασία και τη δημιουργική συνέργεια μιας μεγάλης ομάδας ανθρώπων. Για την υλοποίηση και διεκπεραίωση της κυπριακής συμμετοχής, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες συνεργάζονται με τους οργανωμένους φορείς των Κύπριων αρχιτεκτόνων, το Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Κύπρου και το Σύνδεσμο Αρχιτεκτόνων του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου.

Πέρα από τη διεκπεραίωση των επίσημων κρατικών συμμετοχών, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορήγησαν, κατά τη διάρκεια του 2012, Κύπριους καλλιτέχνες για την παρουσίαση εικαστικών εκθέσεων στο εξωτερικό και για τη συμμετοχή τους σε σημαντικές διεθνείς εικαστικές διοργανώσεις και ομαδικές εκθέσεις. Τα ενδεικτικά παραδείγματα που σταχυολογούνται καταδεικνύουν τη μεγάλη δυναμική που έχει προσλάβει, πλέον, η σύγχρονη κυπριακή τέχνη και οι εκπρόσωποί της:

1.3.3.2 Documenta 13

Στην ιστορική αυτή έκθεση, που πραγματοποιείται από το 1955 στο Kassel της Γερμανίας, προσκλήθηκαν για πρώτη φορά δύο Κύπριοι, ο Χριστόδουλος Παναγιώτου και η Χάρης Επαμεινώνδα, έχοντας αναγνωριστεί από τη διεθνή κοινότητα ως δύο σημαντικοί σύγχρονοι καλλιτέχνες. Και οι δύο συμμετείχαν στο κυρίως πρόγραμμα της έκθεσης, που είχε τίτλο «Collapse and Recovery» (Κατάρρευση και Αποκατάσταση) και παρουσίασαν νέα έργα στον παλιό σταθμό του τρένου του Kassel, Hauptbahnhof, έναν από τους μόνιμους εκθεσιακούς χώρους της DOCUMENTA. Διευθύντρια της 13ης διοργάνωσης ήταν η Αμερικανίδα Carolyn Christov-Bakargiev, ενώ Επικεφαλής της ομάδας των Επιμελητών ήταν η Ισπανίδα Chus Martinez, που το 2005 είχε επιμεληθεί και την έκθεση του Κυπριακού Περιπέτερου στην Μπιενάλε Βενετίας. Ο Παναγιώτου παρουσίασε μια μεγάλης κλίμακας εγκατάσταση σε δύο μέρη, με τίτλο Independence Street (2012) και The Sea (2012), με υλικό και ιστορικοπολιτικές αναφορές από την Κύπρο. Η Επαμεινώνδα παρουσίασε μαζί με τον Γερμανό Daniel Gustav Kramer μια έκθεση με τίτλο The End of the Summer (2012) που κατέλαβε τους ορόφους και τη σοφίτα ενός παλιού εταιρικού κτηρίου. Εκτός από το Κάσσελ, η Documenta τοποθετήθηκε πρακτικά και εννοιολο-

γικά σε τέσσερις άλλες πόλεις, την Καμπούλ στο Αφγανιστάν, την Αλεξάνδρεια του Καΐρου και το Μπάνφ του Καναδά. Η έκθεση και το διεπιστημονικό πρόγραμμα της Documenta, διάρκειας 100 ημερών, απαρτίθησε περισσότερους από 100 συμμετέχοντες.

1.3.3.3 30η Μπιενάλε του Σάο Πάολο (Sao Paulo)

Ο εικαστικός καλλιτέχνης Σάββας Χριστοδουλίδης συμμετείχε στην 30η Μπιενάλε του Σάο Πάολο, μετά από πρόσκληση του φετινού επιμελητή της έκθεσης, Luis Perez – Oramas. Η Μπιενάλε, υπό τον γενικό τίτλο *The Imminence of Poetics* διοργανώθηκε από τις 8 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 9 Δεκεμβρίου 2012, στο ιστορικό Pavilio Ciccilio Matarazzo, με τη συμμετοχή 110 καλλιτεχνών από το διεθνή χώρο. Η παρουσίαση του Κύπριου καλλιτέχνη έφερε τον τίτλο *Works and Days of Hands* (μια αναφορά στον T.S. Eliot), ενώ για τον κατάλογο συνεισέφεραν κείμενα οι Νάντια Αργυροπούλου και ο Σταύρος Καβαλλάρης.

5η Διεθνής Μπιενάλε Τέχνης Πεκίνου

Οι εικαστικοί καλλιτέχνες Μάρλεν Καρλετίδου, Σταύρος Αντωνόπουλος, Τατιάνα Ferahian, Αννέττα Στυλιανού, Γιώργος Γαβριήλ, Ανδρέας Παρασκευά, Λουκία Λαζαρίδου, Μύριαμ McConnon Παπαγεωργίου και Δώρα Κωνσταντίνου προσκληθήκαν να συμμετάσχουν στην 5η Μπιενάλε Πεκίνου, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 28 Σεπτεμβρίου και 28 Οκτωβρίου 2012.

1.3.3.4 Επιχορήγηση ατομικών εκθέσεων Κύπριων καλλιτεχνών στο εξωτερικό και της συμμετοχής τους σε διεθνείς ad hoc εικαστικές δραστηριότητες

Ο καλλιτέχνης Χριστόδουλος Παναγιώτου παρουσίασε μεγάλη ατομική έκθεση στο St. Louis Contemporary Art Museum, στο Missouri, των ΗΠΑ (27 Ιανουαρίου – 30 Απριλίου 2012), που συγκαταλέγεται ανάμεσα στα 10 σημαντικότερα πολιτιστικά ιδρύματα της Αμερικής, παρουσιάζοντας καθιερωμένους και ανερχόμενους καλλιτέχνες από την Αμερική και τον διεθνή χώρο. Ήταν η πρώτη ατομική έκθεση που παρουσίασε ο καλλιτέχνης στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Η Κύπρια εικαστικός Χάρις Επαμεινώνδα προσκλήθηκε από το Kunsthalle Lissabon για ατομική έκθεση, σε συνεργασία με τον Γερμανό καλλιτέχνη Daniel Gustav Kramer, μεταξύ 23 Ιουνίου και 18 Αυγούστου 2012. Η έκθεση αποτέλεσε μέρος του νέου κύκλου εκθέσεων του Ιδρύματος, που συμπεριέλαβε τις ατομικές εκθέσεις άλλων τριών διεθνών καλλιτεχνών, και εντάχθηκε στο Πολιτιστικό Πρόγραμμα της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. για το εξωτερικό.

Ο καλλιτέχνης Κωνσταντίνος Ταλιώτης παρουσίασε ατομική έκθεση στο Künstlerhaus Bethanien στο Βερολίνο, το Νοέμβριο του 2012. Η έκθεση προέκυψε από το Πρόγραμμα Φιλοξενίας (Artist Residency) στο οποίο συμμετείχε ο καλλιτέχνης καθόλη τη διάρκεια του 2012.

Μεταξύ 16 Σεπτεμβρίου και 16 Δεκεμβρίου 2012, η καλλιτέχνης Μαριάννα Χριστοφίδου έλαβε μέρος σε ομαδική έκθεση στη Γερμανία για το Βραβείο Σύγχρονης τέχνης Kunstpreis der Bottcherstrasse, Bremen, μετά από πρόσκληση μιας ομάδας κορυφαίων ξένων επιμελητών.

Ο Λευτέρης Ολύμπιος παρουσίασε το Δεκέμβριο του 2012 μεγάλη έκθεση στο Βυζαντινό-Χριστιανικό Μουσείο της Αθήνας. Η αναδρομική αυτή έκθεση παρουσίασε για πρώτη φορά συγκεντρωμένο ένα αντιπροσωπευτικό φάσμα του συνολικού έργου του καλλιτέχνη, ο οποίος λειτουργεί εδώ και χρόνια με βάση του την Ολλανδία. Η έκθεση εντάχθηκε στις εκδηλώσεις της περιόδου της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε.

1.3.4 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορηγούν τη λειτουργία του Επιμελητηρίου Καλών Τεχνών (Ε.ΚΑ.ΤΕ.), καθώς και διάφορων σωματείων αυτοδίδακτων και ερασιτεχνών ζωγράφων, όπως της Ένωσης Αυτοδίδακτων Ζωγράφων (ΕΝ.Α.Ζ) που σκοπό έχουν την προώθηση των εικαστικών

τεχνών. Επίσης, ενισχύουν σε ετήσια βάση το Εργαστήρι Χαρακτικής του Ε.ΚΑ.ΤΕ.

Κατά το 2012, το ΕΚΑΤΕ συντόνισε, σε συνεργασία με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες, τη συμμετοχή Κυπρίων καλλιτεχνών σε εκδηλώσεις στη Σλοβακία, που διεξήχθησαν στο πλαίσιο του πολιτιστικού προγράμματος της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. στο εξωτερικό. Πρόκειται για τη Διεθνή Έκθεση Γλυπτικής “International Exhibition – Sculpture and Object XVII”, που παρουσιάστηκε μεταξύ 28 Ιουνίου και 26 Αυγούστου 2012 στην Μπρατισλάβα, υπό την επιμέλεια του Σλοβάκου γλύπτη Viktor Hulik. Η Κύπρος προσκλήθηκε στην έκθεση ως τιμώμενη χώρα, παρουσιάζοντας γλυπτικά έργα των καλλιτεχνών Νίκος Χαραλαμπίδης, Ανδρέας Σάββα, Γιούλα Χατζηγεωργίου, Γιώργος Μωυσή, Νίκος Μοσχάτος, Ανδρέας Εφεσόπουλος, Κυριάκος Καλλής, Λία Λαπίθη και Κλίτσα Αντωνίου. Η επιλογή των καλλιτεχνών έγινε από την επιμελήτρια Δρα Τόνια Λοίζου, σε συνεργασία με μικρή Συμβουλευτική Επιτροπή.

Η Κύπρος συμμετείχε, επίσης μέσω του ΕΚΑΤΕ, στο 19ο Καλλιτεχνικό Φεστιβάλ Σλοβακίας, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 23 Σεπτεμβρίου και 7 Οκτωβρίου 2012 στην πόλη Σνίνα, καθώς και στην έκθεση «ΑΦΡΟΔΙΤΗ», που διοργανώθηκε μεταξύ 1-5 Οκτωβρίου 2012 στην Μπρατισλάβα. Στο Φεστιβάλ έλαβε μέρος η Νίτσα Χατζηγεωργίου, η οποία συμμετείχε, επίσης, μαζί με τον Γιώργο Κοτσώνη, στην έκθεση ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Πέραν του Επιμελητηρίου Καλών Τεχνών, εντός του 2012 επιχορηγήθηκαν για δραστηριότητές τους, αλλά και για την κάλυψη μέρους των λειτουργικών τους δαπανών, φορείς όπως ο Σύλλογος Ελεύθερων Εικαστικών Επαγγελματιών, το Ίδρυμα Πιερίδη, το Ίδρυμα Undo Contemporary Arts, το Ίδρυμα «Τηλέμαχος Κάνθος», το Πολιτιστικό Ίδρυμα ΑΡΤος, ο Πολιτιστικός Οργανισμός Στοά Αισχύλου ο Πολιτιστικός Σύνδεσμος NeMe και ο νεοσύστατος οργανισμός Chypre Culture με έδρα το Παρίσι.

Όπως ήταν αναμενόμενο, η ανάληψη από την Κύπρο της κυλιόμενης προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012 απετέλεσε την αφορμή για τη διοργάνωση και παρουσίαση σημαντικών δραστηριοτήτων ενδεικτικά παραδείγματα των οποίων αναφέρονται πιο κάτω:

Το Ίδρυμα Ευαγόρα και Κάθλην Λανίτη διοργάνωσε, στο Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη και σε ανοικτούς χώρους στη Λεμεσό, το 3ο Διεθνές Φεστιβάλ Θάλασσας Ναυτίλος.

Το Ίδρυμα Πιερίδη διοργάνωσε, στο Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας, την έκθεση Terra Mediterranea / In Crisis με τη συμμετοχή σαράντα ενός καλλιτεχνών από διάφορες χώρες, ενώ σειρά παράλληλων δράσεων παρουσιάστηκε στο Αρχοντικό του Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου.

Το Επιμελητήριο Καλών Τεχνών διοργάνωσε, στην Πύλη Αμμοχώστου στη Λευκωσία, την ομαδική έκθεση Mare Nostrum.

Ο Πολιτιστικός Σύνδεσμος NeMe διοργάνωσε στο Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη στη Λεμεσό, διεθνή ομαδική έκθεση και συνέδριο υπό το γενικό τίτλο Through the Roadblocks.

1.3.5 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Στα πλαίσια της πολιτικής για στήριξη της καλλιτεχνικής φωτογραφίας, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορήγησαν και κατά το 2012 τις δραστηριότητες της Φωτογραφικής Εταιρείας Κύπρου και του Σωματείου για την Καλλιτεχνική Φωτογραφία «ΦΩΤΟΔΟΣ».

1.3.6 ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΜΕ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ

Με βάση τον περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτηρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμο του 2009 [Ν. 57(Ι)/2009] ο κάθε κρατικός φορέας (συμπεριλαμβανομένων και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου) έχει την ευθύνη προκήρυξης δημόσιου διαγωνισμού για τον εμπλουτισμό δημόσιου κτηρίου, το οποίο χρησιμοποιείται από το φορέα για τη μόνιμη στέγαση ή προσφορά υπηρεσιών, με έργο τέχνης. Εντός του 2012 τελεσφόρησε ο Διαγωνισμός ο οποίος είχε προκηρυχθεί από το Τμήμα Δη-

μοσίων Έργων, το οποίο είναι ο ενδιαφερόμενος κρατικός φορέας, για την τοποθέτηση έργων τέχνης στο ανακαινισθέν συγκρότημα του ξενοδοχείου ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ και του Συνεδριακού Κέντρου Λευκωσίας για σκοπούς της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε. Ε. το 2ο εξάμηνο του 2012. Η αρμόδια Ειδική Επιτροπή επέλεξε για τοποθέτηση έργα των πιο κάτω καλλιτεχνών:

- Νίκου Κυπριανού
- Γιάννη Κοφτερού
- Κλίτσας Αντωνίου

Η Επιτροπή απένειμε, επίσης, έξι ισότιμα βραβεία στους καλλιτέχνες:

- Δημήτρη Χαραλάμπους και Παύλο Μιτσίγιωρκη
- Φώτο Δημητρίου
- Μαριάννα Ρέντζου
- Μαλβίνα Μίτλετον – Josef Marek
- Ματθαίο Χρίστου
- Αναστάσιο Μοτίτη

1.3.7 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Η Επιτροπή Μνημείων επιλήφθηκε αρκετών αιτήσεων για την ανέγερση μνημείων προς τιμήν των Ελληνοκύπριων πεσόντων και αγνοουμένων κατά τους αγώνες της Κύπρου, περιλαμβανομένου και του απελευθερωτικού αγώνα του 1955-1959, με επιτόπιες επισκέψεις και παροχή γνωματεύσεων στους ενδιαφερομένους. Για το 2012 έχει επιληφθεί πέραν των 30 θεμάτων. Παράλληλα, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες προέβησαν σε εισηγήσεις για επιχορήγηση της ανέγερσης μνημείων τα οποία πληρούσαν τις απαραίτητες προδιαγραφές.

Η Επιτροπή Μνημείων λειτουργεί με βάση τον περί Ελέγχου της Ανέγερσης και Τοποθέτησης Μνημείων σε Ανοικτούς Χώρους Νόμο [Ν.79(Ι)/2006] και τα μέλη της διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

1.4 ΛΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες προώθησαν μεγάλο αριθμό δραστηριοτήτων στον Τομέα του Λαϊκού Πολιτισμού, τομέας που γνωρίζει σημαντική και συνεχή ανταπόκριση σε επίπεδο φορέων και ατόμων.

1. Επιχορήγηση παραδοσιακών μουσικών και χορευτικών συγκροτημάτων όσον αφορά στη συμμετοχή τους σε εκδηλώσεις με παραδοσιακό χαρακτήρα στην Κύπρο και στο εξωτερικό.
2. Ενθάρρυνση χοροδιδασκάλων και μελετητών για την παρακολούθηση σεμιναρίων στο εξωτερικό.
3. Επιχορήγηση της συμμετοχής μελών της Κυπριακής Επιτροπής του Διεθνούς Συμβουλίου Παραδοσιακών Φεστιβάλ και Τεχνών σε διεθνή συνέδρια.
4. Επιχορήγηση φεστιβάλ κοινοτήτων και περιοχών της υπαίθρου, με στόχο την πολιτιστική αποκέντρωση.
5. Ενθάρρυνση καλλιτεχνών του Θεάτρου Σκιών.
6. Ενίσχυση των φεστιβάλ και πολιτιστικών δραστηριοτήτων των Δήμων της Κύπρου σε σχέση με τον παραδοσιακό μας πολιτισμό.
7. Εξοπλισμός πολιτιστικών κέντρων στην ύπαιθρο.

1.5 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1.5.1 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ (ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ, ΛΕΣΧΩΝ, ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ)

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες ενισχύουν με ετήσια επιχορήγηση τις εκδηλώσεις των πνευματικών και καλλιτεχνικών φορέων της Κύπρου με στόχο την κάλυψη μέρους των δαπανών τις οποίες αυτοί έχουν να αντιμετωπίσουν για τη διοργάνωση των εκδηλώσεών τους.

1.6 ΘΕΑΤΡΟ

Βασικοί στόχοι της αναπτυξιακής πολιτικής των Πολιτιστικών Υπηρεσιών στον τομέα του θεάτρου είναι η ανάπτυξη της θεατρικής παιδείας, η αναβάθμιση του ενδιαφέροντος του κοινού για τη θεατρική δημιουργία, η προβολή του κυπριακού καλλιτεχνικού δυναμικού στο εξωτερικό, η ενθάρρυνση του πειραματικού θεάτρου και η εμπλοκή των νέων στη διαδικασία της δημιουργίας.

Τα τελευταία χρόνια η δραστηριότητα στον τομέα του θεάτρου παρουσιάζει συνεχή αύξηση, η οποία εκδηλώνεται με τη διοργάνωση θεατρικών παραστάσεων, θεατρικών εργαστηρίων και άλλων εκδηλώσεων από διάφορους φορείς. Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες στηρίζουν τις προσπάθειες αυτές που είναι εν δυνάμει φυτώρια νέων ταλέντων και σημαντικής καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια έχουν επιχορηγηθεί το 2012 για παραστάσεις, στις διάφορες επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου, ή για συμμετοχή σε διοργανώσεις στο εξωτερικό, μεταξύ άλλων, τα θεατρικά σχήματα: Θέατρο Αντίδοτο, Θέατρο Σταγόνες Ζωής, Point To Contemporary Theater, Εταιρεία Θεατρικής Ανάπτυξης Λεμεσού, Θεατρικό Εργαστήρι Π.Α., Θέατρο Ανεμώννα, κ.ά.

1.6.1 ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, σε συνεργασία με το Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου διοργάνωσαν για 16η συνεχή χρονιά, το Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος. Το Φεστιβάλ έλαβε χώρα, όπως και πέρσι, εκτός από το Αρχαίο Θέατρο Κουρίου στη Λεμεσό, στο Αρχαίο Ωδείο Πάφου και στο Αμφιθέατρο Μακαρίου Γ΄ στη Λευκωσία. Το 16ο Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος παρουσίασε 8 έργα από τη Γερμανία, το Ισραήλ, την Αγγλία, την Ελλάδα και την Κύπρο. Πρόκειται για την παράσταση «Ηλέκτρα και Ορέστης: Η Δίκη» από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, «Τα Παιδιά του Αγαμέμνονα» από το Κρατικό Θέατρο Wiesbaden της Γερμανίας, τις «Εκκλησιάζουσες» από το Θέατρο του Νέου Κόσμου από την Ελλάδα, τις «Βάκχες» από τη θεατρική ομάδα «ΜΙΤΟΣ» από την Κύπρο, την «Ηλέκτρα» από τον Καλλιτεχνικό Οργανισμό Μορφές Έκφρασης από την Ελλάδα, την παράσταση «Βάτραχοι» από την Θεατρική Ομάδα Μαγδαλένας Ζήρα από την Κύπρο, τις «Ευμενίδες» από τη Θεατρική ομάδα της Ruth Kanner από το Ισραήλ και την όπερα «Αντιγόνη» από το Skull of Yorick Productions από την Αγγλία.

1.6.2 ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες σε συνεργασία με το Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου διοργάνωσαν φέτος και το 12ο Διεθνές Συμπόσιο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος στις 6, 7 και 8 Ιουλίου. Το θέμα του Συμποσίου ήταν «Πάθος-Μάθος; Πόνος, παραφορά και διαχείρησή τους στο αρχαίο ελληνικό δράμα».

Το πρόγραμμα του Συμποσίου περιλάμβανε τους εξής ομιλητές:

- Oliver Taplin : Μεταπλάθοντας τον πόνο σε ποίηση στις τραγωδίες του Σοφοκλή (Turning Pain into Poetry in the Tragedies of Sophocles)
- Θεόδωρος Τερζόπουλος : Η μνήμη του σώματος (The Body's Memory)

- Douglas Cairns : « Άτη στην Αντιγόνη» (Folly of Reason and a Fury of the Mind: Ate in Antigone)
- Heinz-Uwe Haus: Επιτρέψτε μου να μιλήσω – Επίσκεψις εξ ουρανού (Suffer me that I May Speak – Visitation from Heaven)
- Αντώνης Τσακμάκης: «Εὐτυχοῦντες οὐκ ἐπίστανται φέρειν». Φρόνηση και μάθηση στις Ικέτιδες του Ευριπίδη (“Being in Good Fortune They do not Know how to Respond”. Wisdom and Learning in Euripides’ Suppliant Women)
- Gilda Tentorio: Κασσάνδρα, η κραυγή και ο πόνος: πτυχές μιας διαχρονικής πορείας. (Cassandra, Cry and Pain: Aspects of a Course through Time)
- Edith Hall: Αρχαιοελληνικές αντιδράσεις στον Πόνο: Προσεγγίζοντας το θέμα μέσα από τον Φιλοκτήτη (Ancient Greek Responses to Suffering: Thinking with Philoctetes)
- Freddy Decreus: Προμηθεϊκά τοπία I και II του Γιαν Φαμπρ ή τρόποι διαχείρισης τού πόνου στο μεταδραματικό θέατρο. (Jan Fabre’s Prometheus Landscapes I & II or How to Deal with Suffering in Postdramatic Theatre)
- Δήμος Αβδελιώδης: Η αρχιτεκτονική της συγκίνησης στην αναπαράσταση (The Architecture of Emotion in Stage Representation)
- Γιώργος Μικέλλης: « Suffering and Time have Taught me Acceptance» (Oedipus at Colonus)
- Simon Goldhill: Ο Σοφοκλής και η κραυγή αυτεπίγνωσης (Sophocles and the Self-conscious Scream)
- Μαγδαλένα Ζήρα: Συλλογικός πόνος στη σύγχρονη σκηνή (Collective Suffering on the Contemporary Stage)
- William Allan: Με το σώμα κατά νουν: ιατρικές εικόνες στον Σοφοκλή (The Body in Mind: Medical Imagery in Sophocles)
- Βάιος Λιαπής: Δόλος, πόνος και προφητεία: γνωσιακές και συναισθηματικές στρατηγικές στον Φιλοκτήτη του Σοφοκλή (Deceit, Pain and Prophecy: Cognitive and Emotional Strategies in Sophocles’ Philoctetes)
- Αύρα Σιδηροπούλου: Η αισθητικοποίηση και η αναισθητοποίηση της φόρμας: η συγκίνηση ως «ανάθεμα» στις νεότερες προσεγγίσεις του αρχαίου ελληνικού δράματος (The Aesthetization and Anaesthetization of Form: Emotion as an “Anathema” in Revisionist Approaches to Greek Drama)

1.7 ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ «ΚΥΠΡΙΑ 2012»

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες διοργάνωσαν τον Σεπτέμβριο και Οκτώβριο με επιτυχία το Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια 2012», στα πλαίσια του οποίου παρουσιάστηκαν 12 καλλιτεχνικές εκδηλώσεις σε Λευκωσία και Λεμεσό.

Αναλυτικά, στο πρόγραμμα του Φεστιβάλ εντάχθηκαν οι εξής εκδηλώσεις:

- «Προς την Ευρώπη της Ειρήνης» με τη Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου και το World Youth Choir
- «Αμφιτρύων» του Μολιέρου και «Περικλής» του Σαίξπηρ από το Εθνικό Θέατρο της Ελλάδας
- «Στο Μουσικό Πύργο του Οθέλλου: 4 Μουσικές Οπτικές στο Σαίξπηρικό Δράμα: Dvorak, Khachaturian, Rossini, Verdi» από τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου
- «Mediterranean Express» με τη Μαρία Φαραντούρη και το μουσικό σχήμα «Εν Χορδαίς»
- «Τα ερωτικά τραγούδια της Σμύρνης συναντούν την Κυπριακή Παράδοση» με τον Γιάννη Κότσιρα, το μουσικό σχήμα «Εστουδιαντίνα» και το Μιχάλη Ττερλικκά

- «Rossini Cards» και «Cantata» από το Fondazione Nazionale Della Danza Aterballetto
- «Το Ρίσκο» από τη θεατρική ομάδα Fresh Target Theatre Ensemble
- «Ανθολόγιον: 25 χρόνια δημιουργίας εν Κύπρω» με τον Βάσο Αργυρίδη
- «Μιχάλη Χριστοδουλίδη: Πορφυρώματα» από τον Πολιτιστικό Όμιλο «Διάσταση»
- «The Age of Now» από το μουσικό σχήμα J.Kriste Master of Disguise
- «Ιάννη Ξενάκη: Ορέστεια – Ακολουθία Αισχύλου» από το Κέντρο Φωνητικών Τεχνών

1.8 ΧΟΡΟΣ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, έχοντας επίγνωση του ρόλου που η τέχνη του χορού μπορεί να διαδραματίσει στη διαμόρφωση των νέων και γενικότερα της κοινωνίας, στηρίζει με πολλαπλούς τρόπους την ανάπτυξη του χορού στον τόπο μας μέσα από διάφορες δράσεις, διοργανώσεις και προγράμματα.

Βασικοί στόχοι της αναπτυξιακής πολιτικής των Πολιτιστικών Υπηρεσιών στον τομέα του έντεχνου χορού είναι: 1) η στήριξη της έρευνας και της καλλιτεχνικής δημιουργίας με την ενθάρρυνση τόσο της ομαδικής όσο και της ατομικής πρωτοβουλίας, 2) η αναβάθμιση του ενδιαφέροντος του κοινού μέσα από τη σωστή επιμόρφωση και πληροφόρηση, 3) η προώθηση της εκπαίδευσης της νεολαίας σε θέματα κλασικού και σύγχρονου χορού, 4) η προβολή του καλλιτεχνικού μας δυναμικού στο εξωτερικό και 5) η ενθάρρυνση ανταλλαγών, επαφών και συνεργασιών των καλλιτεχνών μας με καλλιτέχνες άλλων χωρών. Οι στόχοι αυτοί υλοποιούνται μέσω της ενίσχυσης των φορέων και ατόμων που ασχολούνται με το χορό και αναπτύσσουν δραστηριότητες στον τομέα αυτό με επιχορηγήσεις.

1.8.1 ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΧΟΡΟΥ

Από το 2001 το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προέβη στην υιοθέτηση του θεσμού «Πλατφόρμα Χορού», που φέτος διοργανώθηκε για δωδέκατη συνεχή χρονιά. Η διοργάνωση η οποία επιχορηγείται εξ ολοκλήρου από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δίνει στους Κύπριους χορογράφους την ευκαιρία να παρουσιάσουν, μέσα σε ένα οργανωμένο πλαίσιο, το δημιουργικό έργο και τη χορογραφική δουλειά τους στον τομέα του σύγχρονου χορού.

Η 12η Πλατφόρμα Χορού η οποία διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Θέατρο Ριάλτο, που παραχωρεί το θέατρο και όλη την τεχνική υποδομή, πραγματοποιήθηκε το τριήμερο 9, 10 και 11 Μαρτίου 2012. Σε αυτή συμμετείχαν οι ακόλουθες ομάδες και χορογράφοι με νέες χορογραφικά έργα: Ασώματες Δυνάμεις, Nothing to Declare, Αέλιον, Echo Arts, Χοροθέατρο Ομάδα Πέντε, Noema Dance Works, Λοΐζος Κωνσταντίνου, .pelma.lia haraki., Φώτης Νικολάου, Χάρης Κούσιος, Εν δράσει, Έλενα Αντωνίου, Αμφίδρομο Χοροθέατρο, Μιλένα Ούκρεν Κουλάς, Μαρίνα Πογιατζή.

Παράλληλα, κατά τη διάρκεια της 12ης Πλατφόρμας Χορού διοργανώθηκε από τη Στέγη Σύγχρονου Χορού Λεμεσού συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με τη συμμετοχή χορευτών, χορογράφων, χοροδιδασκάλων υπό το συντονισμό του Ρουμάνου χορογράφου κ. Cosmin Manulescu και συζήτηση με θέμα την κατανομή ευθυνών των επαγγελματιών του τομέα του χορού η οποία συντονίστηκε από τους Roberto Casarotto και την Peggy Olislaegers. Στο πλαίσιο των παράλληλων εκδηλώσεων της Πλατφόρμας πραγματοποιήθηκαν, επίσης, δύο παραστάσεις με τα έργα ΑΜΥΧΕΣ της χορογράφου Έμιλυς Παπαλοΐζου και ΚΟΙΜΩΜΕΝΗ ΚΑΛΛΟΝΗ του χορογράφου Χάρη Κούσιου. Οι παράλληλες εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στο χώρο της Στέγης δίπλα από το Θέατρο ΡΙΑΛΤΟ, δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο κατά το τριήμερο πραγματοποίησης της Πλατφόρμας ένα ζωντανό πυρήνα δραστηριότητας.

1.8.2 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΧΟΡΟΥ

Με πρωτοβουλία των Πολιτιστικών Υπηρεσιών και με στόχο την όσο το δυνατό καλύτερη και πληρέστερη ενημέρωση του κοινού όσον αφορά το ευρωπαϊκό γίνεσθαι στον τομέα του σύγχρονου χορού, διεξάγεται από το 1998 σε ετήσια βάση το Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Χορού Κύπρου. Το Φεστιβάλ διοργανώνεται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες, οι οποίες έχουν την ευθύνη του συντονισμού και της υλοποίησής του, σε συνεργασία και με το Θέατρο ΡΙΑΛΤΟ και με τις πρεσβείες ή τα πολιτιστικά κέντρα των χωρών οι οποίες συμμετέχουν σε αυτό.

Το φετινό 15ο Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Χορού διεξήχθη στο Θέατρο ΡΙΑΛΤΟ από τις αρχές έως το τέλος του μήνα Ιουνίου. Σε αυτό έλαβαν μέρος αντιπροσωπευτικές ομάδες σύγχρονου χορού από τις εξής χώρες: Τσεχία, Φινλανδία, Γαλλία, Δανία, Ελλάδα, Ισραήλ και Κύπρος. Την Κύπρο εκπροσώπησαν στο Φεστιβάλ η ομάδα .relma.lia haraki με το έργο Tune In, η χορογράφος Μιλένα Ούκρεν Κουλάς με το έργο House of Heaven II και ο χορογράφος Χάρης Κούσιος με το έργο Could be anyone.

Μέρος του Ευρωπαϊκού Φεστιβάλ Χορού παρουσιάστηκε και στο κοινό της πρωτεύουσας στο Κινηματογραφικό Θέατρο ΠΑΛΛΑΣ στη Λευκωσία. Πρόκειται για τις χορευτικές παραστάσεις των τριών κυπριακών ομάδων και δύο από τις χορευτικές παραστάσεις των Ευρωπαϊκών χωρών. Συγκεκριμένα, της Φινλανδίας και του Ισραήλ οι οποίες κρίθηκαν ομόφωνα ως οι καλύτερες από την Επιτροπή Επιλογής του Ευρωπαϊκού Φεστιβάλ Χορού.

Τη Φινλανδία εκπροσώπησε ο Tero Saarinen με το έργο Hunt. Πρόκειται για ιστορική παράσταση, αφού πρόκειται για χορογραφία που ανατέθηκε στον Saarinen να δημιουργήσει και να εκτελέσει από τη Μπιενάλε Βενετίας βασισμένη στη μουσική του έργου «Τελετουργία της Άνοιξης» του Stravinsky. Αναμφίβολα ήταν ένα από τα μεγαλύτερα ατού του φετινού φεστιβάλ που κατενθουσίασε το κοινό και των δύο πόλεων. Το έργο θα παρουσιάζεται έως και το 2013. Το Ισραήλ εκπροσώπησε ο κορυφαίος χορευτής/χορογράφος Ido Tadmor ο οποίος έχει περγαμνές στον κλασικό χορό αλλά πλέον ασχολείται με το σύγχρονο.

Αξιοποιώντας την παρουσία των δύο κορυφαίων αυτών καλλιτεχνών στην Κύπρο αλλά και άλλων αξιόλογων καλλιτεχνών που συμμετείχαν στο Φεστιβάλ, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες οργάνωσαν στο πλαίσιο του Φεστιβάλ δωρεάν σεμινάρια για χορευτές και χορογράφους τα οποία πραγματοποιήθηκαν τόσο σε Λευκωσία όσο και σε Λεμεσό.

1.8.3 ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΧΟΡΟΥ ΝΕΑΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

Διοργανώθηκε φέτος για 9η συνεχή χρονιά από τις 24 έως τις 29 Ιουλίου 2012 στη Λεμεσό το Καλοκαιρινό Φεστιβάλ Χορού της Νέας Κίνησης Ομάδων Χορού, Χορευτών και Χορογράφων Κύπρου το οποίο επιχορηγείται εξ' ολοκλήρου από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Το Φεστιβάλ διοργανώνεται σε διάφορους χώρους εντός της πόλης της Λεμεσού. Φέτος η θεματική ενότητα του Φεστιβάλ ήταν «Χορογραφώντας το «πέρασμα» από το κοντινό χθες στο σήμερα της Λεμεσού». Στη φετινή διοργάνωση συμμετείχαν οι εξής ομάδες και χορογράφοι: Echo Arts-Αριάννα Οικονόμου, Χοροθέατρο Ομάδα Πέντε-Χλόη Μελίδου, aRtitude-Eun Παναγιώτου, Εν Δράσει- Εμιλυ Παπαλοΐζου και Μαρία Κυριάκου, Μιλένα Ούκρεν Κούλας.

1.8.4 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΞΕΝΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΙ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Επιχορηγήσεων, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επιχορήγησε ομάδες χορού και χορευτές/χορογράφους για συμμετοχή τους σε Φεστιβάλ Χορού στο εξωτερικό, καθώς και σε διεθνείς συναντήσεις και συνέδρια που διοργανώνονται από φορείς του εξωτερικού όπως το Aeowaves, το Bob Theater Festival (Αθήνα), Ίδρυμα Μιχάλη Κακογιάννη (Αθήνα), Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, Διεθνής Διαγωνισμός Χορογράφων Γερμανίας (Αννόβερο) και άλλα.

1.8.5 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΧΟΡΟ

Στον τομέα της εκπαίδευσης ενισχύονται διάφοροι φορείς, όπως σύνδεσμοι, χορευτικές ομάδες, σωματεία κτλ., οι οποίοι συμβάλλουν στην ανάπτυξη της παιδείας του έντεχνου χορού στην Κύπρο με τη διοργάνωση εργαστηρίων, σεμιναρίων ή θερινών σχολών (εντατικών μαθημάτων) που απευθύνονται τόσο σε μαθητές όσο και σε επαγγελματίες χορογράφους/χορευτές αλλά και στο ευρύ κοινό.

Χάρη στην οικονομική στήριξη του Υπουργείου, κατά το 2012 υλοποιήθηκαν, ανάμεσα σε άλλα: Ο Παγκύπριος Διαγωνισμός Μπαλέτου με τη συμμετοχή μαθητών και σπουδαστών από σχολές χορού από όλη την Κύπρο. Ο διαγωνισμός διοργανώθηκε από τον Σύνδεσμο Χορού Κύπρου με μεγάλη επιτυχία στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας από τις 19-27 Μαρτίου 2012.

Οι σειρές μαθημάτων που διοργανώνει η Στέγη Σύγχρονου Χορού Λεμεσού. Απευθύνονται σε επαγγελματίες χορευτές αλλά και στο ευρύ κοινό.

Τα σεμινάρια σύγχρονου και κλασικού ρεπερτορίου που διοργανώνει το Μπαλέτο Νέων Λευκωσίας για τους μαθητές και σπουδαστές χορού.

Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια της Κυπριακής Εταιρείας Χορού Dancecyprus.

Τέλος, επιχορηγήθηκαν Κύπριοι μαθητές και σπουδαστές σχολών χορού αλλά και του Αθλητικού Λυκείου Λευκωσίας για τη συμμετοχή τους σε χορευτικές διοργανώσεις και διαγωνισμούς στο εξωτερικό, όπως για παράδειγμα στις διοργανώσεις Youth America Grand Prix σε Νέα Υόρκη και Παρίσι, Πανελλήνιος Διαγωνισμός Χορού «Τερψιχόρης Έργα», και άλλες.

1.8.6 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΧΟΡΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Κατά το 2012, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες ενίσχυσαν διάφορους φορείς, οργανισμούς, σωματεία, ομάδες αλλά και πρωτοεμφανιζόμενους χορογράφους οι οποίοι υλοποίησαν προγράμματα και πραγματοποίησαν εκδηλώσεις που στόχο είχαν τη διάδοση και προώθηση όλων των ειδών χορού, από το κλασικό, νεοκλασικό, σύγχρονο και άλλα.

Συγκεκριμένα, επιχορηγήθηκαν έξι χορογράφοι εκ των οποίων οι τρεις ανήκουν στη νέα γενιά για παραγωγή νέων χορογραφικών έργων και για συμμετοχές σε διοργανώσεις στο εξωτερικό. Επιπρόσθετα, επιχορηγήθηκαν έντεκα ομάδες χορού για παραγωγή νέων χορογραφικών έργων, συμμετοχές σε διοργανώσεις χορού του εξωτερικού και διοργάνωση σεμιναρίων και εργαστηρίων στην Κύπρο. Τέλος, επιχορηγήθηκαν πέντε φορείς παγκύπριας ή επαρχιακής εμβέλειας που εκπροσωπούν σύνολα χορευτών και χορογράφων.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει για μία από τις δράσεις της Νέας Κίνησης Ομάδων Χορού, Χορευτών και Χορογράφων Κύπρου που ολοκληρώθηκε φέτος και επιχορηγήθηκε από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες. Πρόκειται για την πρώτη έκδοση που αναφέρεται στο σύγχρονο χορό στην Κύπρο με τίτλο «Ο Σύγχρονος Χορός στην Κύπρο 1980-2010» που συνέγραψε η Πρόεδρος της Νέας Κίνησης κα Έλενα Χριστοδουλίδου. Η έκδοση αποτελεί ουσιαστικά την πρώτη συστηματική προσπάθεια καταγραφής και παρουσίασης της αρχής, της ανάπτυξης και της άνθισης του σύγχρονου χορού στη χώρα μας.

1.8.7 ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το Πρόγραμμα για Ενίσχυση της Δημιουργίας και Έρευνας στον Τομέα του Χορού εφαρμόστηκε πάνω σε πιλοτική βάση στοχεύοντας στη στήριξη των χορογράφων για νέες παραγωγές και έρευνα στον τομέα του σύγχρονου χορού. Στο πλαίσιο του Πιλοτικού Προγράμματος επιχορηγήθηκαν το 2012 τρεις ομάδες σύγχρονου χορού για παραγωγή νέου έργου και διεξαγωγή έρευνας. Συγκεκριμένα, επιχορηγήθηκαν οι ομάδες .pelma.lia haraki, Ανώματες Δυνάμεις-Μάχη Δημητριάδου Lindhal και Echo Arts-Αριάνα Οικονόμου.

Το Πιλοτικό Πρόγραμμα έληξε την παρούσα χρονιά και αξιολογήθηκε με βάση τα αποτελέσματά του, τόσο από πλευράς παραγωγής νέων χορογραφικών έργων όσο και από πλευράς συμβολής του στη διαδικασία δημιουργίας και υλοποίησης της νέας χορογραφίας από τους χορογράφους και την ομάδα χορευτών. Από το 2013, το Πιλοτικό Πρόγραμμα μετατρέπεται σε κανονικό πρόγραμμα επιχορήγησης από το οποίο θα αντλούνται χορηγίες για παραγωγές νέων χορογραφικών έργων.

1.8.8 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Το Σχέδιο Στήριξης των Τοπικών Αρχών για τη Δημιουργία Έργων Πολιτιστικής Υποδομής αποτελεί ένα σαφές μέτρο αναπτυξιακής πολιτιστικής πολιτικής έναντι των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σκοπός του Σχεδίου είναι η ενίσχυση των προσπαθειών που καταβάλλονται από τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης για τη δημιουργία έργων πολιτιστικής υποδομής (π.χ. βιβλιοθήκες, πολυδύναμα πολιτιστικά κέντρα, θεατρικές αίθουσες, πινακοθήκες, υπαίθρια θέατρα, κ.ά.) που λειτουργούν υπό την ευθύνη τους και εξυπηρετούν τις άμεσες και έμμεσες πολιτιστικές ανάγκες του τοπικού πληθυσμού συμβάλλοντας έτσι ουσιαστικά στη διαμόρφωση συνθηκών και προϋποθέσεων που στηρίζουν τη γενική πολιτιστική ανάπτυξη. Πιο συγκεκριμένα, οι ειδικοί στόχοι που εξυπηρετούνται μέσω της μέσω της εφαρμογής του Σχεδίου είναι η ενθάρρυνση και υποβοήθηση της ανάληψης ρόλων και αρμοδιοτήτων από πλευράς των τοπικών αρχών αναφορικά με θέματα πολιτιστικής προσφοράς προς τις τοπικές κοινωνίες και η εξυπηρέτηση των πολιτιστικών αναγκών τους, καθώς και η δημιουργία και λειτουργία έργων πολιτιστικής υποδομής σε όλη την επικράτεια της ελεύθερης Κύπρου ώστε να δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την προσφορά πολιτιστικών υπηρεσιών όσο το δυνατό πιο κοντά στους πολίτες, διευκολύνοντας έτσι την πρόσβαση και συμμετοχή τους στον πολιτισμό.

Κατά το 2012, χρηματοδοτήθηκε η πρώτη και δεύτερη φάση δύο έργων πολιτιστικής υποδομής τα οποία αναμένεται να ολοκληρωθούν και να παραδοθούν εντός του 2013. Πρόκειται για το Θέατρο Πόλης του Δήμου Λευκωσίας και τη Βιβλιοθήκη και το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Στροβόλου.

1.9 ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, έχοντας επίγνωση της δύναμης της κινηματογραφικής εικόνας και της σπουδαιότητάς της στη διαμόρφωση και διάπλαση των σύγχρονων κοινωνιών, έχουν επιδείξει σημαντική δραστηριότητα στις διάφορες πτυχές που συγκροτούν την ανάπτυξη του κινηματογράφου (παραγωγή ταινιών, κινηματογραφική παιδεία, επαγγελματική κατάρτιση). Εντός του 2012, με την ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, σε συνεργασία με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στις Βρυξέλλες, ανέλαβαν την Προεδρία της Ομάδας Εργασίας Οπτικοακουστικών Θεμάτων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια εργασία την οποία έφεραν επιτυχώς σε πέρας.

1.9.1 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΑΙΝΙΩΝ - ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Κατά το 2012, η Υπουργική Επιτροπή Κινηματογράφου, έπειτα από εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κινηματογράφου, ενέκρινε τη χρηματοδότηση πέντε προτάσεων για παραγωγή ταινίας μικρού μήκους, μίας πρότασης για συγγραφή σεναρίου ταινίας μικρού μήκους, δύο

προτάσεων για ανάπτυξη φακέλου παραγωγής ταινίας ντοκιμαντέρ μεγάλης διάρκειας, δύο προτάσεων για συγγραφή σεναρίου ταινίας μεγάλου μήκους-χαμηλού προϋπολογισμού, δύο προτάσεων για συγγραφή σεναρίου ταινίας μεγάλου μήκους-υψηλού προϋπολογισμού και τριών προτάσεων για ανάπτυξη φακέλου παραγωγής ταινίας μεγάλου μήκους-χαμηλού προϋπολογισμού.

Ταυτόχρονα, βρίσκονται σε εξέλιξη τρεις ταινίες μικρού μήκους, μία ταινία ντοκιμαντέρ, καθώς επίσης και δέκα ταινίες μεγάλου μήκους.

Οι ταινίες μεγάλου μήκους μυθοπλασίας «Ρόζμαρι» του Άδωνη Φλωρίδη, «Ιστορία της Πράσινης Γραμμής» του Πανίκκου Χρυσάνθου, «Εξαδάκτυλος» του Γιάννη Οικονομίδη, «Χρόνια Πολλά» του Χρίστου Γεωργίου, «Αμόρ Φατί» του Σάιμον Φαρμακά, “Land of the Golden apple” του Πέτρου Χαραλάμπους, και «Πέρα από τα Κυπαρίσσια» του Λογγίνου Παναγή βρίσκονται στο στάδιο ανάπτυξης φακέλου παραγωγής.

Οι ταινίες μεγάλου μήκους μυθοπλασίας «Η Χαρά και η Θλίψη του Σώματος» του Ανδρέα Πάντζη, «China Town-Τα Τρία Καταφύγια» της Αλίκης Δανέζη-Κνούτσεν και “Home Sweet Home” του Κυριάκου Τοφαρίδη βρίσκονται στο τελικό στάδιο μεταπαραγωγής και σύντομα θα ξεκινήσουν την πορεία τους στα φεστιβάλ και τις κινηματογραφικές αίθουσες.

Σύντομα θα ξεκινήσουν τα γυρίσματα της ταινίας μεγάλου μήκους με τίτλο «Πέντε Σελίνια Νάιλον» του Χρίστου Σιοπακά, ενώ αναμένεται να συνεχίσουν και να ολοκληρωθούν τα γυρίσματα της ταινίας μεγάλου μήκους «Οι Εντυπώσεις ενός Πνιγμένου» του Κύρου Παπαβασιλείου.

Σημαντικός αριθμός κυπριακών ταινιών που χρηματοδοτήθηκαν από το Κράτος, συνεχίζουν να προβάλλονται και να διακρίνονται σε διάφορα σημαντικά φεστιβάλ κινηματογράφου ανά τον κόσμο.

Στο φετινό Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας (2012) συμμετείχαν τρεις ταινίες μικρού μήκους Κυπρίων σκηνοθετών. Η ταινία «Στάχια» του Σάιμον Φαρμακά, η ταινία “God’s Amnesia” του Χρίστου Χριστοδούλου και η ταινία «11:50» του Στυλιανού Κωνσταντίνου, η οποία απέσπασε Τιμητική Διάκριση για το Μοντάζ.

Η ταινία μικρού μήκους του Σάιμον Φαρμακά, «Στάχια», συμμετείχε ακόμη στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Άμστερνταμ, όπου τιμήθηκε με το Βραβείο της Κριτικής Επιτροπής. Η ταινία, επίσης, μικρού μήκους, του Χρίστου Χριστοδούλου, “God’s Amnesia”, συμμετείχε σε μια σειρά από φεστιβάλ αποσπώντας τις ακόλουθες διακρίσεις: 1) Βραβείο Καλύτερης Ξένης Ταινίας Μικρού Μήκους και 2) Βραβείο Καλύτερης Σκηνοθεσίας στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου International Filmmakers στο Κεντ του Ηνωμένου Βασιλείου, 3) Τιμητική Διάκριση στο Διαγωνισμό Καλύτερων Ταινιών Μικρού Μήκους στην Καλιφόρνια των ΗΠΑ, 4) Βραβείο Κοινού και 5) Ειδική Μνεία για Καλύτερο Ήχο στο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Κύπρου.

Η ταινία μεγάλου μήκους “Loveless Zoritsa” των Χριστίνας Χατζηχαραλάμπους και Ράντοσλαβ Πάβκοβιτς συμμετείχε στα ακόλουθα φεστιβάλ: 1) Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, 2) Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Κότμπους στη Γερμανία, 3) Φεστιβάλ Κινηματογράφου Raindance στο Λονδίνο, 4) Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Lagow στην Πολωνία και 5) σε άλλα τρία Φεστιβάλ Κινηματογράφου στη Σερβία.

Για την προώθηση της Κύπρου ως χώρα γυρισμάτων, αλλά και για την προώθηση/διαφήμιση των κυπριακών ταινιών, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες διατηρούν περίπτερο στο Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου των Καννών.

Τέλος, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, σε συνεργασία με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Κινηματογράφου και την Ένωση Σκηνοθετών, μελετούν την εκπόνηση κινήτρων για την προώθηση συμπαραγωγών με άλλες χώρες και για την προσέλκυση ξένων παραγωγών στην Κύπρο για γυρίσματα.

1.9.2 ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες έχουν αναπτύξει πολύπλευρη δράση όσον αφορά την κινηματογρα-

φική παιδεία και τη θεωρητική κατάρτιση του κοινού. Για την επίτευξη των στόχων αυτών διοργανώνουν, συνδιοργανώνουν ή/και επιχορηγούν διάφορα φεστιβάλ και αναδρομικά αφιερώματα σε σκηνοθέτες και κινηματογραφικά κινήματα. Οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται ως επί το πλείστον: 1) στο πλαίσιο Πολιτιστικών Συμφωνιών, τις οποίες συνάπτει η Κύπρος με άλλες χώρες, 2) σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού της Ελλάδας, 3) σε συνεργασία με Κινηματογραφικές Λέσχες (Ομίλος Φίλων Κινηματογράφου, Κινηματογραφική Λέσχη Λεμεσού, Κινηματογραφική Λέσχη Λάρνακας/Αμμοχώστου), 4) σε συνεργασία με το Θέατρο Ριάλτο και άλλους πολιτιστικούς φορείς. Ταυτόχρονα, ενισχύονται διάφοροι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, οι οποίοι με τη δραστηριότητά τους συμβάλλουν στην ανάπτυξη της κινηματογραφικής γνώσης και παιδείας.

1.9.3 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ / ΦΕΣΤΙΒΑΛ / ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ

1. Το Διεθνές Φεστιβάλ «**Κινηματογραφικές Μέρες-Κύπρος**» διοργανώνεται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και το Θέατρο Ριάλτο. Πραγματοποιήθηκε το 2012 για δέκατη συνεχή χρονιά, από τις 20 μέχρι τις 29 Απριλίου στη Λεμεσό (Θέατρο Ριάλτο) και τη Λευκωσία (Κινηματογράφος Ζήνα Πάλας). Πλάι στις προβολές ταινιών από τη σύγχρονη διεθνή κινηματογραφική παραγωγή, που έχουν διακριθεί κατά τη διάρκεια της φεστιβαλικής χρονιάς και εντάσσονται μέσα στο τμήμα «Viewfinder-Ματιές στο Σύγχρονο Διεθνή Κινηματογράφο», το φεστιβάλ, για δεύτερη συνεχή χρονιά, παρουσίασε το διεθνές διαγωνιστικό τμήμα “Glocal Images”.

Παρόλο που το 2012 ήταν μόλις η δεύτερη χρονιά κατά την οποία το Φεστιβάλ περιλάμβανε διαγωνιστικό τμήμα με ανοιχτές προσκλήσεις συμμετοχής, υποβλήθηκαν αιτήσεις για τη συμμετοχή πολλών και αξιόλογων ταινιών από όλο τον κόσμο. Η τελική επιλογή έγινε από την Καλλιτεχνική Επιτροπή του Φεστιβάλ, αποτελούμενη από τους Άδωνη Φλωρίδη (σκηνοθέτη/σεναριογράφος), Κωνσταντίνο Σαρκά (δημοσιογράφος) και Δρα Κώστα Κωνσταντινίδη (ακαδημαϊκός). Οι επιλογές της Καλλιτεχνικής Επιτροπής προέρχονται από όλο το εύρος του παγκόσμιου χάρτη, με έμφαση στον κινηματογράφο των ηπείρων που περιβάλλουν την Κύπρο, και έχουν ως στόχο να αναδείξουν τον κινηματογράφο ως τέχνη και ως εργαλείο διαπολιτισμικού διαλόγου. Το “Glocal Images” περιλάμβανε ταινίες που σκιαγραφούν τους ιδιαίτερους «χρωματισμούς» ενός τοπικού κινηματογράφου και συνάμα αντλούν θέματα και στιλιστικές επιλογές από κυρίαρχες μορφές του σύγχρονου διεθνικού κινηματογράφου. Το φεστιβάλ έχει ως στόχο να προωθήσει τον παγκόσμιο και κυπριακό κινηματογράφο, να στηρίξει και να προβάλλει το κινηματογραφικό έργο ανεξάρτητων δημιουργών, να αναδείξει νέα talέντα, καθώς και να αποτελέσει κομβικό σημείο συνάντησης του κινηματογράφου των τριών ηπείρων που περιβάλλουν την Κύπρο. Οι «Κινηματογραφικές Μέρες-Κύπρος» αποτελούν μια επιτυχημένη διοργάνωση που φέρνει το διεθνή ανεξάρτητο κινηματογράφο πιο κοντά στο κυπριακό κοινό, δίνοντάς του το έναυσμα για δημιουργική συζήτηση και ψυχαγωγία.

Η βράβευση των ταινιών που συμμετείχαν στο διαγωνιστικό τμήμα του Φεστιβάλ είχε ανατεθεί στους Γιάννη Οικονομίδη (σκηνοθέτη, Κύπρος/ Ελλάδα, «Μαχαιροβγάλτης», «Ψυχή στο στόμα», «Σπιρτόκουτο»), Rossitsa Valkanova (παραγωγός, Βουλγαρία, παραγωγός της ταινίας “Shelter” που απέσπασε το Βραβείο Καλύτερης Ταινίας στο Φεστιβάλ Σόφιας το 2011, καθώς και άλλων βραβευμένων ταινιών) και Arta Dobroshi (Ηθοποιός, Κοσσυφοπέδιο/ Αλβανία/ ΗΠΑ, υποψήφια για το Βραβείο Καλύτερης Ηθοποιού της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Κινηματογράφου και του Φεστιβάλ Καννών 2008 για την ταινία «Η Σιωπή της Λόρνα»).

- Το Βραβείο Καλύτερης Ταινίας, συνοδευόμενο από το ποσό των €7.000, απονεμήθηκε στην ταινία “Combat Girls” του David Whend.
- Το Β' Βραβείο-Ειδικό Βραβείο Κριτικής Επιτροπής, συνοδευόμενο από το ποσό των €3.000, απέσπασε η ταινία “Loverboy” του Catalin Mitulescu.
- Το Βραβείο Glocal Images, συνοδευόμενο από το ποσό των €1.000, απέσπασε η ταινία “Fish N' Chips” του Ηλία Δημητρίου.

2. Το Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Κύπρου που διοργανώνεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Θέατρο Ριάλτο ήταν εφέτος αφιερωμένο, ως ελάχιστος φόρος τιμής, στους μεγάλους δημιουργούς Θεόδωρο Αγγελόπουλο και Ντίνιο Κατσουρίδη. Έλαβε χώρα στο Θέατρο Ριάλτο από τις 13 μέχρι τις 20 Οκτωβρίου 2012 και περιλάμβανε στο διαγωνιστικό του τμήμα 61 ταινίες από 35 χώρες, 5 παράλληλα προγράμματα, master classes, εργαστήρια για παιδιά και φοιτητές, καθώς και ζωντανή μουσική στις τελετές έναρξης και λήξης. Την κριτική επιτροπή της φετινής διοργάνωσης αποτελέσαν ο Αντώνης Παπαδόπουλος, καλλιτεχνικός διευθυντής του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, ο σκηνοθέτης Ηλίας Δημητρίου, ο σκηνοθέτης Joe Tunmer, η καλλιτεχνική διευθύντρια του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Ρέγκενσμπουργκ, Insa Wiese, και ο Gerald Weber. Την ευθύνη για την επιλογή των ταινιών, τον καταρτισμό του προγράμματος προβολών και των παράλληλων εκδηλώσεων είχε η Καλλιτεχνική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τους σκηνοθέτες Αλεξία Ρόιτερ και Ιωακείμ Μυλωνά. Το Φεστιβάλ στοχεύει να αναδείξει την ταινία μικρού μήκους ως ένα ξεχωριστό είδος κινηματογραφικής δημιουργίας και έκφρασης, δίνοντας στο κοινό την ευκαιρία να απολαύσει μερικές από τις καλύτερες διεθνείς και εγχώριες παραγωγές. Μέσα από ένα συναρπαστικό παράλληλο πρόγραμμα, εκδηλώσεις και κινηματογραφικά εργαστήρια το 2ο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Κύπρου προσέφερε στο κοινό την ευκαιρία για μικρού μήκους κινηματογραφικές αποδράσεις, δημιουργικές αναζητήσεις και διάλογο με σκηνοθέτες και δημιουργούς από την Κύπρο και το εξωτερικό.

- Το 1ο Βραβείο Καλύτερης Ταινίας (διεθνές) απέσπασε η ταινία “Narcocorrido” του Ryan Prows από τις ΗΠΑ.
- Το 2ο Βραβείο Καλύτερης Ταινίας (διεθνές) κέρδισε η ταινία “Junior” της Julia Ducournaυ από τη Γαλλία.
- Το Βραβείο Σκηνοθεσίας απονεμήθηκε στον Cem Oztufekci για την ταινία “Nolya” από την Τουρκία.
- Το Βραβείο Ντοκιμαντέρ απέσπασε η ταινία “After” του Lukasz Konopa από την Πολωνία.
- Το 1ο Βραβείο Καλύτερης Κυπριακής Ταινίας Μικρού Μήκους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού απονεμήθηκε στην ταινία «Άννα» του Σπύρου Χαραλάμπους.
- Το 2ο Βραβείο Καλύτερης Κυπριακής Ταινίας Μικρού Μήκους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού απέσπασε η ταινία “No Parking” του Σωτήρη Χρίστου.
- Το Βραβείο Σκηνοθεσίας Μιχάλη Κακογιάννη απονεμήθηκε στον Ντίνιο Γρηγορίου για την ταινία «Σκιαμαχία».

3. «Το Φεστιβάλ Δράμας Ταξιδεύει στην Κύπρο» – Διήμερο αφιέρωμα στην ελληνική ταινία μικρού μήκους. Τα τελευταία δεκατέσσερα χρόνια έχει καθιερωθεί η προβολή στην Κύπρο των βραβευμένων, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, ελληνικών ταινιών μικρού μήκους. Η εκδήλωση πραγματοποιείται σε συνεργασία με τη Διοργανώτρια Αρχή του Φεστιβάλ Δράμας, το Υπουργείο Πολιτισμού της Ελλάδας, το Θέατρο Ριάλτο, τον Όμιλο Φίλων Κινηματογράφου Λευκωσίας και τη Κινηματογραφική Λέσχη Λεμεσού. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα αγαπητή εκδήλωση στο κοινό, κυρίως στους νέους κινηματογραφιστές.

4. Βραβεία Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Κινηματογράφου – Τριήμερο Φεστιβάλ Ευρωπαϊκών Ταινιών Μικρού Μήκους (2-4/10/2012, Λευκωσία) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ακαδημία Κινηματογράφου και το Ίδρυμα Άρτος. Στο τριήμερο αυτό Φεστιβάλ προβλήθηκαν δεκαπέντε ευρωπαϊκές ταινίες μικρού μήκους, οι οποίες επιλέγηκαν από τα δεκαπέντε σημαντικότερα φεστιβάλ κινηματογράφου της Ευρώπης, ως υποψήφιας για το μεγάλο βραβείο της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Κινηματογράφου. Οι ίδιες ταινίες παρουσιάστηκαν και στη Λεμεσό, στο ΤΕΠΑΚ, σε ένα διήμερο πρόγραμμα προβολών (5-6/10/2012).

5. Το Φεστιβάλ **«Εικόνες και Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου»**, μια πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Θεάτρου Ένα, σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Οργανισμό Brave New Culture, πραγματοποιήθηκε από τις 9 μέχρι τις 15 Ιουνίου 2012, στο μόνιμο χώρο διεξαγωγής του, στον Άλλο Χώρο του Θεάτρου Ένα στην παλιά Λευκωσία. Για ενδέκατη συνεχή χρονιά το Φεστιβάλ ανέδειξε την αβανγκάρντ πειραματική κινηματογραφική σκηνή στο πλαίσιο μιας ξεχωριστής διοργάνωσης. Το Φεστιβάλ πρόβαλε πρόσφατες, αλλά και παλαιότερες ταινίες σημαντικών εκπροσώπων του πειραματικού κινηματογράφου, καθώς και μοναδικές σπάνιες ταινίες μικρού και μεγάλου μήκους από το παγκόσμιο πειραματικό σινεμά. Το Φεστιβάλ αποβλέπει στη δημιουργία ενός φόρουμ συζητήσεων, διαλέξεων, παράλληλων εκδηλώσεων και εικαστικών εγκαταστάσεων, ενώ επιχειρεί να φέρει σε επαφή επαγγελματίες, κριτικούς και θεωρητικούς του κινηματογράφου, εικαστικούς, φιλότεχνους και φίλους του εναλλακτικού σινεμά.

Το φεστιβάλ Το Φεστιβάλ «Εικόνες και Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου 2012» περιλάμβανε τα ακόλουθα προγράμματα:

«Film Food: Γαστρονομία επί της οθόνης»

Εξερευνώντας τη σύνδεση πειραματικού σινεμά και φαγητού, το πρόγραμμα “Film Food” εντάρφησε σε ένα πλούσιο καμβά από μεταφορές και επεκτάσεις του φαγητού, της κατανάλωσης, της τελετουργίας, της εθιμοτυπίας, της δυσπεψίας και πέψης, του κορεσμού... Οι ταινίες αυτές, με δημιουργικό και συχνά πειραματικό τρόπο, δημιουργούν κάτι παρόμοιο με την κινηματογραφική τροφή: ταινίες για το φαγητό, ή ταινίες που το περιέχουν και αποτελούν οι ίδιες τροφή για σκέψη, τόσο αισθητικά όσο και φιλοσοφικά – σαν κινηματογραφικό δείπνο.

«Klaus Wyborny: Ποίηση στο τοπίο»

Το φεστιβάλ παρουσίασε τρεις ταινίες του Klaus Wyborny, μιας σημαντικής προσωπικότητας στο χώρο του πειραματικού σινεμά στην Ευρώπη, το έργο του οποίου άσκησε σημαντική επιρροή σε καλλιτέχνες όπως τον Derek Jarman. Όλες οι ταινίες του Wyborny είναι αφηγηματικές, αφορούν στη δομή και τη γλώσσα, είναι σταδιακά αφηρημένες και αόριστες, ενώ βασίζονται αρκετά στην επανάληψη και την εναλλαγή. Αναπτύσσονται και αλλάζουν, μάλιστα, σε διάθεση και ένταση με κάθε επανάληψη και κάθε εναλλαγή. Η φωνή του στο σύγχρονο αβανγκάρντ κινηματογράφο είναι αυθεντική, έντονη και προσωπική.

Το Φεστιβάλ παρουσίασε τις εξής ταινίες του Wyborny, ο οποίος ήταν παρών στο Φεστιβάλ: “At the edge of darkness”, “Homage to Ludwig Van Beethoven (op.111 + Missa Solemnis)”, και “Studies for the Decay of the West”.

«Σουρεαλισμός και Επιστήμη: Τα δημοφιλή ντοκιμαντέρ του Jean Painlevé»

Το κοινό είχε την ευκαιρία να έρθει σε επαφή με το πρωτοποριακό έργο του Γάλλου δημιουργού ταινιών, βιολόγου, εκπαιδευτικού, εφευρέτη και σουρεαλιστή Jean Painlevé (1902-1989). Οι ταινίες του αποτελούν σοβαρές επιστημονικές έρευνες με παιδαγωγικό στόχο και, ταυτόχρονα, πρωτοποριακούς θησαυρούς απaráμιλλης ομορφιάς. Η ενότητα «Σουρεαλισμός και Επιστήμη» παρουσίασε επιλεγμένα επιστημονικά ντοκιμαντέρ του Painlevé που απευθύνονται στο ευρύ κοινό, πέραν από τους γνώστες της επιστήμης. Μ’ αυτά τα σουρεαλιστικά ονειροτοπία, ο Painlevé κατόρθωσε να υπερβεί τα όρια που χωρίζουν το φανταστικό από το πραγματικό, την ποίηση από την επιστήμη, την τέχνη από την καθημερινή ζωή.

“Trypps Russell/ “Trypps 1 – 7 & River Rites”

Ο Ben Russell είναι καλλιτέχνης πολυμέσων και επιμελητής εκθέσεων τέχνης. Οι ταινίες, εγκαταστάσεις και παραστάσεις του διακρίνονται από μια βαθιά ενασχόληση με την ιστορία και τη σημειολογία της κινούμενης εικόνας. Προβολές αποκλειστικά με έργα του, καθώς κι εκθέσεις έχουν γίνει στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης του Chicago, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Rotterdam, το Κέντρο Τεχνών Wexner, την Γκαλερί Threewalls και το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης. Το Φεστιβάλ πρόβαλε οκτώ μικρού μήκους ταινίες του.

«Κινηματογραφική Νέμεση: Ο σκηνοθέτης Timothy Carey»

Το Φεστιβάλ ανέδειξε φέτος το έργο του εκκεντρικού σκηνοθέτη και ηθοποιού Timothy Carey, προβάλλοντας δύο μεγάλου μήκους ταινίες του. Αφήνοντας μια αίσθηση προειδοποίησης εναντίον κάθε είδους δόγματος, ο Carey σατιρίζει την κοινωνία του θεάματος, την εκκλησία και την πολιτική στην ταινία του

“**The World’s greatest sinner**”. Μια ταινία προφητική, γεμάτη από μυθολογικά στοιχεία, ιδιομορφία και εκκεντρικότητα. Το κοινό του Φεστιβάλ είχε ακόμη τη σπάνια ευκαιρία να έρθει σε επαφή με το πιο παράδοξο έργο του Timothy Carey μέσα από την προβολή του “*Tweet’s Ladies of Pasadena*”. Η ταινία αυτή αντανakλά το δημιουργικό πνεύμα, την αστείρευτη ενέργεια και την αδάμαστη προσωπικότητά του Carey. Στην κινηματογραφική πορεία του ο Carey φλερτάρει με την παράνοια και το σουρεαλισμό, δίνει έμφαση στον αυτοσχεδιασμό και το στοιχείο του απρόβλεπτου και δε συμβιβάζεται ποτέ.

6. Μαραθώνιος Θερινών Προβολών – Ιδιαίτερα μεγάλη επιτυχία σημείωσαν φέτος οι προβολές που διοργανώθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Θέατρο Ένα και τον Όμιλο Φίλων Κινηματογράφου για δέκατη-τέταρτη χρονιά, μεταξύ 12 Ιουλίου και 9 Σεπτεμβρίου 2012. Όπως κάθε καλοκαίρι, η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στον αρχαιότερο εν ζωή θερινό κινηματογράφο της Λευκωσίας, τον κινηματογράφο «Κωνσταντία». Ο Μαραθώνιος Θερινών Προβολών είναι ένας από τους σημαντικότερους θεσμούς του Υπουργείου, τόσο στον τομέα του κινηματογράφου, όσο και τον τομέα της αναβάθμισης της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του τόπου. Η επιλογή των ταινιών γίνεται με γνώμονα την ποιότητα, την κινηματογραφική αγωγή του κοινού και την τέρψη. Κάτω από το φεγγάρι και με τη νοσταλγική ατμόσφαιρα του καλοκαιρινού κινηματογράφου, ο θεατής είχε την ευκαιρία να παρακολουθήσει κάποιες ταινίες από το κλασικό ρεπερτόριο του καλού κινηματογράφου, καθώς και ταινίες της πιο πρόσφατης διανομής, ενώ το πρόγραμμα περιλάμβανε, επίσης, αριθμό ταινιών για τους μικρούς κινηματογραφόφιλους. Η εντυπωσιακή φετινή γκάμα συμπεριλάμβανε από Michelangelo Antonioni, Jean-Luc Godard, Francois Truffaut και Howard Hawks (“*The Big Sleep*”) μέχρι μια επιλογή από σύγχρονες ταινίες, όπως η γαλλική ταινία “*The Artist*” που σάρωσε τα φετινά Όσκαρ, αλλά και τις πιο mainstream παιδικές ταινίες “*Hugo*” και “*Toy Story 3*”, οι οποίες είναι επίσης πολυβραβευμένες και απολαμβάνονται εξίσου από παιδιά και ενήλικες.

7. Άλλα

Πέραν των πιο πάνω, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επιχορηγεί τους ακόλουθους θεσμούς και ετήσιες εκδηλώσεις:

- Αφιέρωμα στο γαλλικό κινηματογράφο, το οποίο συνδιοργανώνεται από τον Όμιλο Φίλων Κινηματογράφου και το Γαλλικό Πολιτιστικό Κέντρο.
- Αφιέρωμα στον κλασικό κινηματογράφο και σε μεγάλους σκηνοθέτες του παγκόσμιου κινηματογράφου, το οποίο διοργανώνεται από τον Όμιλο Φίλων Κινηματογράφου.
- Αφιέρωμα στον κυπριακό κινηματογράφο και άλλες δραστηριότητες, όπως σεμινάρια/εργαστήρια κινηματογράφου, που διοργανώνονται από την Ένωση Σκηνοθετών Κινηματογράφου και Τηλεόρασης Κύπρου.
- Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού (Αύγουστος 2012) με βραβευμένες ταινίες από διάφορα διεθνή φεστιβάλ κινηματογράφου, το οποίο διοργανώνεται από τον Πολιτιστικό Οργανισμό Brave New Culture. Στο πλαίσιο του φεστιβάλ πραγματοποιούνται ακόμη, σε συνεργασία με το Media Desk Κύπρου, εργαστήρια για επαγγελματίες, στα οποία Κύπριοι και ξένοι σκηνοθέτες παρουσιάζουν τις προτάσεις τους σε ξένους επαγγελματίες στο χώρο του ντοκιμαντέρ.
- Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου για Παιδιά και Νέους Κύπρου, το οποίο συνδιοργανώνεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και τον Πολιτιστικό Φορέα «Διεθνές

Φεστιβάλ Παιδικού Κινηματογράφου Κύπρου, με τη συμμετοχή σχολείων της Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης. Το Φεστιβάλ έχει δικοινοτικό χαρακτήρα και οργανώνεται γύρω από πρωινές προβολές ταινιών με αναλύσεις από σκηνοθέτες και άλλους ειδικούς στον κινηματογράφο, βραδινές προβολές και κινηματογραφικά εργαστήρια.

Ι.9.4 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, στο πλαίσιο της ανάπτυξης του κινηματογράφου στην ύπαιθρο, έχουν να επιδείξουν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Ενίσχυση σε ετήσια βάση της λειτουργίας αιθουσών της υπαίθρου.
- Προβολή κυπριακών ταινιών στην ύπαιθρο.
- Επιχορήγηση της Μη Κερδοσκοπικής Πολιτιστικής Εταιρείας «Όψεις του Κόσμου», η οποία, σε συνεργασία με τη Σχολή Χαρακτικής Χαμπή, διοργανώνει το Φεστιβάλ Κινημένου Σχεδίου Υπαίθρου «Όψεις του Κόσμου», στο πλαίσιο του οποίου, πραγματοποιούνται, εκτός από προβολές, και σεμινάρια/εργαστήρια κινουμένου σχεδίου. Φέτος, μάλιστα, το Φεστιβάλ αναβαθμίστηκε σε διεθνές διαγωνιστικό, με κριτική επιτροπή απαρτιζόμενη από διεθνώς καταξιωμένους επαγγελματίες του χώρου.

Ι.9.5 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες ενισχύουν σκηνοθέτες, παραγωγούς και άλλους συντελεστές του κινηματογράφου για τη συμμετοχή τους σε διάφορα εκπαιδευτικά σεμινάρια και εργαστήρια στο εξωτερικό. Ταυτόχρονα, συνεργάζονται με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα MEDIA και το Γραφείο του στην Κύπρο (Media Desk Cyprus) για την προώθηση προγραμμάτων που αφορούν στην επαγγελματική ανάπτυξη διαφόρων πτυχών της παραγωγής.

Επιπρόσθετα:

- Επιχορηγούν σκηνοθέτες, ώστε να παρουσιάζουν τις ταινίες τους σε διεθνή φεστιβάλ και άλλες εκδηλώσεις, προβάλλοντας έτσι τον κυπριακό κινηματογράφο στο εξωτερικό.
- Ενισχύουν τις Κινηματογραφικές Λέσχες στις τακτικές τους προβολές.
- Ενισχύουν την Ένωση Σκηνοθετών Κύπρου για τη διοργάνωση εργαστηρίων και αφιερωμάτων.
- Ενισχύουν με επιχορηγήσεις φυσικά πρόσωπα και πολιτιστικούς φορείς για τη διοργάνωση διαφόρων άλλων δραστηριοτήτων που αφορούν στον κινηματογράφο.

Ι.9.6 ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. Προεδρία Ομάδας Εργασίας Οπτικοακουστικών Θεμάτων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σε συνεργασία με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στις Βρυξέλλες-Βέλγιο, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες ανέλαβαν την Προεδρία της Ομάδας Εργασίας Οπτικοακουστικών Θεμάτων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της οποίας επιτεύχθηκε συμφωνία των Αντιπροσώπων των Κρατών-Μελών στο κείμενο των Συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για ένα Διαδίκτυο καλύτερα προσαρμοσμένο στα παιδιά, καθώς και το κείμενο του Εγγυοδοτικού Μηχανισμού του Προγράμματος Δημιουργική Ευρώπη (Πρόταση Κανονισμού). Τα εν λόγω κείμενα αναμένεται να παρουσιαστούν για έγκριση στην ΚΟΡΕΠΕΡ και το Συμβούλιο των Αρμόδιων Υπουργών.

2. Στο πλαίσιο ανάληψης από την Κυπριακή Δημοκρατία της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες μερίμνησαν για τη διοργάνωση εκδηλώσεων κινηματογραφικού χαρακτήρα στην Ευρώπη και γενικά το εξωτερικό.

Παραγωγή Κασετίνας με Συλλογή από Κυπριακές Ταινίες

Συγκεκριμένα, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, προκειμένου να ανταποκριθούν στα ραγδαίως αυξανόμενα, εξαιτίας της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αιτήματα των Διπλωματικών Αποστολών της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό για αποστολή κυπριακών ταινιών, προχώρησαν στην παραγωγή κασετίνας με συλλογή από επτά ταινίες μεγάλου μήκους, 23 ταινίες μικρού μήκους και έξι ντοκιμαντέρ κυπριακής παραγωγής, σε μορφή DVD, με αγγλικούς ή και γαλλικούς υποτίτλους. Η εν λόγω κασετίνα εστάλη μέσω διπλωματικού σάκου σε όλες τις Διπλωματικές Αποστολές της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό και το περιεχόμενό της αξιοποιήθηκε είτε στο πλαίσιο κινηματογραφικών προβολών που διοργανώθηκαν από τις ίδιες τις Διπλωματικές Αποστολές, είτε στο πλαίσιο μη διαγωνιστικών φεστιβάλ/ αφιερωμάτων του εξωτερικού.

Αφιέρωμα στον Κυπριακό Κινηματογράφο

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορήγησαν τη διοργάνωση Αφιερώματος στον Κυπριακό Κινηματογράφο στην Αθήνα, υπό την επιμέλεια του κριτικού κινηματογράφου Νίνου Φένεκ Μικελίδη και με αφορμή την Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η υπό αναφορά εκδήλωση, εκτός από προβολές κυπριακών ταινιών, περιλάμβανε και έκθεση φωτογραφιών και αφισών, καθώς και διαλέξεις/συζητήσεις με ειδικούς σχετικά με τον κυπριακό κινηματογράφο.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, έχοντας επίγνωση της δύναμης της κινηματογραφικής εικόνας και της σημασίας της στη διαμόρφωση και διάπλαση των σύγχρονων κοινωνιών, έχουν επιδείξει σημαντική δραστηριότητα στις διάφορες πτυχές που συγκροτούν την ανάπτυξη του κινηματογράφου (παραγωγή ταινιών, κινηματογραφική παιδεία, επαγγελματική κατάρτιση).

I.I0 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

Το Πρόγραμμα των Πολιτιστικών Εκδηλώσεων της Προεδρίας ήταν αποτέλεσμα στενής συνεργασίας μεταξύ της Γραμματείας Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ και των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που είχαν την ευθύνη για το γενικό συντονισμό.

Η διαδικασία άρχισε με τη Δημοσίευση Ανακοίνωσης – Πρόσκλησης προς Πολιτιστικά Ιδρύματα, Σωματεία και Πολιτιστικούς Φορείς μέσω της οποίας καλούνταν οι ενδιαφερόμενοι φορείς να υποβάλουν προτάσεις για εκδηλώσεις οι οποίες θα είχαν ως κύριο άξονα την προβολή της Κύπρου και του Πολιτισμού της μέχρι το τέλος Μαρτίου 2011 και οι οποίες θα λάμβαναν χρηματοδότηση.

Για την αξιολόγηση των Πολιτιστικών Προτάσεων που θα συμπεριλαμβάνονταν στο Πολιτιστικό Πρόγραμμα της Κυπριακής Προεδρίας, ορίσθηκε επταμελής Επιτροπή της οποίας πρόεδρευσε ο Διευθυντής Πολιτιστικών Υπηρεσιών και στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωπος από τη Γραμματεία Κυπριακής Προεδρίας, το Υπουργείο Εξωτερικών, το Τμήμα Αρχαιοτήτων και εκπρόσωποι από τους τομείς της μουσικής, των εικαστικών και του χορού.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης πραγματοποίησε οκτώ συνολικά συναντήσεις.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της Επιτροπής εξετάστηκαν προτάσεις:

- Για κάλυψη των αναγκών σαράντα-επτά (47) συνολικά Διπλωματικών Αποστολών,
- Δεκατεσσάρων (14) Δήμων και Άλλων Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως αυτές υπεβλήθησαν στο γραφείο των Πολιτιστικών Υπηρεσιών και της Γραμματείας Κυπριακής Προεδρίας,
- Εκατόν-τριάντα (130) περίπου Πολιτιστικών Φορέων και Οργανισμών, όπως αυτές υπεβλήθησαν στο γραφείο των Πολιτιστικών Υπηρεσιών και της Γραμματείας.

Κατανομή Προϋπολογισμού

Το συνολικό ποσό που δόθηκε για την πραγματοποίηση Πολιτιστικών Εκδηλώσεων από το κεντρικό κονδύλι της Γραμματείας Κυπριακής Προεδρίας, ανέρχόταν στα €1.724.000.

Το πιο πάνω ποσό κατανεμήθηκε σύμφωνα με τις εισηγήσεις της Επιτροπής ως εξής:

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ €292.000

(για σύνολο 47 Διπλωματικών Αποστολών)

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ €450.000

- Αρχαιολογική έκθεση στο Musées Royaux et d' Histoire στις Βρυξέλλες
- Έκθεση αρχαιοτήτων στο Μουσείο του Λούβρου με θέμα την Κύπρο από την Παλαιοχριστιανική μέχρι και την Ενετική περίοδο
- Έκθεση στο Πανεπιστήμιο Princeton των Ηνωμένων Πολιτειών
- Έκθεση στο Παλάτι του Quirinale στη Ρώμη με θέμα την Λατρεία της Αφροδίτης

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΧΝΩΝ ΒΟΖΑΡ, ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ €400.000

(Κεντρική Μουσειακή Έκθεση από την Περίοδο των Σταυροφόρων μέχρι σήμερα και σειρά άλλων συνοδευτικών Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων, σε όλους τους τομείς του Σύγχρονου Πολιτισμού της Κύπρου).

ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ €150.000

Αυτή πραγματοποιήθηκε στο Αρχαίο Αμφιθέατρο Κουρίου στις 5 Ιουλίου 2012 με αφορμή την επίσκεψη του Κολλεγίου Επιτρόπων στην Κύπρο. Η εν λόγω εκδήλωση περιλάμβανε στο πρώτο μέρος αριθμό ομιλιών και πρόγραμμα από τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου και ακολούθως στο δεύτερο μέρος παρουσιάστηκε άλλο Καλλιτεχνικό Πρόγραμμα.

Στην Τελετή, μεταξύ άλλων, παρευρέθηκαν οι Πρωθυπουργοί της Δανίας και Πολωνίας, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εκπρόσωπος του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΔΗΜΟΙ €74.000

ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΑΠΟΜΕΙΝΑΝΤΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΟΥ (ΓΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ): €358.000

Σε συνέχεια αποφάσεων της Επιτροπής, το εναπομείναν κονδύλι της Προεδρίας, κατανεμήθηκε στους εξής τομείς:

- ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
- ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΟΡΟΣ
- ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ (MUSICALS)
- ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
- ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
- ΔΙΑΦΟΡΑ

Σε μια προσπάθεια εμπλουτισμού του Προγράμματος Πολιτιστικών Εκδηλώσεων Προεδρίας, αποφασίσθηκε όπως, εκτός από το κεντρικό κονδύλι της Προεδρίας διατεθεί και ποσό από τον προϋπολογισμό των Πολιτιστικών Υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση άλλων αξιόλογων προτάσεων που δεν θα ήταν δυνατό να χρηματοδοτηθούν από το κονδύλι της Προεδρίας.

Στη συνέχεια, τον Ιανουάριο 2012 έγινε δεύτερη ανακοίνωση η οποία ζητούσε από πολιτιστικούς φορείς και άλλα οργανωμένα σύνολα να υποβάλουν προτάσεις (μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 2012) που θα πραγματοποιούνταν κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας και που αυτά θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στο Πρόγραμμα Πολιτιστικών Εκδηλώσεων Κυπριακής Προεδρίας, χωρίς όμως να λάβουν επιχορήγηση. Και αυτές οι προτάσεις αξιολογήθηκαν και όσες επιλέγηκαν ενσωματώθηκαν στο εν λόγω Πρόγραμμα.

Επιπλέον αποφασίστηκε ότι στο Πολιτιστικό Πρόγραμμα της Κυπριακής Προεδρίας Συμβουλίου ΕΕ θα συμπεριληφθούν και οι εκδηλώσεις που θα επιχορηγούνταν στα πλαίσια του Φεστιβάλ «ΚΥΠΡΙΑ», καθώς και σειρά πολλών άλλων πολιτιστικών δράσεων που είχαν συγχρηματοδοτηθεί από διάφορα Προγράμματα Συγχρηματοδότησης των Πολιτιστικών Υπηρεσιών. Επίσης αποφασίστηκε όπως περιληφθούν και οι εκδηλώσεις των Πολιτιστικών Κέντρων της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Λονδίνο, την Αθήνα και το Βερολίνο.

Τέλος, σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια των Δείπνων Υψηλού Επιπέδου των συναντήσεων της Κυπριακής Προεδρίας, οι καλεσμένοι είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν σύντομο πολιτιστικό πρόγραμμα το οποίο περιλάμβανε σύγχρονο χορό, χορωδίες, καλλιτέχνες και μουσικά σχήματα, συγκροτήματα λαϊκού πολιτισμού (χορό ή τραγούδι) καθώς επίσης σχήματα από τα Μουσικά Σχολεία της Κύπρου σε διάφορα είδη μουσικής και μαθητικά χορευτικά σχήματα.

Σε αυτό το σημείο, αναφέρονται κάποιες από τις εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας.

Αρχίζοντας από το εξωτερικό, η πιο σημαντική εκδήλωση, θεωρείται η Εμβληματική μας Έκθεση που έγινε στο Κέντρο Καλών Τεχνών (Bozar) στις Βρυξέλλες.

Στους εκθεσιακούς χώρους του Πολιτιστικού Κέντρου BOZAR στις Βρυξέλλες, ένα χώρο που κατ' εξοχήν οργανώνει και φιλοξενεί μεγάλου βελγικού και διεθνούς επιπέδου εκθέσεις και πολιτιστικές δραστηριότητες, διοργανώθηκε με τη συνεργασία της Γραμματείας Κυπριακής Προεδρίας και Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού η έκθεση «Mapping Cyprus 1191- 2012, Crusaders –Traders- and Explorers».

Η έκθεση είχε στόχο να παρουσιάσει την Κύπρο μέσα από σημαντικές ιστορικές στιγμές από την εποχή των Σταυροφοριών 1191 μέχρι σήμερα. Τονίστηκε η διαχρονική σημασία της γεωγραφικής μας θέσης, ενώ η κυπριακή τέχνη παρουσιάστηκε στις πιο σημαντικές της εκφράσεις κυρίως μέσα από τις Βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκδοχές της. Ταυτόχρονα προέβαλε τις διαχρονικές σχέσεις της νήσου με την Ευρώπη και τον τρόπο με τον οποίο οι σχέσεις αυτές έχουν καταγραφεί από σημαντικούς Ευρωπαίους ζωγράφους, χαρτογράφους, συγγραφείς αλλά και τον απλό κόσμο.

Η σύγχρονη Κυπριακή πραγματικότητα αποδόθηκε μέσα από μια ειδική για τις ανάγκες της έκθεσης ενότητα η οποία επικεντρώθηκε σε δύο άξονες: Ο πρώτος αναφερόταν στη σύγχρονη Κυπριακή Τέχνη και Κύπριους σύγχρονους εικαστικούς δημιουργούς. Ο δεύτερος ήταν η Κυπριακή Βιβλιοθήκη, ένας ειδικά διαμορφωμένος χώρος όπου ο επισκέπτης μπορούσε να διαβάσει, να ακούσει και να ερευνήσει θέματα, εκδόσεις και υλικό αποκλειστικά για την Κύπρο. Η έκθεση άνοιξε στις 21 Ιουνίου 2012 και παρέμεινε ανοικτή μέχρι τις 23 Σεπτεμβρίου. Τα επίσημα εγκαίνια αυτής πραγματοποιήθηκαν στις 2.7.2012 από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πολύ σημαντικές θεωρούνται οι εκθέσεις του Τμήματος Αρχαιοτήτων οι οποίες ήταν οι εξής:

- a. Αρχαιολογική έκθεση στο Musées Royaux d Art et d Histoire στις Βρυξέλλες με θέμα την κυπριακή αρχαιολογία από τη Νεολιθική μέχρι τη Ρωμαϊκή περίοδο. (30/10/2012 – 17/02/2013)

Πρόκειται για έκθεση με τίτλο “Culture in Dialogue: Cyprus in the Ancient Mediterranean” που αφορά τον πολιτισμό της Κύπρου από την προϊστορική περίοδο μέχρι το τέλος της Ρωμαϊκής περιόδου. Παρουσιάστηκαν μοναδικά αντικείμενα από παλιές αλλά και νέες ανασκαφές σε θεματικές ενότητες που αφορούν τη γεωλογία και τους πόρους του νη-

σιού - σημαντικοί παράγοντες που ώθησαν στην εμπορική και πολιτισμική ανάπτυξη - όπως και το εμπόριο/επαφές με άλλους πολιτισμούς, τη θρησκεία, την καθημερινή ζωή και το θάνατο, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεταλλουργία και κυρίως την επεξεργασία του χαλκού, στη θάλασσα και το ρόλο που διαδραμάτισε διαχρονικά, στους ανθρώπους του νησιού, ακόμα και τη φυσιογνωμία ή τον τρόπο που η τέχνη επέβαλλε την απεικόνισή τους, στους οικισμούς και την αστικοποίηση, τη γραφή κλπ. Στην έκθεση αυτή υπάρχει και ένα προοίμιο που αφηγείται την ιστορία και εξέλιξη των ανασκαφών και τον τρόπο που δημιουργήθηκαν οι συλλογές των μεγάλων μουσείων της Ευρώπης. Συμπεριλήφθηκαν, ως εκ τούτου, και αρκετά σημαντικά αντικείμενα από το Βρετανικό Μουσείο, το Ashmolean της Οξφόρδης και τα περισσότερα Βελγικά μουσεία.

Η έκθεση συνοδεύεται από κατάλογο στην Γαλλική, Ολλανδική και Αγγλική γλώσσα, στον οποίο συνεισέφεραν κείμενα αρχαιολόγοι που έχουν μελετήσει εκτεταμένα τις διάφορες χρονολογικές περιόδους της αρχαιολογίας της Κύπρου, όπως και τα εξειδικευμένα θέματα που περιλήφθηκαν. Υπάρχουν, επίσης, κείμενα που αφορούν νέες ανασκαφές από κάθε περίοδο.

- β. Έκθεση Αρχαιοτήτων στο Μουσείο του Λούβρου με θέμα την Κύπρο από την Παλαιοχριστιανική μέχρι την Ενετική Περίοδο. («Μεσαιωνική Κύπρος», 26/10/2012 – 28/01/2013)

Παρουσιάστηκαν σημαντικά αντικείμενα από την Παλαιοχριστιανική περίοδο μέχρι το τέλος της Ενετικής από πολλά μουσεία της Κύπρου και της Γαλλίας. Είναι μια μακρά περίοδος με πολλά σημαντικά ιστορικά γεγονότα που τεκμηριώνεται με αντικείμενα από την αρχιτεκτονική και τη θρησκεία, όπως π.χ. εικόνες και άλλα λατρευτικά αντικείμενα από τις διάφορες περιόδους με έμφαση στην τεχνολογία και τις διάφορες επιδράσεις.

Συνοδεύεται από κατάλογο στη Γαλλική και Ελληνική με κείμενα από αρχαιολόγους που ασχολούνται με τις πιο πάνω περιόδους.

- γ. Έκθεση στο Πανεπιστήμιο Princeton των ΗΠΑ. («Χρυσή Πόλις: Η Αρχαιολογία της Πόλης Χρυσοχούς, Κύπρος», 20/10/2012 – 20/01/2013)

Η έκθεση επικεντρώθηκε στις ανασκαφές του πανεπιστημίου αυτού που εδώ και αρκετά χρόνια ανασκάπτει το βασίλειο του Μαρίου στη σημερινή Πόλη της Χρυσοχούς, αλλά και από τις παλιότερες ανασκαφές στον ίδιο χώρο τόσο του Τμήματος Αρχαιοτήτων όσο και της Σουηδικής αποστολής, και τις συνεχιζόμενες σωστικές κυρίως ανασκαφές στην περιοχή.

Η έκθεση συνοδεύεται από κατάλογο στην Αγγλική.

- δ. Έκθεση στο Παλάτι του Quirinale στην Ρώμη με θέμα τη Λατρεία της Αφροδίτης. («Αφροδίτη, Θεά της Μεσογείου», 17/10/2012 – 07/01/2013)

Η λατρεία της Αφροδίτης ήταν ένα δημοφιλές θέμα λόγω της σχέσης της Κύπρου με τη λατρεία της θεάς. Η λατρεία της μεγάλης θεάς, είτε αυτή ήταν η θεά της γονιμότητας (εγκυμονούσα μπέρα, κουροτρόφος κλπ.) είτε αργότερα η θεά της ομορφιάς και του έρωτα, ως αποτέλεσμα της επίδρασης από την Ελλάδα, αποτελούσε σημαντικό στοιχείο του πολιτισμού της Κύπρου.

Παρουσιάστηκαν γνωστά αντικείμενα από μουσεία της Κύπρου που δείχνουν τη φύση της λατρείας και τις επιδράσεις στις διάφορες περιόδους από την Ανατολή και τη Δύση.

Η έκθεση συνοδεύεται από κατάλογο στην Ιταλική και Ελληνική.

Διπλωματικές Αποστολές της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό

Οι Διπλωματικές μας Αποστολές στο εξωτερικό είχαν αναλάβει τη διοργάνωση ή τη στήριξη πάρα πολλών εκδηλώσεων που οργάνωσαν πολιτιστικοί φορείς σε όλο τον κόσμο.

Μια πολύ σημαντική εκδήλωση είναι αυτή που οργάνωσε ο Σύνδεσμος Κυπρίων Ιταλίας «ΝΗΜΑ» με τη στήριξη των Πρεσβειών μας στην Ιταλία και την Αγία Έδρα. Τον Οκτώβριο πραγματοποιήθηκε στο Κυρηνάλιο στη Ρώμη, συναυλία του Εργαστηρίου Εγχόρδων υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του κ. Ματθαίου Καριόλου. Το Εργαστήρι Εγχόρδων είναι μια ομάδα νεαρών βιρτουόζων από την Κύπρο που έχουν ενθουσιάσει όλους όσους τους έχουν παρακολουθήσει στην Κύπρο και το εξωτερικό. Την συναυλία παρακολούθησαν ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο Πρόεδρος της Ιταλίας.

Στην Κύπρο πραγματοποιήθηκε πλειάδα πολιτιστικών εκδηλώσεων από διάφορους πολιτιστικούς φορείς καθ' όλη τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικές:

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Διεθνές επιστημονικό συνέδριο με τίτλο «Διά ανθύμψιν καιρού και τόπου»: Λογοτεχνικές αποτυπώσεις του κόσμου της Κύπρου, 6-9 Οκτωβρίου 2012

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΟΡΟΣ:

Χορευτικές παραστάσεις από το Αμφίδρομο χοροθέατρο ("Sharing Stories"). Έξι παραστάσεις που πραγματοποιήθηκαν στις 30 & 31 Ιουλίου 2012 και στις 27 & 28 Σεπτεμβρίου 2012 σε δημόσιους χώρους στη Λευκωσία.

Ένα κινούμενο έργο σε διάφορα σημεία της πόλης με παράλληλη μετακίνηση του κοινού. Τα έργα σχεδιάστηκαν με βασικό άξονα τα στοιχεία που συνδέουν την ιστορία των χώρων, τις θεματικές που αποκαλύπτουν οι χώροι και ανακαλύπτουν τη σημερινή αλλά και την προσδοκώμενη τους καθημερινότητα.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ:

- «**Ναυτίλος 2012 – 3ο Διεθνές Φεστιβάλ Θάλασσας Κύπρου**», Ίδρυμα Ευαγόρα και Κάθλην Λανίτη (01/07/2012 – 30/11/2012, Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη, Λεμεσός και άλλοι χώροι στη Λεμεσό)

Το Φεστιβάλ Θάλασσας αποτέλεσε μία μοναδική πρωτοβουλία που περιλάμβανε εκδηλώσεις εμπνευσμένες από τον κόσμο της θάλασσας. Από καλές τέχνες, μέχρι φωτογραφία, μουσική και κινηματογράφο, οι δραστηριότητες, που διήρκισαν τέσσερις μήνες και έλαβαν χώρα στο Κέντρο Λανίτη και σε δημόσιους χώρους της πόλης, προέβαλαν τη σημαντική θέση της Κύπρου ως γέφυρα μεταξύ ιστορίας και σύγχρονης ναυτικής πραγματικότητας.

Έκθεση "**Terra Mediterranea/In Crisis**", Ίδρυμα Πιερίδη (01/07/2012 – 30/12/2012, Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας και Οικία Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου, Λευκωσία)

Μια δυναμική ομάδα καλλιτεχνών από την Κύπρο, τη γύρω περιοχή και ευρύτερα, κατέθεσαν τη Μεσογειακή τους ματιά στον κόσμο σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς, με πολιτικό και συνάμα ποιητικό τρόπο.

- «**Περιβάλλον/ Natural Net: Πολιτιστικός Ακτιβισμός**» - Κύπριοι Χαράκτες με τη στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών (Από Ιούνιο μέχρι Δεκέμβριο 2012 σε όλες τις πόλεις)

Το περιβάλλον, ως χώρος, στον οποίο ζούμε και στον οποίο ταυτόχρονα επεμβαίνουμε – άλλοτε δημιουργικά και εποικοδομητικά, άλλοτε όμως καταστροφικά – αποτελεί ένα ιστό δραστηριοτήτων του ανθρώπου. Χαράκτες/καλλιτέχνες και εκπαιδευτικοί δημιουργούν έργα μαζί με ομάδες μαθητών/τριών δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης γύρω από το θέμα της πρότασης. Τα έργα, έχοντας και χαρακτήρα «αφίσας», μετέφεραν άμεσα τα μηνύματα μιας ιδέας με κοινωνικό χαρακτήρα και πολιτική. Τα έργα εκτέθηκαν σε δημόσιους χώρους.

ΜΟΥΣΙΚΗ/ΘΕΑΤΡΟ:

ANOMBRIA Project, Κέντρο Παραστατικών Τεχνών «Μίτος» (01/12/2012 – 09/12/2012 στη Λεμεσό)

Πρόκειται για μια πολυμορφική παραγωγή – 7 θεατρικές παραστάσεις, μια εικαστική έκθεση και μια έκδοση – που βασίζεται στο μύθο της Αριάδνης και στη σημερινή του πρόσληψη.

- **Pafos Aphrodite Festival** (07/09/2012 – 09/09/2012, Πλατεία Μεσαιωνικού Κάστρου, Λιμανάκι Κάτω Πάφου, Πάφος)

Στα πλαίσια του φετινού 14ου Pafos Aphrodite Festival ο καταξιωμένος οργανισμός της Όπερας Εθνικού Θεάτρου Σλοβακίας παρουσίασε τη δημοφιλή όπερα του Giuseppe Verdi “Otello”. Η τραγική αυτή όπερα βασίζεται στο θεατρικό έργο “Othello” του William Shakespeare. Το έργο αυτό επιλέχθηκε γιατί συνδέεται με την ιστορία της Κύπρου αφού η πλοκή διαδραματίζεται στο Κάστρο της Αμμοχώστου.

Συναυλίες με τίτλο “Towards a Europe of Peace”, Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου με διεθνή συμμετοχή σε συνεργασία με την χορωδία World Youth Choir (16/08/2012 – 31/08/2012: Κούριο, Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, Γυμνάσιο Πεδουλά, Αρχαίο Ωδείο Πάφου, Αγία Νάπα).

Το πρόγραμμα αντιπαραθέτει συμβολικά το καταστροφικό παρελθόν στην Ευρώπη με την αδελφότητα των λαών και το ελπιδοφόρο μέλλον που επιδιώκεται και αναπτύσσεται μέσα από την ΕΕ.

- **«Ευρω-Μεσογειακή Έκθεση Νεανικής Μουσικής»** από την Πολιτιστική Κίνηση «Επιλογή», Λεμεσού. (28/09/2012 – 01/10/2012, Λεμεσός)

Αυτή η τετραήμερη εκδήλωση συνδύαζε με διάφορους τρόπους υψηλού επίπεδου νεανικές μουσικές παραγωγές από τις Ευρωπαϊκές και Αραβικές Χώρες. Αυτό το μεγάλης κλίμακας πολιτιστικό γεγονός συγκέντρωσε πάνω από 200 νέους μουσικούς από όλη την Ευρώπη και τις Αραβικές Χώρες - νέοι σολίστες, μουσικά σύνολα νεολαίας, και ορχήστρες (από διαφορετικά μουσικά σπιλ, κλασική, έθνικ, τζαζ, ροκ κ.λπ.), καθηγητές μουσικής, και επαγγελματίες, που σχετίζονται με την διοργάνωση και παρουσίαση μουσικών δρώμενων, για μια πολυεπίπεδη εκπαίδευση και καλλιτεχνική άνθηση. Παράλληλα, διοργανώθηκαν σεμινάρια, συμπόσιο, εργαστήρια, υπαίθριες δημόσιες συναυλίες, κ.λπ. Στόχος του πολιτιστικού γεγονότος ήταν όχι μόνο να κινητοποιήσει μια σειρά από μουσικούς από την Ευρώπη και τους εταίρους της από τη Μεσόγειο, αλλά, γενικότερα, να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να αναπτυχθεί περαιτέρω η κινητικότητα μέσω της ανάπτυξης βιώσιμων θεσμικών δικτύων και σχέσεων.

- **«16ο Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος»** - Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με το Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου (Ιούλιος 2012, σε όλη την Κύπρο)

1. Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου - «Ηλέκτρα και Ορέστης: η Δίκη» (βασισμένο στους Αισχύλο, Σοφοκλή και Ευριπίδη)
2. Κρατικό Θέατρο Wiesbaden Γερμανίας - «Τα Παιδιά του Αγαμέμνονα» (βασισμένο στους Ευριπίδη και Σοφοκλή)
3. Νέα Σκηνή Τέχνης Ελλάδας - «Εκκλησιάζουσες» του Αριστοφάνη
4. Κέντρο Παραστατικών Τεχνών ΜΙΤΟΣ - «Βάκχες» του Ευριπίδη
5. Καλλιτεχνικός Οργανισμός Μορφές Έκφρασης, Ελλάδας - «Ηλέκτρα» του Σοφοκλή
6. Θεατρική Ομάδα Μαγδαλένα Ζήρα - «Βάτραχοι» του Αριστοφάνη
7. Θεατρική Ομάδα Ruth Kanner, Ισραήλ - «Ευμενίδες» του Αισχύλου
8. Skull of Yorick Productions, Αγγλία - «Αντιγόνη» (βασισμένο στο Σοφοκλή)

ΔΗΜΟΙ:

- Έκθεση **“Maniera Cypria”** του Δήμου Λεμεσού (29/06/2012 – 12/08/2012, Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη, Λεμεσός)
- Αρχαία ανασκαφικά ευρήματα, βγαλμένα απ’ τη γη της Αμαθούντας, του Πύργου, της Ερή-

μης, του Καντού και του Κουρίου, αντιπροσωπευτικά δείγματα μεσαιωνικής εγχάρακτης, εφυσωμένης κεραμικής και βυζαντινής εικονογραφίας, απ' την περιφέρεια Λεμεσού, παρατέθηκαν και συνδιαλέχθηκαν με έργα σύγχρονων Κυπρίων εικαστικών, που φέρουν και πραγματεύονται τη συλλογική ιστορική, μυθολογική και αγιογραφική μνήμη του τόπου, αντλώντας μορφοπλαστικά και εννοιολογικά απ' τη *Maniera Cypria* του χτες και συνθέτοντας τη *Maniera Cypria* του σήμερα.

Το Πρόγραμμα Πολιτιστικών Εκδηλώσεων της Προεδρίας εκδόθηκε σε έντυπη μορφή στα Ελληνικά και στα Αγγλικά και παράλληλα αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Κυπριακής Προεδρίας www.cy2012.eu.

I.II ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Η Κύπρος είναι από το 1961 μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης με δικούς της κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού και με ενεργό συμμετοχή στα προγράμματα και τις δραστηριότητες που προωθούνται μέσα από τη συντονισμένη διακρατική συνεργασία των κρατών-μελών.

Το 1969 η Κύπρος κύρωσε την Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Σύμβαση, η οποία εκφράζει τις αρχές και τους στόχους του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα του πολιτισμού και καθιερώνει τη διακρατική πολιτιστική συνεργασία των κρατών-μελών του Οργανισμού. Η Σύμβαση αυτή αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα του πολιτισμού, ενώ η νομική βάση που προσφέρει αποτελεί την αφετηρία για τη σύνταξη και υιοθέτηση άλλων, τομεακά και θεματικά πλέον εξειδικευμένων συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον πολιτισμό.

Ανάμεσα στους διακηρυγμένους στόχους της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Σύμβασης περιλαμβάνεται η προώθηση της αναγνώρισης από τους Ευρωπαίους πολίτες της κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς, η προώθηση της κινητικότητας και των πολιτιστικών ανταλλαγών με στόχο την εμπέδωση της αμοιβαίας κατανόησης, η προώθηση σε όλους τους τομείς της πανευρωπαϊκής πολιτιστικής συνεργασίας, η καθιέρωση της ευρωπαϊκής διάστασης όσον αφορά τη δημιουργία και αναγνώριση προ-τύπων, πολιτικών και πρακτικών στον τομέα του πολιτισμού κ.ο.κ. Για την προώθηση των στόχων αυτών συγκροτούνται οι διάφορες Διευθύνουσες Επιτροπές στις οποίες συμμετέχουν με εκπροσώπους τους τα κράτη-μέλη, το έργο των οποίων υποστηρίζεται και συντονίζεται από τη Γραμματεία της αρμόδιας Διεύθυνσης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η Κύπρος συμμετέχει σε δύο τέτοιες Επιτροπές, στη Διευθύνουσα Επιτροπή Πολιτισμού (CDCULT) και στη Διευθύνουσα Επιτροπή Πολιτιστικής Κληρονομιάς (CDPAT).

Το έργο των Επιτροπών αυτών επικεντρώνεται στην προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου, στην εναρμόνιση των πολιτιστικών πολιτικών των κρατών-μελών με βάση κοινά αποδεκτές αρχές και πρότυπα πολιτιστικής πολιτικής (μέσω της ανάδειξης και υιοθέτησης των βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της πολιτιστικής πολιτικής και πολιτιστικής διαχείρισης), στην προσφορά συμβουλευτικών υπηρεσιών και στη μεταφορά γνώσεων προς κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης με στόχο τον εκσυγχρονισμό των θεσμικών τους πλαισίων για τον πολιτισμό κ.ο.κ.

I.II.I ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Η ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ»

Συμμετοχή στο Πρόγραμμα «Η Ευρώπη για τους Πολίτες»: Από το 2007 λειτουργεί στην Κύπρο, όπως και σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, η Δομή Επικοινωνίας των Πολιτών (Citizens' Communication Structure) που αποτελεί το εθνικό σημείο επαφής με στόχο την τοπική προώθηση του Προγράμματος. Κατά το 2009 με διαγωνισμό που προκήρυξαν οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες για την επιλογή αναδόχου που θα παρέχει υπηρεσίες λειτουργίας του Κυπριακού Σημείου Πληροφόρησης για το εν λόγω Πρόγραμμα, η λειτουργία της ΔΕΠ ανατέθηκε στην Rtd TALOS Ltd (talos@talos-rtd.com).

Η σχετική σύμβαση υπογράφηκε το Δεκέμβριο του 2009. Η διάρκεια της σύμβασης είναι μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013.

Το ανταγωνιστικό αυτό πρόγραμμα έχει ως στόχο την προώθηση της Ευρωπαϊκής «πολιότητας»: να φέρει την Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της και να τους δώσει τη δυνατότητα να συμμετέχουν στην οικοδόμησή της. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε τοπικές αρχές και οργανισμούς, δυναμικά εμπειρογνομόνων (think tanks), ομάδες πολιτών, μη κυβερνητικούς οργανισμούς, συνδικαλιστικές οργανώσεις, εκπαιδευτικά ιδρύματα, οργανώσεις εθελοντών, ερασιτεχνικά αθλητικά σωματεία και δέχεται σχετικές προτάσεις-projects για συγχρηματοδότηση.

Ι.12 ΜΟΥΣΕΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Ο προσανατολισμός και οι επιδιώξεις του Νόμου 58 (Ι) / 2009 – Ο περί της Αναγνώρισης των Ιδιωτικών Μουσείων και των Μουσείων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διαδικασία και Προϋποθέσεις) Νόμος – είναι καθαρά ρυθμιστικής φύσης. Ανώτερος στόχος του Νόμου είναι η βελτίωση των συνθηκών και των επιπέδων λειτουργίας των ιδιωτικών μουσείων και των μουσείων των τοπικών αρχών και η αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρουν και του έργου που επιτελούν. Στον Νόμο καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει απαραίτητα να πληρούνται, ώστε τα μουσεία που ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες να μπορούν, εφόσον τα ίδια το επιδιώξουν, να αναγνωριστούν από το κράτος. Ο Νόμος παρέχει, επίσης, τα κατάλληλα κίνητρα στα μουσεία για να επιδιώξουν την αναγνώρισή τους, αφού τα αναγνωρισμένα μουσεία θα μπορούν να λαμβάνουν κρατική χορηγία, υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται σε ειδικό χρηματοδοτικό εργαλείο (Σχέδιο για την Παραχώρηση Κρατικής Χορηγίας σε Αναγνωρισμένα Μουσεία).

Κατά το 2012 υποβλήθηκαν αιτήσεις αναγνώρισης από 15 συνολικά μουσεία στην αρμόδια για την εξέταση των αιτήσεων Επιτροπή (Επιτροπή Μουσείων).

ΣΤΕΓΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες συνέχισαν και κατά το 2012 να μισθώνουν οικήματα στη Λευκωσία, τη Λεμεσό, τη Λάρνακα και την Πάφο με σκοπό την παροχή στέγης σε σωματεία τα οποία υπηρετούν τα γράμματα και τις τέχνες. Οι Στέγες Γραμμάτων και Τεχνών χρησιμοποιούνται από τα στεγαζόμενα Σωματεία για την πραγματοποίηση συνελεύσεων, συνεδριών, εικαστικών εκθέσεων, λογοτεχνικών εκδηλώσεων, κινηματογραφικών προβολών, θεατρικών δοκιμών κ.α.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες συνεχίζουν να στηρίζουν τη διαχείριση, τη λειτουργία και την πολιτιστική δραστηριότητα των Στεγών Γραμμάτων και Τεχνών με πάγιο στόχο τη μετατροπή τους σε σημαντικούς πολιτιστικούς πνεύμονες των αστικών κέντρων της Κύπρου

Ι.13 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ / ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Ι.13.1 ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Στο Σπίτι της Κύπρου πραγματοποιήθηκαν από τον Ιανουάριο μέχρι τον Οκτώβριο του 2012 είκοσι παρουσιάσεις βιβλίων, τρεις εικαστικές εκθέσεις, εννέα μουσικές εκδηλώσεις, εκ των οποίων μία στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, πέντε εκδηλώσεις λόγου (διαλέξεις, αφιερώματα), μία εκδήλωση χορού και φιλοξενήθηκαν τρεις εκδηλώσεις. Επίσης συνεργάστηκε με το Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών για τη διοργάνωση του ΙΗ΄ Σεμιναρίου Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας.

Το Σπίτι της Κύπρου συνεργάστηκε και στήριξε δέκα εκδηλώσεις για την Κύπρο που πραγματο-

ποιήθηκαν από διάφορους φορείς, όπως Κυπριακές Οργανώσεις, Δήμους, Ιδρύματα, καλλιτέχνες και φοιτητικές παρατάξεις.

Μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου 2012, έχει προγραμματίσει τρεις παρουσιάσεις βιβλίων, δύο μουσικές εκδηλώσεις, τρεις εκθέσεις, μία προβολή ντοκιμαντέρ, δύο ημερίδες και θα στηρίξει πέντε εκδηλώσεις καθώς και το αφιέρωμα στον Κυπριακό Κινηματογράφο το οποίο περιλαμβάνει προβολές ταινιών, έκθεση και ανοιχτή συζήτηση.

Στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης πραγματοποιήθηκαν οι πιο κάτω εκδηλώσεις:

Πέντε μουσικές:

- Συναυλία μουσικής δωματίου του μουσικού σχήματος «Τρίο Αθηνών» με τον Κύπριο εξάρχοντα της Ορχήστρας της Λυρικής Σκηνής, α' βιολί και Καλλιτεχνικό Διευθυντή της Ορχήστρας Δωματίου της ΕΛΣ, αρχιμουσικό Χάρη Χατζηγεωργίου, την Ντάνα Χατζηγεωργίου, α' βιολοντσέλο για 30 χρόνια της ΕΛΣ, και την πιανίστρια Βίκυ Στυλιανού, μέλος της Ορχήστρας των Χρωμάτων του Ελληνικού Συγκροτήματος Σύγχρονης Μουσικής.
- Ρεσιτάλ τραγουδιού με τους Αύρα Σιάτη, σοπράνο, Καίτη Οικονομίδου, μέτζο σοπράνο, Μάριο Ανδρέου, τενόρο και Μάριο Ιωάννου, πιάνο.
- Παραδοσιακή Μουσική της Κύπρου με τον Μιχάλη Ττερλικκά και τη Μουσική Παρέα του «ΜΟΥΣΑ».
- Της Κύπρου Ήχοι και Αντίλαλοι με τους Κώστα Χατζηχριστοδούλου, Μαρία Αλεξίου και Κατερίνα Χατζηχριστοδούλου.
- Παιδεμοί του Έρωτα με τη Δέσποινα Ολυμπίου και τον Άδμτο Πιτσιλλίδη.

Τέσσερις εκθέσεις:

- Η Κύπρος του χθες μέσα από Καρτ Ποστάλ (1860-1955) του Αντώνη Χατζηπαναγή, η οποία οργανώθηκε από τον Ακόλουθο Άμυνας της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αθήνα, Αντισυνταγματάρχη Πεζικού Ανδρέα Ζωνιά, με τη στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών και του Δήμου Λάρνακας.
- Η Κύπρος στους δρόμους της Ελληνικής Οικουμενικότητας του Γιώργου Π. Γεωργίου, τα εγκαίνια της οποίας τέλεσε ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Δημήτρης Χριστόφιας.
- Παραδοσιακή Λαϊκή Τέχνη και Χειροτεχνία, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιήθηκε διάλεξη της λαογράφου Ελένης Παπαδημητρίου με τίτλο: Νεότερη Εφυαλωμένη Κεραμική της Κύπρου – Τα Εργαστήρια της Λαπήθου.
- Έκθεση Φιλοτελικής και Ταχυδρομικής Ιστορίας της Κύπρου, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιήθηκε διάλεξη από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Φιλοτελικής Εταιρείας και τ. Πρόεδρο της Διεθνούς Επιτροπής της FIP για την κατηγορία της Μαξιμαφιλίας 2000-2009, κ. Νίκο Ράγκο με θέμα: Ο ρόλος της Κύπρου στον Μύθο της Ευρώπης και η προβολή του μέσα από τα σχετικά Κυπριακά γραμματόσημα.

Θα πραγματοποιηθούν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι πιο κάτω εκδηλώσεις:

Δύο ημερίδες:

- Η Κύπρος στην Ελλαδική και Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία.
- Η Λεπλασία των μνημείων και οι προσπάθειες διάσωσης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της τουρκοκρατούμενης Κύπρου.

Δύο εκθέσεις στο Σπίτι της Κύπρου:

- Φωτογραφία με τίτλο: Όμηροι στη Γερμανία του Πολιτιστικού Κέντρου του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' που οργανώνεται στο πλαίσιο της Ημερίδας για την καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου.

- Ο Αθλητισμός στην Κύπρο – Μία Ιστορία Αιώνων, που διοργανώνει ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού.

Δύο εκθέσεις σε άλλους χώρους:

- Φωτογραφία με τίτλο: Η Καταστροφή και η Λεπλασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ακανθούς από τους Τούρκους, σε συνεργασία με τον Δήμο Καλλιθέας.
- Αναδρομική έκθεση ζωγραφικής του Λευτέρη Ολύμπιου με τίτλο Συναντώντας το Βυζάντιο, σε συνεργασία με το Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο.

I.I3.2 ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΥΠΑΤΗ ΑΡΜΟΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Κατά τη διάρκεια του 2012, στο πλαίσιο της ανάληψης της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης διοργανώθηκαν στο Λονδίνο, με ευθύνη του Μορφωτικού Συμβουλίου και τη στήριξη και συμβολή της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου και των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, εκδηλώσεις στις οποίες πλήθος κόσμου από διάφορες χώρες και εθνικότητες είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν την Κύπρο, τους καλλιτέχνες της, τον πολιτισμό της και το πολιτικό της πρόβλημα.

Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν και επιμεληθήκαν από τον Μορφωτικό Σύμβουλο κ. Κύπρο Χαραλάμπους, κατά την διάρκεια του 2012 είναι οι εξής:

- Στις 10 Ιανουαρίου 2012 στο Κυπριακό Κοινοτικό Κέντρο ο πατήρ Σταύρος Λεωνίδα παρουσίασε DVD για την επαρχία και χωριά της Πάφου.
- Στις 14 Ιανουαρίου 2012 το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας συμβάλλει ως κύριος χορηγός στον 1ο Διαγωνισμό Σύνθεσης Κυπριακού Τραγουδιού Αποδήμων Κυπρίων Ηνωμένου Βασιλείου το οποίο διοργανώνεται από το London Greek Radio (LGR) και το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (PIK).
- Στις 19 Ιανουαρίου 2012 ο Μορφωτικός Σύμβουλος συμμετείχε σε σεμινάριο που διοργάνωσε η EUNIC για την Πολιτιστική Διπλωματία (Cultural Diplomacy seminar EUNIC) στο Marlborough House.
- Την 1η Ιουνίου 2012 το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας διοργάνωσε παρουσίαση βιβλίου, το οποίο εκδόθηκε από την Ένωση Κυπρίων Αγροτών (ΕΚΑ).
- Ο Γενικός Γραμματέας της ΕΚΑ παρουσίασε το βιβλίο «Από τα Πέτρινα Χρόνια του ξεκληρίσματος μέχρι τις ημέρες μας», προβλήθηκε σε DVD το χοροδrama «Βήματα στον χρόνο» για τα 65χρονα της ΕΑΚ-ΕΚΑ από το Λαογραφικό Όμιλο «ΟΜΟΝΟΙΑ ΑΣΣΙΑΣ» και φιλμάκι για τη ζωή της Κυπριακής Υπαίθρου για την Αγροτιά και τη δράση της ΕΑΚ-ΕΚΑ από τη δεκαετία του 1930 μέχρι τις ημέρες μας στο Κυπριακό Κοινοτικό Κέντρο Βορείου Λονδίνου.
- Στις 3 Ιουλίου 2012 το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου, διοργάνωσε εκδήλωση στο Europe House στην παρουσία του Υπατου Αρμοστή της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Αλέξανδρου Ζήνων και του επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Ηνωμένο Βασίλειο κ. Jonathan Scheele.
- Στις 11 Ιουλίου 2012 το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Ακόλουθο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Jeremy O' Sullivan διοργάνωσε εκδήλωση στο Europe House, σηματοδοτώντας την Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε.
- Στις 13 Ιουνίου 2012 το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου υπό τον κ. Κύπρο Χαραλάμπους σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων του μουσείου Ashmolean στην Οξφόρδη προγραμμάτισε διάλεξη με θέμα «The Collection of Cypriot Antiquities at the Ashmolean» και περιήγηση στο Ashmolean Museum of Art and Archaeology, University of Oxford.

- Στις 30 Ιουνίου και 1η Ιουλίου 2012 το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου συμμετέχει στην διήμερη παροικιακή γιορτή του κρασιού, στο Alexandra Palace με την 60 μελή χορωδία «Η Φωνή της Κερύνειας» από την Κύπρο.
- Στις 19 Ιουλίου 2012 το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου, οργάνωσε μουσικοχορευτική βραδιά στο Hellenic Centre από την πενταμελή γυναικεία ορχήστρα «PAKAW», παρουσιάζοντας Κυπριακό, Ελληνικό και Διεθνή Ρεπερτόριο. Τα μέλη του σχήματος «PAKAW» κατάγονται από Κύπρο, Ελλάδα, Γερμανία, Ιαπωνία και Τουρκία.
- Στις 16 Νοεμβρίου 2012 το Ελληνικό Κέντρο σε συνεργασία με το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου, διοργανώνουν “Recital” από την Κύπρια Σοπράνο Αύρα Σιάπη, την Μέζο Σοπράνο Καίτη Οικονομίδου και τον Πιανίστα Μάριο Οικονομίδη σε τραγούδια Θεοδωράκη, Χατζηδάκη κ.α σε διάφορες γλώσσες στο Great Hall, Hellenic Centre.
- Στις 19 Νοεμβρίου 2012 η Σχολή Βυζαντινής Μουσικής σε συνεργασία με το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου, διοργανώνει μουσικό-φιλολογική εκδήλωση αφιερωμένη στον εθνικό ποιητή Βασίλη Μιχαηλίδη με θέμα «Το πρώτο ‘δω βασίλειο είχαν θεοί το κτίσει» στον Καθεδρικό Ναό της Παναγίας Wood Green. Στην ποίηση του Βασίλη Μιχαηλίδη παρουσιάζει ο ίδιος ο μουσικοσυνθέτης Λάρκος Λάρκου τις μελοποιήσεις του.
- Στις 21 Νοεμβρίου 2012 η Κυπριακή Υπάτη Αρμοστεία Λονδίνου σε συνεργασία με το European Commission στηρίζει την διάλεξη με θέμα «Dialect» στο Europe House .
- Στις 23 Νοεμβρίου 2012 το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου, στηρίζει την διάλεξη με θέμα «Displaying Cyprus» στο Centre of Hellenic Studies στο King’s College. Η διάλεξη προγραμματίζεται μέσα στα πλαίσια των εορτασμών για την ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. από την Κύπρο. Σκοπός της διάλεξης είναι η ανάδειξη του ρόλου της Κύπρου στην Ευρώπη και γενικότερα της Προεδρίας της Κύπρου στην Ε.Ε.
- Στις 26 Νοεμβρίου 2012, το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου σε συνεργασία με την EUNIC στηρίζει την συναυλία, από τον Κύπριο πιανίστα Εύη Σαμιούπη και άλλους νέους, η οποία φέρει τον τίτλο Inspired by Debussy, και περιλαμβάνει Παγκόσμιες, Αγγλικές πρεμιέρες νέων έργων από Συνθέτες, οι οποίοι κατάγονται από Πολωνία, Κύπρο, Γαλλία και Εσθονία.
- Στις 8 Δεκεμβρίου το Μορφωτικό Τμήμα της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου διοργάνωσε συναυλία για το κλείσιμο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Barbican Hall, Λονδίνου. Συμμετείχαν η Ορχήστρα Academy of St Martin in the Fields που θεωρείται μια από τις τρεις καλύτερες Συμφωνικές Ορχήστρες Παγκοσμίως, Κύπριοι Σολίστ Μαρτίνος Τιρίμος και ο Μαέστρος Νίκος Χριστοδούλου. Το πρόγραμμα συμπεριλαμβάνει: MOUSTOUKIS OCTANA, SCHUBERT Rosamunde, Princess of Cyprus: Ent’racte, MOZART Symphony No.41, “Jupiter”, DEBUSSY Preludes (orchestrated by Nikos Christodoulou) “Danseuses de Delphes”, “Bruyeres”, BEETHOVEN Piano Concerto No 5, “Emperor”. Η εκδήλωση εντάσσεται στα πλαίσια της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου Ε.Ε.
- Στις 12 Δεκεμβρίου 2012 η Κυπριακή Υπάτη Αρμοστεία Λονδίνου σε συνεργασία με το European Commission στηρίζει την διάλεξη με θέμα «Λογοτεχνία» στο Europe House.

Ι.Ι3.3 ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ, 2012

Από τις αρχές του 2005 υπηρετεί στην Πρεσβεία της Κυπριακής Δημοκρατίας Μορφωτική Ακόλουθος, κύρια ευθύνη της οποίας αποτελεί η διοργάνωση εκδηλώσεων, με σκοπό την προβολή του πολιτισμού και της σύγχρονης καλλιτεχνικής και πνευματικής δημιουργίας της Κύπρου στη

Γερμανία.

Η Μορφωτική Ακόλουθος επιδιώκει επίσης συνεργασίες με γερμανικούς φορείς και συμπεριλαμβάνει Κύπριους καλλιτέχνες σε γερμανικές εκδηλώσεις.

Συμπεριλαμβάνει επίσης Γερμανούς και ξένους καλλιτέχνες σε κυπριακές εκδηλώσεις, οπότε με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται πολυπολιτισμικά προγράμματα με επίκεντρο την Κύπρο.

Το γραφείο διατηρεί σχέσεις με τις Έδρες Νεοελληνικών στα Πανεπιστήμια της Γερμανίας καθώς επίσης και με το Ινστιτούτο Κυπριακών Διεπιστημονικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Μύνστερ.

Ένας άλλος επίσης σημαντικός στόχος του γραφείου που άρχισε να αποδίδει καρπούς είναι η προώθηση έργων Κυπρίων συνθετών σε μουσικούς και μουσικά σχήματα στη Γερμανία.

Κατά το 2012 διοργανώθηκαν, με ευθύνη της Μορφωτικής Ακολουθού και τη στήριξη και συμβολή των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, εκδηλώσεις σε διάφορες πόλεις της Γερμανίας, όπως Βερολίνο, Λειψία, Μόναχο, Μπράουνσβαϊγκ, Kaiserslautern, Ανόβερο, Κολωνία, Βόννη, οι οποίες επέτρεψαν στο γερμανικό κοινό να γνωρίσει την Κύπρο, τους καλλιτέχνες της και τον πολιτισμό της.

• **Λογοτεχνία, 16 και 17 Μαρτίου 2012, Βερολίνο και Λειψία**

Στον τομέα της λογοτεχνίας, παρουσιάζονται κάθε χρόνο, με την ευκαιρία της Διεθνούς Έκθεσης Βιβλίου της Λειψίας, στη σειρά εκδηλώσεων του Φόρουμ «Μικρές γλώσσες Μεγάλες λογοτεχνίες», που έκλεισε μάλιστα και δεκαετία παρουσίας στην έκθεση, λογοτέχνες από την Κύπρο, μαζί με λογοτέχνες από άλλες χώρες. Οι Κύπριοι λογοτέχνες παρουσιάζονται με την ευκαιρία αυτή και στο κοινό του Βερολίνου, στο Σπίτι της Λογοτεχνίας «Literaturhaus Berlin». Φέτος παρουσιάστηκε ο συγγραφέας Πάνος Ιωαννίδης με το μυθιστόρημα του «Αμερική '62». Το βιβλίο του Ιωαννίδη εκδόθηκε στα γερμανικά από τον μικρό οίκο Verlag auf dem Ruffel που ειδικεύεται κυρίως σε τουρκολογική βιβλιογραφία.

• **Σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων - Κυπριακή Άνοιξη, 20.4. - 6.5.2012**

Ανάμεσα στις κορυφαίες διοργανώσεις που επιμελείται το πολιτιστικό γραφείο περιλαμβάνεται η σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων «Κυπριακή Άνοιξη», στο γνωστό Πολιτιστικό Κέντρο «Gasteig» του Μονάχου. Η «Κυπριακή Άνοιξη», που αποτελεί πλέον θεσμό για την Βαυαρική πρωτεύουσα, διοργανώθηκε για 7η συνεχή χρονιά, με θέμα φέτος την ποίηση, τη δημιουργία και την μεταμόρφωση. Το πολιτιστικό πρόγραμμα αποτελείται κυρίως από πρεμιέρες που δημιουργούνται κάθε χρόνο ειδικά για την «Κυπριακή Άνοιξη». Το φάσμα του φετινού πολιτιστικού προγράμματος εκτεινόταν από έκθεση φωτογραφίας σε μουσικές εκδηλώσεις, θέατρο και μοντέρνο χορό.

- Στις 20. Απριλίου 2012, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια, με μια μουσικοθεατρική ερμηνεία του μύθου του Πυγμαλίωνα. «Το δώρο του Πυγμαλίωνα» - σπουδή μεταμόρφωσης για έναν τσελίστα και κουαρτέτο νηοποιών, σε σκηνοθεσία του βραβευμένου κύπριου σκηνοθέτη Γιώργου Ροδοσθένους.
- Στο Φουαγιέ του Πολιτιστικού Κέντρου, ακολούθησε δεξίωση και τα εγκαίνια της έκθεσης φωτογραφίας και της ηχητικής εγκατάστασης «Πραγματικότητα / Ψευδαίσθηση» (20.4. - 6.5.2012). Τρία ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη από τον Κυπριακό-Κύκλο (Ελένη, Σαλαμίνα της Κύπρος, Οι γάτες του Άι Νικόλα), αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για τους φωτογράφους, George Bacoust, Πάμπο Χαραλαμπίδη και Sebough Voskeritchian. Ηχητική Εγκατάσταση, Νικ Ηλίας.
- Στις 24. Απριλίου 2012 παρουσιάστηκε το έργο «Μεταμόρφωση», μια τριλογία του Ιταλού χορογράφου και χορευτή Ρικάρντο Μενεγκίνι.
 - Spin (Στριφογύρισμα/Περιστροφή), ένα σόλο του Ρικάρντο Μενεγκίνι, σε δραματουργία του βραβευμένου Κύπριου σκηνοθέτη Γιώργου Ροδοσθένους και με μουσική του κύπριου συνθέτη Δημήτρη Ζαβρού.
 - La Visione (Το όραμα), Ρικάρντο Μενεγκίνι

- Il Trittico (το τρίπτυχο) Ένα δυναμικό έργο που δημιουργήθηκε ειδικά για την «Κυπριακή Άνοιξη», εμπνευσμένο από την ποίηση του Γιώργου Σεφέρη και συγκεκριμένα από το ποίημα «Μνήμη Α'», του κυπριακού κύκλου ποιημάτων του νομπελίστα ποιητή.
- Στις 29. Απριλίου 2012 παρουσιάστηκε μία κοινή δημιουργία της τραγουδίστριας και μουσικού Λίας Βίση και του Κερκυραίου εικαστικού Τάσσου Αλαμάνου, που συνδυάζει κινηματογραφική και μουσική τέχνη.
- Στις 06. Μαΐου 2012 η σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων έκλεισε τις πύλες της με την πολυεθνική μουσική βραδιά «Συναισθησία». Έχοντας ως αφητηρία την Κύπρο, επτά μουσικοί παρουσίασαν μια μουσική περιπλάνηση στην Μεσόγειο.
- Εικαστικά:
 - 3.6. – 8.7.2012, Κολωνία
 - Σε συνεργασία με την την Γκαλερί Schageshof στην περιοχή Κολωνίας, παρουσιάστηκε η αναδρομική έκθεση έργων της Αθηνάς Αντωνιάδου. Η έκθεση «Athina Antoniadou, Zypern I (Κύπρος I)», παρουσιάζει μεγάλο μέρος του ζωγραφικού & γλυπτικού έργου της Αντωνιάδου της περιόδου 2001 μέχρι 2012. Στα πλαίσια των εγκαινίων της έκθεσης η πιανίστας Αθηνά Πουλλίδου εκτέλεσε έργα του Νικόλα Οικονόμου και του Γιώργου Κάρβελλου.

Στα πλαίσια της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. από την Κυπριακή Δημοκρατία διοργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν στη Γερμανία οι ακόλουθες εκδηλώσεις:

- 3.07.2012, Βερολίνο

Εορταστική εκδήλωση (μουσικό πρόγραμμα, ξενάγηση και δεξίωση) της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Βερολίνο, για την έναρξη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε., 3 Ιουλίου 2012, στο νεοκλασικό Μουσείο της γερμανικής πρωτεύουσας, το «Νέο Μουσείο» (Neues Museum). Μουσικό πρόγραμμα «Το ποτάμι του χρόνου» του συνθέτη και πιανίστα Σταύρου Λάντσια με ειδική εμφάνιση της διάσημης Ελληνίδας σοπράνο, Σόνιας Θεοδωρίδου. Το πρόγραμμα εκτέλεσε ο ίδιος ο συνθέτης στο πιάνο μαζί με τον Γιώργο Καλούδη (βιολοντσέλο, κρουστά, κρητική λύρα) και τον Ανδρέα Πολυζωγόπουλο (τρομπέτα, σαξοκόρνα).

- 4.7.2012, Βερολίνο

Στην Εκκλησία των Παθών (Passionskirche) επαναλήφθηκε το μουσικό πρόγραμμα «Το ποτάμι του χρόνου» για το κοινό του Βερολίνου.

- 5.7.2012, Μπράουνσβαϊγκ,

Σε συνεργασία με το πολιτιστικό τμήμα του Δημαρχείου της πόλης επαναλήφθηκε στην αίθουσα Dornse του Δημαρχείου της παλαιάς πόλης, το μουσικό πρόγραμμα «Το ποτάμι του χρόνου».

- 29.09.2012, Kaiserslautern,

Το πολιτιστικό τμήμα επιμελήθηκε το πολιτιστικό πρόγραμμα «Κυπριακής βραδιάς» που διοργάνωσε το Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης της πόλης Kaiserslautern σε συνεργασία με την Πρεσβεία με αφορμή την ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ από την Κυπριακή Δημοκρατία. Η πιανίστα Αθηνά Πουλλίδου, η οποία ζει στη Γερμανία, εκτέλεσε δικές της δημιουργίες, εμπνευσμένες από κυπριακά δημοτικά τραγούδια, καθώς επίσης έργα του Νικόλα Οικονόμου και του Γιώργου Κάρβελλου.

- 1.10.2012, Βερολίνο

Εορταστική εκδήλωση (μουσικό πρόγραμμα και δεξίωση) της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Μέγαρο Μουσικής Βερολίνου (Konzerthaus Berlin) με τον βιρτουόζο πιανίστα Κυπριανό Κατσαρή, με την ευκαιρία της Ημέρας της Ανεξαρτησίας της Κύπρου και της Κυπριακής Προεδρίας της Ε.Ε. Μεταξύ άλλων εκτέλεσε έργα Κυπρίων συνθετών (Φαίδρου Καβαλλάρη, Σάββα Σάββα, Άγι Ιωαννίδη, Νικόλα Οικονόμου)

- 30.10.2012, Ανόβερο

Το Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης Κάτω Σαξονίας, διοργάνωσε στο Ανόβερο με την ευκαιρία της Κυπριακής Προεδρίας στο Συμβούλιο της Ε.Ε. σε συνεργασία με την Κυπριακή Πρεσβεία στο Βερολίνο εκδηλώσεις για την Κύπρο πολιτικού, τουριστικού και πολιτιστικού περιεχομένου. Στις 30.10.2012 παρουσιάστηκε το έργο «Οι κήποι της Αφροδίτης», ένα δίπτυχο πρόγραμμα μουσικής δωματίου με ιδιαίτερη έμφαση στη θεά του έρωτα Αφροδίτη και σε έργα του κλασικού ρεπερτορίου που σχετίζονται με την Κύπρο. Ένα πρόγραμμα το οποίο πρωτοπαρουσιάστηκε το 2011 στην Κυπριακή Άνοιξη.

- Σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων - «Κυπριακές Στιγμές», 16.11. - 29.11.2012 Κολωνία και Βόννη

Μια άλλη πολιτιστική σειρά που διοργανώνεται εδώ και 4 χρόνια είναι η σειρά «Κυπριακές Στιγμές», που πραγματοποιείται κάθε Νοέμβριο στην Κολωνία και στη Βόννη. Οι εκδηλώσεις, που διαρκούν περίπου δύο εβδομάδες, πραγματοποιήθηκαν φέτος στην αίθουσα κοντσέρτων του Βελγικού Σπιτιού «Belgisches Haus» και στην αίθουσα μουσικής δωματίου, στο Σπίτι του Μπέτοβεν (Beethoven Haus) στη Βόννη.

Τα εγκαίνια έγιναν στις 16.11. στο Βελγικό Σπίτι στην Κολωνία με την πολυεθνική μουσική βραδιά «Συναισθησία». Στο Φουαγιέ ακολούθησε δεξίωση και η έκθεση φωτογραφίας και ηχητικής εγκατάστασης «Πραγματικότητα / Ψευδαίσθηση». Στις 24.4. εθνοτζάζ βραδιά με το μουσικό σχήμα του Ανδρέας Γεωργίου. Η τελετή λήξης έγινε στις 29.11 στο Σπίτι του Μπέτοβεν στη Βόννη με ρεσιτάλ πιάνου του Μαρτίνου Τιρίμου.

10.12.2012, Eschweiler (περιοχή Άαχεν)

Παρουσίαση της έκθεσης φωτογραφίας και ηχητικής εγκατάστασης «Πραγματικότητα / Ψευδαίσθηση».

Συνολικά, το έτος 2012 η Μορφωτική Ακόλουθος Βερολίνου διοργάνωσε και επιμελήθηκε 18 πολιτιστικές εκδηλώσεις για την Κύπρο όπου συμμετείχαν καλλιτέχνες από Κύπρο, Αρμενία, Ελλάδα, Μεγάλη Βρετανία, Ιταλία, Σερβία, Συρία, Νέα Ζηλανδία, Πουέρτο Ρίκο και Γερμανία

Ι.14 ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Επί Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κύπρο (1/7/2012 – 31/12/2012) τα θέματα πολιτισμού, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έτυχαν χειρισμού από τον αρμόδιο κλάδο των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Προεδρεύουσα της Επιτροπής Πολιτισμού (ομάδα εργασίας του Συμβουλίου) ήταν η Μορφωτική Λειτουργός Α', Έλενα Θεοδούλου Χαραλάμπους.

Κατά την Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε., πραγματοποιήθηκαν στις Βρυξέλλες έξι συναντήσεις της Επιτροπής Πολιτιστικών Υποθέσεων (13/7, 4/9, 21/9, 2/10, 31/10 και 10/12). Οι εργασίες της Επιτροπής Πολιτιστικών Υποθέσεων, περιελάμβαναν, μεταξύ άλλων, τη διαρκή παρακολούθηση των εξελίξεων για το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες 2014 – 2020», την εξέταση και συζήτηση, μεταξύ των μερών, της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για υιοθέτηση νέας Ευρωπαϊκής δράσης για τις «Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης 2020 – 2033», την συζήτηση της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για σύσταση και εγκαθίδρυση Επιτροπής Πολιτιστικής Συνεργασίας μέσα στα πλαίσια της Συμφωνίας Ελεύθερου Εμπορίου

μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κρατών Μελών από τη μια και Ε.Ε. και Δημοκρατίας της Κορέας από την άλλη.

Επίσης, η Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων εργάστηκε για την ετοιμασία, συζήτηση και υιοθέτηση Συμπερασμάτων του Συμβουλίου για την Πολιτιστική Διακυβέρνηση. Πρόκειται για πρωτοβουλία της Κυπριακής Προεδρίας, η οποία έτυχε ευρείας αποδοχής και πολύ θετικής ανταπόκρισης τόσο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και από τους εκπροσώπους των κρατών μελών εντός της Επιτροπής Πολιτιστικών Υποθέσεων. Για τη διαμόρφωση των συμπερασμάτων και μέσα στα πλαίσια της Προεδρίας της Ε.Ε. από την Κύπρο, διοργανώθηκε στις 28 και 29 Αυγούστου 2012, στη Λευκωσία, συνάντηση ανώτερων αξιωματούχων για τον Πολιτισμό με τίτλο «Η Πολιτιστική Διακυβέρνηση στην εποχή της παγκοσμιοποίησης». Στην συνάντηση συμμετείχαν υψηλοί αξιωματούχοι από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θεσμικοί φορείς από την Κύπρο. Κύριος στόχος της συνάντησης ήταν η περαιτέρω προώθηση της πολιτιστικής διακυβέρνησης και η ενίσχυση της πολιτιστικής έρευνας και της στοιχειοθετημένης πολιτικής για τον πολιτισμό. Τα αποτελέσματα της συνάντησης αυτής αποτέλεσαν τη βάση για τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου Υπουργών.

Ι.15 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ 2017

Το 2017 η Κύπρος και η Δανία θα φιλοξενήσουν το θεσμό της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας. Η διαχειριστική αρχή του διαγωνισμού της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας στην Κύπρο είναι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα είναι μια από τις πιο σημαντικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη σφαίρα του πολιτισμού, ενισχύοντας τον διαπολιτισμικό διάλογο και προωθώντας την πολιτιστική συνεργασία. Κάθε χρόνο, οι πόλεις στις οποίες απονέμεται ο τίτλος της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας φέρνουν στο προσκήνιο τον πλούτο και την πολιτιστική ποικιλομορφία των Ευρωπαϊκών πολιτισμών. Αποτελούν ζωντανή μαρτυρία ότι μια πόλη έχει τη δυνατότητα να είναι δημιουργική, μοναδική, ιδιαίτερη και, ταυτόχρονα, να έχει Ευρωπαϊκή διάσταση.

Ο θεσμός αυτός ξεκίνησε με πρωτοβουλία της Μελίνας Μερκούρη όταν ήταν Υπουργός Πολιτισμού της Ελλάδας. Η Αθήνα είναι η πρώτη πόλη που κατέκτησε τον τίτλο το 1985. Η πρωτοβουλία αυτή έχει αποκτήσει έναν αυξανόμενο πολιτιστικό και κοινωνικό οικονομικό αντίκτυπο με τους πολυάριθμους επισκέπτες που προσελκύει η Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού συγκάλυψε την οικεία Επιτροπή Επιλογής, απαρτιζόμενη από δεκατρία μέλη, για να εξετάσει τις αιτήσεις που υπεβλήθησαν από τις ακόλουθες τρεις πόλεις: Λεμεσό, Λευκωσία και Πάφο. Οι υποψήφιας πόλεις παρουσίασαν τους φακέλους υποψηφιότητάς τους στην Επιτροπή Επιλογής στις 13 Δεκεμβρίου 2011, η οποία κατέληξε σε δύο προεπιλεγόμενες υποψήφιας πόλεις: την Λευκωσία και την Πάφο.

Η Επιτροπή Επιλογής πραγματοποίησε επισκέψεις στις προεπιλεγμένες πόλεις προκειμένου να αποκτήσει μια πιο ολοκληρωμένη πληροφόρηση από τις πόλεις για σκοπούς διαδικασίας τελικής επιλογής. Οι επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2012 και μετά που οι δύο πόλεις είχαν προωθήσει τις ολοκληρωμένες τους αιτήσεις.

Η τελική επιλογή πραγματοποιήθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου 2012 όπου η Επιτροπή Επιλογής πρότεινε τη Πάφο για τον τίτλο της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής πρωτεύουσας 2017.

Ι.16 ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Κύπρος, με στόχο τη συνεργασία της με άλλες χώρες στους τομείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και των επιστημών, έχει μέχρι σήμερα συνάψει πάρα πολλές διμερείς Συμφωνίες. Για την υλοποίηση των Συμφωνιών αυτών καταρτίζονται και υπογράφονται από τα συμβαλλόμενα μέρη

τα Εκτελεστικά Προγράμματα Εκπαιδευτικής, Πολιτιστικής και Επιστημονικής Συνεργασίας. Οι Συμφωνίες και τα Προγράμματα με τις ρυθμίσεις που περιλαμβάνουν παρέχουν το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιούνται οι πολιτιστικές και εκπαιδευτικές ανταλλαγές της Κύπρου με άλλες χώρες. Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες έχουν την αρμοδιότητα του καταρτισμού και της εφαρμογής του μέρους εκείνου των διατάξεων των Προγραμμάτων που διέπει την πολιτιστική συνεργασία και τις πολιτιστικές ανταλλαγές της Κύπρου με την εκάστοτε συμβαλλόμενη χώρα (με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν τη συνεργασία σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς). Στο πλαίσιο της εν λόγω αρμοδιότητας, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες μεριμνούν για τη διοργάνωση στο εξωτερικό εκδηλώσεων με σκοπό την προβολή του σύγχρονου κυπριακού πολιτισμού, καθώς και για τη διοργάνωση από άλλες χώρες πολιτιστικών εκδηλώσεων στην Κύπρο. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων πραγματοποιούνται, επίσης, ανταλλαγές ειδικών με σκοπό την αλληλοενημέρωση και τη συνεργασία στον τομέα του πολιτισμού. Το 2012 υπογράφηκε, μεταξύ άλλων, Συμφωνία στον τομέα του Πολιτισμού μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του κράτους του Κατάρ κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του Υπουργού Πολιτισμού, Τεχνών και Κληρονομιάς της Κυβέρνησης του κράτους του Κατάρ στην Κύπρο.

1.16.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ» ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενθαρρύνει τον Πολιτισμό οικονομικά στηρίζοντας πολιτιστικές δράσεις κατά κύριο λόγο μέσα από το Πρόγραμμα «Πολιτισμός». Πρόκειται για ένα ενιαίο, πολυετές ανταγωνιστικό πρόγραμμα στο πλαίσιο του οποίου αναπτύσσονται και υλοποιούνται κοινοτικά μέτρα στο χώρο του πολιτισμού. Η τρέχουσα περίοδος εφαρμογής του προγράμματος ξεκίνησε το 2007 και συμπληρώνεται το 2013. Το πρόγραμμα «Πολιτισμός» έχει σαν στόχο την ενδυνάμωση και την ενίσχυση του πολιτιστικού τοπίου εντός του οποίου διαβιούν οι Ευρωπαίοι πολίτες. Διέπεται από την κοινή πολιτιστική μας κληρονομιά για να επεκταθεί στην ενίσχυση της ανάπτυξης πολιτιστικών συνεργασιών μεταξύ των δημιουργών, των πολιτιστικών παραγόντων και των θεσμών, καθώς και φορέων και ιδρυμάτων των κρατών που λαμβάνουν μέρος, έχοντας ως γνώμονα τη διαμόρφωση της Ευρωπαϊκής «πολιτότητας». Η προώθηση της διακρατικής κινητικότητας των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα, η ενθάρρυνση της κινητικότητας των έργων τέχνης, των πολιτιστικών και καλλιτεχνικών προϊόντων και η ενθάρρυνση του διαπολιτισμικού διαλόγου αποτελούν τους εξειδικευμένους στόχους του Προγράμματος. Το ΥΠΠ στηρίζει οικονομικά τη συμμετοχή διάφορων ιδρυμάτων/φορέων με projects στο Πρόγραμμα «Πολιτισμός». Από το Μάιο του 2003 λειτουργεί στην Κύπρο, όπως και σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, το Πολιτιστικό Σημείο Επαφής (Culture Contact Point) με κύριο στόχο την τοπική προώθηση του Προγράμματος. Από το 2006 και ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης των μη-κυβερνητικών φορέων της Κύπρου, που επιτρέπει τη συμμετοχή και τη συνηγορία της κοινωνίας των πολιτών, η λειτουργία του ΠΣΕ ανατίθεται με τη διαδικασία των προσφορών σε ενδιαφερόμενους φορείς. Έπειτα από ανοικτό διαγωνισμό από τον Ιούνιο 2010 η λειτουργία του ΠΣΕ Κύπρου έχει ανατεθεί στον Οργανισμό RTD TALOS και συγχρηματοδοτείται ετησίως από το κράτος και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μέσω ενός συντονισμένου προγράμματος πληροφόρησης (δημοσιότητα, εργαστήρια), το Γραφείο αυτό ενθαρρύνει ενεργά τη συμμετοχή πολιτιστικών φορέων από την Κύπρο στις κοινοτικές πολιτιστικές δράσεις, συμβάλλει στην εξεύρεση ξένων εταίρων και παρέχει βοήθεια σε σχέση με τη διαμόρφωση και υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής αφού πρόκειται για ένα Ανταγωνιστικό Πρόγραμμα. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού διατηρεί πρόνοιες για τη στήριξη κυπριακών πολιτιστικών φορέων των οποίων οι προτάσεις-projects επιλέγονται για να συγχρηματοδοτηθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συνεχίζει να μετέχει, μέσω των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, στην επιτροπή (εθνικών αντιπροσώπων) διαχείρισης του προγράμματος. Στα πλαίσια του Προγράμματος «Πολιτισμός» διοργανώθηκε το 2012 η Πρώτη Ευρω-Μεσογειακή Έκθεση Νεανικής Μουσικής από την Πολιτιστική Κίνηση Λεμεσού ΕΠΙΛΟΓΗ, σε συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς Jeunesses Musicales International, European Music Council και Arab Academy of Music του Αραβικού Συνδέσμου. Το σημαντικό αυτό μουσικό γεγονός συγκέ-

ντρωσε πάνω από 200 νέους μουσικούς από όλη την Ευρώπη και τις Μεσογειακές χώρες και παράλληλα έδωσε την δυνατότητα σε άτομα που σχετίζονται με τη διοργάνωση και παρουσίαση μουσικών δρωμένων να ανταλλάξουν απόψεις και εμπειρίες.

I.16.3 «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΤΖΕΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΣΕ ΕΝΑ ΚΟΣΜΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ»

Την υιοθέτηση της Ατζέντας για τον Πολιτισμό ακολούθησαν τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κρατών μελών που συνεδρίασαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών στον πολιτιστικό τομέα 2008-2010. Στο πλαίσιο αυτού του Προγράμματος λειτούργησαν τέσσερις ομάδες εργασίας Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού που έχουν τις ακόλουθες προτεραιότητες: α) Προτεραιότητα Α- Πολιτιστική Ποικιλομορφία, Διαπολιτισμικός Διάλογος και Τουρισμός με ευκολία Πρόσβασης χωρίς Αποκλεισμούς, β) Προτεραιότητα Β- Επιχειρήσεις Πολιτιστικής και Δημιουργικής Παραγωγής, γ) Προτεραιότητα Γ- Δεξιότητες και Κινητικότητα Καλλιτεχνών, δ) Προτεραιότητα Δ- Πολιτιστική Κληρονομιά συμπεριλαμβανομένης της Κινητικότητας των Συλλογών, ε) Προτεραιότητα Ε- Πολιτισμός στις Εξωτερικές Σχέσεις.

I.16.4 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ (CULTURAL ROUTES OF THE COUNCIL OF EUROPE)

Από την 1 Ιανουαρίου 2011 το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού συμμετέχει στο πρόγραμμα για τις Πολιτιστικές Διαδρομές και στο Διοικητικό Συμβούλιο της Μερικής Συμφωνίας για τις Πολιτιστικές Διαδρομές του Συμβουλίου της Ευρώπης [Enlarged Partial Agreement on Cultural Routes (EPA)] που συστάθηκε τον Απρίλιο 2011. Το Πρόγραμμα των Πολιτιστικών Διαδρομών θεωρεί ότι οι πολιτιστικές διαδρομές είναι πολύ σημαντικά εργαλεία για την ανάπτυξη του διπολιτισμικού διαλόγου, την προσέγγιση των πολιτισμών, την αειφόρο ανάπτυξη, την προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού αλλά και την διευκόλυνση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Οι υπεύθυνοι φορέων ευρωπαϊκών πολιτιστικών διαδρομών, οι οποίες έχουν ανακηρυχθεί ως «Ευρωπαϊκές Πολιτιστικές Διαδρομές» λαμβάνουν το σήμα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το πρόγραμμα στοχεύει στην προώθηση ηθικού και υπεύθυνου τουρισμού που σέβεται τις τοπικές κοινωνίες και την πολιτιστική τους ταυτότητα και ιδιομορφία.

I.17 ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ UNESCO

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO λειτουργεί υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού μέσω της Γενικής Διευθύντριας του Υπουργείου. Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής είναι ο εκάστοτε Διευθυντής των Πολιτιστικών Υπηρεσιών. Η Επιτροπή αποτελεί το ζωτικό σύνδεσμο ανάμεσα στο κράτος, την κοινωνία των πολιτών και τον Οργανισμό και λειτουργεί ως συμβουλευτικό σώμα έναντι του Κράτους. Για τις οργανωτικές της ανάγκες και για την προώθηση των προγραμμάτων της, επιχορηγείται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Η Επιτροπή προωθεί την εφαρμογή των Συμβάσεων και των Προγραμμάτων της UNESCO στην Κύπρο σε συνεργασία με όλα τα Υπουργεία και τις Υπηρεσίες της Κυβέρνησης, καθώς και με Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς των οποίων οι δραστηριότητες σχετίζονται με αυτές της UNESCO, δηλαδή την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, τις φυσικές επιστήμες και την επικοινωνία και πληροφόρηση.

Λειτουργεί ως σημείο ενημέρωσης του κοινού για τους σκοπούς και τα προγράμματα της UNESCO και διανέμει δωρεάν έντυπα, βιβλία, αφίσες και ψηφιακό υλικό σχετικά με τον Οργανισμό. Επίσης, διατηρεί και προάγει τις επαφές με άλλες Εθνικές Επιτροπές κρατών-μελών της UNESCO με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και τη διεύρυνση της συνεργασίας για επίτευξη

κοινών στόχων.

Οι δραστηριότητες της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO κατά το 2012 συνοψίζονται ως εξής:

I.17.1 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΗΣ UNESCO

Σύμβαση για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η Επιτροπή έχει συμβουλευτικό ρόλο προς το Δήμο Λευκάρων και το Δήμο Λάρνακας για το σχεδιασμό μέτρων προστασίας του «λευκαρίτικου κεντήματος» και των «τσιαπιστών», που είναι εγγεγραμμένα στον Παγκόσμιο Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO (2009 και 2011 αντίστοιχα). Μεταξύ άλλων, η Επιτροπή συνδιοργάνωσε με το Δήμο Λάρνακας εκδήλωση για τα «τσιαπιστά» και τη Σύμβαση της ΑΠΚ και χρηματοδότησε την παραγωγή του ντοκιμαντέρ «Το Λευκαρίτικο Κέντημα: πριν χαθούν οι μνήμες» (σε σκηνοθεσία Πασχάλη Παπαπέτρου) και διοργάνωσε την επίσημη προβολή του σε συνεργασία με την Έδρα UNESCO στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.

Σε συνεργασία με την εμπειρογνώμονα για τη Σύμβαση ΑΠΚ και την κοινότητα Αγρού, η Επιτροπή συντόνισε την προετοιμασία του φακέλου υποψηφιότητας της Κύπρου για μία ακόμη εγγραφή στον Παγκόσμιο Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο ΑΠΚ, για το διακρατικό στοιχείο «Μεσογειακή Διατροφή», μαζί με τις ακόλουθες χώρες: Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Μαρόκο, Πορτογαλία και Κροατία. Επίσης, ανέλαβε την εκπόνηση της εξαετούς έκθεσης για την υλοποίηση της Σύμβασης ΑΠΚ στην Κύπρο.

Σύμβαση για την Παγκόσμια Πολιτιστική και Φυσική Κληρονομιά

Στα πλαίσια της συμπλήρωσης 40 χρόνων από την εφαρμογή της Σύμβασης για την προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO ανέλαβε την επανέκδοση και παρουσίαση του βιβλίου Μνημεία και Χώροι Παγκόσμιας Κληρονομιάς στην Κύπρο – World Heritage Sites in Cyprus (Λευκωσία 2012). Συνεργάστηκε επίσης με το Τμήμα Αρχαιοτήτων για την πραγματοποίηση εκδήλωσης στη Χοιροκοιτία (17 Απριλίου 2012), με θέμα «Παγκόσμια Κληρονομιά και Αειφόρος Ανάπτυξη: ο ρόλος των τοπικών κοινοτήτων», κατά την οποία παρουσιάστηκε το Διαχειριστικό Σχέδιο Χοιροκοιτίας που εκπονήθηκε με χρηματοδότηση του Προγράμματος Συμμετοχής της UNESCO.

Σύμβαση για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων

Η Επιτροπή συνέβαλε στην προετοιμασία της περιοδικής έκθεσης για την υλοποίηση της πιο πάνω Σύμβασης, με τη συλλογή υλικού από πολιτιστικούς και άλλους φορείς σχετικά με δράσεις που αφορούν στην πολιτιστική πολυμορφία. Επίσης, Λειτουργός της Επιτροπής συμμετείχε σε διεθνή συνάντηση με στόχο την προώθηση αρχών της πιο πάνω Σύμβασης, που πραγματοποιήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου (7 – 9 Νοεμβρίου 2012).

I.17.2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:

Η Επιτροπή συνεργάζεται με τα αρμόδια τμήματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για την προώθηση των στόχων του Οργανισμού μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων και κυρίως με τις δραστηριότητες των δύο σχολικών δικτύων που λειτουργούν υπό την αιγίδα της UNESCO:

SEMEP (Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Νότιο-Ανατολικής Μεσογείου): Η Επιτροπή συνεργάστηκε με τον εθνικό συντονιστή του δικτύου στην Κύπρο για την έκδοση του βιβλίου “Bridging Cultures through Science for a Sustainable Environment – SEMEP Good Practices”.

ASPnet (Δίκτυο Εταιρικών Σχολείων UNESCO):

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, η Επιτροπή συμμετέχει στο σχεδιασμό των ετήσιων δραστηριοτήτων των Εταιρικών Σχολείων UNESCO, όπως η εκδήλωση για τη μέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το ετήσιο διήμερο Συμπόσιο Εταιρικών Σχολείων UNESCO.

Ι.17.3 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στην UNESCO, συντόνισε τη μεταφορά και την επίσημη παράδοση του έργου «Κύπταρα – Χοιροκοιτία», του καλλιτέχνη Θεόδουλου Γρηγορίου στην UNESCO. Το έργο αποτελεί δωρεά της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Συλλογή Έργων Τέχνης του Οργανισμού και θα βρίσκεται μόνιμα αναρτημένο στην είσοδο του κτιρίου της UNESCO στο Παρίσι.

Διατηρεί, επίσης, στενή συνεργασία με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στην UNESCO, για τη διανομή υλικού σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά της Κύπρου και για τη διοργάνωση εκδηλώσεων που αφορούν στην προβολή του παραδοσιακού και σύγχρονου πολιτισμού της Κύπρου.

Ι.17.4 ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η Επιτροπή είχε την ευθύνη της επανέκδοσης του βιβλίου Μνημεία και Χώροι Παγκόσμιας Κληρονομιάς στην Κύπρο – World Heritage Sites in Cyprus (Λευκωσία 2012). Επίσης, συνεργάστηκε με το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών για την έκδοση του το Μητρώου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Κύπρου, με τίτλο Από την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Κύπρου – Elements of the Intangible Cultural Heritage of Cyprus. Και οι δύο αυτές εκδόσεις είναι δίγλωσσες (ελληνικά και αγγλικά) και χρηματοδοτήθηκαν από το Ίδρυμα Α.Γ.Λεβέντη.

Επίσης, η Επιτροπή εκδίδει κάθε έξι μήνες ενημερωτικό δελτίο στο οποίο παρουσιάζονται οι δραστηριότητες της UNESCO σε διεθνές επίπεδο, καθώς και οι εφαρμογές των Προγραμμάτων του Οργανισμού στην Κύπρο. Κατά το 2012 εκδόθηκε ένα τεύχος (Ιούλιος, Αρ. 170) και στο εξής θα αντικατασταθεί από ηλεκτρονικό ενημερωτικό έντυπο.

Ι.17.5 ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Η Επιτροπή έχει διατηρεί δικό της ιστοχώρο (www.unesco.org.cy), η οποία επανασχεδιάστηκε και εμπλουτίστηκε το 2012, με στόχο την άμεση και αποτελεσματική ενημέρωση του κοινού για θέματα που αφορούν στα προγράμματα της Επιτροπής και της UNESCO στην Κύπρο.

Ι.17.6 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η Επιτροπή εκπροσωπεί την Κύπρο σε διεθνή συνέδρια και διασκέψεις που διοργανώνει η UNESCO και άλλες Εθνικές Επιτροπές στο Εξωτερικό.

Η Επιτροπή συμμετείχε ενεργά στις διαβουλεύσεις με τη Γενική Διευθύντρια της UNESCO για τον καταρτισμό του προγράμματος και του προϋπολογισμού του Οργανισμού καθώς και στο Σχεδιασμό της Μεσοπρόθεσμης Στρατηγικής της UNESCO (2014 – 2021). Λειτουργός της Επιτροπής παρευρέθηκε στη συνάντηση Εθνικών Επιτροπών Ευρώπης – Βορείου Αμερικής που πραγματοποιήθηκε στη Bratislava (9 – 13 Σεπτεμβρίου 2012) για συζήτηση των πιο πάνω θεμάτων. Κατατέθηκε επίσης μία καλή πρακτική από το έργο της Επιτροπής, που συμπεριλήφθηκε στην έκδοση Successful interventions of National Commissions for UNESCO, την οποία επιμελήθηκε η Αυστριακή Επιτροπή UNESCO.

Δύο μέλη της Επιτροπής συμμετείχαν σε Διεθνές Συνέδριο Εθνικών Επιτροπών UNESCO, με θέμα “EuroArab-Dialogue: contribution to a new humanism”, το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη (31/5-1/6/2012).

Λειτουργός της Επιτροπής συμμετείχε στην 6η ετήσια συνάντηση του δικτύου εμπειρογνομώνων νοτιοανατολικής Ευρώπης για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα (10 – 11 Μαΐου 2012).

Τέλος, η Επιτροπή συντόνισε τη συμμετοχή δύο Κύπριων νέων σε Σεμινάριο για την προώθηση της Σύμβασης ΆΠΚ, που πραγματοποιήθηκε στη Σόφια (23 – 26 Σεπτεμβρίου 2012).

2. ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

2.1 ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών (Κ.Ε.Ε.) ιδρύθηκε από την Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση (Ε.Κ.Σ.) (Νόμος 9 του 1964). Μετά από τη διάλυση της Ε.Κ.Σ., το Κ.Ε.Ε. λειτουργεί ως Τμήμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Νόμος 62 του 1966).

Σκοποί και Στόχοι

- Η διεξαγωγή της κυπριολογικής έρευνας από Κύπριους και ξένους επιστήμονες σε συστηματική βάση. Στο Κ.Ε.Ε. εκπονούνται ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με τους βασικότερους τομείς της Κυπριολογίας, δηλαδή την Ιστορία, Λαογραφία, Γλώσσα, Λογοτεχνία, Εθνογραφία και Κοινωνία της Κύπρου μέσα σε ένα ευρύτερο ιστορικό και γεωγραφικό πλαίσιο.
- Η οργάνωση, ανάληψη και διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας σε οποιοδήποτε άλλο κλάδο απαιτηθεί από τις εκάστοτε ανάγκες του τόπου.
- Η δημοσίευση και διάδοση των πορισμάτων των ερευνών που διεξάγονται.
- Η προαγωγή της επιστημονικής εργασίας στην Κύπρο και της επιστημονικής συνεργασίας με άλλες χώρες.

Μέσα

Οι πιο πάνω σκοποί επιδιώκονται με τα εξής μέσα:

- Με την αξιοποίηση του μόνιμου επιστημονικού προσωπικού του, των αποσπασμένων καθηγητών καθώς και των εξωτερικών συνεργατών.
- Με την οργάνωση και συγκρότηση επιστημονικών αρχείων και εξειδικευμένης κυπριολογικής βιβλιοθήκης. Στο Κ.Ε.Ε. έχει ήδη συγκροτηθεί Ιστορικό Αρχείο, Λαογραφικό Αρχείο, Αρχείο Προφορικής Παράδοσης και Αρχείο Παλαιών Πολεμιστών.
- Με την οργάνωση επιστημονικών ερευνητικών αποστολών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.
- Με την οργάνωση επιστημονικών συνεδρίων στην Κύπρο ή με τη συμμετοχή εκπροσώπων του σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια.
- Με την προώθηση ικανών Κυπρίων επιστημόνων-ερευνητών και την καθοδήγηση και το συντονισμό της επιστημονικής τους εργασίας.

2.2 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα ερευνητικά προγράμματα του Κ.Ε.Ε. είναι βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα και ανατίθενται στο τακτικό ερευνητικό του προσωπικό. Επίσης, μακροπρόθεσμα προγράμματα ανατίθενται και σε εξωτερικούς συνεργάτες.

Τα πορίσματα των βραχυπρόθεσμων ερευνητικών προγραμμάτων δημοσιεύονται στην Επετηρίδα του Κ.Ε.Ε., ενώ των μακροπρόθεσμων δημοσιεύονται αυτοτελώς σε μια από τις εξής σειρές:

- Πηγές και Μελέτες της Κυπριακής Ιστορίας
- Δημοσιεύματα του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών.

Σήμερα βρίσκονται σε εξέλιξη 24 ερευνητικά προγράμματα, από τα οποία 5 εκπονούνται από τους μόνιμους ερευνητές και 19 από εξωτερικούς συνεργάτες.

2.3 ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Οι εκδόσεις του Κ.Ε.Ε. δημοσιεύονται στις προαναφερθείσες σειρές, στην ελληνική γλώσσα και στις επικρατέστερες ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική και ισπανική).

κή), περιλαμβάνουν δε ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών πραγματειών, όπως την Επετηρίδα του Κ.Ε.Ε., επιστημονικές μονογραφίες, μεταφράσεις και εκδόσεις εγγράφων και ιστορικών πηγών και εκδόσεις πρακτικών επιστημονικών συμποσίων. Μέχρι στιγμής έχουν εκδοθεί συνολικά 133 επιστημονικά βιβλία, 35 Επετηρίδες και ένας ψηφιακός δίσκος.

Το 2012 εκδόθηκαν τα πιο κάτω έργα:

- Καλλιόπη Πρωτοπαπά, Τα έθιμα του θανάτου στην παραδοσιακή κοινωνία της Κύπρου, Δημοσιεύματα του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών.
- Αναστάσιος Καπλάνης, Ioakeim Kyprios' Struggle, Texts and Studies in the History of Cyprus.
- Jean Richard, Bullarium Cyprium, Vol. III, Texts and Studies in the History of Cyprus.
- James Petre, Crusader Castles of Cyprus, Texts and Studies in the History of Cyprus.
- M. Balard, W. Duba, Chr. Schabel, Actes de Famagouste du notaire genois Lamberto di Sambuceto (dec. 1299 - sept. 1300), Texts and Studies in the History of Cyprus.

Από την αύλη πολιτιστική κληρονομιά της Κύπρου (Εκδοση ΚΕΕ σε συνεργασία με την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO).

2.4 ΑΡΧΕΙΑ

Στο Κ.Ε.Ε. έχουν συσταθεί και συγκροτηθεί για σκοπούς έρευνας, διάσωσης και συντήρησης πρωτογενούς κυπριολογικού υλικού Αρχεία, το υλικό των οποίων συγκεντρώνεται κατά τρόπο υποδειγματικό και επιστημονικό από οργανωμένες αποστολές στο εσωτερικό, από αγορές ή δωρεές και από αποστολές σε Αρχεία, Πανεπιστήμια και βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Μέρος των αρχείων έχει ήδη καταγραφεί σε ψηφιακή μορφή. Τα βασικά αρχεία είναι τα πιο κάτω:

1. Ιστορικό Αρχείο Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών (Ι.Α.)

Το Ι.Α. του Κ.Ε.Ε. συγκροτήθηκε από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσης του Κ.Ε.Ε. το 1965. Σε αυτό απόκεινται έγγραφα για τη μεσαιωνική και οθωμανική περίοδο της ιστορίας της Κύπρου, προερχόμενα από σημαντικά αρχεία του εξωτερικού, όπως η Μαρκιανή Βιβλιοθήκη, το Αρχείο του Βατικανού, το Βρετανικό Μουσείο, την Εθνική Βιβλιοθήκη του Παρισιού και του Γαλλικού Υπουργείου Εξωτερικών. Έχει, επίσης, πρόσφατα ολοκληρωθεί η συγκρότηση αρχείου σχετικά με τους πολιτιστικούς και ιστορικούς θησαυρούς που αφορούν στην Κύπρο και φυλάσσονται σε αρχεία και μουσεία της Βενετίας.

Σε ό,τι αφορά στη νεότερη περίοδο της ιστορίας της Κύπρου το Ι.Α. περιλαμβάνει έγγραφα από τα κρατικά Αρχεία της Βρετανίας, των Η.Π.Α. και της Ελλάδας. Το σπάνιο και πολύ σημαντικό υλικό που διαθέτει το Ι.Α. αποκτήθηκε είτε με αγορές είτε με δωρεές. Το αρχείο περιέχει, επίσης, διάφορα έγγραφα και χειρόγραφα από την Κύπρο, όπως εκκλησιαστικοί κώδικες, κατάστιχα εμπόρων, μουσικά βιβλία, προικοσύμφωνα, φωτογραφικό υλικό και σημειώσεις που αναφέρονται στην ιστορία, στους θεσμούς και στις ιστορικές προσωπικότητες της Κύπρου. Επίσης, το Ι.Α. του Κ.Ε.Ε. περιλαμβάνει φωτοτυπίες από αρχεία διάφορων κυπριακών οικογενειών, λογοτεχνών και προσωπικοτήτων. Στο Ι.Α. υπάρχει, επίσης, υλικό με μικροταινίες και φωτοτυπίες κυπριακών χειρογράφων από βιβλιοθήκες του εξωτερικού.

2. Λαογραφικό Αρχείο (Λ.Α.)

Αφετηρία για τη συγκρότηση του Λ.Α. αποτέλεσε αποστολή στην Κύπρο της Ακαδημίας Αθηνών το 1960. Οι αποστολές αυτές έτυχαν βοήθειας από το Ελληνικό Γραφείο Παιδείας της Κύπρου. Όταν ιδρύθηκε το Κ.Ε.Ε., το 1962, ανάμεσα στους σκοπούς του έθεσε και τη συλλογή και την καταγραφή του γλωσσικού και λαογραφικού υλικού της Κύπρου. Για το σκοπό αυτό αναλήφθηκαν αποστολές σε διάφορα χωριά της Κύπρου από ερευνητές του Κέντρου. Το υλικό που συγκεντρώθηκε καταγράφηκε τότε σε κείμενα σε χειρόγραφο μορφή σε μαγνητοταινίες παλαιού τύπου. Το ηχητικό υλικό έχει ψηφιοποιηθεί. Επίσης, στο Λ.Α. είναι κατατεθειμένα χειρόγραφα λαογραφικού περιεχομένου που έχουν παραχωρηθεί στο Κ.Ε.Ε. από ιδιώτες. Έχει αρχίσει η μεταγραφή και επεξεργασία κειμένων παραμυθιών που φυλάσσονται στο Λ.Α.

3. Αρχείο Προφορικής Παράδοσης (Α.Π.Π.)

Στο Α.Π.Π. έχουν συγκεντρωθεί με συστηματική επιστημονική έρευνα στοιχεία της ιστορίας και του πολιτισμού της Κύπρου. Η συγκρότηση του αρχείου την περίοδο 1990-1998, ως Αρχείο Κατεχόμενων Περιοχών, περιέλαβε, κυρίως, συνεντεύξεις και ηχητικό υλικό σε θέματα τοπογραφίας, ιστορίας, κοινωνικής, οικονομικής, πνευματικής και πολιτιστικής ζωής.

Από τον Σεπτέμβριο 2002, με μίσθωση υπηρεσιών συνεργατών, η έρευνα επεκτάθηκε στις ελεύθερες περιοχές και άρχισε η συγκέντρωση στοιχείων της παραδοσιακής ζωής με σκοπό την ολοκλήρωση του Α.Π.Π. Αποθησαυρίστηκε, επίσης, έντυπο και φωτογραφικό υλικό για την προφορική παράδοση του τόπου και την προσωπογραφία των πληροφορητών. Η έρευνα κάλυψε όλες τις περιοχές της Κύπρου και τα πορίσματά της έχουν ψηφιοποιηθεί. Έχει, επίσης, ολοκληρωθεί το ευρετήριο του Α.Π.Π. Με βάση το Α.Π.Π., το Λ.Α. και έντυπα από τη βιβλιοθήκη του Κ.Ε.Ε. ολοκληρώθηκε ο καταρτισμός μητρώου για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Κύπρου ο οποίος και έχει εκδοθεί από το Κ.Ε.Ε.

4. Αρχείο Παλαιών Πολεμιστών (Α.Παλ.Πολ.)

Η έρευνα για τον καταρτισμό του Αρχείου άρχισε τον Οκτώβριο του 1990 σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πολεμιστών του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και τον Παγκύπριο Ελληνικό Σύνδεσμο Εθελοντών Πολεμιστών. Η καταγραφή των αναμνήσεων έγινε σε μαγνητοταινίες και παράλληλα συγκεντρώθηκε αξιόλογο έγγραφο υλικό, που φωτίζει τη συμμετοχή των Κυπρίων στις πολεμικές συγκρούσεις του 20ού αιώνα. Συναφώς το Κ.Ε.Ε. έχει βοηθήσει στην ετοιμασία ντοκιμαντέρ, για τη συμμετοχή της Κύπρου στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, στα ελληνικά, αγγλικά και τουρκικά.

2.5 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στο Κ.Ε.Ε. από τον καιρό της ίδρυσής του (1962), άρχισε να συγκροτείται συστηματικά Βιβλιοθήκη στα αντικείμενα της Γλώσσας, της Λαογραφίας, της Εθνογραφίας, της Λογοτεχνίας, της Ιστορίας και του Πολιτισμού. Σε αυτήν περιλαμβάνονται βιβλία που αναφέρονται στην Κυπριολογία (πηγές της Κυπριακής ιστορίας) και την ιστορία (αρχαία, μεσαιωνική, βυζαντινή, νεότερη της Ελλάδας, Κύπρου και άλλων χωρών), βιβλία γλωσσολογικά, λαογραφικά, αρχαιολογικά, λογοτεχνικά, φιλολογικά, κοινωνιολογικά, θρησκευτικά, λεξικά, περιοδικές εκδόσεις, επετηρίδες (ελληνικές και ξένες), βιβλία αναφοράς, παλαιές εφημερίδες, εκδόσεις για τις κατεχόμενες πόλεις και χωριά της Κύπρου και όλες τις εκδόσεις του Κ.Ε.Ε. (Επετηρίδες και μονογραφίες). Με τη μετακόμιση του Κ.Ε.Ε. σε νέο και πιο άνετο κτήριο η λειτουργία της βιβλιοθήκης είναι πιο αποτελεσματική. Έχει προχωρήσει η φυσική καταμέτρηση και η καταλογογράφηση των βιβλίων. Μέχρι στιγμής στη βιβλιοθήκη υπάρχουν καταχωρημένοι 19.499 τόμοι βιβλίων και περιοδικών από την Κύπρο και το εξωτερικό.

2.6 ΔΙΑΦΟΡΑ

Στο Κ.Ε.Ε. έχει ανατεθεί η εποπτεία της υλοποίησης της Σύμβασης της ΟΥΝΕΣΚΟ για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Κύπρου. Το Κ.Ε.Ε. προωθεί την ένταξη στοιχείων της κυπριακής κληρονομιάς στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ. Σύμφωνα δε με τη σχετική Σύμβαση που η Κύπρος υπέγραψε με την ΟΥΝΕΣΚΟ, το Κ.Ε.Ε. εξέδωσε το 2012 δίγλωσσο βιβλίο (ελληνικά - αγγλικά) με θέμα «Από την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Κύπρου» στο οποίο καταγράφονται στοιχεία από την Άυλη Πολιτιστική μας Κληρονομιά.

3. ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

3.1 ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου άρχισε το δημιουργικό ταξίδι του το 1971 με στόχο την προαγωγή της θεατρικής τέχνης.

Ως Κρατικό Θέατρο προσφέρει στο κοινό θεατρικές παραστάσεις μέσα από τέσσερις σκηνές:

- Η Κεντρική Σκηνή ανεβάζει μεγάλες παραγωγές κλασικού, σύγχρονου ρεπερτορίου και αρχαίου δράματος
- Η Νέα Σκηνή δίνει στο κοινό την επιλογή ολιγοπρόσωπων έργων, σε πιο μικρό και ατμοσφαιρικό χώρο, φέρνοντας τη δράση πιο κοντά στο θεατή, με επίκεντρο το παγκόσμιο σύγχρονο ρεπερτόριο με κοινωνικούς προβληματισμούς
- Η Παιδική Σκηνή στοχεύει στο ευαίσθητο παιδικό κοινό και δίνει παραστάσεις σε όλη την Κύπρο, σε σχολεία και κοινότητες με δύσκολη πρόσβαση των παιδιών στο θέατρο
- Η Πειραματική Σκηνή έχει στόχο την έρευνα και τις σύγχρονες αναζητήσεις του θεάτρου τόσο στην Κύπρο όσο και διεθνώς.

Με περιοδείες σε αστικά και αγροτικά κέντρα και με τακτικές παραστάσεις, ο ΘΟΚ καθιερώθηκε στη συνείδηση των Κυπρίων ως ένας Οργανισμός δημιουργικός, παραγωγικός, με κύρος, ο οποίος κέρδισε την εμπιστοσύνη ανθρώπων του θεάτρου από την Ελλάδα και άλλες χώρες του εξωτερικού, που κατά καιρούς συνεργάζονται με το θέατρο της Κύπρου. Όλα αυτά συμβάλλουν στη θετικότερη ανταπόκριση του κοινού και στην εδραίωση του Οργανισμού ως ένα θεατρικό σχήμα με διεθνή εμβέλεια.

Μια αναδρομή στο έργο του ΘΟΚ κατά τα σαράντα χρόνια λειτουργίας του θα εντυπωσίαζε και τους πλέον διστακτικούς ή και «αδιάφορους» για το θέατρο θεατές: Υψηλό επίπεδο παραστάσεων, ανάδειξη σημαντικών καλλιτεχνικών δυνάμεων του τόπου – ηθοποιών, σκηνοθετών, συνθετών, σκηνογράφων-ενδυματολόγων, χορογράφων. Η Σκηνή του ΘΟΚ ταξίδεψε σε τέσσερις ηπείρους και έγινε δεκτή ως μια θεατρική μονάδα με άποψη και ποιότητα, που συμβάλλει τόσο στην πλούσια ελληνική θεατρική κληρονομιά, όσο και στη γεφύρωση των πολιτισμών. Στον τομέα αυτό ο Οργανισμός μπόρεσε να καθιερωθεί και να δώσει παραστάσεις που τίμησαν το θέατρο και την Κύπρο.

Ο Αναπτυξιακός Τομέας ήρθε να προστεθεί επίσημα στις δραστηριότητες του ΘΟΚ το 1986.

Σήμερα, οι αναπτυξιακές δραστηριότητές του περιλαμβάνουν:

- Επιχορήγηση και στήριξη της θεατρικής δημιουργίας • χρηματοδότηση ad-hoc θεατρικών παραστάσεων • διοργάνωση σεμιναρίων, διαλέξεων και άλλων εκδηλώσεων για το θέατρο • θέατρο στα σχολεία • ερασιτεχνικό θέατρο • θέατρο στις παροικίες του εξωτερικού • στήριξη της κυπριακής θεατρικής γραφής και θεατρικούς διαγωνισμούς συγγραφής • συνεργασίες με οργανισμούς εκτός Κύπρου (Υπουργεία Ελλάδος, θεατρικούς οργανισμούς εξωτερικού, χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λ.π.) • Ίδρυση και προώθηση λειτουργίας του Κυπριακού Μουσείου Θεάτρου • Οικονομική στήριξη οργανωμένων συνόλων (π.χ. Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, Ένωση Ηθοποιών Κύπρου, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, Εταιρεία Θεατρικών Συγγραφέων, κ.λ.π.)

Επίσης τα τελευταία χρόνια εγκαθιδρύθηκε ο θεσμός του Θεάτρου Βαλίτσα ειδικά κατασκευασμένης για να παρουσιάζεται σε τάξεις σχολείων κυρίως Μέσης Εκπαίδευσης.

Σήμερα ο ΘΟΚ αποτελεί αναμφίβολα έναν από τους σημαντικότερους πολιτιστικούς φορείς της Κύπρου και τον πυρήνα του θεατρικού γίνεσθαι του τόπου, με διεθνή καλλιτεχνική παρουσία αξιώσεων και με ευρεία δραστηριότητα στον τομέα της ανάπτυξης.

Το 2011-2012 βρήκε το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου να συνεχίζει το ανανεωτικό του πρόγραμμα, τόσο σε επίπεδο συνεργατών, όσο και σε επίπεδο δραστηριοτήτων, επιλογών ρεπερτορίου, ανοίγματος προς το εξωτερικό.

Οι αλλαγές που έφεραν το ΘΟΚ τα τελευταία χρόνια στο επίκεντρο του Ευρωπαϊκού θεατρικού γίνεσθαι και προκάλεσαν την ολοφάνερη αλλαγή στάσης στο κοινό της Κύπρου προς τον Οργανισμό, συνεχίστηκαν με την ίδια ζέση και επίγνωση του στόχου: θέατρο για τον κόσμο της Κύπρου με ανοίγματα προς και διαρκείς επιρροές από το εξωτερικό.

Θέατρο κοντά στους ανθρώπους με προσεκτικά επιλεγμένο ρεπερτόριο, με προγράμματα όπως το “Hear me out” για νέους σε απομακρυσμένες περιοχές, με καλοκαιρινές παραστάσεις σε δεκάδες απομακρυσμένα σημεία της υπαίθρου, με παραστάσεις μέσα στα σχολεία, θέατρο σχεδιασμένο έχοντας ακούσει τις ανάγκες των ανθρώπων της Κύπρου ήταν μερικοί μόνο από του στόχους που επιτεύχθηκαν.

Επίσης αναπτύχθηκαν προγράμματα συνεργασίας με άλλα κρατικά θέατρα της Ευρώπης, με καινούρια είδη θεάτρου, με καινοτόμες πρακτικές, όπως τα δραματουργικά εργαστήρια στα σχολεία και οι ανοιχτές σε νέους δοκιμές, με ανταλλαγή συντελεστών και νέες προσκλήσεις, νέες προσεγγίσεις στο παιδικό/εφηβικό θέατρο, προγράμματα συνεργασίας με άλλα κρατικά θέατρα της Ευρώπης, τα οποία έδωσαν την ευκαιρία για ανταλλαγή ιδεών, εμπειριών και πρακτικών.

Η σε βάθος προσεκτική επιλογή των αλλαγών που έγιναν τα τελευταία χρόνια σε διάφορα επίπεδα, από τα ενημερωτικά και τα έντυπα προγράμματα του ΘΟΚ, μέχρι το νέο του κτίριο που έχει ολοκληρωθεί στις 28 Μαρτίου 2012 και τη φιλοξενία γεγονότων, όπως η Γενική Συνέλευση της Συνόδου των Θεάτρων της Ευρώπης, βοήθησαν, ώστε το Διοικητικό Συμβούλιο να παράλβει έργο στο οποίο να μπορεί να ρυθμίσει καθοριστικές λεπτομέρειες και με βάση αυτό να προχωρήσει δραστικά στο μέλλον.

3.2 ΣΚΗΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΘΟΚ ΚΑΤΑ ΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 1.10.11-30.9.12

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Α/Α	Έργο	Αριθμός Παραστάσεων	Αριθμός Θεατών
1.	Ο ΚΑΤΑΦΑΝΤΑΣΙΑΝ ΑΣΘΕΝΗΣ του Μολιέρου Μετάφραση: Ερρίκος Μπελιές Σκηνοθεσία: Jean-Claude Berutti Περίοδος: 29.10.-18.12.11	21	6.034
2.	ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗΣ MIGUEL DE CERVANTES SAAVEDRA Διασκευή: Σταύρου Σ. Τσακίρη Σκηνοθεσία: Σταύρου Σ. Τσακίρη Περίοδος: 7.1.-6.3.12	18	3.050
3.	ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΥΓΕΙΑΣ του Ανδρέα Κουκκίδη Σκηνοθεσία: Κώστας Δημητρίου Περίοδος: 20.3.-7.9.2012	35	10.885
4.	ROSE του Martin Sherman Μετάφραση: Αντώνης Σολωμού Περίοδος: 3.4.-6.4.12	4	1.188
5.	ΗΛΕΚΤΡΑ ΚΑΙ ΟΡΕΣΤΗΣ, Η ΔΙΚΗ Διασκευή: HANAN SNIR Σκηνοθεσία: HANAN SNIR Περίοδος: 3.7.-14.9.12	12	4.431
	ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ	90	25.588
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.10 - 30.9.11	72	16.937
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.09 - 30.9.10	111	47.450

ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

Α/Α	Έργο	Αριθμός Παραστάσεων	Αριθμός Θεατών
1.	Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ του Μάρτιν ΜακΝτόνα Μετάφραση: Αλέξανδρος Κοέν Μπελιές Σκηνοθεσία: Μαγδαλένα Ζήρα Περίοδος: 14.10.-17.12.11	23	2.454
2.	Η ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤ του Στιγκ Νταγκερμαν Μετάφραση: Μαργαρίτα Μέλμπεργκ Σκηνοθεσία: Χρήστος Καρχαδάκης Περίοδος: 6.1.-3.3.12	22	2.536
3.	Η ΝΥΧΤΑ ΕΙΝΑΙ ΜΑΝΑ ΤΗΣ ΜΕΡΑΣ του Λαρς Νορέν Μετάφραση: Άννα Παπαφίγκου Σκηνοθεσία: Γιάννης Ιορδανίδης Περίοδος: 10.3.-10.5.12	25	2.152
	ΣΥΝΟΛΟ ΝΕΑΣ ΣΚΗΝΗΣ	70	7.142
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.10 - 30.9.11	64	7.470
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.09 - 30.9.10	58	7.072

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Α/Α	Έργο	Αριθμός Παραστάσεων	Αριθμός Θεατών
1.	Η ΜΗΤΕΡΑ ΜΟΥ Η ΜΗΔΕΙΑ του Χόλγκερ Σιόμπερ Μετάφραση: Γιώργος Νεοφύτου Σκηνοθεσία: Σουζάνα Τρεσίλιαν Περίοδος: 4.10.11-29.2.12	82	3.322
2.	ΘΕΡΑΠΙΝΙΔΕΣ του Βασίλη Ανδρέου Σκηνοθεσία: Βασίλη Ανδρέου Περίοδος: 26.10.-21.12.11	20	1.488
3.	ΔΙΑΒΟΛΙΑΔΑ Θεατρική Διασκευή: Αθηνά Κάσιου, Νικόλας Σαμπών Σκηνοθεσία: Αθηνά Κάσιου Περίοδος: 18.1.-24.4.12	18	982
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ	120	5.792
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.10 - 30.9.11	194	10.399
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.09 - 30.9.10	41	3.238

ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

A/A	Έργο	Αριθμός Παραστάσεων	Αριθμός Θεατών
1.	ΤΟ ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ Απόδοση-Διασκευή: Σίσσυ Αλατά Σκηνοθεσία: Έλλη Παπακωνσταντίνου Περίοδος: 16.10.-8.1.12	55	17.300
2.	ΈΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕΤΡΑΕΙ Τ' ΑΣΤΡΑ του Μενέλαου Λουντέμη Σκηνοθεσία: Νικόλας Κουρουμτζής Περίοδος: 29.1-31.5.12	81	32.183
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ	136	49.483
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.10 - 30.9.11	143	54.785
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.09 - 30.9.10	106	41.707
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	416	88.005
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.10 - 30.9.11	473	89.591
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.09 - 30.9.10	316	99.467

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΘΟΚ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ Α.Ε. ΤΟ ΕΤΟΣ 2011

A/A	Έργο	Αριθμός Παραστάσεων	Αριθμός Θεατών
1.	2011 Θ.Γεωργίου,Φ. Νικολάου "ΛΙΓΟ ΑΚΟΜΑ"	3	425

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΡΓΩΝ, ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΘΕΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

1.10.11 - 30.9.12	Αριθμός Έργων		Αριθμός Παραστάσεων		Αριθμός Θεατών		Σύνολο Θεατών
	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	
Κεντρική Σκηνή	5	-	90	-	25.588	-	25.588
Νέα Σκηνή	3	-	70	-	7.142	-	7.142
Πειραματική Σκηνή	3	-	120	-	5.792	-	5.792
Παιδική Σκηνή	2	-	136	-	49.483	-	49.483
ΣΥΝΟΛΟ	13	0	416	0	88.005	0	88.005

1.10.10 - 30.9.11	Αριθμός Έργων		Αριθμός Παραστάσεων		Αριθμός Θεατών		Σύνολο Θεατών
	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	
Κεντρική Σκηνή	4	-	72	-	16.937	-	16.937
Νέα Σκηνή	3	-	64	-	7.470	-	7.470
Πειραματική Σκηνή	4	2	194	9	10.399	1.443	11.842
Παιδική Σκηνή	2	-	143	-	54.785	-	54.785
ΣΥΝΟΛΟ	13	2	473	9	89.591	1.443	91.034

1.10.09 - 30.9.10	Αριθμός Έργων		Αριθμός Παραστάσεων		Αριθμός Θεατών		Σύνολο Θεατών
	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	
Κεντρική Σκηνή	5	1	111	1	47.450	5.000	52.450
Νέα Σκηνή	3	-	58	-	7.072	-	7.072
Πειραματική Σκηνή	4	1	41	4	3.238	230	3.468
Παιδική Σκηνή	2	-	106	-	41.707	-	41.707
ΣΥΝΟΛΟ	14	2	316	5	99.467	5.230	104.697

* Τα στοιχεία της στήλης αυτής περιλαμβάνουν παραγωγές των σκηνών του ΘΟΚ που περιόδευσαν στο εξωτερικό.

3.3 ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

3.3.1 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

• Σχέδιο Γ' (Ετήσιες επιχορηγήσεις μη κερδοσκοπικών εταιρειών)

	2012 € Μέχρι 4.10.12	2011 €	2010 €
ΣΑΤΙΡΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ	239.210	274.140	274.872
ΘΕΑΤΡΟ ΕΝΑ	241.710	271.320	268.114
ΕΘΑΛ	231.860	273.670	256.754
ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΑΛΑ	228.220	272.030	264.470
ΣΥΝΟΛΟ	941.000	1.081.160	1.064.210

• Σχέδιο Β' (Ad Hoc επιχορηγήσεις μη κερδοσκοπικών εταιρειών)

	2012 € Μέχρι 4.10.12	2011 €	2010 €
ΘΕΑΤΡΟ ΔΙΟΝΥΣΟΣ	101.000	59.600	105.000
ΘΕΑΤΡΟ ΑΝΕΜΩΝΑ	79.000	39.400	47.000
ΑΜΦΙΚΤΙΟ ΙΔΡΥΜΑ	45.000	32.500	-
ΘΕΑΤΡΟ VERSUS	25.000	25.500	31.000
ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΝΤΡΟ ΛΤΔ	18.000	40.000	-
ACT THEATREA	17.000	-	-
PARAVAN PROACTIONS	12.000	10.000	12.000
ΘΕΑΤΡΟ ΑΝΤΙΔΟΤΟ	-	19.700	40.000
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ PERSONA	-	19.000	4.000
ΘΕΑΤΡΟ "ΕΠΙΓΟΝΟΙ"	-	5.000	22.200
ΣΥΝΟΛΟ	304.000	218.700	268.700

• **Σχέδιο Α (Ad Hoc επιχορηγήσεις ομάδων)**

	2012 € Μέχρι 4.10.12	2011 €	2010 €
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΟΛΒΟΣ	9.000	8.000	-
OPEN ARTS	8.500	8.000	-
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ "ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ"	6.000	-	-
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΣΑΛΩΜΙΔΗΣ	4.000	-	-
ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ	4.000	-	-
ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ	3.000	5.700	5.500
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΟΛΒΙΟΣ	3.000	-	-
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΣΟΛΟ ΓΙΑ ΤΡΕΙΣ	3.000	2.000	5.000
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΡΟΙΝΤ 2	3.000	2.000	2.500
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ Σ6Η6	2.250	-	-
ΚΑΤΕΡΙΝΑ Α. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΟΥ	2.000	-	-
ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΑΓΟΝΕΣ ΖΩΗΣ	-	2.000	9.700
ALPHA SQUARE	-	2.000	-
ΔΕΛΗΘΕΑΤΡΟ	-	1.000	4.700
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	-	7.400	-
ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΜΙΤΟΣ	-	2.000	12.000
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΘΕΑΜΑ	-	-	4.000
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ "ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΑΚΟΣ ΛΟΓΟΣ"	-	-	10.250
ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ	-	-	2.700
ΟΜΑΔΑ ΠΥΤΖΑΜΑ ΚΑΡΕΚΛΑ	-	-	4.000
ΜΑΡΙΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	-	-	2.000
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ	-	-	2.000
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΝΤΡΗ	-	-	3.500
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΑΓΡΙΟ ΑΥΓΟ	-	-	2.000
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΑΙΓΑΙΑ	-	-	4.000
ΣΥΝΟΛΟ	47.750	40.100	73.850

• **Θέατρο Παροικιών**

	2012 € Μέχρι 4.10.12	2011 €	2010 €
Θεατρική Ομάδα "Η ΚΥΠΡΟΣ ΜΑΣ"	2.500	2.500	2.000
Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού	1.500	-	-
Θεατρικό Σχήμα Λεωνίδα Λοιζίδη	5.000		
ΣΥΝΟΛΟ	9.000	2.500	2.000

**ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ
ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ**

€ 1.301.750

€ 1.352.460

€ 1.408.760

3.4 ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

• ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ 2012

	€ Μέχρι 4.10.12
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ ΘΟΚ	99.018
ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ ΘΟΚ	13.027
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ΄	35.341
ΣΥΝΟΛΟ	147.386

• ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ 2011

	€
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ ΘΟΚ	12.979.699
ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ ΘΟΚ	14.493
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ΄	2.117
ΘΕΑΤΡΟ ΑΓΟΡΑΣ ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑ	291
ΣΥΝΟΛΟ	12.996.600

• ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ 2010

	€
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ ΘΟΚ	6.980.875
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ΄	1.053
ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ ΘΟΚ	4.048
ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΟΥΡΙΟΥ	5.642
ΘΕΑΤΡΟ ΑΓΟΡΑΣ ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑ	2.793
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΤΣΙΩΝ	2.332
ΣΥΝΟΛΟ	6.996.743

3.5 ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ερασιτεχνικό θέατρο 2012	€ Μέχρι 4.10.12
25ον Παγκύπριο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου (σε εξέλιξη)	
24ον Παγκύπριο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου	2.326
ΣΥΝΟΛΟ	2.326

Ερασιτεχνικό θέατρο 2011	€
24ον Παγκύπριο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου	46.800
23ον Παγκύπριο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου	1.667
ΣΥΝΟΛΟ	48.467

Ερασιτεχνικό θέατρο 2010	€
23ον Παγκύπριο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου	50.368
22ον Παγκύπριο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου	2.246
ΣΥΝΟΛΟ	52.614

Σχολικό Θέατρο:

	2012 € Μέχρι 4.10.12	2011 €	2010 €
Παγκύπριοι Αγώνες Σχολικού Θεάτρου εις μνήμη Παναγιώτη Σέρρη	26.542	30.562	52.078
	26.542	30.562	52.078

Επιχορηγήσεις Οργανισμών

	€ Μέχρι 4.10.12
Ετήσια Επιχορήγηση Κυπριακού Κέντρου Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου	60.000
Λαϊκό Θέατρο Αγλαντζιάς	6.000
Εταιρεία Θεατρικών Συγγραφέων Κύπρου	7.000
Ενωση Ηθοποιών Κύπρου	2.000
ΣΗ.ΔΗ.Κ.Ε.Κ	2.000
ΣΥΝΟΛΟ	77.000

Άλλες Δραστηριότητες

	€ Μέχρι 4.10.12
EUROPEAN THEATRE CONVENTION	5.522
YOUNG EUROPE 2	3.526
YOUNG EUROPE GEN. ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ETC - ΟΥΓΓΑΡΙΑ	1.805
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ ETC - ΒΕΡΟΛΙΝΟ	1.116
Χορηγία σε κύπριους συγγραφείς που τα έργα τους ανέβηκαν από επιχορηγούμενα θέατρα	1.200
BADHERSFELD YOUTH THEATRE FORUM - ΓΕΡΜΑΝΙΑ	4.785
40 ΧΡΟΝΙΑ	3.795
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ	900
ΕΡΕΥΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΥΠΡΙΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	351
ΑΘΗΝΑ - ΕΠΑΦΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ	1.251
ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΑΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	1.600
ΣΥΝΟΛΟ	25.851

4. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η λειτουργία της Κυπριακής Βιβλιοθήκης διέπεται από το Νόμο 51/87. Η Βιβλιοθήκη λειτουργεί σε τέσσερα διαφορετικά κτήρια. (Τρία ενοικιαζόμενα και ένα ιδιόκτητο).

- Το Κεντρικό Κτήριο (ιδιόκτητο) βρίσκεται στον προμαχώνα Ντ' Αβίλα, δίπλα σπό το Δημοτικό Μέγαρο Λευκωσίας στην Πλατεία Ελευθερίας, 1011 Λευκωσία. Εκεί λειτουργούν το Δανειστικό Τμήμα, η Παιδική Βιβλιοθήκη, το Τμήμα Περιοδικών, καθώς και τα Εθνικά Κέντρα Εγγραφής Εντύπων.
- Στο ανακαινισμένο κτήριο της πρώην Βιβλιοθήκης Φανερωμένης (ενοικιαζόμενο), το οποίο βρίσκεται πλησίον της Εκκλησίας Παναγίας Φανερωμένης, πάνω από τα καταστήματα Τσαούσης, Φανερωμένης 46, 1011 Λευκωσία, λειτουργεί από τον Απρίλη του 2009 το Αναγνωστήριο και Πληροφοριακό Τμήμα, καθώς επίσης και το Τμήμα Καταλογογράφησης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης.
- Στην Αποθήκη Αγρότη (ενοικιαζόμενο), που βρίσκεται πλησίον της Υπεραγοράς Ορφανίδη στον Στρόβολο, γωνία Λεωφ. Βικέλα και Γ. Κρανιδιώτη, 1300 Λευκωσία, έχει δημιουργηθεί Βιβλιοστάσιο για τα βιβλία που δεν μπορούν να αποθηκευτούν στα άλλα κτήρια και Εργαστήριο Συντήρησης βιβλίων και περιοδικών.
- Σε κτήριο απέναντι από την είσοδο της Εκκλησίας Παναγίας Φανερωμένης, Φανερωμένης 60-68, 1011 Λευκωσία, (ενοικιαζόμενο) στεγάζονται, από τις 15/09/2011, η Διοίκηση της Βιβλιοθήκης, το Τμήμα Παραγγελιών και Παραλαβών, το Τμήμα Οπτικοακουστικών Μέσων και οι Ερευνητικές Συλλογές, (Κυπριακές Εφημερίδες από το 1883, Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας από το 1878 μέχρι σήμερα, Συλλογή Κυβερνητικών Εκδόσεων, όπως Ετήσιες Εκθέσεις Υπουργείων, Στατιστικές Έρευνες, Μουσικές Συλλογές, Συλλογή Εκδόσεων των Ηνωμένων Εθνών, Σπάνια Βιβλία, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Κυπριακή Βιβλιογραφία, κ.ά.).

Περιέχει περισσότερους από 140,000 τόμους βιβλίων και ένα μεγάλο αριθμό κυπριακών, ελληνικών και ξένων περιοδικών. Ειδικές συλλογές που ξεχωρίζουν είναι η κυπριολογική συλλογή και η συλλογή εγγράφων των Ηνωμένων Εθνών. Στη Βιβλιοθήκη, επίσης, λειτουργεί το Κέντρο Εγγραφής Εντύπων το οποίο είναι αρμόδιο για την παραχώρηση αριθμών ISBN, ISSN και ISMN για βιβλία, περιοδικά και παρτιτούρες, που εκδίδονται στην Κύπρο. Κατά την τελευταία πενταετία οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για παραχώρηση αριθμών ISBN, ISSN και ISMN έχουν ως ακολούθως:

Έτος	ISBN	ISSN	ISMN
2012	1600	75	1
2011	1600	100	6
2010	1700	128	3
2009	1411	64	3
2008	1313	95	2
2007	1373	131	2

Στη Βιβλιοθήκη λειτουργούν τα ακόλουθα τμήματα:

• Δανειστικό Τμήμα

Εξυπηρετήθηκαν περίπου 10000 αναγνώστες με σύνολο δανεισμού 12200 βιβλίων. Επιπρόσθετος αριθμός χρηστών εξυπηρετήθηκαν τηλεφωνικώς ή μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Ο αριθμός των μελών της Βιβλιοθήκης ανήλθε στους 10800.

Ο συγκριτικός πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει το σύνολο δανεισμού και τον αριθμό μελών για τα τελευταία πέντε χρόνια.

Έτος	Δανεισμός	Αρ. Μελών
2012	12200	10800
2011	12000	10000
2010	12000	10000
2009	11873	9564
2008	12879	9184
2007	13480	8820

- **Πληροφοριακό Τμήμα - Αναγνωστήριο Φανερωμένης**

Διαθέτει σημαντικό υλικό για έρευνα θεμάτων που έχουν σχέση με την Κύπρο και βιβλία αναφοράς, όπως εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, βιβλιογραφίες, κ.ά. Στο Αναγνωστήριο υπάρχει δωρεάν πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

- **Τμήμα Περιοδικού Τύπου (Κεντρικό Κτήριο)**

Περιλαμβάνει πάνω από 2500 τίτλους κυπριακών, ελληνικών και ξένων περιοδικών και τον ημερήσιο τύπο σε μικροφίλμ από το 1999 μέχρι σήμερα.

- **Κέντρο Εγγραφής Εντύπων (Κεντρικό Κτήριο)**

Είναι αρμόδιο για την παραχώρηση αριθμών ISBN, ISSN και ISMN για βιβλία, περιοδικά και παρτιτούρες που εκδίδονται στην Κύπρο.

- **Κέντρο Συνεργασίας Βιβλιοθηκών (Κεντρικό Κτήριο)**

Λειτουργεί κέντρο διαδανεισμού και ανταλλαγής υλικού μεταξύ βιβλιοθηκών. Η Βιβλιοθήκη είναι μέλος του Συμβουλίου των Διευθυντών των Ευρωπαϊκών Εθνικών Βιβλιοθηκών (CENL), της Διεθνούς Ομοσπονδίας Συνδέσμων Βιβλιοθηκονόμων (IFLA) και πλήρες μέλος του δικτύου της Ευρωπαϊκής Βιβλιοθήκης (TEL).

- **Το Κέντρο Συντήρησης Βιβλίου (Αποθήκη Αγρότη)**

Το Κέντρο δημιουργήθηκε με σκοπό τη συντήρηση των παλαιών βιβλίων και περιοδικών που διαθέτει η Βιβλιοθήκη.

Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη εξέδωσε το Δελτίο Κυπριακής Βιβλιογραφίας για το 2011. Το Δελτίο, που εκδίδεται από το 1999, καλύπτει την εκδοτική παραγωγή της Κύπρου για το συγκεκριμένο έτος.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
82

Ι. ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ι.1 ΔΟΜΗ

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ως η Ανώτατη Αθλητική Αρχή στο χώρο της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει, σύμφωνα με τον Περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμο 69-96, την ευθύνη της αθλητικής ανάπτυξης του εξωσχολικού αθλητισμού, καθώς και του προγράμματος «Αθλητισμός Για Όλους» (ΑΓΟ).

Η λειτουργική διάρθρωση του ΚΟΑ είναι:

1. Τομέας Αθλητισμού
2. Τομέας Αθλητικών Χώρων & Τεχνικών Υπηρεσιών
3. Κλάδος Οικονομικής Διαχείρισης
4. Κλάδος Ανθρώπινου Δυναμικού

Ο Τομέας Αθλητισμού, έχει υπό την ευθύνη του τον Αγωνιστικό Αθλητισμό και τον Αθλητισμό για Όλους, καθώς επίσης και όλα τα επιμέρους προγράμματα του Οργανισμού (Αντί-Ντόπινγκ, ΕΣΥΑΑ, Βίας κ.λπ.).

Ο Τομέας Αθλητικών Χώρων & Τεχνικών Υπηρεσιών έχει υπό την ευθύνη του τη δημιουργία ή και βελτίωση της αθλητικής υποδομής, καθώς επίσης και την επίβλεψη και συντήρηση όλων των ιδιόκτητων αθλητικών χώρων.

Ο Κλάδος Οικονομικής Διαχείρισης έχει την ευθύνη όλου του οικονομικού προγραμματισμού του Κ.Ο.Α., καθώς και τον έλεγχο των οικονομικών διαδικασιών.

Ο Κλάδος Ανθρώπινου Δυναμικού και ΚΑΕΚ έχει υπό την ευθύνη του την εκπαίδευση όλων των μόνιμων υπαλλήλων του Οργανισμού, την παρακολούθηση του Κέντρου Αθλητικών Ερευνών και Συντεχνιακών Σχέσεων.

Ι.2 ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ο Τομέας Αθλητισμού λειτουργεί σε δύο κατευθύνσεις, στην κατεύθυνση του Αγωνιστικού Αθλητισμού και στην κατεύθυνση του Μαζικού Αθλητισμού.

Ι.2.1 ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ο Αγωνιστικός Αθλητισμός στηρίχθηκε οικονομικά από τον Οργανισμό με ποσό ύψους €12.221.050 στη βάση του οποίου επιχορηγήθηκαν:

- (α) Προγράμματα Κ.Ο.Α. (Συνέδρια, Ασφάλιση, Βία και Τίμιο Παιγνίδι, ΕΣΥΑΑ, Εθνικό Σχέδιο Ταλέντων, Σχεδιασμός Αθλητών Υψηλής Επίδοσης - Ολυμπιακής προετοιμασίας, Έρευνες, Αθλητισμός και Γυναίκα, και Εθελοντισμός)
- (β) Κατεύθυνση Α΄ Αθλητισμός Βάσης (Σωματεία)
- (γ) Κατεύθυνση Β΄ Αθλητισμός Κορυφής (Ομοσπονδίες)

Ιστορικής σημασίας το αγωνιστικό έτος 2012 για τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού

Ιστορικής σημασίας θεωρείται το αγωνιστικό έτος 2012 για τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, αφού η χώρα μας η μικρή μας Κύπρος, κατέκτησε το πρώτο Ολυμπιακό της μετάλλιο, από την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το τεράστιο αυτό επίτευγμα του αργυρού μας Ολυμπιονίκη Παύλου Κοντίδη γράφτηκε ήδη με χρυσά γράμματα, αφού θεωρείται η μεγαλύτερη διάκριση της Κύπρου, και ιδιαίτερα του Κυπριακού αθλητισμού.

Η διάκριση του Παύλου Κοντίδη ανοίγει νέους ορίζοντες για το μέλλον του Κυπριακού Αθλητισμού. Το αργυρό μετάλλιο του Παύλου Κοντίδη στα λείζερ της Ιστιοπλοΐας έφερε την Κύπρο

στην 69η θέση της τελικής κατάταξης στην οποία περιλαμβάνονται 85 χώρες.

Από αγωνιστικής πλευράς, πέραν από την επιτυχία του Κοντίδη και η παρουσία των υπόλοιπων αθλητών μας χαρακτηρίζεται θετική και επιτυχημένη. Οκτώ αθλητές μας από το σύνολο των δεκατριών που συμμετείχαν κατέλαβαν θέσεις από την 9η μέχρι την 19η θέση. Επίσης, αξιοζήλευτη ήταν και η προσπάθεια του Ιωάννου Κυριάκου στο ύψος ο οποίος έγινε ο πρώτος αθλητής που αγωνίστηκε σε τελικό του στίβου, ενώ αρκετοί αθλητές μας κατέλαβαν τιμητική θέση και πλησίασαν τις ατομικές τους επιδόσεις ιδιαίτερα στο στίβο.

Επίσης, επιτυχημένη θεωρείται και η παρουσία της Κύπρου στους Παραολυμπιακούς Αγώνες του 2012, αφού η Παραολυμπιονίκης μας Καρολίνα Πελενδρίτου κατάκτησε το αργυρό μετάλλιο στο πρόσθιο και ο Αντώνης Αρέστη κατάκτησε δύο τέταρτες θέσεις στα 200μ και 400μ αντίστοιχα.

Πέραν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες αθλητές μας σε άλλες διεθνείς διοργανώσεις (Παγκόσμιες και Πανευρωπαϊκές) κατάκτησαν μετάλλια και καλές θέσεις, όπως ο Παραολυμπιονίκης μας Αντώνης Αρέστη στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Στίβου που διεξήχθη στην Ολλανδία κατάκτησε το αργυρό μετάλλιο στα 100μ και δύο χρυσά μετάλλια, τόσο στα 200μ και 400μ στην κατηγορία T46.

Αναλυτικά οι σημαντικότερες επιτυχίες των αθλητισμού μας κατά το έτος 2012:

ΑΘΛΗΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΑΘΛΗΤΗ	ΘΕΣΗ	ΑΓΩΝΙΣΜΑ	ΑΓΩΝΑΣ
ΙΣΤΙΟΠΛΟΙΑ	ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΝΤΙΔΗΣ	2 ^η 1 ^η	Laiser	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΣΤΙΒΟΣ	ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	13 ^η ΤΕΛΙΚΟΣ	ΥΨΟΣ	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΣΤΙΒΟΣ	ΕΛΕΝΗ ΑΡΤΥΜΑΤΑ	17 ^η	200μ	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΣΤΙΒΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΡΕΛΜΗΣ	13 ^η	ΔΙΣΚΟΒΟΛΙΑ	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΣΚΟΠΕΥΣΗ	ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	11 ^η	ΣΚΗΤ	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΣΚΟΠΕΥΣΗ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ	22 ^η	ΣΚΗΤ	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΣΚΟΠΕΥΣΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΝΔΡΕΟΥ	17 ^η	ΣΚΗΤ	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΙΣΤΙΟΠΛΟΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΙΟΛΟΥ	17 ^η	RSX	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ	ΧΡΥΣΤΑΛΛΕΝΗ ΤΡΙΚΩΜΙΤΟΥ	19 ^η	ΡΥΘΜΙΚΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ	ΑΝΝΑ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ	27 ^η	200μ ΕΛΕΥΘΕΡΟ	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ	ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΠΕΛΕΝΔΡΙΤΟΥ	2 ^η	100μ ΠΡΟΣΘΙΟ	ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΣΤΙΒΟΣ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΡΕΣΤΗ	4 ^η 4 ^η	200μ 400μ	ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ

Επιβράβευση αθλητών

Ο Οργανισμός εφαρμόζει το «Σχέδιο Χαραριστικών Παροχών» για υψηλές αθλητικές επιδόσεις αριμελών και αθλητών με αναπηρία, στη βάση του οποίου επιβραβεύονται αθλητές και προπονητές με αξιολογικά χρηματικά ποσά για τις διακρίσεις τους σε κορυφαίες αθλητικές διοργανώσεις. Για τις επιτυχίες του 2011 (τα ποσά παραχωρούνται ένα χρόνο μετά δηλαδή φέτος) ο Οργανισμός έχει επιβραβεύσει αθλητές και προπονητές με ποσό περίπου των €165.000.

Στον τομέα «Προγράμματα ΚΟΑ» τα οποία είναι Εθνικά Προγράμματα, ο Οργανισμός καλύπτει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην εξειδικευμένη προετοιμασία αθλητών μας υψηλού επιπέδου μέσα από το σχεδιασμό Υψηλής Επίδοσης με στόχο την

καλύτερη δυνατή παρουσία σε μεγάλες διεθνείς διοργανώσεις και με στόχο τους Ολυμπιακούς Αγώνες, δαπανώντας ένα ποσό της τάξης των €570,000.

Ο Κ.Ο.Α. διά μέσου των Εθνικών του Επιτροπών, ακολουθεί πιστά τη διεθνή στρατηγική για την εφαρμογή συντονισμένων ενεργειών και την υλοποίηση αποτελεσματικών προγραμμάτων για την καταπολέμηση των πιο πάνω προκλήσεων.

1.2.2 ΜΑΖΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Το Πρόγραμμα Αθλητισμός Για Όλους λειτουργεί για 28η συνεχή χρονιά με μεγάλη επιτυχία.

A. Όραμα

Όραμα του Προγράμματος είναι η ενασχόληση της μεγάλης μάζας του πληθυσμού της Κύπρου με τον αθλητισμό, η αποκόμιση των οφελών της άσκησης και η παροχή ίσων ευκαιριών άθλησης σε όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως εθνικότητας, φύλου, ηλικίας, κοινωνικής θέσης, πνευματικής ή φυσικής κατάστασης, μόρφωσης, σωματικής ακεραιότητας, οικονομικής κατάστασης και κοινωνικής τάξης.

B. Στόχοι

Βασικοί στόχοι του Προγράμματος είναι:

- Η διά βίου άσκηση και η άσκηση ως μέρος της ζωής
- Η βελτίωση της σωματικής και πνευματικής υγείας του ατόμου
- Η καλλιέργεια χαρακτήρα και προσωπικότητας μέσα στα πλαίσια του ευ αγωνίζεσθαι και της ευγενούς άμιλλας
- Η αθλητική διαπαιδαγώγηση των ατόμων και ειδικά των παιδιών με απώτερο στόχο την εξάλειψη της βίας από τον αθλητισμό
- Η υγιής ενασχόληση της νεολαίας και η αποφυγή κακών συνθηκών, μείωση της εγκληματικότητας, ναρκωτικά και άλλα κοινωνικά προβλήματα
- Η κοινωνική συνοχή, η ανοχή και κατανόηση μεταξύ των πολιτών μέσα από τα προγράμματα άσκησης

Γ. Αθλητισμός και Παιδί

- α. Το Πρόγραμμα «Γενικής Άθλησης» απευθύνεται σε όλα τα παιδιά της Δημοτικής Εκπαίδευσης και έχει βασικό στόχο τον προσανατολισμό και τη γνωριμία με την άθληση.
- β. Τα Εξειδικευμένα Προγράμματα απευθύνεται σε παιδιά που θέλουν να ασχοληθούν επισταμένα με το άθλημα της αρεσκείας τους και γίνεται και η επιλογή των παιδιών που είναι προικισμένα με ιδιαίτερα αθλητικά προσόντα. Με αυτό το Πρόγραμμα παρέχονται οι ευκαιρίες να συμμετάσχουν σε αγώνες σε περιφερειακή, επαρχιακή και παγκύπρια βάση.
- γ. Το Πρόγραμμα «Παιδί και Κολύμπι» γίνεται τους καλοκαιρινούς μήνες, δίνει την ευκαιρία σε όλα τα παιδιά να έρθουν σε επαφή με το υγρό στοιχείο και να μάθουν να κολυμπούν σωστά.
- δ. Το Πρόγραμμα «Προδημοτικής Εκπαίδευσης» απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας με στόχο την γνωριμία με την άθληση με παιγνιώδη μορφή.

Δ. Πρόγραμμα Αθλητισμός και Γυναίκα - Άνδρας

Το Πρόγραμμα καλύπτει μεγάλες αστικές περιοχές και επεκτείνεται και σε κέντρα της υπαίθρου.

Τα Προγράμματα που λειτουργούν είναι τα ακόλουθα:

- Αεροβική Γυμναστική

- Pilates
- Zumba
- Προσαρμοσμένη Γυμναστική
- Καλαθόσφαιρα
- Πετόσφαιρα
- Κολύμβηση
- Futsal

Ε. Προγράμματα για άτομα με Ειδικές Ικανότητες, για Ομάδες Επανένταξης, Φυλακές και Τουρίστες

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, υλοποιώντας τη φιλοσοφία του Προγράμματος Α.Γ.Ο. για παροχή ίσων ευκαιριών άθλησης σε όλα τα άτομα ανεξαρτήτου φύλου, ηλικίας, κοινωνικής θέσης και προπαντός επιπέδου ψυχικής και σωματικής υγείας, λειτουργεί ειδικά προγράμματα για τους μαθητές των Ειδικών Σχολών. Επιπλέον, το Πρόγραμμα λειτουργεί για άτομα που είναι ενταγμένα σε ομάδες κοινωνικής επανένταξης, στις φυλακές και για τουρίστες μακράς παραμονής που επισκέπτονται την Κύπρο.

ΣΤ. Επιμόρφωση Προσωπικού

Μέσα στο πλαίσιο της συνεχούς αναβάθμισης του προγράμματος, διοργανώνονται επιμορφωτικά σεμινάρια για τους Γυμναστές του Προγράμματος, καθώς και αθλητικές εκδηλώσεις σε τοπικό, επαρχιακό και παγκύπριο επίπεδο.

Ζ. Μέλη - Δαπάνες

Στο Πρόγραμμα συμμετείχαν περίπου 17.500 άτομα (παιδιά και ενήλικες) σε πέραν από 500 κέντρα και εργάστηκαν σε αυτό 93 Γυμναστές.

Η συνολική δαπάνη του Προγράμματος αναμένεται να ανέλθει στα €2.000.000 περίπου.

Η. Πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής στην Εθνική Φρουρά και Σώματα Ασφαλείας

Σημαντική προσφορά τους Προγράμματος Φυσικής Αγωγής στους στρατεύσιμους, αλλά και στα μόνιμα στελέχη του στρατού και όλων των σωμάτων ασφαλείας, που έχει ως στόχο την αναβάθμιση της φυσικής αγωγής στους χώρους αυτούς.

Τα προγράμματα άθλησης που καταρτίστηκαν με σκοπό τη δημιουργία ενός σύγχρονου στρατού ενός δυνατού αμυντικού συστήματος στους χώρους αυτούς σε θέματα φυσικής κατάστασης, βελτιώνονται και προσαρμόζονται σύμφωνα με τις εκάστοτε συνθήκες και ανάγκες που απαιτεί η Εθνική Φρουρά και τα Σώματα Ασφαλείας.

Στο πρόγραμμα αυτό απασχολούνται 28 γυμναστές. Για καλύτερο έλεγχο του προγράμματος έχουν διοριστεί δύο γυμναστές ως Συντονιστές και μια γυμνάστρια Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων. Ο ένας Συντονιστής είναι υπεύθυνος των επαρχιών Λάρνακας, Λευκωσίας, Αμμοχώστου και ο άλλος υπεύθυνος των επαρχιών Πάφου και Λεμεσού. Η Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων εργάζεται στο Κεντρικό Γραφείο.

Τα πρωινά γίνονται προγράμματα για βελτίωση της Φυσικής κατάστασης. Στόχος είναι :

- η βελτίωση της φυσικής κατάστασης (αερόβιας ικανότητας)
- η βελτίωση κινητικών δεξιοτήτων
- η βελτίωση της γενικής δύναμης

Τα απογεύματα διεξάγονται αθλοπαιδιές-παιγνίδι.

Διδάσκονται τα βασικά για αθλοπαιδιές όπως Καλαθόσφαιρα, Πετόσφαιρα, Ποδόσφαιρο, Χειροσφαίριση.

Στόχος είναι:

- άθληση - ψυχαγωγία
- ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων
- αυτοπειθαρχία
- δημιουργία ομαδικού πνεύματος
- η προαγωγή του τίμιου παιχνιδιού

Σκοπός της Φυσικής Αγωγής στην Εθνική Φρουρά:

- Η επιλογή και αξιοποίηση των στρατιωτών που έχουν ιδιαίτερες αθλητικές ικανότητες από τις ομάδες της Εθνικής Ενόπλων.
- Ο συνδυασμός της γύμνασης της ψυχαγωγίας των στρατιωτών μέσω των αθλοπαιδιών.
- Η συνέχιση της αγωνιστικής δραστηριότητας των αθλητών στρατιωτών.
- Η προαγωγή του δίκαιου παιχνιδιού (fair play), όπου αναπτύσσει την ηθικότητα και τη σωστή, δίκαιη συμπεριφορά.
- Τελικός σκοπός η στελέχωση της Εθνικής Φρουράς με αξιόμαχους εθνοφρουρούς, οι οποίοι θα είναι ικανοί να ανταπεξέλθουν και να φέρουν εις πέρας οποιαδήποτε στρατιωτική αποστολή.

Οι γυμναστές εκτός από την άθληση που παρέχουν στις μονάδες που είναι διορισμένοι καλύπτουν και άλλες ανάγκες που παρουσιάζονται όπως:

- για διοργάνωση τοπικών στρατιωτικών πρωταθλημάτων μεταξύ των μονάδων με τη κατάταξη των εθνοφρουρών στα ΚΕΝ
- για την οργάνωση και εποπτεία στα τεστ επιλογής υποψηφίων Αξιωματικών εθελοντών (ΕΠΥ) και των υποψηφίων βαθμοφόρων και ειδικών δυνάμεων
- για αξιολόγηση της φυσικής κατάστασης των μόνιμων στελεχών που γίνεται μια φορά τον χρόνο.

Καινοτομία του Προγράμματος είναι η επέκτασή του, από το Σεπτέμβριο 2009, στα Σώματα Ασφαλείας, όπως η Αστυνομία, Πυροσβεστική, Ειδική Μονάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών.

Το Πρόγραμμα Άθλησης στα Σώματα Ασφαλείας έχει σαν στόχο τη σταθεροποίηση και βελτίωση της φυσικής τους κατάστασης, την καλύτερη σωματική εμφάνιση, τη μείωση του άγχους - στρες της καθημερινότητας, τη βελτίωση της ευλυγισίας, το συνδυασμό της γύμνασης και ψυχαγωγίας των συμμετεχόντων μέσω των αθλοπαιδιών.

Τα αθλήματα που θα λειτουργήσουν είναι:

- Πολεμικές Τέχνες
- Κολύμβηση
- Futsal
- Καλαθόσφαιρα
- Γυμναστική με βάρη
- Τρέξιμο - Περπάτημα
- Αεροβική Γυμναστική
- Θεραπευτική Γυμναστική

Η συνολική δαπάνη του Προγράμματος αναμένεται να ανέλθει στα €700.000 περίπου.

1.3 ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο Τομέας Αθλητικών Χώρων και Τεχνικών Υπηρεσιών χειρίζεται σε δύο βασικά κεφάλαια.

- Την κατασκευή και συντήρηση Ιδιοκτητων Αθλητικών Εγκαταστάσεων και την επιχορήγηση Μη Ιδιοκτητων Αθλητικών Εγκαταστάσεων.
- Την Διαχείριση των Ιδιοκτητων Αθλητικών Εγκαταστάσεων.

1.3.1 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Για την ανάπτυξη της αθλητικής υποδομής στον Τομέα των έργων κατά το 2012, προβλέπεται να δαπανηθεί το ποσό των €5.000.000 περίπου. Η Αθλητική Υποδομή της νήσου όσον αφορά στα μεγάλα έργα έχει συμπληρωθεί και γι' αυτό υπάρχει μια σταδιακή μείωση των κεφαλαίων. Πέραν τούτων ο Οργανισμός προσαρμόζει τα αναπτυξιακά του έργα μέσα στα πλαίσια της οικονομικής στενότητας των προϋπολογισμών των ημερών. Στις περιπτώσεις που υπάρχει ανάγκη για νέα μεγάλα αθλητικά έργα, η χρηματοδότηση γίνεται με δανεισμό.

Το Δ.Σ. του Οργανισμού έχει θέσει ως προτεραιότητα στη πολιτική του την ανάπτυξη του Μαζικού και Κοινωνικού Αθλητισμού. Η πολιτική αυτή προωθεί την δημιουργία αθλητικής υποδομής σε όλη την επικράτεια με στόχο την αφύπνιση του ενδιαφέροντος του πολίτη προς την άθληση.

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής αυτής καλούνται να συμμετάσχουν και να συνεργαστούν όλοι οι Δήμοι, Κοινότητες Οργανωμένοι μη Κερδοσκοπικοί φορείς, Εκκλησιαστικές ή άλλες Παιδικές Κατασκηνώσεις, Σχολικές Εφορείες και άλλοι φορείς, με στόχο τη δημιουργία και ανάπτυξη Αθλητικών Εγκαταστάσεων.

1.3.1.1 Έργα Που Ολοκληρώθηκαν, ή Ευρίσκονται υπό Εξέλιξη το 2012

- Αποπερατώθηκε το Διεθνές Σκοπευτήριο στη Λάρνακα, έχει τοποθετηθεί ο εξοπλισμός του και έχει ήδη δοθεί προς χρήση. Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση συστήματος Κλειστού Κυκλώματος Τηλεόρασης (CCTV) στο στάδιο του Εθνικού Άχνας, και Στάδιο Αμμόχωστος. Ευρίσκεται σε εξέλιξη η συντήρηση των συστημάτων Κλειστών Κυκλωμάτων Τηλεόρασης (CCTV) σε ιδιότητα και μη ιδιότητα στάδια. (Παφιακό, ΓΣΖ, Στάδιο Παραλιμνίου).
- Ολοκληρώθηκε η μελέτη της Αναβάθμισης του Κοινοτικού Κέντρου Λάρνακας και αναμένεται η έκδοση Πολεοδομικής Άδειας από το Συμβούλιο Παρεκκλίσεων.
- Έχουν τοποθετηθεί νέα αθλητικά ξύλινα δάπεδα στα Αθλητικά Κέντρα «Σπύρος Κυπριανού» στη Λεμεσό, «Κίτιον» στη Λάρνακα και «Λευκόθεο» στη Λευκωσία.
- Αποπερατώθηκε το Διεθνές Σκοπευτήριο στη Λάρνακα, έχει τοποθετηθεί και ο εξοπλισμός του και έχει ήδη δοθεί προς χρήση.
- Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση συστήματος Κλειστού Κυκλώματος Τηλεόρασης (CCTV) στο στάδιο του Εθνικού Άχνας και στο Στάδιο Αμμόχωστος,
- Ευρίσκεται σε εξέλιξη η συντήρηση των συστημάτων Κλειστών Κυκλωμάτων Τηλεόρασης (CCTV) σε ιδιότητα και μη ιδιότητα στάδια. (Παφιακό, ΓΣΖ, Στάδιο Παραλιμνίου).
- Ολοκληρώθηκε η μελέτη της Αναβάθμισης του Κοινοτικού Κέντρου Λάρνακας και αναμένεται η έκδοση Πολεοδομικής Άδειας από το Συμβούλιο Παρεκκλίσεων.
- Έχουν τοποθετηθεί νέα αθλητικά ξύλινα δάπεδα στα Αθλητικά Κέντρα «Σπύρος Κυπριανού» στη Λεμεσό, «Κίτιον» στη Λάρνακα και «Λευκόθεο» στη Λευκωσία.
- Ολοκληρώθηκε η τοποθέτηση καθισμάτων σε όλο το Παφιακό Στάδιο.

- Αποπερατώθηκε το Διεθνές Σκοπευτήριο στη Λάρνακα, έχει τοποθετηθεί ο εξοπλισμός του και έχει ήδη δοθεί προς χρήση.
- Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση συστήματος Κλειστού Κυκλώματος Τηλεόρασης (CCTV) στο στάδιο του Εθνικού Άχνας και Στάδιο Αμμόχωστος.
- Ευρίσκεται σε εξέλιξη η συντήρηση των συστημάτων Κλειστών Κυκλωμάτων Τηλεόρασης (CCTV) σε ιδιότητα και μη ιδιότητα στάδια. (Παφιακό, ΓΣΖ, Στάδιο Παραλιμνίου).
- Ολοκληρώθηκε η μελέτη της Αναβάθμισης του Κοινοτικού Κέντρου Λάρνακας και αναμένεται η έκδοση Πολεοδομικής Άδειας από το Συμβούλιο Παρεκκλίσεων.
- Έχουν τοποθετηθεί νέα αθλητικά ξύλινα δάπεδα στα Αθλητικά Κέντρα «Σπύρος Κυπριανού» στη Λεμεσό, «Κίτιον» στη Λάρνακα και «Λευκόθεο» στη Λευκωσία.
- Ολοκληρώθηκε η τοποθέτηση καθισμάτων σε όλο το Παφιακό Στάδιο.

1.3.3.2 Εργασίες Συντήρησης

Αποπερατώθηκε το Διεθνές Σκοπευτήριο στη Λάρνακα, έχει τοποθετηθεί ο εξοπλισμός του και έχει ήδη δοθεί προς χρήση. Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση συστήματος Κλειστού Κυκλώματος Τηλεόρασης (CCTV) στο στάδιο του Εθνικού Άχνας και Στάδιο Αμμόχωστος. Ευρίσκεται σε εξέλιξη η συντήρηση των συστημάτων Κλειστών Κυκλωμάτων Τηλεόρασης (CCTV) σε ιδιότητα και μη ιδιότητα στάδια. (Παφιακό, ΓΣΖ, Στάδιο Παραλιμνίου). Ολοκληρώθηκε η μελέτη της Αναβάθμισης του Κοινοτικού Κέντρου Λάρνακας και αναμένεται η έκδοση Πολεοδομικής Άδειας από το Συμβούλιο Παρεκκλίσεων. Έχουν τοποθετηθεί νέα αθλητικά ξύλινα δάπεδα στα Αθλητικά Κέντρα «Σπύρος Κυπριανού» στη Λεμεσό, «Κίτιον» στη Λάρνακα και «Λευκόθεο» στη Λευκωσία. Ολοκληρώθηκε η τοποθέτηση καθισμάτων σε όλο το Παφιακό Στάδιο.

Εργασίες Συντήρησης

Ο Οργανισμός προχωρεί σε εργασίες προληπτικής, επιδιορθωτικής και λειτουργικής συντήρησης (οικοδομικές, ηλεκτρομηχανολογικές) σε όλες τις ιδιότητες αθλητικές εγκαταστάσεις κατά προτεραιότητα.

1.3.3.3 Συντήρηση Χορτοτάπητα Ποδοσφαιρικών Γηπέδων

Συνεχίζεται η συντήρηση του χορτοτάπητα των γηπέδων του Μακαρείου Σταδίου και των βοηθητικών γηπέδων, καθώς επίσης και του χορτοτάπητα του Παφιακού Σταδίου. Οι εργασίες αυτές εντάσσονται σε ένα τετραετές συμβόλαιο συντήρησης, το οποίο αναθέτει ο ΚΟΑ κατόπιν προκήρυξης διαγωνισμού.

1.3.3.4 Έργα μαζικού/κοινωνικού Αθλητισμού

ο Οργανισμός επιχορήγησε διάφορα έργα Μαζικού/Κοινωνικού Αθλητισμού σε Δήμους, Κοινότητες και Εκκλησιαστικές Κατασκηνώσεις, και άλλους φορείς. Μέσα από τη δημιουργία αυτών των εγκαταστάσεων, ο ΚΟΑ ευελπιστεί ότι θα αφυπνίσει το ενδιαφέρον του πολίτη για άσκηση.

1.3.3.5 Μικρά Αναπτυξιακά

μικρά έργα για τη βελτίωση των Αθλητικών Εγκαταστάσεων Σωματείων, Δήμων και Κοινοτήτων.

1.3.3.6 Έλεγχος Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής

ο Οργανισμός συνεχίζει τον έλεγχο στις Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής με στόχο τη διασφάλιση της ορθής και νόμιμης λειτουργίας τους. Βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία μερικών τροποποι-

ήσεων της νομοθεσίας για κάλυψη κάποιων κενών και βελτίωσης του ελέγχου των ιδιωτικών σχολών.

1.3.3.7 Έργα με Δανεισμό

Στον προϋπολογισμό του 2012 έχουν ενταχθεί σε ειδικό πίνακα 10 έργα τα οποία θα χρηματοδοτηθούν με δανεισμό. Τα έργα αυτά αποτελούν την αναπτυξιακή πολιτική του ΚΟΑ τα επόμενα πέντε χρόνια.

Τα έργα αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Αναβάθμιση Κολυμβητηρίου Λευκωσίας
- Αναβάθμιση Κοινοτικού Κέντρου Λάρνακας
- Γήπεδο ΑΕΛ-ΑΡΗ
- Γήπεδο ΑΠΟΛΛΩΝΑ
- Αθλητικό Κέντρο στο Λύκειο Λειβαδιών και Δημιουργία
- Στίβου για τις ανάγκες του ΓΣΕ
- Κατασκευή νότιας κερκίδας στο Στάδιο Αμμόχωστος
- Αθλητική Αίθουσα Δήμου Παραλιμνίου
- Κολυμβητήριο Ελεύθερης Περιοχής Αμμοχώστου
- Ποδοσφαιρικό Γήπεδο Δόξα Κατωκοπιάς
- Έργα Κοινωνικού Αθλητισμού και Γήπεδα Ποδοσφαίρου με Συνθετικό Χορτοτάπητα.

1.3.2 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Το 2012 ο Οργανισμός αξιοποίησε τις Αθλητικές του Εγκαταστάσεις με κύριο στόχο την ποιοτική και ποσοτική ανάπτυξη του Αθλητισμού μας καλύπτοντας ένα μεγάλο εύρος Αθλημάτων. Παράλληλα, οι Αθλητικές Εγκαταστάσεις αξιοποιήθηκαν για την ανάπτυξη του Αθλητικού Τουρισμού (εξωτερικού & εσωτερικού) συμβάλλοντας σημαντικά στην προώθηση της Κύπρου ως Αθλητικός Τουριστικός Προορισμός.

Το σημαντικότερο γεγονός στον τομέα του Αθλητικού Τουρισμού είναι το ότι ο Οργανισμός αποκτά διαχρονικά «πιστούς πελάτες» το οποίο δεικνύει έμπρακτα ότι σε μεγάλο βαθμό ο ΚΟΑ ανταποκρίνεται στις προσδοκίες και στις ανάγκες των «πελατών» του Αθλητικού Τουρισμού (εξωτερικού & εσωτερικού).

Καθοριστικής σημασίας είναι η διοργάνωση διεθνών αθλητικών διοργανώσεων στο νησί μας καθώς αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία για την προώθηση των Αθλητικών μας Εγκαταστάσεων, αλλά και της Κύπρου στον διεθνή χώρο ως ένας σημαντικός Αθλητικός Προορισμός. Ταυτόχρονα, συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη του τοπικού Αθλητισμού και της οικονομικής ανάπτυξης του νησιού μας.

Επίσης, σημαντική είναι η κοινωνική συνεισφορά του Οργανισμού, δια μέσου της παραχώρησης των Αθλητικών του Εγκαταστάσεων, στη διοργάνωση Κοινωνικών και Πολιτιστικών Εκδηλώσεων.

Ενδεικτική αναφορά για την χρήση των Αθλητικών Εγκαταστάσεων κατά το έτος 2012 παρατίθεται στη συνέχεια.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ:

- Πολυπροπονητήριο «Ευάγγελος Φλωράκης» αξιοποιήθηκε το 2012 και κάλυψε τις ανάγκες των Σωματείων και των Ομοσπονδιών μας. Τα Αθλήματα που διαχρονικά παρουσίαζαν πρόβλημα «στέγασης» όπως το Μπάτμιντον, η Επιτραπέζια Αντισφαίριση, η Γυμναστική, η Ξιφασκία χρησιμοποιούν το Πολυπροπονητήριο.

- Ταυτόχρονα, χρησιμοποιείται από τα ομαδικά αθλήματα (Καλαθόσφαιρα, Πετόσφαιρα, Χειροσφαίριση & Futsal).
- Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού από το 2009 αξιοποιεί, σε οργανωμένη βάση, το Πολυπροπονητήριο «Ευάγγελος Φλωράκης» για την εφαρμογή προγράμματος στη Δημοτική Εκπαίδευση με στόχο τη γνωριμία των παιδιών με τα διάφορα Αθλήματα.
- Το Ολυμπιακό Κολυμβητήριο της Λευκωσίας χρησιμοποιείται τόσο για την ανάπτυξη του Αγωνιστικού Αθλητισμού, μέσω των Ναυτικών Ομίλων και της Ομοσπονδίας, όσο και του Μαζικού Αθλητισμού μέσω των Εθνικών Προγραμμάτων του ΚΟΑ.
- Το Κλειστό Γυμναστήριο «Τάσσος Παπαδόπουλος - Ελευθερία» εξυπηρετεί στον τομέα του Αγωνιστικού Αθλητισμού, τα ομαδικά αθλήματα (Καλαθόσφαιρα, Πετόσφαιρα, Χειροσφαίριση & Futsal) και τα ατομικά αθλήματα (Squash, πάλη, τζούντο, ταεκβοντό, επιτραπέζια αντισφαίριση). Επίσης, στον τομέα του Μαζικού Αθλητισμού διεξάγονται τα Εθνικά Προγράμματα Μαζικής Άθλησης του ΚΟΑ.
- Τα βοηθητικά γήπεδα του «Μακαρείου» Αθλητικού Κέντρου εξυπηρέτησαν και κατά το 2012 πληθώρα Τοπικών Ομάδων όπως, επίσης, και τις Εθνικές Ομάδες Ποδοσφαίρου.
- Στο τομέα του Αθλητικού Τουρισμού κατά το 2012 διοργανώθηκαν, στις Αθλητικές Εγκαταστάσεις του ΚΟΑ στη Λευκωσία, σημαντικές διεθνείς διοργανώσεις, όπως το Πανευρωπαϊκό Grand Prix Τοξοβολίας, το Διεθνές Τουρνουά Μπάτμιντον Κύπρου, οι αγώνες του Τουρνουά UEFA Futsal Cup, το Τουρνουά Εθνικών Ομάδων Καλαθόσφαιρας, οι αγώνες της Εθνικής Ομάδας Καλαθόσφαιρας Eurobasket κ.ά.

ΛΕΜΕΣΟΣ:

- Το Αθλητικό Κέντρο «Σπύρος Κυπριανού», το οποίο τέθηκε σε λειτουργία το 2006, καλύπτει τα αθλήματα της Άρσης Βαρών, Γυμναστικής, Πυγμαχίας, Squash, και Πετόσφαιρας. Επιπρόσθετα στο Αθλητικό Κέντρο αναπτύσσονται Προγράμματα Μαζικής Άθλησης μέσω των Εθνικών Προγραμμάτων του ΚΟΑ.
- Παράλληλα, στον Τομέα του Αθλητικού Τουρισμού πραγματοποιήθηκαν διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις, όπως το Παγκόσμιο Κύπελλο Davis Cup Κύπρος - Μαρόκο, οι Διεθνείς αγώνες Ξιφασκίας «Κύπελλο Αφροδίτη» και οι Μεσογειακοί Αγώνες Fudokan Karate- Do.
- Το Ολυμπιακό Κολυμβητήριο Λεμεσού επαναλειτούργησε το 2009, μετά την ανακατασκευή του, και αξιοποιείται για την ανάπτυξη του τοπικού Αγωνιστικού Αθλητισμού, μέσω των Ναυτικών μας Ομίλων και της Ομοσπονδίας.
- Επιπρόσθετα, το Ολυμπιακό Κολυμβητήριο Λεμεσού είναι ο σημαντικότερος προορισμός Αθλητικού Τουρισμού που διαθέτει σήμερα ο Οργανισμός καθότι είναι στις προτεραιότητες των Κολυμβητών του εξωτερικού, για σκοπούς προπονητικής προετοιμασίας.
- Το Κλειστό Κολυμβητήριο Λεμεσού (25μ) καλύπτει Προγράμματα Μαζικής Άθλησης και Αθλητισμού Ενασχόλησης.

ΛΑΡΝΑΚΑ:

- Το Ολυμπιακό Κολυμβητήριο της Λάρνακας, το οποίο τέθηκε σε λειτουργία το 2006, αξιοποιήθηκε σε μεγαλύτερο βαθμό το 2012 σε τρεις (3) κυρίως τομείς:
- Στην ανάπτυξη του Αγωνιστικού Αθλητισμού, μέσω των Ναυτικών Ομίλων που δραστηριοποιούνται στην Λάρνακα.
- Στην ανάπτυξη του Μαζικού Αθλητισμού και του Αθλητισμού Ενασχόλησης, μέσω των Εθνικών Προγραμμάτων του ΚΟΑ «Αθλητισμός για Όλους» και «Άθληση στα Σώματα Ασφαλείας» όπως, επίσης, και των Προγραμμάτων των Ναυτικών Ομίλων.
- Στην ανάπτυξη του Αθλητικού Τουρισμού, από αθλητές του εξωτερικού.

- Το « ΚΙΤΙΟΝ » Αθλητικό Κέντρο καλύπτει τόσο τα ομαδικά αθλήματα κλειστού χώρου (Καλαθόσφαιρα, Πετόσφαιρα, Χειροσφαίριση), όσο και ατομικά αθλήματα (Πάλη, Τζούντο, Γυμναστική).

ΠΑΦΟΣ:

- Το «Παφιακό» Στάδιο και η Αίθουσα «Αφροδίτη» εξυπηρετούν διαχρονικά τον τοπικό Αγωνιστικό Αθλητισμό, αλλά και τα Εθνικά Προγράμματα Μαζικής Άθλησης του Οργανισμού. Επιπρόσθετα, στο «Παφιακό» Στάδιο διοργανώθηκαν το 2012 οι Ευρωπαϊκοί αγώνες Ράγκμπι και το Πανερωπαϊκό Πρωτάθλημα Νέων UEFA.
- Ο Οργανισμός επιχορηγεί με ένα σημαντικό ποσό τη λειτουργία του Κολυμβητηρίου Πάφου με στόχο την ανάπτυξη του Αγωνιστικού Αθλητισμού μέσω του τοπικού Ναυτικού Ομίλου ως επίσης και την ανάπτυξη του Μαζικού Αθλητισμού και του Αθλητισμού Ενασχόλησης, μέσω των Εθνικών Προγραμμάτων του ΚΟΑ και των Προγραμμάτων του Ναυτικού Ομίλου.

ΑΓΡΟΣ:

- Η ανάπτυξη των Προγραμμάτων Μαζικής Άθλησης στο Αθλητικό Κέντρο «Γλαύκος Κληρίδης» στον Αγρό δεικνύει έμπρακτα το ενδιαφέρον του Οργανισμού για ίσες ευκαιρίες άθλησης και αναμένεται ότι με την ανάπτυξη αθλητικής «κουλτούρας» στις κοινότητες της ευρύτερης περιοχής (μέσω των Προγραμμάτων Μαζικής Άθλησης) θα ακολουθήσει σύντομα και η ανάπτυξη του τοπικού Αγωνιστικού Αθλητισμού.

Ήδη στον τομέα του τοπικού Αγωνιστικού Αθλητισμού το Αθλητικό Κέντρο χρησιμοποιείται από την τοπική ομάδα Καλαθόσφαιρας.

Στον τομέα του Αθλητικού Τουρισμού (εξωτερικού και εσωτερικού) το Αθλητικό Κέντρο έχει αποκτήσει «πιστούς πελάτες» τόσο από το εξωτερικό, όσο και από το εσωτερικό. Διοργανώθηκαν αθλητικά κάμπιγκ τόσο στο επίπεδο του Αγωνιστικού Αθλητισμού, όσο και στο επίπεδο του Αθλητισμού Ενασχόλησης.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός παραχωρεί το Αθλητικό Κέντρο «Γλαύκος Κληρίδης» στο Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού για τη διεξαγωγή του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στους μαθητές του Γυμνασίου Αγρού όπου διεξάγεται πιλοτικά και το μάθημα της Κολύμβησης.

Ι.4 ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα έσοδα και οι δαπάνες του ΚΟΑ κατά την περίοδο 2011-2013:

ΣΥΓΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΟΔΩΝ – ΕΞΟΔΩΝ

ΕΣΟΔΑ	2011 Πραγματικά €	2012 Εγκεκρ. Προϋπ. €	2013 Εγκεκρ. Προϋπ. €
1. Κρατική χορηγία	35.000.000	31.280.000	30.800.000
2. Έσοδα από Ιδιόκτ.& Άλλους Αθλητικούς Χώρους	626.588	867.579	862.470
3. Αθλητόσημο	0	0	0
4. Άλλα έσοδα	1.416.876	1.967.763	1.485.070
5. Δανεισμός	0	0	0
6. Αστυνόμευση Αθλ. Εκδηλώσεων	87.296	120.000	90.000
Σύνολο Εσόδων	37.130.760	34.235.342	33.237.540
1. Διαχειριστικά Έξοδα	8.992.118	9.527.459	10.322.400
2. Χορηγίες	20767.808	17.001.964	16.040.690
3. Δημιουργία & Βελτ.Αθλητ.Χώρων	6.445.974	4.045.889	3.333.807
4. Αποπλ.Δανείων & Άλλων Υποχρ.	760.593	2.400.020	2.530.633
5. Αστυνόμευση Γηπέδων	620.000	500.010	250.010
6. Μη Προβλ.Δαπάνες & Αποθεματικό	0	760.000	760.000
Σύνολο Δαπανών	37.586.493	34.235.342	33.237.540

Ι.5 ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (Κ.Α.Ε.Κ.)

Μέσα στο 2012 μέχρι τις 26/10/2012 διενεργήθηκαν, 554 εργομετρικές εξετάσεις αθλητών και αθλητριών διαφόρων αθλημάτων και κατηγοριών και αναμένεται μέχρι το τέλος του χρόνου να υπερβεί τον αριθμό που είχαμε πέρυσι και αριθμούσε στους (617).

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των εξεταζομένων αθλητών θα ήταν κατά πολύ υψηλότερος, αν δεν ακυρώναμε πολλά ραντεβού τα οποία δεν μπορούσαμε να εξυπηρετήσουμε. Αιτία ήταν ο τεράστιος φόρτος Ερευνητικής Επεξεργασίας που μας ανάθεσε ο Οργανισμός και που αφορούσε την Έρευνα για το Αθλητικό Σήμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Η έρευνα αριθμούσε 26.000 παιδιά και χρειάστηκε να γίνει δύο φορές η καταγραφή τους, η Στατιστική Επεξεργασία τους και η ετοιμασία παρουσίασής τους στο PowerPoint.

Επιπρόσθετα, λόγω βλάβης του Αναλυτή Αερίων του Εργαστηρίου η οποία κράτησε περίπου ένα μήνα, αναστάληκαν προγραμματισμένα ραντεβού.

Αναλυτικά, ο αριθμός των αθλητών και αθλητριών που εξετάστηκαν εργαστηριακά στο ΚΑΕΚ: στις Εθνικές Ομάδες ήταν 207, στα Σωματεία ήταν 58 και στα Ερευνητικά Προγράμματα που πραγματοποιεί το Κέντρο ήταν 289. Τα άτομα που εξετάζονται στα ερευνητικά προγράμματα του Κέντρου αφορούν μετρήσεις του Γενικού Πληθυσμού για την αξιολόγηση της φυσικής τους κατάστασης και των παραγόντων εκείνων που παίζουν ρόλο στην υγεία τους, εξετάζονται εξειδικευμένες ομάδες του πληθυσμού όπως, Μονάδες Ασφαλείας του Κράτους και η Φυσικής τους ετοιμότητα για δράση, καθώς και Ομάδες Ελέγχου που εξυπηρετούν στη λήψη πληροφορήσης για σκοπούς έρευνας (Eurofit και Ομάδων Ελέγχου).

Από πλευράς έμπυκτης στελέχωσης του Κ.Α.Ε.Κ. αριθμεί σήμερα 8 άτομα. Ένα μόνιμο υπάλληλο, 7 (έκτακτους και συνεργάτες) που καλύπτουν διάφορες εργασίες και μετρήσεις εντός των εργαστηρίων του Κέντρου, αλλά και στους αγωνιστικούς χώρους.

Πραγματοποιήθηκαν, επίσης, ερευνητικές εργασίες οι οποίες δεν κατέστη δυνατό να παρουσιαστούν σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια.

Αναμένεται η πραγματοποίηση νέων ερευνητικών εργασιών και παρουσίαση των παλαιών στα δύο Ευρωπαϊκά Συνέδρια Αθλητιατρικής και Αθλητικής Επιστήμης που θα πραγματοποιηθούν εντός του 2013.

1.6 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Σημειώνεται ότι μέσα από τις Διακρατικές Συμφωνίες τις οποίες έχει υπογράψει η χώρα μας με αντίστοιχες Ευρωπαϊκές Χώρες και άλλες χώρες με ισχυρότερη την Ελλάδα, έχουν επωφεληθεί πάρα πολλά αθλήματα της χώρας μας στις κατευθύνσεις προετοιμασίας ομάδων, ενόψει διεθνών αγώνων και συμμετοχής τους σε θεσμοθετημένους αγώνες των δύο χωρών.

1.7 ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

Για το 2012 ο Οργανισμός υπέγραψε και ισχύει πρωτόκολλο αθλητικής συνεργασίας με την Ελλάδα. Επίσης, έχουν γίνει όλες οι επαφές και αναμένεται να υπογραφεί πρωτόκολλο αθλητικής συνεργασίας και με το Ισραήλ.

Η αθλητική συνεργασία μόνο μ' αυτή τη χώρα οφείλεται αποκλειστικά στο γεγονός της περιορισμένης οικονομικής δυνατότητας του προϋπολογισμού του Οργανισμού, μέσα στα πλαίσια της οικονομικής περισυλλογής της Κυβέρνησης. Κάλιστα ο Οργανισμός είχε τη δυνατότητα να υπογράψει πρωτόκολλα αθλητικής συνεργασίας με πάρα πολλές άλλες χώρες, εάν του το επέτρεπε ο προϋπολογισμός του.

Μέσα από το πρωτόκολλο γίνονται ανταλλαγές αθλητών και ομάδων για προπονητικές προετοιμασίες και συμμετοχή σε αγώνες τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό. Συνολικά ενεργοποιήθηκαν γύρω στα 11 αθλήματα μέσα από τα πρωτόκολλα.

1.8 ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Ο Οργανισμός για να παρακολουθεί και να ανταποκρίνεται στο αθλητικό γίνεσθαι, συμμετέχει σε διάφορα σεμινάρια, συνεδρίες, διασκέψεις με αθλητικό περιεχόμενο. Προς τούτο συμμετέχει και παρακολουθεί ιδιαίτερα θέματα που αφορούν στη βία στον αθλητισμό, το αντινόπιγκ στον αθλητισμό, αθλητική διοίκηση και δίνει ουσιαστικό παρόν στις διάφορες ανεπίσημες Υπουργικές Διασκέψεις για τον αθλητισμό. Ακόμη συμμετέχει και δίνει το δικό του στίγμα, σε μεγάλα Ευρωπαϊκά Συνέδρια όπως το Ευρωπαϊκό Αθλητικό Συνέδριο, τη Συνάντηση των Ευρωπαίων Γενικών Διευθυντών του Αθλητισμού, την Ευρωπαϊκή Συνεδρία «Γυναίκα & Αθλητισμός», καθώς και στις αθλητικές συνεδρίες του Τμήματος Αθλητισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης. Κατά το 2012 και ιδιαίτερα κατά το δεύτερο ήμισυ του έτους, λόγω της ανάληψης της Προεδρίας από την Κύπρο, ο Οργανισμός είχε αυξημένες υπηρεσιακές επισκέψεις στο εξωτερικό. Ιδιαίτερα στις Βρυξέλλες, όπου συμμετείχε σε πάρα πολλές ομάδες εργασιών σημαντικών αθλητικών θεμάτων καθώς και για την προετοιμασία των Υπουργικών Διασκέψεων Ευρωπαίων Υπουργών Υπεύθυνων για τον Αθλητισμό που έγιναν στην Λευκωσία τον Σεπτέμβριο του 2012.

1.9 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Η Ακαδημία Αθλητισμού του Οργανισμού κατά το 2012, συνέχισε την εφαρμογή του στόχου της που έθεσε για την τριετία 2010-2013 της σημαντικής βελτίωσης και ανάπτυξης των τομέων:

1. της υψηλής προπονητικής

2. της επιμόρφωσης των Διοικητικών Στελεχών των Αθλητικών Φορέων.

Για την επιτυχή εφαρμογή των στόχων της Ακαδημίας, η Ακαδημία Αθλητισμού στηρίχτηκε στον Οδηγό Πολιτικής και Διαδικασιών για Προγράμματα Επιμόρφωσης, στον οποίο περιγράφονται λεπτομερώς η πολιτική και οι διαδικασίες που διέπουν τη συνεργασία της Ακαδημίας Αθλητισμού με όλους τους αθλητικούς φορείς για την έγκριση, διοργάνωση και επιχορήγηση προγραμμάτων επιμόρφωσης.

Ο Οργανισμός κατά το 2012 συνέχισε να επιχορηγεί τους αθλητικούς φορείς της Κύπρου, για την ανάπτυξη και του επιπέδου γνώσης του ανθρώπινου τους δυναμικού.

Το συνολικό ύψος της επιχορήγησης προς τους αθλητικούς φορείς ανήλθε γύρω στα €60.000,00.

Ι.10 ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η προετοιμασία και η υλοποίηση της Κυπριακής Προεδρίας θεωρείται ως επιτυχής. Κινήθηκε στις πιο κάτω βασικές κατευθύνσεις:

- Θεματικές Προτεραιότητες
- Οργανωτικά θέματα
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις

Οι προτεραιότητες της Προεδρίας στον τομέα του Αθλητισμού καθορίστηκαν σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη Γραμματεία του Συμβουλίου και αφορούν στα πιο κάτω θέματα για τα οποία εκδόθηκαν Συμπεράσματα:

- Αθλητισμός και Υγεία
- Στοιχειοθετημένη Αθλητική Πολιτική
- Στημένα Παιχνίδια

Όσον αφορά στον οργανωτικό τομέα, κατά τη διάρκεια της Προεδρίας διοργανώθηκαν στην Κύπρο το Ευρωπαϊκό Αθλητικό Φόρουμ, η Άτυπη Συνάντηση Υπουργών Αθλητισμού και η Συνάντηση Διευθυντών Αθλητισμού. Αξιοσημείωτο θεωρείται το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια των εργασιών του Αθλητικού Φόρουμ εκδόθηκε η «Διακήρυξη της Λευκωσίας για την Καταπολέμηση των Στημένων Παιχνιδιών».

Τέλος, στον πολιτιστικό τομέα δόθηκε έμφαση στην πορεία του αθλητισμού διά μέσου των αιώνων στην Κύπρο και στη συμβολή του στον πολιτισμό. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο εκδόθηκε εγχειρίδιο το οποίο περιλαμβάνει αρχαιολογικά ευρήματα με αθλητικές παραστάσεις. Διοργανώθηκαν τρεις εκθέσεις σε Λονδίνο, Κύπρο και Αθήνα και εκδόθηκαν συλλεκτικά νομίσματα.

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΝΕΟΛΑΙΑ
⌘

I. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

I. Σύσταση Οργανισμού και Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου συστάθηκε ως νομικό πρόσωπο Δημόσιου Δικαίου το 1994, δυνάμει του περί Οργανισμού Νεολαίας Νόμου του 1994 (Ν.33(Ι)/94) που ψηφίστηκε ομόφωνα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και άρχισε να λειτουργεί από τις 2 Ιουνίου 1994, που διορίστηκε το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο, προσφέροντας πληθώρα ευκαιριών στους νέους για ενεργό συμμετοχή στα κοινωνικά δρώμενα τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού διορίζεται για τριετή θητεία από το Υπουργικό Συμβούλιο και απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και πέντε Μέλη, στα οποία περιλαμβάνεται ανά ένας εκπρόσωπος από κάθε Οργάνωση Νεολαίας των κομμάτων που διαθέτουν Κοινοβουλευτική Ομάδα και τα υπόλοιπα Μέλη που διορίζονται απευθείας από το Υπουργικό Συμβούλιο. Σύνδεσμος του Οργανισμού Νεολαίας με το Υπουργικό Συμβούλιο είναι ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού.

II. Συμβουλευτικός Ρόλος

Ο Οργανισμός έχει, κυρίως, συμβουλευτικές αρμοδιότητες, ενώ παράλληλα αναλαμβάνει την υλοποίηση Προγραμμάτων για θέματα νεολαίας, μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία παρέχεται, συνήθως, κατά την έγκριση ετήσιων Προϋπολογισμών του Οργανισμού ή με άλλη ειδική απόφαση. Ως συμβουλευτικό σώμα, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού υποβάλλει, μέσω του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού προς το Υπουργικό Συμβούλιο, εισηγήσεις σχετικά με τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης και εξειδικευμένης πολιτικής σε θέματα νεολαίας, για την προαγωγή των σκοπών του Οργανισμού, που είναι:

- η πρόοδος και η ευημερία όλων των νέων της Κύπρου, ανεξάρτητα από εθνική καταγωγή ή θρησκεία,
- η παροχή ευκαιριών σε όλους τους νέους και στις οργανώσεις τους για συμμετοχή και ανάληψη ευθύνης στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη και πρόοδο της κοινότητάς τους και του τόπου γενικότερα,
- η δημιουργική και υγιής απασχόληση και ψυχαγωγία των νέων της Κύπρου και
- η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τη σύγχρονη νεολαία.

Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού έχει αρμοδιότητα, να εκδίδει και να παρέχει προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού οδηγίες γενικής φύσης ως προς την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, που κρίνονται αναγκαίες για το γενικό συμφέρον της Δημοκρατίας. Ο Υπουργός έχει, επίσης, εξουσία να ζητά και το Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στον Υπουργό εκθέσεις, λογαριασμούς και οποιαδήποτε πληροφορία σχετίζεται με τα περιουσιακά στοιχεία του Οργανισμού και τις δραστηριότητές του.

Μέσα στα πλαίσια του Οργανισμού λειτουργούν τα πιο κάτω Συμβουλευτικά Σώματα υπό την προεδρία του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία αναλαμβάνουν μελέτες σε θέματα της αρμοδιότητάς τους και υποβάλλουν εισηγήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, για εξέταση και περαιτέρω προώθηση:

- η Πολιτική Επιτροπή, στην οποία μετέχει αντιπρόσωπος κάθε μιας Οργάνωσης Νεολαίας των Κομμάτων που διαθέτουν Κοινοβουλευτική Ομάδα.
- το Συνδικαλιστικό Σώμα, στο οποίο μετέχουν εργατικές, αγροτικές και επιστημονικές οργανώσεις Νεολαίας, καθώς και σπουδαστικές ομοσπονδίες και οργανώσεις με παγκύπριο χαρακτήρα και αποδεδειγμένη δράση. Το Συνδικαλιστικό Σώμα απαρτίζεται από τη Συνδικαλιστική Επιτροπή και τη Σπουδαστική Επιτροπή, που υποβάλλουν, η κάθε μια ξεχωριστά, τις εισηγήσεις τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού.²⁶⁹

- η Σπουδαστική Επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και από 2 αντιπροσώπους κάθε σπουδαστικής ομοσπονδίας ή οργάνωσης με παγκύπριο χαρακτήρα και αποδεδειγμένη δράση.
- η Συνδικαλιστική Επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και από 2 αντιπροσώπους καθενός από τα Τμήματα Νεολαίας των συνδικαλιστικών και αγροτικών οργανώσεων, με παγκύπριο χαρακτήρα και αποδεδειγμένη δράση.
- το Συμβουλευτικό Σώμα, στο οποίο μετέχουν δύο εκπρόσωποι κάθε μιας από τις Οργανώσεις νεολαίας, όπως και κάθε Οργάνωσης, που έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τα θέματα νεολαίας.

Τα Συμβουλευτικά αυτά Σώματα συνέρχονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον ως εξής:

- η Πολιτική Επιτροπή κάθε μήνα
- η Συνδικαλιστική και η Σπουδαστική Επιτροπή κάθε τρεις μήνες
- το Συνδικαλιστικό Σώμα, όποτε κριθεί αναγκαίο από τον Πρόεδρό του, ή αν το ζητήσουν γραπτώς τα δύο τρίτα τουλάχιστον των μελών κάθε μιας από τις Επιτροπές που το απαρτίζουν
- το Συμβουλευτικό Σώμα δύο φορές το χρόνο.

III. Δομή

Μέσα στα πλαίσια της νέας δομής του Οργανισμού που έχει εφαρμοστεί το 2008, τέσσερις Λειτουργοί Νεολαίας Α΄ (Προϊστάμενοι έκαστου από τους τέσσερις Τομείς του Οργανισμού) ανέλαβαν τα καθήκοντά τους, ενώ παράλληλα έχουν πληρωθεί οι 14 (δεκατέσσερις) θέσεις Λειτουργών Νεολαίας, οι 9 (εννέα) θέσεις Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού και η μια θέση Λογιστικού Λειτουργού.

Οι σκοποί του Οργανισμού, όπως καθορίζονται από τον ιδρυτικό νόμο Ν. 33(Ι)/94, υλοποιούνται με τη συνεχή αναβάθμιση και επιτυχή ροή των προσφερόμενων Προγραμμάτων του στους νέους. Η αναδιοργάνωση της Υπηρεσίας σε τέσσερις Τομείς: Τομέας Πρόληψης και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών, Υπηρεσία Διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Νέα γενιά σε δράση», Τομέας έργων υποδομής για τη νεολαία και Τομέας Εξειδικευμένων Προγραμμάτων, Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Συνεργασίας, στόχο έχει την αποτελεσματικότερη ανταπόκρισή του στις σημερινές ανάγκες των νέων για την επίτευξη των σκοπών του.

IV. Προϋπολογισμός Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 26 Μαρτίου 2012. Ο προϋπολογισμός για το έτος 2012 ανήλθε στα €6.569.929, παρουσιάζοντας μείωση ύψους €189.370 σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό του 2011. Η μερική μείωση οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των λειτουργικών δαπανών, όσο και στη μερική μείωση στις δαπάνες προσωπικού.

V. Δραστηριότητες του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου

Ολόκληρη η δράση του Οργανισμού για το 2012 μπορεί να αποτυπωθεί στους εξής κύριους τομείς:

Κύριοι Τομείς Δράσης:

- Συμμετοχή
- Εθελοντισμός
- Συνεκτίμηση πολιτικής νεολαίας

- Πληροφόρηση των Νέων
- Υγιάς Απασχόληση
- Πρόληψη - εξαρτησιογόνες ουσίες
- Εκστρατείες
- Απασχόληση - Επιχειρηματικότητα
- Διεθνής Συνεργασία

VI. Προγράμματα

Σε γενικές γραμμές μπορούμε να πούμε ότι οι τέσσερις βασικοί πυλώνες πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η λειτουργία του Οργανισμού κατά το 2012 ήταν οι ακόλουθοι:

- στα θέματα πολιτικής, όπου καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου σχεδιάστηκαν και στηρίχθηκαν δραστηριότητες από και προς τη νεολαία.
- στη λειτουργία προγραμμάτων (Ευρωπαϊκών και μη) που έδωσαν την ευκαιρία σε νέους να δραστηριοποιηθούν σε τομείς που τους ενδιαφέρουν, να γνωρίσουν άλλους νέους και να μετατραπούν σιγά - σιγά σε ενεργά κύτταρα της Κυπριακής κοινωνίας.
- στη δημιουργία βασικών έργων υποδομής, όπως τα Πολύκεντρα Νεολαίας και τα Κέντρα Πληροφόρησης Νέων στη Λευκωσία, Λάρνακα, Λεμεσό, Πάφο, Αγρό και Κ. Πολεμίδα, στα οποία οι νέοι αξιοποιούν σωστά και δημιουργικά τον ελεύθερό τους χρόνο. Τα Πολύκεντρα Νεολαίας είναι χώροι ελεύθερης έκφρασης και δημιουργικής απασχόλησης των νέων, οι οποίοι συμβάλλουν στην κινητοποίησή τους για συμμετοχή στα κοινά. Τα Κέντρα πληροφόρησης Νέων είναι χώροι γενικής ενημέρωσης των νέων για θέματα του ενδιαφέροντός τους μέσω έντυπης ενημέρωσης, δωρεάν πρόσβασης στο διαδίκτυο και προσωπικής τους ενημέρωσης από τα στελέχη των κέντρων.
- στις διεθνείς σχέσεις, στα πλαίσια των Πρωτοκόλλων Συνεργασίας για την ανάπτυξη της συνεργασίας τόσο με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με άλλες χώρες, και την ανταλλαγή εμπειριών σε θέματα που άπτονται του τομέα νεολαίας μέσα από τη γνωριμία προγραμμάτων και υποδομών που υπάρχουν σε διεθνές επίπεδο στον σχετικό τομέα. Ο Οργανισμός έχει συνάψει Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς της Ελλάδας, το Ισπανικό Ινστιτούτο Νεολαίας, την Κομμουνιστική Νεολαία της Κούβας και το Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας της Αιγύπτου. Κατά το 2012 πραγματοποιήθηκαν ανταλλαγές εμπειρογνομόνων με το Εθνικό Ινστιτούτο Νεολαίας της Ισπανίας για τα θέματα που αφορούν στην Προεδρία και με τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς για θέματα Νεανικής Επιχειρηματικότητας.

ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου δραστηριοποιείται τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε διεθνές επίπεδο για την προώθηση θεμάτων πολιτικής για τη Νεολαία. Συγκεκριμένα, ο Οργανισμός συμμετέχει:

- στην Ομάδα Εργασίας για τη Νεολαία (Youth Working Party) του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως 4 - 6 φορές ανά εξάμηνο Προεδρίας) και προετοιμάζει σε συνεργασία με τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επεξεργάζεται και διαμορφώνει κείμενα πολιτικής για τη νεολαία προς υιοθέτηση από το Συμβούλιο Υπουργών.
- στα Συμβούλια Υπουργών αρμόδιων για θέματα Νεολαίας στο πλαίσιο των οποίων υιοθετούνται ψηφίσματα που αφορούν στην ανάπτυξη πολιτικών για τη νεολαία, τα οποία προηγουμένως έχει επεξεργαστεί η Ομάδα Εργασίας Νεολαίας.
- σε Ομάδες Εμπειρογνομόνων που ασχολούνται με θέματα νεολαίας, καθώς και συλλέγει και

επεξεργάζεται στοιχεία που αφορούν στη νεολαία στην Κύπρο για την εκπόνηση της Ευρωπαϊκής Έκθεσης για τη Νεολαία

- στην Επιτροπή για τη Νεολαία του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Γνώσης για τη Νεολαία.

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (Ε.Ε.)

Η Κύπρος έχει αναλάβει την Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. το δεύτερο εξάμηνο του 2012 και συγκεκριμένα από 1 Ιουλίου - 31 Δεκεμβρίου 2012. Στα πλαίσια της προετοιμασίας της και με βάση τα 8 πεδία δράσης που απαριθμούνται στο ψήφισμα για ένα ανανεωμένο πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της Νεολαίας (2010 μέχρι 2018), το Τρίο Προεδρίας Πολωνία - Δανία - Κύπρος, στον Τομέα Νεολαίας, έχει ως γενική προτεραιότητα τη Συμμετοχή των νέων στη δημοκρατική ζωή της Ευρώπης. Συγκεκριμένα, η Κύπρος στον Τομέα Νεολαίας έχει επιλέξει ως επιμέρους προτεραιότητά της τη Συμμετοχή και την Κοινωνική Ενσωμάτωση των νέων. Η συγκεκριμένη προτεραιότητα ήταν η προώθηση της συμμετοχής και η κοινωνική ενσωμάτωση όλων των νέων, με έμφαση στην ενσωμάτωση των νέων με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Η ενίσχυση της συμμετοχής των οργανώσεων νεολαίας και όλων των νέων στην κοινωνική και δημοκρατική ζωή, ειδικά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, αναδείχθηκε ως σημαντικός παράγοντας για τη δημιουργία δημοκρατικών και ευημερυσών κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς. Ο σκοπός ήταν να προωθηθεί η ένταξη όλων των νέων στον ευρύτερο κοινωνικό και δημοκρατικό βίο μέσα από την ενεργό συμμετοχή.

- Διαρθρωμένος Διάλογος

Στις 27 Νοεμβρίου 2009, το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε το ψήφισμα για ένα ανανεωμένο πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της Νεολαίας (2010 - 2018). Βασική κατευθυντήρια αρχή της ευρωπαϊκής συνεργασίας είναι η εξασφάλιση του δικαιώματος των νέων να συμμετέχουν στην ανάπτυξη των πολιτικών που τους αφορούν, μέσω ενός διαρθρωμένου διαλόγου με τους νέους ανθρώπους και τις οργανώσεις τους. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε κράτος -μέλος της Ε.Ε. έχει συγκροτήσει μια Εθνική Ομάδα Εργασίας η οποία μέσα από ανοιχτό και διαρθρωμένο διάλογο θα επιδιώξει να διαγνώσει τα σημαντικότερα προβλήματα που βιώνουν οι νέοι σήμερα και να διατυπώσει ιδέες και προτάσεις για την επίλυσή τους. Κεντρικός στόχος αυτής της πρωτοβουλίας είναι η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των νέων στον ανοιχτό διάλογο, είτε μέσα από τις οργανώσεις και τους φορείς που συμμετέχουν, είτε μέσα από τις αυτόνομες παρεμβάσεις τους.

Η Εθνική Ομάδα Εργασίας, που έχει αναλάβει το συντονισμό και την οργάνωση του ανοιχτού διαλόγου, αποτελείται από τους παρακάτω εκπροσώπους φορέων και οργανώσεων:

- Σόφη Τσουρή, Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου
- Κωνσταντίνος Στυλιανού, Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου
- Μάριος Επαμεινώνδας, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
- Στέλλα Ρούσου, Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου
- Άννα Λύτρα, Εθνική Υπηρεσία Προγράμματος «Νέα Γενιά σε Δράση»

Στα πλαίσια του Διαρθρωμένου Διαλόγου και κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας Συμβουλίου της ΕΕ διοργανώθηκαν σε συνεργασία με το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου σειρά διαβουλεύσεων σε όλες τις κύριες πόλεις καθώς και σε τέσσερις αγροτικές περιοχές της Κύπρου. Επίσης, στην προσπάθεια συμμετοχής Τουρκοκυπρίων στη διαδικασία του Διαρθρωμένου Διαλόγου πραγματοποιήθηκε μια διαβούλευση σε χώρο που στεγάζεται στη νεκρή ζώνη, για την εύκολη πρόσβαση τους. Τέλος, με στόχο την όσο το δυνατό μεγαλύτερη απήχηση του Διαρθρωμένου Διαλόγου στη νεολαία της Κύπρου δημιουργήθηκαν on-line ερωτηματολόγια, ενώ σχετικές ανακοινώσεις αναρτήθηκαν στα κοινωνικά μέσα του Eurodesk. Τέλος, στα πλαίσια

της αξιολόγησης του β' κύκλου του Διαρθρωμένου Διαλόγου (επιτυχίες, εμπόδια και τρόποι βελτίωσης της συμμετοχής της νεολαίας στη σχετική διαδικασία), ο ΟΝΕΚ συμμετείχε σε συνέδριο που διοργάνωσε το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου στη Λεμεσό, 04-09 Οκτωβρίου 2012 και στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι από 13 Συμβούλια Νεολαίας των κρατών μελών, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων στα πιο πάνω.

- Ευρωπαϊκή Σύνοδος Νεολαίας

Κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διοργανώθηκε στη Λευκωσία στις 11 με 13 Σεπτεμβρίου η Ευρωπαϊκή Σύνοδος Νεολαίας. Η θεματική προτεραιότητα του συνεδρίου ήταν «Συμμετοχή και Κοινωνική Ενσωμάτωση των νέων». Το επίκεντρο ήταν πως η συμμετοχή των νέων οδηγεί στην κοινωνική τους ενσωμάτωση, με έμφαση στην ενσωμάτωση των νέων με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Η συγκεκριμένη προτεραιότητα υπογράμμισε τη σημασία της συμμετοχής των νέων και των οργανώσεων νεολαίας, ιδιαίτερα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, δεδομένου ότι είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τη δημιουργία δημοκρατικών και ευημερουσών κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς.

Στη Σύνοδο Νεολαίας συμμετείχαν 151 άτομα, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των νέων από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις υποψήφιας και τις χώρες της ΕΦΤΑ, το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας, Διεθνείς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις Νέων, τους Γενικούς Διευθυντές για τη νεολαία, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Γραμματείας του Συμβουλίου, Eurodesk, ERYICA και Youth Partnership. Εκτός από αυτούς, άλλοι τοπικοί αξιωματούχοι ήταν, επίσης, παρόντες στη Σύνοδο, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Δημοτικού Συμβουλίου, της Κυπριακής Εθνικής Ομάδας Εργασίας για τον διαρθρωμένο διάλογο, την Κυπριακή Εθνική Υπηρεσία του προγράμματος Νέα Γενιά σε δράση και το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου.

Κατά τη διάρκεια της Συνόδου πραγματοποιήθηκαν 7 εργαστήρια. Τα θέματα των εργαστηρίων ορίστηκαν με βάση τα αποτελέσματα της 3ης φάσης των διαβουλεύσεων του διαρθρωμένου διαλόγου. Στο τέλος της διάσκεψης, υιοθετήθηκαν συνολικά 14 συστάσεις.

- Ομάδα Εργασίας Νεολαίας

Κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε., η Ομάδα Εργασίας Νεολαίας είχε πέντε συναντήσεις. Τα αποτελέσματα των συναντήσεων περιλαμβάνουν τα εξής τρία έγγραφα που υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο των Υπουργών Νεολαίας στις 27 Νοεμβρίου 2012:

- Ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου, σχετικά με την επισκόπηση του διαρθρωμένου διαλόγου με τους νέους αναφορικά με τη συμμετοχή των νέων στη δημοκρατική ζωή στην Ευρώπη
- 2012 Κοινή Έκθεση του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας (2010 - 2018)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου σχετικά με τη συμμετοχή και την κοινωνική ενσωμάτωση των νέων, με έμφαση σε αυτούς με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Η Ομάδα Εργασίας Νεολαίας υπέβαλε, επίσης, γνωμοδότηση στην Επιτροπή Παιδείας αναφορικά με την πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΣΕ ΔΡΑΣΗ»

Σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1719/2006/ΕΚ της 15ης Νοεμβρίου 2006, το Ευρωπαϊκό Κοι-

νοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν το Πρόγραμμα «Νέα Γενιά σε Δράση» για την περίοδο 2007 - 2013. Το Πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτεί σειρά νεανικών δραστηριοτήτων που διέπονται από τις αρχές της μη τυπικής μάθησης και δίδουν στους νέους την ευκαιρία να διευρύνουν τους ορίζοντές τους και να αποκτήσουν πολύτιμες εμπειρίες και γνώσεις.

Στόχος του Προγράμματος «Νέα Γενιά σε Δράση» είναι να καλλιεργήσει στους νέους την ιδιότητα του ενεργού Ευρωπαίου πολίτη, που να χαρακτηρίζεται από αλληλεγγύη και ανοχή, όπως επίσης και να διασφαλίσει τη συμμετοχή τους στη διαμόρφωση της Ευρώπης του μέλλοντος. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του «Νέα Γενιά σε Δράση» είναι ότι προσφέρει ευκαιρίες μη τυπικής μάθησης σε όλους τους νέους, ανεξαρτήτως εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και κοινωνικού υπόβαθρου. Προωθεί την κινητικότητα μέσα και έξω από τα σύνορα της Ε.Ε., το διαπολιτισμικό διάλογο και προάγει την ενσωμάτωση όλων των νέων στην κοινωνία.

Ο Οργανισμός Νεολαίας λειτουργεί ως Εθνική Υπηρεσία του Προγράμματος στην Κύπρο και έχει την ευθύνη διαχείρισης και προώθησης του Προγράμματος σε οργανώσεις νεολαίας, δημόσιους φορείς και άτυπες ομάδες νέων.

Για το 2012 είχε τεθεί από την Εθνική Υπηρεσία ως προτεραιότητα η συμμετοχή και κοινωνική ενσωμάτωση των νέων, η οποία αποτέλεσε παράλληλα και προτεραιότητα της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. στον τομέα της νεολαίας. Στόχος της προτεραιότητας αυτής ήταν η ενθάρρυνση σχεδίων που να έχουν ως στόχο την ευαισθητοποίηση και την κινητοποίηση των νέων για θέματα κοινωνικής ενσωμάτωσης, αλλά και τη συμμετοχή των ίδιων των νέων με λιγότερες ευκαιρίες στις διάφορες δραστηριότητες του Προγράμματος.

Ανάμεσα στους δικαιούχους του Προγράμματος για το 2012 περιλαμβάνονται άτυπες ομάδες νέων, μη κυβερνητικές οργανώσεις, σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης και η τοπική αυτοδιοίκηση. Τα πλείστα σχέδια που εγκρίθηκαν εντός του 2012 περιελάμβαναν θεματικές και δραστηριότητες που ενδιαφέρουν άμεσα τη νεολαία, όπως το πρόβλημα της ανεργίας, η προστασία του περιβάλλοντος, η συμμετοχή των νέων στα κοινά, αλλά και η ενσωμάτωση νέων με λιγότερες ευκαιρίες στην κοινωνία.

Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι, στα πλαίσια της 19ης Διεθνούς Εκπαιδευτικής Έκθεσης το Φεβρουάριο του 2012, πραγματοποιήθηκε τριήμερο εκδηλώσεων για την Πρωτοβουλία «Νεολαία σε Κίνηση», στο οποίο συμμετείχαν τόσο Λειτουργοί της Υπηρεσίας, αλλά και αρκετοί δικαιούχοι του Προγράμματος. Τις εκδηλώσεις αυτές τίμησε με την παρουσία της και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Εκπαίδευσης, Πολιτισμού, Πολυγλωσσίας και Νεολαίας κυρία Ανδρούλλα Βασιλείου, η οποία υπογράμμισε τη σημασία της κινητικότητας για την ενίσχυση των προοπτικών εργασίας των νέων.

Στα πλαίσια της Κυπριακής Προεδρίας κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012 η Εθνική Υπηρεσία Κύπρου φιλοξένησε τη Συνάντηση Διευθυντών των Εθνικών Υπηρεσιών του Προγράμματος «Νέα Γενιά σε Δράση» στις 5 - 8 Σεπτεμβρίου 2012 στη Λάρνακα. Η εν λόγω συνάντηση διοργανώνεται κάθε εξάμηνο από την Προεδρεύουσα χώρα της Ε.Ε. και σε αυτήν παρευρίσκονται οι Διευθυντές και οι Προϊστάμενοι της Εθνικής Υπηρεσίας κάθε χώρας του Προγράμματος. Στα πλαίσια των Συναντήσεων αυτών συζητούνται θέματα που αφορούν στο Πρόγραμμα «Νέα Γενιά σε Δράση» και σε αυτές παρευρίσκονται, επίσης, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι οποίοι ενημερώνουν τους παρευρισκομένους για όλες τις πρόσφατες εξελίξεις που αφορούν στο Πρόγραμμα. Κατά τη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο συζητήθηκαν θέματα που αφορούσαν την εξέλιξη του Προγράμματος μετά το 2013 και την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το νέο Πρόγραμμα «Εράσμιους για όλους» το οποίο θα διαδεχτεί το τρέχον Πρόγραμμα για τη Νεολαία.

Τέλος, κατά το 2012 η Εθνική Υπηρεσία Κύπρου διοργάνωσε και φιλοξένησε τρία εκπαιδευτικά σεμινάρια στα οποία συμμετείχαν νέοι και εκπρόσωποι μη κυβερνητικών οργανώσεων από χώρες της Ε.Ε., της Ανατολικής Ευρώπης και του Καυκάσου καθώς και από Ευρωμεσογειακές χώρες. Στόχος των εν λόγω σεμιναρίων ήταν η κατάρτιση των συμμετεχόντων σε θέματα που αφορούν στο Πρόγραμμα «Νέα Γενιά σε Δράση», η δημιουργία νέων συμπράξεων, για την ανά-

πτυξη κοινών Σχεδίων στα πλαίσια του Προγράμματος, καθώς και η αναβάθμιση της ποιότητας των Σχεδίων που επιχορηγούνται από τις Εθνικές Υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, στις 3 - 7 Δεκεμβρίου φιλοξενήθηκε το εκπαιδευτικό σεμινάριο "Our White Sea IV" στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας της Ε.Ε. Το εν λόγω σεμινάριο αποτελεί ετήσια διοργάνωση της Ευρωμεσογειακής Πλατφόρμας για τη Νεολαία και στόχο έχει να δώσει την ευκαιρία σε νέους από χώρες της Ε.Ε. και της Μεσογείου να συναντηθούν για να ανταλλάξουν απόψεις και να αναπτύξουν μελλοντικές συνεργασίες. Η θεματική του σεμιναρίου καθορίστηκε με βάση την προτεραιότητα που έχει θέσει η Κυπριακή Προεδρία στον τομέα της νεολαίας, τη συμμετοχή των νέων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΡΤΑ ΝΕΩΝ (EUROPEAN YOUTH CARD) ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ (STUDENT)

Η Ευρωπαϊκή Κάρτα Νέων είναι ένας Ευρωπαϊκός Θεσμός που ισχύει σ'όλες σχεδόν τις Ευρωπαϊκές χώρες και υποστηρίζεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Είναι εκπαιδευτική κάρτα για νέους από 13 μέχρι 30 χρόνων και εξασφαλίζει εκπτώσεις σε εκατοντάδες προϊόντα και υπηρεσίες στην Κύπρο και σε άλλες 42 χώρες της Ευρώπης.

Οι σκοποί και οι επιδιώξεις της Κάρτας Νέων αφορούν στην ευημερία, την κοινωνική, πολιτιστική και πνευματική ανάπτυξή τους και στην ενθάρρυνση της διακίνησής τους. Την Ευρωπαϊκή Κάρτα Νέων μπορεί να την εξασφαλίσει κάποιος με μόνο €10 το χρόνο.

Παράλληλα, η Φοιτητική Ταυτότητα (European Youth Card / Student) που είναι συνδεδεμένη με την Ευρωπαϊκή Κάρτα Νέων, εκδίδεται δωρεάν από τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για όλους τους Κύπριους φοιτητές εσωτερικού και εξωτερικού και τους αλλοδαπούς φοιτητές εσωτερικού, οι οποίοι φοιτούν σε αξιολογημένα/πιστοποιημένα προγράμματα σπουδών.

Η Φοιτητική Ταυτότητα προσφέρει δωρεάν Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη σε δημόσια Νοσοκομεία της Κύπρου και των υπολοίπων Κρατών Μελών της Ε.Ε. και έκπτωση 50% σε όλα τα δημόσια Μέσα Μαζικής Μεταφοράς. Επιπρόσθετα, από το 2012 οι κάτοχοι της Φοιτητικής Ταυτότητας απολαμβάνουν και 10% έκπτωση στα αεροπορικά εισιτήρια των Κυπριακών Αερογραμμών από και προς τη χώρα σπουδών τους, καθώς και μια άλλη σειρά από ωφελήματα που προέκυψαν από τη συνεργασία του Οργανισμού με τον εθνικό μας αερομεταφορέα.

ΕΡΓΟ «ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΝΕΩΝ»

Το Έργο του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου «ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΝΕΩΝ» τέθηκε σε εφαρμογή την 01/01/2008 και αφορά επιχορηγήσεις δραστηριοτήτων που διοργανώνονται από νέους, άτυπες ομάδες νέων και οργανωμένα σύνολα στην Κύπρο. Το Έργο απευθύνεται σε νέους και νέες μέχρι και 35 ετών που διαμένουν νόμιμα στην Κύπρο και πιο συγκεκριμένα στις ακόλουθες ομάδες:

- Ομάδες νέων ή άτομα που επιθυμούν να διοργανώσουν ή/και να συμμετάσχουν σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα
- Μη κυβερνητικές ελληνοκυπριακές και τουρκοκυπριακές οργανώσεις νεολαίας.
- Μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, ενώσεις ή φορείς που ασχολούνται με θέματα νεολαίας
- Άλλες δομές που ασχολούνται με θέματα νεολαίας.

Το Έργο προσφέρει στους νέους ευκαιρίες για κινητικότητα, εθελοντική προσφορά και ενεργό συμμετοχή στα πολιτιστικά, αθλητικά, πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα της Κύπρου. Στόχος του είναι να συμβάλει στη δημιουργία Ενεργών Πολιτών.

Βασικές προτεραιότητες του Έργου είναι:

- Να ενεργοποιηθούν περισσότερο οι νέοι στην κοινωνία γενικά και να ενθαρρυνθεί το πνεύμα πρωτοβουλίας τους.

- Να ενθαρρυνθούν οι νέοι, ώστε να αποκτήσουν γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες και να συνειδητοποιήσουν την αξία των εμπειριών αυτών.
- Να δοθεί η ευκαιρία στους νέους να εκφράσουν ελεύθερα το πνεύμα της αλληλεγγύης στην Κύπρο και να υποστηρίξουν την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.
- Να προωθήσουν την καλύτερη κατανόηση της πολυμορφίας, του πολιτισμού και της κληρονομιάς μας, καθώς και των βασικών αξιών της.

Κατά το 2012 υποβλήθηκαν στα πλαίσια του Έργου «Πρωτοβουλίες Νέων» πέραν των 1010 Αιτήσεις από διάφορα οργανωμένα σύνολα νεολαίας και μη σύνολα, ενώ το συνολικό ποσό που ενέκρινε το Διοικητικό Συμβούλιο να δοθεί ως επιχορήγηση στους Δικαιούχους ανέρχεται στα €1.426.642.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ/ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Τα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια Νεολαίας είναι ένας συμμετοχικός θεσμός που ξεκίνησε τη λειτουργία του στην Κύπρο, εδώ και 10 περίπου χρόνια, με τη στήριξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου. Σήμερα, λειτουργούν 25 Δημοτικά και 4 Κοινοτικά Δημοτικά Συμβούλια Νεολαίας. Ο πιο πάνω θεσμός αναπτύχθηκε ραγδαία τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη.

Στόχοι:

- Η δημιουργία ενός συμμετοχικού θεσμού στα πλαίσια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ο οποίος προσφέρει τη δυνατότητα στη νεολαία και ειδικά στα οργανωμένα σύνολα νεολαίας να δραστηριοποιηθούν σε τοπικό επίπεδο. Δίνεται, παράλληλα, η δυνατότητα σε διάφορες ομάδες Νέων και Οργανώσεις Νεολαίας - Μαθητικές, Φοιτητικές, Εθελοντικές, Κοινωνικές, Πολιτικές, Πολιτιστικές, Περιβαλλοντικές καθώς και άτυπες ομάδες νέων να συμμετέχουν σε θέματα λήψης αποφάσεων στα πλαίσια του Δήμου ή της Κοινότητάς τους. Οι νέοι θα έχουν τη δυνατότητα να συζητούν και να εισηγούνται την υιοθέτηση πολιτικής για όλα όσα τους αφορούν σε τοπικό επίπεδο. Κατά συνέπεια θα επωφελούνται από την υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων και έργων υποδομής.
- Τα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια Νεολαίας αποτελούν μια δομή συνεχούς και ουσιαστικής σύνδεσης της νεολαίας με τις Δημοτικές και Κοινοτικές Αρχές. Αυτό θα διευκολύνει τους Δήμους και τις Κοινότητες στον εντοπισμό των ενδιαφερόντων και των προβλημάτων των νέων και στην ανάλογη ενεργοποίησή τους.

ΕΡΕΥΝΕΣ

Είναι πλέον αποδεκτό και αποτελεί πεποίθηση για τον Οργανισμό Νεολαίας ότι η πλέον αξιόπιστη μέθοδος εξαγωγής συμπερασμάτων για τα θέματα που απασχολούν και προβληματίζουν την Κυπριακή Νεολαία είναι η διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών.

Οι έρευνες πραγματοποιούνται με σκοπό την αξιοποίηση των πορισμάτων τους, με την ανάπτυξη προγραμμάτων από φορείς και υπηρεσίες που έχουν σαν δέκτες τους ίδιους τους νέους.

Κατάλογος Επιστημονικών Ερευνών / Μελετών:

Μέχρι σήμερα ο Οργανισμός έχει πραγματοποιήσει τις ακόλουθες έρευνες και μελέτες:

- Ο Ελεύθερος χρόνος των Νέων στην Κύπρο (1996)
- Τα προβλήματα των επαναπατρισθέντων Κύπριων Νέων (1997)
- Η διακοπή του σχολείου πριν την ολοκλήρωση της εξατάξιας Μέσης Εκπαίδευσης (1998)
- Εγκληματικότητα και Νέοι: Προβλήματα και Προβληματισμοί (1998-1999)
- Η ενεργός συμμετοχή των νέων στη κοινωνία της Κύπρου (2000)
- Έρευνα για το θεσμό των Κέντρων Νεότητας (2000)
- Συνθήκες και προβλήματα διαβίωσης των νέων που ζουν στους συνοικισμούς (2001)

- Τηλεοπτική βία: Επιδράσεις - Ευθύνες - Λύσεις (2001)
- Τα προβλήματα από τη φοίτηση των Ποντίων στη Δημοτική Εκπαίδευση (μελέτη του Συνδέσμου Κοινωνιολόγων με τη στήριξη του Οργανισμού -2001)
- Οι Νέοι της Κύπρου(επανάληψη της έρευνας «Ο Ελεύθερος Χρόνος των Νέων» - 2001)
- Έρευνα με θέμα: «Στρατιώτες» (2003)
- «Η εγκατάλειψη της υπαίθρου από τους νέους και η παροχή κινήτρων για την ενασχόλησή τους με την αγροτική οικονομία» (2003)
- Έρευνα για την Εργασιακή Αβεβαιότητα και Ανασφάλεια των Νέων στην Κύπρο, ΜΕΡΟΣ Α΄ και Β΄.
- Οι Νέοι της Κύπρου 2006 - 2007 (επανάληψη της έρευνας με θέμα «Ο Ελεύθερος Χρόνος των Νέων »)
- Έρευνα με θέμα: «Υγεία στις Διαφυλικές Σχέσεις και τη Σεξουαλικότητα» 2010
- Η διερεύνηση της σχέσης των σχολικών κανονισμών και των παραγόντων κινδύνου (2011)

ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Πολύκεντρα και Πολυχώροι Νεολαίας

Στα πλαίσια της συνεργασίας του Οργανισμού Νεολαίας με την τοπική αυτοδιοίκηση, λειτουργούν τα Πολύκεντρα Νεολαίας Λευκωσίας, Λεμεσού και Πάφου, σε χώρους που παραχωρήθηκαν στον Οργανισμό από τους οικείους Δήμους. Στα Πολύκεντρα Νεολαίας τα παιδιά και οι νέοι μπορούν να αξιοποιούν σωστά και δημιουργικά τον ελεύθερό τους χρόνο, αφού αποτελούν χώρους ελεύθερης έκφρασης και δημιουργικής απασχόλησης.

Σ' αυτά λειτουργούν εργαστήρια Μουσικής, Χορού, Θεάτρου, Γυμναστικής, Τέχνης, Ηλεκτρονικών Υπολογιστών κ.ά. Απευθύνονται σε παιδιά και νέους ηλικίας 6-35 χρόνων, καθώς επίσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Όλα τα εργαστήρια λειτουργούν από εξειδικευμένο προσωπικό σε ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες, με την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό.

Στους χώρους αυτούς διοργανώνονται, επίσης, εκδηλώσεις, εργαστήρια, εκθέσεις, δημοσιογραφικές διασκέψεις και άλλες δραστηριότητες τόσο από τον ίδιο τον Οργανισμό, όσο και από οργανώσεις νεολαίας, άτυπες ομάδες νέων, αλλά και νέους σε ατομικό επίπεδο.

Κατά την περίοδο του Καλοκαιριού λειτουργήσε και κατά το 2012 το πρόγραμμα «Καλοκαιρινή Απασχόληση και Ψυχαγωγία» για παιδιά Δημοτικού στα Πολύκεντρα Νεολαίας Λευκωσίας και Πάφου σε αρκετά χαμηλό κόστος. Το πρόγραμμα περιελάμβανε καθημερινά δραστηριότητες και εργαστήρια στους χώρους των Πολυκέντρων, καθώς επίσης και τακτικές επισκέψεις και εκδρομές σε διάφορους εκπαιδευτικούς και ψυχαγωγικούς χώρους.

Όλες οι δραστηριότητες του Πολύκεντρου, πέραν των προγραμμάτων καλοκαιρινής απασχόλησης, παρέχονται δωρεάν. Απλώς για το Δικαίωμα Εγγραφής για συμμετοχή στα εργαστήρια των Πολυκέντρων, υπάρχει η συμβολική χρέωση των €20 για ολόκληρη τη σχολική χρονιά, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαστηρίων στα οποία θα λάβει μέρος κάποιος.

Κέντρα Πληροφόρησης Νέων (ΚΕ.ΠΛΗ.)

Τα Κέντρα Πληροφόρησης Νέων λειτουργούν με ευρωπαϊκά πρότυπα και παρέχουν πρώτη γενική πληροφόρηση και συμβουλευτικές υπηρεσίες στους νέους σε θέματα που τους ενδιαφέρουν.

Οι πληροφορίες παρέχονται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, από το προσωπικό στελέχωσης των κέντρων, μέσα από εκδηλώσεις και από την ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Παράλληλα, στα ΚΕ.ΠΛΗ. (με εξαίρεση αυτό του Αγρού) στεγάζεται το πρόγραμμα «ΠΡΟΤΑΣΗ» με ειδικούς συμβούλους για την παροχή στήριξης και συμβουλευτικής στους νέους, ζευγάρια και οικογένειες γύρω από προβλήματα και ανησυχίες που αντιμετωπίζουν. Επίσης, σε

όλα τα ΚΕ.ΠΛΗ. παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Στα πλαίσια λειτουργίας των ΚΕ.ΠΛΗ., διοργανώνονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους διάφορες εκδηλώσεις, εργαστήρια, διαλέξεις κ.ά. που αφορούν στο περιβάλλον, στην εργασία, στην εκπαίδευση και σε άλλα θέματα που ενδιαφέρουν τους νέους.

Κέντρα Πληροφόρησης Νέων λειτουργούν στη Λευκωσία, Λάρνακα, Κάτω Πολεμίδια, Πάφο και Αγρό.

Παιγνιοθήκες

Οι Παιγνιοθήκες είναι οργανωμένοι χώροι με παιχνίδια, όπου παιδιά ηλικίας 4-12 χρόνων και παιδιά/έφηβοι με ειδικές ανάγκες, μπορούν να παίζουν, ατομικά ή σε ομάδες, με τη συμμετοχή προσωπικού/συνεργατών του Οργανισμού, αλλά και των γονιών τους.

Τι προσφέρει μια παιγνιοθήκη στα παιδιά:

- Τα παιδιά έχουν πρόσβαση σε μια μεγάλη ποικιλία παιχνιδιών υψηλής ποιότητας.
- Αξιοποιούν το χρόνο τους δημιουργικά και ευχάριστα
- Δίνεται σε όλα τα παιδιά η ευκαιρία να αναπτύξουν βασικές γνωσιολογικές και ψυχοκινητικές δεξιότητες.
- Το παιχνίδι συντείνει φυσικά και αβίαστα στην κοινωνικοποίηση του παιδιού και στην ομαλή ένταξή του στην κοινωνία.
- Μέσα από το παιχνίδι παρέχονται ευκαιρίες για την υιοθέτηση ενός υγιούς τρόπου ψυχαγωγίας και ενασχόλησης
- Παιδιά από διαφορετικές κοινωνικοοικονομικές ομάδες και προέλευση, καθώς και παιδιά με ειδικές ανάγκες, έρχονται σε επαφή με συνδεδετικό κρίκο το παιχνίδι.

Λειτουργούν έξι Παιγνιοθήκες, στη Λευκωσία, στο Καϊμακλί, στη Λεμεσό, στον Άγιο Αθανάσιο, στη Λάρνακα και στο Παραλίμνι.

Χώρος Φεστιβάλ

Ο Οργανισμός συνέχισε να παραχωρεί δωρεάν στους νέους και στις οργανώσεις τους, τον εξοπλισμό που αγόρασε παλαιότερα για τη διοργάνωση εκδηλώσεων, φεστιβάλ και άλλων πολιτιστικών, κυρίως, δραστηριοτήτων, τόσο στην Τάφρο της Πύλης Αμμοχώστου, όπου ο Ο.ΝΕ.Κ. εγκατέστησε υποδομή ηλεκτροδότησης και υδροδότησης, όσο και αλλού.

Ξενώνας Νέων

Ο Ξενώνας Νέων λειτουργεί από τον Ιούνιο του 2011, σε αναπαλαιωμένο κτίριο, το οποίο βρίσκεται στην εντός των τειχών πόλη της Λευκωσίας, στην περιοχή Χρυσαινιώτισσας.

Διαθέτει πέντε δωμάτια των τεσσάρων κλινών, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν ενήλικες νέοι μέχρι 35 χρόνων. Η χρέωση είναι €10 ανά διανυκτέρευση και €5 ανά διανυκτέρευση για οργανώσεις νεολαίας μελών του Γενικού Συμβουλευτικού Σώματος του Ο.ΝΕ.Κ. και για οργανώσεις ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθώς επίσης και για Ζ.Ε.Π..

Στον Ξενώνα λειτουργεί και info point με δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο, τόσο για τους ένοικους του Ξενώνα, όσο και για τα παιδιά και τους νέους της περιοχής.

Επιπλέον, υπάρχει χώρος συνεδριάσεων και εκδηλώσεων χωρητικότητας τριάντα ατόμων.

Eurodesk

Το Eurodesk είναι ένα Ευρωπαϊκό πρόγραμμα το οποίο επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως υποστηρικτική δομή του Προγράμματος Νέα Γενιά Σε Δράση και λειτουργεί, επίσης, σε άλλες 32 ευρωπαϊκές χώρες.

Κύριος σκοπός του Eurodesk είναι, η παροχή πληροφόρησης σχετικά με Ευρωπαϊκές πολιτικές και ευκαιρίες που ενδιαφέρουν τους νέους και άτομα τα οποία ασχολούνται με τη νεολαία.

Με το Eurodesk, οι νέοι έχουν άμεσα πρόσβαση σε εξειδικευμένες και ακριβείς πληροφορίες, σ' ένα ευρύ φάσμα θεμάτων όπως: εργασία, σπουδές, κινητικότητα, εθελοντισμό, χρηματοδότηση, ανταλλαγές, μη τυπική μάθηση κ.ά., εντελώς δωρεάν.

ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο Τομέας λειτουργεί τις ακόλουθες υπηρεσίες και προγράμματα πρόληψης τα οποία δικτυώνονται και αλληλοσυμπληρώνονται παρέχοντας ένα ολοκληρωμένο σύστημα ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών που παρέχονται δωρεάν.

Κέντρα Πρόληψης «ΜΙΚΡΗ ΑΡΚΤΟΣ»

Τα Κέντρα Πρόληψης «Μικρή Άρκτος» έχουν πεδίο δράσης περιοχές των Επαρχιών Λεμεσού, Λευκωσίας και Λάρνακας. Κύριος σκοπός των προγραμμάτων που εφαρμόζει η ΜΙΚΡΗ ΑΡΚΤΟΣ είναι η ανάπτυξη προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, η ενδυνάμωση των προστατευτικών παραγόντων και ο περιορισμός των παραγόντων εκείνων που μπορούν να οδηγήσουν το άτομο σε βλαπτικές ή και παραβατικές συμπεριφορές. Οι δράσεις των Κέντρων απευθύνονται στο γενικό πληθυσμό και ειδικότερα στους νέους και σε όσους συμβάλλουν στη διαπαιδαγώγησή τους τόσο στο σχολικό/προσχολικό, όσο και στο κοινοτικό περιβάλλον. Συγκεκριμένα, οι δράσεις περιλαμβάνουν: Προγράμματα - σειρά 5-8 βιωματικών εργαστηρίων, Διαλέξεις, Ημερίδες, Συνέδρια, Ανοικτές εκδηλώσεις. Τα Κέντρα στελεχώνονται από ομάδα Ψυχολόγων, Κοινωνιολόγων και Κοινωνικών Λειτουργών.

Γραμμή Επικοινωνίας Στήριξης και Συμβουλευτικής 1410

Η Γραμμή Επικοινωνίας 1410 λειτουργεί από το έτος 1991, ενώ από το 2008 προσφέρει ένα γενικότερο φάσμα υπηρεσιών καλύπτοντας ευρύτερα ψυχοκοινωνικά θέματα. Σκοπός της Γραμμής είναι η παροχή στήριξης και ενημέρωσης των καλούντων με σκοπό την πρόληψη και αντιμετώπιση βλαπτικών συμπεριφορών καθώς και η παραπομπή τους σε άλλες σχετικές υπηρεσίες. Η Γραμμή στελεχώνεται από εξειδικευμένους επαγγελματίες οι οποίοι τηρούν απόλυτη εχεμύθεια και ανωνυμία. Οι ώρες λειτουργίας της Γραμμής είναι: 10:00 - 24:00 καθημερινά και 15:00 - 24:00 τα Σαββατοκύριακα. Οι κλήσεις προς το 1410 γίνονται χωρίς χρέωση.

Συμβουλευτική μέσω Διαδικτύου

Ο Τομέας Πρόληψης εγκαινιάζει τα τελευταία χρόνια ένα πρόγραμμα το οποίο λειτουργεί για πρώτη φορά στην Κύπρο, τη Συμβουλευτική Μέσω Διαδικτύου. Μέσα από την ιστοσελίδα www.preventionsection.org, οι νέοι μπορούν να συνομιλούν με τους συμβούλους της Γραμμής 1410, με απόλυτη εχεμύθεια και ανωνυμία. Επιπρόσθετα, αποστέλλοντας ερωτήματα στο 1410@youthboard.org.cy, μπορούν να λάβουν έγκυρη πληροφόρηση γύρω από ψυχοκοινωνικά θέματα που τους απασχολούν.

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες «ΠΡΟΤΑΣΗ»

Σκοπός των Υπηρεσιών είναι η παροχή στήριξης και συμβουλευτικής σε νεαρά άτομα, ζευγάρια και οικογένειες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη ζωή τους. Το πρόγραμμα λειτουργεί στις Επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου και στεγάζεται στα Κέντρα Πληροφόρησης στη Λευκωσία, Λάρνακα και Λεμεσό και στον Πολυχώρο Νεολαίας Πάφου. Το πρόγραμμα στελεχώνεται από επαγγελματίες Σύμβουλους/Ψυχολόγους. Στις Σ.Υ. ΠΡΟΤΑΣΗ μπορούν να απευθυνθούν νέοι που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στις σχέσεις, στην κοινωνικοποίηση, πένθος και αρνητικά συναισθήματα, ζητήματα σεξουαλικής ταυτότητας, λήψη σημαντικών αποφάσεων

κ.ά. Επίσης, προσφέρεται συμβουλευτική σε γονείς παιδιών και εφήβων αναφορικά με την διαπαιδαγώγηση, την επικοινωνία στην οικογένεια, τη θέσπιση ορίων και την αντιμετώπιση της ανεπιθύμητης συμπεριφοράς των παιδιών / εφήβων.

Οι Συμβουλευτικές συναντήσεις γίνονται μόνο κατόπιν ραντεβού και προσφέρονται δωρεάν.

Πρόγραμμα Ασφαλούς Νυχτερινής Διασκέδασης (SAFER NIGHTS)

Το Πρόγραμμα Ασφαλούς Νυχτερινής Διασκέδασης αποσκοπεί στην μείωση της βλάβης εξαιτίας των αρνητικών συνεπειών από την κατάχρηση του αλκοόλ. Αποτελεί μέρος της Εθνικής Στρατηγικής για το Αλκοόλ, η οποία συντονίζεται από το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου. Μέσα από συνεργασίες με ιδιοκτήτες χώρων νυχτερινής διασκέδασης, ο Οργανισμός Νεολαίας προσεγγίζει τους νέους κατά τις νυχτερινές τους εξόδους, σε μια προσπάθεια να τους ευαισθητοποιήσει σχετικά με τα προβλήματα που μπορεί να προκύψουν από την κατάχρηση του αλκοόλ. Προς την κατεύθυνση έχουν ετοιμαστεί τέσσερις θεματικές ενότητες με την κάθε μια να καλύπτει και ένα διαφορετικό θέμα. Τα θέματα αυτά είναι η ασφαλής οδήγηση, το ασφαλές σεξ, αλκοόλ και βίαιες συμπεριφορές, και ουσίες εξάρτησης. Η προσέγγιση των νέων κατά τις εξορμήσεις δεν είναι σε καμία περίπτωση διδακτική ή αυταρχική, αλλά διαδραστική και ευχάριστη. Οι δράσεις περιλαμβάνουν δραστηριότητες όπως «μύθος και πραγματικότητα», «μάντεψε τη θεματική βραδιά» και άλλες.

